

(A) = Åpen, kan bestilles fra Universitetet i Stavanger / Arkeologisk museum

(B) = Begrenset distribusjon

(C) = Kan ikke utleveres

Arkeologisk utgraving av hus og graver.

Myklebust gnr. 3,

Sola kommune, Rogaland.

Barbro I. Dahl

Prosjektnummer: PR-10156
Journalnummer: 2007/10637

Dato: 10.11.2014
Sidetall: 228
Opplag: 30

Oppdragsgiver: Jåsund Utvikling AS

Stikkord: Hus fra yngre romertid/folkevandringstid
Hus fra eldre bronsealder
Grav fra vikingtid
Gravfelt fra merovingertid
Dyretråkk
Luftekanaler
Rydningrøyser, åkerhakk og dyrkningslag
Spannforma keramikk
Sortglitta keramikk
Øks av jern med treskaft
Forsølvret ringnål med dekor
Skår av glassbegre

Universitetet
i Stavanger

Arkeologisk museum

Oppdragsrapport 2014/20
Universitetet i Stavanger,
Arkeologisk museum,
Avdeling for fornminnevern

Utgiver:
Universitetet i Stavanger
Arkeologisk museum
4036 STAVANGER
Tel.: 51 83 31 00
Fax: 51 84 61 99
E-post: post-am@uis.no

Stavanger 2014

Universitetet
i Stavanger

Arkeologisk museum

1 SAMMENDRAG	2
2 INNLEDNING	4
2.1 Bakgrunn for undersøkelsen.....	4
2.2 Fylkeskommunes registreringer og dispensasjonssøknad	5
2.3 Arkeologisk museums forundersøkelse i 2009	8
2.4 Beskrivelse av området	9
2.5 Helliesens registrering i 1901	13
2.6 Funn	16
2.7 Arkeologiske og naturvitenskapelige undersøkelser.....	17
2.8 Problemstillinger	19
3.1 Metoder	21
3.2 Avklaring av begreper.....	28
3.3 Deltakere og tidsrom.....	30
3.4 Formidling og publikumskontakt	31
4 HUS FRA ELDRE BRONSEALDER.....	34
4.1 Innledning	34
4.2 Hus VII – treskipa hus fra E.BRA.....	34
4.3 Hus XVIII – firestolpersbygning fra E.BRA.....	39
4.4 Hus VIII – treskipa hus fra E.BRA.....	43
4.5 Hus XV – treskipa hus fra E.BRA	49
4.6 Hus XIV – firestolpersbygning fra E.BRA.....	56
4.7 Hus XVI – firestolpersbygning fra E.BRA.....	60
4.8 Hus X – treskipa hus fra overgangen E./Y.BRA	64
4.9 Sammendrag	68
5 HUS FRA YNGRE ROMERTID/FOLKEVANDRINGSTID.....	74
5.1 Innledning	74
5.2 Hus I – treskipa hovedhus fra Y.ROM/FVT.....	74
5.3 Hus II – treskipa verkstedhus fra Y.ROM/FVT	115
5.4 Hus IV – firestolpersbygning fra Y.ROM	136
5.5 Hus V – treskipa hus fra Y.ROM/FVT	138
5.6 Hus XVII – firestolpersbygning inntil hovedhus fra Y.ROM/FVT	141
5.7 Sammendrag	143
6 HUS MED USIKKER TIDFESTING.....	144
6.1 Innledning	145
6.2 Hus XIX – treskipa hus og firestolpersbygning	145
6.3 Hus XII – treskipa hus.....	149
6.4 Hus IX - treskipa hus trolig fra E.ROM.....	152
6.5 Hus XIII – treskipa hus trolig fra E.ROM	155
6.6 Sammendrag	161

7 GRAVFELT FRA MEROVINGERTID.....	162
7.1 Innledning	162
7.2 Kremasjonsgraver	163
7.3 Nedgravinger med steinpakning i ene enden	167
7.4 Steinpakning og kullag.....	172
7.5 Røysrester	176
7.6 Sammendrag	182
8 GRAV FRA VIKINGTID.....	186
8.1 Avdekking av grav 327	186
8.2 Utgravingsstrategi og forløp.....	187
8.3 Funn	193
8.4 Naturvitenskapelige prøver	198
8.5 Kildekritiske betraktninger.....	198
8.6 Diskusjon	198
8.7 Sammendrag	204
9 SPREDTE AKTIVITETSOMRÅDER	205
9.1 Innledning	205
9.2 Aktivitetsområde fra E.BRA	206
9.3 Søk etter gårdsanlegg fra E.JA.....	207
9.4 Aktivitetsområde fra E.VIK.....	208
9.5 Sammendrag	210
10 TOLKNING AV LOKALITETEN.....	212
11 PROSJEKTEVALUERING.....	215
11.1 Erfaringstall.....	218
11.2 Problemstillinger i prosjektplan	220
LITTERATUR	225

Liste over vedlegg:

1. Fotolister
2. Funnliste
3. Katalog
4. Liste over vitenskapelige prøver
5. Dateringsresultater
6. Avisinnlegg

1 Sammendrag

Undersøkelsen på Myklebust i Sola kommune var et toårig utgravingsprosjekt i forbindelse med boligutbygging nord på Tanangerhalvøya. På et 22 mål stort flateavdekket areal utgjorde de viktigste oppdagelsene 16 hus, et gravfelt fra merovingertid og ei grav fra yngre vikingtid.

Sju bygninger er datert til eldre bronsealder, mens fem hus er datert til yngre romertid/folkevandringstid. Fire bygninger kan ikke entydig tidfestes, men det holdes som sannsynlig at ett av husene kan være fra overgangen eldre/ynge bronsealder. To parallelle bygninger tolkes til å være fra eldre romertid, mens det fjerde huset ikke kan tidfestes.

De to største bygningene fra yngre romertid/folkevandringstid var i en særskilt stilling ettersom de hadde bevarte rester etter gulvlag og således en stor detaljrikdom og funnforekomst. Delkapitlene som omhandler Hus I og II er således mer omfattende enn beskrivelsene av de øvrige 14 bygningene.

Videre er presentasjonen av grava fra vikingtid viet stor oppmerksomhet ut fra de ulike sporene etter organiske materialer som ble forsøkt dokumentert og tolket mot bunnen av den 60 cm dype nedgravinga. Gravene fra merovingertid var ikke preget av samme gode bevaringsforhold, men påvisninga av et gravfelt fra en periode hvor vi sjelden påviser graver framholdes som særskilt verdifull ny kunnskap. Likeledes ble det oppdaget og utgravd et aktivitetsområde ved ei stor flyttblokk som kan gi et viktig og totalgravd eksempel på rituelle nedleggelse ved liknende flyttblokker i Rogaland. Utgravinga ved Alvasteinen er behandlet i en egen rapport av Theo Gil Bell (oppdragsrapport 2012/12). De brente beinene funnet under undersøkelsen er analysert og presentert i en egen rapport av Sean Denham (2012/7).

I tillegg til hus og graver ble det påvist og undersøkt jordbruksspor som dyrkningslag, åkerhakk, ardspor og rydningsrøyser. Fra to jordbruksprofiler ble det tatt ut to pollenserier som ble analysert av Anette Overland (2012/15). For makrofossilanalysene skrives det en egen rapport av naturvitenskapelig ansvarlig på prosjektet, Paula Utigard Sandvik. Artsbestemmelse av trekull til radiologiske dateringer er utført av Jon Amundsen (2010/14) og Trond Magne Storstad (2012/8).

2 Innledning

2.1 Bakgrunn for undersøkelsen

Den arkeologiske utgravinga på Myklebust i Sola kommune ble utført av Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger i 2010 og 2011. Undersøkelsen ble foretatt på bakgrunn av Riksantikvarens vedtak 03.03.2008 om dispensasjon for de automatisk fredete kulturminnene innenfor reguleringsplanen. Det ble søkt om dispensasjon for 308 anleggsspor i dyrka mark på gnr. 3 bnr. 1/31, 2/30, 3, 22 og 86 (id. 112333 og 112418). Videre ble det gitt dispensasjon for et gårdsanlegg og ei hustuft registrert som synlige kulturminner i 1901 (id. 34955, 34956). Kulturminnene manglet kartfesting i Askeladden, og det var knyttet usikkerhet til om det fantes bevarte bosettingsspor i områdene som ble maskinelt oppdyrket i etterkrigstida og som ikke hadde blitt gjort til gjenstand for undersøkelser. To gravhauger lengst vest i utbyggingsområdet ble foreslått vernet gjennom regulering til spesialområde bevaring (id. 72322 og 65813).

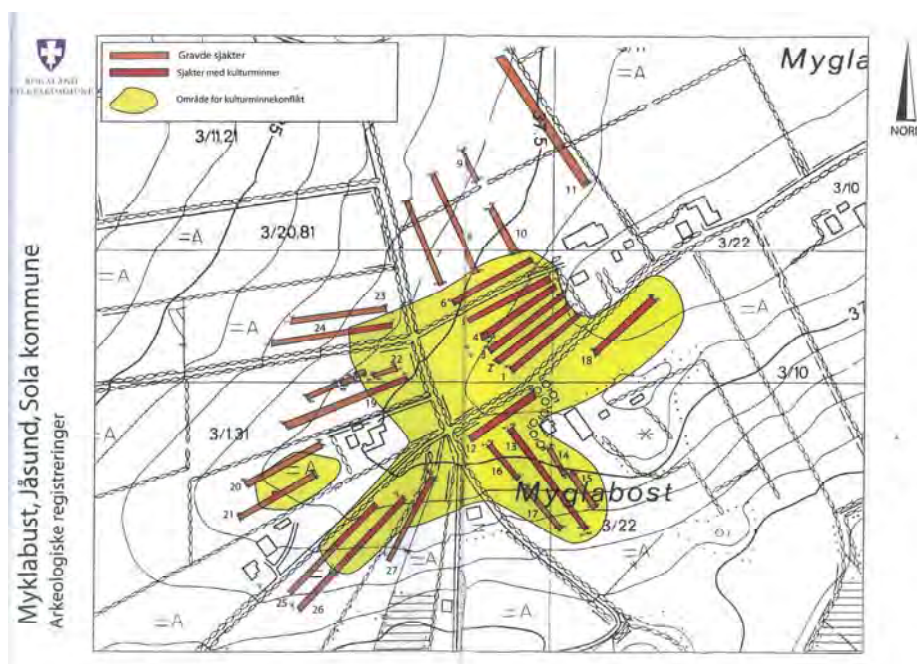

Hensikten med reguleringsplanen for Myklebust er etablering av et nytt, stort boligfelt i Sola kommune. Tiltakshaver er Jåsund Utvikling AS. Planen kan ses i sammenheng med omsøkt boligutbygging på nabogården Jåsund og følger i hovedtrekk kommunedelplan for Jåsund vedtatt 28.08.2003. Reguleringsplanen for Myklebust tilrettelegger for frittliggende og konsentrert småhus- og blokkbebyggelse. Det legges videre opp til regulering til formål for landbruk, offentlig trafikk, friareal og spesialområder. Hva angår sistnevnte formål, fremmet Rogaland fylkeskommune innsigelse til opprinnelig plan i brev av 27.11.2007 med krav om at gravminnene som ønskes regulert til spesialområde bevaring må skilles ut og markeres på plankartet.

Ved en eventuell kombinert regulering må det utformes reguleringsbestemmelser som legger restriksjoner på bruken av området. Som det framgår av plankart for Myklebust på kommunens hjemmeside, ble spesialområde bevaring ikke skilt ut med egen fargekode, kun markert med skravur for bevaringsområde innenfor friområde.

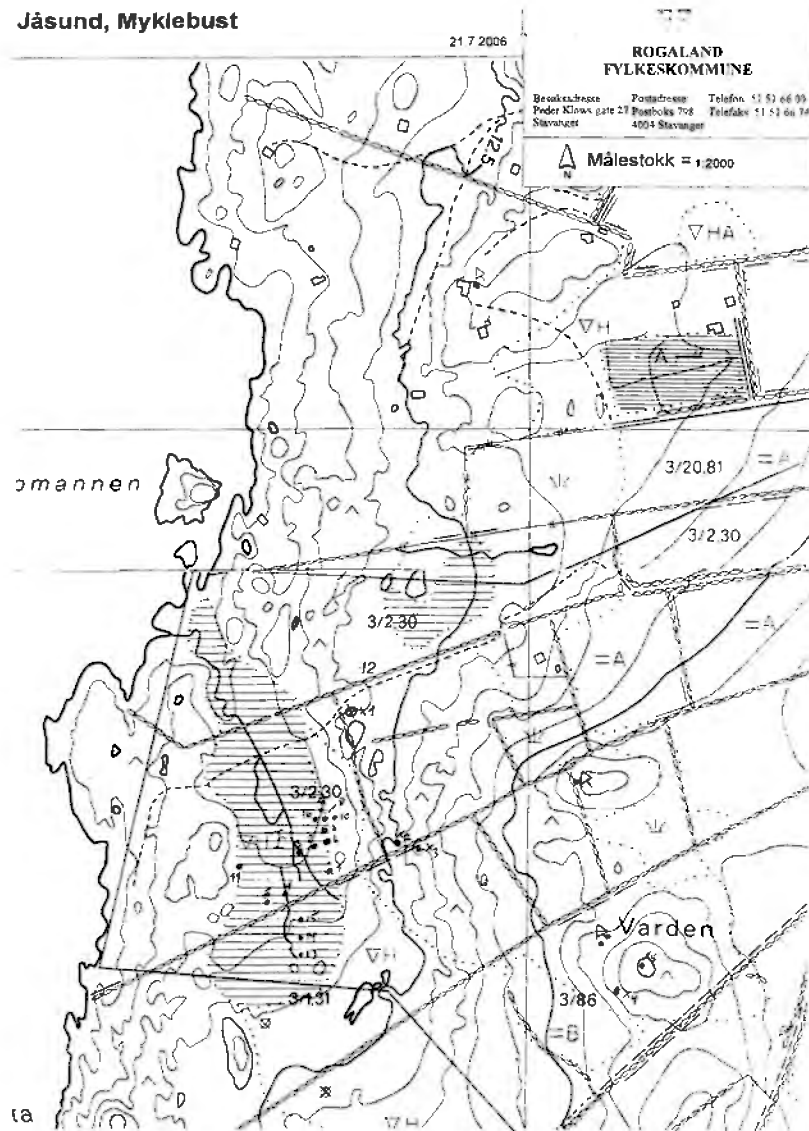
2.2 Fylkeskommunes registreringer og dispensasjonssøknad

Rogaland fylkeskommune gjennomførte arkeologiske registreringer i planområdet i 2006. Registreringsarbeidet ble utført i to omganger da det på grunn av frost i bakken ikke kunne foretas prøvestikking ved den første registreringen. Ved registreringsarbeidet våren 2006 ble det lagt ut 27 søkesjakter på høydedraget øst i planområdet (Handeland 2006). 19 av sjaktene var funnførende med til sammen 294 anleggsspor (id. 112333). De fem første sjaktene på bnr. 2/30 hadde størst funntetthet med 169 av totalt 308 strukturer. Funnområdet er avgrenset mot nordøst av funntomme sjakter. Samtlige sjakter i sør og sørvest, på andre siden av Myklebustveien, var funnførende. Majoriteten av strukturene er bosettingsspor som stolpehull, veggrøfter og kokegroper/ildsteder. Det ble også påvist rester etter kulturlag og større fyllskifter. Innenfor den største konsentrasjonen av anleggsspor på nordsida av Myklebustveien ble det i tillegg funnet spor etter begravelser i form av to mulige flatmarksgraver og en steinansamling tolket som rest etter ei gravrøys. På sørsida av veien ble det avdekket en ansamling av stein som antas å være ei rydningsrøys. Ved søkesjaktninga innenfor id. 112333 ble det funnet ti leirkarskår og et bryne (jf. tabell 1-3).

Like vest for det store funnområdet ble det ved den samme søkesjaktninga registrert elleve stolpehull, to fyllskifter og ei kokegrop (id. 112418). Ved kokegropa ble det gjort funn av et flintavslag (fnr. 10). I området mellom sjakt 19 og 20 ble det funnet et forarbeide til kjerne av flint (fnr. 11) og et kjernefragment av flint (fnr. 12). Steinartefaktene og de 14 strukturene som ble funnet lengst vest i registreringsområdet er skilt ut som en egen lokalitet (id. 112418). Ved søk etter

steinalderboplasser lengst vest i planområdet sommeren 2006 ble det kun funnet et flintavslag i prøvestikk 8 på bnr. 2, 30 (Sundet 2006).

Funnene fra registreringa i 2006 er katalogisert under museumsnummer S12533:

Tabell 1-1: Oversikt over funn fra registreringa i 2006 (S12533).

S-nr	Gjenstand	Form	Antall	Materiale
S12533	Bryne	rundt tverrsnitt	1	skifer
S12533	Leirkar		16	keramikk
S12533	Kjernesideavslag		1	flint
S12533	Avslag	m. kantretusj	1	flint
S12533	Emne		1	flint

Gravhaugene som ønskes bevart gjennom spesialområde bevaring ligger på to markante høydedrag i vestlig del av planområdet. Den sørlige rundrøysa ble allerede i 1901 beskrevet som svært omrotet i midten (Helliesens nr. 21, id. 65813). På det tidspunktet oppgis høyden til å ha vært 1,8 meter, mens den i dag er i underkant av 1 meter. Røysa er 15 meter i diameter. Krateret i sentrum av røysa skal være

forårsaket av en varde (Helliesen 1902). Den andre røysa ligger på en tilsvarende forhøyning like nord for id. 65813. Den gresskledd rundrøysa er 7–8 meter i diameter og 0,8 meter høy (Helliesens nr. 22, id. 72322). I 1901 ble kulturminnet beskrevet som en rest av en rundhaug (ibid.), men gravminnet framsto som godt bevart ved befaring 24.01.2008.

Tabell 1-2: Kulturminner berørt av reguleringsplanen for Myklebust.

Askeladden	Art	Registrert	Tilstand
65813	Rundrøys. Skadet av varde. Vest i planområdet.	Helliesens nr. 21, ØK, befart 2008	Regulert til bevaring
72322	Rundrøys. Vest i planområdet.	Helliesens nr. 22, ØK, befart 2008	Regulert til bevaring
112418	Bosettingsspor i dyrka mark (14).	RFK 2006	Dispensasjon fra kml
112333	Grav-, jordbruks- og bosettingsspor i dyrka mark (308).	RFK 2006	Dispensasjon fra kml
	Aktivitetssområde inntil stor flyttblokk. Innenfor området til id. 112333, men ikke prøvestykket inntil blokka.	AM/UiS 2010	Dispensasjon fra kml
34955	Hustuft. Synlig i 1901, dyrka mark, i ytterkant av plangrense.	Helliesens nr. 14	Dispensasjon fra kml
34956	Gårdsanlegg med tuft, småhauger, gardfar og runde fordypninger. Synlig i 1901, oppdyrket 1950-tallet.	Helliesens nr. 15 AM/UiS 2010	Ikke registrert Dispensasjon fra kml
	2 stolpehull. Påvist ved forundersøkelse i anleggsvei 2009. Ses som vestlig forlengelse av id. 112418.	AM/UiS 2009	Ikke registrert Utgravd 2009
	1 kokegrop. Påvist ved forundersøkelse i anleggsvei 2009. Ses som vestlig forlengelse av id. 112333.	AM/UiS 2009	Ikke registrert Utgravd 2009

Oppsummert ble det ved fylkeskommunens registrering i 2006 påvist 308 anleggsspor i dyrka mark. 294 av anleggssporene er tolket som et stort, sammenhengende kulturminnefelt i østlige og sentrale deler av planområdet (id. 112333). 14 anleggsspor ble tolket som en egen lokalitet da de ble påvist 20 meter vest for det store funnområdet (id. 112418). Det ble gitt dispensasjon for de to lokalitetene i dyrka mark med vilkår om arkeologiske undersøkelser forut for utbygging av boligområde. Videre ble det ved museets behandling av dispensasjonssaken påpekt behov for undersøkelse rundt den store flyttblokk på sørsida av Myklebustveien. Ved tidligere undersøkelser rundt store blokkstein har det blitt påvist varierte aktiviteter fra ulike perioder av forhistorien, deriblant steinartefakter, leirkarskår og forkullet plantemateriale (Oma 2007:192–194). Alvasteinen lå innenfor fylkeskommunens grense for registrerte kulturminner i dyrka mark, id. 112333, og omfattes således av dispensasjonen fra Riksantikvaren. Det ble også fra museets side påpekt behov for sjakting vest i planområdet, i området hvor Helliesen registrerte et gårdsanlegg i 1901, for om mulig å kunne påvise bevarte spor etter kulturminnene fjerna ved oppdyrkinga på 1950-tallet (id. 34956). Videre var det knyttet usikkerhet til ei tuft registrert av Helliesen i sørøstlig kant av planområdet (id. 34955). Tufta ble ved utarbeidelse av prosjektplanen vurdert til å kunne ses i lys av kulturminnene påvist lengst øst i planområdet (id. 112333), men ved seinere og mer nøyaktig georektifisering av Helliesens håndtegna kart har det vist seg at tufta har vært lokalisert til dyrka marka på østsida av steingarden, like utenfor østlig plangrense. Ved utarbeidelse av budsjett for arkeologiske undersøkelser ble det tatt høyde for søk og eventuell utgraving av påviste aktivitetsspor ved flyttblokk og i dyrka mark lengst vest i planområdet. Ved behandling av dispensasjonssøknaden inkluderte Riksantikvaren Helliesens eldre registreringer (id. 34955 og 34956) i

planbehandlninga og stilte vilkår om arkeologisk gransking av de berørte kulturminnene før igangsetting av tiltak etter planen.

2.3 Arkeologisk museums forundersøkelse i 2009

Reguleringsplanen for Myklebust ble vedtatt av Sola kommune 18.06.2009 med innarbeidet spesialtekst fra Riksantikvarens vedtak vedrørende arkeologisk utgraving av omsøkte kulturminner innen iverksetting av tiltak innenfor planområdet. Gjennom oppslag i media ble imidlertid Arkeologisk museum oppmerksom på at anleggsarbeidet innenfor reguleringsområdet var igangsatt høsten 2009. Reguleringsplanens rekkefølgebestemmelser var således satt til side. Arkeologisk museum krevde i brev av 04.09.2009 stans i anleggsarbeidet i påvente av en avklaring av forholdene. I møte med tiltakshaver ble det fattet beslutning om en forundersøkelse for å kartlegge forholdet mellom påbegynt veitrasé og eventuelle kulturminner i dyrka mark i umiddelbar nærhet. I følge eldre registreringer før oppdyrking av de tidligere beiteområdene skal det ha vært synlige kulturminner i form av tuft, gardfar og et ukjent antall smårøyser (id. 34955). Kulturminnene skal ha ligget spredt på begge sider langs Myklebustveien vest i planområdet, i samme område som anleggsarbeidet var igangsatt. Forundersøkelsen hadde som formål å undersøke om det fantes bevarte spor etter kulturminner i den anlagte veitraséen gjennom planområdet.

I anleggstraséen på sørsida av Myklebustveien ble det påvist ei kokegrop, omtrent 10 meter fra veien. I kokegropa ble det funnet et leirkarskår med matskorpe tolket til å kunne være fra eldre jernalder (S12559, Fyllingen 2009). Trekull av bjørk fra kokegropa ga dateringa 1005–920 BC (TRa-506). Nord for Myklebustveien, i vestlig ytterkant av området hvor det ved fylkeskommunens registrering ble påvist bosettingsspor (id. 112418), ble det påvist to stolpehull i veitraséen. Det ble funnet forkullet korn i stolpehullene, og byggkorn fra det ene stolpehullet er datert til 1520–1400 BC (Beta-268489). Prøveuttaket fra undersøkelsen i 2009 er tildelt naturvitenskapelig journalnummer 2009/17. De påviste strukturene ble ikke innmålt eller kartfestet, noe som dessverre kun byr på en omtrentlig lokalisering, men det er mulig at de to stolpehullene kan ses i relasjon til bosettingssporene fra fylkeskommunens registrering (id. 112418). Kokegropa på sørsida av Myklebustveien ses i sammenheng med kokegropene påvist av fylkeskommunen like øst for anleggsveien etablert i 2009 (id. 112333).

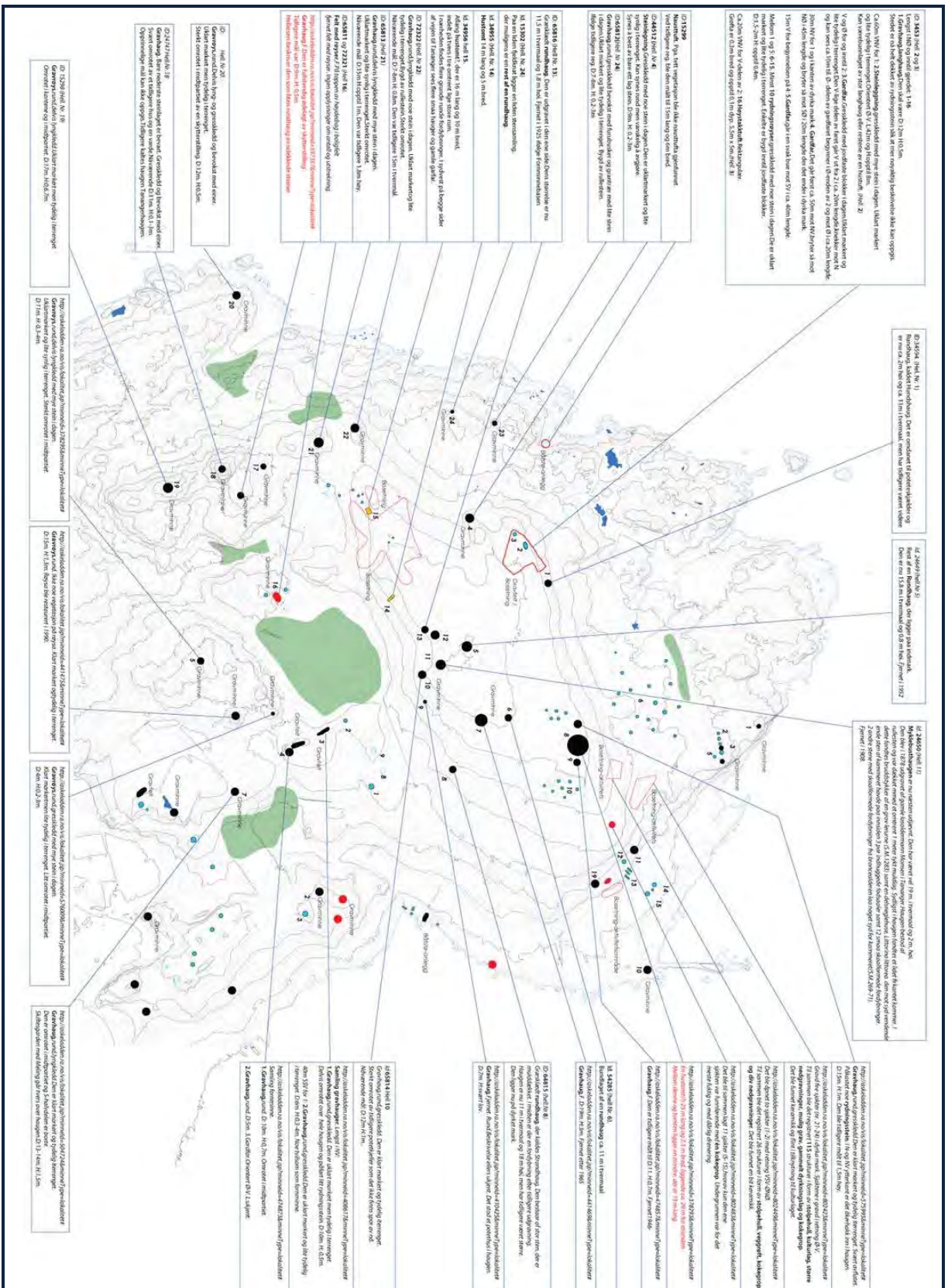
2.4 Beskrivelse av området

Myklebust ligger nordvest på Tanangerhalvøya i Sola kommune, på en høyderygg 41 m.o.h. sør for innløpet til Hafrsfjord. Planområdet strekker seg over hele vestlig del av høydedraget, på begge sider av Myklebustveien. Området grenser til åpent hav i vest og Hafrsfjord i øst. Vestlig del av planområdet består av bart, småkupert terreng som er svært utsatt for vær og vind. Det er registrert gravrøyser på de fleste mindre bergnabbene i det åpne, lyngkledde terrenget. Den karrige kystlinja strekker seg fra Ørnabukta i sør og brytes opp av ei vik, Veststø, nord for planens grenser. Boligutbyggingsplanen for Myklebust legger opp til friområde i det åpne terrenget ned mot sjøen. I sørvest grenser friarealet mot militært område.

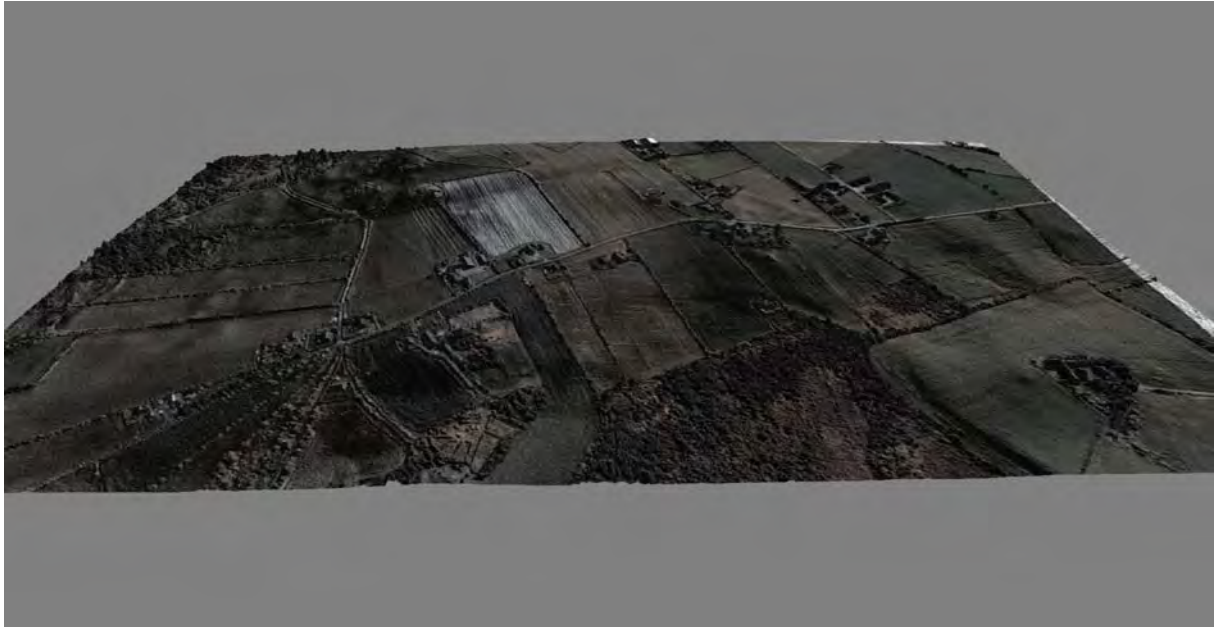
Anleggsveien anlagt i 2009 ses tvers gjennom planområdet midt i bildet.

Østlig del av planområdet består av jordbrukslandskap med spredte bolighus og gårdsbebyggelse. Planområdet grenser til fortettet boligbebyggelse i sør, og det er lagt opp til nye boliger med tilhørende vei i forlengelsen av Tananger ring. Sørøstlig del av planområdet grenser mot Storamy, tidligere omtalt som Myklebustadmyra.

Nordøstlig del av planområdet ligger opp mot Myklebusthøyden hvor det er vidstrakt utsikt utover havet i vest og nord. Det høytliggende, åpne jordbrukslandskapet grenser mot gårdene Veststø i nordvest, Skiftesvik i nord, Stokkavik i nordøst og Jåsund i øst.

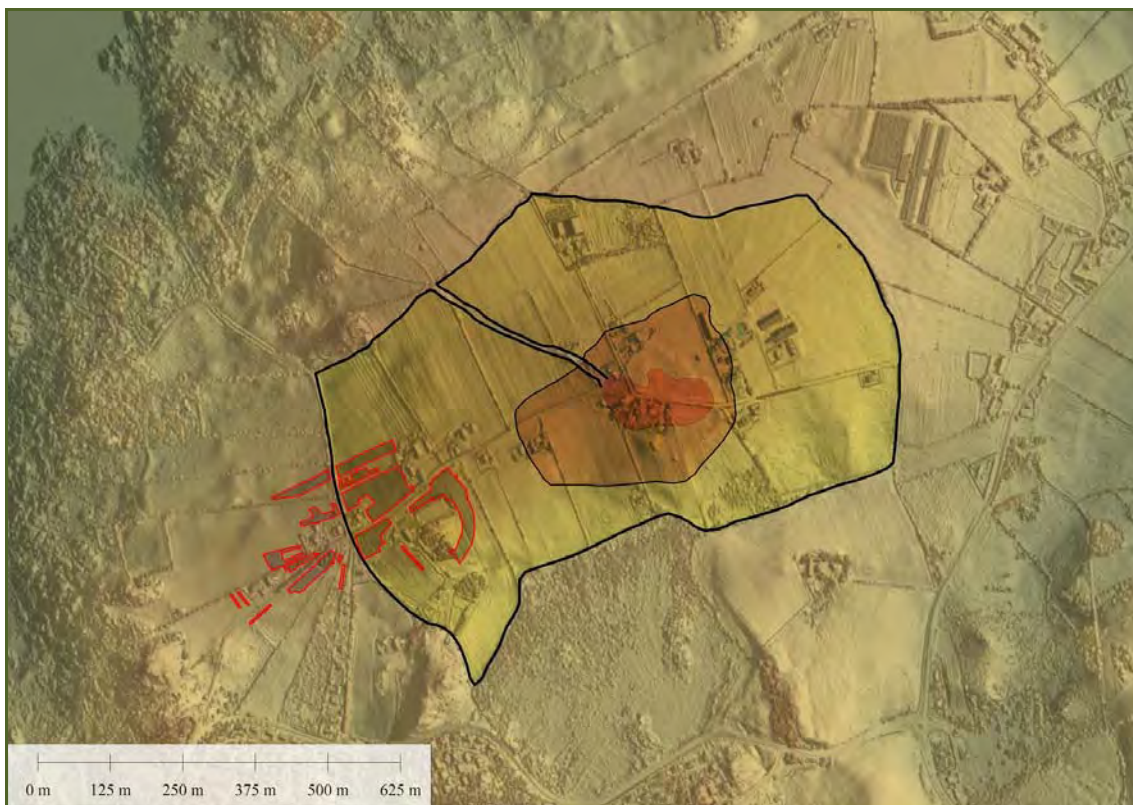
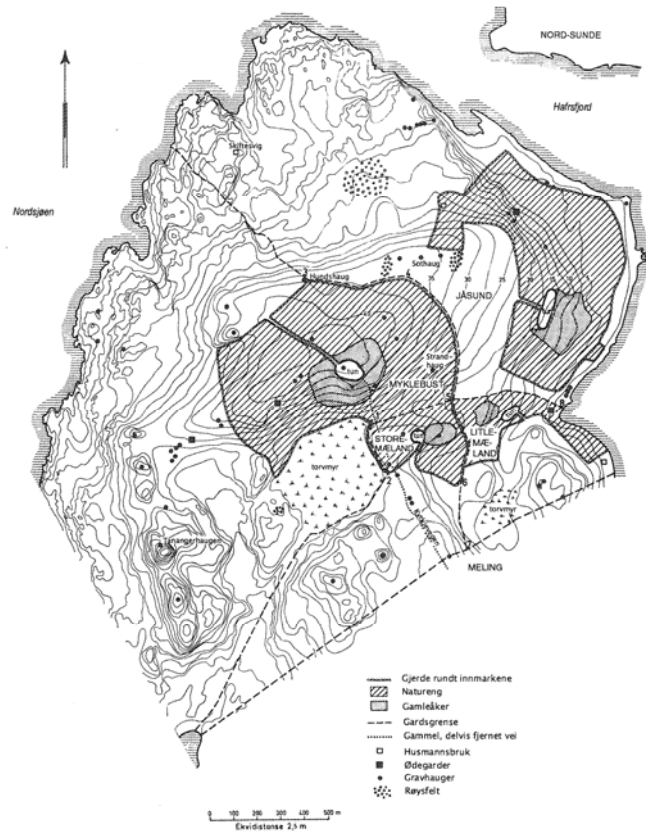
Høydedraget var på begynnelsen av 1900-tallet omkranset av kulturminner hvor den monumentale Sothaug er mest kjent. Mens Sothaug, den største bronsealderhaugen på Nord-Jæren, ligger under gården Jåsund, tilhører flertallet av kjente kulturminner på høydedraget Myklebust. De mange kulturminnene kan ses i lys av gårdsnavnets betydning. Myklebust (Myklabust, Myglabåst) forekommer fire steder i Rogaland og kan oversettes til stor boplass (Særheim 1986). Noen av gårdsnavnene som ender på stad har opphav i vikingtid, men mange er eldre.

Gamletunet på gården lå oppe på Myklebusthøyden, 290 meter øst for de nyregistrerte bosettingssporene innenfor planområdet. Fra slutten av eldre jernalder har det trolig eksistert minst tre gårdsenheter på Myklebust (Myhre 1980), og ut fra historiske kilder vet vi at gården var delt i tre bruk fram til begynnelsen av 1600-tallet (Refheim 1974). De tre eldste brukene tilsvarer dagens bnr. 2, 22 og 27. Fra 1600-tallet til begynnelsen av 1900-tallet var gården inndelt i 12 bruk. I en periode fram til 1757 eide Utstein kloster fire av brukene på Myklebust, deriblant de to gamle brukene 2 og 27. De fleste husmannsplassene under gården lå i Tananger der det etter hvert utviklet seg et tettbygd område rundt havna (ibid.).

I sin behandling av gårdens utvikling påpeker Ottar Rønneseth at de fire gårdene Myklebust, Jåsund, Store Mæland og Litle Mæland utgjør ei egen grend med det mangebølte tunet på Myklebust i sentrum (Rønneseth 2001:168). Utskiftinga i 1826 medførte at åkerarealet på Myklebust ble konsentrert til ei mindre flate ved gamletunet. Innmarka ble utvidet mot vest, slik at store deler av den tidligere utmarka ble omgjort til natureng. Ei lang fegate gikk ut mot nordvest, og øst for utgarden lå

Jåsunds utmark. Gravhaugen Hundshaug er lokalisert til hjørnet av utgarden, mens Sothaug og et mindre røysfelt ligger litt inn i Jåsunds utmark.

Ut fra Rønneseths kart ligger østlig del av det påviste bosettingsområdet på Myklebust i gammel natureng, mens vestlig del av kulturminneområdet ligger i gammel utmark. Grensa mellom inn- og utmark har gått like øst for den store flyttblokka. Det svakt hellende terrenget vest i planområdet ble i følge lokale informanter benyttet som felles beiteområde, noe som var situasjonen ved Helligens registrering av synlige kulturminner i 1901. Ved utskiftinga i 1919 ble området inkludert i det som kalles et viftesystem. Seksjoneringa av det tidligere utmarksområdet tok form som et nettverk av separate, smale eiendommer formet som tilgrensende trekantar. Fra et foto fra 1950 framgår det at øvre del av feltet har blitt oppdyrket (se foto nedenfor). Etterkrigstidas jordbrukseksponasjon tok i bruk tunge maskiner, og arealer som har vært gjenstand for maskinell oppdyrking fra denne perioden er gjennomgående påført store skader i undergrunnen, noe som gjør det vanskelig å finne godt bevarte arkeologiske spor. Bildet gir samtidig inntrykk av et svært bart og åpent landskap kun 60 år tilbake i tid. Naturvitenskapelige undersøkelser fra regionen har påvist at landskapet var nesten skogfritt allerede i yngre bronsealder, og lyngheiene dominerte i de områdene hvor jordbruksaktiviteten ikke var for stor (Høgestøl et al. 2006). Før den tid, gjennom yngre steinalder og eldre bronsealder, har landskapet vært mer som en mosaikk av nakne fjellknauser, lyngheier, enkelte spredte skogkratt, små åkrer og grasbeiter.

2.5 Helligens registrering i 1901

Fra konservator Tor Helligens registrering i 1901 framstår gården Myklebust som svært rik på kulturminner. Til sammen ble det registrert 18 rundhauger/rundrøyser, to steinansamlinger, to hustuffer, et gardfar, ei stakketuft og to felt med et ukjent antall smårøyser (Helligsen 1902). De synlige kulturminnene er konsentrert til høydedraget som grenser mot gården Jåsund, samt til forhøyningene ned mot sjøen i vest.

Tabell 1-3: Oversikt over Helligens registreringer forsøkt satt sammen med Askeladden, supplert med nyregistrerte kulturminner 2009–2010. Blå farge markerer kulturminner tilhørende samme felt. Kulturminner berørt av reguleringsplanen for Myklebust er markert med oransj (jf. tabell 1-4).

Helligsen	Askeladden	Navn	Kulturminne	Merknad, evt. funn
1	34954	Hundshaug	Rundhaug, omdannet til potetkjeller	
2	34953		Steinansamling, egentlig tuft i gårdsanlegg	Del av gårdsanlegg
3	34953		Stakketuft (rektangulær)	Del av gårdsanlegg

2/3	34953		Langhaug (1), gardfar (3), rydningsrøyser (10)	Del av gårdsanlegg
4	44512		Rund steinlegging	
5	24649		Rundhaug	
6	54285		Rundhaug, bunnlag	
7	24648		Rundhaug, stor, med gravkammer	Brente bein (tapt)
8	65815	Strandhaug	Rundhaug, stor	
9	15300		Rundhaug, omdannet til jordkjeller	
10	65814		Rundhaug, omdannet til jordkjeller	
11	24650	Myklebusthaugen	Rundhaug, stor	S269–271, S1283
12			Rundhaug	
13	65816		Rundhaug	
14	34955		Hustuft	Omsøkt, se kap 1.2
15	34956		Tuft, småhauger, gardfar, runde fordypninger	Omsøkt, se kap 1.2
16	65811		Røyser (2), skadet av skytestilling, ei delvis undersøkt	Mindre røysfelt
16	72321		Røys	Mindre røysfelt
17	72320		Rundhaug, skadet av skytestilling	
18	24647	Tanangerhaugen	Haug, skadet av vakthus og varde	
19	15298	Nonsteinen	Rundrøys, stor	
20	15297		Rundrøys, skadet av skytestilling	
21	65813		Rundrøys, skadet av varde	Omsøkt, se kap 1.2
22	72322		Rundrøys	Omsøkt, se kap 1.2
23	65812		Rundrøys/haug, avskåret av hytte	
24	15302		Rundrøys, rest	
	15299		Nausttuft	
	112333		Grav-, jordbruks- og bosettingsspor i dyrka mark (308)	Omsøkt, se kap 1.2
	112418		Bosettingsspor i dyrka mark (14)	Omsøkt, se kap 1.2
		Alvasteinen	Aktivitetsområde inntil stor flyttblokk	Omsøkt, se kap 1.2
			2 stolpehull (forundersøkelse anleggsvei 2009)	Se kap. 1.3
			1 kokegrop (forundersøkelse anleggsvei 2009)	Se kap. 1.3

I nordlig kant av høydedraget registrerte Helliesen en rundhaug omtalt som Hundshaug på bnr. 24, 48 (nr. 1, id. 34954). Haugen var 2 meter høy og 11 meter i tverrmål og omdannet til potetkjeller. Sørvest for Hundshaug ble det i 1901 registrert bunnlag av en avlang steinansamling som var 42 meter lang og 8,3 meter bred (nr. 2). I anlegget var det synlige rester etter et lite gravkammer. Like vestsørvest for steinansamlinga ble det registrert ei rektangulær stakketuft (nr. 3). Ved ØK-registreringene på 1960-tallet ble det i tillegg funnet en langhaug, tre gardfar og ti rydningsrøyser i tilknytting til stakketufta og den lange steinansamlinga (id. 34953). Ansamlinga av stein ble da omtalt som en steinlegging og tolket som mulig bunnlag av ei langrøys eller restene av ei hustuft. Det holdes som sannsynlig at kulturminnemiljøet representerer restene etter et gårdsanlegg, selv om det ved befaring var vanskelig å få et entydig inntrykk av den lave tufta i det ujevne, kraftig graskledde terrenget. Sørvest for gårdsanlegget ligger det en rund steinlegging med diameter på 9 meter (nr. 4, id. 44512).

I innmarka nordøst for planområdet ble det i 1901 registrert ei rekke gravminner knyttet opp til gamletunet på Myklebust (Helliesens nr. 5–13). Restene av en rundhaug med diameter på 15,8 meter som ble fjernet i 1952 (nr. 5, id. 24649). Mot

nordøst ble det videre registrert bunnlag av en rundhaug med tverrmål på 11 meter (nr. 6, id. 54285). Rundt 1860 ble det ved åpning av et gravkammer funnet noen brente bein i en stor haug nordøst for planområdet (nr. 7, id. 24648). Rundhaugen som oppgis å ha vært 19 meter i diameter og 3 meter høy ble fjernet etter 1965. Likeledes er en rundhaug omtalt som Strandhaug på kanten av høydedraget fjernet i nyere tid (nr. 8, id. 65815). Strandhaug var 11 meter i diameter og 1,8 meter høy, men skal i følge Helliesen ha vært langt større. Oppe ved gårdsbygningene lå det en rundhaug som har blitt fjernet en gang mellom 1901 og 1980 (nr. 9, id. 15300). Det skal ha vært anlagt en potetkjeller i gravhaugen, et trekk som gjentar seg i rundhaugen like sørvest for nr. 9. Restene etter denne omrotete gravhaugen med et tverrmål på 12 meter ligger bevart (nr. 10, id. 65814).

Myklebusthaugen, Helliesens nr.11, skal ha vært 19 meter i diameter og 2 meter høy (id. 24650). Gravhaugen lå ved gårdsbygningene like øst for de omsøkte bosettingssporene. Ved graving i haugen ble det i 1878 funnet et lite gravkammer hvor det var nedsatt et leirkar (S1283). På innsiden av gavlsteinen ble det oppdaget ristninger i form av tre par fotsåler og 12 skålgroper. Like sør for kammeret ble det funnet ytterligere to steiner med innhugde skålgroper (S269-271). Haugen skal ha hatt ei metertykk jordkappe over ei kjernerøys av rullestein. Den ødelagte Myklebusthaugen ble fjernet i 1938 (se kap. 7.6.1).

Like øst for Myklebusthaugen, i nordsøstlig ytterkant av planområdet, skal det ha ligget en rundhaug som var 13,5 meter i diameter og 1,5 meter høy (nr. 12). Øst for de nyregistrerte bosettingssporene lå det tidligere en rundhaug som var 1,8 meter høy og 11,5 meter i tverrmål (nr. 13, id. 65816). Anlegget var i 1901 utgravd i den ene siden. Sørvest for gravhaugen ble det i 1901 registrert ei hustuft som var 14 meter lang og 5 meter bred (nr. 14, id. 34955). Ut fra Helliesens kartfesting ser det ut til at hustufta lå like øst for forelagt planområde, og det er således mulighet for at noen av de registrerte bosettingssporene innenfor id. 112333 kan ses i sammenheng med tufta. I området mellom de nyregistrerte bosettingssporene og gravrøys id. 65813 lå det i 1901 ei hustuft, flere små hauger og gardfar (nr. 15, id. 34956). Hustufta var 16 meter lang, 10 meter bred og inndelt i tre rom. I nærheten av tufta skal det ha vært flere runde, grunne fordypninger. Sørvest for tufta, på begge sider av Myklebustveien, lå det flere småhauger og gardfar. Dette gårdsanlegget og den ovenfor nevnte tufta ligger innenfor planområdet, men mangler kartfesting i Askeladden. Ved befaring av forfatteren 12.02.08 ble det ikke observert synlige spor etter gårdsanlegget (id. 34956). Det er ikke foretatt søkesjaking i området for å avklare om det finnes bevarte spor etter tuft, gardfar eller hauger.

På noen knauser sørsørøst for planområdet registrerte Tor Helliesen flere små røysen (nr. 16, id. 65811 og 72321). I 1980 foretok Arkeologisk museum en undersøkelse av ei av røysene under id. 65811 (Hemdorff 1980). Det ble ikke gjort noen funn i den vesle, lave røysa og utgraver fikk opplysninger om at anlegget var en tysk skytestilling (jf. kap. 1.6). Området er utbygd til boligfelt og de to røysene under

id. 65811 er fjernet. Ei lita rundrøys med diameter på 6 meter og høyde på 0,4 meter skal ligge bevart på en av de små knausene lengst nordøst i boligfeltet (id. 72321).

Vest for røysfeltet ved Storamyr, ut mot havet, ligger ei rekke av mindre bergnabber som alle har et gravminne på toppen (Helligsens nr. 17–24). To av røysene er berørt av forelagt plan og foreslås regulert til spesialområde for bevaring (nr. 21 og 22, se kap. 1.5). Den framskutte lokaliseringa har dessverre medført at flere av dem er skadet som følge av å ha blitt benyttet som skytestillinger under andre verdenskrig. Registreringene fra 1901 vil således være vesentlige for forståelsen av kulturminnenes form og størrelse. Rett vest for Storamyr ligger en liten rundhaug som før den ble benyttet som skytestilling hadde en diameter på 9 meter og høyde på 0,5 meter (nr. 17, id. 72320). På Storevarden, like sør for id. 72320, er det bevart rester etter en gravhaug kjent som Tanangerhaugen (nr. 18, id. 24647). Haugen var allerede i 1901 sterkt skadet da det var reist et lite vakthus og en høy varde på stedet. Lenger sør på det samme høydetraget ligger det ei stor gravrøys med tverrmål på 17 meter og høyde på 1 meter (nr. 19, id. 15298). I midten av røysa er det ei dyp plyndringsgrop hvor det ligger ei synlig steinhelle. Lokaliteten omtales som Nonsteinen. På en forhøyning lengst ute ved sjøen ligger det ei rundrøys som er 12,5 meter i diameter og 0,5 meter høy (nr. 20, id. 15297). Røysas midtparti er sterkt omrotet etter å ha vært benyttet som skytestilling. Lengst nord i rekka av gravminner ligger to røysar på hver sin vesle fjellknaus (nr. 23, id. 65812). Den sørlige røysa beskrives i 1901 som en rest av en rundhaug med en diameter på 7–8 meter og høyde på 0,2–0,3 meter. Kulturminnet er delvis avskåret av ei hytte i vestlig del. Røysa lengst nord beskrives kun som en rest av ei tilsvarende gravrøys (nr. 24, id. 15302).

Nord for røys 24 er det tidligere registrert ei nausttuft (id. 15299). Ved registrering i 1969/1970 ble naustet på Myklebust målt til å være hele 24,7 meter langt med bredde fra 2,4–3,6 meter (Rolfesen 1974:37). Veggvollene var 0,4 meter høye og 1,5 meter brede. Naustet lå like sør for den vesle bukta Veststø, 23 meter fra sjøkanten med åpningen 2,92 m.o.h. I 1981 skriver Arkeologisk museum brev til Sola kommune da det er oppdaget at det er anlagt en vei som ikke er omsøkt foran nausttufta i Veststø. I svarbrev fra grunneier blir det opplyst at veien er anlagt av oppsittere på Myklebust med naustretter i Myklebust fellesstrand, og at de ikke kjente til den forhistoriske nausttufta i Veststø. Ved registrering av Arkeologisk museum i 1991 ble ikke kulturminnet gjenfunnet på grunn av tett vegetasjon.

2.6 Funn

De eldste framkomne funnene fra Myklebust oppbevares ved museene i Oslo og Bergen og funnomstendighetene er uklare (se tabell 1-2). Enkelte løsfunn gir informasjon om funnomstendigheter, uten at det opplyses om eksakt lokalisering. Ei tykknakket øks ble funnet i ei myr på en halvmeters dybde i 1878 (S15), mens ei skafthullsøks ble funnet i en fjellsprekk ved sprengningsarbeid i 1946 (S7134). I 1981 ble det funnet et flekkelignende avslag av flint med bruksspor i pløyelaget på bnr. 17 (S10610).

Museums nr.	Gjenstand	Form	Antall	Materiale	Funnkategori	Bnr.	Lokalitetsnavn / Undersøkelse
S15	Øks	tykknakket	1	flint	myrfunn/løsfunn		Tananger
S269	Helleristningsstein		1		grav/kjernerøys		Myklebusthaugen
S270	Skålgropstein		1		grav/kjernerøys		Myklebusthaugen
S271	Skålgropstein		1		grav/kjernerøys		Myklebusthaugen
S1283	Leirkar	buket	1	keramikk	grav/kjernerøys		Myklebusthaugen
S7134	Øks	skafthull type B	1	bergart	fjellsprekk		
S10610	Avslag	m. bruksspor	1	flint	løsfunn	17	
S11907	Trekullprøve		3	trekull	boplass	4	RFK 1998 (IVAR)
S12022	Leirkar		1	keramikk	boplass	4	RFK 1999 (IVAR)
S12022	Leire	brent	1	leire	boplass	4	RFK 1999 (IVAR)
B4645	Spenne		1	bronse/sølv			
B4645	Perle		7	glass			
B4645	Perle		1	kalsedon			
B4662	Skraper	skjeformet	1	flint			
B4671	Dolk		1	flint			
B4699	Søkke	nettsøkke	1	kleber			
C13818	Celt	sekskantet	1	bronse			

Tabell 1-4: Oversikt over innleverte funn fra gården Myklebust

Funnene fra Myklebust indikerer ulike tidsperioder. De nevnte øksene kan sammen med dolken tidfestes til yngre steinalder. De tre ristningssteinene er funnet i Myklebusthaugen (jf. kap. 7.6.1), sammen med leirkarskår som har blitt tidfestet til yngre bronsealder (Myhre 1980:186). Bronsecelten kan likeledes tidfestes til yngre bronsealder, nærmere bestemt periode V. Videre foreligger ei datering av kokegrop til periode V/VI fra fylkeskommunens registreringer i 1998 og 1999 (Tua-2262, Aakvik 1998). Ei sølvspenne og åtte perler representerer et gravfunn fra 400-tallet (B4645), men ut fra sammenligning med andre gårder rundt Hafrsfjord kan andelen kjente gravfunn fra eldre jernalder sies å være svært lav (jf. Myhre 1980). Mer karakteristisk for området er imidlertid mangelen på kjente funn som kan knyttes til graver fra yngre jernalder.

2.7 Arkeologiske og naturvitenskapelige undersøkelser

I forbindelse med anleggelse av nytt interkommunalt avløpsanlegg (IVAR) utførte Rogaland fylkeskommune registreringer på Myklebust bnr. 4 i 1998 og 1999. Registreringsområdet er lokalisert til gårdens østligste del, i hellinga ned mot riksvei 509. I 1998 ble det påvist forhistoriske anleggsspor i to av elleve søkesjakter. Det ble tatt ut trekull fra et ildsted i sjakt 9 som er datert 780–415 BC. Ved registreringa i 1999 ble det påvist 42 anleggsspor omgitt av bevarte kulturlag. Det ble også gjort funn av et leirkarskår og brent leire. På bakgrunn av de registrerte bosettingssporene ble traséen lagt om, og det ble ikke funnet forhistoriske anleggsspor i området hvor IVAR-undersøkelsen fant sted. I undersøkelsesområdet ble det observert leire i undergrunnen, noe som har medført dårlige dreneringsforhold som etter utgravers mening vil ha gjort området uegnet for bosetting.

I 1980 ble det foretatt en mindre undersøkelse av ei lita røys som var lokalisert sørøst for dagens planområde på Myklebust (id. 65811). Anlegget utgjør den ene av to røys nummerert som 16 i Helliesens oversikt (Helliesen 1902:57). Røysa ble

avtorvet og plandokumentasjon påbegynt, men undersøkelsen ble avbrutt etter at en tidligere grunneier opplyste at anlegget var en tysk skytestilling fra andre verdenskrig. Det lave anlegget var 5–6 meter i diameter, lokalisert til ei bergflate som strakk seg som et nes ut mot et fuktig område (Hemdorff 1980). Området ved den tidligere Myklebustadmyra, seinere omtalt som Storamyra, er utbygd til boligfelt og de to røysene under id. 65811 er fjernet.

Tanangerhalvøya er et svært interessant område med hensyn til geologiske og botaniske studier. Området har blant annet vært benyttet i forsøk på å skape oversikt over landskapsendringer i forhistorisk tid, deriblant svingninger i havnivå, avskogning og lynchietablering (Fægri 1940, Prøsch-Danielsen & Simonsen 2000, Prøsch-Danielsen 2006, Høgestøl et al. 2006). Et karakteristisk trekk ved landskapet er de mange strandvollene som kan grupperes i to hovednivå. Mens de seinglasiale vollene ligger ved 24 meterskoten, finnes de postglasiale strandvollene rundt 9–11 meterskotene (Fægri 1940, Prøsch-Danielsen 2006, Høgestøl et al. 2006).

I 1901 registrerte Helliesen en strandvoll på høydedraget over Skiftesvik som Fægri seinere tidfestet til perioden sein Weichselian (Helliesen 1902, Fægri 1940, Prøsch-Danielsen 2006). Den én kilometer lange strandvullen på Jåsund er orientert nordnordøst-sørsvest. Formasjonen deler seg midtveis i to forgreininger. Mens den øvre vollen ligger langs 19 meterskoten, er den nedre vollen lokalisert til 17,5 meterskoten. I forbindelse med ny reguleringsplan for nordlig del av Tananger ble det utført naturvitenskapelige undersøkelser på slutten av 70-tallet og begynnelsen av 80-tallet. Ved undersøkelsene i 1980 ble det gravd to sjakter gjennom strandvullen over Skiftesvik (Thomsen 1982). Profilene avslørte to minerogene avsetningslag med innslag av grus og runde småstein. I det øvre laget tegnet pollenanalysene et bilde av en varmekjær eikeblandingsskog som korresponderer med atlantisk og subboreal flora framfor en forventet seinglasial pollenflora. Dette ble bekreftet av en datering til 4580 ± 190 BP. Spørsmålet er hvordan tilstedeværelsen av planterester fra atlantisk tid i et marint avsetningslag 17,5–19,0 m.o.h. kan forklares. Maksimum havnivå under tapestransgresjonen ligger 10 meter under den kilometerlange strandvullen over Skiftesvik, og spor etter eventuelle tsunamier eller stormbølger er ikke påvist i andre prøveuttaksområder med tilsvarende beliggenhet. Det er framsatt hypoteser om at strandvullen kan være en morene (Prøsch-Danielsen pers. med.). En avklaring av hva den geologiske strukturen på Jåsund representerer vil være et svært interessant tema ved de arkeologiske og naturvitenskapelige undersøkelsene på Myklebusts nabogård Jåsund.

Som ledd i kartlegging av tidligere havnivå ble det ved de naturvitenskapelige undersøkelsene på 1970- og 80-tallet også tatt ut boreprøver fra to myrer, Storamyra og Kvitamyra, for å undersøke om det fantes spor etter en transgresjon i siste del av istida. Storamyra ligger i sørøstlig kant av planområdet på Myklebust, omtrent 22 m.o.h. Prøvene ble samlet inn av Hanne Thomsen i 1979 og 1984. Diatom-analysen ga ingen marine indikasjoner, noe som viser at havnivået ikke nådde opp til Storamyra i sein Weichselian eller seinere i Holocene. Kvitamyra har en skjermet beliggenhet 12

m.o.h. to kilometer øst for Storamyr. I prøvene som ble tatt ut fra Kvitamyr i 1980 ble det påvist et marint innslag 4,5 meter under markoverflata. Analysene viste at Kvitamyr ble transgredert i slutten av istida, men at området ikke ble påvirket av den seinere tapestransgresjonen i postglasial tid. For en oversikt over strandlinja i området henvises det til strandlinjekurva utarbeidet for Kjøbenhavnerbukta i Kvernevik, Stavanger kommune (Høgestøl et al. 2006:15).

De sammenstilte dataene fra en rekke vegetasjonshistoriske lokaliteter på Nord-Jæren og i Boknafjordområdet gir oss de store linjene i avskogingsforløpet og lyngheidannelsen (Prøsch-Danielsen & Simonsen 2000). Avskogingsprosessen var ikke synkron innenfor regionen, og startfasen spente i tid over en periode fra 4000–3600 f.Kr. til 1700 f.Kr. Parallelt med avskogingen bredte lyngheiene seg, og i løpet av førromersk jernalder var lyngheiene etablert på alle de undersøkte lokalitetene. Boreprøvene fra Storamyr og Kvitamyr fra 1970- og 80-tallet byr på muligheter for innsikt i den lokale vegetasjonshistorien for Tanangerhalvøya. Datering av lyngheietableringen ga imidlertid noe sprikende tall for Kvitamyr, mens Storamyr gir en datering av lyngheilandskapet til 817–572 BC, noe som er helt i tråd med dateringene ved Sola flyplass (Prøsch-Danielsen & Simonsen 2000, Prøsch-Danielsen 2006).

2.8 Problemstillinger

I et overordnet perspektiv var undersøkelsens målsetting å dokumentere landskapsendringer, gravskikk, bebyggelses- og jordbruksutvikling i forhistorisk tid. Gården Myklebust ligger i et område rikt på fortidsminner (jf. fig 7-10 oversikt over kulturminnene på halvøya). Synlige og ikke-synlige kulturminner utgjør et helhetlig kulturminnemiljø som kan belyse sentrale spørsmål i studiet av bronse- og jernalderens gårdsbosetting. I forbindelse med utarbeidelse av prosjektplan ble det avgrenset sju aktuelle hovedproblemstillinger:

1. Hva slags type jordbruksbosetting er påvist på Myklebust?
2. Hvordan er aktiviteter i tilknytning til bebyggelse, jordbruksdrift og gravskikk organisert?
3. Hva slags åker- og utmarksbruk ble drevet i forhistorisk tid?
4. Hvordan relaterer gravene seg, både romlig og kronologisk, til bosettings- og aktivitetsområder?
5. Hva kan vi finne ut om funksjonsdeling og aktiviteter i de forhistoriske bygningene?
6. Er det mulig å gjenfinne tuft og gårdsanlegg som er blitt fjernet ved dyrking etter 1901?
7. Finnes det spor etter forhistoriske aktiviteter i tilknytning til den store flyttblokka ved Myklebustveien?

I forbindelse med den arkeologiske undersøkelsen av aktivitetsområdet på Myklebust kan det skilles ut fire aktuelle vegetasjonshistoriske problemstillinger:

1. Hva slags jordbruk er blitt drevet i tilknytting til bosettingssporene som er påvist?
2. Hva slags næringsøkonomi har befolkningen hatt til ulike tider?
3. Hva slags endringer i naturmiljø og ressursbruk forekommer i forhistorisk tid?
4. Hva kan vi finne ut om funksjonsdeling og aktiviteter i og utenfor bygningene?

3 Metoder og gjennomføring

3.1 Metoder

3.1.1 Naturvitenskapelige metoder

Det ble utviklet strategi for naturvitenskapelig prøveuttak i samråd mellom naturvitenskapelig ansvarlig Paula Utigard Sandvik og prosjektleder Barbro Dahl. Dette var igjen basert på diskusjoner mellom prosjektleder og naturvitenskapelig ansvarlig i forbindelse med utforming av prosjektplanen. Samtidig ble det fokusert på løpende vurderinger ut fra hva som kunne vise seg å dukke opp underveis i utgravinga. Ved et hvert feltarbeid vil det være nødvendig å foreta kontinuerlige diskusjoner mellom botanikere og arkeologer om hvilke grep som kan komme til å gi fruktbare resultater ut fra nye problemstillinger knyttet til nye oppdagelser. Uttak og analyser av prøver ble videre tatt opp som diskusjonstema ved møter i referansegruppa.

I utgangspunktet ble det lagt opp til at feltpersonellet hovedsakelig foretok uttak av naturvitenskapelig prøvemateriale. Videre ble prøvemateriale tatt ut av naturvitenskapelig ansvarlig Paula Utigard Sandvik ved deltakelse i felt. Jon Amundsen var ansvarlig for vedartsbestemmelser både av bevart treverk knyttet til gjenstandsfunn og trekull til datering i 2010.

Prøveuttak i Hus XV (blå) og Hus XIV (røde). Paula og Rolf tar ut kasseprøve fra jordbruksprofil N i planområdet.

De naturvitenskapelige prøvene fra prosjektet er tildelt naturvitenskapelig journalnummer 2010/1–1-338. 15 av prøvene var pollenprøver tatt ut i serier fra jordbruksprofiler. Jordprøver ble tatt ut som kombinerte kull- og makrofossilprøver da begge prøvetypene floterer og kan gjøres til gjenstand for både datering og makrofossilanalyse. Første sesongen ble prøvene flotert i felt i løpet av to uker av

prosjektleder etter avslutning av utgravinga. På bakgrunn av erfaringa fra første sesongen ble det andre sesongen lagt opp til kontinuerlig flotering som rullerte mellom feltpersonellet. Floteringa ble utført under et telt som ble satt opp like ved brakka, noe som både trygget og lettet arbeidet betraktelig. I tillegg var maskinene nå modifisert for å unngå at vannet rant ned i motoren og slo ut sikringene i det lokale strømmettet. Jon Amundsen ved AM var ansvarlig for sikringa av maskinene og support for floterende feltarkeologer.

Anette Overland var ansvarlig for pollenanalysene som er trykket i en egen oppdragsrapport (2012/15). Resultatene fra makrofossilanalysene vil bli trykket i en egen oppdragsrapport av Paula Utigard Sandvik.

3.1.2 Gravetekniske metoder

Utgravinga rundt den store flyttblokka Alvasteinen skilte seg noe ut med hensyn til metodebruk. Ettersom området ikke hadde vært gjenstand for registrering, ble det først tatt *prøvestikk* inntil steinens kanter samt enkelte *prøveruter* i dyrka mark på sør- og østsida av flyttblokka. Ei håndgravd *sjakt* ble anlagt ved det ene positive prøvestikket for å få innblikk i forholdet mellom funn og eventuelle bevarte stratigrafiske lag. Det funnførende området inntil steinblokka som var beskyttet fra pløying ble gravd *stratigrafisk* innenfor et koordinatsystem, mens hele den tilgrensende dyrka marka ble *flateavdekket* for å få oversikt over anlegg nedgravd i undergrunnen (se rapport 2012/12).

Maskinell avdekking ble hovedsakelig foretatt i større felt, men lengst vest i planområdet ble det også foretatt søkesjaking (jf. kap. 2.2 og 8.3). Med ønske om å kunne sette i gang både vest i planområdet, der tiltakshaver hadde ønske om tidlig frigivning for utbygging av vei, og ved den store tettheta av anleggsspor på felt 1 ble det lagt opp til to maskiner ved oppstart av første sesongen. Allerede ved utforminga av prosjektplanen ble viktigheten av å komme tidlig i gang med undersøkelsene av den store konsentrasjonen av godt bevarte anleggsspor og graver understreket. Likeledes var det avgjørende med en tidlig avklaring av om det fantes bevarte anleggsspor i dyrka mark lengst vest og rundt Alvasteinen.

Påvisning av rester etter gulvlag i to av bygningene fra y.rom/fvt medførte at den tradisjonelle *snittinga* av enkeltliggende bosettingsspor ble supplert med *stratigrafisk utgraving*. Nordlig del av Hus I hadde rester etter bevarte gulvlag som ved avdekking framsto som et sammenhengende lag av kull og brent leire med et høyt innslag av leirkarskår. Ved stratigrafisk graving av lag og strukturer var det mulig å få fram en høy detaljrikdom i den velbevarte nordlige delen. Bevaringsforholdene byr også på muligheter for sammenligninger med de mindre velbevarte bygningene vi vanligvis undersøker i dyrka mark. Således ble det tatt ut *makrofossilprøver* fra bunnen av gulvlaget med tanke på sammenligning med makrofossilt materiale fra takbærende stolpehull og dørstolper. Stolpehullene som er dypt nedgravd i undergrunnen er det vanlige utgangspunktet for prøveuttak i dyrka mark og således grunnlag for de fleste naturvitenskapelige analyser av hus. Videre ble gravd masse fra gulvlag prioritert *vannsåldet* og *alle funn ble innmålt*. På samme måte som det bevarte plantematerialet kan danne grunnlag for diskusjoner om representativitet og funksjonsanalyse, kan funnmaterialet fra bedre bevarte kulturminnemiljøer bidra til nye spørsmål og innsikt i mindre velbevarte kulturminner undersøkt ved forvaltningsgravinger i dyrka mark. Funnmaterialet fra bygningene fra y.rom/fvt kan

samtidig holdes opp mot materialet fra eldre utgravninger av gardsanlegg fra samme perioden. For det første har materialet fra Myklebust høydedata, til sammenligning med den ofte todimensjonale dokumentasjonen av funn fra eldre gravninger. For det andre innebærer flateavdekking at også materiale, så vel som anlegg, fra området rundt selve bygningene undersøkes og dokumenteres. For vårt anliggende kan det påpekes at majoriteten av fin keramikk ble påtruffet i dreneringsgrøft og avfallsgrop utenfor selve bygningene.

Formgraving ble anvendt ved undersøkelse av alle nedgravninger for å få fram innbyrdes sekvenser, konstruksjonsdetaljer og form som et negativt avtrykk ved totalgraving. I krevende områder med mange faser og utskiftninger ble det foretatt en endelig dokumentasjon av de negative avtrykkene etter *totalgraving*. En undersøkelsesandel på 100 % ble prioritert for økt forståelse av alle større anlegg, bærende konstruksjoner i alle hus og områder med bevart stratigrafi og flere faser. Håndtegnningene av de utgravde hustomtene Hus I og II har dannet et viktig grunnlag for tolkning av funksjoner og utskiftninger i etterarbeidsfasen.

Til høyre ses en av dørkonstruksjonene i Hus I. Snitting ville ikke fått fram oppbygginga og plassering av horisontale og vertikale heller i nedgravingene. Til venstre totalgraves et takbærende stolpehull i Hus II ved uttak av makrofossilprøve for å få fram form og konstruksjon.

Maskinell formgraving ble benyttet for å få fram nordlig del av dyretråkket inn mot østveggen i Hus I. Tråkket framsto som en nedsliping i undergrunnen fylt opp med moderne masse for å unngå et fuktig søkke i dyrka marka. Uten formgraving ville anlegget framstått som ei moderne, brei grøft i overflata. Situasjonen illustrerer vanskeligheten av å vurdere denne typen anlegg ved smale søkesjakter og tolkning basert på karakter i overflata.

Samtidig som alle restene av gulvlag ble prioritert såldet, ble det også foretatt *testsålding* av de mange gropene og ildstedene i Hus II. Her ble det også benyttet en *magnet* til å gå over utvalgte deler av gravd masse med tanke på smieperler. All masse fra større, funnrrike anlegg som avfallsgrop 3892, dreneringsgrøft 10505 og vikingtidsgrav 327 ble vannsåldet. Valget om å sålde massen fra 3892 og 10505 må ses i lys av at vi lenge var usikre på hva de større anleggene kunne representere. Det ble således anlagt en åpen og detaljert tilnærming der viktigheten av løpende strategiske vurderinger og prioriteringer ble understreket. Den åpne tilnærminga

medfører fleksibilitet i forhold til gravemetode og dokumentasjonsnivå for å kunne fange kompleksiteten i de ulike anleggene, noe som i stor grad atter åpner for økt kompleksitet.

I grav 327 var jernnagler og –spikre preget av en høy fragmenteringsgrad som medførte at små fragmenter ble plukket opp i såldet. Bøttene til sålding måtte merkes godt for å sikre at funn framkommet ved sålding kunne måles inn med en rimelig nøyaktig stedsangivelse. I enkelte tilfeller ble massen fra spesielt utvalgte anlegg prioritert flotert framfor såldet. For å kunne finne eventuelle bevarte rester etter plantemateriale ble massen fra den vesle nedgravinga i gavlen på vikingtidsgrava eksempelvis flotert.

Ved utgraving av de ulike anleggene tolket som spor etter et gravfelt ble det ikke prioritert vannsålding av all gravd masse. De små brente beinbitene, vurdert som det viktigste materialet for forståelse og datering av anleggene, ble plukket opp og innmålt in situ. Det ble imidlertid foretatt testsålding av gravde masser uten at det framkom noen funn. De stratigrafisk gravde massene ble holdt separert og organisert etter lag og nivåer langs feltkanten i tilfelle behov for og tid til vannsålding av utvalgte masser.

3.1.3 Dokumentasjonsmetoder

3.1.3.1 Innmåling

Til innmåling ble det benyttet en Leica totalstasjon (TPS1200) og fjernkontroll med radiohåndtak (RX1250). Fastpunkt ble satt ut av entreprenør for tiltakshaver ved oppstart av begge gravesesongene. I regi av Karin Lund ved Riksantikvarämbetet ble det holdt et to dagers brukerkurs i intrasis våren 2010 der de fire feltassistentene deltok. Ved oppstart av utgravinga i 2011 ble samme brukerkurs gitt til feltassistent som ikke tidligere hadde deltatt på intrasiskurs. Ved seinere tiltredelse av to nye feltassistenter var det ingen mulighet for deltakelse på kurs, en klar svakhet ved at opplæring begrenses til gjennomføring av kun ett brukerkurs per år. Hele feltpersonellet gjennomgikk imidlertid opplæring i bruk av totalstasjon og applisering av intrasis i felt av prosjektleder. Ved et mindre mannskap andre utgravingssesongen ble det skapt et særskilt godt grunnlag for omfattende trening av alle i innmåling og bruk av intrasis. Innlasting og redigering av målejobbene var et viktig ledd i opplæringa i intrasis.

Ved innmåling av anlegg ble det benyttet koder og et unikt nummer som ble benevnelsen på det arkeologiske objektet. Det samme nummeret inngikk videre i benevnelsen av funn og prøver relatert til anlegget. Målepunktid ble benyttet for å identifisere ulike prøver og funn fra samme struktur. Da mengden funn til tider var stor og spredt på flere felt, var det nødvendig å ta i bruk ei manuell nummereringslister for funn. Funn ble innmålt kun som klasse da videre inndeling i subklasser etter materialtype ble foretatt som en del av etterarbeidet. Et iøyenfallende problem ved subklassene er sammenblandingen mellom materiale og gjenstand, noe som bør diskuteres og ryddes opp i ved planlegging av nye prosjekter. Subklassene benyttet for dette prosjektet er satt opp med tanke på framstillinger av funndistribusjoner betraktet som relevante spørninger, og illustrerer både bredde i materialtyper og dybde i gjenstandskategorier innenfor anleggstyper som vikingtidsgrava og hus fra y.rom/fvt.

I mange tilfeller var det nødvendig å foreta nye innmålinger av strukturers form og utstrekning ved undersøkelse av dem. Nye innmålinger resulterte i at anlegg fikk nytt nummer, noe som medførte at relasjonen til tidligere innmålte funn og prøver måtte jampføres. Likeledes ville endringa i nummerering kunne gjøre det vanskelig å identifisere henvisninger til gamle numre på fotolister og notater. Arbeidsprosessen var tidkrevende og frustrerende, da spesielt i områder med bevarte stratigrafiske sekvenser der behovet for oversikt og god kontroll over relasjoner mellom lag, funn og prøver var presserende.

I tillegg til anleggenes ytre avgrensning ble det også målt inn spesielle karakteristika som lag, forstyrrelser, flate steiner, kull- og steinkonsentrasjoner (jf. tabell over metadata). Høydenivåer ble hovedsakelig begrenset til området i og rundt gravene. I tillegg ble høyde forsøkt målt inn i de tilfellene det ble funnet steinheller tolket som underliggere for stolper i Hus I. Ved undersøkelse av større anlegg ble snitt og profiler innmålt. Innmåling av anlegg, funn og prøveuttak ble som hovedregel foretatt direkte av den personen som arbeidet med det aktuelle anlegget.

Som Wenche Brun og Kristine Sørgaard påpeker, er det påkrevd med en synliggjøring av metadata som informasjon om benyttede definisjoner i feltdokumentasjon og tolkning av resultater (Brun & Sørgaard 2010:113). Den anvendte malen ble utarbeidet ved Arkeologisk museum i forbindelse med administratorkurset i intrasis mai 2006. Eksisterende metamal ble tilpasset prosjektet ved at det ble skapt nye subklasser ved behov. Således oppfattes systemet som fleksibelt med hensyn til nye material- og anleggstyper samt nytolkninger og omdefineringer.

Arkeologisk objekt	Prøve	Funn og funnenhet	Topografisk objekt	Område
forstyrrelse	jordprøve	bark	stein	avdekket område
grav	kullprøve	bein	sprekk	profilbalk
grop	organisk prøve	bergart	grøft	prøvestikk
grøft	pollenprøve	brent leire	vei	sjakt
ildsted ¹	vedartsprøve	bronse	terrengform	(funninnsamling)
kokegrop	(dendroprøve)	bryne	blokk	(kartlegging)
kullkonsentrasjon	(fosfatprøve)	fiskesøkke	(gjerde)	(prøveuttak)
lag	(mikromorfologisk)	flint	(hus)	(registrering)
ovn		glass	(stubbe)	
røys		grønnstein	(fjell)	
staurhull		ildslagningsstein		
stein		jern		
steinansamling		jernnagle		
steinpakning		jernspiker		
steinstreng		jernstilk		
stolpehull		keramikk		
stolpehus		kniv		
trekiste		kvarts		
tråkk		kvernstein		
vegggrøft		malestein		
ardspor		organisk materiale		
åkerhakk		preparat		
(gardfar)		sigd		
(haug)		skifer		
(kammer)		slagg		
(kulturlag)		sortglittet keram		

(tuft)		spannformet keram		
(åkerrein)		spinnehjul		
		stein		
		tre		
		vevlodd		
		øks		

Merknader til tabell:

¹ Benyttes innenfor definerbar bygning

- Subklassene plassert i parantes er definerte i metamalen utarbeidet ved museet i 2006, men ble ikke benyttet ved undersøkelsen på Myklebust.
- Andre klasser som ble benyttet, uten inndeling i subklasser, var Georeferens og Sektion (snitt).

3.1.3.2 Fotografering og tegning

Etter metodikk utviklet av feltleder Theo Gil ble det gjort utstrakt bruk av fotomosaikk i dokumentasjonen av større anlegg. Således erstattet i stor grad fotos tegninger, noe som var svært tidsbesparende.

Håndtegninger av større anlegg og profiler på tegnefilm er samlet i ei liste over tegninger. Tegningene fra lokaliteten rundt Alvasteinen ble skilt ut i ei egen liste over tegninger (se rapport 2012/12). Da fotomosaikk i stor grad ble benyttet på bekostning av tegninger, består majoriteten av tegninger på lista av profiltegninger. Ved dokumentasjon av større profiler, slik som jordbruksprofilene og dyretråkket, ble det benyttet foto. På utskriftene av de større fotomosaikkene ble det skrevet på utførlige lagbeskrivelser og avmerking av prøveuttak. Prøver og eventuelle funn fra framrensing av profilene ble i tillegg innmålt.

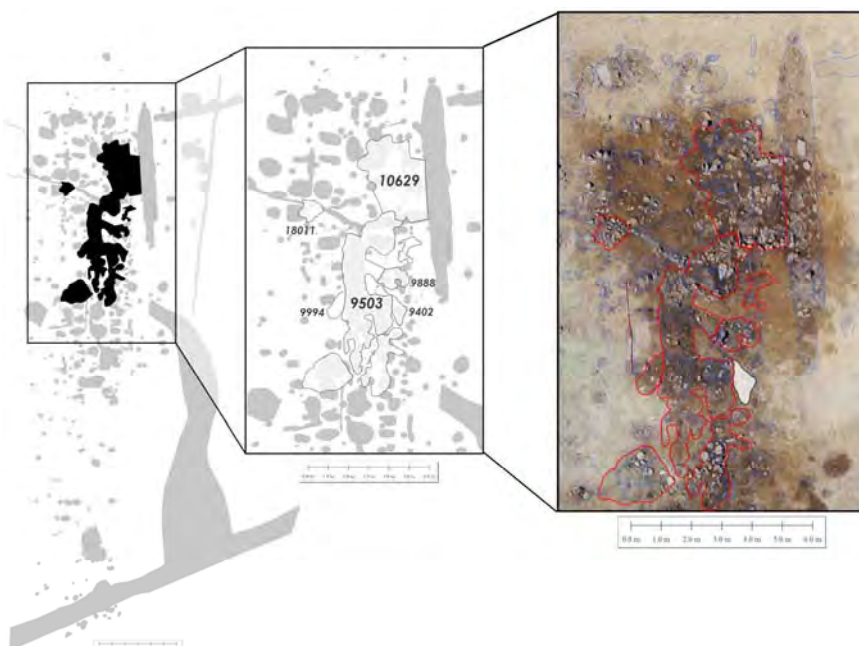

Mange fotos tatt fra stige satt sammen til et detaljert bilde N i Hus I.

Espen Torp ved Birdy Photographs utførte fotodokumentasjon av utgravingsfeltene hver sesong. Dokumentasjonen fra lufta oppnås ved å feste et kamera til et fjernstyrt minihelikopter. Metoden ga oss mulighet til å dokumentere undersøkelsesområdet før feltarbeidets oppstart der det ble fokusert på skråstilte fotos og fotos tatt fra stor avstand som kunne gi et inntrykk av landskapet. Ved den seinere dokumentasjonen ble det tatt oversiktsfotos over Alvasteinen og gårdsanlegget på hovedfeltet. For sistnevnte område ble det samtidig tatt detaljfotos med en oppløsning som muliggjorde sammenstilling av mosaikker av relativ høy kvalitet. Samme metode ble benyttet på felt 7 og 8 i 2011. Måledata ble applisert på de sammenstilte luftfotoene for å gi en mer helhetlig oversikt og kontroll i den videre tolkingsprosessen. Hva angår merovingertidsgravene på felt 7, ble fotomosaikker av de enkelte anlegg satt inn på den større mosaikken slik at det er mulig å zoome seg inn til et svært høyt detaljnivå innenfor anleggene. Den store fila kommer imidlertid ikke til sin fulle rett på papir, men fungerer best i digitalt format.

Fotodokumentasjon av Hus II og nordlig del av Hus I tatt fra helikopter (Birdy Photographs).

Innmålinger og fotos lagt oppå hverandre for best mulig dokumentasjon N i Hus I.

3.2 Avklaring av begreper

3.2.1 Terminologi hus

Begrepet *hustomt* benyttes om de samlede anleggsspor, spor etter nedgravinger i undergrunnen eller kulturlag, tolket som tilhørende et hus som tidligere har vært reist på stedet (Løken et al 1996:9). Ei *hustomt* kan romme flere reparasjoner, ombygginger og faser. Ulike faser benevnes med underbokstav, eksempelvis Hus IA og IB, etter samme mønster som undersøkelsene på Forsandmoen.

Et *stolpehull* karakteriserer ei nedgraving skapt for å romme en vertikal trestolpe (Bårdseth 2007:9). Et hovedskille kan trekkes mellom stolpehull tolket som fundament for takbærende stolper og veggstolper. Sistnevnte kan i vårt tilfelle samtidig karakterisere indre veggstolper. Videre vil det være ei rekke stolpehull hvor funksjonen kan være mer uklar da de ikke inngår i en klart tolket enhet. I tillegg ble det dokumentert ei rekke svært små, sirkulære nedgravinger for plassering av trestaur, således omtalt som *staurhull*.

I enkelte tilfeller vil det være mulig å observere stolpens eksakte plassering i stolpehullet som et mørkere og mer humusholdig felt, omtalt som *stolpeavtrykk*. Stolpehullene kan være kantsatt av skoningsstein for å gi stolpen større stabilitet i nedgravinga. I flere stolpehull ble det påvist *underliggere* i form av horisontalt anlagte heller. De flate steinene har nærmest fungert som syllsteiner under stolpen, men i denne sammenhengen har de vært plassert i ei nedgraving for å hindre bevegelse nedover.

Langhus benyttes om to- og treskipa bygninger der henholdsvis ei og to rekker av takbærende stolpehull har båret taket. Avstanden mellom de takbærende stolpehullene i husets lengderetning betegnes som *fagdybde*. Avstanden eller bredden mellom to takbærende stolpehull i ett par omtales som *grindbredde*. Mens *hovedbygning* tolkes som inndelt i minimum en boligdel og en fjøsdel, har det tilhørende *verkstedhuset* rommet ulike aktiviteter knyttet til gårdens økonomi. På Forsandmoen opptrer hovedhus og verkstedhus med en innbyrdes avstand på 4–15 meter (Løken 1997:179). Gården kan i tillegg ha hatt mindre bygninger benyttet som lager, verksted eller bolig. En *firestolpersbygning*, bygd opp rundt fire takbærende stolpehull, forekommer gjerne som mindre konstruksjoner knyttet til *gårdstunet*. Sistnevnte uttrykk vil i den følgende beskrivelsen bli anvendt ved omtale av utearealet mellom hovedhus og verkstedhus.

Ved undersøkelsen på Myklebust ble det påvist ei bred grøft utenfor nordøstlig del av Hus I. Anlegget antas å ha drenert regnvann bort fra bygningen og omtales således som *dreneringsgrøft*, eller kun som *grøft* ved koding i intrasis (jf. kap. 9.1.3.1). I deler av vegglinja til Hus II ble det påvist spor etter grøfter tolket til å ha hatt en funksjon ved konstruksjon av bygningens vegg. Denne typen grøfter omtales og kodes som *veggrøfter*.

3.2.2 Terminologi graver

I behandling av gravskikk er spørsmålet om hva som skal betegnes som ei *grav* sentralt. De sjeldne diskusjonene rundt gravtermen medfører at begrepet gjerne framstår som innforstått innenfor arkeologien (jf. Gansum 2004:107, Kaliff & Østigård

2004:84, Williams 2006:117). Ved undersøkelser av større områder med varierte spor etter bosetting, jordbruk og gravskikk over et langt tidsrom, vil det imidlertid være av vesentlig betydning å ha en åpen tilnærming og diskusjon av anleggenes mulige opphav og kontekst.

Gravbegrepet kan tilnærmes fra to hold. Fokus kan rettes mot fortidig hendelse og/eller våre prinsipper for gjenkjennelse. De definisjonene som foreligger i arkeologisk litteratur gjenspeiler i stor grad arbeidsmetoden da det hovedsakelig dreier seg om studier av eldre undersøkelser. Således vektlegges likets sporbarhet og kriterier for funntyper og -kontekster som må være tilstede for at et anlegg kan defineres som ei grav:

I foreliggende arbeid skal gravbegrepet forbeholdes ideologiske konstruksjoner hvor sporbare levninger etter mennesker og/eller dyr foreligger og er behandlet intensjonelt (Gansum 2004:110).

Jeg har valgt følgende tre kriterier, hvorav bare ett trenger å være til stede: 1) Humant beinmateriale og/eller 2) Hele eller nesten hele kar funnet i kunstig anlagte hauger og/eller 3) Metallgjenstander funnet i kunstig anlagte hauger (Pilø 1989:31).

Hva angår flateavdekkinger på Vestlandet, er det knyttet bekymring til å ekskludere anlegg ved å bruke en gravdefinisjon som utelukker graver uten sporbart materiale etter liket og graver uten synlig overflatemarkering. Når det gjelder kravet om sporbare levninger, vil dette medføre kildekritiske problemer for Vestlandets del da den kalkfattige jorda gjør bevaringsforholdene for bein ekstremt dårlige (jf. Dommasnes 2001:25). Jenny-Rita Næss har fremmet en åpen definisjon av gravbegrepet som fokuserer på den fortidige handlingen:

Grav – betegnelse på et sted hvor den døde, eller restene av den døde, legges ned (Næss 1996:12, se også Wangen 1999:2).

Når det kommer til vår erkjennelse av graver, er det fristende å legge til gjenstander som kan representere den døde eller de pårørende for å unngå at anlegg der kun gravgodset er bevart faller utenfor gravbegrepet. Det kan da innvendes at offer- og depotfunn vil havne inn under et slikt gravbegrep, men en tolkning av grav kontra offer vil uansett måtte baseres på funnkontekst og –sammensetning. Alternativt kan gravbegrepet til Næss suppleres med Trond Løkens definisjon av gravformen skjelettgrav:

Skjelettgrav, haugbunn er brukt i betydningen begravelse med ubrent lik som er plassert på det naturlige terrengnivå. Bestemmelse som skjelettgrav er gjort avhengig enten av funn av skjelett(deler), av at nedgravningen er tilstrekkelig stor for et menneske og/eller at oldsakene ligger på en slik måte at de vitner om en plassering i relasjon til et lik. De må da ikke vise tegn til ildbeskadigelse (deformering, glødeskall) eller ligge i et kullag (Løken 1974:56).

Det kan være nødvendig å avklare begrep som blir benyttet for å beskrive detaljkarakteristika ved gravanlegg. I følge Trond Løken kan *kantstein* brukes i betydningen lang stein som hviler på sin minste tverrsnittflate og som er intensjonelt plassert i et anleggs periferi (Løken 1974:55). *Kantmarkering* kan bestå av

enkeltliggende kantstein eller andre steiner som markerer anleggets ytterkant og som skiller seg ut fra øvrige stein i anlegget med hensyn til størrelse, form eller plassering. I dette tilfellet, hvor kun det nedgravde gravgjemmet er bevart, benyttes kantmarkering i form av kantstein for å beskrive konstruksjonsdetaljer i gravgjemmet. *Gravgjemme* er den markering graven får og som ikke kan sees (Næss 1996:12, Lillehammer 1996:43). I mange tilfeller er det ved undersøkelser i dyrka mark kun gravgjemmet som er helt eller delvis bevart.

Begrepet *kammergrav* har vært gjenstand for ulike tolkinger. Bevaringsgrad og spesielt mangel på bevart treverk vil i mange tilfeller tvinge fram definisjoner med vektlegging av målbare størrelsesforhold. Diskusjonen rundt kammergraver vil tas opp i kapittel 7.6, men det tas utgangspunkt i Anne-Sofie Gräslunds definisjon:

Coffins and chambers at Birka are distinguished by their measurements, particularly as regards their width. The coffins are usually not wider than 1.15 m and never exceed 0.8 m in width. The chambers are usually wider than 1.15 m and never less than 0.9 m wide. (...) Graves at least 1.27 m wide are here considered to be chamber-graves even if no traces of the wooden structure are present (Gräslund 1980:7).

3.3 Deltakere og tidsrom

2010:

Navn	Stilling	Feltarbeid	Etterarbeid
Barbro I. Dahl	Prosjektleder	19.04.-27.08. ¹	05.10.-22.04.2011
Theo Gil Bell	Feltleder	21.04.-13.08.	10.01.-22.04.2011
Sean Denham	Feltassistent	26.04.-16.07.	
Therese Jåtten	Feltassistent	26.04.-16.07.	
Linn Eikje	Feltassistent	03.05.-30.07.	
Silje Øvrebø Foyen	Feltassistent	31.05.-25.06.	
Bjørn Ramberg	Feltassistent	26.04.-25.06. og 12.07.-30.07.	

¹ Flotering av alle de naturvitenskapelige prøvene utført i felt i to uker etter avslutning av utgraving.

2011:

Navn	Stilling	Feltarbeid	Etterarbeid
Barbro I. Dahl	Prosjektleder	26.04.-22.07.	2400 t 2010-2014
Theo Gil Bell	Feltleder	26.04.-22.07.	1125 t 2010-2012
Sean Denham	Feltassistent	02.05.-03.06.	¹ 4 uker
Rolf Bade	Feltassistent	28.04.-22.07.	
Eirin Frey	Feltassistent	16.05.-22.07.	
Terje Hellan	Feltassistent	06.06.-22.07.	
Joakim Wintervoll	Feltassistent	13.06.-17.06.	

¹ Etterarbeid knyttet til beinslagbestemmelse av det samla beinmaterialet (jf. post for diverse konsulenttenester i budsjettet).

Samarbeid med naturvitenskaplig ansvarlig, samt bistand fra konserveringsavdeling og formidlingsavdeling i forbindelse med arrangering av Åpen Dag 2010:

Navn	Stilling
Paula U. Sandvik	Naturvitenskapelig ansvarlig
Jon Amundsen	Vedartsbestemmelse
Annette Overland	Pollenanalyse
Nathalie Hanna	Konservator
Anke Kobbe	Konservator
Heidi Wevle	Skoletjenesten

Ved feltarbeidets oppstart ble det nedsatt ei referansegruppe med to eksterne medlemmer og representanter fra tre avdelinger ved museet:

Navn	Stilling	Institusjon
Paula Utigard Sandvik	Naturvitenskapelig ansvarlig	AM
Olle Hemdorff	Intern prosjektansvarlig	AM
Mari Høgestøl	Avd. leder fornminnevern	AM
Mads Ravn	Forskningsleder	AM
Bitten Bakke	Avd. leder konservering	AM
Trond Meling	Saksbehandler fylkeskommunen	RFK
Gro Anita Bårdseth		Ørsta k.
Barbro Dahl	Prosjektleder	AM

Tiltakshaver, utbygger, entreprenør og gravemaskinsjåfører:

Firma	Kontaktperson
Jåsund Utvikling	Odd Fanuelsen (u/ saksbeh) Svein Olav Rege (u/ utgrav)
Gravemaskinsjåfører 2010 (T. Stangeland Maskin)	Maria Bjorland Daniel Byberg
Gravemaskinsjåfør 2011 (Vassbakk & Stol)	Lars Tjelta

3.4 Formidling og publikumskontakt

Det ble lagt opp til bred formidling av utgravingsprosjektet i form av ukentlige rapporteringer på museets nettside, kontakt med media, arrangement av åpen dag og omvisninger av besøkende på utgravingsfeltet.

Formidling rundt Alvasteinen på åpen dag i 2010. Til venstre er det et eget utgravingsområde for besøkende barn.

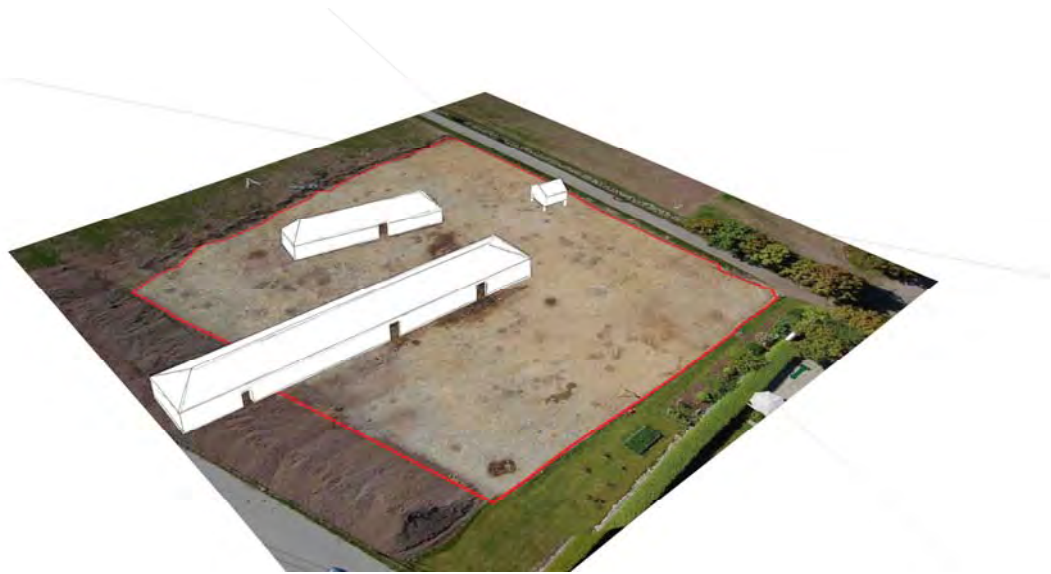
Det ble holdt åpen dag begge utgravingsseksjonene hvor hele feltpersonellet deltok i arrangementene. Ulike opplegg for arrangementet ble utprøvd de to sesongene. I 2010 ble det satset på formidling ved oppsatte poster ved de ulike anleggene.

Opplegget fungerte svært bra til å sette fokus på mangfoldet av kulturminner fra ulike perioder samtidig som besøkende kunne disponere egen tid ut fra ulike interessefelt. Det ble videre vist fram fotos og funn fra undersøkelsen, organisert aktiviteter for barn og tilberedt lammelår i kokegrop. I 2011 ble åpen dag organisert som omvisninger framfor postere. Rent praktisk var det mer utfordrende å gjennomføre guidede omvisninger enn fri ferdsel mellom oppsatte informasjonsposter. Det viste seg vanskelig å starte omvisninger til fastsatte tider ettersom folk naturlig nok ankommer fortløpende gjennom ettermiddagen. Det ble etablert et besøksmottak ved brakkeriggen hvor nyankomne kunne se på funn, lese postere og snakke med feltpersonell fram til neste omvisningsrunde. I andre enden av rundturen hadde Paula Utigard Sandvik en post for formidling av botanikk, mens skoletjenesten arrangerte utgraving for barn. Antall besøkende er beregnet til 200 personer i 2010, mens oppslutninga var lavere i 2011, noe som henger sammen med en mer omfattende markedsføring av arrangementet i lokale media og ved oppslag i 2010. Blant de besøkende var det spesielt gledelig at se den gode oppslutninga fra beboere i nærområdet, som da også utgjorde ei viktig definert målgruppe for formidlinga.

Omvisninger:	Skoleklasse fra Tananger	2010
	Nabotreff	2010
	Andre utgravingslag AM	2010 og 2011
	Museumsstyret	2010
	Referansegruppe	2010
	RFK	2010 og 2011
	RA og MD	2010
	Forskergruppe AM-Moesgård	2011
Deltakende formidling:	Åpen dag	2010 og 2011
	Arbeidsuke: Niels Hendrikse, Håvåsund skole i Haugesund	2010
Foredrag:	Tirsdagsforedrag AM	2010-2013 ¹
	NAM	2010
	Forskningsforum AM	2013
Populærvitenskapelige artikler:	<i>Frå haug ok heidni</i>	2011/nr. 2
Innlegg media:	Solbladet	2010 (15.06.) 2010 (03.08.)
	Rogalandsavis	2010 (26.06.)
Nettpublikasjoner:	13 ukentlige innlegg på museets nettsider	2010
	Lengre rapporter ved oppstart og avslutning	2011

¹ Etter hver gravesesong samt diskusjon resultater feb. 2013

I forbindelse med tirsdagsforedragene om utgravinga på Myklebust ble det laget modeller av hvordan Hus I og II kunne ha sett ut. Det ble laget en liten film hvor bygningene ble forsøkt reist over sporene i undergrunnen, gjennom fotomosaikker og helikopterbilder, for å illustrere tolkning basert på nedgravde anleggsspor. Videre var det ønskelig at publikum kunne ta del i en tredimensjonal bevegelse inni bygningene.

Framstilling av gardsanlegget på felt 1.

4 Hus fra eldre bronsealder

4.1 Innledning

Ved undersøkelsene på Myklebust ble det påvist sju, muligens åtte, hus fra bronsealder (Hus VII, VIII, X, XIV, XV, XVI, XVIII og antageligvis Hus XIX). Den eldste bygningen er datert til tidsrommet BC1970–1650, mens den yngste bygningen er datert til overgangen mellom eldre og yngre bronsealder; BC1211–1010. Tre av bygningene lå samlet i hellinga sør i planområdet, mens de øvrige husene lå spredt og mer oppe på høyderyggen i nordvestlig, nordøstlig og sentral del av planområdet. (jf. Fig 2_1 (oversikt lokalisering BRA))

Med unntak av Hus XV var bygningene fra eldre bronsealder oppsiktsvekkende små med kun to til tre takbærende stolpepar. Fire av husene hadde bevarte spor etter omgivende grøfter som antas å ha hatt en drenerende funksjon. Grøftene ble kun funnet bevart rundt deler av bygningene, i tre av fire tilfeller på husets overside. Tre av bygningene hadde kraftige luftekanaler ut fra sentralildstedene. I den sørvendte hellinga var luftekanalene anlagt langs terrengets helling, mens Hus XVIII som lå oppå høydedraget hadde luftekanal ut i to retninger fra ildstedet. Det viste seg at sentralildstedene i to av bygningene ikke var anlagt midt i diagonalen mellom fire takbærende stolpehull. Mindre bygninger med omgivende grøfter og sentralildsted med luftekanaler er et interessant og karakteristisk trekk ved bosettinga på Myklebust i eldre bronsealder. Det yngste huset er tolket til å ha to faser der den yngste fasen er en firestolpersbygning (Hus Xa) anlagt over nordlig del av en lengre treskipa bygning (Hus Xb).

4.2 Hus VII – treskipa hus fra E.BRA

Lokalisering

Hus VII ble funnet på Felt 9, i nordvestlig del av undersøkelsesområdet (jf. ill.). Fra feltet var det vid utsikt mot havet i vest og nord. Terrenget hellet svakt mot nord og vest. Felt 9 var avgrenset av en grusvei mot Felt 1 i øst, ei rekke grantrær mot Felt 11 i nord og bebyggelse mot sør. Mot vest var det tiltakende helling og det ble ikke påvist anleggsspor vestover ved fylkeskommunens sjakting. Undergrunnen besto av fin siltig sand uten stein. Det ble påvist svært få anleggsspor på Felt 9. Ingen anlegg ble påvist rundt Hus VII annet enn strukturer tolket som del av bygningen.

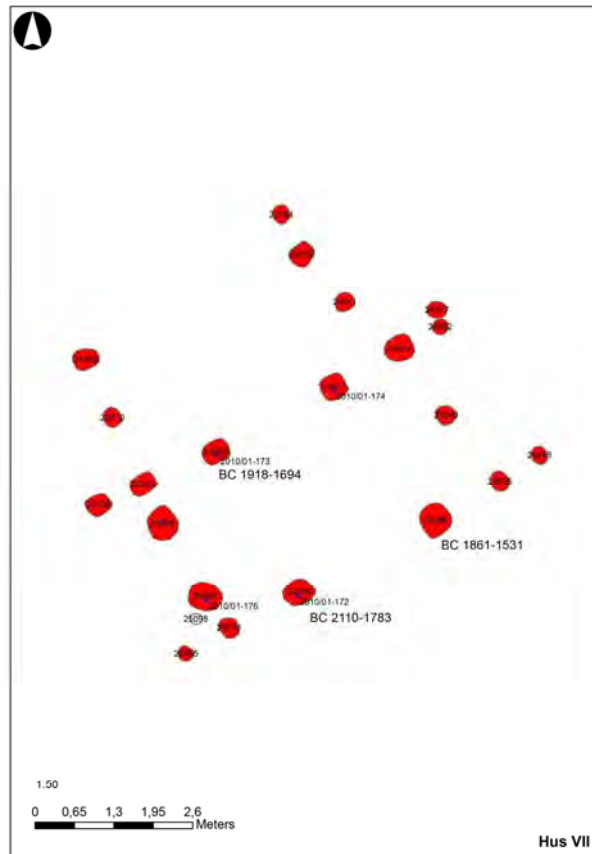

Hus VII lå inn mot garasjen med vidstrakt utsikt over havet.

Beskrivelse av strukturer i Hus VII

Den treskipa bygningen besto av to takbærende stolpepar og var bevart i en lengde av 6 meter. Hus VII var orientert nordvest-sørøst. Det første takbærende paret fra nord hadde en avstand mellom stolpehullene på 2,2 meter, mens tilsvarende mål i det andre paret var 2,5 meter. Avstanden mellom de to parene var 2,7 meter. De takbærende stolpehullene vest i Hus VII var ovale, tilnærmet avrundet rektangulære. Stolpehull 24870 i sørøst var mer sirkulært i formen, mens stolpehull 24927 ble snittet nord-sør i forbindelse med registreringa. De takbærende stolpehullene var 16–24 cm dype med flat bunn og rette sider (jf. tabell).

Mens de takbærende stolpehullene var tilnærmet steinfrie, var de to dørstolpene i bygningen karakterisert av én stor, rund stein sentralt i hver av nedgravingene. De sirkulære dørstolpene hadde samme størrelse som de takbærende stolpehullene med diametre på 50 cm. Dørstolpene var anlagt midt mellom første og andre takbærende stolpepar, med en innbyrdes avstand på 1,3 meter, i linje med veggstolpene.

Ti veggstolper var anlagt i to linjer som kurvet innover mot nordlig ende. Veggstolpene var relativt store i plan og sirkulære til ovale i formen. De vekslende dybdene lå innenfor 6–33 cm med en tendens til dypere stolpehull mot sør. Avstanden mellom veggstolpene varierte innenfor 0,7 til 1,3 meter. Den største veggstolpen, 24824, var den eneste veggstolpen som viste tydelig tegn på å ha blitt utskiftet.

Utenfor de fire veggstolpene som lå rett ut fra de takbærende stolpehullene ble det funnet stolpehull som kan tolkes som ytre veggstolper eller støttestolper. Anleggene danner to parallelle linjer med en bredde på 7 meter. Stolpehullet i nordøst har blitt utskiftet (24962/24977). Ved undersøkelse av stolpehullene ble det fokusert på om det var mulig å finne tegn til at stolpehullene kunne ha vært skrånstille. Ingen av stolpehullene framsto som å ha vært skrånstille og nedgravningene hadde vekslende form med dybder på 5–12 cm.

ID	Masse	Mål/Form	Dybde	Form	Prøve	Tolkning	%
24909	Gråbrun humusholdig sand med kullspetter	45 x 35 cm Oval/rekt.	18 cm	Flat bunn, rette sider	2010/01 -173	Takbærende	50
24927	Gråbrun humusholdig sand	40 cm ¹	16 cm	Rund bunn, skrå sider ¹	2010/01 -174	Takbærende	50
24888	Gråbrun humusholdig sand med kullspetter	50 x 40 cm Oval/rekt.	20 cm	Flat bunn, rette sider	2010/01 -172	Takbærende	50
24870	Gråbrun humusholdig sand med kullspetter	51 x 50 cm Oval/sirk.	24 cm	Flat bunn, rette sider	2010/01 -171	Takbærende	50
25040	Gråbrun heterogen humusholdig sand, spettet. Stor stein	51 x 50 cm Sirkulær	19 cm	Flat bunn, skrå sider	2010/01 -175	Dørstolpe	50
25056	Gråbrun heterogen humusholdig sand, spettet. Stor stein	52 x 51 cm Sirkulær	14 cm	Flat bunn, skrå sider	2010/01 -176	Dørstolpe	50
24992	Gråbrun heterogen humusholdig sand med kullspetter	41 x 31 cm Oval	6 cm	Flat bunn, skrå sider		Veggstolpe	50
25010	Gråbrun heterogen humusholdig sand med kullspetter	33 x 31 cm Sirkulær	17 cm	Flat bunn, rette sider		Veggstolpe	50
25025	Gråbrun humusholdig sand med kullspetter. Utskiftn.	45 x 35 cm Oval	20 cm	Flat bunn, rette sider		Veggstolpe	50
25070	Gråbrun heterogen humusholdig sand med kullspetter	35 x 32 cm Sirkulær	12 cm	Rund bunn, rette sider		Veggstolpe	50
24784	Gråbrun humusholdig sand, lysere i bunnen	28 x 26 cm Sirkulær	11 cm	Rund bunn, skrå sider		Veggstolpe	50
24797	Gråbrun humusholdig silt	39 x 32 cm Oval/sirk	16 cm	Skrå bunn, rette sider		Veggstolpe	50
24811	Gråbrun heterogen humusholdig sand, leirlinse i bunnen	33 x 33 cm Sirkulær	17 cm	Flat bunn, skrå sider		Veggstolpe	50
24824	Gråbrun humusholdig sand med kullspetter. Utskiftn.	41 x 41 cm Sirkulær	33 cm	Skrå bunn, rette sider		Veggstolpe	50

24840	Gråbrun humusholdig sand ispedd silt/leire	35 x 34 cm Sirkulær	13 cm	Flat bunn, rette sider		Veggstolpe	50
24855	Gråbrun humusholdig sand, leire i vestlig kant	37 x 31 cm Oval	21 cm	Spiss bunn, skrå sider		Veggstolpe	50
25108	Gråbrun heterogen humusholdig sand, lysere i østlig kant	36 x 34 cm Oval	12 cm	Rund bunn, skrå sider		Støttestolpe	50
25085	Gråbrun heterogen humusholdig sand, lysere i bunnen	25 x 23 cm Sirkulær	5 cm	Flat bunn, skrå sider		Støttestolpe	50
24977	Gråbrun humusholdig sand, kullholdig i vest	30 x 27 cm Oval	6 cm	Flat bunn, rette sider		Støttestolpe	50
24962	Gråbrun humusholdig sand	27 x 22 cm Oval	7 cm	Ujevn buete sider		Støttestolpe	50
24948	Gråbrun heterogen humusholdig sand	30 x 24 cm Oval	6 cm	Flat bunn, rette sider		Støttestolpe	50
25098	Gråbrun heterogen humusholdig sand	15 x 14 cm Sirkulær	10 cm	Spiss bunn, skrå sider		Staurhull	50

¹ Snittet NV-SØ av RFK i 2006. Prøve tatt ut fra snittet i 2006, men ikke analysert og datert.
% Viser til undersøkt andel av strukturen

Mål

Hus VII var bevart i en lengde av 6 meter. Huset krummet kraftig inn mot nordlig del som framstår som bygningens ende. Bredden mellom de to nordligste veggstolpene var 4,3 meter, mens bredden målt ved de to sørligste veggstolpene var 5,3 meter. Ved å inkludere de ekstra stolpehullene utenfor veggstolperekka, får bygningen en ytre bredde på 7,0 meter.

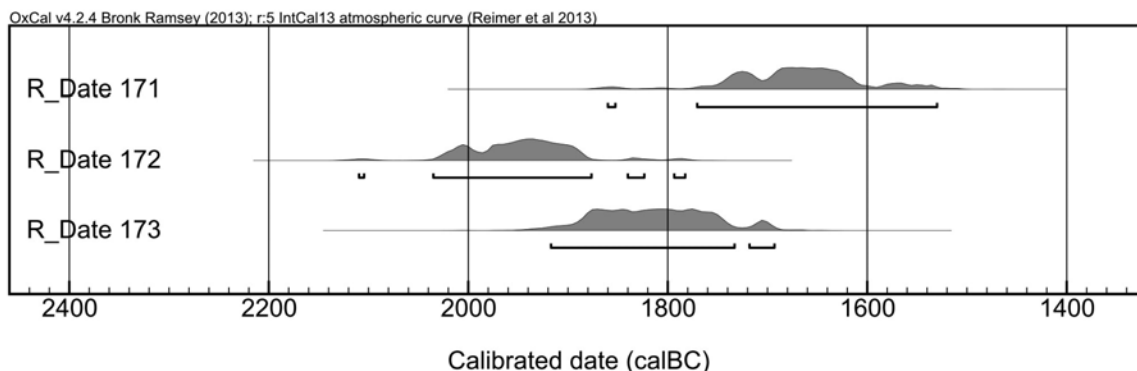
Funn

En bit brent bein ble funnet 70 cm nordvest for takbærende stolpehull 24909 (F677). Funnet betraktes som et lausfunn ettersom det ikke sikkert kan knyttes til en nedgraving i bygningen.

Prøver og dateringer

Det er tatt ut kombinerte kull- og makrofossilprøver fra de fire takbærende stolpehullene og de to dørstolpene (2010/01-171-176) (jf. tabell appendiks). Noe overraskende ga dateringene av løvtre fra de takbærende stolpehullene en tidfesting til overgangen mellom seinneolitikum og eldre bronsealder periode I:

Det er vanskelig å se for seg at prøvene kan være påvirket av eldre aktiviteter da det ikke fantes andre anleggsspor i området rundt Hus VII. De tre dateringsresultatene spriker heller ikke i vidt forskjellige retninger, selv om tidsrammene faller som avløsende sekvenser uten reell overlapping. Ved kalibrering med to standardavvik er det tendens til sammenfall rundt BC1780. Det holdes som sannsynlig at Hus VII, som ett av de få husene forsøkt datert på forkullet materiale fra stolpehull, kan tidfestes til bronsealderens periode I, muligens nedre del av dateringssekvensen. Kronologisk kan bygningen plasseres mellom de seinneolittiske dateringene ved Alvasteinen 60 meter lenger sør og Hus XVIII, 90 meter mot øst, tidfestet til BC1600–1460.

2010/01-	Ukalibrert (±)	Kontekst	Art	Vekt g	Refnr datlab	From	To	%
171	3375	45 Hus VII – takbærende stolpehull	Or	0,2896	TRa-4048	-1861	-1531	95.4
172	3590	35 Hus VII – takbærende stolpehull	Or/hassel/bjørk	0,0251	TRa-4049	-2110	-1783	95.4
173	3490	40 Hus VII – takbærende stolpehull	Hassel/or	0,0511	TRa-4050	-1918	-1694	95.4

Diskusjon

Felt 9 ble åpnet langs en mur ved en garasje og et moderne gårdstun, noe som gjorde det umulig å utvide feltet sør for Hus VII (jf. Fig 2_5). Avstanden fra det som antas å være sørlig takbærende stolpehull til feltkanten var kun 3 meter. Bygningen ble således i felt tolket som nordlig del av et større hus som kan ha fortsatt inn under moderne gårdstun i sør. Ut fra bygningens form, da spesielt de relativt kraftige, tettstilte veggstolpene som snevrer kraftig inn mot enden, dørstolpenes plassering i forhold til veggstolpene, ytre støttestolper og de nærmest rektangulære takbærende stolpehullene, ble Hus VII i felt tolket som den nordlige enden av en bygning fra yngre jernalder. Mangelen på kokegroper i området var oppsiktsvekkende og ble antatt å kunne underbygge en tidfesting til yngre jernalder.

Det er imidlertid underlig at takbærende stolpehull, veggstolper og ytre stolpehull opphørte brått tre meter fra feltkanten. Veggstolpene var relativt kraftige og tettstilte med en innbyrdes avstand på 0,7 til 1,3 meter. Det var ingen forstyrrelser i undergrunnen mellom bevart del av Hus VII og feltkanten som kunne forklart mangelen på strukturer i området. Det er således en mulighet for at bygningen ikke har fortsatt inn under gårdstunet, noe som i så tilfelle kan indikere at arbeidet med en påbegynt huskonstruksjon kan ha blitt avbrutt. Ut fra form og dimensjonering ga Hus VII inntrykk av å være del av en større bygning. Alternativt utgjør den dokumenterte konstruksjonen en egen bygning reist i overgangsfasen mellom to- og treskipa hus i Rogaland. Bygningen kan ses i relasjon til det mindre, treskipa Hus XVIII 93 meter mot øst tidfestet til perioden BC1600–1500 (jf. kap 2.3).

Undersøkelsen på Kvåle i Time kommune fanget overgangen fra to- til treskipa konstruksjonsprinsipp da det treskipa Hus 3 avløser to eldre toskipa bygninger. Hus 3 er datert BC1780–1620 og utgjør således den eldste daterte treskipa bygningen i Norge (Soltvedt et al 2007:196). Til tross for likhet i tid og konstruksjonsprinsipp, er ulikhetene mellom Hus 3 og Hus VII store. Hus 3 har en lengde på 17 eller 22 meter, inntrukne dørstolper og mangler spor etter ytre støttestolper. På den andre sida ble det i likhet med Hus VII ikke påvist spor etter ildsted eller groper. Videre er også

veggstolpene i Hus 3 tettstilte, relativt store sett i forhold til de takbærende stolpehullene og gjennomgående plassert i rett linje ut fra hver grind.

Hus VII viser visse likheter med Løkens gruppe 3A (Løken 1998:111), selv om det må påpekes at dateringene fra Hus VII antyder at bygningen kan være eldre enn bosettinga på Forsandmoen. De to bygningene av type 3A som er datert, har gitt tidfesting til yngre bronsealder og eldre førromersk jernalder. Selv om de mindre bygningene av denne typen har ildsted og mer enn to stolpepar, har de det til felles med Hus VII at de i et overordna perspektiv framstår som avbrutte ender av en lengre bygning. Inntrykket har til en viss grad sammenheng med at plasseringa av de takbærende stolpehullene i flere av husene danner et trapes. Løken vurderer også om den vide gavlen, vel å merke med bevart ildsted, kan ha vært åpen (ibid:118). Uten bevarte vegg- og dørstolper ville imidlertid Hus VII enklere kunne tolkes som en vanlig firestolpersbygning, Løkens gruppe 4, bygninger uten ildsted, tolkes som lagerbygning. Mangelen på samtidige hus innenfor planområdet gjør tolkninga av Hus VII som sidebygning vanskelig. Det som derimot kan fastslås med rimelig sikkerhet, hvis vi antar at de dokumenterte strukturene i Hus VII utgjør en hel bygning, er at det ikke finnes muligheter for oppstilling av fe. Sett i et slikt lys føyer Hus VII seg inn sammen med de andre fire småhusene fra eldre bronsealder. Bygningen kan uansett ikke sies å være karakteristisk da den både mangler ildsted, i likhet med Hus XVI, og omgivende grøft, i likhet med Hus XVIII som forøvrig ligger nærmest Hus VII kronologisk og geografisk.

4.3 Hus XVIII – firestolpersbygning fra E.BRA

Lokalisering

Hus XVIII ble funnet nord på Felt 1. Bygningen var lokalisert 16,5 meter vest for Hus V i gårdsenheten fra yngre romertid/folkevandringstid. I motsatt retning var avstanden til Hus XII 27 meter. Fra Hus XVIII var det vidstrakt utsikt mot havet i nord og vest. I området var det svak helling mot nordvest, ei helling som tiltok etter grusveien 8 meter nordvest for bygningen. Undergrunnen besto av nærmest steinfri, siltholdig sand. Området var til en viss grad påvirket av moderne forstyrrelser da det gikk ei usammenhengende grøft nordøst-sørvest gjennom bygningen (jf. foto 134/135).

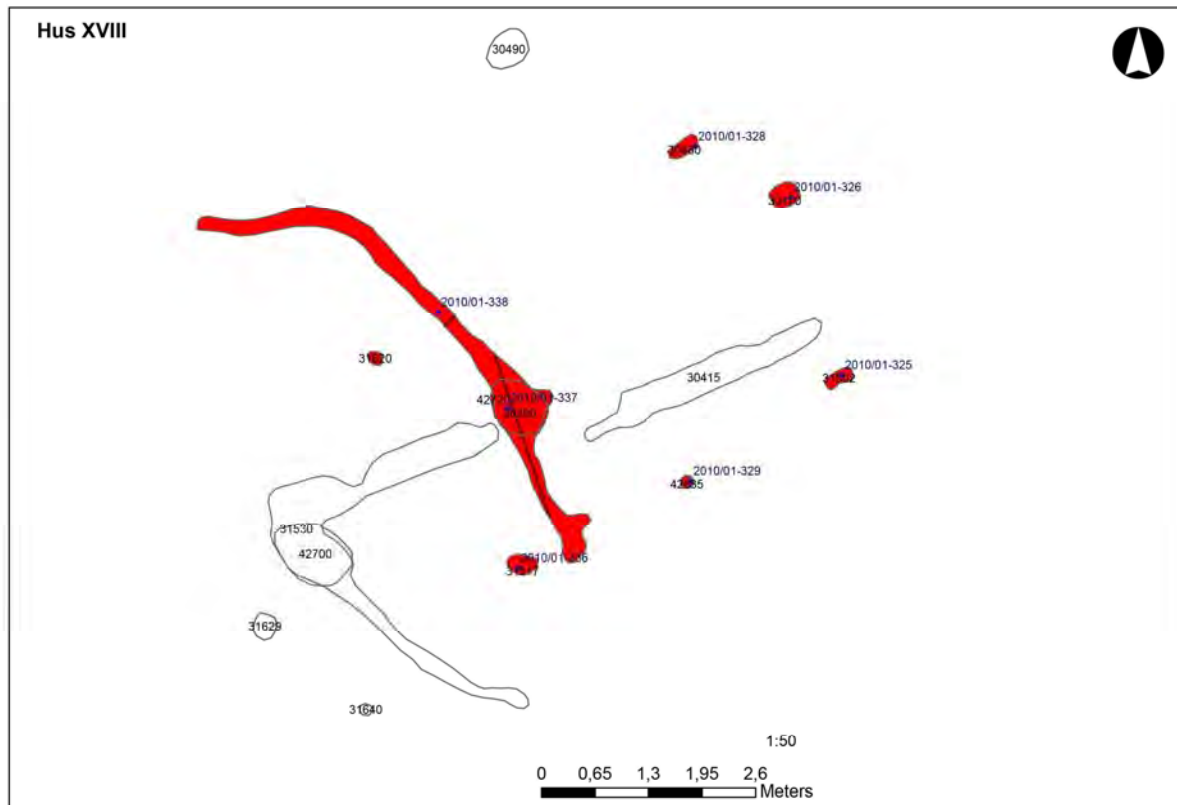
Beskrivelse av strukturer i Hus XVIII

Den firestolpers bygningen var orientert nordøst-sørvest. Det er mulig at et femte stolpehull kan ha hatt en støttefunksjon da det lå i linje med de to sørlige takbærende stolpehullene. Stolpehull 42635 var imidlertid ulikt de øvrige stolpehullene da det var mindre, sirkulært og kun 13 cm dypt (jf. tabell).

Tre av de takbærende stolpehullene var langovale med lengste mål noe oppsiktsvekkende parallelt med husets lengderetning (30480, 31502 og 31517). Formen viste seg ved undersøkelse å skyldes utskiftninger av stolpene. Den grunneste og antatt eldste fasen hadde ved utskiftning blitt fylt igjen med skjærbrente steiner benyttet som skoning. Mens stolpehull 31517 i sørvest hadde den grunneste, steinfylt delen i nordøst, inn mot bygningens sentrum, hadde 30480 og 31502 sin

grunneste fase i sørvest, inn mot bygningens sentrum . Selv om ikke stolpehull 31620 i nordvest bar tydelig preg av å være dobbel, ble det også her påvist mye skoningsstein inn mot bygningens sentrum.

Avstanden mellom stolpehullene innad i parene var 3,0 meter i sørvest og 3,3 meter i nordøst. Mellom de to takbærende grindene var avstanden 4,5 meter.

ID	Masse	Mål/Form	Dybde	Form	Prøve	Tolkning	%
31620	Gråbrun kull- og humusholdig siltig sand. Skj.brente skoningsstein i NØ	26 x 22 cm Oval	40 cm	Rund bunn, skrå sider	2010/01-335	Takbærende	100
31517	Gråbrun kull- og humusholdig siltig sand. Skj.brente	30 x 26 cm Oval	31 cm	Rund bunn, skrå sider Dobbel	2010/01-336	Takbærende	100

	stein i hele, mest i S						
30480	Gråbrun kull- og humusholdig siltig sand. Skj.brente skoningsstein i SV	37 x 20 cm Oval	50 cm	Rund bunn, skrå sider Dobbel	2010/01 -328	Takbærende	100
31502	Gråbrun heterogen humusholdig siltig sand. Skj.brente stein i hele, skoningsheller i Ø	36 x 20 cm Oval	44 cm	Rund bunn, skrå sider Dobbel	2010/01 -325	Takbærende	100
42635	Gråbrun humusholdig siltig sand. En flat skoningsstein	18 x 16 cm Sirkulær	13 cm	Spiss bunn, buete sider	2010/01 -329	Stolpehull i linje med sørlig takbærende	100
42720	Svart kull- og humusholdig siltig sand	80 x 60 cm Oval	9 cm	Flat til ujevn bunn	2010/01 -337	Ildsted	100
30300	Gråsvart kull- og humusholdig silt	l. 683 cm b.16-25 cm	6 cm	Flat bunn, skrå sider	2010/01 -338	Luftekanal til ildsted 42720	100
30470	Lys gråbrun humusholdig siltig sand.	35 x 30 cm	12 cm	Rund bunn, buete sider	2010/01 -326	Stolpehull ved 30480 og 31502	100
42700	Gråbrun humusholdig sand. Noe småstein og kull	80 x 60 cm	22 cm	Skrå bunn, skrå sider		Steinopp-trekk, kuttet av grøft	50
30415 31530	Brun svært humusholdig silt	l. 312 cm l. 300 cm	25 cm			Moderne grøft, to deler	100

Bygningens ildsted var ikke anlagt midt i skjæringspunktet mellom grindene, men relativt kraftig forskjøvet mot sørvest. Ildstedet hadde en noe ujevn oval form med innslag av enkelte skjørbrente steiner. Ut fra ildstedet var det luftekanal både mot nordvest og sørøst. Luftekanalen mot sørøst var dårligere bevart enn den nordvestlige ettersom den kun ble funnet bevart fram til sørlig takbærende stolperække. I tillegg til flere snitt på tvers av luftekanalen, ble det anlagt et snitt gjennom ildstedet som favnet overgangene til luftekanalen i begge retninger. Andelen kull var som ved undersøkelse av luftekanalene i Hus XV og XVI høyest ved overgangen til selve ildstedet. Det var noe skjørbrent stein i overflata av luftekanalen mot nordvest, men ellers var anleggene nærmest steinfrie, en tydelig likhet med luftekanalene i Hus XIV og XV. Luftekanalene og ildstedet ble totalgravd (jf. foto 171).

I enden av den moderne grøfta gjennom huset lå ei grop som ved undersøkelse viste seg å være moderne, trolig et steinopp-trekk (42700). Ut fra gropa var det ei smal grøft som buet mot sørøst. Det 2 cm dype fyllskiftet var fylt med svært humusholdig masse og tolkes som et pløyespor utdratt fra den moderne nedgravinga 42700.

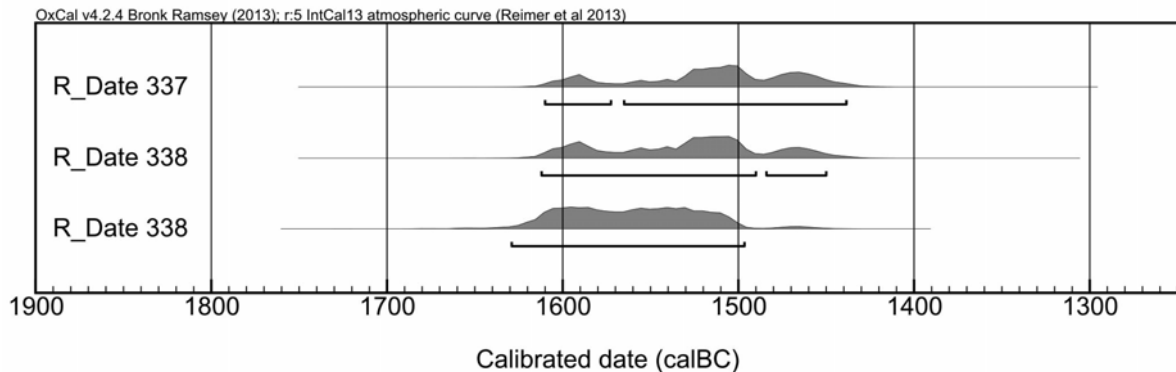
Mål

Mangelen på bevarte spor etter vegger gjør det vanskelig å fastslå bygningens lengde og bredde. Hvis det anslås en avstand på 2 meter mellom vegg og takbærende stolpehull, kan Hus XVIII anslås til å ha vært minimum 8,5 meter langt. Avstanden mellom stolpehullene i hvert par gir et bredt inntrykk, noe som stemmer godt overens med stolpehullenes dybde på opptil 0,5 meter. Det er imidlertid vanskelig å anslå hvor langt ut fra de takbærende stolpehullene vegg har vært anlagt. Ut fra øvrige mindre bygninger med luftekanaler på Myklebust, kan det forsiktig antydes at Hus XVIII kan ha hatt en ytre bredde på 7,0–7,3 meter.

Prøver og dateringer

Det ble tatt ut kombinerte kull- og makrofossilprøver fra takbærende stolpehull, ildsted og luftekanal (2010/01-325, 326, 328, 335-338) (jf. tabell). Tre dateringer fra luftekanal og ildsted har gitt følgende resultat:

2010/01-	Ukalibrert ±	Kontekst	Art	Vekt g	Refnr datl	From	To	%
337	3240	30 Hus XVIII - AI 42720 sentralildsted	Bygg, naken	0,0083	TRa-4065	-1611	-1439	95.4
338 - korn	3250	30 Hus XVIII – luftekanal tilhørende ildsted 42720	Korn uspes.	0,009	TRa-4066	-1613	-1451	95.4
338 - vedart	3280	30 Hus XVIII – luftekanal tilhørende ildsted 42720	Or	0,1106	TRa-4067	-1630	-1497	95.4

Ved kalibrering med to standardavvik overlapper dateringene for tidsrommet BC1600–1500. En datering til siste del av bronsealderens periode I gir en kronologisk plassering mellom Hus VII 93 meter mot vest og de tre husene fra eldre bronsealder 95 meter lenger sør.

Diskusjon

Hus XVIII viser likheter med de andre bygningene med dateringer til eldre bronsealder, både hva angår størrelse og ildsted med luftekanal. Ved framrensing ble det vurdert om det var bevarte spor etter omgivende grøft i sørvest, men den grunne, smale nedgravinga var fylt med den samme lause, humusholdige massen som de moderne pløyesporene gjennom huset. Plasseringa av ildstedet sterkt forskjøvet mot det ene stolpeparet tilsvarer planløsningen i Hus XIV på felt 8. Hus XVIII skiller seg imidlertid noe ut fra de øvrige mindre bygningene i form av tydelig utskiftning av takbærende stolpehull, noe som tilsier at huset kan ha hatt en lengre bruksfase.

Ved undersøkelse av Hus XVIII ble det vurdert om den vesle bygningen med to luftekanaler kunne ha hatt en spesialisert funksjon. Da det ikke er påvist bygninger innenfor planområdet med samme datering som sikkert kan relateres til huset, er det vanskelig å opprettholde den innledende tolkninga. Det kan virke som om huset har hatt funksjon som bolig, i likhet med de øvrige småhusene fra eldre bronsealder som gir inntrykk av å ha avløst hverandre. Trond Løken tolker da også de mindre boligene med ildsted på Forsandmoen som mindre bolighus (Løken 1998:118).

4.4 Hus VIII – treskipa hus fra E.BRA

Lokalisering

Hus VIII ble påvist lengst øst i planområdet, øst på Felt 7. Bygningen var anlagt på toppen av høyderyggen, 42 m.o.h., med vidstrakt utsikt mot havet i nordvest og indre Hafrsfjord i øst. Huset lå 7 meter sør for Hus IX og 12 meter nordøst for Hus XIII. Dekket av matjord var svært tynt oppe på den høytliggende flata. Umiddelbart sør for bevart del av Hus VII var det en markant knekk i terrenget, tolket som et åkerhakk og øvre, synlige grense for en forhistorisk åker. Det varmbrune dyrkningslaget kom fram ved avdekking av sørlig del av huset og det framgikk tydelig at den yngre dyrkinga hadde fjernet sporene etter grøfta langs bygningens sørlige side (jf. foto BID). Ut fra dybden på de takbærende stolpehullene, holdes det som sannsynlig at en eventuell fortsettelse av huset mot sørvest ville kunne latt seg spore til tross for dyrkningslaget. Som en parallell kan det nevnes at det sørligste takbærende stolpeparet i Hus XIII ble funnet bevart under det forhistoriske dyrkningslaget. Selv om grøfta langs sørlig del av Hus VIII i felt ble tolket som fjernet av dyrking, kan det samtidig innvendes at hele huset ikke nødvendigvis har vært omgitt av ei grøft (jf. Hus XIV-XVI).

Beskrivelse av strukturer i Hus VIII

Den treskipa bygningen var orientert nordnordøst-sørsørvest. Tre par stolpehull tolkes som takbærende stolpehull i Hus VIII. Parallelt med vestlig takbærende rekke og nord for nordlig takbærende stolpepar ble det påvist ei grøft med buet form. Mens avstanden fra det sørligste paret av takbærende stolpehull til neste par var på 3,5 meter, var avstanden fra dette midterste paret til det nordligste paret 1,0 meter. I midtaksen var avstanden mellom stolpehullene i hvert par 2,5 meter. Hus VIII ble totalgravd og det ble målt inn høydedata i de tømte stolpehullene og den omgivende grøfta.

Det midterste paret av takbærende stolpehull skilte seg ut fra de øvrige takbærende stolpehullene i form, størrelse og dybde (jf. tabell). Begge stolpehullene var fylt med skjørbrent stein, og 39322 i vest var oval med lengste mål langs husets lengderetning. Videre var de midterste stolpehullene kun 10 og 17 cm dype, i sammenligning med de andre fire takbærende stolpehullene som hadde dybde innenfor 25–29 cm. De takbærende stolpehullene i nord og sør hadde en noe uvanlig form som kan beskrives som avrundet triangulær. Stolpehull 26150 i sørvest hadde i profil en traktlignende form der de skrå sidekantene var nedskåret i ulike etasjer som snevret inn ned mot den flate bunnen. Tilsvarende situasjon ble dokumentert ved undersøkelse av stolpehull 26566 i nordlig kant av takbærende stolpehull 38950 i sørøst, noe som kan sies å underbygge tolkninga av stolpehull 26566 som en utskiftning av takbærende stolpe i sørøst.

De takbærende stolpehullene var preget av svært mye stein. I to av stolpehullene var det benyttet kantstilte heller som skoningsstein (26446, 39322), mens det i stolpehull 38950 var plassert flere, runde steiner som en vegg i vestlig kant av nedgravinga. I bunnen av stolpehull 39322 var det lagt ei horisontal helle som vi kan anta har fungert som et stabilt fundament for stolpen. Et annet trekk ved stolpehullene var den noe heterogene og lyse fargen på den humusholdige massen i nedre del av nedgravinga. Stolpehullene var likevel tydelig avgrenset fra den kompakte lysegrå silten som utgjorde undergrunnen.

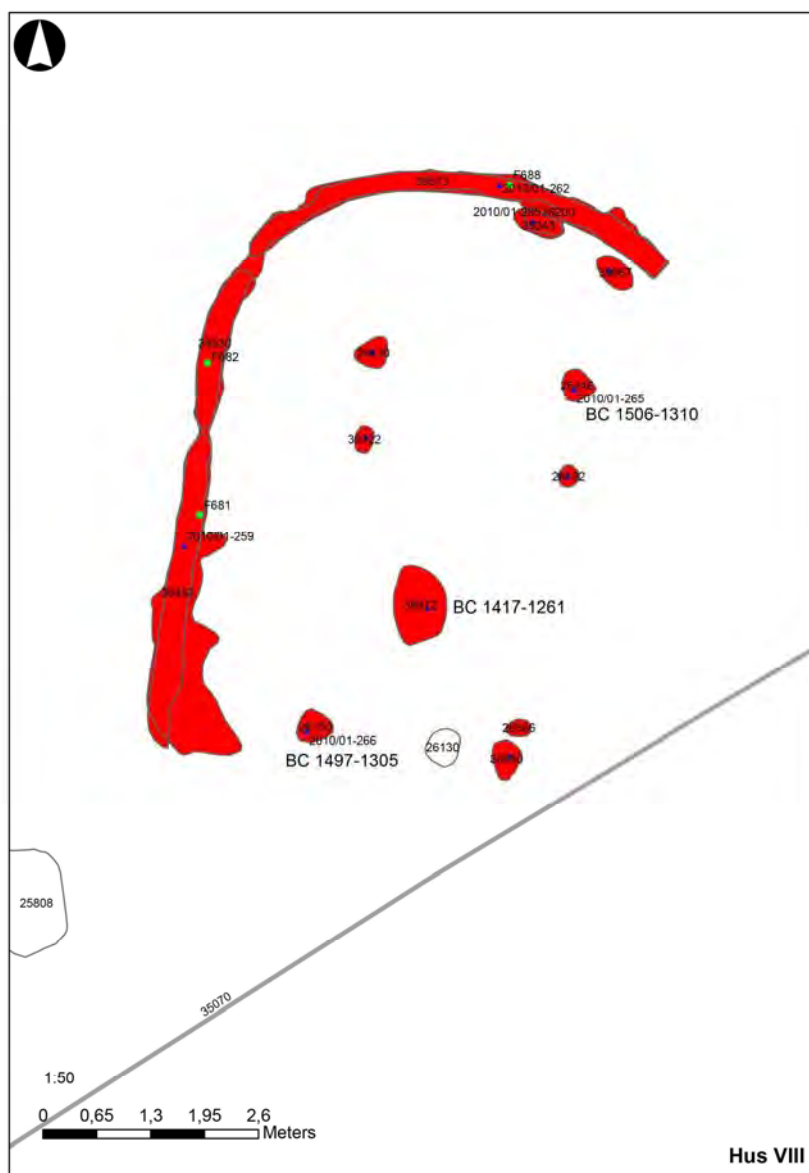

Ildsted 38972 lå svakt forskjøvet mot vest i forhold til midtaksen, orientert nordnordvest-sørsørøst med lengste mål noe skrått langs husets lengderetning. Øvre del av anlegget var karakterisert av svært laus, humusholdig masse, men ved nærmere rensing kom det fram en tydelig kant av kull og brent leire. Ildstedet var avrundet rektangulært til ovalt i formen, 0,90 meter langt og 0,65 meter bredt. Nedgravinga kan karakteriseres som traufomet med flat bunn i en dybde av 10 cm. Anlegget hadde enkelte mindre, svært skjorbrente steiner. Massen besto av mørkebrun til svart kullholdig silt med større kullbiter. Innslaget av brent leire var relativt høyt, spesielt langs anleggets ytterkanter. Ut fra den lause og svært humusholdige massen i toppen, ble prøven tatt ut nede mot bunnen sentralt i anlegget (2010/01-268).

ID	Masse	Mål/Form	Dybde	Form	Prøve	Tolkning	%
26150	Brunspettet kull- og humusholdig silt, lysere nedover. Svært mye stein	45 x 40 cm Oval til triangulær	26 cm	Skrå sider i etasjer, flat bunn	2010/01-266	Takbærende	100
38950	Brunspettet kull- og humusholdig silt, lysere nedover. Mye skoningsstein	47 x 36 cm Oval	29 cm	Rette sider, flat bunn	2010/01-267	Takbærende	100
39322	Mørkebrun kull- og humusholdig silt. Skoning, skjbr stein	32 x 24 cm Oval	17 cm	Rette sider, flat bunn	2010/01-270	Takbærende	100
26182	Mørkebrun kull- og humusholdig silt. Mye skj.br. stein	27 x 25 cm Sirkulær	10 cm	Rette sider, flat bunn	2010/01-269	Takbærende	100
26430	Brunspettet kull- og humusholdig silt, lysere nedover. Mye skoningsstein	40 x 37 cm Oval til triangulær	25 cm	Rette sider, flat bunn	2010/01-264	Takbærende	100
26446	Brunspettet kull- og humusholdig silt, lysere nedover. Mye skoningsstein	38 x 36 cm Oval til triangulær	27 cm	Buete sider rund bunn	2010/01-265	Takbærende	100
38972	Mørkebrun svært kullholdig silt.	90 x 65 cm Oval	10 cm	Rette sider, flat bunn	2010/01-268	Ildsted	100

	Humus i toppen.						
39343	Brunspettet kull- og humusholdig silt. Svært mye stein	63 x 29 cm Oval	19 cm	Buete til rette sider, rund bunn	2010/01-285	Dørstolpe	100
39667	Brunspettet kull- og humusholdig silt. Svært mye stein	54 x 30 cm Oval	26 cm	Buete til rette sider, rund bunn	2010/01-286	Dørstolpe	100
26200 39483 39530 39573	Brunspettet kull- og humusholdig silt. Enkelte steiner.	L. 11,42 m Br. 17–38 cm	1–14 cm	Skrå sider, spiss bunn	2010/01-259 og 262	Grøft	100
26566	Brunspettet svært humusholdig silt, lysere nedover. Større steiner.	30 x 22 cm Oval	13 cm	Skrå sider i etasjer, flat bunn		Stolpehull Utskifting av takbærende 38950?	50
26130	Mørkebrun noe humusholdig silt med mye trekull og skjørbrønt stein	46 x 41 cm Sirkulær	7 cm	Rett og buet side, ujevn bunn		Grop	50

Mellom de to sørligste takbærende stolpehullene, forskjøvet mot øst i forhold til midtaksen, ble det undersøkt et anlegg tolket som ei grop tilhørende Hus VIII (26130). Massen i nedgravinga var mer kullholdig enn stolpehullene og mer humusholdig enn massen i ildstedet. Anlegget betraktes som for vidt, grunt og ujevnt til å kunne være et stolpehull. Innslaget av skjørbrente steiner var høyt, men til forskjell fra kokegroper manglet 26130 kullag eller –linser. Gropa tolkes som tilhørende Hus VIII, trolig relatert til ildsted 38972 1 meter mot nordvest, muligens som et deponeringssted for skjørbrente steiner.

To stolpehull tolkes som dørstolper for en inngang mellom midtlinja og nordøstlig hjørne (39343 og 39667). Stolpehullene var ovale med største mål orientert parallelt med den langsgående grøfta. Nedgravingene var i likhet med de takbærende stolpehullene fylt med til dels store steiner, men så tettliggende at det vanskeliggjorde snitting. Utenfor de mulige dørstolpene var det ikke opphold i grøfta, stolpehullene lå tvert imot kant-i-kant med grøfta og fulgte dens kurve. Hvis strukturene tolkes som husets inngang, indikerer dette at grøfta må være spor etter drenering på utsida av veggen framfor en nedgravd fundamentering av selve veggen.

Grøfta ble innmålt i to omganger. Første innmåling ble foretatt etter framrensing i plan (26200). Sørlig ende av grøfta framsto som utdratt, noe som ses i relasjon til det begynnende dyrkningslaget. Ut fra første innmåling kunne det ses ut som om grøftas ende buet innover mot det første takbærende paret. For å kunne vurdere om grøftas avslutning var buet eller rett, ble det rensset hardere opp i det uklare området. Den andre opprensinga resulterte i at grøftas ende framsto som rett, noe som ble ytterligere bekreftet ved formgraving av hele grøfta. De to snittene som ble anlagt, i tillegg til hele formgravinga, viste at nedgravinga hadde relativt bratte kanter og en noe skrå bunn. Den brune til mørkebrune siltige sanden var humusholdig med innslag av kull og nevestore steiner. Innslaget av stein var lavt i forhold til det som kunne vært å forvente i ei dreneringsgrøft (jf. Hus XIV). Formgravinga viste også at det som på overflata ble betraktet som ei sammenhengende grøft besto av tre atskilte grøfter, dokumentert som 39483, 39530 og 39573. Oppholdene i grøfta var imidlertid korte, fra 6–20 cm, men markante. Grøfta var 14 cm på det dypeste. Mens grøfta ble gradvis grunnere mot sørvestlig ende, stoppet den dypt og brått i nordøstlig ende. Mens sørlig ende ga inntrykk av å være påvirket av det forhistoriske pløyelaget, ga ikke motsatt ende tilsvarende inntrykk. Samtidig kan det innvendes at det vi betrakter som nordøstlig ende kun kan ha vært et opphold som de to andre bruddene i grøfta. Den nordøstlige enden er lokalisert til området like overfor den markante knekken i terrenget, til dels i likhet med sørvestlig ende. Selv om den markante knekken antas å være et åkerhakk, er det en tydelig tiltakende helling som hakket kan sies å ha forsterket. Ut fra terrengets helling kan det vurderes om en fortsettelse av dreneringsgrøfta har vært overflødig. Det kan således ikke utelukkes at grøfta kun har omsluttet oversiden av bygningen, på liknende måte som tilfellet var ved Hus XIV og Hus XV.

Mål

Ut fra den bevarte delen av Hus VIII, målt fra innsida av grøfta, kan bygningen beregnes til å ha hatt en lengde på 8,7 meter og bredde på 5,6 meter. Iberegnet grøfta, som antas å ha løpt langs husets utside, kan målene beregnes til 9,3 x 6,5 meter.

Funn

Funnene fra Hus VIII skriver seg fra avdekking og opprens av grøfta. Et leirkarskår ble funnet i grøftas langside (F681), det andre skåret i kortenden, like vest for inngangen (F688). Førstnevnte har en tykkelse på 7 mm, mens det andre er 6 mm tykt og mer buet. Skårene skriver seg ikke fra samme kar. F681 har oransj utside og relativt mørk, ujevn innside, mens F688 har lys innside og mørk, nærmest polert utside med avskallinger. Magringa er spesielt finkornet i førstnevnte, med mulig dekor i form av to tynne, fine, parallelle linjer som buer svakt. Magringa i F688 tenderer mot flakete, noe som kan indikere en tidfesting til bronsealder. Mot krumminga i langveggen ble det funnet en malestein og en liten oval stein med knusespor i to motstående ender (F682). Sistnevnte måler kun 46 x 35 x 30 mm. Malesteinen har fint slipte overflater og tolkes som overligger til ei skubbekvern. Den tilnærmet runde steinen måler 95 x 90 x 70 mm.

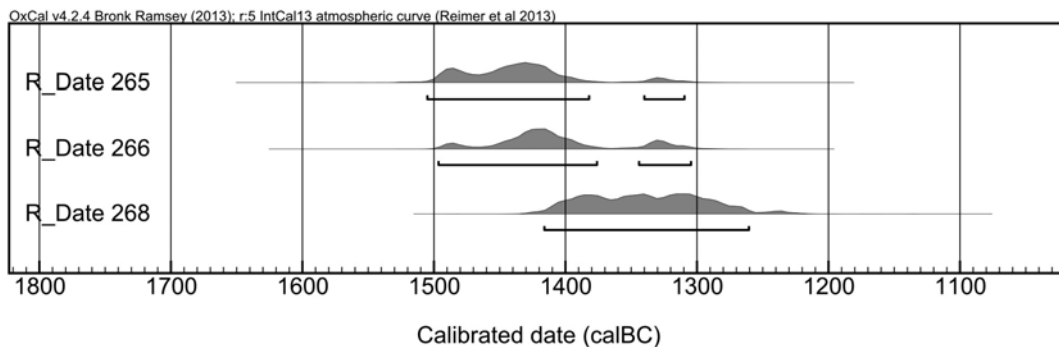
Prøver og dateringer

Fra Hus VIII ble det tatt ut kombinerte kull- og makrofossilprøver fra de seks takbærende stolpehullene (2010/01- 264-270) og de to dørstolpene (2010/01-285 og 286). Før formgravinga av hele grøfta, ble det dokumentert fire profiler hvor det ble

tatt ut to makrofossilprøver (2010/01-259 og 262) henholdsvis fra husets lang- og kortside. Fra ildstedet ble det tatt ut en kullprøve for datering (2010/01-268). Dateringer av byggkorn og bjørk fra henholdsvis ildsted og takbærende stolpehull har gitt følgende resultat:

2010/01-	Ukalibre ±	Kontekst	Art	Vekt g	Refnr datla	From	To	%
265	3160	35 Hus VIII – takbærende stolpehull	Bjørk	0,0977	TRa-4055	-1506	-1310	95.4
266	3140	30 Hus VIII – takbærende stolpehull	Bjørk/or/hassel	0,2242	TRa-4056	-1497	-1305	95.4
268	3075	30 Hus VIII - sentralildsted 38972	Bygg, naken	0,0155	TRa-4057	-1417	-1261	95.4

En kalibrering med bruk av to standardavvik gir en datering til periode II, til tidsrommet BC1400–1350. Kronologisk kan således Hus VIII plasseres mellom Hus XVIII fra BC1600–1500 og Hus XV fra BC1380–1250. Det er videre en mulighet for overlapping mellom Hus VIII lengst øst i planområdet og Hus XIV–XVI mot sørvest.

Diskusjon

I forhold til de andre bygningene fra eldre bronsealder ligger Hus VIII helt for seg selv lengst øst i planområdet. Avstanden til de tre husene fra eldre bronsealder i sørvest er på hele 166 meter, mens avstanden til Hus XVIII i vest er 136 meter.

Til forskjell fra fire av de andre bygningene fra eldre bronsealder ble det ikke påvist luftekanal ut fra ildstedet i Hus VIII. Videre består fire av de andre husene fra samme periode av kun to par takbærende stolpehull, slik at det kan framstå som om Hus VIII med sine tre par stolpehull kan plasseres mellom fire stolpersbygningene og det lengre Hus XV. Samtidig kan det ikke utelukkes samtidighet eller overlapping mellom Hus VIII og de tre bygningene sørvest i planområdet (Hus XIV–XVI). Hus VIII framstår uansett som et mindre bolighus med et areal på 48 m² uten muligheter for storfe på bås, et tydelig fellestrekk for bygningene på Myklebust fra periode I og II.

Nærmeste paralleller til Hus VIII er Løkens gruppe 3B fra Forsandmoen, datert til yngre bronsealder og førromersk jernalder. Gruppe 3B består av fire hus med 3–4 stolpepar, lengde på 10–11 meter og bredde på 5,0–5,2 meter. Også her er to grunder plassert tett, mens det er lengre avstand til det siste takbærende stolpeparet (Løken 1998:112). Ildstedet i Hus VIII er imidlertid anlagt i det lengste spennet mellom grindene, til forskjell fra de liknende bygningene på Forsandmoen der ildstedet, i form av ei brent leirflate, ligger mellom de tettest plasserte grindene. Videre skiller plasseringa av inngangen seg ut ettersom den i Hus VIII var plassert mellom midtaksen og gavlens hjørne, en gavl som ut fra grøftas form er jevnt buet.

4.5 Hus XV – treskipa hus fra E.BRA

Lokalisering

Hus XV ble påvist ved framrensing av Hus XIV som var anlagt overlappende med Hus XV. Bygningene ble funnet sammen med Hus XVI i sørvestlig del av Felt 8 på sørsida av Myklebustveien. Terrenget helling mot sør med tiltakende helling sør for det avdekka feltet. Ut fra en lokalisering til den sørvendte hellinga 36 m.o.h. var beliggenheten langt mer skjermet enn bygningene anlagt oppe på høydedragets rygg. Fra Felt 8 var det utsikt mot myra sør for planområdet og bebyggelsen ved Tananger ring. Undergrunnen var svært finkornet, noe som skapte store problemer ved nedbør. Undersøkelsen av Hus XIV, XV og XVI måtte således utsettes til det var gode prognoser for oppholdsvær over et lengre tidsrom. Dreneringsproblemene kan ses i lys av de mange moderne dreneringsgrøftene på feltet. Ei moderne dreneringsgrøft orientert nordvest-sørøst skar igjennom vestlig del av Hus XIV–XVI. Videre var ei stor steinblokk på nordsida av Hus XV og to blokker på sørsida av huset sprengt ved moderne rydding.

Beskrivelse av strukturer i Hus XV

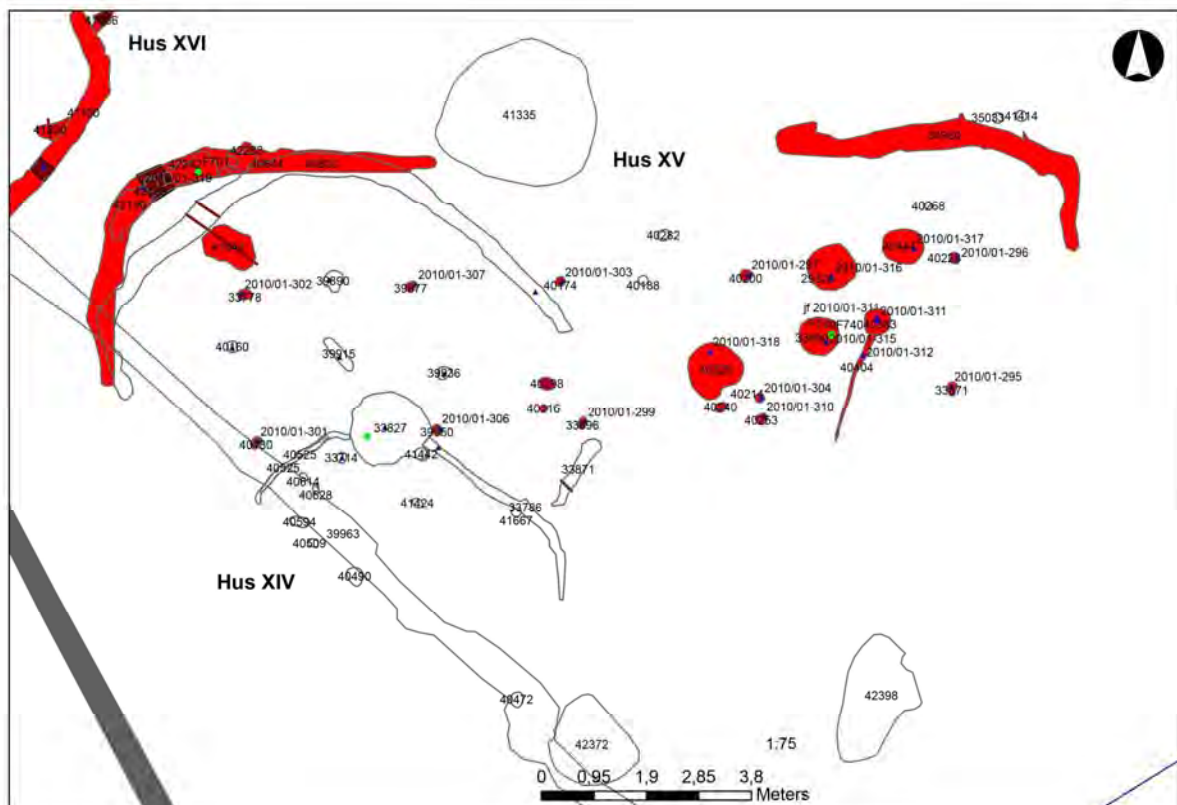
Hus XV er en treskipet bygning orientert øst-vest. Det ble dokumentert 12 takbærende stolpehull fordelt på fem par. I tillegg ble det påvist et stolpehull i nordlig rekke uten tilhørende stolpehull i linje med de sørlige takbærende stolpehullene (40188). Det kan ikke utelukkes at det har vært et stolpehull i sørlig rekke som det ikke er bevart spor etter, noe som kan indikere at bygningen kan ha hatt et sjettede par takbærende stolpehull. I det andre paret fra øst hadde sørlig stolpehull blitt utskiftet to ganger (40240, 40214 og 40253).

Avstanden mellom de takbærende stolpehullene innenfor hvert par var 2,30 meter i øst og 2,59 meter i vest. Avstanden mellom de takbærende stolpeparene varierte innenfor 2,70 til 3,75 meter med de høyeste verdiene i øst. De takbærende stolpehullene var små, hovedsakelig sirkulære med dybder innenfor 7–21 cm (jf. tabell). Samtlige takbærende stolpehull ble totalgravd etter prøveuttak.

Like vest for midten av huset ble det påvist to små stolpehull som muligens kan tolkes som spor etter en indre vegg mellom boligdel i øst og fjøsdel i vest (40298 og 40316). Øst i huset var det flere ildsted og groper. Ildsted 40383 og 33690 var anlagt i midtaksen midt mellom første og andre takbærende par. Begge nedgravingene inneholdt mye trekull og i 33690 var det også innslag av svært skjørbrante stein. Ut fra det minste ildstedet lengst øst var det en luftekanal orientert nordøst-sørvest langs terrengets helleretning. Luftekanalen var bevart i en lengde av 2,1 meter og en dybde av inntil 6 cm. Inne mot ildstedet var fyllmassen svært kullholdig, noe som gradvis avtok sørover. Etter dokumentasjon av to tverrsnitt og prøveuttak, ble luftekanalen totalgravd for å få tydelig fram dens form.

Gropene var mer asentralt anlagt i forhold til husets midtakse. Ei større grop var plassert vest for ildstedene, inn mot det takbærende stolpehullet som hadde vært gjenstand for flere utskiftninger. Anlegg 40325 var noe ujevn sirkulær med en diameter i underkant av 1 meter. Den rødbrune fyllmassen var kull- og humusholdig med ei svært ujevn avgrensning mot undergrunnen. To andre groper var anlagt mellom de to nordlige takbærende stolpehullene i østlig ende (29326 og 29326). Innslaget av smale kullinser i sistnevnte peker mot bruk av ild eller deponering av kull fra ildsted. Nedgravingene tolket som groper var gjennomgående langt mer ujevne,

humusholdige og dypere enn de to klart definerte, flatbunnete ildstedene i midtaksen. Ei siste grop ble påvist i husets nordvestlige hjørne, utenfor det takbærende stolpehullet lengst nordvest (41044). Det framgikk tydelig at den dype gropa hadde to faser der den eldste fasen kan ha hatt en form for føring i form av et kompakt lysegrått siltlag. Grop 41044 tolkes som ei mulig oppbevaringsgrop i husets hjørne.

ID	Masse	Mål/Form	Dybde	Form	Prøve	Tolkning	%
40228	Mørk gråbrun humusholdig silt	19 x 15 cm Oval	15 cm	Skrå sider, rund bunn	2010/01-296	Takbærende	100
33671	Mørk gråbrun kull- og humusholdig silt. Steiner i overflata	20 x 19 cm Sirkulær	19 cm	Skrå sider, rund bunn	2010/01-295	Takbærende	100
40200	Mørk gråbrun kull- og humusholdig silt	22 x 19 cm Sirkulær	17 cm	Skrå sider, rund bunn	2010/01-297	Takbærende	100
40240	Gråbrun humus/silt	19 x 16 cm	14 cm	Rette til buete sider, flat bunn		Takbærende med utskiftninger	100
40214	Rød-grå humus/silt	18 x 18 cm	16 cm				
40253	Gråbrun humus/silt	20 x 19 cm	15 cm				
40174	Gråbrun kull- og humusholdig silt. Enkelte steiner	15 x 13 cm Sirkulær	13 cm	Rette sider, rund bunn	2010/01-303	Takbærende	100
33896	Gråbrun kull- og humusholdig silt. Enkelte steiner	21 x 18 cm Oval	15 cm	Skrå sider, rund bunn	2010/01-299	Takbærende	100
39877	Gråbrun kull- og humusholdig silt. Enkelte steiner	21 x 19 cm Sirkulær	17 cm	Rette sider, rund bunn	2010/01-	Takbærende	100
39950	Gråbrun kull- og humusholdig silt. Stein i bunnen	20 x 20 cm Sirkulær	21 cm	Rette sider, rund bunn	2010/01-306	Takbærende	100
33778	Gråbrun humusholdig silt. Mye skoningsstein	28 x 22 cm Oval	20 cm	Skrå sider, rund bunn	2010/01-302	Takbærende	100
40130	Gråbrun til rødbrun humusholdig silt. Stein i bunnen	22 x 21 cm Sirkulær	7 cm	Rette sider, flat bunn	2010/01-301	Takbærende	100
40188	Rødbrun humusholdig silt	16 x 14 cm	5 cm	Skrå sider, ujevn bunn		I linje med N-takbærere	100
40316	Gråbrun kull- og humusholdig silt	13 x 13 cm	2 cm	Buete sider flat bunn		Inni huset (skillevegg?)	50
40298	Gråbrun kull- og humusholdig silt	26 x 22 cm	3 cm	Skrå sider, flat bunn		Inni huset (skillevegg?)	50
40383	Gråsvart svært kullholdig silt	45 x 40 cm Oval	11 cm	Rette sider, flat bunn	2010/01-311	Ildsted med luftekanal	50
40404	Brungrå kull- og humusholdig silt, mye kull ved ildsted	L. 210 cm, br. 11 cm	4-6 cm	Skrå sider, rund til spiss bunn	2010/01-312	luftekanal	100
33690	Mørk rød-grå svært kullholdig silt. Mye skjærbrent stein.	69 x 66 cm Sirkulær til oval	13 cm	Buete sider flat bunn	2010/01-315	Ildsted	50
40325	Rødbrun kull- og humusholdig sand.	97 x 94 cm Sirkulær	24 cm	Ujevn	2010/01-318	Grop	50
29326	Rødbrun kull- og humusholdig sand. Mindre kullinser.	96 x 85 cm Sirkulær til oval	22 cm	Buete sider buet bunn	2010/01-316	Grop	50
40444	Grå humusholdig sand. Heterogen	70 x 68 cm Sirkulær	13 cm	Buete sider ujevn bunn	2010/01-317	Grop	50
41044	Mørkegrå kull- og humusholdig silt. Stor stein i sentrum	98 x 66 cm Oval	23 cm	Skrå sider, flat bunn		Tofaset grop	50
40644 34960	Mørkebrun kull- og humusholdig silt. Steinfylt (se foto)	Br. 48-52 cm	6-20 cm	Buete sider flat bunn	2010/01-319	Grøft (to deler)	30

Nordlig halvdel av Hus XV var omgitt av ei grøft med tydelig avrundete hjørner. Avstanden mellom den halvmeter brede grøfta og første takbærende stolpehull var 1,9 meter i østlig ende av huset og 2,0–2,2 meter i vest. Midt på nordlig langsida var det et 6 meter langt opphold i grøfta som således ble innmålt som to objekter (40644, 34960). Området uten bevarte spor etter grøfta på husets nordlige langsida var til dels sammenfallende med ei stor, sprengt steinblokk omgitt av moderne masse. Forstyrrelsen ble rensa opp for å avklare om det kunne finnes bevarte spor etter grøfta eller eventuelle spor etter ei eldre rydningsrøys under de sammenblanda, moderne massene. Det ble verken funnet bevarte spor etter grøfta inntil steinen eller i den uforstyrrete undergrunnen øst for steinblokka. Det ble heller ikke funnet spor etter eldre, uforstyrrete anlegg relatert til den store jordfaste blokka sprengt ved moderne rydding.

Grøft 40644 ble snittet tre ulike steder. To snitt ble anlagt ved møtepunktene mellom grøft 40644 og 40800 tilhørende Hus XV for om mulig å studere relasjonen mellom de to overlappende grøftene. I tillegg ble det gravd en seksjon i nordvestlig del for å få bedre kjennskap til nedgravingas karakter der det ikke var sammenfall med grøft 40800. Ved graving av seksjonen viste det seg at grøfta i det uforstyrrete partiet besto av en steinpakning av runde stein rundt nevestørrelse (jf. foto). Enkelte av steinene var skjørbrante og tydelig lagt i et sammenhengende belte nedi grøfta. To profiler ble dokumentert før det ble gravd vidare i grøfta for å få fram steinpakninga over et større område. Steinene ble rensa opp og dokumentert ved innmåling og fotografering. I tre områder danna fravær av steiner mindre sirkler som ble vurdert som spor etter mulige stolpehull (42166, 42180 og 42155). Da det imidlertid ikke ble funnet spor etter nedgraving under grøftas bunn, holdes tolkninga av tomrommene som stolpehull som svært usikker og mindre sannsynlig. Steinene i grøft 40644 antas å ha hatt en drenerende effekt, noe som peker i retning av at grøfta har vært anlagt langs husets yttervegg framfor fundament for konstruksjon av selve veggen. Tolkninga underbygges av at det kun ble funnet spor etter grøfta langs bygningens oversida, noe som kan ha vært tilstrekkelig hvis målet var å lede bort vann fra ei boplassflate anlagt over hellende siltundergrunn.

Grøfta tilhørende huset var fylt med steiner tolket til å ha hatt en drenerende effekt.

Den stratigrafiske relasjonen mellom grøftene tilhørende Hus XIV og XV var noe uklart ettersom den svært siltige massen i de to nedgravningene var tilnærmet lik og til dels utflytende. Massen i grøft 40800 var imidlertid en anelse mer kullholdig, mens

massen i 40644 var noe mer varmbrun i farge. I området hvor grøft 40644 var uforstyrret var den imidlertid preget av svært mange steiner. I den østlige overgangen mellom de to grøftene framstår imidlertid 40800 som klart bedre bevart med mer intakte steiner i bunnen. Observasjonen antyder at grøft 40800 tilhørende Hus XIV kan være yngre enn grøft 40644 tilhørende Hus XV, noe som kan bidra til å forklare hvorfor det ikke ble funnet en intakt steinpakning i de delene av 40644 som sammenfalt med 40800.

Mål

Ved å ta utgangspunkt i de bevarte grøftene rundt bygningen antas Hus XV å ha vært 18 meter langt eller 17,3 meter målt fra innsiden av grøftene. Tilsvarende mål for bredden av huset beregnes til 7,1 meter inkludert grøfter eller 6,1 meter innvendig mål.

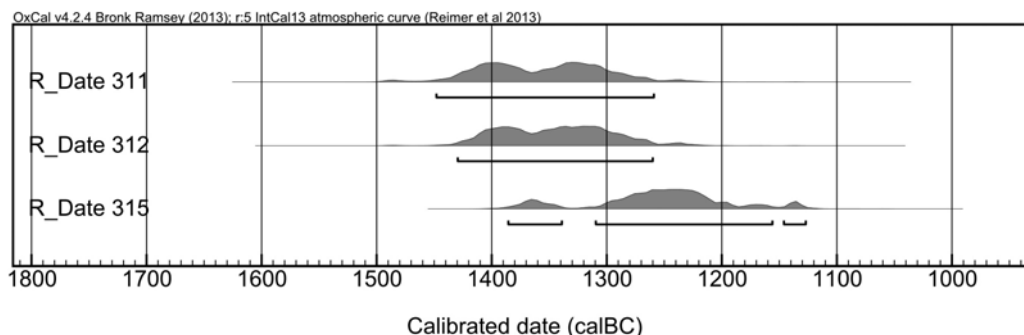
Funn

I takbærende stolpehull 33778 nordvest i Hus XV ble det funnet et stort flintavslag med cortex (F700). Ved snitting av ildsted 33690 øst i huset ble det funnet brent bein (F740). I grøft 40644 ble det funnet et leirkarskår med mørkebrun til svart, noe ujevn ut- og innside (F701). Den finkorna magringa tenderer mot flakete, noe som kan indikere en tidfesting til bronsealder. Sør for bygningens østlige del ble det funnet to store malesteiner med flere slipte overflater (F741 og 742). Funnstedet kan tenkes å ligge nært opp til eventuell en sørlig utgang fra husets boligdel. Som en mulig parallell kan nevnes at det også ble funnet en malestein på utsiden av Hus VIII, mens flere malesteiner og skubbekvern ble funnet like utenfor inngangen til boligdelen i Hus I.

Prøver og dateringer

Det ble tatt ut kombinerte kull- og makrofossilprøver fra takbærende stolpehull, ildsteder, luftekanal, tre groper og grøft 40644. Tre dateringer fra luftekanal og ildsted har gitt følgende resultat:

2010/01-	Ukalibre ±	Kontekst	Art	Vekt g	Refnr datl	From	To	%
311	3100	40 Hus XV - 40383 ildsted med luftekanal	Korn, uspes	0,0111	TRa-4058	-1449	-1260	95.4
312	3085	35 Hus XV – luftekanal tilhørende ildsted 40383	Korn, uspes	0,0082	TRa-4059	-1430	-1261	95.4
315	3010	30 Hus XV – ildsted 33690 i midtaksen	Or/bjørk (kvist)	0,2145	TRa-4063	-1386	-1128	95.5

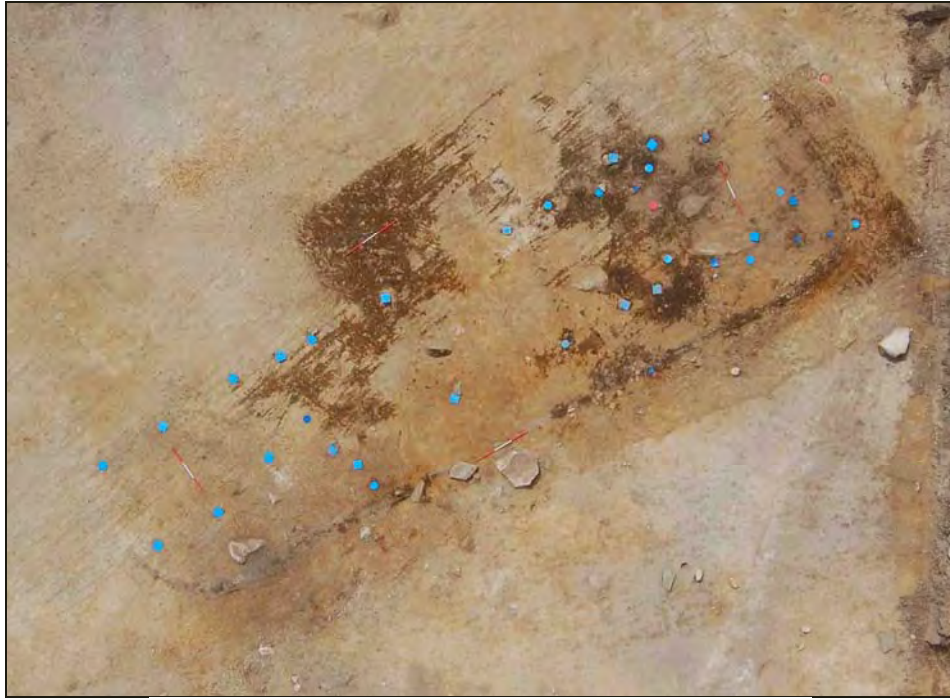

Ved kalibrering med to standardavvik viser de tre dateringene til en tidfesting til BC1380–1250. Mens de to dateringene fra ildsted med tilhørende luftekanal er i overensstemmelse med hverandre, kan det virke som om ildsted 33690 kan være noe yngre. Ildstedets lokalisering tolkes som en klar indikasjon på sikker tilhørighet til Hus XV. Således finnes det en mulighet for at det vestlige ildstedet kan ha avløst ildstedet med luftekanal. En slik tolkning indikerer videre at Hus XV, det største huset fra eldre bronsealder, kan ha vært i bruk i et lengre tidsrom som rent hypotetisk kan ha strekt seg helt ned til siste del av periode III.

Diskusjon

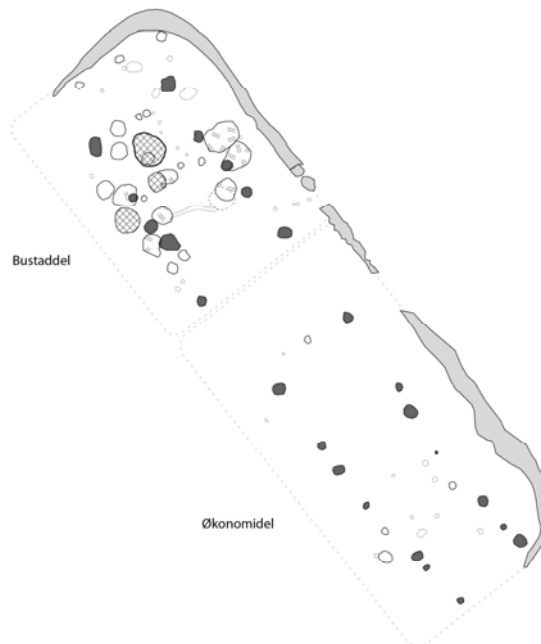
Grøfta som omgir halve bygningen og ildstedet med luftekanal viderefører tilsynelatende karakteristiske trekk ved de mindre bygningene fra eldre bronsealder. Til tross for at det ut fra datering ble vurdert om ildsted 33690 kunne representere en yngre bruksfase i Hus XV, kan lokaliseringa av de to ildstedene midt i spennet mellom to grunder, indikere at begge ildstedene har vært i bruk samtidig (jf. Fig 2_27). Tilstedeværelsen av ildsted med luftekanal i antatt boligdel i Hus XV kan betraktes som et argument for at de mindre bygningene fra samme periode også kan ha vært vanlige boliger framfor mer spesialiserte bygninger. Hus XV er imidlertid den eldste bygningen på Myklebust som antas å ha hatt en fjøsdel i ene enden. Inneføring av storfe på bås betraktes som en forutsetning for gjødsling av åkre, noe som både på Forsandmoen og Jylland er tidfestet tilbake til periode II og som ser ut til å sammenfalle med Myklebust (Løken 1998:117).

Hus XV faller innenfor Løkens kategori 2; det mindre langhuset, som oftest består av seks par takbærende stolpehull (ibid). Det ble ikke påvist tydelige spor etter innganger i Hus XV, men ut fra liknende bygninger på Forsandmoen er det grunnlag for å anta at huset kan ha hatt motstilte innganger på midten, et trekk som vedvarer helt opp i førromersk jernalder. Ved utgravingene på Tjora i Sola kommune ble det i 2009 påvist et hus fra eldre bronsealder som viser store likheter med Hus XV. Hus 4 på Tjora hadde ei nærmest identisk grøft som omga halve huset, med to åpninger midt på langveggen (se foto). I dette tilfellet kan det således framstå som om bygningen har hatt én inngang til boligdelen og én inngang til fjøsdelen midt på langsida, uten at det ble påvist bevarte spor etter dørstolper. I Hus 4 lå det også to ildsteder mellom første og andre stolpepar, og flere groperspredd ut mot sideskipene. Ut fra plantegning kan det videre se ut som om et mer asentralt anlagt ildsted kan ha hatt en luftekanal (se figur). Korn fra stolpehull i Hus 4 har gitt datering til BC1615–1520, mens trekull fra ildsted er datert BC1265–1125. Fosfatkartlegging av hustomta ga et lite entydig resultat med hensyn til funksjonsinndeling da det ble påvist forhøyete verdier langs hele østlig langsida. Mangelen på ildsted i sørlig del kontra de mange ildstedene og gropene i nordlig ende framstår derimot som et bedre grunnlag for å tolke sørlig halvdel som fjøsdel.

Hus 4

Treskipa bygning
Tjora
Sola k., Rogaland
2009

Teiknforklaring:

Svart farge = takberende stolpar
Kvit farge = tydlege, innvendige stolpar
Grå farge = vegg- / dreneringsgroft
Struktur m/ diamantmønster i fyll = eldstad
Struktur m/ strekar i fyll = groper
Stipla kant = diffus, usikre strukturar

1:100

Hus 4 fra Tjora. Foto: Birdy Photographs. Illustrasjon: Niall Armstrong, AM.

Hus XIV er markert med røde plater, Hus XV med blå plater. Hus XVI ligger like ovenfor Hus XIV.

Mellom de to stolpehullene i det sørlige paret, noe forskjøvet mot vest, var det anlagt et stort, sirkulært ildsted (33827). Ut fra ildstedet var det en kraftig luftekanal orientert nordvest-sørøst som buet mot sør på utsiden av grøft 33871. Luftekanal 40525 fulgte således terrengets helleretning. Fyllmassen inne ved ildstedet var svært kullholdig og vanskelig å differensiere fra fyllmassen i ildstedet. Hele luftekanalene ble formgravd for å få fram formen tydelig. Ved finrensing ble det også funnet spor etter en luftekanal ut fra det samme ildstedet mot sørvest. Luftekanal 40525 var langt grunnere og mer utydelig enn 40525 og det framstår som om kun bunnen var bevart. Anlegget ble formgravd i forsøk på å få tydeliggjort formen.

ID	Masse	Mål/Form	Dybde	Form	Prøve	Tolkning	%
40160	Gråbrun humusholdig silt, rustrød sand langs sidene. To skj.br. steiner	20 x 20 cm Sirkulær	15 cm	Rund bunn, skrå sider	2010/01 -300	Takbærende	100
39890	Gråbrun kull- og humusholdig silt, mørkere i bunnen. Utstikker i Ø	34 x 29 cm Uregelmessig	21 cm	Flat bunn, buete sider	2010/01 -305	Takbærende	100
33714	Gråbrun kull- og humusholdig silt.	19 x 17 cm Sirkulær	9 cm	Rund bunn, skrå sider	2010/01 -298	Takbærende	100

	Skj.br stein i toppen						
39936	Gråbrun humusholdig silt, rustrød sand østlig kant	26 x 24 cm Sirkulær	6 cm	Rund bunn, buete sider	2010/01-308	Takbærende	100
33827	Svart til mørkebrun kullholdig sand. Større skj.br. og ikke-skj.br. stein	142 x 136 Sirkulært	28 cm	Flat bunn, buete sider	2010/01-313	Ildsted	65
41442	Mørkebrun kull- og humusholdig sand	23 x 22 cm Sirkulær	10 cm	Rund bunn, buete sider		Stolpehull (i ildsted)	100
33786	Svart til mørkebrun kullholdig sand. Enkelte småstein.	l. 400 cm br. 18 cm	21 cm	Flat bunn, rette sider	2010/01-314	Luftekanal	100
40525	Mørk varmbrun kull- og svakt humusholdig sand	l. 214 cm br. 10 cm	1-7 cm	Flat bunn, rette sider		Luftekanal	100
40800	Mørk gråbrun humusholdig silt. Kullinser over steiner, spes i Ø	l. 12 m br. 26-49 cm	9-25 cm	Flat bunn, buete sider	2010/01-320	Grøft	20
33871	Mørk gråbrun humusholdig silt. Utflytende (bunn)	l. 139 cm br. 24-30 cm	2-5 cm	Flat bunn, buete sider		Grøft (forts. av 40800)	60
39915	Grå humusholdig silt med innslag av rød siltig sand i overflata i N	72 x 18 cm Avlang	6 cm	Ujevn bunn, ujevne sider	2010/01-309	Grøft/grop	50
39963	Mørkebrun svært humusholdig (mod.)	Br. 57 cm	10 cm	Buet bunn, buete sider		Mod. grønnt	100

Små stolpehull og staurhull som kan tilhøre Hus XIV eller Hus XV:

ID	Masse	Mål/Form	Dybde	Form	Prøve	Tolkning	%
41424	Mørk gråbrun kull- og humusholdig silt	30 x 17 cm Rekt.	8 cm	Buete sider rund bunn		Stolpehull Hus XIV / XV	50
40614	Gråbrun humusholdig silt	13 x 13 cm Sirkulær	8 cm	Buete sider rund bunn		Stolpehull Hus XIV / XV	50
40628	Gråbrun humusholdig silt	12 x 10 cm Oval	6 cm	Buete sider rund bunn		Stolpehull Hus XIV / XV	50
40509	Gråbrun humusholdig silt	19 x 17 cm Oval	8 cm	Buete sider rund bunn		Stolpehull Hus XIV / XV	50
40594	Lysebrun humus- og grusholdig silt	37 x 18 cm Oval	4 cm	Buete sider rund bunn		Forstyrrelse/ del av grønnt?	50
40490	Avskrevet?					Forstyrrelse/ del av grønnt?	50
40186	Mørkebrun humusholdig silt	9 x 9 cm Sirkulær	4 cm	Flat bunn, buete sider		Staurhull	100
40187	Mørkebrun humusholdig silt	9 x 9 cm Sirkulær	2 cm	Flat bunn, buete sider		Staurhull	100

Mens det store ildstedet var anlagt mellom de sørlige takbærende stolpehullene, ble det funnet et anlegg innmålt som ei grønnt midt i skjæringspunktet mellom de fire takbærende stolpehullene (33915). Den avlange strukturen var orientert nordvest-sørøst langs husets lengderetning. Nedgravinga viste seg å være svært ujevn og noe heterogen og det er usikkert hva anlegget kan representere spor etter.

Grønnta som omga over halve bygningen hadde svært avrundete hjørner. Det ble ikke funnet bevarte spor etter ei grønnt langs husets sørlige og sørvestlige sider. Grønnta var

anlagt 1,9 meter ut fra de takbærende stolpehullene på langsida og 2,1–2,8 meter ut på kortsidene. I vestlig hjørne var det et opphold i grøfta, noe som kan indikere en inngang. På den andre siden var den korte delen av grøfta som var bevart i sør svært grunn, noe som kan tas som en indikasjon på at resten av grøfta, verken i vestlig hjørne eller i sørøst, ikke har etterlatt seg bevarte spor. Den sørlige delen av grøfta ble innmålt som et eget objekt og en stor seksjon ble formgravd for å få dokumentert profilet (33871).

Grøft 40800 ble snittet fire ulike steder. To snitt ble anlagt ved møtepunktene mellom grøft 40800 og 40644 tilhørende Hus XV for om mulig å studere relasjonen mellom de to overlappende grøftene. I tillegg ble det lagt to snitt på to ulike steder av grøfta for å få bedre kjennskap til dens karakter der det ikke var sammenfall med grøft 40644.

Den stratigrafiske relasjonen mellom grøftene tilhørende Hus XIV og XV var noe uklar ettersom den svært siltige massen i de to nedgravningene var tilnærmet lik og til dels utflytende. Massen i grøft 40800 var imidlertid en anelse mer kullholdig, mens massen i 40644 var noe mer varmbrun i farge. Som et generelt trekk var grøft 40644 preget av mye runde steiner som i det uberørte, nordvestlige hjørnet hadde form av en steinpakning (jf. kap.2.3). I den østlige overgangen mellom de to grøftene framstår 40800 som klart bedre bevart med mer intakte steiner i bunnen. Observasjonen antyder at grøft 40800 tilhørende Hus XIV kan være yngre enn grøft 40644 tilhørende Hus XV.

Mål

Hus XIV har en ytre lengde på 8,6 meter og ytre bredde på 6,7 meter. Målt på innsiden av grøftene, som er mer korrekt hvis vi antar at grøfta har vært anlagt på utsiden av veggene, blir lengden 7,9 meter og bredden 6,2 meter.

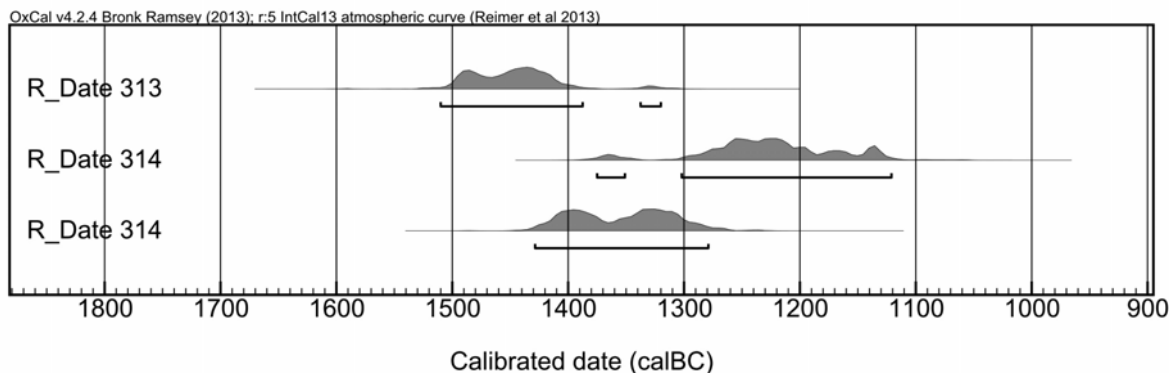
Funn

Ved utgraving av ildsted 33827 ble det gjort funn av brent bein (F743). Ved flotering av jordprøve 2010/01-320 tatt ut fra profilet gjennom grøft 40800 ble det funnet ei uregelmessig flintkjerne (F755).

Prøver og dateringer

Det ble tatt ut kombinerte kull- og makrofossilprøver fra takbærende stolpehull, ildsted, luftekanal og grøft (jf. tabell). Korn og løvtre fra luftekanal og ildstedet har gitt følgende dateringer:

2010/01-	Ukalibre ±	Kontekst	Art	Vekt g	Refnr datl	From	To	%
313	3170	35 Hus XIV - 33827 – ildsted med luftekanal	Bygg, uspes	0,0119	TRa-4060	-1511	-1321	95.4
314	2995	30 Hus XIV – luftekanal til sentralildsted	Korn, uspes	0,008	TRa-4061	-1376	-1122	95.4
314	3095	30 Hus XIV – luftekanal til sentralildsted	Or	0,0349	TRa-4062	-1429	-1280	95.4

Samlet sett gir de tre dateringene et mulig sammenfall rundt BC1400 ved kalibrering med to standardavvik. Den anslåtte dateringene kan sies å underbygges ved en eksakt overlapping med Hus XV som er datert BC1380–1250, det vil si at Hus XV kan ha blitt reist umiddelbart etter at Hus XIV gikk ut av bruk. De mindre bygningene på felt 8 antas også å ha hatt ei kortere brukstid enn Hus XV. Det kan således se ut som om tradisjonen med småhus med omgivende grøfter og luftkanaler på Myklebust avløses av hus med mer enn to grunder etter BC1400 (Hus XV og Hus VIII).

Diskusjon

Hus XIV framstår som en karakteristisk representant for småbygningene fra eldre bronsealder på Myklebust. Plasseringa av et ildsted med luftkanaler i to retninger sterkt forskjøvet mot den ene grinda i firestolpersbygningen viser store likheter med Hus XVIII, som ut fra dateringene til BC1600–1500 utgjør forløperen til Hus XIV. I likhet med de spredte småhusene i nordvest og nordøst kan bygningen antas å ha utgjort et mindre, muligens selvstendig bolighus. Samlokalisering og likhetstrekk med Hus XVI kan muligens tolkes i retning av en samtidig bruk av de to bygningene slik at Hus XIV kan ha hatt en sidebygning (jf. 2.7.5). Sistnevnte tolkning står imidlertid i et visst motsetningsforhold til hvordan småbygningene fra eldre bronsealder avløser hverandre som kronologiske sekvenser, noe som understreker inntrykket av at de kan ha utgjort mindre, selvstendige boliger. Den antatte selvstendigheten innebærer ikke at småhusene ikke kan ha stått i et relasjonsforhold til mulige større boliger fra eldre bronsealder lenger øst på høydedraget, nærmere opp til gamletunet på Myklebust.

4.7 Hus XVI – firestolpersbygning fra E.BRA

Lokalisering

Hus XVI ble funnet sørvest på Felt 8 i sørvestlig del av undersøkelsesområdet på Myklebust. I likhet med Hus XIV og XV var bygningen anlagt i den sørvendte hellinga 36,6 m.o.h. Hus XVI lå kun 1 og 2 meter nordvest for grøftene rundt henholdsvis Hus XV og Hus XIV. Terrenget hullet jevnt mot sør, noe som ga en skjermet beliggenhet i forhold til bebyggelsen på toppen av høydedraget og boligområdet ved Tananger ring. Undergrunnen var svært finkornet og siltig, noe som bød på store utfordringer ved nedbør. Undersøkelsen av Hus XIV, XV og XVI måtte således utsettes til det var

gode prognoser for oppholdsvær over et lengre tidsrom. Dreneringsproblemene kan ses i lys av de mange moderne dreneringsgrøftene på feltet. Ei moderne dreneringsgrøft orientert nordvest-sørøst skar igjennom vestlig del av Hus XIV–XVI.

Forholdet mellom bronsealderhusene på Felt 7: Hus XVI ligger øverst i hellinga markert med blå plater, for øvrig samme farge benyttet til å markere takbærende stolpehull i langhus XV. Hus XIV er markert med røde plater.

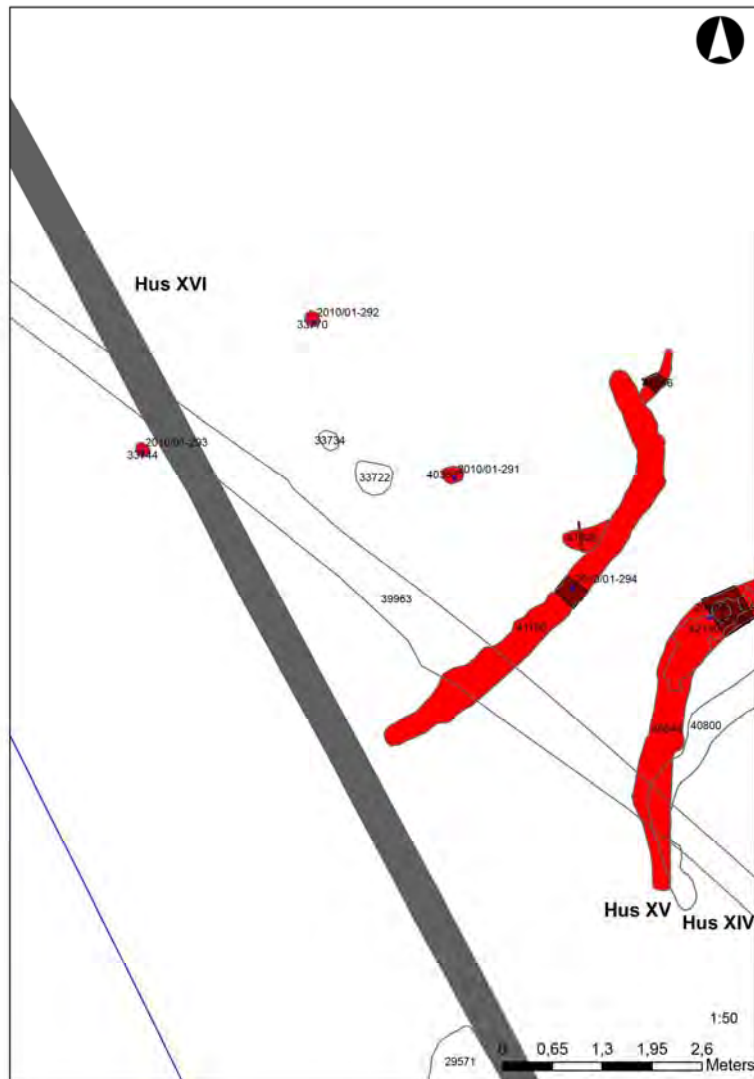
Beskrivelse av strukturer i Hus XVI

Hus XVI er en firestolpers bygning med tre bevarte takbærende stolpehull og grøft langs sørøstlig vegg. Det fjerde takbærende stolpehullet var ødelagt av ei moderne dreneringsgrøft (se bilde nedenfor). De takbærende stolpehullene var sirkulære til ovale i formen og preget av stein rundt nevestørrelse. I stolpehull 33744 i nordvest var en større skoningsstein satt ned langs østlig kant. Avstanden mellom de tre stolpehullene var 2,77 meter i retning nordøst-sørvest og 2,75 meter i retning nordvest-sørøst.

Avstanden fra takbærende stolpehull 40350 til grøft 41100 var 1,9 meter mot sørøst og 2,3 meter mot nordøst. Grøfta var bevart i en lengde av 5,0 meter langs sørlig vegg og 1,4 meter langs østlig vegg. Den buete formen gir inntrykk av avrundete hjørner lokalisert 2,3 meter ut fra takbærende stolpehull. Grøfta var nærmest steinfri med flat bunn og buete sider (jf. tabell). Ut fra grøft 41100 ble det påvist to mindre, utstikkende grøfter med ukjent funksjon (41300 og 41266). Grøft 41100 lå kun 1 meter nord for grøft 40644 og 2 meter nord for grøft 42242 tilhørende henholdsvis Hus XV og XIV. I motsetning til grøftene tilhørende Hus XV og XIV var grøft 41100 anlagt i nedre ytterkant av bygningen. Grøfta tolkes til å ha hatt en drenerende funksjon langs bygningens nedre yttervegg, noe som imidlertid framstår som noe merkelig i det hellende terrenget. Et annet spørsmål som bør reises er om grøfta kan være anlagt ut fra hensyn til et samtidig hus i nedre kant (Hus XIV/XV).

Grøfta tolkes til å ha hatt en drenerende funksjon langs bygningens nedre yttervegg, noe som imidlertid framstår som noe merkelig i det hellende terrenget. Et annet spørsmål som bør reises er om grøfta kan være anlagt ut fra hensyn til et samtidig hus i nedre kant (Hus XIV/XV).

ID	Masse	Mål/Form	Dybde	Form	Prøve	Tolkning	%
33744	Gråbrun homogen humusholdig silt. Mye skoningsstein	20 x 19 cm Sirkulær	16 cm	Rund bunn, rette sider	2010/01-293	Takbærende	100
33770	Gråbrun homogen humusholdig silt. Mye skoningsstein	22 x 22 cm Sirkulær	13 cm	Flat bunn, rette sider	2010/01-292	Takbærende	100
40350	Gråbrun homogen humusholdig silt. Mye skoningsstein	25 x 22 cm Oval	24 cm	Flat bunn, rette sider	2010/01-291	Takbærende	100
41100	Mørk gråbrun humusholdig silt	l. 647 cm b. 30 cm	6 cm	Flat bunn, buete sider	2010/01-294	Grøft	20
41300	Mørk gråbrun humusholdig silt. Noe kull og småstein.	l. 52 cm b. 30 cm	8 cm	Flat bunn, skrå sider		Grøft	50
41266	Mørk gråbrun	l. 74 cm	9 cm	Spiss bunn,		Grøft	50

	humusholdig silt. Noe småstein.	b. 25 cm		skrå sider			
33734	Mørkebrun humusholdig silt	30 x 23 cm Oval/ujevn	7 cm	Ujevnt buet		Grop	50
33722	Mørkebrun humusholdig silt	53 x 48 cm Oval/ujevn	10 cm	Ujevnt buet		Grop	50
33751/ 33761	Mørkebrun humusholdig silt	40 x 25 cm Oval/ujevn	6 cm	Flat bunn, buede sider		Grop	50
39963 39730	Mørkebrun svært humusholdig (mod.)	Br. 57 cm Br. 48 cm	10 cm	Buet bunn, buede sider		Moderne grøfter	100 0

Mellom de takbærende stolpehullene, forskjøvet mot stolpehull 40350, ble det undersøkt to mindre nedgravinger (33734 og 33722). De ujevne, grunne anleggene inneholdt verken kull eller skjørbrante steiner og tolkes som mindre groper med ukjent funksjon.

Undergrunnen ble rensert i flere omganger og alle omkringliggende anleggspor ble undersøkt med tanke på en mulig fortsettelse av bygningen. 33751 og 33761 var innmålt som to mulige stolpehull nordvest for huset, men de to tilgrensende strukturene viste seg å utgjøre ei ujevn nedgraving tolket som ei grunn grop.

Mål

På bakgrunn av avstanden mellom bevarte takbærende stolpehull og grøft 41100 kan Hus XVI beregnes til å ha hatt en ytre lengde på minimum 7,37 meter og en ytre bredde på 4,55 meter. Grøfta gir inntrykk av at den firestolpers bygningen har vært orientert nordøst-sørvest.

Funn

Et flintavslag (F739) ble funnet i overflata av den moderne dreneringsgrøfta, i skjæringspunktet med grøft 41100 tilhørende Hus XVI. Avslaget ble således ikke funnet i en sikker kontekst, men det holdes som sannsynlig at flintavslaget kan relateres til bygningen som den moderne grøfta har blitt gravd igjennom.

Prøver

Det ble tatt ut kombinerte kull- og makrofossilprøver fra de tre takbærende stolpehullene (2010/01-291-293) samt fra grøft 41100 (2010/01-294). På bakgrunn av manglende sentralildsted og antatt samtidighet med de to andre husene like ved ble det ikke prioritert sendt inn materiale til datering fra den vesle bygningen. Husets størrelse, omgivende grøft med samme form som i Hus XIV og lokalisering sammen med to andre hus fra eldre bronsealder, danner grunnlag for å anta at Hus XVI skriver seg fra periode II.

Diskusjon

Til tross for at bygningen viser store likheter med de andre mindre bygningene fra eldre bronsealder på Myklebust, kan det påpekes en klar forskjell ved at Hus XVI ikke hadde spor etter ildsted i diagonalen mellom de takbærende stolpehullene. Det er således grunnlag for å anta at firestolpersbygningen kan ha hatt funksjon som lager (jf. Løken 1998:118).

Hus XVI ble først vurdert til å være samtidig med firestolpersbygningen Hus XIV. Imidlertid virker det som om de små bygningene med omgivende grøft og kraftige luftekanaler ut fra et stort ildsted kan ha utgjort spredte og tilsynelatende selvstendige enheter på Myklebust i eldre bronsealder. Her må det understrekes at det ikke ble påvist større langhus som de små bygningene kan ha vært samtidige med innenfor planområdet, men det kan ikke utelukkes at småbygningene kan ha vært i et relasjonsforhold til større bygninger lenger øst på høyderyggen. Trond Løken påpeker at det på Forsandmoen ble påvist små bygninger uten ildsted i nær tilknytning til mindre langhus av samme type som Hus XV (ibid), slik at Hus XVI kan tolkes som uttrykk for framveksten av større enheter med langhus for folk og fe med tilhørende lagerbygning.

På den andre sida kan det innvendes at orienteringa og likheten mellom grøftene i Hus XIV og XVI er så påfallende at det kan tolkes i retning av samtidighet. Videre er det mulig at de to gropene i sentrum av Hus XVI kan indikere en annen form for bruk enn som rein lagerbygning. Om Hus XVI tolkes som samtidig med Hus XIV eller XV, betraktes den som en mindre sidebygning tilhørende en periode med overgang fra små hus uten mulighet for storfe på bås til langhus oppdelt i flere rom, en overgang som på Myklebust har inntruffet like etter BC1400.

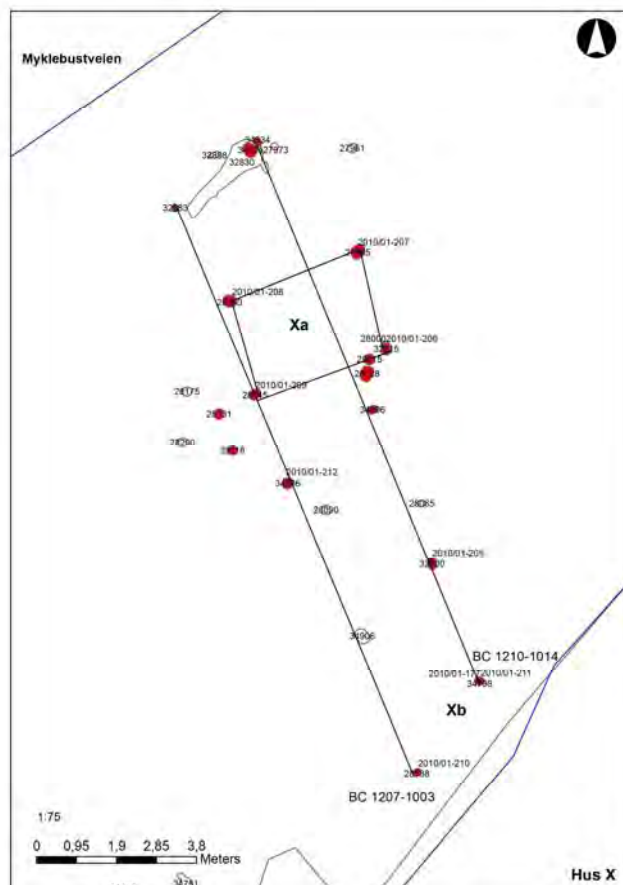
4.8 Hus X – treskipa hus fra overgangen E./Y.BRA

Lokalisering

Hus X ble funnet nordøst på Felt 8, like sør for Myklebustveien. Østlig del av Felt 7 var avgrenset av vei i nord og øst samt den brede grøfta for kloakk inn mot hage i sør. Terrenget hellet svakt mot sør, men lå nært opp mot høydedragets rygg. Således var det utsikt både mot havet i nordvest og de lavtliggende beitearealene sør for planområdet. Undergrunnen var fin og sandig med et komplett fravær av anlegg i området rundt den påviste bygningen. Avstanden til Hus I på andre siden av Myklebustveien var på 43 meter, mens det var 30 meter til Hus XV i sørvest.

Beskrivelse av strukturer i Hus Xa og Xb

Ved undersøkelse av Hus X ble det klart at det dreide seg om spor etter minst to faser anlagt oppå hverandre. En firestolpers bygning orientert øst-vest er tolket som fase a, mens en

lenger treskipet bygning orientert nordnordvest-sørsørøst er tolket som fase b.

Hus Xa

Fase a er tolket som en firestolpers bygning anlagt noe forskjøvet i forhold til et eldre treskipet hus (Hus Xb). Fase a gir inntrykk av å være konstruert på tvers av fase b da avstanden mellom de takbærende stolpehullene øst-vest var på hele 3,2-3,3 meter, mens avstanden mellom de takbærende stolpehullene nord-sør var 2,3-2,6 meter. Takbærende stolpe i sørøst viser tegn til å ha blitt utskiftet flere ganger da det ble påvist tre tettliggende stolpehull (28015, 28028 og 32815).

ID	Masse	Mål/Form	Dybde	Form	Prøve	Tolkning	%
28160	Lysebrun humusholdig siltig sand. En del stein.	31 x 29 cm Sirkulær	12 cm	Buete sider flat bunn	2010/01 -208	Takbærende	100
27985	Lysebrun humusholdig siltig sand. Mye stein.	32 x 23 cm Oval	15 cm	Buete sider flat bunn	2010/01 -207	Takbærende	100
28145	Lysebrun humusholdig siltig sand. Mye stein.	29 x 22 cm Oval	12 cm	Rette/buete sider, flat bunn	2010/01 -209	Takbærende	100
28015	Lysebrun humusholdig siltig sand. Mye stein.	24 x 24 cm Sirkulær	14 cm	Rette/buete sider, flat bunn		Takbærende	100
28028	Lysebrun humusholdig siltig sand. Mye stein.	29 x 22 cm Oval	6 cm	Rette/buete sider, flat bunn		Takbærende (utskiftning)	100
32815	Lysebrun humusholdig siltig sand. En del stein.	27 x 24 cm Sirkulær	11 cm	Buete sider flat bunn	2010/01 -206	Takbærende (utskiftning)	100

Skoningsstein og tilnærmet bøtteform var felles for stolpehullene tolket som tilhørende fase a. De utskiftede stolpehullene 32815 og 28028 var kun 11 og 6 cm dype. 28015, det mellomste stolpehullet, var således den kraftigste stolpen blant de tre tettliggende stolpehullene sørøst i huset.

Hus Xb

Fase b er tolket som et treskipa hus med fire par takbærende stolpehull. De åtte stolpehullene danner to parallelle rader, men stolpehullene i hvert par står noe skrått overfor hverandre. Skjevheten eller vridningen i grindene er konsekvent. Avstanden mellom de takbærende stolpehullene innenfor hvert par er fra sør til nord 2,6, 2,4, 2,6 og 2,2-2,5 meter. Sistnevnte tall ses i relasjon til utskiftning av takbærende stolpehull i nordøst.

Første takbærende stolpepar lå kun 1 meter nord for kloakkgrøfta, mens nordligste stolpepar lå 3,2 meter sør for Myklebustveien. Muligheten for at Hus Xb kan ha fortsatt mot sør holdes åpen, men det holdes som mindre sannsynlig at bygningen kan ha fortsatt mot nord. Videre mangler det spor etter minst ett takbærende stolpepar i det 7 meter lange spennet mellom par 3 og 4. Området sammenfaller med Hus Xa som således tolkes som en yngre bygning anlagt over deler av fase b. Avstanden mellom de to sørlige stolpeparene var 3,5 og 4,0 meter.

ID	Masse	Mål/Form	Dybde	Form	Prøve	Tolkning	%
28188	Brun kull- og humusholdig sand. Skoningssteiner.	21 x 17 cm Oval	30 cm	Buete sider rund bunn	2010/01 -210	Takbærende	100
34798	Brun kull- og humusholdig sand. Helle i bunnen.	22 x 17 cm Oval	7 cm (helle)	Buete sider flat bunn	2010/01 -211	Takbærende	100
32800	Brun humusholdig sand. Skoningssteiner.	27 x 22 cm Oval	12 cm	Buete sider rund bunn	2010/01 -205	Takbærende	100
34886	Brun kull- og humusholdig sand. Skoningssteiner.	24 x 20 cm Oval	9 cm	Buete sider rund bunn	2010/01 -212	Takbærende	100
34896	Lysebrun humusholdig sand. Stein i bunnen.	23 x 17 cm Oval	15 cm	Buete sider flat bunn		Takbærende	100
32883	Brun humusholdig sand. Relativ mørk.	18 x 15 cm Oval	5 cm	Buete/rette sider, flat bunn		Takbærende	50
34934	Brun humusholdig silt. Skoningsstein.	22 x 17 cm Oval	10 cm	Buete sider flat bunn (helle)		Takbærende	50
34924	Brun humusholdig silt. Skoningsstein.	37 x 30 cm Oval	10 cm	Buete sider flat bunn		Takbærende (utskiftning)	50
28131	Brun humusholdig silt. Stein i kanten.	24 x 17 cm Oval	11 cm	Buete sider flat bunn		Dørstolpe	50
28118	Brun humusholdig silt.	24 x 24 cm Sirkulær	9 cm	Buete sider flat bunn		Dørstolpe	50
28065	Brun til gulbrun humusholdig silt.	16 x 16 cm Sirkulær	12 cm	Buete sider flat bunn		Mulig dørstolpe	50
27973	Brungrå humusholdig silt.	16 x 15 cm Sirkulær	6 cm	Buete sider rund bunn		Mulig takb. utskiftning Xb	50
27961	Brungrå humusholdig silt.	25 x 17 cm Oval	8 cm	Buete sider rund bunn		Stolpehull NØ for Xb	50
32898	Brungrå humusholdig silt.	28 x 13 cm Uregelm.	5 cm	Buete sider rund bunn		Stolpehull N for Xb	50
32815 /28200	Brun humusholdig silt. Stor stein i Ø.	19 x 16 cm Sirkulær	5 cm	Buete sider rund bunn		Stolpehull V for dør Xb	50
28175	Brun kull- og humusholdig silt.	19 x 18 cm Sirkulær	5 cm	Buete sider rund bunn		Stolpehull V for dør Xb	50
28090	Brun humusholdig silt.	22 x 21 cm Sirkulær	6 cm	Buete sider rund bunn		Mulig indre stolpehull Xb	50

De takbærende stolpehullene i Hus Xb var små og ovale med største mål innenfor 18 til 27 cm. Begge stolpehull i det andre paret fra sør hadde lengste mål langs husets lengderetning, noe som ikke er vanlig orientering av takbærende stolpehull. Majoriteten av takbærende stolpehull tolket som del av fase b var preget av skoningsstein. Stolpehull 34798 og 34896 var fundamenterte med flate steiner i bunnen av nedgravningene. Flere av stolpehullene viste seg ved prøveuttak og totalgraving å være dypere enn antatt ved snitting, noe som peker i retning av svake, muligens utvaska fyllskifter.

Takbærende stolpehull nordøst i Hus Xb ble påvist ved undersøkelse av grøft 32830. Lengst øst i grøfta ble det identifisert to steinskodde stolpehull som viser at takbærende stolpe har vært utskiftet (34924 og 34934). Videre ble det påvist en liten stolpe like sørøst for de to tettliggende stolpehullene (27973), men stolpehullet var så

lite og grunt at det holdes som lite sannsynlig at det kan representere en utskiftning av takbærende stolpe. Grøft 32830 var orientert nordøst-sørvest tilsvarende arealet mellom de to takbærende stolpehullene i nord. Det er mulig at den noe heterogene grøfta fylt med brun humusholdig silt er samtidig med fase b, muligens som ei vegggrøft til en indre skillevegg. Måten de to takbærende stolpehullene var nedgravd i grøfta gir imidlertid et inntrykk av at grøfta ikke er samtidig med det nordlige stolpeparet i Hus Xb.

28131 og 28118 tolkes som dørstolper, lokalisert 0,9 meter ut fra vestlig takbærende stolperekke. Inngangen har vært like nord for midten av vestlig langside. 28065 representerer et lite, sirkulært stolpehull like utenfor østlig takbærende rekke. Lokaliseringa i forhold til de takbærende stolpehullene peker mot at strukturen kan tolkes som spor etter en inngang fra øst, men avstanden inn til takbærende linje regnes som for kort til å tolke 28065 som en sannsynlig dørstolpe.

Mål

Det er knyttet usikkerhet til målene på Hus X. Det finnes en mulighet for at fase b kan ha hatt en fortsettelse mot sør, avbrutt av kloakkgrøft og hage til bolighus. Avstanden mellom første og siste takbærende stolpepar var 15 meter, noe som indikerer en minimumslengde på 19 meter. Bredden kan beregnes til 5,5 meter hvis vi tolker 28131 og 28118 som dørstolper inntrukket omtrent 0,5 meter fra vegglinja.

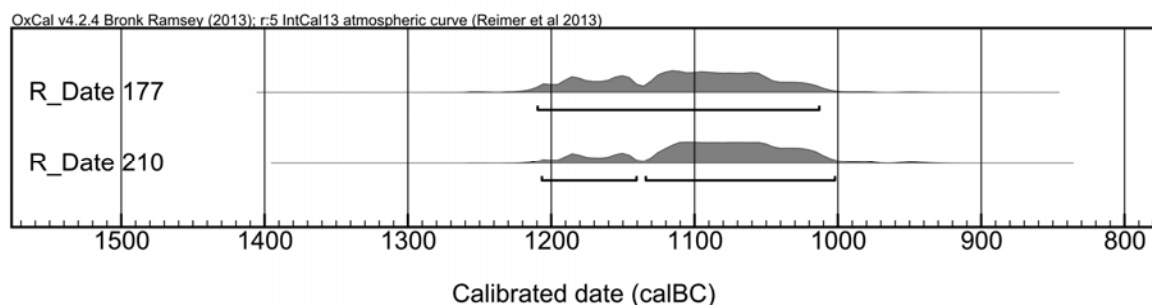
Funn

Et grovt leirkarskår ble funnet i stolpehull 28200 like vest for Hus X (F690). Funnet lå imidlertid i et stolpehull som ikke sikkert kan relateres verken til fase a eller b da det lå midt imellom det som tolkes som dørstolper i Hus Xb.

Prøver og dateringer

Det ble tatt ut kombinerte kull- og makrofossilprøver fra de fire takbærende stolpehullene i fase a (2010/01-206-208, 209) og fem prøver fra fire takbærende stolpehull sør i fase b (2010/01-177, 205, 210-212). Makrofossilprøve 2010/01-208 gikk dessverre tapt ved at den veltet ut like etter flotering. For å få større klarhet i muligheten for at det mindre Hus X kunne representere spor etter bebyggelse fra tidsrommet BC1000–AD200 som er lite belyst i husmaterialet fra Myklebust, ble det prioritert sendt inn to prøver til datering ved siste forsendelse:

2010/01-	Ukalibrert ±	Kontekst	Art	Vekt g	Refnr datlak	From	To	%
177	2914	31 Hus X - takbærende stolpehull 34798	Hassel	0,1507	UBA-21955	-1210	-1014	95.4
210	2899	30 Hus X - takbærende stolpehull 28188	Bjørk	0,1673	UBA-21956	-1207	-1003	95.4

Således kan Hus Xb tidfestes til overgangen mellom eldre og yngre bronsealder og ses i lys av de seks andre bygningene fra eldre bronsealder på Myklebust. Hus Xa er tolket som den yngste fasen i Hus X ettersom det ikke ble funnet bevarte spor etter Hus Xb der firestolpersbygningen var konstruert. I og med at firestolpersbygningen er anlagt rett oppå det eneste huset i denne delen av undersøkelsesområdet, kun svakt forskjøvet i forhold til det lengre midtskipet, antas det at fase a har blitt oppbygd like etter at fase b gikk ut av bruk. Hus Xa tidfestes således til bronsealderens periode IV, og representerer den yngste kjente bronsealderkonstruksjonen på Myklebust.

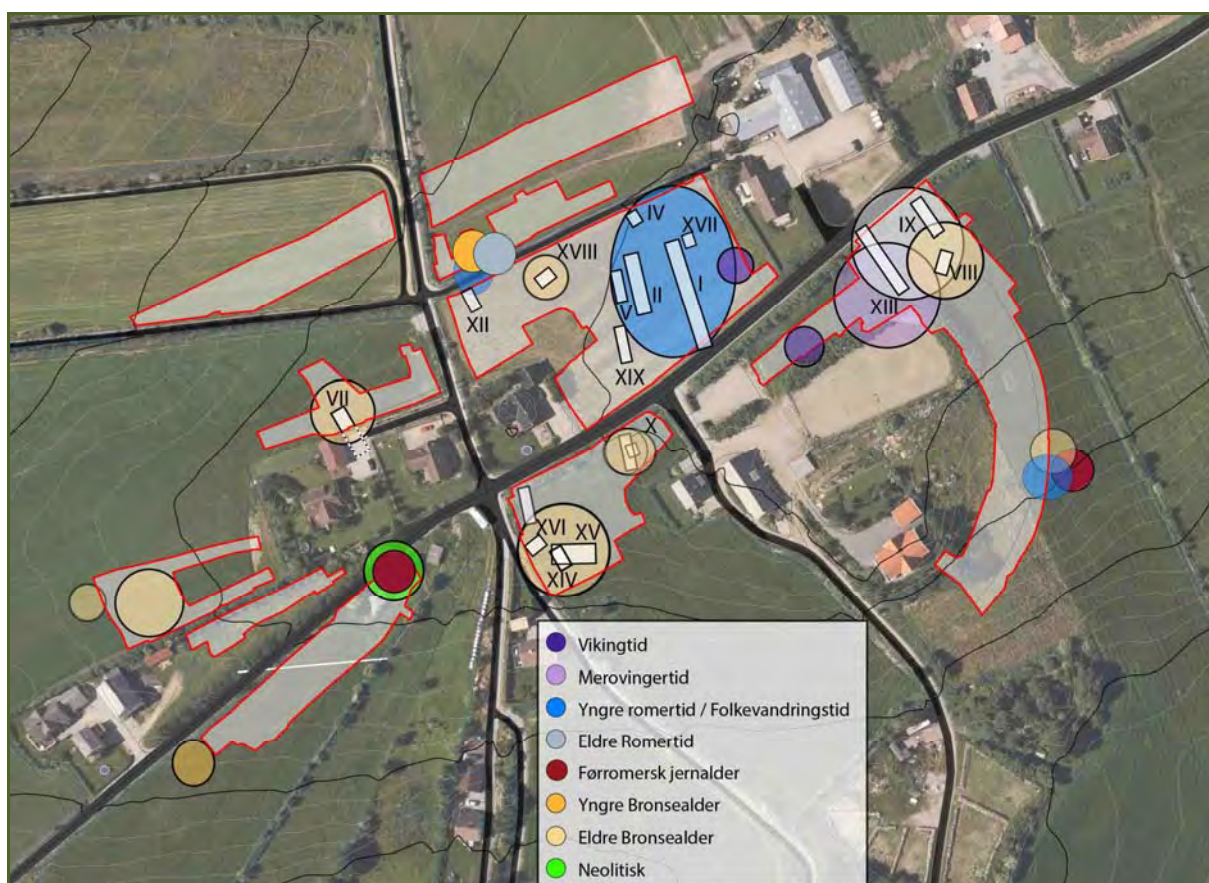
Diskusjon

Det ble ikke funnet andre bygninger i umiddelbar nærhet til Hus X på sørsida av Myklebustveien. Det ble heller ikke påvist kokegroper eller groper i området rundt Hus X. De mindre, treskipa bygningene lokalisert sørvest for hovedhus og verkstedhus fra yngre romertid/folkevandringstid ble i utgangspunktet tolket som mindre hus tilhørende det store gårdsanlegget som dominerer toppen av høydedraget. Dateringa av Hus Xb til tidsrommet BC1211–1000 illustrerer hvor vanskelig det er å forsøke og tidfeste en mindre bygning uten typologiske holdepunkter. Samtidig må det påpekes at likheten mellom Hus X og Hus XIX i underkant av 30 meter mot nord kan indikere at også Hus XIX kan skrive seg fra bronsealder, framfor å være relatert til gårdsanlegget fra yngre romertid/folkevandringstid. Hus XIX er også kjennetegnet av flere overliggende faser der en firestolpersbygning er anlagt svakt forskjøvet over midtskipet til en lengre treskipa bygning. Mangel på ildsted i Hus X og XIX kan skyldes at den yngre firestolpersbygningen har forstyrret det eldre langhuset. Alternativt kan ildstedene ha vært av en slik art at de ikke ble nedgravd i undergrunnen i overgangen til yngre bronsealder. Hus X, og eventuelt Hus XIX, tolkes som bolighus som kan ha utgjort selvstendige gårdsenheter ved inngangen til yngre bronsealder, en periode kjennetegnet av mindre bygninger (Løken et al 1996:73). Firestolpersbygningen Hus Xa, og tilsvarende situasjon med Hus XIXb, kan sammenlignes med de øvrige firestolpersbygningene fra eldre bronsealder på Myklebust (Hus XIV, XVI og XVIII) samt firestolpersbygningene fra Løbrekk i Strand kommune som også ga dateringer til eldre bronsealder og overgangen eldre/yngre bronsealder (ibid:83).

4.9 Sammen drag

Bronsealderhusenes lokalisering innenfor undersøkelsesområdet peker mot tydelige endringer i valg av bosted. De to eldste bygningene er anlagt i nordvest, i overgangen mellom høyderyggen og den svake hellinga mot nordvest. Beliggenheten er høytliggende og åpen med vid utsikt mot havet, en beliggenhet som antas å ha vært svært værutsatt. Hus VIII lengst øst i planområdet er anlagt på kanten av høyderyggen, ut mot hellinga mot sør, med utsikt over både havet i nordvest og indre Hafrsfjord i sørøst. Lokaliseringa er fortsatt høytliggende, men antas å ha vært noe mindre værutsatt enn bygningene i nordvest. Overgangen til de tre bygningene i den sørvendte hellinga i sørvest er markant. I likhet med Hus VIII er utsikten rettet mot indre Hafrsfjord og lavereliggende, velegnete åker- og

beiteområder i sør. Paralleller til den mer skjerma beliggenheten i hellinga ned fra høydedraget kan finnes i andre undersøkelser hvor bygninger fra eldre bronsealder er anlagt lavere i terrenget enn bygninger fra yngre romertid/folkevandringstid (jf. Dahl 2007, Bjørlo 2011). Trond Løken påpeker også hvordan gårdsenheten fra perioden BC1500–1300 er lokalisert til området med det beste lokalklimaet på Forsandmoen (Løken et al 1996:71). Hus Xb, det yngste bronsealderhuset, er anlagt i overgangen mellom høydedragets topp og den sørvendte hellinga, en lokalisering som viser store likheter med Hus VIII 130 meter mot øst. Hvis vi antar at Hus XIX, som viser store likheter med Hus X, også kan tidfestes til overgangen til yngre bronsealder, får vi et enda klarere inntrykk av at bygningene flyttes opp mot toppen av høydraget allerede i yngre bronsealder.

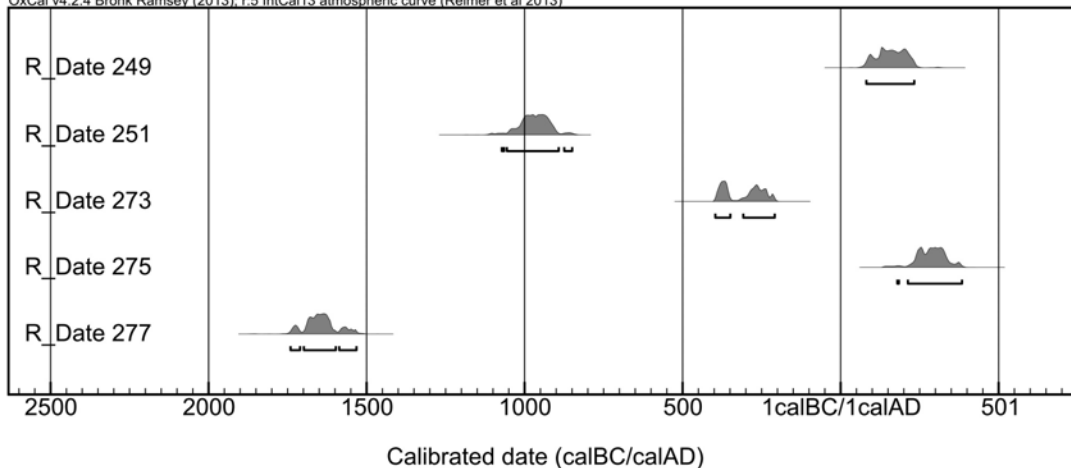
Bygninger, kokegrop og dyrkningslag datert til bronsealder markert med oransj.

Det er viktig å se lokaliseringa av bygningene fra bronsealder i lys av andre spor som kan være samtidige og som muligens kan kaste mer lys over bruken av området. De eldste sporene ved Alvasteinen er fra seinneolitikum, deriblant et korn som ser ut til å være naken bygg. De eldste bosettingssporene er alle lokalisert til nordvestlig del av planområdet, inkludert byggkornet fra et stolpehull som ble påvist i veitrassen i 2009. Dateringa til BC1520–1400 BC (Beta-268489) fyller tidsrommet mellom Hus XVIII og Hus VIII, mens dateringa av kokegropa på felt 6 i nordvest til BC1390–1220 (TRa-1679) viser til aktiviteter samtidige med Hus XIV–XVI 150 meter lenger øst. Selv om bebyggelsen nå er anlagt i sørhellinga, er området i nordvest fortsatt i bruk, noe som

samtidig understreker hvordan påvisning av kokegroper i Rogaland er en sikker indikator på nærliggende bebyggelse. I motsatt ende av planområdet er røysfyllet i rydningsrøysa datert BC1680–1535, noe som viser at den sørvendte hellinga har blitt ryddet før den tid, muligens samtidig med Hus VII lengst nordvest. Bygning og dyrkningsspor kan være relatert i tid, men avstanden er på hele 266 meter, slik at det ikke kan konkluderes med at det er de samme menneskene som har reist Hus VII og ryddet den sørlige hellinga som framstår som det mest velegnete området for jordbruk innenfor hele utbyggingsområdet. Nærere innpå Hus VII, men av yngre alder, er et byggkorn fra avsviingslaget ved ei rydningsrøys datert BC1000–910. Avsviingslaget er samtidig med kokegropa i veitraseen i sørvest datert til BC1005–920 (TRa-506). De to dateringene av jordbruksspor er spesielt viktige ettersom de indikerer fortsatt aktivitet selv om det ikke er påvist bygninger som sikkert kan tidfestes til tidsrommet etter Hus X (BC1211–1010).

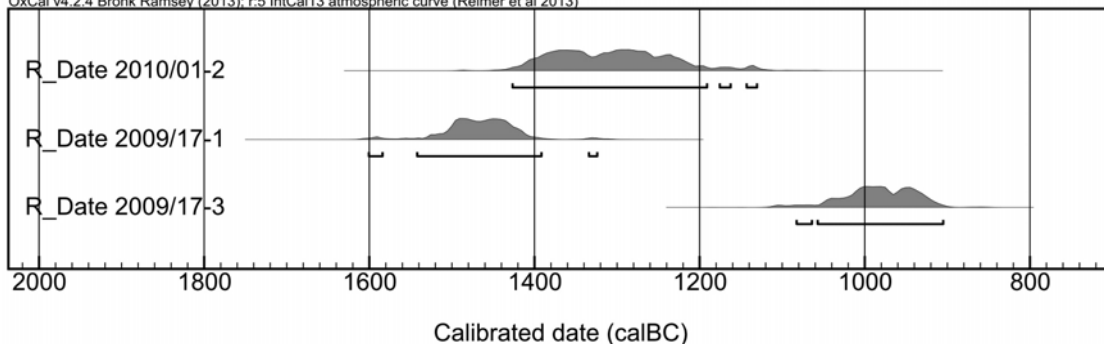
2010/01-	Ukalibrert ±	Kontekst	Art	Vekt g	Refnr datlab	From	To	%
249	1855	30 Jordbruksprofil Felt 10, kullholdig lag (eldste sekvens)	Bygg, agnekledd	0,0111	TRa-4128	82	234	95.4
251	2815	35 Jordbruksprofil Felt 10, dyrkningslag (yngste sekvens)	Bygg	0,0107	TRa-4129	-1073	-850	95.4
273	2260	30 Jordbruksprofil II Felt 7, varmbrunt dyrkningslag (yngste)	Brødhvete	0,0098	TRa-4130	-397	-209	95.4
275	1755	30 Jordbruksprofil Felt 7, dyrkningslag (yngste sekvens)	Havre	0,0071	TRa-4131	180	385	95.4
277	3355	35 Jordbruksprofil Felt 7, kullholdig lag (eldste sekvens)	Bjørk/or	0,183	TRa-4132	-1741	-1533	95.3

OxCal v4.2.4 Bronk Ramsey (2013); r:5 IntCal13 atmospheric curve (Reimer et al 2013)

2010/01-	Ukalibrert (BP) ±	Kontekst	Art	Vekt g	Refnr datlab	From	To	%
2010/01-02	3050	50 2AK 5642 - kokegrop Felt 6	Or	0,1824	TRa-1679	-1427	-1131	95.4
2009/17-1	3190	40 Stolpehull (under anleggsvei NV i planområdet)	Bygg		Beta - 268489	-1601	-1325	95.5
2009/17-3	2830	30 Kokegrop (under anleggsvei SV i planområdet)	Bjørk		TRa-506	-1083	-906	95.4

OxCal v4.2.4 Bronk Ramsey (2013); r:5 IntCal13 atmospheric curve (Reimer et al 2013)

Det ble funnet få gjenstander ved undersøkelse av husene fra eldre bronsealder (jf. tabell). Halvparten av funnene ble gjort i de omgivende grøftene. Malesteiner ble funnet i Hus VIII og ved Hus XV. Noe flint forekom i Hus XIV–XVI, men kun ett flintfunn per hus. Små biter brent bein ble påtruffet i Hus VII, XV, XIV, i de to sistnevnte i ildstedene. Til sammen tre leirkarskår ble funnet i Hus VIII og XV samt et skår i et stolpehull ved inngangen til Hus Xb.

Ved å se bort fra Hus VII og Hus XV for å fokusere på de karakteristiske småbygningene, ligger lengden på rundt 8 meter, mens antatt bredde kan ha variert fra 4,5 til 7,0 meter:

	Hus VII	Hus XVIII	Hus VIII	Hus XIV	Hus XVI	Hus XV	Hus X
Takbærende par	2	2	3	2	2	5-6	4 ³
Ildsted		1	1	1		2	
Luftekanal		2		2		1	
Grøft			3	2	1	2	
Rom	1	1	1	1	1	2	
Lengde	6+	8,5	8,7	7,9	7,37	17,3	19
Bredde	5,35–7,0 ¹	7 ²	5,6	6,2	4,55 ²	6,1	5,5 ²
Funn	F677		F681, 688, 682	F743, 755	F739	F700, 701, 740–742	F690
Datering	BC1780	BC1600–1500	BC1400–1350	BC1400	BC1400?	BC1380–1250	BC1211–1010

¹ Ytre mål

² Estimert ytre mål

³ Bevarte par i Hus Xb

De sju-åtte bygningene fra bronsealder gir inntrykk av å ha avløst hverandre og dekker alle perioder i eldre bronsealder. Ett og ett lite hus framstår således som en egen enhet. Her er det imidlertid viktig å holde mulighetene åpne for at bygninger påvist i planområdet ytterkant, slik som Hus VIII, kan tenkes å være relatert til samtidige bygninger utenfor undersøkelsesområdet. Et annet mulig unntak kan være Hus XVI som har blitt vurdert som enten samtidig med Hus XIV eller Hus XV, men det må her påpekes at den vesle firestolpersbygningen uten ildsted ikke er radiologisk datert, men kun knyttet opp mot de to daterte bygningene i sørlig kant. Tilsvarende situasjon, om enn med større bygninger, er påvist på Kvåle der ett og ett hus har avløst hverandre, med et mulig unntak for det fragmentariske Hus 4 som kan

indikere at det på ett tidspunkt kan ha vært to samtidige bygninger (Soltvedt et al 2007:197).

De fire eldste bygningene fra Kvåle, fra tidsrommet BC1900–1620, har ikke bevarte arkeologiske eller naturvitenskapelige spor som vitner om funksjonsdeling. Det vurderes således om husdyrene kan ha vært utegående hele året eller om det kan ha vært reist lette konstruksjoner for dyrene som ikke har etterlatt varige spor i undergrunnen. Først rundt BC1380 reises det på Myklebust et større hus med antatt fjøsdel i vest, ei tidfesting som ser ut til å være i samsvar med materialet fra Forsandmoen og Jylland (Løken, Soltvedt). Tolkninga baserer seg på den tydelige ansamlinga av ildsteder og groper i østlig ende i kontrast til den vestlige delen der det kun er ei grop som i overlappinga med Hus XIV muligens kan ha vært i bruk i nordvestlig hjørne av Hus XV.

Samtidig som undersøkelsen på Kvåle også avdekket flere hus som avløste hverandre som tette sekvenser innenfor ett område i eldste bronsealder, tolket som en stasjonær gård over flere hundre år, skiller de tilsvarende bosettingssekvensene på Myklebust seg ut med hensyn til bygningenes størrelse. Småhusene står i kontrast til de større bygningene vi normalt assosierer med eldre bronsealder. Løken påpeker problemet ved at det som regel er de store langhusene som har fokus ved framleggelse av forhistorisk byggeskikk og hustyper, mens mindre bygninger vies mindre oppmerksomhet. Underkommuniseringa av de mindre bygningene kan være svært utslagsgivende for bildet av perioder der små hus kan være overrepresentert i forhold til de større, mer klassiske bygningene. Fra bronsealder og førromersk jernalder er det eksempelvis undersøkt omtrent dobbelt så mange små bygninger som langhus (Løken 1998:108). Løkens poeng kan understrekes ved at det i behandlinga av småhusene på Myklebust har vært mest fruktbart å bruke hans tematisering av hustyper i bronsealder, til tross for at bebyggelsen på Forsandmoen kun går tilbake til BC1500.

En annen fruktbar sammenstilling av mindre bygningstyper er framlagt i forbindelse med diskusjonen av Hus 15 på Gausel Nord (Børnheim & Soltvedt 2002:167–171). Hus 15 ses i sammenheng med fire andre runde eller U-formete bygninger samt to andre bygningstyper fra Rogaland. De fire førstnevnte er firestolpersbygninger med hel eller trefjerdedelers omgivende grøft. Til forskjell fra småhusene på Myklebust er grøftene anlagt tettere innpå de takbærende stolpehullene, husene er mindre, og det kan vurderes om grøftene bør tolkes som spor etter veggkonstruksjon eller drenering. Videre mangler majoriteten av dem ildsted og tolkes således som lagerbygninger. Dateringa av de mindre bygningene er ikke entydige, noe som peker mot bruken av dem innenfor ulike perioder av forhistorien. I forhold til småhusene på Myklebust er det imidlertid interessant å påpeke at Hus 15 på Gausel har én radiologisk datering til seinneolitikum, men tolkes til å være fra yngre jernalder ut fra kontekst og tre merovingertidsdateringer fra en liknende bygning på Skeie i Stavanger kommune (Børnheim & Soltvedt 2002:171, Skare 1998:19). Hus 7A fra Høgevollen i Eigersund

kommune har én radiologisk datering til BC1755–1620, men tolkes til å være fra førromersk jernalder ut fra likhet med en bygning fra Stavnheim i Hå kommune (Steen 1995:28, Bårdsgård 1981, Aakvik 2000:17). Det virker imidlertid til å være uklarerheter rundt tidfestinga av bygningen på Stavnheim alt etter om den tolkes til å være eldre eller yngre enn et ildsted datert til BC570 (jf. Bårdsgård 1981:282, Steen 1995:28, Aakvik 2000:16). Problematikken kan muligens ses i lys av at mindre bygninger sjelden prioriteres høyt ved utvelgelse til radiologiske dateringer. Ut fra de få dateringene som foreligger kan det imidlertid framstå som om mindre bygninger med omgivende grøft opptrer i vidt forskjellige perioder av forhistorien, og flere av bygningene kan være eldre enn småhusene fra eldre bronsealder på Myklebust.

De små bygningene på Myklebust kan dermed ikke sies å representere noe nytt, med unntak av at de i dette tilfellet tolkes som bolighus med en kontinuerlig bruk gjennom hele eldre bronsealder. Relokalisering rundt i undersøkelsesområdet gir imidlertid et visst inntrykk av mobilitet fram til de overlappende Hus XIV–XVI i sørhellinga rundt BC1400. Småhusene tolkes som uttrykk for et differensiert samfunn som trolig har inngått i en større sammenheng av gårdsbosetting på høydedraget med Myklebust og Jåsund. Differensieringa i eldre bronsealder kan ses i lys av antagelsen om etablering av stabile jordbruksbosettinger på et flertall av de dyrkbare hodlene på Jæren allerede rundt BC2000 (Soltvedt et al 2007:198). De mange påviste toskipa bygningene fra de siste ti års flateavdekkinger i Rogaland kan sies å underbygge inntrykket av en rask framvoksende og stabil jordbruksbosetting i seinneolitikum. Et toskipa hus på Jåsund er datert til tidsrommet BC2300–1600 (Fyllingen 2012), men ettersom tidfestinga av treskipa konstruksjonsform kan ha ei bakre datering rundt BC1780 på Myklebust og Kvåle, holdes det som mest sannsynlig at det toskipa huset er fra tidsrommet før BC1780.

5 Hus fra yngre romertid/folkevandringstid

5.1 Innledning

På felt 1 sentralt i planområdet ble det funnet et kompleks av små og store bygninger som representerer et gardsanlegg fra yngre romertid/folkevandringstid. I tillegg til et hovedhus (Hus I) og et verkstedhus (Hus II), består anlegget av et mindre treskipa hus (Hus V) og to firestolpersbygninger (Hus IV og XVII). Videre var det to mindre, fragmentariske bygninger i nærområdet som ikke er datert (Hus XIX og XII), og det kan ikke utelukkes at de to bygningene kan være relatert til gardsanlegget fra yngre romertid/folkevandringstid (se kap 5.2 og 5.3).

Bygningene datert til perioden 200–550 er lokalisert til toppen av høyderyggen. Den framskutte posisjonen i landskapet er svært vindutsatt, men byr på en utstrakt oversikt over innløpet av Hafrsfjord. Lokaliseringa betraktes som karakteristisk for periodens bosetting, i kontrast til bronsealderens valg av mer skjerma beliggenhet.

Fra registreringa visste vi at det var en stor tetthet av anleggsspor på felt 1, da spesielt i østlig del hvor det var gode bevaringsforhold. De nordlige delene av Hus I og II var beskyttet av et matjordlag som økte i tykkelse nedover det svakt hellende terrenget. De delene av husene som lå opp mot toppen av høyderyggen var derimot nedpløyd i en slik grad at til og med de takbærende stolpehullene framsto som svært grunne. Området er et illustrerende eksempel på hvordan bevaringsforhold kan være svært varierende innenfor et mindre område, med en påfølgende komplett divergerende grad av detaljnivå i ulike deler av samme hus (Hus I).

På bakgrunn av det høye antallet undersøkte anlegg, lag og funn i Hus I og II, er framstillinga inndelt i underkapitler med tilhørende oversikter i tabellform.

5.2 Hus I – treskipa hovedhus fra Y.ROM/FVT

5.2.1 Lokalisering

Langhuset ble påvist på Felt 1 og viste seg å fortsette inn under Myklebustveien i sør. I forlengelsen av husets nordøstlige hjørne lå firestolpersbygningen Hus XVII. Hus I lå 10 meter øst for Hus II og 13 meter sørøst for Hus IV, bygninger datert til samme periode som Hus I. Vikingtidsgrava 327 lå 19 meter øst for Hus I. Fra Hus I var det vidstrakt utsikt mot havet og Hafrsfjords innløp i nord.

Terrenget hellet svakt mot nord, og jorddekkets tykkelse var jevnt økende nedover fra det skrinne dekket på toppen av høyderyggen. Hus I og II var således anlagt fra høydedragets topp langs med hellinga mot nord. Mens Hus II kun dekket hellinga mot nord, var Hus I plassert slik at den lengste fasen gikk så langt sør at den var dekket av Myklebustveien. På toppen av høyden var det spor etter moderne plogspor som hadde gått ned i den kompakte, siltige undergrunnen. I dette området var anleggene i Hus I og II således nedpløyde og grunne. Bevaringsforholdene kan illustreres ved at det i dette området ikke fantes spor etter veggstolper i Hus I. Tykkelsen på matjorda økte imidlertid noe inn mot Myklebustveien slik at den sørligste enden av Hus I var bedre bevart. Til tross for at hellinga var så svak at høydeforskjellen kun var 0,5 meter fra sørligste til nordligste del av det 42 meter lange huset, var bevaringsforholdene innenfor husets ulike deler svært ulike. De

beste bevaringsforholdene var i bygningens nordlige del der flata ved avdekking framsto som et sammenhengende lag av kull og brent leire med et høyt innslag av leirkarskår. Ved stratigrafisk graving av lag og strukturer var det mulig å få fram en høy detaljrikdom i den velbevarte nordlige delen. Hus I representerer således en mellomting mellom de bevarte gårdsanleggene i beitemark og de mer eller mindre nedpløyde langhusene vi gjerne finner i dyrka mark ved forvaltningsgravinger.

5.2.2 Beskrivelse av strukturer i Hus I

Hus I tolkes som et treskipa hovedhus fra yngre romertid/folkevandringstid med minst to bruksfaser. Fjøsdelene bør ha vært sør i bygningen, etterfulgt av et ekstra boligrom med ildsteder og egen inngang i enden. Det som imidlertid framstår som noe uvanlig er den lange avstanden mellom takbærende stolpehull i partiet tolket som mulig fjøsdel. Vanligvis er de takbærende stolpehullene i bygningenes fjøs langt mer tettstilte i lengderetningen, noe som gjerne er sett i sammenheng med båsinndeling og mindre behov for store rom som i boligdelen (jf. Dahl 2008). Et sterkt argument for at bygningen har hatt en fjøsdel med inngang fra øst, bort fra tunet, er dyretråkket som leder inn til husets langside.

5.2.2.1 Takbærende stolpehull

De takbærende stolpehullene er organisert i 20 par der flere av de takbærende stolpene tydelig har vært utskiftet, enten i form av sekvenser i det samme stolpehullet eller som store rosetter av stolpehull. Rosettene er framtrepende i overgangen mellom boligdel og fjøsdel, mens utskiftningene i nordlig del av huset har resultert i svære og dype stolpehull med flere faser. Ved en sammenligning av de takbærende stolpehullenes dybder gjennom huset må det samtidig tas hensyn til at toppen av høydedraget bar preg av kraftig nedpløying (spesielt P14-P16). I boligdelen omtalt som kjøkkenet på grunn av de mange ildstedene, ligger de takbærende stolpeparene svært tett, noe som kan betraktes som både tegn på utskiftninger og flere bygningsfaser. Liknende situasjon gjorde seg gjeldene i samme boligdel i det tofasa hovedhus 253 på Forsandmoen (Dahl 2008).

Parene av takbærende stolpehull er nummerert fra nord mot sør. Flere av stolpeparene med flere faser kan ha vært benyttet i begge tolkningsforslagene. Alternativt har det foregått utskiftninger innenfor samme fase. Videre er grensegangen mellom fase og utskiftning glidende, men som sikteregel bør det tas utgangspunkt i at ombygginger som har gitt seg utslag i endringer i grindene og veggene, ikke kun utskiftning av stolper i samme stolpehull eller nærliggende rosetter, kan omtales som faser av et hus. Den nye fasen antas å ha vært reist umiddelbart på samme sted, med samme typologiske trekk, slik at det settes en grensegang mellom faser innenfor ett hus og ulike hus anlagt på samme sted til forskjellig tid.

Takbærende stolpehull tolket til å tilhøre fase A:

Par 2

Id	Subkl	Form	Mål	Dy.	Prøver, funn	Merknader
10200	Stolpehull	Langoval	100x37		F745	3 faser
20401	Stolpehull	Sirkulær	52x52	9	F537	SØ i AK20378

Par 4*

8535	Stolpehull	Oval	103x73	30	VP144 F548, 475, 476	2 faser
16727	Stolpehull	Oval	120x69	21	VP92, 145 F20	2 faser, jf. 16755

*Tolkes til å ha vært benyttet i begge faser.

Par 5*

7478	Stolpehull	Oval	70x49	24	VP135	2 faser
16444	Stolpehull	Ujevn	95x80	23	VP110	2 faser

*Tolkes til å ha vært benyttet i begge faser.

Par 6

7492	Stolpehull	Oval	60x51	8	F470	
9299	Stolpehull	Sirkulær	86x77	13	F11, 12, 70, 71, 560, 766	Rosett: AS17081 og AQ17096 oppi

Par 9

6924	Stolpehull	Oval	87x57	16	F540	To faser.
13193	Stolpehull	Ujevn	62x52	18	F478	Kuttet av AS13152

Par 12

5700	Stolpehull	Sirkulær	48x40	9	utflytende	I rosett
5688	Stolpehull	Oval	32x28	8	fin form	I rosett
13410	Stolpehull	Oval	52x45	7	F536	Inntil AS19938
19938	Stolpehull	Sirkulær	38x40	7		Inntil AS13410

Par 13

5714	Stolpehull	Sirkulær	28x27	20		I rosett. To faser.
19260	Stolpehull	Oval	28x53	28		Kuttet av AS19239
19239	Stolpehull	Oval	53x40	28	VP130, F521	Kutter AS19260

Par 15

6912	Stolpehull	Sirkulær	40x32	17	F529	V rosett
6040	Stolpehull	Oval	38x33	22	6057	I rosett. Yngre enn AS6057
6057	Stolpehull	Sirkulær	46x44	10	VP126, F530	I rosett. Kuttet av AS6040
6628	Stolpehull	Oval	62x51	6		I stor rosett
19408	Stolpehull	Oval	38x24	2,5		I stor rosett
19420	Stolpehull	Oval	41x28	17	VP125 F531, 612	I stor rosett Muligens to faser

Par 16

6511	Stolpehull	Oval	59x31	8	VP123 F603	2 faser
6527		Oval	52x32	8	VP124	2 faser

	Stolpehull				F614	
--	------------	--	--	--	------	--

Par 17

23660	Stolpehull	Oval	64x48	17	VP163	Inntil AS23680
23640	Stolpehull	Oval	61x42	22	VP162	Stolpeavtrykk: br.22 cm, d. 20 cm

Par 18

24032	Stolpehull	Oval	23x17	17		Ved AS24017
24017	Stolpehull	Oval	23x16	18		Ved AS24032 Skoningsstein
23778	Stolpehull	Sirkulær	27x25	29		Stor skoningsstein
23750	Stolpehull	Oval	53x34	31	VP161, F729 (fiskesøkke)	Utskiftning av 23778?

Par 19*

24656	Stolpehull	Oval	42x39	17		Like N for vanngrøft Skoningsstein og helle i bunnen.
-------	------------	------	-------	----	--	---

* I område med vanngrøft. 24656 mangler således partner.

Par 20*

23931	Stolpehull	Oval/uregelmessig	64x58	8		Framstår ikke som takbærende stolpeh
23855	Stolpehull	Kuttet	66x39*	13		*Kuttet av vanngrøft. Heller i bunnen (jf. P5 Ø)
23794	Stolpehull	Sirkulær	23x20	12		Skoningsstein

* Stolpehullene kan eventuelt være spor etter en endevegg i huset. Begrenset dybde, samt uregelmessigheten til 23931, kan tolkes i retning av at anleggene ikke representerer takbærende stolpehull.

Takbærende stolpehull tolket til å tilhøre fase B:

Par 1

10226	Stolpehull	Oval	75x47	31	VP147 F52-54	To faser. Mye skoningsstein
10321	Stolpehull	Oval	75x66	17	VP146, F602	Skoningsstein
20412	Stolpehull	Sirkulær	61x60	18		Utskiftning 10321?
20425	Stolpehull	Rekt	79x58	10	F161, 551	Jf. diagonaler

Par 3

20032	Stolpehull	Sirkulær	97x94	16	F23	Kull i bunnen. Dypest i Ø
14225	Stolpehull	Oval	73x52	14	VP7 (plan) F537	To faser. Utskiftning 20032?
18180	Stolpehull	Oval	69x34			

Par 4*

8535	Stolpehull	Oval	103x73	30	VP144 F548, 475, 476	2 faser
16727		Oval	120x69	21	VP92, 145	2 faser, jf. 16755

	Stolpehull				F20	Yngre enn AL16688
--	------------	--	--	--	-----	-------------------

*Tolkes til å ha vært benyttet i begge faser.

Par 5*

7478	Stolpehull	Oval	70x49	24	VP135	2 faser
16444	Stolpehull	Ujevn	95x80	23	VP110 (Y. enn VP111)	2 faser. Helle mot bunnen.

*Tolkes til å ha vært benyttet i begge faser.

Par 7

41455	Stolpehull	Oval	73x55	28	F744, 763	Kraftige skon.stein
17033	Stolpehull	Rekt	83x79	ok	V122 (i plan) F477, 580, 654	Mye kullbiter og stein i overflata.

Par 8

17626	Stolpehull	Ujevn/ oval	87x63 87x49	4 4++	Se foto 30 film 10	Grunn, vid grop Dypere AS i V-del
21545	Stolpehull	Ujevn/ Rektang.	79x64	20	VP113 (i plan) F611	Store heller

Par 10

6467	Stolpehull	Oval	91x65	22	F549	
9117	Stolpehull	Oval	84x49	23	F542	To faser. Ø-yngst

Par 11

6395	Stolpehull	Oval	113x75	26	VP132, F538	Helle i bunnen.
9171	Stolpehull	Oval	44x37	20	VP131 F604, 605	Eldre enn AS9154
9154	Stolpehull	Sirkulær	39x38	23		Yngre enn AS9171

Par 14

5750	Stolpehull	Sirkulær	78x70	15	VP128, F617	2 faser To heller i bunnen
19200	Stolpehull	Oval	63x43	11	VP127	

Par 15*

6912	Stolpehull	Sirkulær	40x32	17	F529	V/ rosett
6040	Stolpehull	Ujevn	38x33	22	6057	I rosett m AS6057
6057	Stolpehull	Sirkulær	46x44	10	VP126, F530	I rosett m AS6040
5776	Stolpehull	Sirkulær	26x26	7		V/ rosett
6628	Stolpehull	Oval	62x51	6		I stor rosett
19408	Stolpehull	Oval	38x24	2,5		I stor rosett
19420	Stolpehull	Oval	41x28	17	VP125 F531, 612	I stor rosett Muligens to faser
6585	Stolpehull	Sirkulær	73x64	7		I stor rosett, to faser

* Rosetter benyttet i begge faser og det er vanskelig å avgjøre fasene i rosettene. Par 15 var lokalisert til området med tynt matjorddekke og påfølgende nedpløying av undergrunnen.

Par 16 kan representere det siste paret takbærende stolpehull i fase B ettersom begge stolpehullene har to faser:

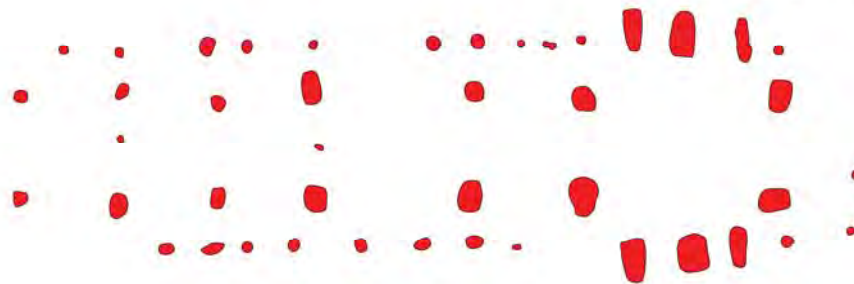
6511	Stolpehull	Oval	59x31	8	VP123 F603	2 faser
6527	Stolpehull	Oval	52x32	8	VP124 F614	2 faser

Kommentar: Takbærende stolpehull er undersøkt 100 % (formgravd) for å kunne få fram ulike faser og forholdet mellom dem.

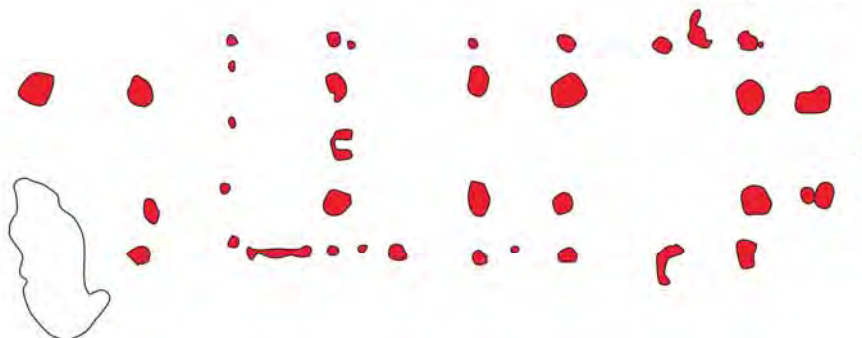
5.2.2.2 Innganger

Det ble funnet spor etter inntil sju innganger i det lange, flerfasa huset som framstår som om det har vært inndelt i mange ulike rom. Som det framgår av de tildelte bokstavene for de ulike inngangene, har flere alternative innganger vært diskutert, men etter hvert forkastet. De to motstående inngangene lengst nord i huset (A og B) var i en særstilling da de var godt bevarte, omfattende konstruert med flere faser og uttrukket i forhold til veggstolpene. Bevarte rester av gulvlag i den nordlige delen av huset har beskyttet de motstilte inngangene fra dyrkning i en slik grad at det ble påvist grøfter tolket som dørterskler og dørheller. De uttrukne inngangene kan tolkes som et indisium på at det opprinnelig kan ha vært en steinvegg mellom veggstolpene og dreneringsgrøfta i NØ, som de vi kjenner fra de bevarte tuftene i beitemark fra samme periode. Liknende uttrukne inngangskonstruksjoner ble også funnet bevart i et gårdsanlegg i dyrka mark på Hafsøy i Egersund kommune i 1995 (Steen 1995). Alternativt kan de kraftige inngangspartiene ha vært bygd som små skut ut fra langveggene. Denne hypotesen forklarer imidlertid ikke hvorfor flere av de øvrige inngangene i huset også har vært uttrukket fra linja av veggstolper. Problemstillinga vil forfølges i diskusjonsavsnittet i slutten av redegjørelsen for Hus I.

Myklebust, Sola K.

Hafsøy, Eigersund k.

De to motstilte inngangene, A og B, inn til boligdelen i nord har to faser slik at de betraktes som benyttet i begge husets faser. Inngangene vil ha vært besøkedes atkomstvei inn i det store langhuset. Ut gjennom inngang A løp luftkanalen fra sørlig del av sentralildstedet. Liknende renner mellom ildsted og innganger ble påvist i Tuft 3 på Ullandhaug (Myhre 1980:64-65). Videre er det også klare paralleller til gårdsanlegget på Ullandhaug hva angår større steinpakninger utenfor hovedinngangene. Den store avfallsgropa 3892 lå like utenfor inngang A, og sammen med dreneringsgrøfta utenfor inngang B var det her den største andelen av spanformet og sortglittet keramikk ble funnet. Avfallsgropa og dreneringsgrøfta vil bli nærmere behandlet nedenfor.

De motstilte inngangene A og B har tre dørkonstruksjoner som ligger parallelt overfor hverandre. Gjennom inngang A i forgrunnen ser vi den steinfylte luftkanalen som leder inn til sentralildstedet til høyre i bildet. Legg merke til grøfta tolket som en dørterskel mellom de to dørkonstruksjonene nede til venstre. Dreneringsgrøft 10505 utenfor inngang B i bakgrunnen er formgravd. Legg også merke til hellene på innsida av inngang B:

Inngangen omtalt som C betraktes som atkomst til boligdelen omtalt som kjøkkenet på grunn av de mange ildstedene. I likhet med inngang A og B er de to kraftige stolpehullene trukket ut fra linja av veggstolper. En annen likhet mellom inngang A og C er at de peker rett over mot hver sin inngang i verkstedhuset 10 meter mot vest. Naturlig nok vender de fleste påviste inngangene i Hus I mot verkstedhuset og gardstunet i vest. Det er knyttet noe usikkerhet til inngang I, da de to mulige dørstolpene ikke er uttrukne i forhold til veggstolpene. Stolpehullene er imidlertid kraftige og skiller seg ut fra de øvrige veggstolpene de ligger i linje med. Samtidig leder den eventuelle inngangen rett inn til sentralildstedet, en noe ugunstig plassering av ei dør. Her må vi imidlertid ha in mente at sentralildstedet har mange faser der de nordligste trolig ikke har vært i bruk i kombinasjon med inngang I. Dørstolpene i inngang D i sørvest er heller ikke uttrukne i forhold til veggstolpene. Inngang I og D kan således indikere enten ulike faser eller mangel på yttervegger av stein langs hele huset. I likhet med inngang A og B består inngang D av mer enn kun to dørstolper. De doble stolpehullene kan enten representere utskiftning av dørstolper eller forsterkende konstruksjoner rundt inngangspartiet.

På østsida må det ha vært en inngang knyttet til dyretråkket. Identifisering av klare innganger var mer krevende midt på østveggen ettersom undergrunnen var nedpløyd og veggstolpene stedvis så ut til å kunne opptre dobbelt. Kun enkelte stolpehull, ikke parvise, skilte seg ut med hensyn til dybde og omfang. Inngangene omtalt som E og F er alternative innganger i samme område som dyretråkket svinger inn mot veggen:

A

17991	Steinansamling/ dørkonstruksjon	Oval	112x88	30	VP142	Inkl. to dørstolper. Reist helle i N-kant og horis. i bunnen.
17814	Steinansamling/ dørkonstruksjon	Oval	189x105	14+	VP137 F60, 494	Dørkonstruksjon: To stolpehull under V-del. Helle i bunn. Kantsatt/kilte stein
18011	Steinansamling/ dørkonstruksjon	Ujevn sirkulær	123x114	13+	F63, 493	Dørkonstruksjon: under Ø-del av 17814. Kantsatt/kilte stein
18053	Stolpehull	Oval	46x34	30	F498	Innenfor dørkonstr. 17814/18011
18044	Stolpehull	Oval	29x23	13		Innenfor dørkonstr. 17814/18011

Relatert til A (to kraftige, uttrukne stolpehull utenfor dørkonstruksjonene)

13111	Stolpehull	Oval	78x36	dyp	I luftekanal.	Kantsatt og helle kilt på høykant.
8593	Stolpehull	Oval	73x67	18		En skoningsstein.

A` (utskiftning mot N)

17991	Steinansamling/ dørkonstruksjon	Oval	112x88	30	VP142	Inkl. to dørstolper. Reist helle i N-kant og horis. i bunnen.
17939		Avlang	116x31	25	VP141	Heller kantstilt/kilt

	Dørkonstruksjon				F607	parallelt
14860	Grøft	Avlang	142x33	15	VP143	Dørterskel mellom dørkonstruksjoner (jf. 21055 i inng. B)

B

20862	Steinansamling/ dørkonstruksjon	Oval	123x88	12	F599, 83	Steinpakning med ett stolpehull under (22880)
22880	Stolpehull	Rekt.	22x19	12	VP136	Under 20862. Kantsatt
20800	Steinansamling/ dørkonstruksjon	Ujevn avlang	101x74	21	VP109 F55, 235, 296	3 stolpehull under, jf. 18011 inng. A. Heller i bunnen. Kantsatte stein.
200166	Stolpehull	Sirkulær	50	21		Under 20800 i Ø Helle i bunnen.
200168	Stolpehull	Sirkulær	33	17		Under 20800 i Ø. Yngre enn 200166
42775	Stolpehull	Sirkulær	27x26	13		Under 20800 i V
21055	Grøft	Avlang	35x11	10		Dørterskel (jf. 14860 i inng. A`) Dørheller oppå og vertikal helle nedi.

B` (utskiftning mot N)

20862	Steinansamling/ dørkonstruksjon	Oval	123x88	12	F599, 83	Steinpakning med ett stolpehull under (22880)
22880	Stolpehull	Rekt.	60x20	12	VP136	Under 20862. Kantsatt
20909	Steinansamling/ dørkonstruksjon	Avlang	152x47	7	F158	AS22891 og AQ14044 under. Heller i bunnen.
22891	Stolpehull	Oval	30x26	7		Under 20909

Kommentar: Alle dørkonstruksjoner er undersøkt 100 % (formgravd) for å kunne få fram ulike faser og konstruksjonsdetaljer (jf. inngang A og B).

C (vestvegg til kjøkken, uttrukne)

22428	Stolpehull	Oval	64x38	24	VP134, F609	Kraftig.
21677	Stolpehull	Oval	59x49	25	VP133	Kraftig.

D (vestvegg til ekstra boligrom i S, doble, framstår som inntrukne)

23700	Stolpehull	Sirkulær	41x39	5		Inntil AS23680
23680	Stolpehull	Oval	66x43	16	VP164	Inntil AS23700, P17 To faser
23717	Stolpehull	Oval	34x29	4		Inntil AS23731
23731	Stolpehull	Oval	76x39	18	VP165	Inntil AS23717 Minst to faser

E (østvegg ved dyretråkket, noe uttrukket)

9343	Stolpehull	Kuttet	40			Kuttet av AK9239
9038	Stolpehull	Oval	32x29	9		

F (østvegg like N for dyretråkket, noe uttrukket)

9369	Stolpehull	Oval	56x39	20	Kraftig	To faser?
9343	Stolpehull	Kuttet	40			Kuttet av AK9239

I (vestvegg, i linje med veggstolpene)

5156	Stolpehull	Sirkulær	30x27	23		Svær stein. Kraftig.
8467	Stolpehull	Sirkulær	38x36	13		

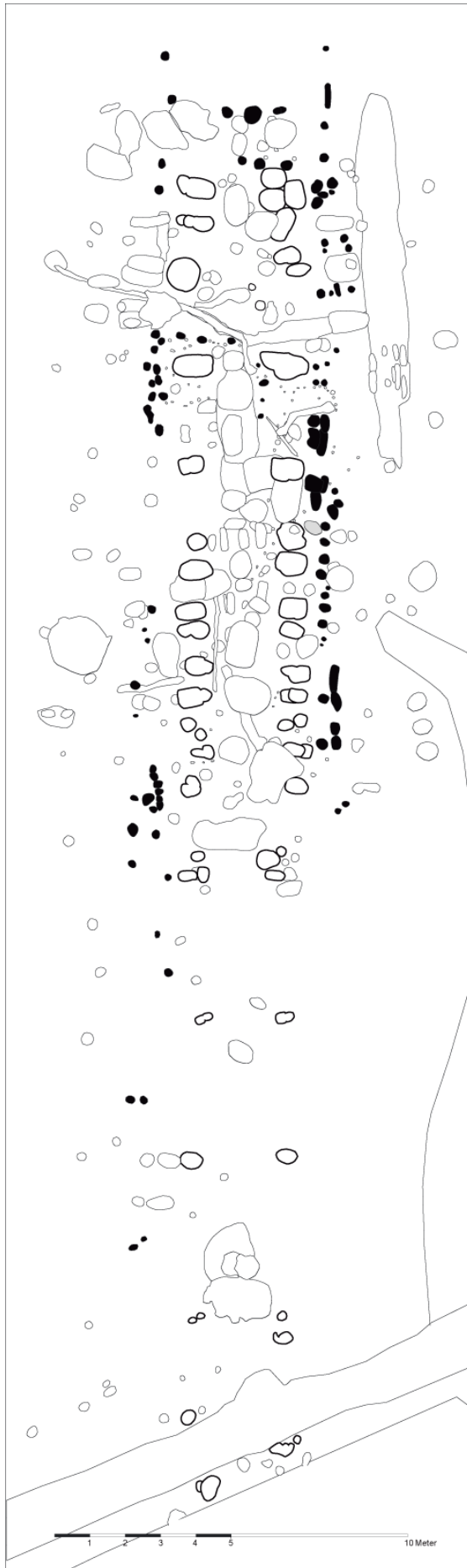
5.2.2.3 Vegger

Nordlig halvdel av østlig langvegg antyder to parallelle rekker av veggstolper. Partiet med doble veggstolpehull er uregelmessig og tolkes som tegn på utskiftning av veggstolpene innenfor et av husets to hovedfaser. Utskiftninger av veggstolper opptrer også i form av rosetter, noe tilsvarende rosettene vi finner i noen av de takbærende partene. Ut fra de takbærende stolpehullene er det ikke mulig å se tegn til forskyvning av bærende elementer mot øst. Avstanden mellom de doble veggstolpehullene er også kort da de hovedsakelig er anlagt kant i kant med hverandre.

Stolpehullene til begge langsiden forsvinner opp mot toppen av høydedraget hvor undergrunnen er nedpløyd, noe som er naturlig ettersom det til og med kun var grunne rester bevart av de takbærende stolpehullene i samme område. Ut fra de bevarte veggstolpehullene i huset framgår det tydelig at linja av veggstolper har vært svakt krummet, fra en bredde på 4,9 meter i nordlig ende til 5,9 meter på midten.

Husets nordlige ende har tre alternative avslutninger. Mens to av endeveggene virker tilpasset nordligste par takbærende stolpehull i fase A og B, kan det lengste alternativet indikere en påbygning eller et skut. Den nordlige veggen i firestolpersbygningen Hus XVII antas å ha vært i linje med det lengste alternativet for nordlig endevegg i Hus I.

Sørlig ende av huset er forstyrret av Myklebustveien og ei grøft. Tre alternativer kan skisseres for sørlig endevegg. For det første kan huset ha fortsatt ytterligere noen meter inn under veien. Som et andre alternativ kan anleggene kuttet av veien tolkes som spor etter en endevegg. Siden anleggene er kuttet av veien, er det vanskelig å anslå deres form og karakter (jf. tabell). Som et tredje alternativ kan de ekstra stolpehullene på linje ved par 20 antyde at det på ett tidspunkt har vært en endevegg her. Karakteren til stolpehullene omtalt som par 20, det at de ikke framsto som stolpehull med en tydelig takbærende funksjon, kan indikere at det her er tale om spor etter en endevegg. Tolkninga av husets sørlige ende kunne vært enklere om det hadde vært bevarte spor etter langveggene i området.

Hva angår indre skillevegger, må vi anta at bygningen har hatt flere enn den ene påviste. Imidlertid var det noe vanskelig å identifisere mindre, grunnere veggstolper i de mange øvrige anleggene på gulvflata.

Vestlig langvegg:

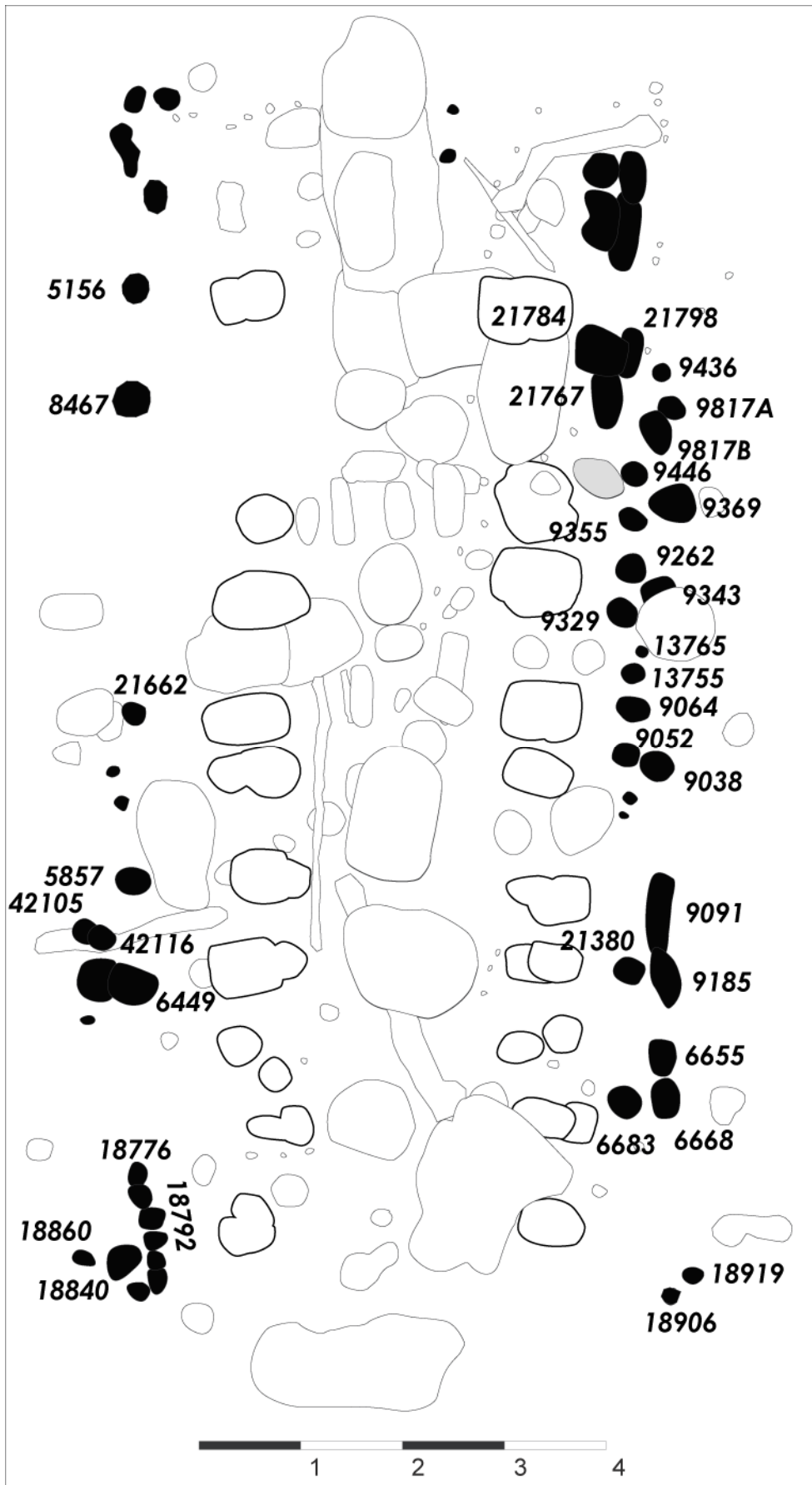
20717	Stolpehull	Oval	29x20	7		
2333	Stolpehull	Sirkulær	27x25	13		En del kull
14860	Grøft	Langsmal	142x33		VP143	Dørterskel inngang A`
10097	Stolpehull	Sirkulær	26x26			Inntil AS10084
10084	Stolpehull	Oval	27x22			Inntil AS10097
22902	Stolpehull	Sirkulær	22x18			I rosett
21720	Stolpehull	Oval	27x20			I rosett
21748	Stolpehull	Oval	40x28			I rosett
21705	Stolpehull	Sirkulær	24x21	11		I rosett
21735	Stolpehull	Sirkulær	23x20			I rosett
8521	Stolpehull	Oval	35x22			Dobbel
3631	Stolpehull	Sirkulær	27x27			Inntil AS8521
8502	Stolpehull	Langoval	56x24			Dobbel
8493	Stolpehull	Oval	35x23			
5156	Stolpehull	Sirkulær	30x27	23	Svær stein	Inngang I?
8467	Stolpehull	Sirkulær	38x36	13		Inngang I?
21662	Stolpehull	Oval	27x21	7		Inntil AS21677
5857	Stolpehull	Oval	34x28	9		
42105	Stolpehull	Oval	22x15	11		Innenfor AG6220
42116	Stolpehull	Sirkulær	26x22	11		Innenfor AG6220
6449	Stolpehull	Oval	30x70	11		Mindre enn antatt
18860	Stolpehull	Oval	23x15			
18840	Stolpehull	Sirkulær	35x34	20		
5832	Stolpehull	Oval	38x27			
5788	Stolpehull	Oval	26x19	5		
23629	Stolpehull	Sirkulær	26x22	36		Veldig dyp
24086	Stolpehull	Oval	27x19	12		

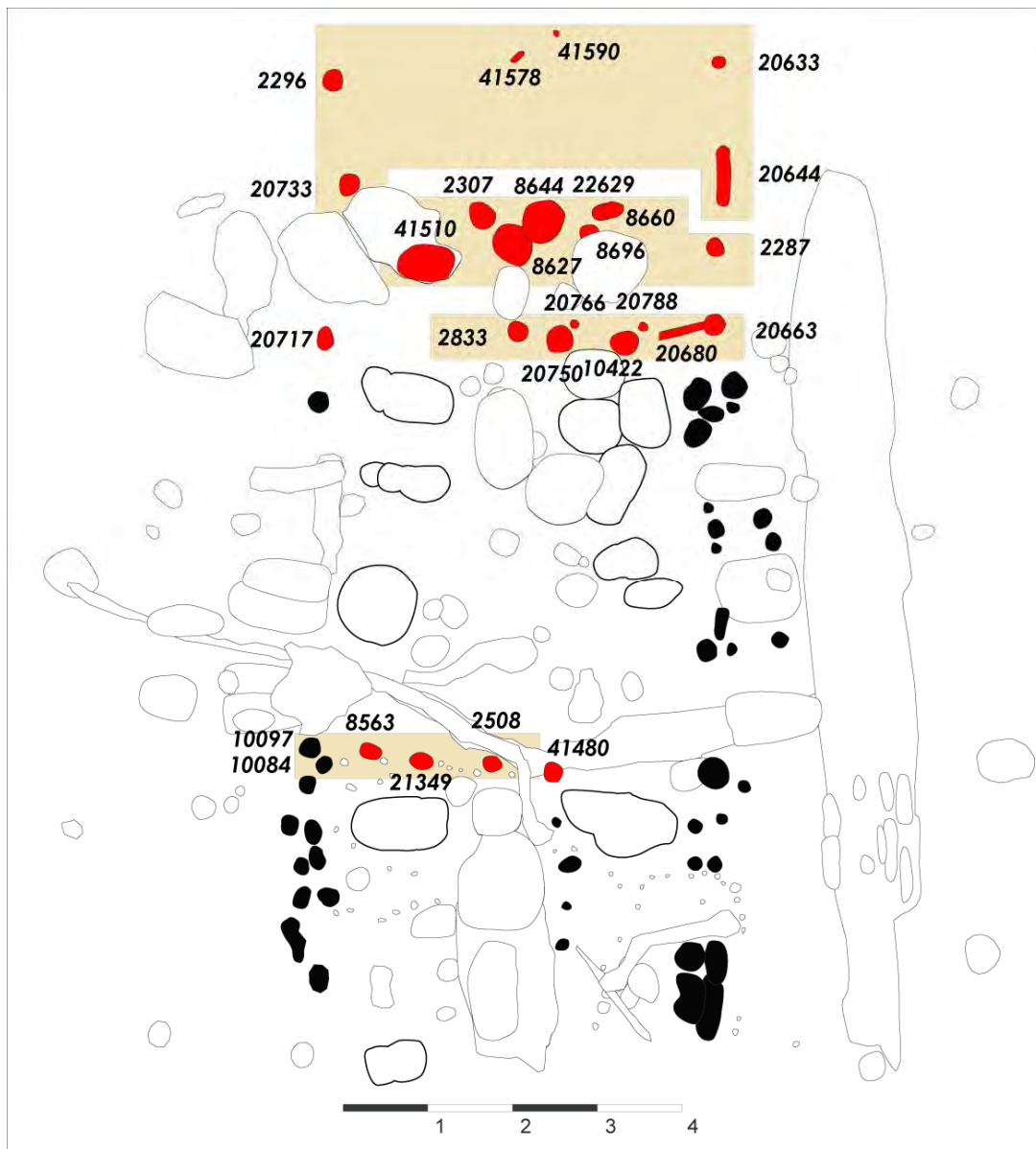
Østlig langvegg:

20663	Stolpehull	Sirkulær	25x24			I enden av ei grøft
42790	Stolpehull	Oval	31x23			
10406	Stolpehull	Sirkulær	37x34	18	F85, 89	Inntil 13951/42790 Stor
13994	Stolpehull	Sirkulær	18	8		
22872	Stolpehull	Sirkulær	13x12			I inngang B
14536	Stolpehull	Sirkulært	22x21	17	F67 over	I inngang B
21055	Grøft	Avlang	36x11			Dørterskel inng. B
14571	Stolpehull	Sirkulær	16x14	4	2011-nivå	I inngang B
21070	Stolpehull	Oval	29x23	10	2011-nivå	I inngang B
10068	Stolpehull	Oval	23x18	11	2011-nivå	

42682	Stolpehull	Oval	39x34	16	2011-nivå	Jf AS10753 Dyp og kraftig
23555	Stolpehull	Sirkulær	19x18	5	2011-nivå	
23543	Stolpehull	Sirkulær	17x17		F598	
9980	Stolpehull	Sirkulær	20x17			
23502	Stolpehull	Oval	17x11			
13383	Stolpehull	Oval	13x11			
23512	Stolpehull	Oval	9x6			
21873	Stolpehull	Oval	35x24	16		I rosett (se T9)
21886	Stolpehull	Oval	36x25	11		I rosett (se T9)
21896	Stolpehull	Oval	42x36	20	Kraftig. Stein	I rosett (se T9)
21908	Stolpehull	Oval	39x26	17	Mye stein	I rosett (se T9)
21798	Stolpehull	Oval	47x20	17	F596	se T7
9436	Stolpehull	Sirkulær	19x18	5		
9817	Stolpehull	Ujevn	62x33	10		
9446	Stolpehull	Oval	22x20	4		
9369	Stolpehull	Oval	56x39	20		Inngang F
9355	Stolpehull	Oval	32x27	3		
9262	Stolpehull	Oval	24x30	8		
9343	Stolpehull	Oval	40			Kuttet av AK9239. Inngang E/F
9329	Stolpehull	Sirkulær	30x30	11		Kuttet av AK9239
13765	Stolpehull	Sirkulær	15x20	5		
13755	Stolpehull	Oval	15x20	7		
9064	Stolpehull	Oval	33x28	10		
9052	Stolpehull	Sirkulær	22x25	3		I rosett
9038	Stolpehull	Oval	32x29	9		I rosett. Inngang E
13173	Stolpehull	Oval	40x27	10		I rosett. Kuttet av AG13152
9091	Stolpehull	Oval	51x33	7,5		N del av AD21393
9185	Stolpehull	Avlang	62x27	8		S del av AD21393
21393	Grøft	Avlang	141x24		F567	9091 og 9185 inni
21380	Stolpehull	Sirkulær	30x29		F566	
6655	Stolpehull	Sirkulær	37x37	15		Skoningsstein. Fin
6668	Stolpehull	Oval	61x29	12		Skoningsstein. Fin
6683	Stolpehull	Sirkulær	37	4		
18919	Stolpehull	Oval	32x26	7		
18906	Stolpehull	Sirkulær	18x17	5		

Endevegg i nord når P2 representerer siste par takbærende (fase A):

41510	Stolpehull	Oval	60x40	17	F749, 765	Oppi AK8878
8627	Stolpehull	Oval	53x42	17	F62	Kuttet av AS8644
8644	Stolpehull	Sirkulær	51x51	19	F64	Kutter AS8627
8660	Stolpehull	Oval	42x17	11		Muligens to faser
22629	Stolpehull	Sirkulær	27x25	13		
8696	Stolpehull	Kuttet	40x26			Kuttet av AK8672
2287	Stolpehull	Sirkulær	23x21			

Endevegg i nord når P1 representerer siste par takbærende (fase B):

20717	Stolpehull	Oval	29x20	7		
2833	Stolpehull	Sirkulært	27x24			
20750	Stolpehull	Sirkulært	34x30	28	Kraftig	
20766	Stolpehull	Sirkulært	12x11			
20788	Stolpehull	Sirkulært	13x11			

10422	Stolpehull	Oval	42x32	4		Kullholdig
20680	Grøft	Avlang	69x9			Inntil AS20663
20663	Stolpehull	Sirkulær	25x24			I enden av 20680

Skut/påbygg i nordlig ende (fase B):

2296	Stolpehull	Sirkulær	26x23	8	Fin	Hjørnestolpe NV?
41578	Stolpehull	Avlang	19x7	9	OK	
41590	Stolpehull	Sirkulær	7x7	7	OK	
20633	Stolpehull	Sirkulær	15x13		OK, se tømme-tegn.	Hjørnestolpe i NØ?
20644	Grøft	Avlang	72x16		OK, se tømme-tegn.	NØ-vegglinje
20733	Stolpehull	Sirkulær	28x25		OK, se tømme-tegn.	NV-vegglinje

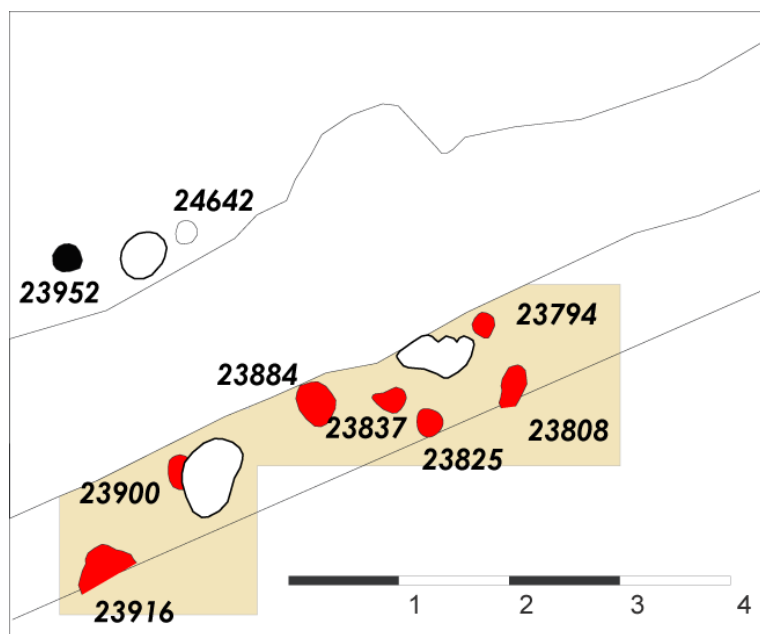
Sørlig ende inn under Myklebustveien:

23808	Stolpehull/ grøft	Kuttet	41x24	9		Kan være del av grøft orient N-S
23825	Stolpehull	Kuttet	26x20	13		
23916	Stolpehull	Kuttet	49x32	9		
23837	Stolpehull	Sirkulær	22x22	12		Mellom P20
23884	Stolpehull	Oval	38x31	15		Mellom P20
23900	Stolpehull	Oval	29x24	4		Mellom P20

Indre vegg:

41480	Stolpehull	Sirkulært	20	18		S for inngang A/B
2508	Stolpehull	Sirkulært	22		Rel. grunn	S for inngang A/B
21349	Stolpehull	Sirkulært	22	10	Heller nedi	S for inngang A/B
8563	Stolpehull	Sirkulært	25	7,5		S for inngang A/B

Kommentar: Enkelte veggstolper er undersøkt 100 % (formgravd) for å kunne få fram ulike faser og forholdet mellom dem, mens majoriteten av enkeltliggende veggstolper kun er undersøkt 50 % (formgravd).

5.2.2.4 Ildsted og ovnsanlegg

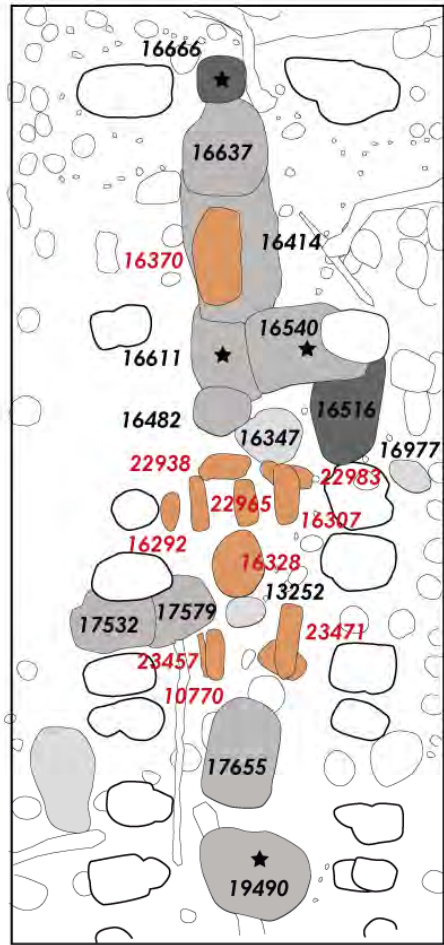
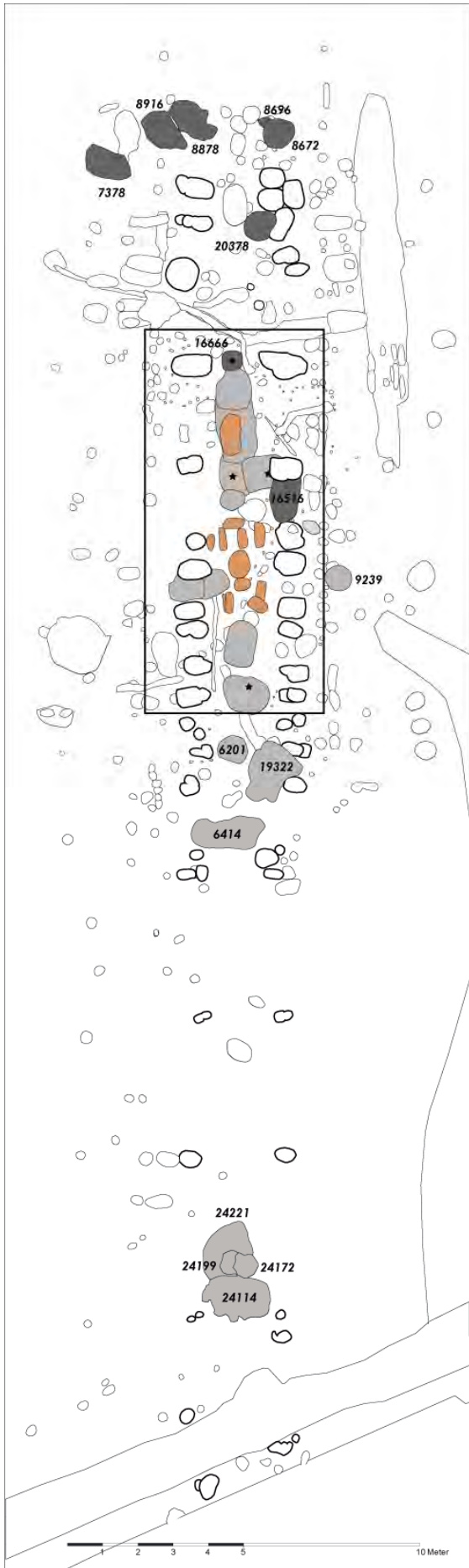
I Hus I ble det påvist hele 18 ildsted. Både det store sentralildstedet i nord og ildstedet i det ekstra boligrommet lengst sør var preget av flere overlappende faser. Midt i huset, i boligrommet omtalt som kjøkkenet, lå ett og ett ildsted på rekke. I hovedsak er ildstedene ovale til rektangulære med lengste mål på langs av husets midtakse. Imidlertid ble det også påvist enkelte ildsted anlagt på tvers av husets lengderetning, noe som medførte at vi brukte en del tid på å leite etter andre eventuelle hus som kunne være anlagt i 90 graders vinkel over Hus I. Det ble også undersøkt noen grunnere ildsted som var anlagt i husets sideskip. I situasjoner der det er krevende å identifisere ulike hus anlagt over hverandre på samme flate, blir det gjerne fokusert på ildsted anlagt i husets midtskip, i diagonalen mellom takbærende stolpehull. Ut fra eldre undersøkelser av tufter i beitemark ser vi imidlertid at vi må være åpne for at det også kan forekomme ildsteder og kullkonsentrasjoner i sideskipene (se for eksempel Lyngaland: Petersen 1936 plansje LX).

Ildstedet på tvers av husets lengderetning i midten av bildet. Sentralildstedet til venstre og takbærende stolpehull med helle i bunnen til høyre.

Ved undersøkelse av ildstedene ble det fokusert på uttak av dateringsmateriale. Det store sentralildstedet besto av mange overlappende faser med potensiale til å gi et bra innblikk i husets antatt lange bruksperiode. Ettersom ildstedene har den standardiserte lokaliseringa til det store åpne rommet etter de motstilte inngangene (jf. Forsandmoen, se Dahl 2008), legges det til grunn at ildstedene vil kunne representere alle husets bruksfaser. Tre dateringer tilsier et spenn i bruken av sentralildstedet fra 245-380 til 420-535 AD. Den eldste datering sammenfaller med ildsted 19490 anlagt på tvers av husets lengderetning i kjøkkendelen. Dette ildstedet er anlagt over luftkanalen tilhørende ildsted 19322, noe som tilsier at 19322 avløser 19490 etter at dette ildstedet har gått ut av bruk. Den yngste datering, fra kokegrop 1666 anlagt over nordlig ende av sentralildstedet, er samtidig med datering av ovnsanlegg 22938 og ildsted 16540 anlagt på tvers av husets lengderetning, begge umiddelbart sør for sentralildstedet.

Sentralildstedet i Hus I. Legg merke til alle staurhullene i området.

Anleggene tolket som spor etter ovnsanlegg består av rødbrent leire med høyt innslag av brente leirbiter. Med ett unntak ble alle anleggene tolket som spor etter ovner funnet i et samlet kompleks rett sør for sentralildstedet. 16370 lå i toppen av sentralildstedet og besto utelukkende av kompakt brent leire, noe som gjør at det likner på nedgravningene tilhørende ovnsanlegget 1,8 meter mot sør. Ovnskomplekset var øverst dekket av rester av gulvlaget (9503), og ble deretter identifisert som en U-formet nedgraving av rødbrent leire. Ved formgraving av de mange anleggene i området så det etter hvert ut som om den U-forma nedgravinga var omgitt av to langsmale, parallelle nedgravinger. I linje med de langsmale nedgravningene ble det påvist tilsvarende renner 1 meter lenger sør. De langsmale nedgravningene gir ovnsanlegget en rektangulær form med en lengde på 2,6 meter og bredde på inntil 1,7 meter. I sentrum av anlegget var det et stolpehull (13252) og ei oval grop med kull og brent leire som tolkes som en del av ovnssporene (16328). Ei grop som liknet 16328 i nordøstlig kant av den U-forma nedgravinga kan også være relatert til ovnsanlegget (16347). Under graving ble det vurdert om anlegget kunne være spor etter en ovn for keramikkproduksjon. En slik aktivitet ville kanskje heller vært utført i det tilhørende verkstedhuset. Lokaliseringa til området mellom det store boligrommet rundt sentralildstedet og kjøkkendelen kan heller tolkes i retning av at det kan være spor etter en stor baksteovn. Det er også en mulighet for at ovnsanlegget kan være relatert til tørking av korn, som de bevarte sporene etter ei tusse (jf. Petersen 1933:8, Myhre 1980:201-207, Prøsch-Danielsen og Soltvedt 2011).

Ovnsanlegget sett mot N.

6201	Ildsted	Sirkulært	83x76	6	VP150	Kjøkkendel
6414	Ildsted	Rektang.	215x96	8	VP327	På tvers. Flere faser. Stolper oppi.
9239	Ildsted	Sirkulært	72x72	9	F13, 14, 748	Kutter veggstolper i Ø; yngre enn Hus I
16414	Ildsted	Rektang.	145x108	19	VP117	Sentralildsted. Eldre enn AO16370 og AI16611. Yngre enn AI16637
16482	Ildsted	Rektang.	140x86	7	VP114	Sentralildsted. Eldre enn AI16611
16611	Ildsted	Rektang.	100x72	22	VP115: AD385-430	Sentralildsted. Yngre enn AI16414 og AI16482
16637	Ildsted	Ovalt	103x94	16	VP118: AD245-380 F471	Sentralildsted. Eldre enn AI16414 og AK16666
16370	Ovn/ildsted	Avlang	115x55	9	VP116	I toppen av sentralildsted. Kompakt brent leire
16540	Ildsted	Rektang.	148x100	9	VP111: AD445-550	På tvers av husets midtakse, S i sentralildsted
17532	Ildsted	Rektang.	180x85			På tvers av husets midtakse, Vsideskip
17579	Ildsted	Kuttet	138x73		E. enn 17532 Y. enn 41455	Kuttet av 17532 Takb. u (AS41455)
17655	Ildsted	Rektang.	156x85	19	VP148 F590, 591	Kutter sth i N kant
19322	Ildsted	Ujevn	154x155		F519, 592	Luftekanal 21467
19490	Ildsted	Oval	129x109	9	VP149: AD245-370 F600	Over luftekanal 21467
24114	Ildsted	Rektang.	195x131	5	VP159, F672	Lengst S i midtakse
24172	Ildsted	Sirkulært	77x65	10	F674	Lengst S. Oppi 24221.
24199	Ildsted	Kuttet	71			Lengst S. Oppi 24221. Kuttet av 24172
24221	Ildsted	Kuttet	146x141	7	VP160, F673	Kuttet av 24172, 24199 og 24114
22938	Ovn	L-form	77x66	12	VP107: AD420-520 F57, 616	NV-del av U-forma ovnsspor
16307	Ovn	Avlang	75x41			Over 22983. NØ-del av U-forma ovnsspor.
22983		T-form	75x86	23	VP106	Under 16307. NØ-del av U-forma

	Ovn					ovnsspor.
22965	Ovn	Oval	57x32	8	F58	I sentrum av U-forma ovnsspor
16328	Ovn	Oval	81x63	12	VP108 F589, 618	I sentrum av ovnsspor
16292	Ovn	Avlang	45x22	6	F59	V for U-forma ovnsspor
23457	Ovn	Avlang	47x16			SV-del av ovnsspor. Lag 10770 over
23471	Ovn	Avlang/ oval	90x48		F9, 69	SØ-del av ovnsspor
16347	Grop	Oval	85x66	9	F594	Rel. til ovnsanlegg? Kull og brent leire
13252	Grop	Oval	50x44	12	S-ende av 16328	Full av skjørbrante steiner, flat bunn

Kommentar: Ildsted er undersøkt 50 %, mens ovnsanlegg har en undersøkelsesgrad på 100 %. Formgraving ble benyttet for å få fram stratigrafiske relasjoner mellom anlegg og faser innenfor anlegg.

5.2.2.5 Kokegrop og kullkonsentrasjoner

Innenfor Hus I ble det også funnet enkelte kokegrop og mindre kullkonsentrasjoner. Mens flertallet av kokegrop ikke betraktes som samtidige med huset, flere av kokegropene lå da også i vegglinja, ble kokegrop 1666 i nordlig ende av sentralildstedet prioritert datert da den betraktes som yngste aktivitet i det flerfasa sentralildstedet. Anleggene definert som kullkonsentrasjoner er små i størrelse, har ujevn form og begrenset dybde. Det antas at de fleste kullkonsentrasjonene kan betraktes som spor etter aktiviteter ved ildstedene og kokegropene.

8672	Kokegrop	Sirkulær	96x90			V/ N-vegg
8696	Kullkons	Kuttet	38x30			Inntil AK8672
8916	Kokegrop	Oval	141x91		F65	V/ N-vegg
16516	Kokegrop	Kuttet	75	10	VP112 F16, 472	I Ø-sideskip. Kuttet av AI16583
16583	Kokegrop	Oval	82x72			I Ø-takbærende linje
16666	Kokegrop	Sirkulær	67x61		VP119, 35: AD420-535	S-ende, yngre enn sentralildsted
20378	Kokegrop	Oval	136x78	8	F564	Takbærende i SØ
10260	Kullkons	Sirkulær	24	7	Liten, spiss	Mot N-ende
14044	Kullkons	Ujevn	63x54			V/ inngang B`
16977	Kullkons	Ujevn	61x34	2	Skjbrstein i toppen	Innsida av Ø-vegg
17096	Kullkons	Ujevn	37x27	4		Kant av takbærende i Ø
21530	Kullkons	Kuttet	41x33	3	Tynn, u stein	E. enn AS21545

Kommentar: Kokegrop og kullkonsentrasjoner har gjennomgående en undersøkelsesandel på 50 %. Unntakene er anlegg som ble påvist innenfor gulvlagene som ble gravd 100 % for å avdekke eventuelle lag og anlegg under.

5.2.2.6 Staurhull rundt sentralildsted

De gode bevaringsforholdene nord i huset og den finkorna undergrunnen medførte at det var mulig å dokumentere et høyt antall staurhull innenfor hustomta. De 55 staurhullene som ble påvist vekslet noe i størrelse, men var gjennomgående små, sirkulære og beint nedgravd i undergrunnen. Staurhullene ble formgravd med mindre graveverktøy for å kunne dokumentere dem på best mulig måte. Staurhullene var lokalisert til området rundt det store, flerfasa sentralildstedet, da spesielt den nordlige delen. De små nedgravingene tolkes som spor etter konstruksjoner som overbygg og oppheng over ildstedene, og liknende situasjon ble dokumentert nord i Hus II. I tuft 1 og 3 på Ullandhaug ble det påvist en del små stolpehull rundt ildstedene tolket som spor etter konstruksjoner over eller rundt ildstedene, som stativ for korn tørking eller tørking og røyking av kjøtt og fisk (Myhre 1980:40, 71, 208).

23073- 23128	Staurhull	Sirkulære	d. ≤ 20	5-20		55 staurhull rundt sentralildsted
-----------------	-----------	-----------	---------	------	--	--------------------------------------

Kommentar: Staurhullene ble dokumentert ved foto før og etter formgraving og innmålt som punkter.

5.2.2.7 Grøfter og luftekanaler

Spesielt i den godt bevarte nordlige delen av huset ble det påvist et stort antall grøfter og tre luftekanaler knyttet til ulike ildsted. Grøftene knytta til dørkompleksene i nord er også presentert sammen med inngang A og B ovenfor, mens grøfter i linja for veggstolpene er holdt sammen med oversikten over veggene. En stor andel av grøftene er knyttet til de motstilte inngangene i nord, derav de smale grøftene tolket som spor etter nedgravde dørterskler. En vel så stor andel av grøftene er knyttet til linja av veggstolper, både i langsider og nordlig endevegg. Grøfter påvist i sideskip har en mer ukjent funksjon, men det er mulig at noen av dem kan utgjøre bevarte rester etter renner i forbindelse med benker. Alternativt kan det tenkes at grøftene representerer fragmentariske spor etter indre skillevegger, slik som den ene velbevarte grøfta i Hus II gir et mer helhetlig inntrykk av.

To av luftekanalene ble funnet i tilknytning til ildsted 17532 og 19322 i kjøkkendelen midt i huset. De to luftekanalene illustrerer mulighetene for å finne bevarte rester etter luftekanaler også i områder uten usedvanlig gode bevaringsforhold. De to luftekanalene er gravd ned inntil 10 cm ned i undergrunnen, og i likhet med den lange luftekanalen til sentralildstedet var bunnen flat. Luftekanal 21467 var i likhet med den lange luftekanalen til sentralildstedet karakterisert av tett anlagte mindre steiner i overflata. Luftekanal 21424 var svært smal og hadde ikke et tilsvarende steindekke, noe som enten indikerer en annen type luftekanal eller at det kun var bunnen som ble funnet bevart. Et eventuelt småsteinsdekke kan antas å ha blitt pløyd bort slik at vi kun har bevart selve nedgravinga i undergrunnen.

Området hvor den lange luftekanalen til sentralildstedet var lokalisert var så preget av mange overlappende rester av gulvlag at det lenge var vanskelig å se hele forløpet tydelig. Ut fra de stadige omtolkningene ble området gjenstand for fortløpende innmålinger. Det var tydelig at luftekanalen gikk forbi kokegropa anlagt i nordlig ende av sentralildstedet og inn til ildsted 16637. Det ble også klart at luftekanalen fortsatte videre ut av inngangen i NV og ned i avfallsgrop 3892.

Luftekanalen var fylt med stein og ble formgravd.

Liknende renner tolket som mulige luftekanaler ble funnet både i tuft 1 og 3 på Ullandhaug (Myhre 1980:217ff), og flere av rennene ser ut til å lede fra ildsted ut gjennom inngang (ibid. Fig 9, 37,109). I hvert av langhusene var det ei renne som var steinfylt (ibid. Fig 112). Bjørn Myhre mener det er rimelig at kanalene har ført frisk, kald luft til ildstedene, og vi kan se for oss at et forløp inn gjennom inngangen og under gulvet bort til sentralildstedet i Hus I har vært en praktisk ordning på behovet for lufttilgang. Som en kuriositet kan det nevnes at det ikke ble funnet spor etter luftekanaler til noen av de mange ildstedene i Hus II, det til tross for at vi kunne antatt at det ved aktiviteter i et verkstedhus ville vært sterkt behov for kontroll av temperaturen. Luftekanalene i boligrommene i Hus I kan dermed muligens lettere tolkes i retning av at de kan ha hatt en primær funksjon i forhold til kontroll av røyk i oppholdsrommene og muligens også enklere oppvarming.

Ved formgraving av luftekanalen ble det funnet et bryne og skår fra både sortglitta og spannforna keramikk. Ettersom luftekanaler kan by på gode bevaringsforhold for forkullet plantemateriale ble det tatt ut makrofossilprøver fra både 23256 og 21467 (henholdsvis 2010/01-138 og 120).

Dreneringsgrøft 10505 på utsida av østlig vegg var i en særstilling både med hensyn til størrelse og funnmengde. Grøfta løper parallelt med vegg i en lengde av nesten 11 meter. På det bredeste måler grøfta 1,26 meter for å smalne inn mot endene. To smale profilbalker ble satt av i N og S før formgraving av hele anlegget. To kull- og makrofossilprøver ble tatt ut fra grøfta (2010/01-36 og 158). Fyllmassen besto av brun humusholdig silt med innslag av spredte kullbiter. Nedgravingas form veksler fra tilnærmet flat til jevnt buet med en gjennomsnittlig dybde rundt 12 cm. Ved den sørlige profilbalken var det noen merkelige parallelle renner i bunnen av grøfta som gikk ned i en dybde på hele 35 cm. Det ble vurdert om rennene kunne være spor etter kantsatte planker som underlag for et tredekke over dreneringsgrøfta (se foto).

Rennene sør i 10505.

Kvernsteinen i grøft 10505 ble funnet like utenfor inngang B.

All gravd masse fra 10505 ble vannsåldet og til sammen ble det innmålt 111 funnenheter. Den ene funnenheten besto av en stor konsentrasjon på 106 skår, hovedsakelig fin, dekorert spannforma keramikk, lengst nord i grøfta (F360). For å kunne dokumentere skårenes spredning in situ ble de rensa forsiktig fram, og det ble tatt foto der det ble påført nummerering av hvert skår på foto og funnposer. I toppen av grøfta, like utenfor nordøstlig inngang, ble det funnet underligger til skubbekvern og malesteiner. Det ble også funnet jernspikre, slagg, noen brente bein og ildslagningsstein. Majoriteten av funnene var imidlertid keramikk, spesielt spannforma og sortglitta. Mange av skårene var dekorerte og tynnvegga, noe som peker mot sein type. Det faktum at den største andelen av keramikk av høy kvalitet ble funnet i dreneringsgrøft 10505 og avfallsgrop 3892 betraktes som et interessant innblikk i funndistribusjon i og framfor alt utenfor et langhus.

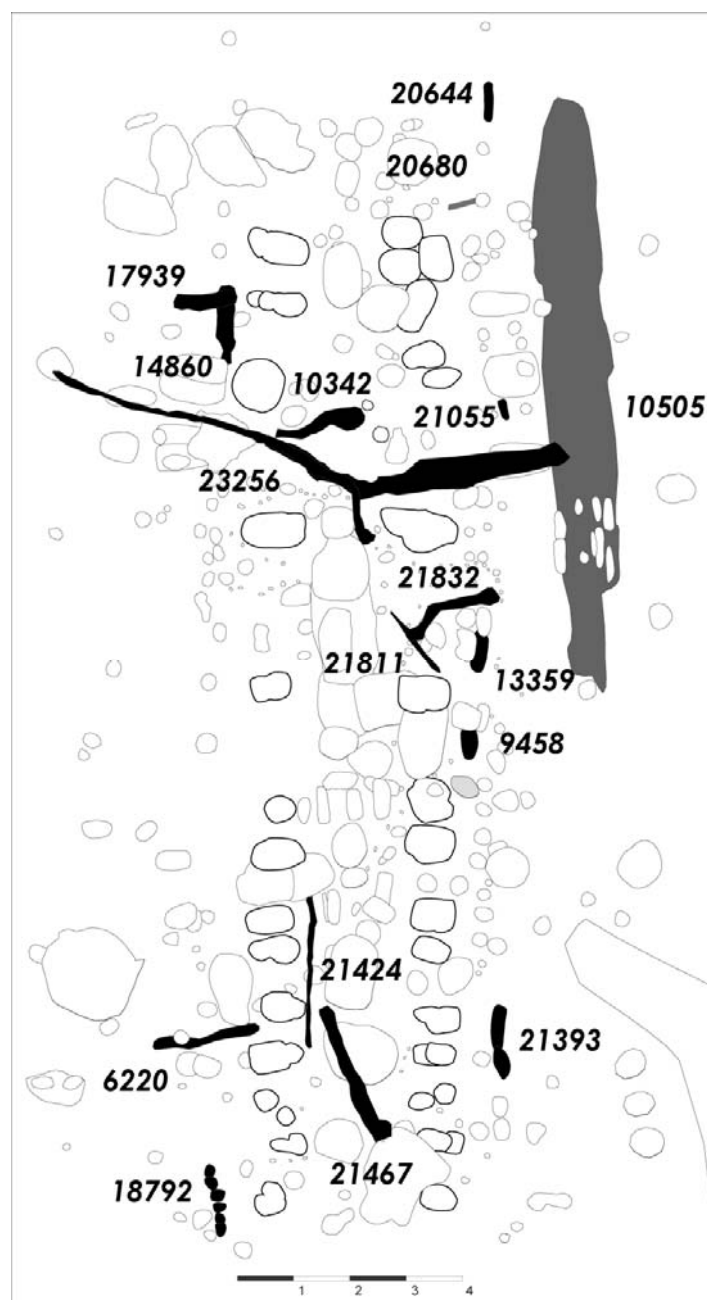

Spannformet keramikk i grøft 10505 renses fram og forsøkes dokumentert in situ.

6220	Grøft		196x24		F53	I V-sideskip. To veggstolper under.
9458	Grøft		46x16		F15	I Ø-sideskip
10342	Grøft		158x53			I midtaksen, innenfor inngang
10505	Grøft	Smalner inn mot endene	1075x126	≤23	VP36, 158 111 funnenh.	Dreneringsgrøft langs østlig vegg
13359	Grøft		61x15			Langs yttersida av Ø-vegg
14860	Grøft		142x33		VP143	Dørterskel inng. A`
17939	Grøft/dør A		116x31	15	VP141, F607	Jf. dørterskel 14860
18792	Grøft	J-form	118x21	11	Full av stein, flere skj.br.	Langs innsida av V-vegg
20644	Grøft		72x16			Mulig vegg i N
20680	Grøft		69x9			Endevegg i N
21055	Grøft		36x11	10	Dørhelle oppå grøfta	Jf dørterskel 14860
21393	Grøft		141x24		F567	Vegg i Ø, over stolpehull 9091 og 9185
21424	Luftekanal		271x11			Ut fra AI17532

21467	Luftekanal		260x30	10	VP120	Ut fra AI19322 Oppå AI19490. Flat bunn, rette kanter
21811	Grøft		142x9		F574	Ø for sentralildsted Inntil AD21832
21832	Grøft		187x18			Ø for sentralildsted Inntil AD21811
23256	Luftekanal		685x24	11	VP138 F29, 87, 601, 615, 764	Luftekanal fra sentralildsted ut gjennom inng. A. Steinlagt. Flat bunn

Kommentar: Det ble dokumentert snitt gjennom luftekanaler før prøveuttak og formgraving av 100 % av anleggene. Grøfter ble likeledes dokumentert i profilsnitt, men ikke alle grøfter hadde en undersøkelsesandel på 100 %.

Dreneringsgrøft og dyretråkk fylt med vann etter kraftig regnvær.

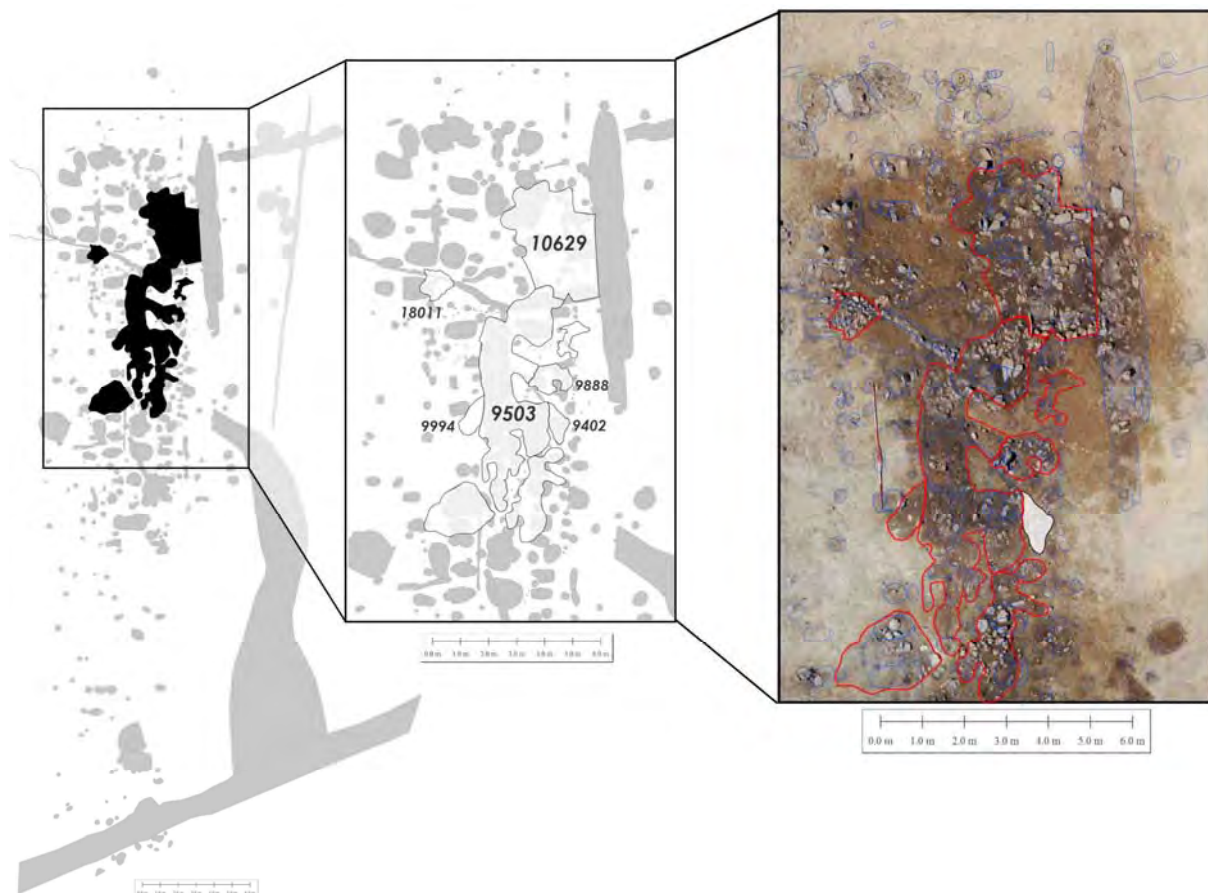
5.2.2.8 Rester av gulvlag

Nordlig del av Hus I hadde en særdeles høy tetthet av anlegg som gikk inn i hverandre og dannet et nærmest sammenhengende lag av kull og brent leire med et høyt innslag av leirkarskår. Undergrunnen var nærmest steinfri ved Hus I og alle steiner i området var deler av anlegg og konstruksjoner rundt inngangene i nord. Ved fylkeskommunens registrering var det lagt en beskyttende filtduk over gulvlaget, noe som var til stor hjelp ved avdekking og framrensing.

Avdekking av lag i Hus I som var beskyttet av filtduk etter fylkeskommunens registrering.

Innmåling og nummerering av lag N i Hus I. Til høyre er innmålte lag lagt over fotomosaikker av lagene.

I og med de gode bevaringsforholdene ble det tatt ut makrofossilprøver fra gulvlaget for å kunne sammenligne med innholdet i stolpehull og andre nedgravinger, det vil si hva vi normalt baserer makrofossilanalysene av hus på. Tanken var at mengden og sammensetninga av makrofossilt materiale fra gulvlaget kunne si noe om representativiteten til de bevarte makrofossilene fra stolpehullene. Prøvene fra gulvlaget ble tatt ut over en lengde på 12 meter, omtrent i linje med østlig takbærende stolperække i kjøkkendel, boligrom og inngangsparti i nord (2010/01-6-12).

Gulvlagene ble gravd stratigrafisk for å få fram ulike anlegg i og under lagene. Ved innmåling av de mindre lagene var vi i tvil om det kunne dreie seg om deler av gulvlag eller anlegg nedgravd i undergrunnen. Sett i ettertid kan de mindre lagene 9402, 9888, 9994, 10342, 10770 og 16688 betraktes som del av det store laget 9503 som strakte seg over alle ildstedene og særlig takbærende stolperække. 9503 og 10629, laget som lå bevart over og rundt NØ-inngang, gikk inn i hverandre slik at 10629 kan betraktes som en nordøstlig fortsettelse av 9503.

All masse fra gulvlagene ble vannsåldet. Prosessen var tidkrevende, og på et tidspunkt ble det vurdert å kun foreta testsålding siden funnene besto av svært små sortglitta skår. Imidlertid dukket det på det øyeblikket opp ei blå glassperle (F189) og såldinga ble derfor videreført.

Perla funnet i gulvlaget nord i huset.

9503	Lag	Uregelm.	L: 7 m Br: 0,48- 2,61 m		VP10, F16, 18, 20-22, 24, 621	Gulvlag over ildsted og ovnsspor i midtaksen
9402	Lag	Uregelm.	159x64			Del av gulvlag Ø for sentralildsted. Stolpehull under.
9888	Lag	Uregelm.	150x108		F19	Del av gulvlag Ø for sentralildsted. Stolpehull under.
16688	Lag	Oval	150x145		VP9, F473	Del av gulvlag Ø for sentralildsted. Takbærende u.
9994	Lag	Oval	136x76	8		Del av gulvlag V for sentralildsted
10629	Lag	Uregelm.	434x335		VP6-12, 15 F82, 83, 153, 158, 160, 161, 188-190, 193, 200, 203-206, 211, 212, 218	Gulvlag innenfor inngang i NØ (B og B')
10770	Lag	Oval	54x16	4,5	F569	All masse såldet Over AO23457

Kommentar: Lag tolket som gulvlag er undersøkt 100 % ved stratigrafisk graving og vannsålding av all masse. Alle lag har en undersøkelsesgrad på 100 %.

5.2.2.9 Groper

Noen av gropene tatt med i tabellform lå utenfor selve huset, men de er likevel antatt å være relatert til bruken av Hus I. Det beste eksempelet i så måte er den store gropa 3892 som lå i enden av luftkanalen utenfor NV-inngang. Samtidig må vi være åpne for at noen av gropene ikke nødvendigvis er relatert til Hus I, slik som for eksempel grop 8981 som lå sammen med flere kokegroper utenfor huset. Ved de fleste flateavdekkinger prioriteres groper høyt ettersom deres funksjon gjerne er uklar. Jevnt over hadde gropene i Hus I oval form, begrenset dybde og rundbunnet form på nedgravinga.

Grop 6568 lå i midtaksen av huset, ei lokalisering som ledet tankene mot at det kunne være et ildsted. Til tross for at området var nedpløyd, slik at vi kan se for oss

at kun bunnen av nedgravinga var bevart, var andelen kull så lav at betegnelsen grop har blitt opprettholdt. Denne delen av huset betraktes som fjøsdel og funksjonen til gropa er ukjent. I motsatt ende av huset var grop 10375 anlagt i husets midtakse. Også denne gropa inneholdt lite kull, men det ble tatt ut en makrofossilprøve (2010/01-42).

To av gropene var lokalisert til sideskipene i kjøkkendelen (6943 og 13152). Denne delen av huset var preget av gode bevaringsforhold og en tetthet av anlegg som gjorde at hele husets bredde var dekket av anlegg. Det er mulig at gropene har vært benyttet i forbindelse med tilberedning og oppbevaring av mat.

Halvannen meter vest for NV-inngang lå et større anlegg (3892) som først ble vurdert som ei mulig grav ettersom overflata var preget av mange flate heller. Grop 3892 ble således først gravd horisontalt, med mange dokumentasjonsrunder, uten at det var mulig å se noe system i steinene som lå i toppen av anlegget. All masse ble vannsåldet og alle funn ble innmålt. Funn av bevart bark antydte at det var gode bevaringsforhold i gropa. Etter hvert ble det satt av en smal profilbenk i nordvestlig halvdel for å dokumentere et rødlig, finkornet siltlag mot bunnen av nedgravinga. Laget hadde en tykkelse på 12 cm, var nærmest steinfritt og det ble vurdert om det fine siltlaget kunne ha blitt avsatt ved opphopning av organisk materiale under fuktige forhold. Fem makrofossilprøver ble tatt ut fra gropa (2010/01-18, 19, 26, 29 og 30).

Grop 3892 under utgraving og etablering av liten profil.

Gropa rommet den største konsentrasjonen av funn på hele lokaliteten. I likhet med dreneringsgrøft 10505 skriver de fleste funnene fra Hus I seg fra større nedgravinger utenfor huset, i kontekster betraktet som bevarte avfallsdeponeringer. Funnene fordeler seg jevnt gjennom hele gropa uten klare konsentrasjoner. Antall brente bein er relativt høy, spesielt ved sammenligning med resten av anleggene på feltet. Som i grøft 10505 er det en høy andel av spannfremmet keramikk, men i grop 3892 er forekomsten av sortglittet keramikk også høy. Det mest oppsiktsvekkende funnet fra gropa er en bit gulgrønt glass (F350). Skåret som ser ut som et randskår fra et glassbeger har pålimte dekortråder i samme farge, en dekoreringsteknikk som til forskjell fra slipte fasetter ble benyttet i skandinavisk glassproduksjon (se kap. 5.3.4).

Paralleller til 3892 kan søkes i steinpakningen utenfor tuft 1 på Ullandhaug (se Fig 6 Myhre 1980). Steinpakningen ble funnet ved et naturlig oppkomme som var bygd ut med kantsatte steiner. Likeledes var det en større steinpakning rundt oppkommet utenfor tuft 3. Steinpakningene kan ha forhindret gjørmedannelse rundt oppkommene (Myhre 1980:28), og det kan ikke utelukkes at 3892 har hatt samme funksjon, noe som kunne forklart inntrykket av at bunnlaget var avsatt under fuktige forhold. Oppkommet kan ha tørket inn og området kan ha blitt benyttet som avfallsgrop, noe som ville forklart den store funnmengden. Alternativt kan vi kanskje se for oss at den store mengden leirkarskår viser til krukker som kan ha blitt knust ved skylling eller henting av vann.

3892	Avfallsgrop	Oval	745x417	16	VP18, 19, 26, 29, 30 Mange funn	NV for Hus I, i enden av luftekanal 23256. Hellelagt. Massen vannsåldet
6568	Grop	Oval	75x55	11	Skrå bunn, lite kull	Midtaksen i fjøsdel
8981	Grop	Avlang	152x75			Utenfor NV-hjørne
6943	Grop	Oval	131x74	11	VP121, F652 Noe kull	Innsida av V-vegg
10375	Grop	Ovalt	116x68	12	VP42, F575	Lengst N i midtakse
13152	Grop	Sirkulær	78x64	7	Brent leire	Ø-sideskip
16347	Grop	Oval	85x66	9	F594	Del av ovnsanlegg? Kull og brent leire

Kommentar: Groper hadde gjennomgående en undersøkelsesandel på 100 %.

5.2.2.10 Dyretråkk

Langs østlig langvegg av Hus I var det en forsenkning i undergrunnen som var fylt opp med moderne masse. Den renneforma forsenkninga var fylt igjen med stein i nyere tid ettersom det hurtig samlet seg opp vann her. Ved avdekking på Felt 7 på sørsida av Myklebustveien ble dyretråkket gjenfunnet året etter. Uten kjennskap til anlegget på nordsida av veien hadde det vært vanskelig å tolke anlegget som noe annet enn ei moderne grøft. Situasjonen illustrerer vanskene med å identifisere forhistoriske anlegg fylt med tydelig moderne masser, da spesielt i et smalere felt uten innblikk i omkringliggende kontekster.

Steinlegginga nede i dyretråkket. Vannkabel nede til høyre.

Profilen inntil Myklebustveien viser en kraftig brolegging mellom to større steiner i ytterkantene.

Den moderne fyllmassen ble fjernet med maskin og forsenkninga framsto som en nedsliping i den kompakte siltige undergrunnen. I sør var forsenkninga bred for så å smale inn i buen inn mot husets vegglinje. Det ble klart at forsenkninga kunne være dyrenes ferdselsvei inn og ut av fjøsdelen, som gjennom lang tids bruk medførte en nedsliping i undergrunnen. Vi har dermed belegg for å anta at gardsanlegget hadde beiteområder mot sør, ned mot myrområdet som i dag er naturreservat. Helt inn mot Myklebustveien var det en svak helling eller forsenkning i terrenget, og i det smale området mellom vanngrøfta og veien var dyretråkket steinlagt. Profilet inntil Myklebustveien viser at steinlegginga er avgrenset av to store steiner (*foto*). Det ser ut til at steinlegginga er utført i to omganger, noe som kan antyde lang tids bruk. Sannsynligvis har forsenkninga skapt fuktige og gjørmete forhold som har vært løst ved brolegging av partiet. I bunnen av brolegginga ble det funnet spennformet keramikk, et emne til beltestein av kvartsitt og et mulig lokk av skifer (F715-718, 750). Korn fra den eldste fasen i steinlegginga har gitt datering til 245–355 AD, mens forsøk på tidfesting av når anlegget gikk ut av bruk ga en datering til 1600-tallet.

24720	Dyretråkk	Orient NV-SØ	L: 22,7m Br: 1,17- 5,66 m	VP330-334 VP330: AD 245- 355, VP334: AD 1650-1665 F715-718, 750	Fegate inn i Hus I. To faser, hellelagt under veien. Forts S for veien (36200).
36200	Dyretråkk	Orient NV-SØ	L: 8 m Br: 1,18- 2,55 m		Forts av 24720 på Felt 7. Kun nedsliping.

Kommentar: Oppimot 100 % av dyretråkket ble formgravd med maskin ettersom nedslipinga i undergrunnen var fylt igjen med stein og moderne masser. Unntaket var ei velbevart stripe mellom vannkabelen og Myklebustveien der tråkket ble gravd for hånd og profilet ble renset og dokumentert. Alle prøvene er tatt ut fra profilet.

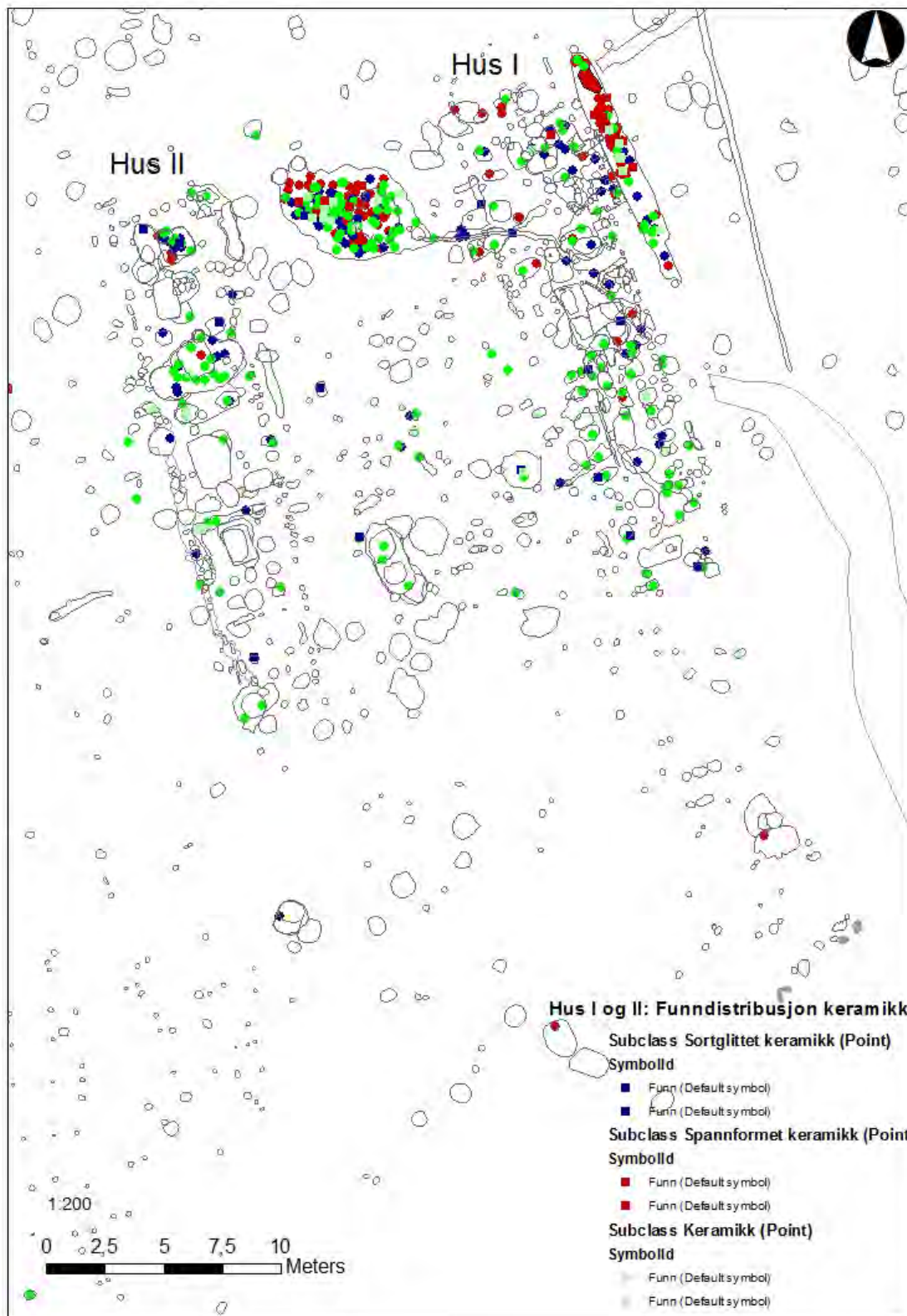
5.2.3 Mål

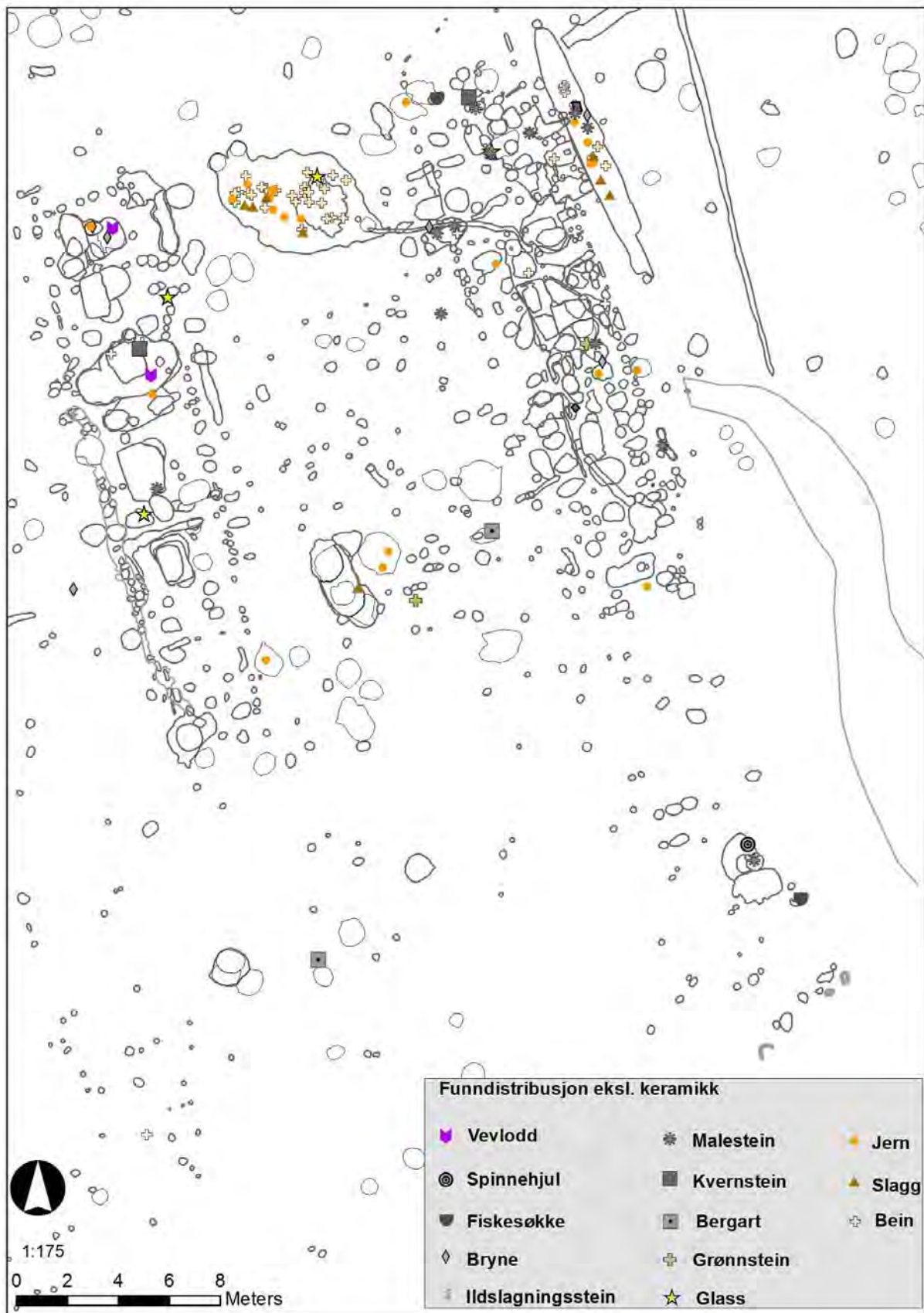
Hus I er bevart i et lengste mål, fra nordligste veggstolper til Myklebustveien i sør, på 42 meter. Basert på bevarte veggstolper er husets bredde 4,9 meter i nordlig ende mot 5,9 meter på midten.

Fase A tolkes til å ha hatt en lengde på minimum 38,5 meter ettersom huset er kuttet av Myklebustveien i sør. Hvis tolkninga av fasefordelinga ved nordlig endevegg er feil, kan Hus I fase A alternativt ha hatt en lengde på 42 meter. Fase B tolkes til å ha hatt en lengde på minimum 25 meter. Mer sannsynlig har fase B inkludert de tofasa takbærende stolpehullene i par 16, noe som gir det en anslått lengde på 29 meter.

5.2.4 Funn

Som påpekt i gjennomgangen av ulike elementer fra Hus I, var de desidert to største funnkonsentrasjonene lokalisert til større nedgravinger utenfor bygningen, til grop 3892 og dreneringsgrøft 10505. Forekomsten av fin keramikk hadde høyest frekvens i det som kan betegnes som avfallskontekster utenfor de motstilte hovedinngangene.

De fleste funnene innenfor huset skriver seg fra den nordlige halvdel. Det 22 meter lange strekket inkluderer kjøkkendelen, hovedoppholdsrommet rundt det flerfasa sentralildstedet og inngangspartiet i nord. Kjøkkendelen hadde ikke bevarte gulvlag,

slik at det ikke er fullt sammenfall mellom bevaringsforhold og funnforekomst. Siden det ikke var bevarte rester av gulvlag her skriver alle funnene seg fra anlegg. Kjøkkendelen domineres av keramikk av annen type, det vil si keramikk som verken er spanformet eller sortglittet. I tillegg forekommer det sortglittete skår fra seks takbærende stolpehull, et ildsted og ei grøft. Til sammenligning opptrådte keramikk av annen type mer jevnt fordelt, fra både takbærende stolpehull, ildsteder og et veggstolpehull. Funnbildet kan tolkes som indikasjon på bruk av grovere skår fra større kar i husholdet. Eneste forekomst av spanformet keramikk er fra anlegg tolket som en del av ovnskomplekset mellom kjøkkendel og sentralildsted. Med unntak av det spanforma skåret og et enslig sortglitta skår, domineres funnene rundt ovnskomplekset av keramikk av annen type. Helt sør i ovnskomplekset, mot kjøkkendelen, lå en underligger til skubbekvern. I østlig veggrekke ble det funnet en malestein og to jernfragment.

Funnene fra oppholdsrommet rundt sentralildstedet skriver seg nesten utelukkende fra østlig side, hvor det også var rester av bevarte gulvlag. Her er det klart høyere forekomst av sortglittet keramikk i forhold til keramikk av annen type. All den sortglitta keramikken ble funnet i østlig side av huset. I første takbærende stolpepar nord for sentralildstedet forekommer det også funn fra vestlig side av huset, eksemplifisert ved funn av spanformet, annen type keramikk og en krok av jern fra takbærende stolpehull 8535. I området rundt sentralildstedet er det fire forekomster av spanformet keramikk. I gulvlaget sørøst for sentralildstedet ble det funnet ei vestlandsøks av grønnstein og et skiferbryne. Det ble også funnet ei vestlandsøks på tunet mellom Hus I og II.

Forekomsten av funn innenfor Hus I er høyest i inngangspartiet i nord. Spanformet og annen type keramikk gir inntrykk av en jevn spredning, mens sortglittet keramikk i større grad konsentrerer seg til NØ-inngang. I tillegg har luftkanalen som går ut gjennom NV-inngang fire forekomster av spanformet keramikk. En annen funntype som har høyest hyppighet ved inngangspartiet er malesteiner, som det ble funnet fem stykker av. I gulvlaget øst i inngangspartiet ble det også funnet et jernfragment og ei blå glassperle.

Hvis vi ser nærmere på det vesle området nord for inngangspartiet, hvor det kan ha vært et skut, finner vi her en liten tetthet av spanformet keramikk, en malestein, en kvernstein og et fiskesøkke. Det eneste andre fiskesøkket som ble funnet på Myklebust skriver seg fra takbærende stolpehull i oppholdsrommet helt sør i Hus I. Fiskesøkket kan kaste lys over bruken av det ekstra boligrommet bak fjøsdelen, på samme måte som det ble funnet et fiskesøkke i et takbærende stolpehull i tilsvarende langt hus med ekstra boligrom på Forsandmoen (Dahl 2008:19, 54). Hus lengre enn 33 meter har gjerne et ekstra boligareal med egen inngang og ildsted mellom to takbærende stolpehull som kan være plassert med større avstand enn de takbærende midt i huset (Løken 1999:55). I tillegg til fiskesøkket ble det funnet et dekorert spinnehjul, en malestein og spanformet keramikk i ildstedet i boligrommet lengst S i Hus I.

Hvis vi forsøker å se distribusjonen av ulike funnkategorier under ett for Hus I ble det som nevnt funnet fem malesteiner i inngangspartiet, en i kjøkkendelen, en i ildstedet lengst sør og to i dreneringsgrøft 10505. Det ble funnet tre underliggere til skubbekverner i og ved Hus I. Den ene kvernsteinen lå i kjøkkendelen, den ene

lengst nord i huset og den tredje lå like utenfor NØ-inngang i grøft 10505. De fire brynene i Hus I lå i kjøkkendelen, like ved sentralildstedet, i NV-inngang og i grøft 10505. To emner til ildslagningsstein av kvartsitt ble funnet i dreneringsgrøft 10505 og en ved NV-inngang.

Slagg forekom kun i avfallsgrop 3892 og dreneringsgrøft 10505. Jerngjenstander hadde høyest frekvens i grop 3892, dernest i grøft 10505. I dreneringsgrøfta lå to jernfragment, to jernnagler og et bøyd jernobjekt umiddelbart utenfor NØ-inngangsparti. Innenfor huset ble det funnet fem jernfragmenter, jevnt fordelt fra kjøkkendel og nordover.

Over halvparten av beinmaterialet ble funnet i avfallsgrop 3892. Funnene var i hovedsak små, brente beinfragmenter. I dreneringsgrøft 105050 var det sju forekomster av bein, det ene en ryggvirvel av ferskvannsfisk. Innenfor huset var det kun enkelte forekomster, to ved inngangene i nord, en bit i nordlig del av sentralildstedet og en ved østlig vegg.

Spannformet keramikk opptrer i to større konsentrasjoner, i grop 3892 og grøft 10505. I grøfta var det i den nordlige delen at konsentrasjonen av spannformet keramikk var størst. Majoriteten av materialet besto av fin, tynnvegget type med dekor over største delen av karet. Perledekor, stempel- og profilerte kambånd hadde høy frekvens (jf. katalog vedlegg 3). Innenfor Hus I forekom spannformet keramikk fra ovnskomplekset og nordover. To unntak var forekomsten av spannformet i ildstedet lengst S og under dyretråkkets brolegging inntil veien. Det kan anes en liten konsentrasjon av spannformet keramikk ved nordlig endevegg, samt en jevn forekomst i det tilgrensende inngangspartiet.

Et utvalg av dekorerte spannforma leirkarskår fra Hus I: Øverst til venstre del av kar med perlestempler mellom profilerte kambånd og flettband (entrelac). Øverst til høyre del av kar med profilerte kambånd og krysstempel. Deretter to ulike eksempler på entrelac. Nest nederste rad og nederste høyre viser spesielt tilskårne stempler, mulig rørstempler og varianter av små knoter. Mange av skårene hadde fastbrente, organiske rester, også på utsiden over dekoren (se karet med trebånds-fletting nede til venstre).

Distribusjonen av sortglittet keramikk speiler i viss grad spredninga av spannformet keramikk, men med en høyere hyppighet. Mens spannformet keramikk var konsentrert til nordlig del av dreneringsgrøft 10505, lå den sortglitta keramikk i sørlig del av grøfta. Innenfor huset var det en opphopning av sortglitta skår ved NØ-inngang, fra gulvlaget og i mindre grad fra anlegg nedgravd i undergrunnen. Bildet endres lenger sør i huset der det ikke var bevarte gulvlag og alle skår skriver seg fra anlegg. Hovedoppholdsrommet representerer på sett og vis en mellomting ettersom sortglitta skår både forekommer i både lag, stolpehull og ildsted øst for sentralildstedet.

Sortglitta keramikk med horisontale og skrå linjer. Bunnskår med triangulære stempler som framstår som små føtter (S12600.15).

Keramikk av udefinert type gir inntrykk av å ha en høyest forekomst i takbærende stolpehull fra og med kjøkkendel til nordlig endevegg. Den høyeste konsentrasjonen

av keramikk er imidlertid i avfallsgrop 3892, noe mindre i dreneringsgrøft 10505. Hvis vi ser videre utover området ble det også funnet keramikk av annen type i tunet mellom Hus I og II. I en del av anleggene på tunet opptrer keramikk av annen type sammen med sortglittet keramikk. I tunet ble det kun funnet et spanformet skår. I utendørsrommet mellom Hus I og II ble det i tillegg til leirkarskår funnet en bit jernslag, to jernspikre, ei vestlandsøks og en malestein. Det var mest funn fra utendørsrommet mellom sørlig del av Hus II og kjøkkendelen i Hus I.

Eksempler på leirkarskår av udefinert type, med fiskebeinsmønster og med fingermerker (S12600.17).

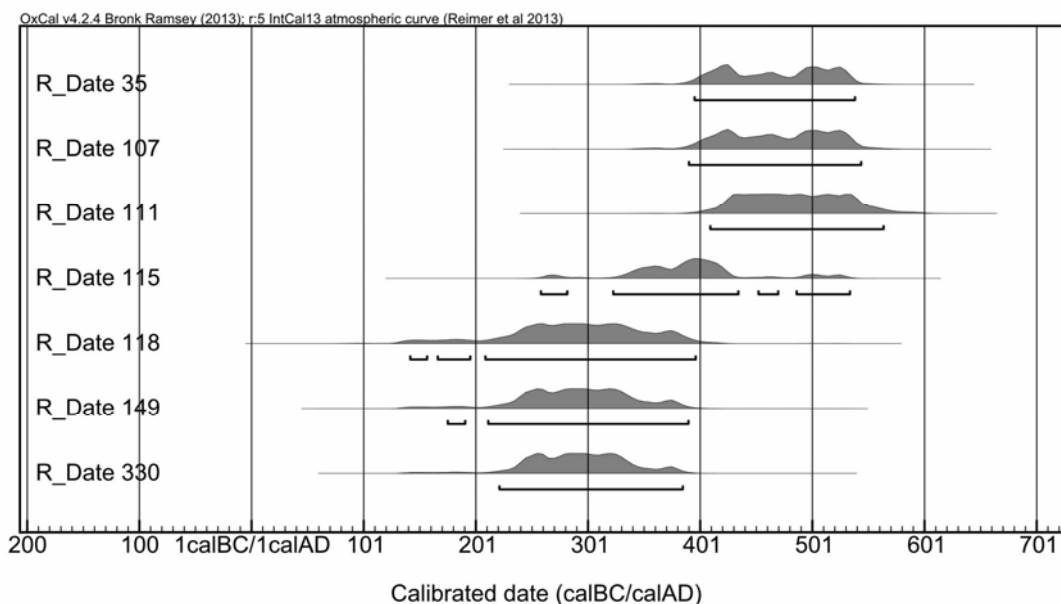
5.2.5 Prøver og dateringer

Det ble tatt ut kombinerte kull- og makrofossilprøver fra takbærende stolpehull, alle ildstedene og mange av dørstolpene i Hus I. I tillegg ble det tatt ut makrofossilprøver av gulvlag, kokegroper, groper, grøfter, luftkanaler, dyretråkk og ovnsanlegg (se oppføringer av prøvenummer i tabellene over anlegg i Hus I). Prøveuttak fra veggstolper ble ikke prioritert. Hva angår materiale til dateringer, ble ildsted høyt prioritert.

Dateringer av trekull og korn fra ildsteder, kokegrop, dyretråkk og ovnskompleks har gitt følgende resultat:

2010/01-	Ukalibrert ±	Kontekst	Art	Vekt g	Refnr datla	from	to	%
35	1605	30 Hus I – høytliggende kokegrop (yngre)	Bjørk/or	0,114	TRa-4039	396	539	95.4
107	1600	35 Hus I – ovnsanlegg	Byggkorn (2)	0,0187	TRa-4044	391	544	95.4
111	1570	35 Hus I – ildsted på tvers	Byggkorn, agnekledd	0,0114	TRa-4045	410	564	95.4
115	1655	35 Hus I - 2AI 16611, sentralildsted, e. fase	Selje/osp	0,142	TRa-1686	259	534	95.4
118	1745	45 Hus I - 2AI 16637, sentralildsted (S-del)	Løvtre, tynn kvist	0,0152	TRa-1687	142	397	95.4
149	1750	35 Hus I – ildsted i kjøkkendel (fase a?)	Or	0,1402	TRa-4047	176	390	95.4
330	1750	30 Hus I – dyretråkk; eldste bruksfase	Korn, uspes Hordeum	0,0104	TRa-4064	222	385	95.4
334	245	25 Hus I - dyretråkk; ut av bruk	Or/bjørk		TRa-4088			

Kalibreringskurvene gir inntrykk av to faser i Hus I, en fase i yngre romertid og en fase i folkevandringstid:

5.2.6 Diskusjon

Tettheta av takbærende stolpehull er en tydelig indikasjon på flere faser i Hus I. Som et minimum har vi satt opp to mulige faser omtalt som A og B. Stolpehullenes farge og konsistens gir ingen klare holdepunkt i tolkinga av ulike faser. Et gjennomgående mønster kan derimot identifiseres gjennom de takbærende stolpehullenes form. Stolpehullene tolket som tilhørende fase B er hovedsakelig større og mer rektangulære i formen enn de sirkulære til ovale stolpehullene tilhørende fase A. Mønsteret er imidlertid ikke sporbart i den nedpløyde sørlige delen. Det er en høyere andel rektangulære stolpehull i pargruppering 1, 4, 5, 7, 10, 11 og 13. Det er knyttet usikkerhet til pargruppering 3 og 6 ettersom de er forstyrret av andre anlegg. De to uklare parene er samtidig de eneste grupperingene som gir inntrykk av å kun representere én frekvens. Pargruppering 1, 2, 7–14 og 16 representerer minst to utskiftninger, trolig som sekvenser av reparasjoner. Pargruppering 15 kan tolkes som spor etter minst fire reparasjoner. Pargruppering 4 og 5 er spesielle i den forstand at de har stort omfang og dybde, særlig utslagsgivende for de østlige stolpehullene. De to grupperingene tolkes som felles for begge fasene ved å ha vært benyttet under hele bruken av Hus I.

Det framgår tydelig at fase A har vært gjenstand for ei rekke reparasjoner. Videre analyser vil måtte gjennomføres for å kunne avgjøre om sekvensene bør betraktes som vedlikehold eller omorganisering av rom. Utskiftningene kan uansett tas som indikasjon på at bygningen kan ha hatt ei lang levetid. De mange ildstedene i diagonalene mellom stolpehullene underbygger inntrykket av at Hus IA representerer en lang bruksfase med flere omorganiseringer av det indre rommet. Sistnevnte sekvenser antyder endringer i sosiale forhold som kan ha gitt opphav til omorganisering av bygningens romløsninger, noe som det bør fokusere mer inngående på i videre forskningsarbeid. Samtidig bør vi ha in mente at langhuset kan ha vært benyttet ulikt til ulike årstider. Dette gjør seg spesielt utslagsgivende for de mange utskiftningene og ildstedene i det som framstår som å ha vært benyttet som et kjøkkenområde sør for sentralildstedet. De to dateringene fra en eldste og en yngste fase i det intensivt benyttta sentralildstedet viser at det har vært benyttet både i yngre romertid (245-370) og folkevandringstid (420-535). Flere dateringer fra ulike anlegg i

Hus I vil lette et videre arbeid med mer detaljerte tolkinger av bygningen. Identifiseringa av ulike hovedfaser ut fra takbærende stolpehull utgjør kun et første og nødvendig skritt for å kunne diskutere alle de øvrige strukturene slik som groper, grøfter, kullkonsentrasjoner og staurhull.

Fasene i huset er organisert langs en sammenfallende symmetrisk akse. Mangel på avvik mellom bygningsfasenes midtakse kan antyde tilstedeværelsen av en ytre, felles ramme. Hvis vi ser for oss at huset har vært omgitt av ytre steinvegger, et karakteristisk trekk innenfor perioden og regionen, virker det plausibelt at den nye fasen har videreført den bestandige rammen. De ytre steinveggene på Ullandhaug har tilsvarende satt grenser for det rom som ombygginga av husene kunne skje innenfor (Løken 1992:31). I vårt tilfelle underbygges antagelsen om en strukturerende yttervegg av den meterbrede avstanden mellom veggstolper og dreneringsgrøft, mangel på strukturer i det aktuelle området og dørstrukturer uttrukne fra linja av veggstolper. Her representerte imidlertid inngang D et unntak, noe som enten kan indikere at huset ikke har hatt ytre vegger i alle fasene eller at en steinvegg ikke nødvendigvis har vært konstruert rundt sørligste del av huset. Ragnar Børsheim diskuterer muligheten for at hus 8, 4/10 og 7 på Gausel kan ha hatt steinvegger langs deler av bygningene, da spesielt boligdelen, mens andre deler av bygningene kan ha vært uten ytre steinvegger (Børsheim & Soltvedt 2002:241). En annen faktor som kan indikere tilstedeværelsen av ytre steinvegger er den korte avstanden mellom takbærende stolpehull og veggstolper. Trond Løken har diskutert hvordan forskjell i bredden framstår som et allment fenomen mellom Forsandmaterialet på den ene sida, og hus med ytre steinvegger på den andre sida (ibid:38). Således kan det vertikale trykket på veggene faktisk sies å ha vært mindre på bygninger med ytre steinvegger enn på veggene til de langt bredere husene på Forsandmoen. Det kan foreslås at bakgrunnen for ytre steinvegger kan søkes i horisontalt trykk da veggene må ha gitt god stabilitet og beskyttelse mot vær og vind, og vi kan lett se for oss at et ekstra isolerende vern kan ha vært av avgjørende betydning på det værharde høydetraget ved Hafrsfjord. Hvis vi åpner for muligheten av at Hus I kan ha hatt ytre steinvegger som ble fjernet ved oppdyrking av området, stiller det oss overfor visse utfordringer ved tolkning av bygninger i dyrka mark. Ytre steinvegger kan ha vært fjernet uten at det er bevart spor i undergrunnen som gjenfinnes ved avdekking. Ved undersøkelse av et nydelig, velbevart gårdsanlegg fra folkevandringstid på Åmøy i Stavanger kommune var deler av steinveggen fjernet uten at dette hadde avsatt spor i undergrunnen under (jf. Bjørdal 2011). Veggene må ha vært lagt opp stødig og fint ved inngangene, noe som kan kaste lys over de kraftige og tilsynelatende uttrukne steinkonstruerte inngangene nord i Hus I.

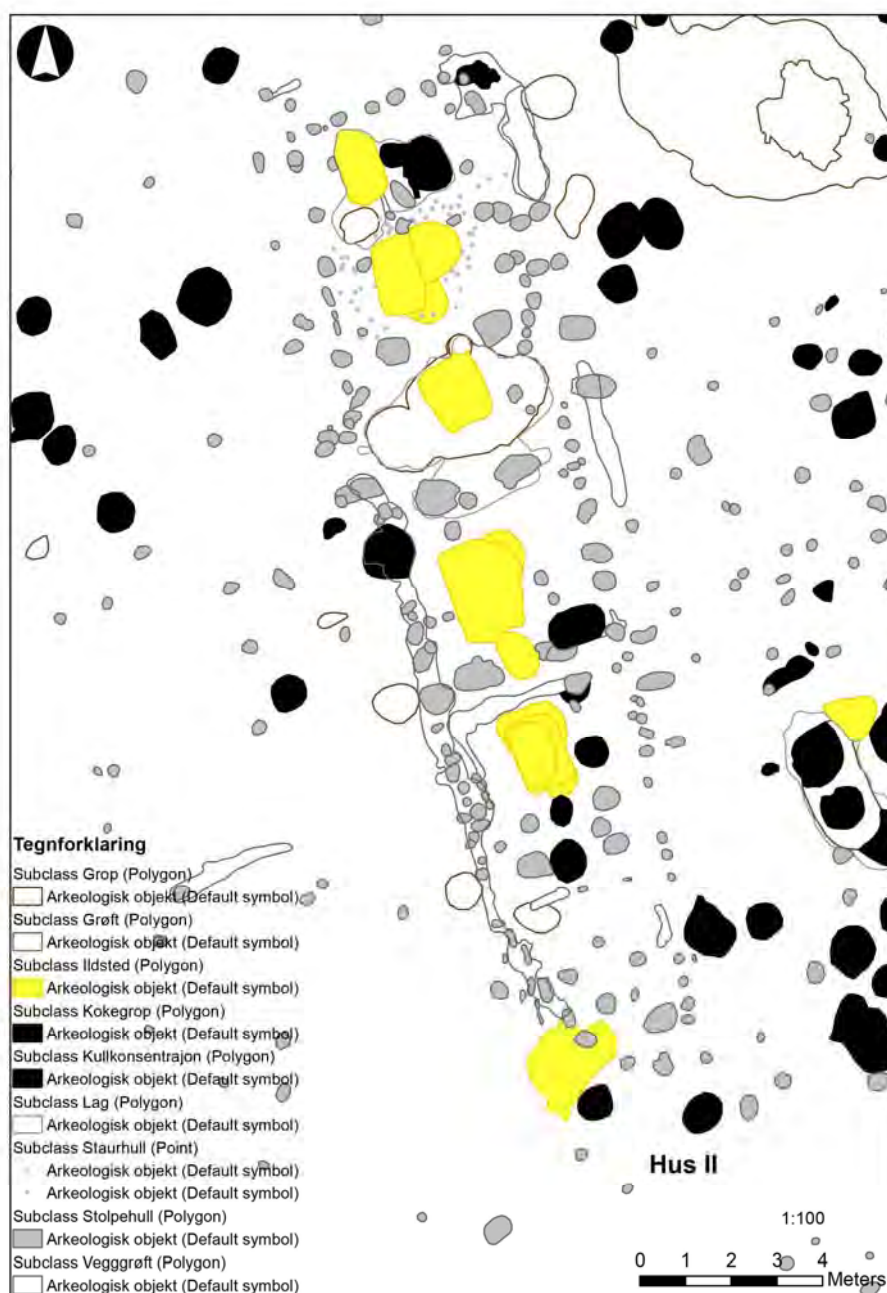
5.3 Hus II – treskipa verkstedhus fra Y.ROM/FVT

5.3.1 Lokalisering

Langhuset ble påvist midt på Felt 1, sentralt i planområdet. Bygningen var lokalisert til et område med mange andre samtidige hus. 10 meter mot vest lå Hus I, mens Hus IV ble funnet 11 meter mot nord. Umiddelbart vest for Hus II lå det en mindre, treskipa bygning, Hus V.

Fra Hus II var det vidstrakt utsikt mot havet og Hafrsfjords innløp i nord. Terrenget hellet svakt mot nord, og jorddekkets tykkelse var jevnt økende nedover fra det skrinne dekket på toppen av høyderyggen. Hus I og II var således anlagt fra høydedragets topp langs med hellinga mot nord. På toppen av høyden var det spor etter moderne plogspor som hadde gått ned i den kompakte, siltige undergrunnen. I dette området var anleggene i Hus I og II således nedpløyde og grunne. De beste bevaringsforholdene var i bygningens nordlige del der det var mulig å få fram en høy detaljrikdom og bevarte rester etter gulvlag. Særlig ende av huset som lå opp mot toppen av høyderyggen var derimot nedpløyd i en slik grad at til og med de takbærende stolpehullene framsto som svært grunne.

På bakgrunn av det høye antallet undersøkte anlegg, lag og funn i Hus I og II, er framstillinga inndelt i underkapitler med tilhørende oversikter i tabellform.

5.3.2 Beskrivelse av strukturer i Hus II

Hus II er en treskipa bygning fra yngre romertid/folkevandringstid. Bygningen tolkes som et verkstedhus tilhørende Hus I ti meter mot øst. Hus I og II lå parallelt med nordlige endevegger på linje med hverandre. En midtakse fylt opp med ildsteder og groper med mange faser indikerer at verkstedhuset har hatt en intensiv bruk. Hvis vi betrakter veggstolper og grøfter i Hus II, ser bygningen ut til å ha gjennomgått forandringer. Den nordlige og den sørlige halvdelene av huset gir inntrykk av forskjellig form og mangel på symmetri. Nordlig ende hadde en tydelig rett, bred vegg av tettstilte stolpehull. Sørlig ende ga derimot inntrykk av en kraftig innsnevring av langveggene som buet inn mot en smal endevegg. Spesielt grøfta langs vestlig vegg viste til en kraftig innsnevring av sørlig ende. Det asymmetriske inntrykket må skyldes at huset har vært gjenstand for ombygginger av i alle fall sørlig kortvegg. Her er det samtidig viktig å ha in mente at sørlig ende lå opp mot toppen av høydedraget og var utsatt for nedpløyning.

5.3.2.1 Takbærende stolpehull

De takbærende stolpehullene er organisert i åtte par nummerert fra nord mot sør. Flere av de takbærende stolpene viser tydelige tegn til å ha vært utskiftet i form av sekvenser i det samme stolpehullet.

De mest framtrepende stolpehullene i Hus II er fire kraftige par takbærende stolpehull med avrundet rektangulær form (P2, 3, 4 og 6). I alle de store takbærende stolpehullene er det påvist to faser. Like N for par 6 er det et takbærende stolpepar, par 5, som ligger så nært opp til par 6 at det kan representere en utskiftning av par 6. Par 5 viser også spor etter to faser. Videre kan det ha vært en utskiftning av par 4, men det mulige paret av takbærende stolpehull like S for par 4 er langt mindre og mer sirkulære i formen. Stolpehullet i østlig rekke, 11388, er veldig dypt, men den eventuelle partneren i vestlig rekke var langt fra like tydelig. Det framstår således som om stolpeparene rundt det sørligste ildstedet kan ha vært byttet ut ved å grave nye stolpehull, i tillegg til en utskiftning av stolpen i eksisterende stolpehull, slik det har blitt gjort i par 2, 3 og 4.

Lengst nord i huset ble det leitet etter et par takbærende stolpehull ettersom avstanden fra par 2 til nordlig endevegg var på hele fem meter. Nordlig ende var preget av rester av bevarte gulvlag og mange overlappende kontekster. Bevaringsforholdene skulle tilsi at eventuelle takbærende stolpehull i området burde være godt bevarte og dype. Ut fra beliggenhet og form i overflata kunne det se ut som om 20299 utgjorde et takbærende stolpehull med stor diameter NV i huset. Imidlertid framsto ikke 20299 som et stolpehull, men som ei 5 cm dyp grop. Umiddelbart N for de flerfasa ildstedene 1118/11088/11067 var det to stolpehull som kan tolkes som det nordligste takbærende stolpeparet i Hus II. Stolpehullene 2673 og 20020 var imidlertid små i forhold til mange av de andre takbærende stolpehullene. På den andre siden kan det mulige paret lengst nord sies å likne mer på par 7 og 8 lengst S. Det kan dermed virke som om vi i tillegg til de kraftige takbærende stolpeparene sentralt i huset (P2, 3, 4 og 6), har ei mindre gruppering av langt mindre stolpepar (P1, 7 og 8). I så tilfelle øker også sannsynligheten for at det nevnte mulige stolpeparet mellom par 4 og 5, kan ha utgjort takbærende stolpehull innenfor kategorien av mindre stolpepar.

Par 1

Id	Subkl.	Form	Mål	Dy.	Prøver, funn	Merknader
2673	Stolpehull	Oval	37x27	14		Spiss bunn
20020	Stolpehull	Oval	32x19			

Par 2

2730	Stolpehull	Avr. rekt	81x66	27	VP78 (V), 79 (Ø). F639	To faser. Vestlig yngre enn østlig
11434	Stolpehull	Avr. rekt	79x70	29	VP80. F624	To faser

Par 3

17511	Stolpehull	Avr. rekt	110x84	30	VP69 F517, 638	Heller i bunnen
17379	Stolpehull	Oval	42x33	34	VP64. F465	Utskiftning av 17511?
17494	Stolpehull	Avr. rekt	101x64	27	VP70. F516	Heller i bunnen. To faser

Par 4

12234	Stolpehull	Avr. rekt	107x56	28	VP67 (V), 68 (Ø). F36	To faser
19122	Stolpehull	Kuttet	39x44	25	F660	Kutter AS19139. Kuttet av AK18999
19139	Stolpehull	Kuttet	68x36	19		Kuttet av AS19122 og AK18999
11388	Stolpehull	Oval	52x43	20	Utskiftning?	Stolpe d. 26 cm

Par 5

5027	Stolpehull	Oval	43x38	32	VP66	To faser. Stein.
4880	Stolpehull	Oval	60x49	40	VP65	To faser

Par 6

5332	Stolpehull	Avr. rekt.	80x60	25	VP85. F44	
5278	Stolpehull	Avr. rekt	57x44	17	VP86. F54	
22580	Stolpehull	Sirkulær	46x40	11		Utskiftning av 5278

Par 7

5012	Stolpehull	Oval	43x31	17	VP87. F629	Skoningsstein.
4951	Stolpehull	Oval	38x31	7		Grunn. Nedpløyd?

Par 8

20255	Stolpehull	Oval	34x33	20		Oppi 12100. Stein
5227	Stolpehull	Oval	70x45	6,5		Stolpeavtrykk i V- del (d: 48 cm)

Kommentar: Takbærende stolpehull er undersøkt 100 % (formgravd) for å kunne få fram ulike faser og forholdet mellom dem.

5.3.2.2 Innganger

Det ble identifisert fire innganger i Hus II, alle med flere faser. I inngang A–C besto dørene av doble stolpehull ut fra ytterligere et stolpehull i linja av veggstolper. Således rommer oversikten over inngangene i tabellform tre stolpehull for hver dørkonstruksjon i inngang A og C. Alle de påviste inngangene var uttrukne fra linja av veggstolper, på liknende vis som inngangene i Hus I, noe som medfører at mulighetene for at Hus II kan ha hatt ytre steinvegger bør holdes åpen. Imidlertid var det ikke det samme fraværet av anlegg utenfor linja av veggstolper som i Hus I. Tvert imot lå det relativt mange småstolper både utenfor østlig og vestlig langvegg. De mange fasene i inngang A og C ble vurdert som tegn på at dørkonstruksjonene kunne ha blitt flyttet utover. Innenfor inngang A var det et par stolpehull som framsto som kraftige dørstolper som var inntrukket i forhold til linja av veggstolper.

Det er opphold i grøfta langs nordøstlig side slik at den tar hensyn til inngang A og B. Likeledes starter grøfta langs vestlig vegg ved inngang C. Grøfta svinger til og med utover langs de sørlige dørstolpene i inngang C.

Tre av de fire inngangene vender mot Hus I i øst. Inngang C som er den eneste som vender vestover er motstilt inngang B. De to motstilte inngangene er plassert midt mellom takbærende stolpepar 2 og 3. Den store gropa omtalt som vevegropa fyller hele gulvflata innenfor de motstilte inngangene.

Tettheta av innganger i området ved A-C kan tolkes i retning av en romoppdeling nord i huset. Således kan inngang A og B, som ligger like ved hverandre, ha ledet inn til ulike rom. Det ble vurdert om inngang A og B kunne ha utskiftet hverandre, men de mange fasene i inngangspartiene antyder at dørene kan ha vært i bruk over lengre tid. Imidlertid kutter de inntrukne stolpehullene i inngang A to veggstolper, noe som likevel kan antyde at inngangen ikke har vært benyttet i begynnelsen av husets brukstid. I åpningen innenfor de motstilte inngangene B og C ble det ikke påvist noen veggstolper, noe som var tilfellet innenfor åpninga i inngang D. Veggstolpene innenfor inngang D indikerer at denne inngangen ikke har vært benyttet gjennom hele husets brukstid.

A

20090	Stolpehull	Oval	47x35	17	VP99	Skoningsstein
4122	Stolpehull	Oval	33x30	2		Uttrukket. Syllstein
20061	Stolpehull	Oval	63x39	11	VP100	Inntrukket. Syllstein i V. Kutter veggstolpe 20075
20118	Stolpehull	Oval	48x34	17	VP97	Skoningsstein
4136	Stolpehull	Oval	34x29	6		Uttrukket. Syllstein
20103	Stolpehull	Oval	54x41	17	VP98	Inntrukket. Kutter veggstolpe 20132

B

4515	Stolpehull	Oval	90x45	30 19	VP95 (V) 96 (Ø)	Tre faser. Østlig fase yngst.
12422	Stolpehull	Oval	105x50	37 22	VP93 (V) 94 (Ø)	Oppi grøft. Fem faser. Mye stein.

C

4293	Stolpehull	Oval	38x15	12		Uttrukket. Stor stein. Kuttet
21993	Stolpehull	Oval	44x39	19	VP104	Kutter 4293
22009	Stolpehull	Oval	47x28	22	VP105	Skoningsstein.
22022	Stolpehull	Oval	28x25	21	VP102	Uttrukket
22033	Stolpehull	Oval	49x39	14		Kuttet av 22022
22053	Stolpehull	Oval	48x45	16	VP103 F608, 651	I vegggrøft. Stein

D

5394	Stolpehull	Oval	61x29	2		Særs grunn
5374	Stolpehull	Oval	85x38	8		Minst tre stolpehull

Kommentar: Alle dørkonstruksjoner er undersøkt 100 % (formgravd) for å kunne få fram ulike faser og forholdet mellom dem.

5.3.2.3 Vegger

Ved undersøkelse av Hus II ble det vurdert om langveggene hadde vært forskjøvet. Østlig vegg ga inntrykk av to parallelle linjer dannet av både veggstolper og grøfter. Det ble vurdert om grøfta kun var bevart i nordøstlig halvdel ettersom det var bedre bevaringsforhold der enn i sørøstlig del. Det faktum at det kun ble funnet ei bevart grøft sør i vestlig langvegg tyder ikke på at så var tilfellet. Grøfta langs sørvestlig side var også svært forskjellig fra grøftene nordøst i huset ettersom veggstolper sto tett i tett nedi grøfta. Det kan virke som om grøftene nordøst i Hus II kan likne mer på dreneringsgrøft 10505 langs nordøstlig side av Hus I, og at de er å oppfatte som grøfter på utsiden av langveggen. Grøfta langs vestlig vegg tolkes derimot som ei vegggrøft som følger linja av veggstolper.

Fra grøfta i vestlig vegg gikk det ut ei grøft på tvers av huset, like sør for par 4. Det kan tenkes at grøft 19024 er spor etter en indre skillevegg sør i huset. Grøfta peker rett inn mot inngang D i øst og kan ikke ha vært i bruk samtidig som denne inngangen. Et annet alternativ som ble vurdert var om grøfta utgjorde nordlig endevegg på en mindre bygning i sørlig del av Hus II. Sørlig del av Hus II preges av ei rekke smale grøfter som kan være spor etter vegggrøfter i en egen, mindre bygning eller et smalere påbygg lengst sør i Hus II. Grøft 19024 er imidlertid både bredere og lengre enn de korte, jevne og smale grøftene 4,2 meter lenger sør. Det kan dermed heller se ut til at de smale grøftene lengst sør er et eget fenomen, som en kasse med 3,3 meters bredde. Lengden må ha vært minst 2,44 meter. Igjen fragmenteres forståelsen av den nedpløyde sørlige enden der det ikke var spor etter en eventuell fjerde vegg på de smale grøftene. De smale grøftene kan ikke være samtidige med grøfta langs sørvestlig vegg (4160) siden de ikke fyller vegggrøftas bue inn mot sørlig ende.

Alternativet for sørlig endevegg som er oppført i tabellform representerer et minstemål for Hus II som er i overensstemmelse med veggrøftas innsvingning. Sørlig endevegg må ha hatt flere og lengre alternativ der par 8 er i bruk, men inntrykket av sørlige endevegger er svært fragmentarisk på grunn av nedpløying og andre større nedgravinger i sørvestlig hjørne av huset. Den videre fortsettelsen av veggstolper i SØ understreker at det må ha vært en fortsettelse av huset mot S (se østlig vegg i tabellform). Som nevnt innledningsvis har nordlig endevegg en tydelig rett, bred vegg av tettstilte stolpehull som ikke står i symmetrisk overensstemmelse med den kraftige innsnevringa av grøfta i sørvest. Det er ikke entydige spor etter en tilsvarende bue inn mot endeveggen i den godt bevarte nordlige endeveggen. To stolpehull (2763 og 11559) nord for nordlig endevegg ble vurdert som mulige hjørnestolper, men et veggforløp med disse to stolpehullene ville uansett ikke gitt samme sterke kurve som den veggrøfta i SV gir. Med andre ord kan det se ut til at Hus II kan ha vært oppbygd usymmetrisk med en brei endevegg i nord og en smal endevegg i sør.

Vestlig vegg:

2749	Stolpehull	Sirkulær	35x35	11		Kutter AS19608
19608	Stolpehull	kuttet	30	7		Kuttet av AS2749
3098	Stolpehull	Sirkulær	31x28	4		
2688	Stolpehull	Oval	45x40	18		Mulig stolpeavtrykk (sirkulært d. 23 cm)
19637	Stolpehull	Avlang	44x17			Grunn
19650	Stolpehull	Oval	19x12			Grunn
19661	Stolpehull	Avlang	33x12			Grunn
3141	Stolpehull	Oval	48x36			To faser?
2799	Stolpehull	Oval	29x18			
4550	Stolpehull	Oval	68x28			Veldig dyp
4534 19675	Stolpehull			7		Stor; omgir 19675 Liten
200185	Stolpehull	Oval	36x18	8	Oppi grøft	Kuttet av dør C
200179	Stolpehull	Sirkulær	30x30	9	Oppi grøft	Stein i toppen
22106	Stolpehull	Oval	30x20	5	Oppi grøft	
18362	Stolpehull	Sirkulær	19x15	4	Oppi grøft	
18371	Stolpehull	Oval	49x38	18	Oppi grøft	
18679	Stolpehull	Oval	47x40	7	Oppi grøft	
18384	Stolpehull	Sirkulær	30x29	5	Oppi grøft	Kutter 18679
18484	Stolpehull	Oval	78x66	17	Oppi grøft	Tre faser. Steiner.
22605	Stolpehull	Oval	30x21	14	Oppi grøft	
18643	Stolpehull	Oval	26x20	7	Oppi grøft	
18653	Stolpehull	Oval	35x21	11	Oppi grøft	
18665	Stolpehull	Oval	38x33	12	Oppi grøft. F38	Steiner
18505	Stolpehull	Sirkulær	27x25	5	Oppi grøft	Stor stein i
18634	Stolpehull	Sirkulær	19x17	10	Oppi grøft	
18555	Stolpehull	Sirkulær	30x25	10	Oppi grøft	
18582	Stolpehull	Oval	22x20	15	Oppi grøft	
18568	Stolpehull	Oval	43x22		Oppi grøft	

18604	Stolpehull	Sirkulær	24x22		Oppi grøft	
18615	Stolpehull	Sirkulær	21x17	9	Oppi grøft	
18625	Stolpehull	Sirkulær	17x17		Oppi grøft	
22617	Stolpehull	Sirkulær	29x26		Oppi grøft	
22644	Stolpehull	Oval	33x14	6	Oppi grøft	
22655	Stolpehull	Avlang	45x17	9	Oppi grøft	Dobbel
22700	Stolpehull	Avlang	44x16	7	Oppi grøft	
22691	Stolpehull	Avlang	20x10		V for grøft	
22744	Stolpehull	Avlang	24x13	10	V for grøft	
22731	Stolpehull	Avlang	38x16		Oppi grøft	
22713	Stolpehull	Avlang	50x24		Oppi grøft. F	
4160	Grøft	Svakt buet	L: 1260 Br:14-69	11	F38, 511 Flat bunn	Grøft full av stolpehull

Østlig vegg:

19713	Stolpehull	Oval	24x20	15	F68	Under AL11472 og AQ19724
19695	Stolpehull	Oval	54x34	18		Dobbel
11472	Lag	L-form	L:371,Br:50-155		F26, 91	NØ-hjørne; lag/dreneringsgrøft
19724	Kullag	Ujevn	100x60	1		NØ-hjørne, over 19713
4069	Grøft	Rett	L:254 Br:40-64			Utside veggstolper; dreneringsgrøft
4016	Grøft	Rett	L:331 Br:30-60			Utside veggstolper; dreneringsgrøft
20075	Stolpehull	Oval	31x24	9		Ved dør A
20132	Stolpehull	Oval	30x26			Kuttet av dør A
20145	Stolpehull	Oval	29x24	9		Stein i sentrum
4148	Stolpehull	Oval	31x28	10		Stein i bunnen
20009	Stolpehull	Oval	28x22		F543	
3803	Stolpehull	Oval	30x26			
20197	Stolpehull	Oval	23x21	6		
12084	Stolpehull	Oval	39x20	15		Dobbel?
4336	Stolpehull	Oval	70x42	16	F518, 544	Dobbel. Syllstein i V
5053	Stolpehull	Sirkulær	50x37	20		To-tre faser
5412	Stolpehull	Oval	43x36			Oppi lita grøft
4789	Stolpehull	Oval	23x21			
4809	Stolpehull	Oval	28x22	9		Inntil AS 4799
4831	Stolpehull	Sirkulær	21x15	5		Inntil AS 4820
12440	Stolpehull	Oval	28x18	4		Mye stein. Grunn
4842	Stolpehull	Oval	28x24	9		Stein
4869	Stolpehull	Oval	27x17	10		
4896	Stolpehull	Oval	27x20			Grunn
4907	Stolpehull	Sirkulær	24x23			Grunn
22795	Stolpehull	Oval	19x15	7		
4929	Stolpehull	Sirkulær	20x20	15		

5245	Stolpehull	Oval	31x13	4	Jf. P8	Forlengelse mot S
5256	Stolpehull	Sirkulær	21x20	4	Jf. P8	Forlengelse mot S
5268	Stolpehull	Oval	27x20		Jf. P8	Forlengelse mot S

Nordlig endevegg:

19597	Stolpehull	Oval	20x14	13		
3087	Stolpehull	Sirkulær	27x27	9		
19570	Stolpehull	Oval	33x30	15		Stein
19553	Stolpehull	Oval	30x26	11		
19537	Stolpehull	Oval	40x32	19		Dobbel. Stein
2635	Stolpehull	Oval	50x28	20		Dobbel
19523	Stolpehull	Oval	34x27	11		

Sørlig endevegg - korteste alternativ som følger SV-grøft

20238	Stolpehull	Oval	39x25			ok
4975	Stolpehull	Sirkulær	48x42	14		En del kull. I linje m takbærende
8187	Stolpehull	Oval	19x17	2		

Kommentar: Majoriteten av veggstolper er kun er undersøkt 50 % (formgravd), mens grøfter er formgravd 100 % for å få fram eventuelle veggstolper innenfor grøftene.

5.3.2.4 Ildsted

Fra nordlig ende og fram til takbærende stolpepar 6 er hele gulvflata i Hus II preget av ildsted og groper. Mange av anleggene har i tillegg hatt flere faser, noe som indikerer en intensiv bruk av verkstedhuset. Majoriteten av ildsted i Hus II var avrundet rektangulære til rektangulære med lengste mål langs husets lengderetning. Ildstedene var videre anlagt i diagonalen mellom takbærende stolpepar. Lokalisering og orientering av ildstedene er således helt i overensstemmelse med de takbærende stolpeparene identifisert i Hus I. Ildstedene i verkstedhuset var svært dype, spesielt sammenlignet med ildsted i hovedhus, og besto av tykke sotlag uten innslag av stein. Et viktig unntak var ildsted 1108 helt nord i huset som hadde hellelagt bunn. Videre var det en del skjørbrente stein i toppen av ildsted 18199 som ble funnet 14 cm ned i vevegropa.

Ildsted 1108 med hellelagt bunn.

Ildstedene kan grupperes i fem grupper (jf. tykke skillelinjer i tabellen), atskilt av takbærende stolpepar. Det sørlige ildstedet er i en særstilling hva angår flere faser, mens flere av ildstedene i nord var dekket av rester av gulvlag. Ved at mange av ildstedene overlappet hverandre, ble det prioritert dokumentert flere profiler for å få fram forholdet mellom dem. Ved undersøkelse av ildstedene ble det fokusert på uttak av dateringsmateriale. To dateringer fra de overlappende ildstedene lengst sør viser at spennet mellom eldste fase (AD 240-345) og yngste fase (AD 255-380) ikke er stort. Likeledes viste dateringene at de to overlappende ildstedene N i huset var tilnærmet samtidige, slik at det heller ikke her ble et større tidsspenn slik som tilfellet var for det mangefasa sentralildstedet i Hus I. De fire dateringene fra ildsteder i Hus II viser til yngre romertid, slik at det kan se ut som om Hus I og II kun utgjorde en enhet i yngre romertid, ikke i folkevandringstid.

Midtaksen i Hus II var preget av mange ildsted og groper, her er de fleste formgravd.

20341	Ildsted	Avr. rekt	174x97	18	VP155, 156	Under lag 10982 To faser
11067	Ildsted	Kuttet	95x84			Kuttet av 11088 og 11118
11088	Ildsted	Kuttet	117x104	30	VP153: AD 230-335	Kuttet av 11118. Dyp, hellelagt bunn
11118	Ildsted	Avr. rekt	170x90	25	VP154: AD 270-415	Kutter 11088. Dyp og homogen.
18199	Ildsted	Avr. rekt	152x125	17	VP37 F500	Oppi AG18245. Kullag under skjørbrrente stein
19827	Ildsted	Avr. rekt	227x171	33	VP76 F545, 570	Stort sentralildsted Leirelinse i bunnen

19920	Ildsted	Oval	119x77	13	VP75, 77	I S ende av 19827
21359	Ildsted	Kuttet	97x61			Kuttet av 19827 (kant igjen i NØ)
18436	Ildsted	Kuttet	113x141	12	VP71	N ende av AI19094
19094	Ildsted	Avr. rekt	1146x92	19	VP74: AD 255-380	Stort sentralildsted
18698	Ildsted	Kuttet Avr. rekt.	165x110	16	VP72: AD 240-345	Kuttet av AI19094
8162	Ildsted	Kuttet	77x27	7	VP73	S ende av AI18698

Kommentar: De fleste ildsted er undersøkt 50 %, mens enkelte ildsted har en undersøkelsesgrad på 100 %.

5.3.2.5 Staurhull rundt ildsted

I likhet med i Hus I ble det ved finrensing av undergrunnen funnet mange staurhull nord i Hus I. Staurhullene samlet seg rundt ildsted 11118/11088/11067. To av staurhullene ble funnet oppi det eldste, kutta ildstedet 11067, slik at det framstår som om staurhullene er spor etter overbygg og oppheng rundt 11118 og 11088. I tuft 1 og 3 på Ullandhaug ble det påvist en del små stolpehull rundt ildstedene tolket som spor etter konstruksjoner over eller rundt ildstedene, som stativ for korntørking eller tørking og røyking av kjøtt og fisk (Myhre 1980:40, 71, 208).

22806- 22858	Staurhull	Sirkulære	d. ≤ 20	5-20	53 staurhull rundt overlappende ildsteder 11118/11088
-----------------	-----------	-----------	---------	------	---

Kommentar: Staurhullene ble dokumentert ved foto før og etter formgraving og innmålt som punkter.

Staurhull rundt flerfasa ildsted.

5.3.2.6 Kokegroper

Det var tre kokegroper og en grunn kullkonsentrasjon i Hus II. Kullkonsentrasjonen lå i midtaksen sør i huset, mellom takbærende stolpepar 6, og kan trolig relateres til bruken av de mangefasa ildstedene mot nord. Det ble prioritert tatt ut kullprøver fra kokegropene ettersom de kunne relateres stratigrafisk til andre anlegg i Hus II. Mens kokegrop 22143 kuttet av veggrofta, og således må være eldre, kuttet kokegrop

18999 to takbærende stolpehull. Lyng fra kokegropa er datert AD 230-325, noe som gir en øvre dateringsgrense for takbærende stolpehull Ø i par 4. Kokegrop 20442 lå lengst N i huset, i østlig takbærende linje. Over anleggene lengst nord i huset var det bevarte rester av gulvlag og en høy frekvens av keramikk. I toppen av kokegropa var det spesielt sortglittet keramikk som dominerte funnbildet. Ut fra funnene kan vi således anta at kokegropa kan være samtidig med huset, til tross for en noe ugunstig beliggenhet. Imidlertid har vi fått en datering til BC40-AD60 på løvtre fra kullaget i bunnen av gropa, noe som ikke er i overensstemmelse med funnmaterialet. Måten kokegropa relaterer seg til andre omgivende anlegg, holdt sammen med funnmateriale, indikerer likevel at anlegget bør betraktes som en del av Hus II.

18999	Kokegrop	Avr. rekt	128x80	20	VP101: AD 230-325	Kutter takbærende 19122 og 19139
20442	Kokegrop	Oval	122x93	18	VP83, 84: BC40-AD60 F552-555, 627, 645-650, 751	Lengst N, Ø for midtaksen
22143	Kokegrop	Sirkulær	116x100	10	VP81	Kuttet av veggrøft
8173	Kullkons	Sirkulær	76x70	2		I midtaksen i S

5.3.2.7 Groper

Kun fire anlegg i Hus II er definert som groper. Alle gropene lå N i huset og var dekket av rester av gulvlag. 20299 lå i linje med vestlig takbærende stolperække lengst NV i huset og ble således i overflata vurdert som et mulig takbærende stolpehull. Den 5 cm dype, ujevne og rundbunna nedgravinga får anlegget til å framstå mer som ei udefinerbar grop. NØ i overflata lå det enkelte skjørbrante steiner, og i bunnen av nedgravinga var det innslag av litt kull. 20299 tolkes som ei grop relatert til de mange ildstedene rundt, da spesielt ildsted 20341 i NØ-kant. Likeledes lå det ei grop (22546) inntil dette ildstedet også i øst, noe som antyder at ildstedet kan ha hatt flere groper knyttet opp til seg. Samtidig henger gropa sammen med kokegrop 20442 østlig side, slik at bildet av hva som er relatert til hverandre er langt fra entydig. Den felles hyppigheten av leirkarskår innenfor gropa og kokegrop 20442 kan muligens antyde en sammenheng mellom de to anleggene. Innenfor grop 22546 ble det i tillegg til sortglitta og spannforma keramikk også funnet et bryne og et jernfragment.

Hele husets bredde mellom andre og tredje takbærende stolpepar var preget av ei svær nedgraving. Grop 18245 var dekket av rester av gulvlag som også strakte seg over takbærende stolpepar 3. 14 cm ned i den store gropa lå det et ildsted (18199) med ei lita grop i NØ-hjørne (20154). Det ble vurdert hvordan ildstedet kunne være relatert til den store nedgravinga, eller om gropa representerte en eldre fase som hadde blitt fylt igjen og et ildsted anlagt i midtaksen oppå. Den store gropa var full av tett anlagte store, runde steiner med et humusholdig lag i bunnen. Det er uklart om steinene beretter om bruken av gropa eller viser til behov for å fylle den igjen etter at den var gått ut av bruk. Hvis hensikten var å fylle igjen et stort hull inne på gulvet, ville trolig de store, tette steinene fungert godt som drenering i ei stor forsenkning som ellers ville blitt fuktig og gjørmete. Gropa var symmetrisk plassert i forhold til de motstilte inngangene i huset, og det ble vurdert om arbeidet som hadde foregått rundt gropa hadde hatt behov for god gjennomlufting, trekk eller godt lys. Den 4

meter brede og 2,4 meter lange gropa er så stor at den nesten kan betraktes som et grophus inne i verkstedhuset. I gropa ble det i tillegg til leirkarskår funnet et vevlodd, slik at den etter hvert gikk under betegnelsen vevegropa. Vi vurderte om det kunne vært en fordel å stille opp en stor vev i ei nedsenket stor grop rett innenfor de motstilte inngangene slik at det ble godt arbeidslys. Bearbeiding og veving av lin er gunstig i et fuktig miljø, noe som kanskje gjør det mer hensiktsmessig å utføre arbeidet i ei stor, nedgravd grop som kan minne om et grophus fra yngre jernalder.

Grop 18245 med ildsted 18199 oppi. Gropa omtalt som «vevegropa» fyller hele husets bredde.

Grop 18245 etter graving av ildsted 18199. Legg merke til det humusholdige laget i bunnen.

I nordlig kant av den store vevegropa var det et mindre anlegg som først ble vurdert som et mulig stolpehull. 20154 var dekket av stein i toppen og hadde oval form. Ved graving ble det klart at den vesle nedgravinga fylt med mørkebrun humusholdig sand respekterer ildsted 18199 og ser ut til å utgjøre en struktur relatert til ildstedet, uten at det er klart hvilken funksjon den kan ha hatt. I gropa ble det funnet et leirkarskår og tatt ut en kombinert kull- og makrofossilprøve (2010/01-152).

18245	Grop	Oval	414x241	17	VP82, 151 F501, 502, 578-588	Lag 11244 over. Mange strukturer oppi. «Vevegrop»? Fylt med stein
20154	Grop	Oval	61x40	25	VP152, F670	Inntil A118199 Steinlagt overflate
20299	Grop	Oval	77x70	5		Ikke takb stolpehull
22546	Grop	Oval	69x45	11	F642-644	

5.3.2.8 Grøfter

Grøfter i og langs veggen er ikke tatt med i denne oversikten siden de er med i tabellene over husets vegger. Også grøft 19024 som gikk på tvers av huset er diskutert under delkapittel 5.3.2.3. Det er også mulig at grøft 19784 kan relateres til husets vegger, i dette tilfellet nordlig endevegg. 19784 var orientert parallelt med nordlig endevegg, men ettersom det ikke ble funnet andre spor enn den korte grøfta etter en eventuell forlengelse mot nord, holdes det som lite sannsynlig at grøfta er spor etter et påbygg mot nord. Således bør grøfta tolkes som spor etter noe på utsida av nordlig endevegg, for eksempel en bevart rest av ei dreneringsgrøft.

Ildsted 20341 og grøft 22530 lengst nord i Hus II. Rekka av stolpehull i bakgrunnen er nordlig endevegg.

22530 er ei lita grøft som henger sammen med ildsted 20341 lengst N i huset. Den 62 cm lange grøfta ser ut til å kun være bevart under gulvlaget. Hvis vi kunne forventet omtrent noen lunne samme situasjon som ved flere av ildstedene i kjøkkendelen i Hus I, er det ikke utenkelig at grøfta kan ha utgjort en luftkanal. Den kullholdige nedgravinga var kun 4 cm dyp, slik at det ikke er utenkelig at grøfta som er påvist utgjør den bevarte delen av en luftkanal som opprinnelig kan ha vært lenger. Samtidig kan det innvendes at luftkanalene i Hus I fra samme periode hadde flat bunn, ikke rund som i 22530. For bedre å kunne vurdere forholdet mellom grøfta og ildstedet hadde det vært en fordel om overgangen mellom de to anleggene hadde vært undersøkt, noe som dessverre ikke var tilfellet med grøft 22530 i Hus II. Det ble dokumentert et snitt i grøfta før sørlig del, bort fra ildstedet, ble formgravd.

19024	Grøft	L-form	L:450 Br: 20	7	Rette sider, flat bunn	På tvers av midtskip. Flere stolpehull oppi
19158	Grøft	Ujevn	53x20			Grunn
19784	Grøft	Rett	67x16			N for NV hjørne
22530	Grøft	Rett	54x13	4	Noe trekull	Luftekanal til AI20341?

5.3.2.9 Lag

Bevaringsforholdene N i Hus II kan sammenlignes med den velbevarte nordlige delen av Hus I. Overflata var preget av humusholdig masse med et høyt innslag av kull, brent leire og mange funn. Som i Hus I gikk det med en del tid til å grave områdene med rester av gulvlag ettersom måtte tas stadige vurderinger og innmålinger av mulige nye kontekster og sammenhengen mellom dem. Ved graving kom det fram mange funn som alle ble direkte innmålt, og uttak av prøvemateriale fra kontekster som ble bortgravd måtte kontinuerlig vurderes. De største funnkonsentrasjonene i Hus II sammenfaller med områdene med rester av bevarte gulvlag (se 5.3.4).

Rester av gulvlag lengst nord i huset (10982).

De to kontekstene betraktet som rester av gulvlag lå over to store ansamlinger av anlegg lengst N i huset (10982) og mellom de motstilte inngangene (11244). Sistnevnte lag dekket hele gulvflata, den store vevegropa og takbærende stolpepar 3. Laget lengst N dekket et ildsted, ei kokegrop, to groper, ei grøft og flere stolpehull. Selv om det ikke ble påvist rester av gulvlag i det 3 meter lange spennet mellom de to lagene, kan de gode bevaringsforholdene illustreres med den store ansamlinga av bevarte staurhull rundt ildstedene i området.

10982	Lag		291x216		F72-80	Over ildsted og groper i N
11244	Lag		414x339	14	VP31-34 F90, 97, 98, 457-466, 479- 481, 622	Over AG18245, AI18199 og par 3

Kommentar: Majoriteten av anlegg i Hus II har en undersøkelsesgrad på 100 % og ble formgravd for å kunne få innblikk i ulike faser. Ved formgravinga av takbærende stolpehull og dørstolper kom form, størrelse, konstruksjonsdetaljer som flate heller og tidsrelasjonen mellom ulike faser tydelig fram. Mange av veggstolpene, samt de store ildstedene, hadde en undersøkelsesgrad ned mot

50 % ut fra tidsprioriteringer.

5.3.3 Mål

Hus II har vært 22,5 meter på det lengste og 20,5 meter på det korteste. Sistnevnte mål er knyttet til den vestlige vegggrøfta som smalner inn mot en sørlig ende som framstår som den må ha vært i underkant av 3 meter bred. Til sammenligning er nordlig endevegg 3,8–4,0 meter bred. Hus II måler 5,5 meter på det bredeste. Grøftene i nordøst er ikke medregnet i bredden da de tolkes som utvendige nedgravinger.

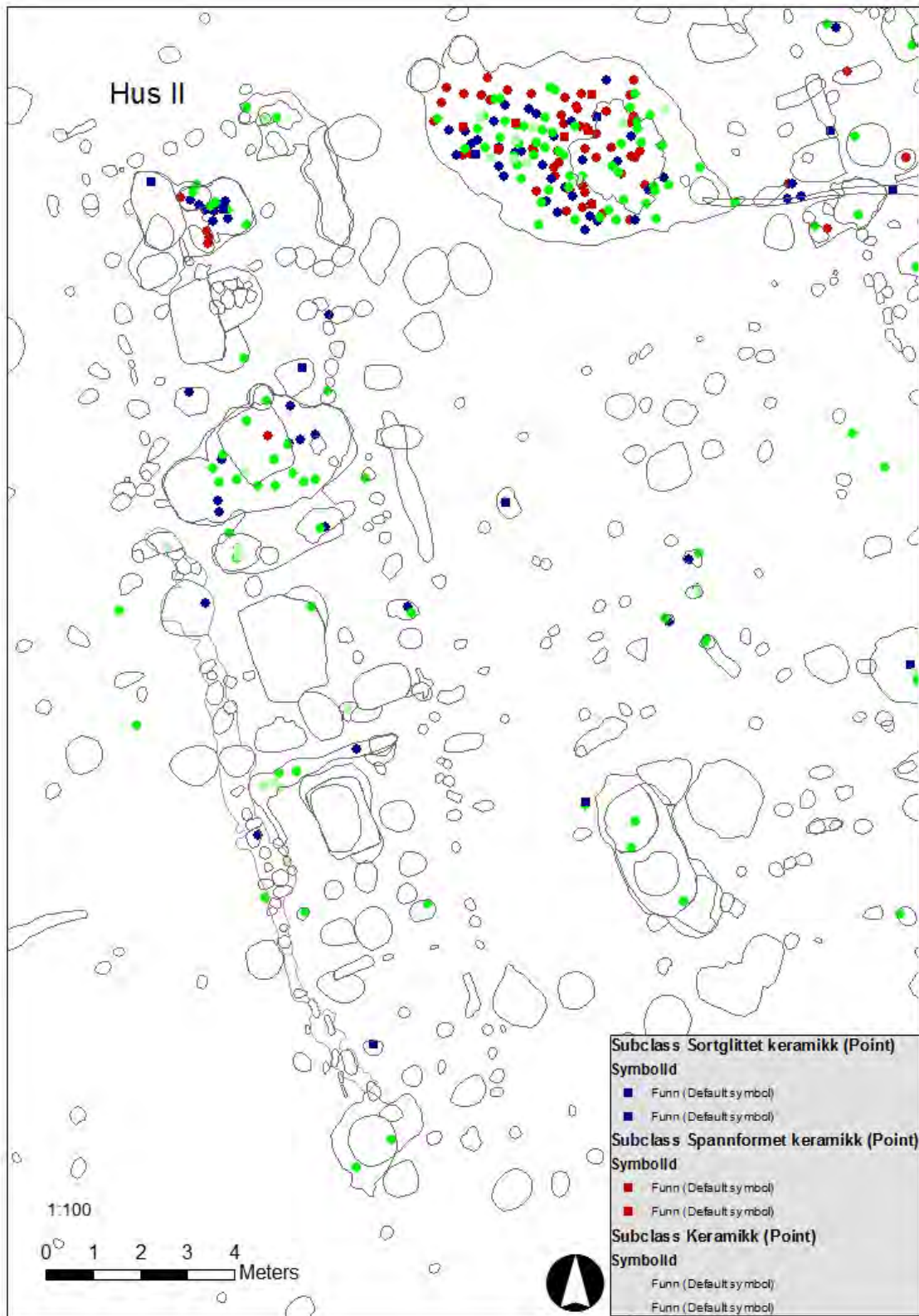
5.3.4 Funn

I Hus II er det to tydelige konsentrasjoner funn. Begge funnkonsentrasjonene ligger i nordlig del av huset som i likhet med situasjonen i Hus I tilsvarer den best bevarte delen med rester av gulvlag. Den store vevegropa 11244 strekker seg over hele husets bredde, men alle funnene lå inn mot sentrum av anlegget. Vevegropa domineres av keramikk av annen type, dernest sortglittet keramikk. Det var også en forekomst av spanformet keramikk i anlegget. I tillegg ble det også funnet et vevlodd og en underligger til skubbekvern i den store gropa.

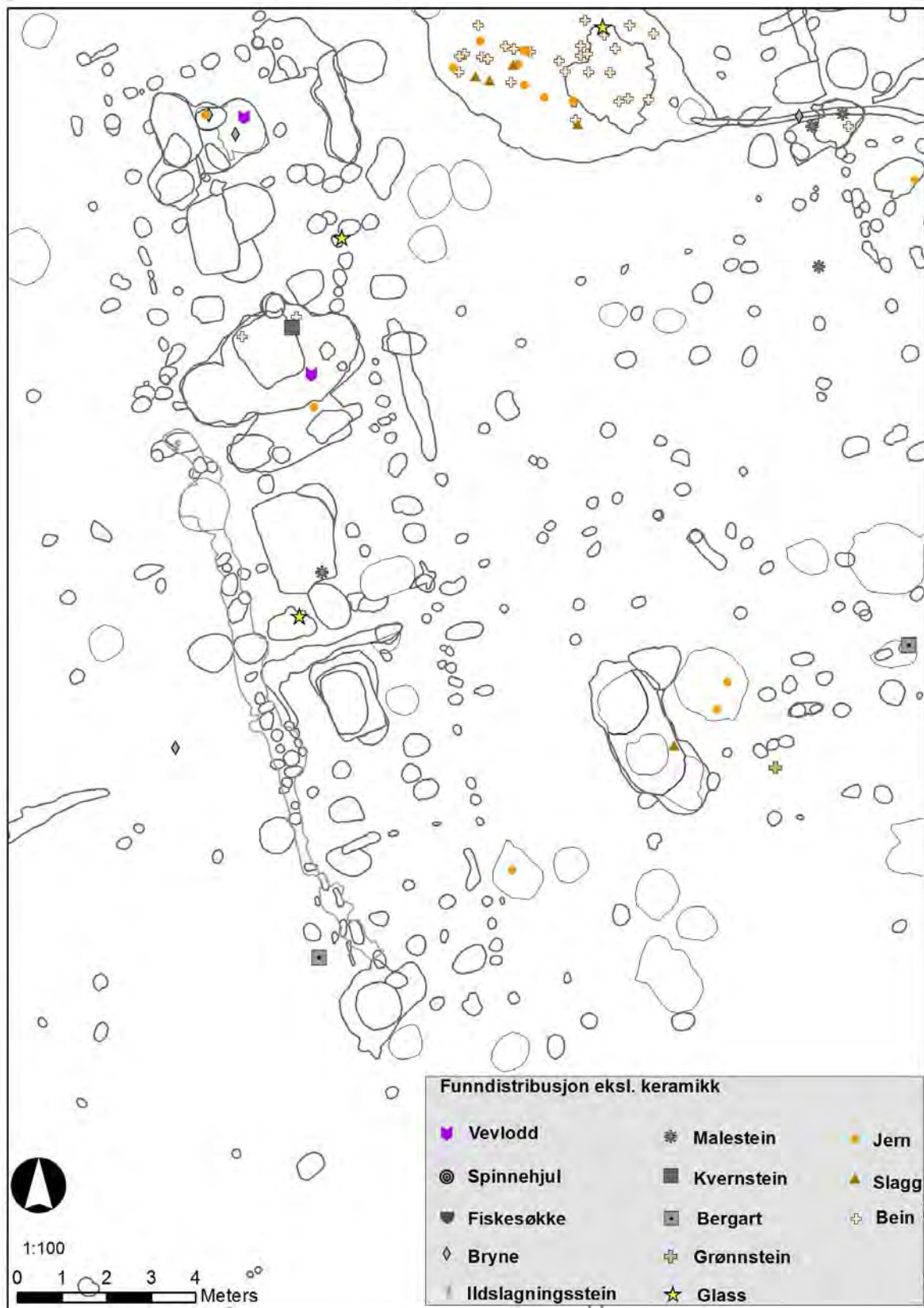
Den andre store funnansamlinga ligger lengst nord i huset, innenfor tre anlegg som lå inntil hverandre. Mens grop 22546 utgjør NV-del av kokegrop 20442, lå stolpehull 20321 i SV-kant av 20442. Alle de tre anleggene lå under østlig del av lag 10982. I kokegropa er det sortglittet keramikk som dominerer klart, etterfulgt av leirkarskår av annen type. I tillegg ble det funnet et bryne i 20442. Innenfor grop 22546 som henger sammen med kokegropa i NV ble det funnet to skår sortglitta keramikk, to spannforma skår og et skår av annen type. Et bryne og et jernfragment ble også funnet i den vesle gropa. I stolpehullet i SV-kant av kokegropa ble det utelukkende funnet spannforma keramikk, til sammen åtte skår.

Hvis vi ser på fordelinga av funn i takbærende stolpehull, ble det funnet enkelte sortglitta skår både nord og lengst sør i huset, i begge stolpehullene i par 2 og i det ene stolpehullet i par 3 og 7. Videre skriver flere av funnene seg fra grøfta langs sørvestlig vegg samt fra grøfta som går på tvers inne i husets sørlige del. Forekomsten av sortglitta keramikk i stolpehull og grøfter er imidlertid lav i sammenligning med de nevnte konsentrasjonene innenfor kokegropa i NØ og vevegropa AK 20442. Imidlertid er det tydelig at forekomsten av sortglitta keramikk er langt høyere i Hus II enn spanformet. Fra hele huset er det kun elleve spannforma skår fordelt på fem forekomster, alle funnet i den nordlige delen med rester av gulvlag bevart. Til sammenligning forekommer keramikk av annen, uidentifiserbar type mer spredt rundt i huset. Det er verdt å merke seg at det kun var ett av de spannforma skårene fra Hus II som var dekorert. F642 ble funnet i grop 22546 lengst N i huset og besto av to skår der det ene var dekorert med fine, parallelle linjer.

Det ble funnet svært lite bein og jern i Hus II. To brente beinbiter ble funnet i vevegropa og to jernfragmenter ble funnet i område med bevarte lag i nordlig del av huset. Av steinmateriale ble det funnet én kvernstein i vevegropa, én ildslagningsstein i inngang C og to bryner i kokegrop 20442 i NV. Som nevnt ble det funnet et vevlodd av kleber i vevegropa, men det ble også funnet et vevlodd av brent leire i laget over kokegrop 20442 i NV. De to vevloddene fra Hus II representerer de eneste vevloddene som ble funnet på hele prosjektet.

Det mest oppsiktsvekkende funnet fra verkstedhuset var imidlertid et lite, blått glasskår som ble funnet ved inngang A. Mens vårt skår skriver seg fra et verkstedhus fra yngre romertid, er det i Norge kjent 191 glassbegre fra graver fra yngre romertid og folkevandringstid. Forekomsten av glassbegre i graver har et tydelig oppsving i

tida etter 300 AD. Blant de 85 glassbegrene fra boplasskontekster er det kun fire glasskår som kan tidfestes til eldre jernalder, nærmere bestemt folkevandringstid (Holand 2001). Hva angår forholdet mellom skår og begre, var hvert beger representert med et gjennomsnitt av kun to skår i materialet fra Eketorp-II på Öland. Med andre ord kan det blå glasskåret fra verkstedhuset fra yngre romertid i aller høyeste grad karakteriseres som oppsiktsvekkende.

Mens skåret funnet i avfallsgrop 3892 var lyst gulgrønt i fargen og hadde pålimte tråder, var glasset fra Hus II knallblått med slipte fasetter. Innledningsvis ble det vurdert om de to skårene som ble funnet med en avstand på 7,5 meter kunne være fra et tofarget glassbeger i overfangsteknikk. Dekoren består av slipte, rette bånd som danner en V-form på det foreliggende skåret. Båndene framstår som hvite og er upolerte. Det er ikke kjennskap til sliping av glass som en benyttet teknikk i Skandinavia i eldre jernalder, så det holdes som sannsynlig at skåret skriver seg fra et glassbeger innenfor Romerrikets grenser eller under impulser fra den seinromerske glassindustrien. Nå er imidlertid romertidsglasset grønnfarget, mens blåfargen oppnås ved å tilsette kobolt (Straume 1984:88-89).

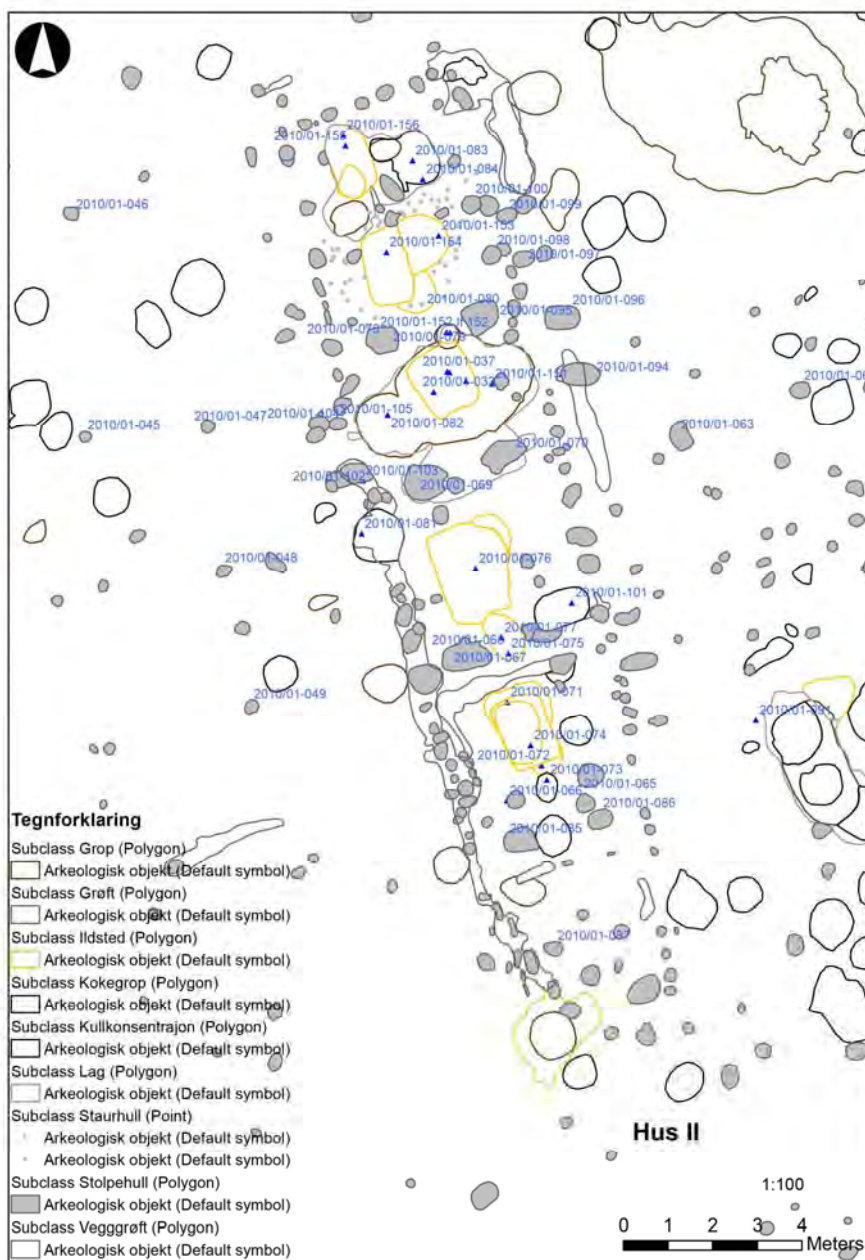
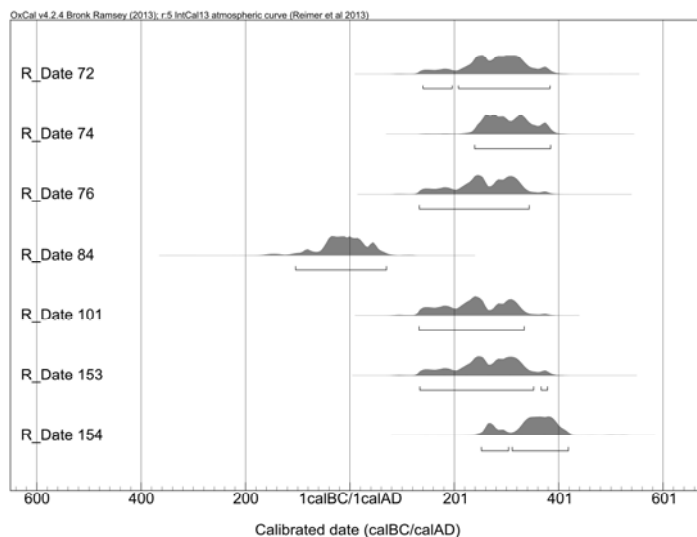

Til venstre: glasskår funnet i Hus I, til høyre glasskår funnet i avfallsgrop 3892 mellom Hus I og II.

5.3.5 Prøver og dateringer

Fra Hus II ble det tatt ut kombinerte kull- og makrofossilprøver fra takbærende stolpehull, dørstolper, ildsteder, kokegrop og grop. Ved utvelgelse av materiale til dateringer ble det primært fokusert på ildsteder, dernest kokegrop som var i stratigrafiske relasjoner til andre anlegg i huset (se kap. 5.3.2.6). Dateringsmaterialet består av trekull av kortliva arter ettersom det generelt er lite forkulla korn bevart i ildsteder på grunn av høye temperaturer.

2010/0	Kontekst	Art	Vekt g	Uka ±	Refnr da	To	From	%
72	Hus II - 2AK 18698 e. fase S i huset	Bjørk	0,14	1760	40	TRa-1684	141	384 95.4
74	Hus II - y. fase i flerfaset ildsted	Bjørk	0,2322	1735	30	TRa-4040	240	385 95.4
76	Hus II - dypt ildsted i sentrum	Bjørk/or	0,0192	1775	35	TRa-4041	134	344 95.4
84	Hus II - stor, funnrik grop lengst N	Løvtre, kortlivet	0,0213	2010	35	TRa-4042	-105	71 95.4
101	Hus II - kokegrop y. enn to takbærende stolpehull	Lyng	0,0362	1785	35	TRa-4043	133	335 95.4
153	Hus II - 2AI 11088, ildsted med heller i bunnen	Bjørk	0,1116	1770	40	TRa-1689	135	379 95.4
154	Hus II - 2AI 11118, stort ildsted N	Or	0,2036	1690	35	TRa-1690	253	419 95.4

Dateringa fra kokegrop 20442 NØ i huset er den eneste som skiller seg ut blant de sju dateringene fra Hus II. De øvrige dateringene faller innenfor yngre romertid. På bakgrunn av de foreliggende dateringene ser det ut som om Hus II har vært i bruk i kortere tid enn hovedbygningen Hus I som også var i bruk gjennom folkevandringstid. Hvis vi sammenligner de to bygningene, framgår det tydelig at Hus I har gjennomgått flere faser og mer omfattende utskiftninger, noe som er i tråd med ei lengre brukstid enn Hus II. Likevel er det viktig å ha in mente at både takbærende stolpehull, dørstolper og vegger viser til utskiftninger også i Hus II.

5.3.6 Diskusjon

Hus II har vært vedlikeholdt ved utskiftning av takbærende stolper, dørstolper og veggforløp. Ved sammenligning med Hus I framstår vedlikeholdet mer moderat enn det ellers ville gjort hvis vi valgte å sammenligne med mange av de andre husene på Myklebust. Et spesielt trekk ved Hus II er det ulike veggforløpet vi får inntrykk av ut i fra veggrofuta og veggstolpene i sørlig ende. Mens de uttrukne dørstolpene kunne fristet oss til å vurdere muligheten for ytre steinvegger, slik tilfellet var for Hus I, betraktes forskyvninger i vegglinja som et sikkert indisium på fraværet av en ytre ramme av stein.

Seks av sju dateringer fra Hus II indikerer at bygningen har vært i bruk gjennom yngre romertid. Det er kun dateringa fra ildsted 11118 som så vidt strekker seg inn i folkevandringstid ved kalibrering med to sigma. Ildsted 11118 kuttet da også to andre ildsteder N i huset. Den andre samtidige dateringa seinest i yngre romertid skriver seg fra ildsted 19094 som utgjorde yngste fase i et annet ildsted med mange overlappende faser S i huset. Dateringene fra Hus II er samtidige med eldste fase i Hus I, inkludert den eldste fasen i dyretråkket. Hus II har dermed utgjort en verkstedbygning til et samtidig hovedhus med fjøsdel. I tillegg peker den ene innsendte dateringa fra Hus V mot at den vesle treskipa bygningen like inntil vestlig vegg av verkstedhuset kan ha vært samtidig i bruk. Videre viser den ene innsendte dateringa fra firestolpersbygningen Hus IV at det kan være samtidig med Hus II. Det finnes også en mulighet for at ytterligere en firestolpersbygning, Hus XVII som gikk ut fra NØ-hjørne av Hus I, kan ha vært tilknyttet det store gardsanlegget fra yngre romertid. Med andre ord framstår yngre romertid som den perioden det er påvist mest omfattende bosetting på Myklebust med et gardsanlegg bestående av to store bygninger med en lengde på 42 og 22 meter, to firestolpersbygninger samt en mindre treskipa bygning.

De mange anleggene i midtaksen til både Hus I og II indikerer høy aktivitet. Mens Hus I ser ut til å ha vært i bruk gjennom både yngre romertid og folkevandringstid, tyder dateringene på at Hus II har hatt en kortere, men dermed desto mer intensiv bruk i yngre romertid. De mange samtidige bygningene gir inntrykk av en stor gard, noe som kan kaste lys over den tilsynelatende intensive bruken av verkstedhuset. Selv om det hersker stor usikkerhet rundt formålet med de mange ildstedene og gropene i verkstedhuset, er det klart at tidsepoken representerer ei blomstringstid hva angår håndverksproduksjon. Det er grunn til å tro at det på en stor gard i yngre romertid kan ha foregått keramikkproduksjon, tekstilarbeid, smiing og finsmedarbeid knyttet til smykkeproduksjon.

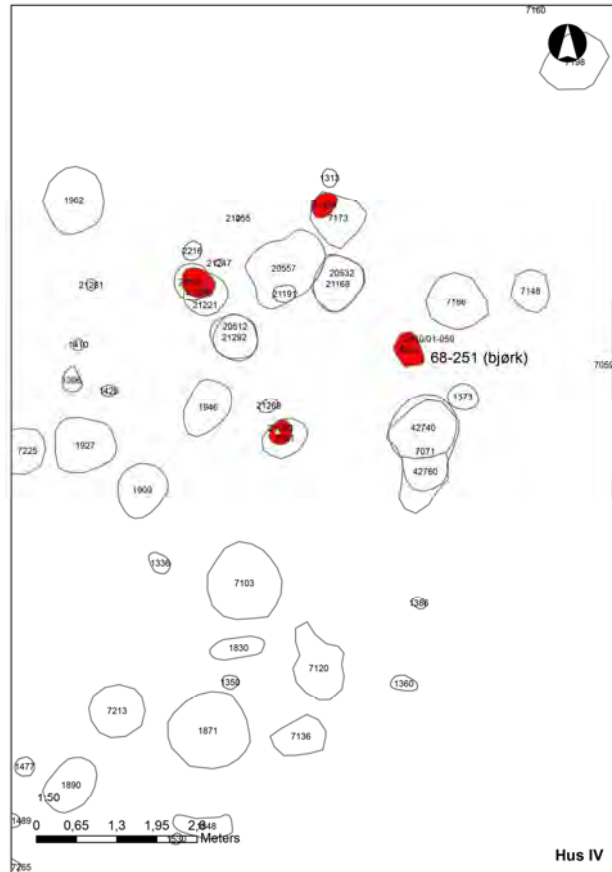

5.4 Hus IV – firestolpersbygning fra Y.ROM

Lokalisering

Bygningen ble påvist nord på Felt 1, 2,5 meter sør for feltavgrensninga inntil hesteveien mellom Felt 1 og Felt 10. Det ble ikke funnet anleggsspør i nordøstlig hjørne av Felt 10, lokalisert 10 meter nordvest for Hus IV.

Bygningen lå 11 meter nord for Hus II og 13 meter nordvest for Hus I. Terrenget hullet mot nord, og jorddekkets tykkelse var jevnt økende nedover fra det skrinne dekket på toppen av høyderyggen. Det ble ikke påvist moderne forstyrrelser i den finkornete, siltige undergrunnen. Hus IV var lokalisert til et område av feltet preget av kokegroper, omtrent 40 m.o.h. Fra Hus IV var det vidstrakt utsikt mot havet og Hafrsfjords innløp i nord.

Beskrivelse av strukturer i Hus IV

Tre av fire takbærende stolpehull ble påvist i kokegroper og det var tydelig at stolpehullene var gravd ned i kokegroperne. De tre stolpehullene var alle anlagt i nordlig del av kokegroperne (jf. ill.). Den vesle bygningen virker til å være orientert nordvest-sørøst med en avstand på 2,8 meter mellom første og andre par takbærende stolpehull. Avstanden mellom stolpehullene innad i de to parene var 2,4 meter. De ovale stolpehullene hadde i to tilfeller lengste mål orientert på tvers av bygningens antatte lengderetning (21208 og 21334), og i to tilfeller lengste mål orientert langs bygningens antatte lengderetning (21206 og 2082). To av stolpehullene var preget av svært store skoningsstein (2082 og 21206). Stolpehullene i den vesle bygningen framsto som kraftige, spesielt hvis det sammenlignes med firestolpersbygningen anlagt inntil Hus I (jf. kap. 4.6).

ID	Masse	Mål/Form	Dybde	Form	Prøve	Tolkning	%
21280	Mørkebrun humusholdig sand. Enkelte steiner.	40 x 35 cm Oval	24 cm	Skrå sider flat bunn	2010/01 -58	Takbærende	100
2082	Mørkebrun humusholdig sand. Skoningssteiner.	54 x 41 cm Oval	28 cm	Skrå sider flat bunn	2010/01 -59	Takbærende	100
21206	Mørkebrun humusholdig sand. Skoningssteiner.	58 x 43 cm Oval	21 cm	Skrå sider flat bunn	2010/01 -57	Takbærende	100
21334	Mørkebrun humusholdig sand. Enkelte steiner.	47 x 34 cm Oval	26 cm	Skrå sider flat bunn	2010/01 -60	Takbærende	100

Mål

Uten påviste spor etter vegger eller innganger er det vanskelig å kalkulere de ytre målene til den firestolpers bygningen. En parallell kan søkes i Tuft 2 på Ullandhaug hvor det både ble funnet spor etter indre og ytre vegg samt inngang (Myhre 1980:45ff). Målt fra innsiden av treveggene har firestolpersbygningen på Ullandhaug vært 7,8 meter lang og 4,0 meter bred. Utvendige mål gir en lengde på 10,4 meter og en bredde på 6,5 meter. Midtaksen i Hus IV var imidlertid langt bredere enn i Tuft 2, mens avstanden mellom grindene var noe større i Tuft 2 enn i Hus IV.

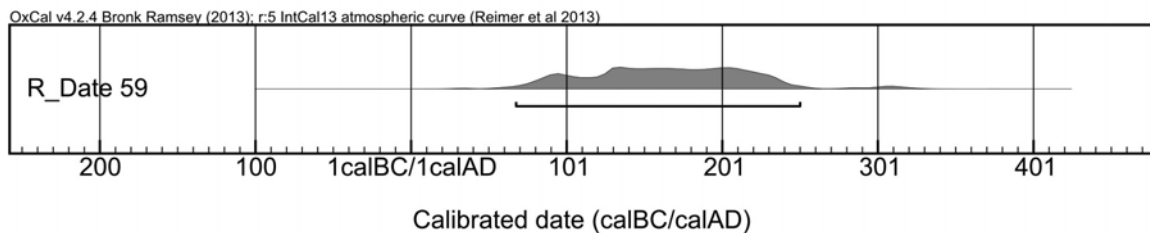
Funn

Ved flotering av jordprøve 2010/01-58 fra takbærende stolpehull 21280 ble det funnet et leirkarskår (F625). Det er ikke mulig å identifisere typen leirkarskår nærmere.

Prøver og datering

Det ble tatt ut kombinerte kull- og makrofossilprøver fra de fire takbærende stolpehullene (2010/01-57–60). Det ble kun prioritert sendt inn én prøve til datering fra firestolpersbygningen etter første feltsesong:

2010/01-	Ukalibre ±	Kontekst	Art	Vekt g	Refnr datlab	From	To	%
59	1850	40 Hus IV - AS 2082 takbærende stolpe	Bjørk	0,0871	TRa-1682	68	251	95.4

Diskusjon

Det holdes som sannsynlig at den vesle bygningen har inngått som en del av gårdsanlegget knyttet til Hus I og II. Hus IV var anlagt nord for hovedhus og verkstedhus i gårdsanlegget, omtrent i midtlinja mellom de to større bygningene. Ut fra plasseringa kan firestolpersbygningen ha bidratt til å ramme inne tunområdet og gi utearealet ly for nordvesten, samtidig som den mindre konstruksjonen ikke ville sperret hele utsikten mot Hafrsfjords innløp.

En parallell til Hus IV kan søkes i Tuft 2 på Ullandhaug hvor det både ble funnet spor etter indre og ytre vegg samt inngang (Myhre 1980:45ff). Målt fra innsiden av treveggene har firestolpersbygningen på Ullandhaug vært 7,8 meter lang og 4,0 meter bred. Utvendige mål gir en lengde på 10,4 meter og en bredde på 6,5 meter. Midtaksen i Hus IV var imidlertid langt bredere enn i Tuft 2, mens avstanden mellom grindene var noe større i Tuft 2 enn i Hus IV.

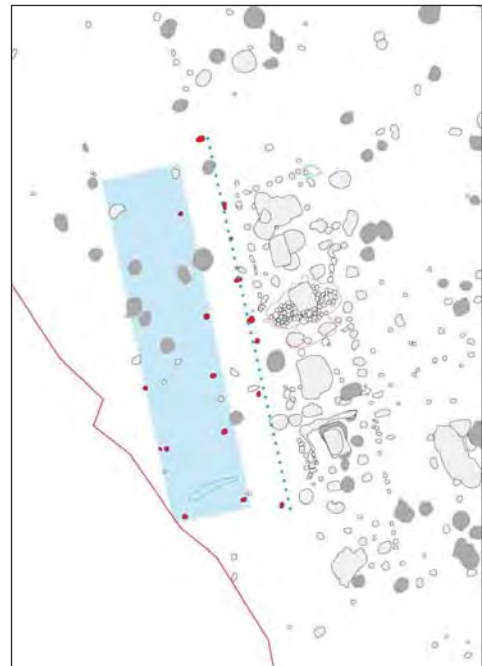
Det antas at Hus IV har vært benyttet som en mindre sidebygning, muligens som et lager. Det ble ikke funnet spor etter ildsted eller groper som kan knyttes til huset, og det ble heller ikke gjort funn av gjenstander som kan bidra i tolkninga av bygningens funksjon. Hus IV ble funnet i et område preget av en stor tetthet av kokegroper, noe som indikerer utendørsaktiviteter før og etter at bygningen var i bruk. Hvis vi antar at

mange av kokegropene kan være samtidige med gårdsanlegget fra yngre romertid/folkevandringstid, da de ligger i et tett belte i god avstand fra gårdstunet, indikerer dette at Hus IV kun har inngått som innomhus areal under deler av gårdens bruksfase. Ut fra den ene datering innsendt fra Hus IV kan det antydes at firestolperbygningen muligens har vært en del av gårdens eldste bruksfase. Mot denne antagelsen kan det samtidig innvendes at stolpehullene var klart yngre enn de tre kokegropene de var anlagt oppi, noe som viser at området har vært benyttet til utendørsaktiviteter også før anleggelsen av Hus IV.

5.5 Hus V – treskipa hus fra Y.ROM/FVT

Lokalisering

Bygningen ble påvist umiddelbart vest for verkstedhuset (Hus II). Ved avdekking av Felt 1 den første sesongen ble feltgrensa anlagt like vest for Hus IV, for å unngå å åpne opp områder som ikke kunne ferdiggraves første sesongen. Ved avdekkinga påfølgende sesong ble store arealer åpnet mot vest slik at Hus V ble liggende midt på det avdekkete feltet. Nordlig del av Hus V var anlagt så tett på Hus II at vi i utgangspunktet ikke betraktet dem som samtidige. Hus V var videre ikke anlagt helt parallelt med Hus II da det var orientert nord-sør framfor nordnordvest-sørsørøst. Terrenget hellet svakt mot nord med vidstrakt utsikt mot havet og Hafrsfjords innløp i nord. Huset var lokalisert til et område med lav grav av moderne forstyrrelser og finkornet sandig undergrunn, 40 m.o.h.

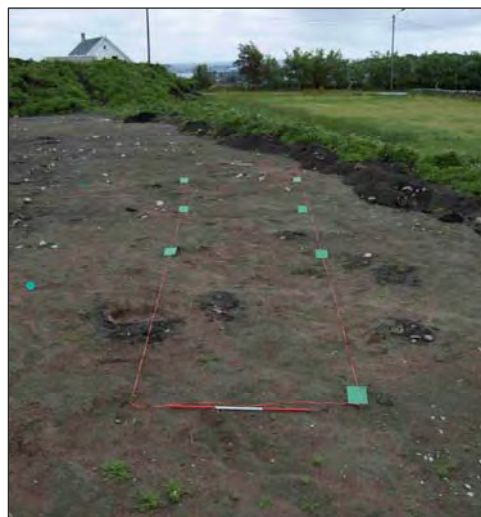

Beskrivelse av strukturer i Hus V

Sju takbærende stolpehull tilhørende fire par tolkes som sporene etter en mindre, treskipa bygning. Det takbærende stolpehullet i sørøst var trukket noe ut mot øst, noe som ga en avstand mellom stolpehullene i det sørlige paret på hele 3,2 meter. Avstanden mellom de andre stolpehullene innenfor hvert par var 2,7 meter. Grindene var fra sør til nord plassert henholdsvis 3,6, 3,3 og 5,0 meter fra hverandre. De takbærende stolpehullene var små og sirkulære, hovedsakelig uten skoningsstein (jf. tabell). Ved undersøkelse av det takbærende stolpehullet lengst nord framgikk det tydelig at nedgravinga ble snittet ved registreringa. Det ble ikke funnet bevarte spor etter stolpehullet som antas å ha utgjort bygningens nordøstlige takbærende stolpe.

Det finnes en mulighet for at Hus V kan ha fortsatt med et ekstra takbærende par mot sør. Forskyvninga i vestlig takbærende stolperække tas imidlertid som en indikasjon på at det sørligste paret dokumentert i 2010 utgjør bygningens ende. Spennet fra det som i utgangspunktet ble tolket som sørlig ende til de ekstra stolpehullene i sør er på hele 5,7–6,8 meter. Videre var de to stolpehullene 8139 og 30225 grunne og svært ulike i størrelse til å utgjøre et par. Den begrensede størrelsen på de takbærende

stolpehullene i Hus V indikerer en kortere bygning, slik at det holdes som lite sannsynlig at huset kan ha vært over 20 meter langt. På den andre sida finnes det en mulighet for at ei grøft sør for Hus V kan være relatert til bygningen. Grøfta var imidlertid orientert noe skrått med tanke på å kunne utgjort en del av husets endevegg. Ved undersøkelse av den grunne nedgravinga med en bredde på 0,2–0,4 meter ble det påvist et stolpehull i dens sørvestlige ende. Det er vanskelig å se for seg at stolpehullet eller grøfta kan være relatert til konstruksjonene av Hus V.

Hele området vest og nordvest for Hus II var preget av kokegroper (jf. ill), og ingen av kokegropene ved Hus V tolkes som samtidige med bygningen. Nedgravningene hadde tydelig kullrand i overflata, og kokegrop 7294 ble snittet og dokumentert som representant for kokegropene i området. Kokegropene i nordøstlig del av Hus V ble i 2010 totalt bortgravd for å undersøke om det kunne finnes spor etter stolpehull under. Mot avslutninga av utgravinga 2011 ble alle anlegg som ikke hadde synlig kullrand og skjørbrante steiner innenfor hele området undersøkt nærmere for å få klarhet i om det kunne være andre, mer udefinerbare anlegg blant kokegroper. Samtlige større nedgravinger viste seg å være kokegroper.

Hus V (venstre) og Hus II (høyre).

ID	Masse	Mål/Form	Dybde	Form	Prøve	Tolkning	%
4464	Mørkebrun humusholdig sand	26 x 26 cm Sirkulær	12 cm	Skrå sider, flat bunn	2010/01 -43	Takbærende	100
4422	Mørkebrun humusholdig sand, enkelte steiner	33 x 30 cm Sirkulær	17 cm	Skrå sider, flat bunn	2010/01 -49	Takbærende	100
3119	Mørkebrun kull- og humusholdig sand, brent leire, steiner	28 x 25 cm Sirkulær	20 cm	Skrå sider, rund bunn	2010/01 -44	Takbærende	100
4474	Mørkebrun kull- og humusholdig sand, enkelte steiner	24 x 20 cm Sirkulær	15 cm	Skrå sider, rund bunn	2010/01 -48	Takbærende	100
19755	Mørkebrun til grå humusholdig sand	24 x 22 cm Sirkulær	19 cm	Skrå sider, spiss bunn	2010/01 -45	Takbærende	100
2787	Mørkebrun humusholdig sand	28 x 27 cm Sirkulær	22 cm	Skrå sider, rund bunn	2010/01 -47	Takbærende	100
4285 ¹	Mørkebrun humusholdig sand	23 x 23 cm Sirkulær	20 cm	Skrå sider, spiss bunn	2010/01 -46	Takbærende	100
4411	Mørkebrun humusholdig sand	28 x 27 cm Sirkulær	12 cm	Rette sider, tilnærmet flat bunn		Like Ø for østlig takbærende linje (2010)	50
4401	2010 Ø for Hus V	26 x 19 cm Oval	5 cm	Buete sider flat bunn		Ø for Hus V (2010)	50
7294	Mørkebrun kull- og humusholdig sand, skjørbrante steiner. Kullag i bunnen.	100x120cm Oval	15 cm	Skrå/buet, flat bunn		Kokegrop	50

¹ Snittet fra før av Rfk. Id.nr. 200160

Mål

Den vestlige takbærende stolperekka er 12 meter lang, noe som indikerer at Hus V må ha vært minimum 14–16 meter lang. Ut fra de takbærende stolpehullenes begrensa størrelse vurderes det som lite sannsynlig at bygningen kan ha vært særlig lenger. Bredden er svært vanskelig å beregne ettersom det ikke ble funnet bevarte spor etter veggstolper, grøfter eller dørstolper.

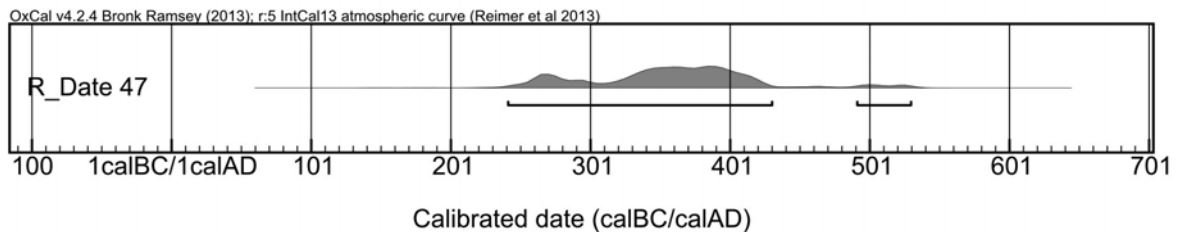
Funn

Ved flotering av jordprøve 2010/01-45 fra takbærende stolpehull 19755 ble det funnet et skår av udekorert spannformet keramikk (F628).

Prøver og datering

Det ble tatt ut kombinerte kull- og makrofossilprøver fra de sju takbærende stolpehullene (jf. tabell). Det ble kun prioritert sendt inn én prøve til datering fra den vesle bygningen etter første feltsesong:

2010/01-	Ukalibrert ±	Kontekst	Art	Vekt g	Refnr datlab	From	To	%
47	1680	45 Hus V - AS 2787 - takbærende stolpe	Løvtre, trolig osp	0,0237	TRa-1681	242	530	95.4

Den ene radiologiske datering er i tråd med funn av spannformet keramikk i takbærende stolpehull.

Diskusjon

Hus V tolkes som en sidebygning i gårdsanlegget fra yngre romertid/folkevandringstid. Nordøstlig del av Hus V lå kun to meter ut fra veggstolpene i Hus II, noe som medførte at vi først ikke betraktet bygningene som samtidige. Hus V var ikke anlagt helt parallelt med Hus II, men bygningenes nordlige endevegger antas å ha vært anlagt omtrent i linje med hverandre slik at Hus V kan ha vært konstruert noe skrått ut fra nordvestlig hjørne av Hus II.

Det ble ikke funnet spor etter ildsteder eller groper som sikkert kan knyttes til bruken av huset, og det holdes som sannsynlig at Hus V har vært benyttet som en lagerbygning. Med tanke på gårdsanleggets store boligvolum holdt opp mot den relativt begrensa størrelsen på fjøsdelen i hovedbygningen, kan det samtidig ikke utelukkes at mindre bygninger som Hus V kan ha vært knyttet til dyrehold. I likhet med Hus IV kan samtidig de mange kokegropene i området antyde at Hus V kun har vært en sidebygning i en kortere periode av gårdsanleggets brukstid. Nærmeste parallell til Hus V kan søkes i andre mindre treskipa bygninger på Myklebust slik som Hus IX, X og XII.

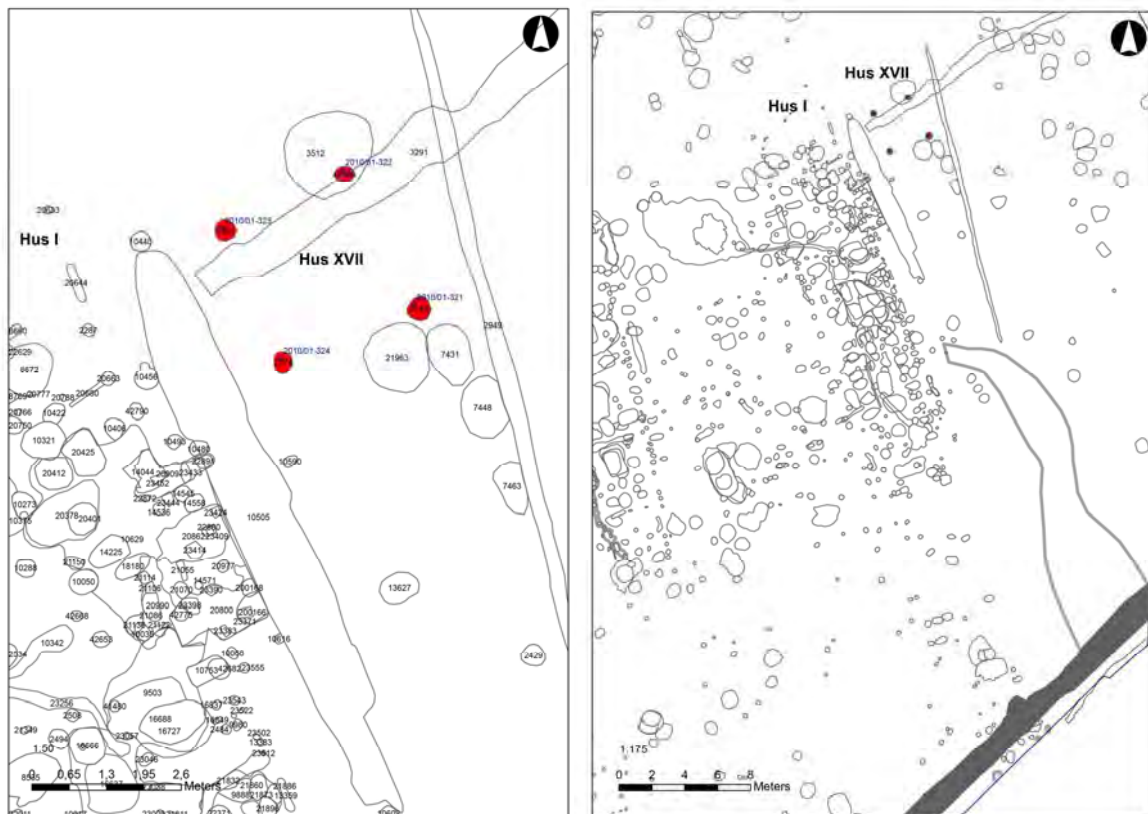
5.6 Hus XVII – fire stolpersbygning inntil hovedhus fra Y.ROM/FVT

Lokalisering

Hus XVII ble påvist øst på Felt 1, mot østlig del av planområdet. Bygningen var lokalisert til det svakt hellende terrenget ned fra høydedragets rygg, omtrent 41 m.o.h. Terrenget hullet mot nord, og jorddekkets tykkelse var jevnt økende nedover Felt 1 fra det skrinne dekket på toppen av høyderyggen. Fra Hus XVII var det vidstrakt utsikt mot havet og Hafrsfjords innløp i nord. Den fire stolpers bygningen var anlagt parallelt med Hus I, inntil nordøstlig del umiddelbart nord for de motstilte inngangene. Tre av stolpehullene ble innmålt ved åpninga av feltet i 2010, mens det fjerde stolpehullet først ble påvist i 2011 under ei kokegrop. En annen medvirkende faktor til at den vesle bygningen ikke ble påvist ved avdekking kan skyldes lokaliseringa til et område med to kryssende grøfter. Gjennom og delvis over de to nordlige stolpehullene gikk det ei 0,6 meter bred grøft, mens ei langt smalere grøft lå 0,8 meter øst for stolpehullene.

Beskrivelse av strukturer i Hus XVII

Fire stolpehull tolkes som en fire stolpers bygning anlagt i 90 graders vinkel ut fra nordøstlig del av Hus I. Avstanden mellom de to stolpehullene i det sørlige paret var 2,5 meter, mens avstanden mellom stolpehullene i det nordlige paret var 2,3 meter. Det var således en liten skjevhet mellom de to østlige stolpehullene som lå 2,7 meter fra hverandre, og de to vestlige stolpehullene der avstanden var 2,5 meter.

Stolpehullene i Hus XVII var relativt små og sirkulære. Unntaket var 42566 i nordøst som var oval med lengste mål øst-vest. Hva angår stolpehullenes dybder må det tas høyde for at området hadde stått åpent fra 2010 slik at nedrenset overflate i 2011 var minimum 5 cm lavere enn ved avdekking av undergrunnen. Til tross for dette kan

stolpehullene i Hus XVII betraktes som grunne med beregnede dybder innenfor 10-17 cm. De to sørlige stolpehullene var noe dypere enn de to i nord.

ID	Masse	Mål/Form	Dybde	Form	Prøve	Tolkning	%
2374	Mørkebrun humusholdig sand	28 x 26 cm Sirkulær	10 cm	Buete sider flat bunn	2010/01 -324	Takbærende	100
2142	Mørkebrun humusholdig sand	36 x 36 cm Sirkulær	12 cm	Buete sider rund bunn	2010/01 -321	Takbærende	100
3501	Mørkebrun kull- og humusholdig sand	32 x 30 cm Sirkulær	5 cm	Buete sider flat bunn	2010/01 -323	Takbærende	100
42566	Mørkebrun kull- og humusholdig sand	39 x 29 cm Oval	7 cm	Buete sider flat bunn	2010/01 -322	Takbærende	100

Prøver

Kombinerte kull- og makrofossilprøver ble tatt ut fra profilene av de fire takbærende stolpehullene (2010/01-321-324).

Mål, funksjon og antatt alder

Det antas at Hus XVII har vært samtidig med Hus I som en mindre sidebygning. Avstanden fra de to vestlige stolpehullene i Hus XVII til veggstolpene i Hus I var 2,8 meter. Veggstolpene i Hus I tolkes som spor etter en indre trevegg som høyst sannsynlig har vært omgitt av en ytre steinvegg avgrenset av dreneringsgrøfta. De kraftige dørkonstruksjonene til Hus I lå også uttrukket i forhold til veggstolpene, 2 meter vest for Hus XVII.) Dreneringsgrøfta lå kun 0,8 meter vest for de takbærende stolpehullene i Hus XVII. Hvis Hus XVII og dreneringsgrøfta langs veggen av Hus I har vært i bruk samtidig, kan vi anta at det har vært lite hensiktsmessig å inkorporere dreneringsgrøfta i den vesle sidebygningen. Hus XVII kan således beregnes til å ha hatt en bredde på 3,9–4,1 meter. Hvis vi imidlertid ser for oss at Hus XVII har utgjort et lager eller le-skur der det kun er anlagt et tak over Hus XVII i flukt med Hus I, over den dypt nedgravde dreneringsgrøfta, kan bredden beregnes til 6,3–6,5 meter.) Det holdes som sannsynlig at den nordlige veggen i Hus XVII kan ha gått i flukt med nordlig vegg i Hus I, det vil si 1,6 meter nord for det nordlige stolpeparet i Hus XVII. Mot sør er avstanden fra sørlig takbærende stolpepar til inngangen i Hus I kun 1 meter.

Hvis vi antar at Hus XVII har vært åpent mot sør, eller i alle fall ikke bygd inne inngangen i Hus I, kan bygningen beregnes til å ha hatt en lengde på 5,1–5,3 meter. En slik mindre sidebygning kan effektivt ha skjermet inngangspartiet for vind fra nord og nordøst. En viss le-effekt kan også ha vært oppnådd i forhold til dyrenes inngang lenger sør på østlig langvegg.

Interessante paralleller til Hus XVII kan finnes på lokaliteten Feddersen Wierde i Nord-Tyskland. Werner Haarnagel peker på likheter mellom de små sidebygningene i Feddersen Wierde og stabbur fra Asturias i Spania og Nord-Värmland i Sverige (Haarnagel 1979b:Tafel 140). Av de små sidebygningene i Feddersen Wierde er 13 firestolpersbygninger, alle konstruert i umiddelbar nærhet til langhusenes innganger (Haarnagel 1979a:148). Haarnagel tolker sidebygningene som oppbevaringssted for matvarer til daglig bruk, med andre ord en tilsvarende funksjon som de historiske stabburene.

5.7 Sammendrag

De fem bygningene fra tidsrommet yngre romertid/folkevandringstid var lokalisert til Felt 1. Det at bygningene fra perioden lå samlet representerer en kontrast til de mange spredte husene fra eldre bronsealder. Samtidig må vi ha in mente at tidshorizonten er lengre for bygningene fra eldre bronsealder, og ut fra dateringene framstår bronsealderhusene også i stor grad som om de avløser hverandre. Husene fra yngre romertid/folkevandringstid representerer en samling av flere store og små bygninger til ett tunområde på toppen av høyderyggen. Fire av bygningene har vært i bruk i yngre romertid, mens det kun foreligger reine dateringer fra folkevandringstid fra det store hovedhuset Hus I. Hus XVII, firestolpersbygningen anlagt i 90 graders vinkel ut fra nordøstlig ende av Hus I, må ha vært i bruk samtidig som Hus I. Hvis verkstedhus II og firestolpersbygningen Hus IV kun har vært benyttet i yngre romertid, kan det holdes som mer sannsynlig at en ny firestolpersbygning (Hus XVII) er reist inntil Hus I i folkevandringstid. Samtidig kan det påpekes at dateringene fra Hus IV (68–251) og Hus V (242–530) avløser hverandre i tid, noe som kan indikere at det er reist en mindre treskipa bygning (Hus V) helt inntil Hus II som erstatning for den eldre firestolpersbygningen Hus IV lenger nord. Uansett kan dateringene peke mot en nedgang i samlet bygningsmasse fra yngre romertid til folkevandringstid ettersom Hus II ikke virker til å ha vært i bruk i folkevandringstid.

Selv om det ikke ble prioritert innsendt materiale til dateringer fra de mange kokegropene på Felt 1, er det grunn til å tro at majoriteten av kokegropene er samtidige med gardsanlegget. Kokegropene er gjennomgående plassert i behørig avstand rundt Hus I og II, spesielt i hellinga nord og nordøst for husene, imellom husene og sør for Hus II. Kokegropene danner nærmest et sammenhengende belte, med unntak av området på SØ-sida av Hus I der dyrene ble ledet ut på beite mot sør. Størst er fortetninga nord for Hus I og II, i området hvor firestolpersbygningen Hus IV lå. Tre av fire takbærende stolpehull i Hus IV var da også plassert oppi kokegropene, noe som forteller oss at i alle fall noen av kokegropene innenfor denne fortetninga kan være eldre enn romertid. Fra hellinga nord for langhusene vil det ha vært storslått utsikt mot havet og innløpet til Hafrsfjord. Ansamlinga av kokegropene øst for Hus I ligger like utenfor den motstilte inngang B nordøst i Hus I, mens kokegropene på vestsida av Hus II ligger like utenfor den motstilte inngang C i Hus II. Den store konsentrasjonen nord for Hus I og II vil ha vært lett tilgjengelige fra de motstilte inngangene A som lå parallelt overfor hverandre nord i bygningene. De fleste kokegropene som lå inne i tunet mellom Hus I og II var anlagt like utenfor inngang D i Hus II og C i Hus I.

Kokegropene NØ på Felt 1 sett fra luften (Birdy Photographs).

Det store spredninga av kokegroper på Felt 1 kan sammenlignes med den romlige organiseringa av kokegroper på Forsandmoen. Her var det mulig å ane et mønster ved at grupper av kokegroper særlig var lokalisert utenfor sørvestlig inngang, det vil si utenfor den motstilte inngangen i boligdelen som pekte mot tilhørende sidebygning. Konsentrasjonene på moen vitner om organisering av uteaktiviteter innenfor en tett bebyggelse (Dahl 2008:70, 2009:101). Sammenlignet med felt 1 på Myklebust framstår det helt klart som om disponibelt uteareal har vært langt større her enn på moen. Det ble ikke funnet en tilsvarende tett gruppering av kokegroper utenfor inngang A i Hus I, et område som tvert imot preges av den store avfallsgropa 3892. Det var likevel en del kokegroper rett rundt den store gropa. Sør for gropa er det mange meter uten ei eneste kokegrop, før vi får en tett konsentrasjon utenfor inngang C i Hus I og D i Hus II. Situasjonen med beltet av kokegroper rundt bygningene kan benyttes som et eksempel på at ansamlinger av kokegroper påvist ved søkesjakt ikke bør tolkes som et reit kokegropfelt, men heller indikerer nærhet til hus fra eldre jernalder. Situasjonen virker til å være noe mer kompleks for hus fra bronsealder. Rundt Hus VII og XII ble det ikke påvist noen kokegroper, heller ikke rundt ansamlinga av Hus XIV-XVI. Lengst vest i planområdet er det to kokegroper datert til bronsealder uten at det er påvist langhus i tilknytning til dem. På Felt 6 i NV ble det imidlertid dokumentert stolpehull både under utgravinga og ved forundersøkelsen, og selv om det ikke er mulig å identifisere større grindbygde hus ut fra dem, er stolpehullet fra forundersøkelsen datert til eldre bronsealder.

6 Hus med usikker tidfesting

6.1 Innledning

I forhold til forståelsen av bosettinga på Myklebust i et langtidsperspektiv, er fire bygninger uten entydige dateringer valgt plassert i et eget kapittel der tidfestinga står åpen for diskusjon. Tre av bygningene utgjør deler av hus som ikke kunne avdekkes i full utstrekning på grunn av veier, mens det fjerde huset framstår som fragmentarisk på grunn av en sterk grad av nedpløying av undergrunnen i området. To av bygningene var både utsatt for nedpløying og moderne forstyrrelser i form av veibygging og ei brei kloakkgrøft. Kun Hus XII, som består av en ende av en mindre bygning NV i planområdet, var beskyttet av et tykkere matjorddekke og hadde tilsynelatende ikke vært utsatt for nedpløying.

Problemer med tidfesting av husene må samtidig ses i sammenheng med behov for kraftige prioriteringer i forhold til dateringskostnader. Det ble avdekket langt flere bygninger enn det det var tatt høyde for ved budsjettering. Framfor å spre dateringene jevnt utover, ble det prioritert flere dateringer fra utvalgte hus og anlegg. Isteden for å sende én datering fra hver bygning, ble det hovedsakelig heller innsendt tre dateringer fra prioriterte bygninger og kontekster, noe som betraktes som å kunne gi et sikrere dateringsgrunnlag. I tilfellet med Hus XIII og Hus IX resulterte denne strategien imidlertid i tre sprikende dateringer fra hvert hus. Da det ikke ble funnet bevarte spor etter ildsteder, måtte alt dateringsmaterialet hentes fra de takbærende stolpehullene. En mulig årsak til de sprikende dateringene kan skyldes at området har hatt en lang og variert bruk. Hvis dateringene fra de to bygningene holdes opp mot hverandre, forekommer det to overlappinger i eldre romertid og merovingertid.

De fragmentariske husplanene gir dårlige grunnlag for gode typologiske holdepunkter, men stratigrafiske forhold på feltet tilsier at de to parallelle bygningene Hus IX og XIII kan forstås som en gårdsenhet fra eldre romertid (jf. kap. 6.5). Hus XIX oppviser på sin side store likheter med Hus X datert til overgangen mellom eldre og yngre bronsealder. Bygningen kunne således vært presentert sammen med bronsealderhusene, men ettersom det ikke foreligger dateringer fra det flerfasa, fragmentariske huset er tidfestinga av Hus XIX valgt holdt mer åpent. Likeledes er det svært vanskelig å gi ei god typologisk tidfesting av Hus XII ettersom det her kun er tale om en del av en mindre bygning som må holdes åpen i forhold til om den må forstås i lys av det store gårdsanlegget fra yngre romertid/folkevandringstid, de mange småbygningene fra eldre bronsealder eller kan tenkes å være spor etter underrepresenterte perioder som yngre bronsealder eller førromersk jernalder.

6.2 Hus XIX – treskipa hus og firestolpersbygning

Lokalisering

Hus XIX var lokalisert sørvest på Felt 1, sør for Hus V og sørvest for Hus II. Avstanden mellom Hus XIX og Hus II var 14 meter. Bygningen var således lokalisert til toppen av høyderyggen der matjorddekket var svært tynt og undergrunnen hadde til dels dype pløyespor orientert nordøst-sørvest. Alle stolpehull påvist i området tolkes som nedpløyde, noe som tidligere hadde kommet tydelig fram ved undersøkelse av de sørlige delene av Hus I og II, og som bød på store utfordringer ved undersøkelse av de mange små anleggssporene sørvest på feltet. Undergrunnen var svært kompakt og finkornet bestående av siltholdig sand.

Terrenget hellet svakt mot nord med vidstrakt utsikt mot havet og Hafrsfjords innløp i nord. Huset var orientert i samme retning som Hus V, nord-sør, omtrent 40 m.o.h.

Beskrivelse av anlegg i Hus XIX

Graden av nedpløying kommer til uttrykk ved at det dypeste stolpehullet sørvest på feltet var bevart i en dybde av 20 cm. Til tross for moderne forstyrrelser gjennom et tynt jorddekke, må det påpekes at stolpehullene innenfor området er svært små i størrelse, noe som peker i retning av mindre bygninger. Ved undersøkelsen ble det vurdert om mange av de minste stolpehullene kunne utgjøre spor etter gjerder eller innhegninger knyttet til gårdstunet rundt Hus I og II. Det har imidlertid vært mulig å skille ut ei hustomt hvor det antas å ha stått mindre bygg muligens i tre faser. Presentasjonen av de tre tolkningsalternativene, Hus XIXa–c, er satt opp i tre ulike tabeller.

Hus XIXa:

Fase a er tolket som en treskipa bygning bestående av tre par takbærende stolpehull. Fase a kan ha hatt en fortsettelse mot sør, og muligens også mot nord, men da det ikke ble funnet bevarte spor etter takbærende stolpehull som kan representere en fortsettelse av vestlig takbærende rekke, tas det utgangspunkt i de tre parene 30983-30777, 30972-30937 og 30883-30895 (jf. ill). Takbærende stolpehull i nordvest viser tegn til å ha blitt utskiftet (30870). Stolpehullene i Hus XIXa var svært små og sirkulære, der de minste stolpehullene var de i sør, nærmest toppen av høyderyggen med det tynneste jorddekket. Midtaksen i Hus XIXa hadde en bredde på 1,70–1,75 meter, mens det kun var en meters avstand mellom de tre sikre grindene i den vesle bygningen.

Stolpehullene 30950 og 30960 i linje med østlig takbærende rekke i nord og 32074 i sør var ujevne og utydelige, mens 307647 lengst sør var dyp og tydelig. Det kan ikke utelukkes at fase a har fortsatt 4 meter lenger mot sør, men at bygningen er forstyrret av en yngre fase (fase b) som har resultert i at det ikke finnes bevarte spor etter de takbærende stolpehullene i sørvest.

Parallelt med den østlige takbærende stolperekka ble det undersøkt fire stolpehull som lå i linje 1,26 meter ut fra de takbærende stolpehullene. Det er mulig at stolpehullene kan representere spor etter østlig vegg, men stolpehullene var gjennomgående ovale og større enn stolpehullene tolket som takbærende. I det hele ga de fire stolpehullene et noe divergerende inntrykk, og det ville ikke være å forvente å finne bevarte spor etter vegger i et område så tydelig preget av nedpløying.

Hus XIXa:

ID	Masse	Mål/Form	Dybde	Form	Prøve	Tolkning	%
30983	Brun humus- og siltholdig sand	10 x 10 cm Sirkulær	4 cm	Rette sider, flat bunn		Takbærende	50
30777	Brun humus- og siltholdig sand	10 x 10 cm Sirkulær	7 cm	Rette sider, flat bunn		Takbærende	50
30972	Brun humus- og siltholdig sand	14 x 14 cm Sirkulær	13 cm	Buete sider rund bunn		Takbærende	50
30937	Brun humus- og siltholdig sand	12 x 11 cm Sirkulær	12 cm	Buete sider rund bunn		Takbærende	50
30883	Brun humus- og siltholdig sand	17 x 16 cm Sirkulær	10 cm	Rette sider, flat bunn		Takbærende	50

30895	Brun humus- og siltholdig sand	20 x 19 cm Sirkulær	8 cm	Rette sider, flat bunn		Takbærende	50
30870	Brun humus- og siltholdig sand	20 x 16 cm Sirkulær	7 cm	Rette sider, flat bunn		Utskiftning takbærende	50
32074	Brun humus- og siltholdig sand	10 x 9 cm Sirkulær	7 cm	Rette/skrå sider, skrå bunn		I linje med Ø-takbærende rekke	50
30747	Brun humus- og siltholdig sand	17 x 17 cm Sirkulær	14 cm	Buete sider rund bunn		I linje med Ø-takbærende	50
30950	Brun humus- og siltholdig sand	15 x 11 cm Oval	9 cm	Buete sider rund bunn		I linje med Ø-takbærende	50
30960	Brun humus- og siltholdig sand	15 x 13 cm Sirkulær	10 cm	Buete sider rund bunn		I linje med Ø-takbærende	50
30616	Brun humus- og siltholdig sand	26 x 22 cm Oval	9 cm	Buete sider rund bunn		N for HusXIX	50
30553	Mørkebrun humus- og siltholdig sand	20 x 20 cm Ujevn	9 cm	Rette/skrå sider, skrå bunn		Veggstolpe?	50
31003	Brun humus- og siltholdig sand, enkelte steiner	18 x 14 cm Oval	7 cm	Rette/skrå sider, flat bunn		Veggstolpe?	50
30788	Brun humus- og siltholdig sand, brun sand i bunnen	18 x 14 cm Oval	10 cm	Buete sider rund bunn		Veggstolpe?	50
30910	Brun humus- og siltholdig sand	20 x 16 cm Oval	13 cm	Buete sider rund bunn		Veggstolpe?	50

Hus XIXb:

De to dypeste stolpehullene påvist i det nedpløyde området er tolket til å tilhøre en firestolpersbygning omtalt som Hus XIXb. Også de to andre stolpehullene tolket som takbærende stolpehull i fase b var tydelige og til dels dype. Stolpehullet i sørvest viste seg ved snitting å romme en eldre og dypere fase lokalisert til sørvestlig kant av 31055. Ut fra bevaringsgraden av stolpehullene tolket som tilhørende fase b kan det se ut til at firestolpersbygningen er yngre enn både fase a og c. Den vesle bygningen var videre anlagt noe skrått forskjøvet mot øst i forhold til de to andre fasene. Avstanden mellom stolpehullene i retning nord-sør var 2,30 og 2,37 meter, men avstanden i retning øst-vest var 2,36 og 2,12 meter. Til sammenligning var avstanden mellom de takbærende stolpehullene i hvert par 2,4 meter i Hus IV og 2,3–2,5 meter i Hus XVII.

Hus XIXb:

ID	Masse	Mål/Form	Dybde	Form	Prøve	Tolkning	%
31055	Brun humus- og siltholdig sand. Steiner. Tofaset	22 x 22 cm 12 x 11 cm Sirkulære	7 cm (yngst) 20 cm (eldst)	Rette/buete sider, flat bunn		Takbærende Tofaset; den dypeste og minste eldst	50
30737	Brun humus- og siltholdig sand	13 x 13 cm Sirkulær	15 cm	Buete sider rund bunn		Takbærende	50
30767	Brun humus- og siltholdig sand	15 x 12 cm Sirkulær	8 cm	Rette/buete sider, flat bunn		Takbærende	50
30727	Brun humus- og siltholdig sand med kullbiter	14 x 13 cm Sirkulær	20 cm	Rette/buete sider, rund bunn		Takbærende	50

Hus XIXc:

Alternativet omtalt som Hus XIXc kommer tydeligere fram ved å gjennomføre ei spørring i Intrasis som viser stolpehull dokumentert som tydelige (jf. ill.). Hus XIXc er å betrakte som ei alternativ tolkning som innbefatter de to nordlige stolpeparene som inngikk i Hus XIXa. I tillegg inkluderes et stolpepar sør for firestolpersbygningen som ligger helt i linje med de to nordlige takbærende stolpeparene (31308 og 32082). Det holdes som sannsynlig at området mellom de to stolpeparene i nord og det ene stolpeparet i sør er forstyrret som resultat av yngre, overlappende bygninger (fase b). Avstanden mellom stolpehullene i hvert par ligger innenfor 1,72–1,75 meter, og de tre takbærende parene har en lengde på 9,6 meter.

Hus XIXc:

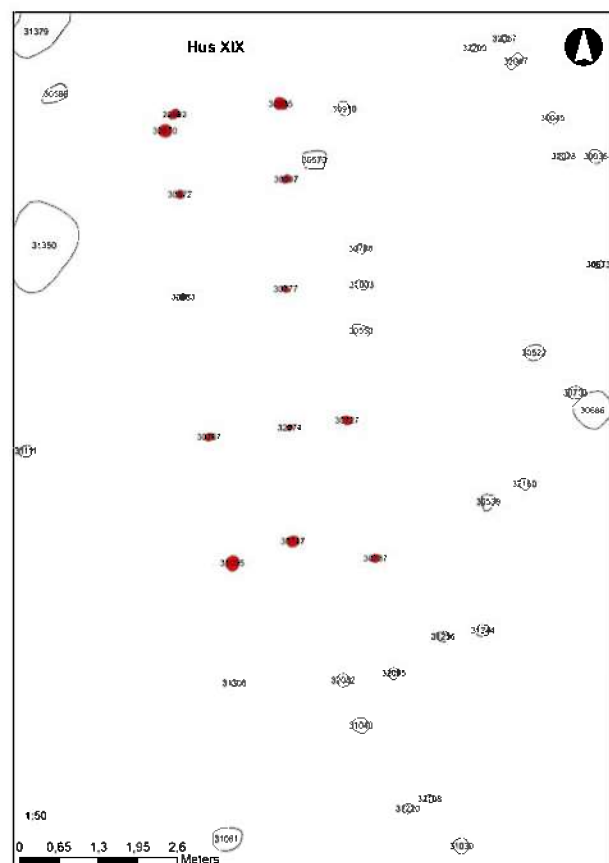
ID	Masse	Mål/Form	Dybde	Form	Prøve	Tolkning	%
31308	Brun humus- og siltholdig sand	13 x 12 cm Sirkulær	12 cm	Buete sider rund bunn		Takbærende	50
32082	Brun humus- og siltholdig sand Skoningsstein i V	20 x 20 cm Sirkulær	16 cm	Buete sider rund bunn		Takbærende	50
30972	Brun humus- og siltholdig sand	14 x 14 cm Sirkulær	13 cm	Buete sider rund bunn		Takbærende	50
30937	Brun humus- og siltholdig sand	12 x 11 cm Sirkulær	12 cm	Buete sider rund bunn		Takbærende	50
30883	Brun humus- og siltholdig sand	17 x 16 cm Sirkulær	10 cm	Rette sider, flat bunn		Takbærende	50
30895	Brun humus- og siltholdig sand	20 x 19 cm Sirkulær	8 cm	Rette sider, flat bunn		Takbærende	50
30870	Brun humus- og siltholdig sand	20 x 16 cm Sirkulær	7 cm	Rette sider, flat bunn		Utskiftning takbærende	50

Funn

I et stolpehull 2,5 meter sør for Hus XIX ble det funnet et leirkarskår av udefinerbar type (F737), men det holdes som mindre sannsynlig at funnet er relatert til Hus XIX.

Diskusjon

Hus XIX består av ei ansamling stolpehull tolket som ett til to treskipa hus og én firestolpersbygning. Sistnevnte kan jamføres med de to andre firestolpersbygningene på samme felt (Hus IV og XVII). Hus XIXc kan ha utgjort en mindre treskipa bygning med en lengde på 11,6–13,6 meter. Hus XIXa kan ha utgjort en svært liten treskipa bygning på inntil 7 meters lengde, men hvis de mulige forlengelsene inkluderes kan bygningen ha vært 11,3–13,3 meter.

Hvis stolpehullene i linje øst for de takbærende stolpehullene tolkes som veggstolper, kan Hus XIXa antas å ha hatt en bredde på 4,2 meter.

Hus XIX kan tolkes som sporene etter mindre bygninger relatert til gårdsanlegget fra yngre romertid/folkevandringstid. Firestolpersbygningen kan jmføres med Hus IV som representerer frittliggende konstruksjoner til sammenligning med firestolpersbygningen anlagt inntil Hus I (Hus XVII). Stolpehullene i Hus IV var kraftigere enn de i Hus XIXb, men på bakgrunn av graden av nedpløying på toppen av høyderyggen, betraktes stolpehullene i Hus XIX mer som rester etter takbærende stolpehull. Hus XIXa og c kan sammenlignes med de mindre treskipa bygningene Hus V, X og XII. Spesielt likheten med Hus X, på andre sida av Myklebustveien, kan trekkes fram da det også her var anlagt en firestolpersbygning over et eldre, delvis bevart treskipa hus. Hvis den store likheten mellom Hus XIX og X legges til grunn, kan Hus XIX være nært Hus X i tid, det vil si til tidsrommet BC1200-1000. Således holdes det som mer sannsynlig at flere av småbygningene funnet som satelitter rundt, og opprinnelig sett i lys av, gårdstunet fra eldre jernalder, heller kan representere eldre bebyggelse fra bronsealder.

6.3 Hus XII – treskipa hus

Lokalisering

Hus XII ble funnet nordvest på Felt 1, i kanten av gårdsveien mellom Felt 1 og 10. Terrenget hellest svakt mot nordvest og det var vidstrakt utsikt mot havet i nord og vest. Undergrunnen besto av finkornet sand uten tegn til moderne forstyrrelser. Hus XII var lokalisert 27 meter vest for Hus XVIII, 48 meter vest for Hus V og 54 meter vest for Hus II.

Beskrivelse av strukturer i Hus XII

Hus XII betegner den sørlige delen av en treskipet bygning orientert nordvest-sørøst. Den bevarte delen av huset besto av tre par takbærende stolpehull. Det ble ikke funnet spor etter en fortsettelse av bygningen på andre siden av veien.

ID	Masse	Mål/Form	Dybde	Form	Prøve	Tolkning	%
29765	Brun humusholdig sand	26 x 23 cm Oval	13 cm	Rette sider, flat bunn		Takbærende	50
29725	Brun humusholdig sand	21 x 21 cm Sirkulær	11 cm	Skrå sider, flat bunn		Takbærende	50
29755	Brun humusholdig sand	25 x 24 cm Sirkulær	20 cm	Rette sider, flat bunn		Takbærende	50
29735	Brun kull- og humusholdig sand	19 x 19 cm Sirkulær	12 cm	Rette sider, flat bunn		Takbærende	50
29745	Brun kull- og humusholdig sand	19 x 18 cm Sirkulær	15 cm	Rette sider, flat bunn		Takbærende	50
34310	Brun kull- og humusholdig sand	27 x 25 cm Sirkulær	15 cm	Rette sider, flat bunn		Takbærende	50
29775	Brungrå svakt humusholdig sand	20 x 18 cm Sirkulær	9 cm	Skrå sider, rund bunn		Mulig dørstolpe i V	50
34301	Brungrå humusholdig sand	19 x 17 cm Sirkulær	5 cm	Skrå sider, rund bunn		Mulig dørstolpe i V	50

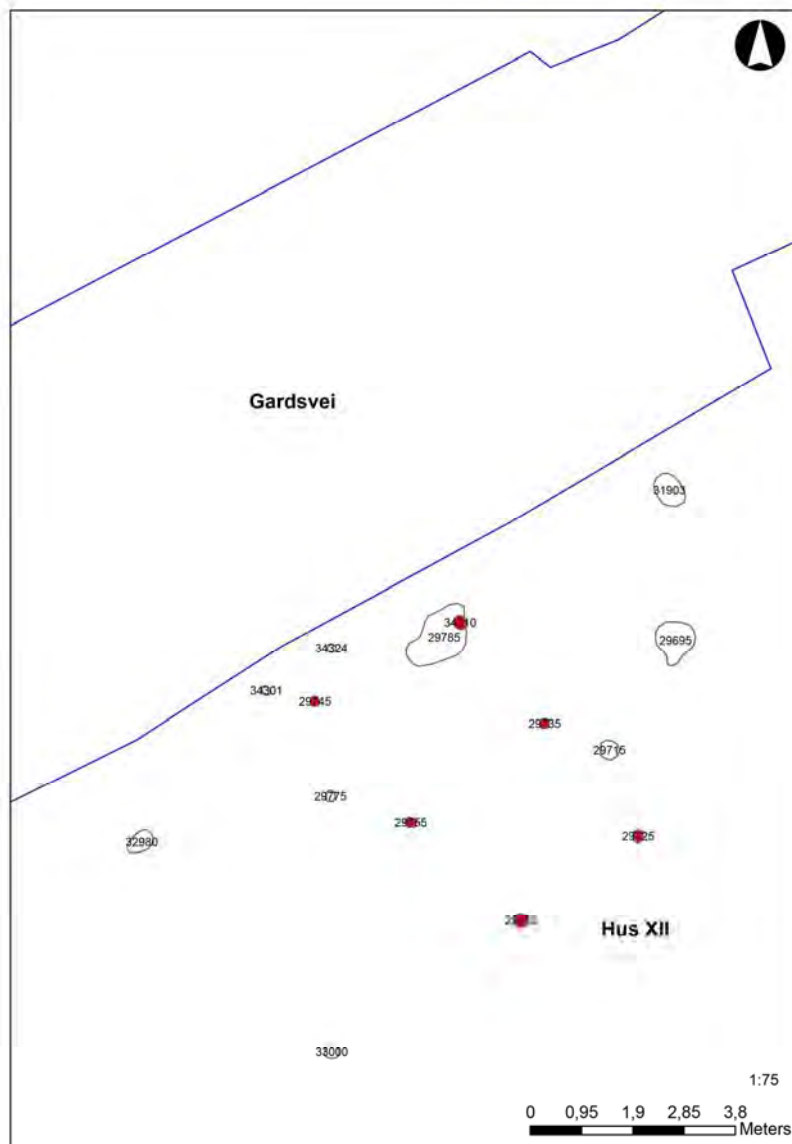
29715	Brungrå kull- og humusholdig sand	40 x 36 cm Sirkulær	13 cm	Skrå sider, flat bunn		Mulig dørstolpe i Ø	50
29785	Lysebrun kull- og humusholdig sand	132 x60 cm Uregelm.	14 cm	Ujevn		Grop	50
32980	Mørk gråbrun kull- og humusholdig sand. Småsteiner.	51 x 31 cm Oval	8 cm	Buete sider flat bunn		Trolig steinopptrekk V for Hus XII	50
33000	Mørk gråbrun laus humusholdig sand.	30 x 28 cm Triangulær	7 cm	Skrå sider, spiss bunn		Trolig steinopptrekk V for Hus XII	50

Avstanden mellom stolpehullene i det sørligste takbærende paret var 2,6 meter, mens midtaksen videt seg ut til 3,0 meter mellom stolpehullene i par 2 og 3. Avstanden mellom par 1 og 2 var 2,7 meter, mot 2,8 meter mellom par 2 og 3. De takbærende stolpehullene var gjennomgående små og sirkulære med bøtteform med rette kanter og flat bunn.

Det er mulig at 34301 eller 29775 kan tolkes som dørstolper, noe som i så tilfelle indikerer inngang i vestlig langside. Alternativt kan 29715 betraktes som en mulig dørstolpe, noe som vil kunne indikere en inngang fra øst. Mens de to stolpene i vest var små og buete i formen, noe som kan forklare hvorfor det ikke ble funnet spor etter en komplett inngang, var 29715 mer kullholdig og større enn de takbærende stolpehullene. Hvis vi ser på de enkeltliggende, mulige dørstolpenes lokalisering i forhold til takbærende stolpehull, holdes det som mest sannsynlig at 34301 kan representere spor etter en inngang. Avstanden fra den vestlige takbærende stolperekka til 34301 var 0,7 meter.

Det østlige stolpehullet i det tredje paret ble påvist i østlig del av ei oval grop (29785). Gropa regnes ikke som samtidig med Hus XII (jf andre strukturer rundt).

Hus XII som en ende av en liten treskipa bygning som fortsatte inn under vei.

Mål

Hus XII ble kun funnet bevart i en lengde av 6,6 meter. Vi må anta at huset har vært kort, maksimum 14 meter, da det ikke ble påvist spor etter bygningen på nordsida av veien. Hvis vi tolker stolpehull 34301 umiddelbart sør for veien som en dørstolpe, inntrukket omtrent 0,5 meter fra vegg, kan bygningen beregnes til å ha hatt en bredde på omtrent 5,4 meter.

Funn

Ved undersøkelse av Hus XII ble det ikke gjort funn av gjenstander.

Prøver

Hus XII ble undersøkt på et tidlig tidspunkt hvor det ble besluttet å avvente prøveuttak fra den fragmentariske bygningen. På bakgrunn av den store mengden prøver til flotering og makrofossilanalyse fra de mange påviste bygningene i løpet av den andre gravesesongen, ble det ikke prioritert tatt ut prøver fra Hus XII.

Funksjon og antatt alder

Ved utgraving av Hus XII ble det vurdert om den mindre bygningen kunne ses i relasjon til det store gårdsanlegget fra yngre romertid/folkevandringstid. Imidlertid er avstanden til tunet på hele 50 meter og med unntak av det vesle Hus XVIII ble det funnet svært få anleggsspor mellom Hus XII og tunet fra yngre romertid/folkevandringstid. En midtakse på 3,0 meter og små, sirkulære takbærende stolpehull kan indikere en typologisk datering til bronsealder, og det er således ikke umulig at Hus XII kan ses i sammenheng med Hus XVIII 26 meter mot øst. Nærmeste paralleller kan finnes i Hus X, XIX og V, der to av bygningene tidfestes til bronsealder. Hus XII tolkes som en liten, treskipa bygning som således passer godt inn sammen med de andre småbygningene fra bronsealder på Myklebust. Alternativt kan huset betraktes som en liten lagerbygning anlagt noe bortenfor tunet fra yngre romertid/folkevandringstid, der nærmeste parallell kan søkes i det vesle treskipa Hus V.

6.4 Hus IX - treskipa hus trolig fra E.ROM

Lokalisering

Hus IX ble påvist i nordøstlig hjørne av Felt 7, lengst øst i planområdet. Lokaliseringa midt oppe på høyderyggen muliggjorde vidstrakt utsikt både mot havet i nordvest og indre Hafrsfjord i øst. Matjorddekket var tynt oppe på toppen av høydedraget, noe som antas å ha medført en viss grad av nedpløying av Hus IX og XIII. Undergrunnen i området besto av fin sand med innslag av silt og lav forekomst av stein.

Grøfta for kloakk var gravd gjennom huset, orientert nordøst-sørvest i en bredde av 4,6 meter. Videre var bygningen kuttet av Myklebustveien i nord. Hus IX kan rent hypotetisk ha vært opptil dobbelt så langt som bevart del, ettersom avstanden mellom de to takbærende stolpehullene i paret lengst nord mot veien var på hele 3 meter. Imidlertid gir de relativt små takbærende stolpehullene inntrykk av en mindre bygning.

Beskrivelse av strukturer i Hus IX

Den bevarte, sørlige delen av den treskipa bygningen besto av fire par takbærende stolpehull orientert nordvest-sørøst. Avstanden fra takbærende stolpepar i sørlig ende til det siste bevarte takbærende stolpeparet mot nord var 13 meter. Fra sørlig stolpepar til Myklebustveien var det 17 meter, men et 4,5 meter bredt belte mellom tredje og fjerde stolpepar var som nevnt ødelagt av kloakkgraving.

Avstanden mellom de takbærende stolpehullene i hvert par lå innenfor 2,5/2,7 til 3,0 meter. Spennet er målt fra stolpehullenes sentrum. Det noe usikre minstemålet skyldes utskifting av takbærende stolpehull i husets sørlige ende. Til tross for utskiftinga framgår det tydelig at midtaksen smalner inn mot sørlig ende. Midtaksen kan sies å være brei med tanke på de små takbærende stolpehullene. Samtidig som midtaksen var bredest mot nord, var også diameteren og dybden størst på stolpehullene nærmest veien i nord. Et tydelig fellestrekk ved de takbærende stolpehullene i Hus IX var en til dels stor mengde skoningsstein. Dybde og form kom således klarere fram ved total formgraving enn ved den innledende dokumentasjonen av profilene. I stolpehull 27355 i nordøst lå ei helle i bunnen av

stolpehullet som var fylt med nevestore steiner, flere av dem tydelig skjørbrente. I flere av de takbærende stolpehullene var det plassert ei helle på høykant i ene sida, gjennomgående den sida av stolpehullet som vendte inn mot midtaksen.

ID	Masse	Mål/Form	Dybde	Form	Prøve	Tolkning	%
36663	Lysebrun humusholdig sand. Skoningssteiner.	26 x 24 cm Sirkulær	18 cm	Rette til skrå sider, flat bunn	2010/01 -191	Takbærende (med utskiftning)	100
25620	Lysebrun humusholdig sand. Skoningssteiner.	25 x 25 cm Sirkulær	19 cm	Skrå sider, flat bunn	2010/01 -192	Takbærende (med utskiftning)	100
25640	Lysebrun til grå humusholdig sand. Skoningssteiner.	22 x 19 cm Sirkulær	20 cm	Rette sider, flat bunn	2010/01 -201	Takbærende (med utskiftning)	100
25630	Lysebrun til grå humusholdig sand. Skoningsstein i Ø.	26 x 22 cm Sirkulær	22 cm	Rett/skrå sider, flat bunn	2010/01 -200	Takbærende (med utskiftning)	100
25600	Lysebrun humusholdig sand. Skoningssteiner.	26 x 25 cm Sirkulær	21 cm	Rette til skrå sider, flat bunn	2010/01 -193	Takbærende	100
27284	Lysebrun humusholdig sand. Skoningssteiner.	23 x 20 cm Sirkulær	22 cm	Skrå sider, flat bunn	2010/01 -199	Takbærende	100
27298	Lysebrun til grå humusholdig sand.	20 x 18 cm Sirkulær	11 cm	Skrå sider, spiss bunn	2010/01 -198	Takbærende (mulig utskift)	100
25610	Lysebrun humusholdig sand. Skoningssteiner.	17 x 16 cm Sirkulær	21 cm	Rette sider, flat bunn	2010/01 -194	Takbærende	100
27330	Lysebrun humusholdig sand. Skoningsstein.	16 x 15 cm Sirkulær	18 cm	Rette til skrå sider, flat bunn	2010/01 -197	Takbærende	100
27340	Lysebrun humusholdig sand. Skoningssteiner.	30 x 28 cm Sirkulær	32 cm	Rette til skrå sider, spiss bunn	2010/01 -195	Takbærende	100
27355	Lysebrun humusholdig sand. Skoningssteiner.	40 x 35 cm Sirkulær	18 cm	Rette til skrå sider, flat bunn	2010/01 -196	Takbærende	100
27270	Lysebrun humusholdig sand. Brent leire i toppen.	38 x 21 cm Oval	8 cm	Skrå sider, flat bunn		Dørstolpe?	50
27252	Lysebrun svært humusholdig sand.	44 x 43 cm Sirkulær	3 cm	Skrå sider, flat bunn		Moderne	50

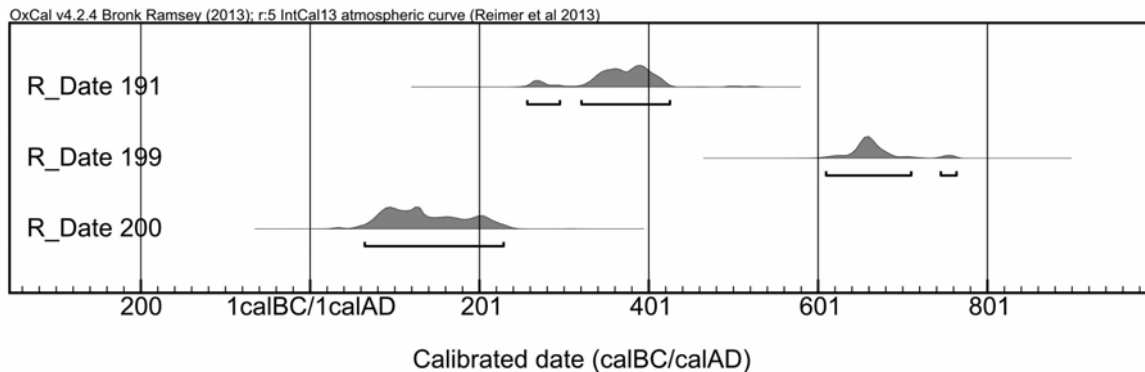
Det ble ikke funnet bevarte spor etter bygningens vegger, noe som ses i lys av antatt nedpløying av undergrunnen på toppen av høyderyggen. Videre ble det ikke påvist sikre innganger, men en mulig dørstolpe er representert ved 27270 mellom andre og tredje takbærende stolpepar. Det ovale stolpehullets lengderetning er ikke helt i overensstemmelse med orienteringa som ville vært å forvente ettersom lengste mål er på tvers av husets lengderetning. Imidlertid kan stolpehullets lokalisering 0,7 meter ut fra takbærende stolperække betraktes som en indikasjon på at bygningen kan ha hatt en inngang fra sørøst, med veggen anslagsvis 0,5 meter ut fra dørstolpen (Løken 1999:54). Ved snitting av den mulige dørstolpen ble det observert brent leire i overflata og funnet et flintavslag (F712).

I den bevarte delen av Hus IX ble det ikke påvist spor etter ildsteder. Ut fra graden av forstyrrelse kan vi kun fastslå at bygningen ikke har hatt ildsteder som har avsatt spor

dateringene fra Hus XIII spriker de tre dateringene fra bygningen:

2010/01-	Ukalib ±	Kontekst	Art	Vekt g	Refnr datlal	From	To	%
191	1673	31 Hus IX - takbærende stolpehull 36663	Hasselnøtt	0,012	UBA-21952	257	426	95.4
199	1361	35 Hus IX - takbærende stolpehull 27284	Bjørk	0,0409	UBA-21953	610	764	95.4
200	1876	33 Hus IX - takbærende stolpehull 25630	Korn uspesifisert	0,014	UBA-21954	65	229	95.4

Den ene datering overlapper med datering til AD 40–95 fra Hus XIII, samtidig som også datering til eldre merovingertid overlapper med datering til AD 620–660 fra det antatt relaterte Hus XIII.

Diskusjon

Det holdes som sannsynlig at Hus IX kan ha utgjort en gårdsenhet sammen med det noe større Hus XIII 15 meter mot vest. Til tross for at det ikke er påvist bevarte spor etter ildsteder i bygningens midtakse, noe som må ses på bakgrunn av moderne ødeleggelser, vurderes det om bygningen kan ha fylt en rolle som sidebygning. Hus IX kan ha utgjort en lagerbygning der det ikke var behov for ildsteder, eventuelt at bygningen har hatt ildsted som ikke har vært dypt nedgravd i undergrunnen. Alternativt kan Hus IX ha utgjort en egen liten gårdsenhet med boligareal i ene delen og fjøs i andre enden. På bakgrunn av de små takbærende stolpehullene og bygningens tilsynelatende begrensede lengde, holdes det som mer sannsynlig at Hus IX har utgjort en mindre bygning, trolig en sidebygning til Hus XIII, fra eldre romertid.

6.5 Hus XIII – treskipa hus trolig fra E.ROM

Lokalisering

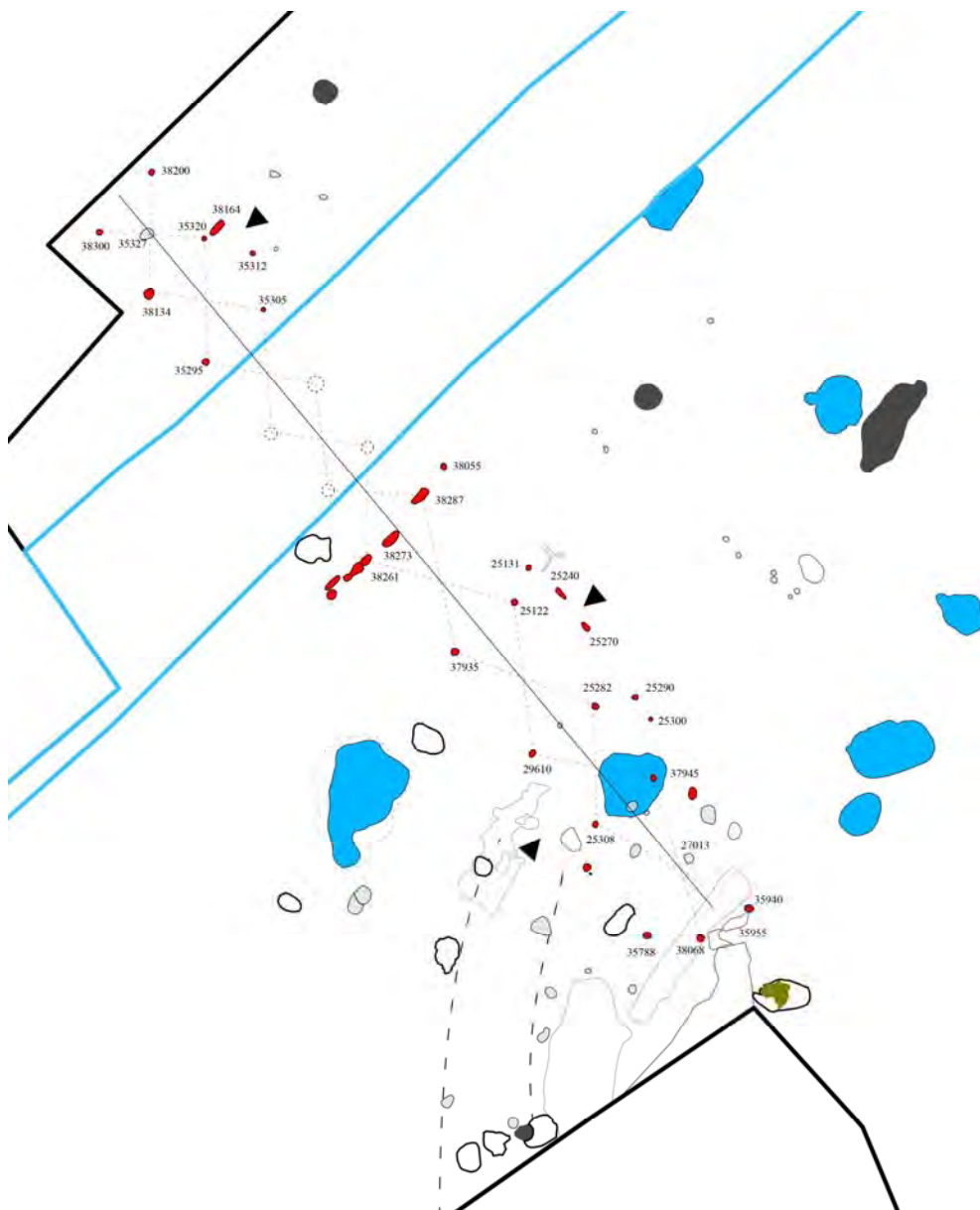
Hus XIII var lokalisert til nordlig del av Felt 7, på sørsida av Myklebustveien, øst i planområdet. Ei kloakkgrøft var gravd gjennom huset, orientert nordøst-sørvest i en bredde av 4,6 meter. Hus XIII fortsatte videre inn under Myklebustveien, slik at nordlig del av bygningen var ødelagt. Ved avdekking av den smale stripa av uforstyrret undergrunn mellom Myklebustveien og kloakkgrøfta, ble jordmassene anlagt oppå grøfta, noe som seinere bød på utfordringer ved dokumentasjon av Hus IX og XIII.

Lokaliseringa midt oppe på høydyruggen muliggjorde vidstrakt utsikt både mot havet i nordvest og indre Hafrsfjord i øst. Matjorddekket var tynt oppe på toppen av høydedraget, noe som antas å ha medført en viss grad av nedpløying av Hus XIII og IX. I tillegg til moderne pløying, ble det særligste takbærende stolpeparet påvist under

et forhistorisk dyrkningslag. Langs kanten av dyrkningslaget ble det også dokumentert ardsplor som viser til forhistorisk pløying av dyrkningslaget etter at Hus XIII hadde gått ut av bruk. Undergrunnen i området besto av fin sand med innslag av silt og lav forekomst av stein.

Beskrivelse av strukturer i Hus XIII

Den bevarte delen av den treskipa bygningen besto av åtte takbærende stolpepar i en lengde av 30 meter, orientert nordvest-sørøst. Midtaksen snevret markant inn mot sørlig ende. Det første paret fra sør hadde en bredde på 1,8 meter mellom stolpehullene, det andre paret 2,35 meter, mens øvrig avstand mellom takbærende stolpehull lå på 2,5 meter. Det ble ikke påvist en innsnevring i nordlig del som tilsvarte det smale midtskipet i sørlig ende, en indikasjon på at huset fortsatte videre inn under Myklebustveien. Det femte takbærende stolpeparet fra sør representerte midtaksens bredeste parti med en avstand på 2,6 meter mellom de to takbærende stolpehullene. Det fjerde paret fra sør lå svakt forskjøvet mot øst i forhold til midtaksen.

De takbærende stolpehullene i Hus XIII var gjennomgående små og sirkulære. Grunnest var de takbærende stolpehullene nord for kloakkgrøfta som framstår som nedpløyde. Skoningsstein ble kun påvist i tre av de takbærende stolpehullene. Avstanden mellom de takbærende stolpeparene i husets lengderetning varierte innenfor 2,6 til 4,9 meter. Vi kan anta at det har vært minimum ett takbærende stolpepar i området gjennomskåret av kloakkgrøfta mellom stolpepar fem og seks.

ID	Masse	Mål/Form	Dybde	Form	Prøve	Tolkning	%
38068	Gråbrun humusholdig sand	20 x 19 cm Sirkulær	5 cm	Buete sider flat bunn	2010/01 -233	Takbærende	100
25308	Mørkebrun humusholdig sand En skoningsstein	25 x 24 cm Sirkulær	21 cm	Rette til buete sider, flat bunn	2010/01 -220	Takbærende	100
37945	Gråbrun kull- og humusholdig sand Stor skoningsstein	26 x 25 cm Sirkulær	21 cm	Buete sider rund bunn	2010/01 -234	Takbærende	100
29610	Brun kull- og humusholdig sand	23 x 21 cm Sirkulær	20 cm	Buete sider flat bunn	2010/01 -222	Takbærende	100
25282	Brun kull- og humusholdig sand	28 x 25 cm Sirkulær	13 cm	Rette sider flat bunn	2010/01 -221	Takbærende	100
37935	Brun kull- og humusholdig sand	25 x 24 cm Sirkulær	6 cm	Buete sider flat bunn	2010/01 -224	Takbærende	100
25122	Brun humusholdig sand, skoningsstein	26 x 25 cm Sirkulær	18 cm	Rette sider flat bunn	2010/01 -223	Takbærende	100
35295	Gråbrun humusholdig sand	21 x 20 cm Sirkulær	3 cm	Buete sider flat bunn	2010/01 -229	Takbærende	100
35305	Gråbrun humusholdig sand	16 x 16 cm Sirkulær	8 cm	Buete sider rund bunn	2010/01 -227	Takbærende	100
38134	Mørk gråbrun humusholdig sand	23 x 23 cm Sirkulær	17 cm	Buete sider flat bunn	2010/01 -230	Takbærende	100
35320	Gråbrun humusholdig sand	17 x 15 cm Sirkulær	5 cm	Buete sider flat bunn	2010/01 -228	Takbærende	100
38300	Gråbrun/mørkebrun humusholdig sand	20 x 19 cm Sirkulær	3 cm	Buete sider flat bunn	2010/01 -231	Takbærende	100
38200	Gråbrun kull- og humusholdig sand	21 x 13 cm Oval	5 cm	Buete sider rund bunn	2010/01 -232	Takbærende	100
25270	Brun humusholdig sand, skoningsstein	36 x 18 cm Oval	14 cm	Rette sider flat bunn	2010/01 -225	Dørstolpe	100
25240	Brun humusholdig sand	46 x 16 cm Oval	11 cm	Rette sider flat bunn	2010/01 -226	Dørstolpe	100
25300	Brun humusholdig sand	12 x 11 cm Sirkulær	2 cm	Buete sider rund bunn		Veggstolpe?	50
25290	Brun humusholdig sand	18 x 15 cm Sirkulær	4 cm	Buete sider rund bunn		Veggstolpe?	50
25131	Brun humusholdig sand	17 x 17 cm Sirkulær	7 cm	Buete sider rund bunn		Veggstolpe?	50
35312	Gråbrun kull- og humusholdig sand	15 x 12 cm Sirkulær	3 cm	Buete sider rund bunn		Veggstolpe?	50
35327	Gråbrun kull- og humusholdig sand	41 x 33 cm Oval	12 cm	Ujevn		Grop i midtaksen	50
38164	Brun humusholdig silt	57 x 21 cm Oval	5 cm	Buete sider rund bunn		Grøft (rel. til inng?)	50

Det ble ikke påvist spor etter ildsteder i den bevarte delen av Hus XIII. Det er mulig at bygningen har hatt sentralildsted i det 5,2 meter brede beltet ødelagt av kloakkgrøfta. På den andre siden kan det ikke utelukkes at ildsteder har vært av en art som ikke har avsatt spor i undergrunnen. I midtpunktet mellom de to takbærende stolpeparene

nord i Hus XIII ble det undersøkt et anlegg tolket som ei grop. 35327 var oval med største lengdemål på tvers av husets lengderetning, ikke langs som ville vært å forvente ved et eventuelt ildsted. Videre hadde den noe spettete, ujevne nedgravinga kun innslag av kullbiter. Lokaliseringa av anlegget tas som en klar indikasjon på at gropa er relatert til Hus XIII.

Hus XIII stykket opp av kloakkgrøft. Til venstre hele huset, i midten nordlig del og til høyre sørlig del.

Det ble funnet spor etter to til tre mulige innganger i bygningen, alle vendt mot Hus IX i øst. Ved graving av huset ble det vurdert om det kunne finnes spor etter en østvendt inngang i nordlig del, i tillegg til to mulige innganger i sørlig del av huset. Hvis de tre stolpehullene 35320, 38055 og 25131 kan tolkes som veggstolper langs husets østlige side, kan lokaliseringa av den sørligste inngangen (25290 og 25300) betraktes som mer i tråd med inntrukne dørstolper enn den mulige inngangen noen meter lenger nord (25240 og 25270). Videre kan det anes en svak skråstilling av de to sørligste dørstolpene, noe som vil være i overensstemmelse med en krumming av veggene mot husets ende. Undersøkelse av de fire mulige dørstolpene sør i huset gir imidlertid motsatt inntrykk. 25270 og 25240 i nord viste seg å være kraftigere med skoningsstein og bøtteform. De langovale strukturene hadde største lengdemål langs husets lengderetning, noe som er i tråd med forventet orientering av dørstolper.

Stolpehull 25290 og 25300 lenger sør ble tolket som mulige veggstolper ved snitting ettersom de var sirkulære med diametre på 18 cm og kun 4-7 cm dype. Nedgravingas form var langt mer rundbunnet enn de større stolpene som kan representere dørstolper 2,6 meter lenger nord i bygningen. Ut fra undersøkelse av de mulige inngangene kan vi konkludere med at den nordligste inngangen (25270/25240) peker mot en plassering av dørstolper i linje med veggstolpene. De antatte veggstolpene 25290 og 25300 kan ses i relasjon med de mindre, sirkulære stolpehullene tolket som spor etter østlig vegg (25131, 38055 og 35312). Videre kan 38040 like utenfor det femte takbærende paret samt 35788 og 25380 i sør tolkes som bevarte veggstolper langs vestlig vegg. Ved det femte takbærende paret ble det påvist stolpehull og grunne grøfter tolket som spor etter en indre skillevegg (38273, 38243 og 38232). Samtidig kan det påpekes at det ble påvist et stolpehull i midtaksen både mellom andre og tredje takbærende stolpepar.

Ut fra sørvestlig vegg ble det påvist et kullholdig lag som ble vurdert som mulige spor etter et inngangsparti i Hus XIII. Lag 38340 var bevart i en lengde på 4,4 meter, knyttet til flere større steiner som ble innmålt. Bredden på laget varierte innenfor 0,6–1,5 meter. Det ble anlagt et snitt igjennom laget og makrofossilprøve 2010/01-272 ble tatt ut fra vestlig profil. Nedgravinga var ujevn med en maksimal dybde på 7 cm og besto av mørkegrå svært kullholdig silt. Annet enn orientering ut fra husets langvegg, er det få holdepunkter for å anta at laget kan betraktes som spor etter en nedsliping ved inngang. Spesielt mangel på spor etter dørstolper gjør denne tolkningen vanskelig å opprettholde. Ut fra beliggenheta mellom flere graver fra merovingertid, holdes det som mer sannsynlig at lag 38340 kan forstås som spor etter bruk av gravfeltet. Laget hadde liknende karakter som lag 33050 ved grav 25852, og under laget ble det også observert den samme lysegrå silten som omga andre anlegg som tolkes som spor etter bruk av ild.

Et ovalt anlegg tolka som en røysrest, 26500, var anlagt midt i husets midtakse, med lengste mål på tvers av husets lengderetning. Et takbærende stolpehull (37945) ble påvist ved graving i bunnen av røysresten, og røysa framstår som anlagt over den forlatte bygningens midtakse (jf. diskusjon). Lenger nord i huset, i vestlig sideskip, var et annet gravanlegg anlagt (26023). I motsetning til røysresten var den større nedgravinga med steinpakning i ene enden anlagt i flukt med husets lengderetning.

Mål

Husets bredde kan estimeres til 5,6 meter der veggstolpene har vært plassert relativt tett ut fra de takbærende stolpehullene. Sideskip med en bredde på kun én meter betraktes som en parallell til grunnplanet i Hus I. Bygningen ble funnet bevart i en lengde av 30 meter, men antas å ha vært minimum 35 meter lang.

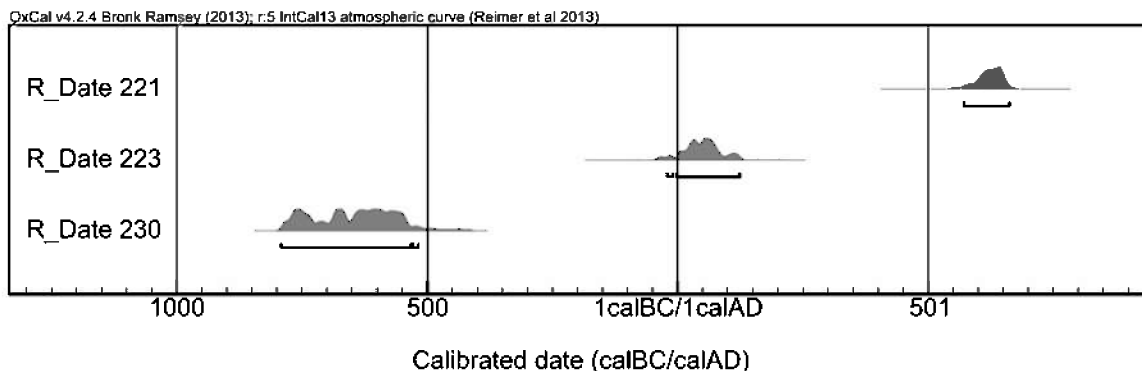
Funn

Det ble funnet brent bein i takbærende stolpehull 25122 (F727) og 35295 (F730). All keramikken, sju skår, ble funnet i takbærende stolpehull 25308 (F680, 726, 768). F726 består av fire bukskår med lys utside fra større kar samt et randskår med kraftig matskorpe. Randskåret er bolleformet med svakt utsvingt rand og rett topp. Ved flotering av jordprøve fra samme stolpehull ble det funnet et svært lite leirkarskår (F768). Det har ikke vært mulig å gi en typologisk tidfesting av leirkarskårene, og i og med at området har vært benyttet som gravfelt, åkermark og flere faser av husbygging gjennom et langt tidsrom, kan det ikke sikkert utelukkes at noen av funnene kan tilskrives andre perioder enn husets levetid.

Prøver og dateringer

Det ble tatt ut kombinerte kull- og makrofossilprøver fra de takbærende stolpehullene i Hus XIII (2010/01-220–232). Videre ble det tatt ut makrofossilprøver fra dørstolpene 25240 og 25270 (2010/01-226 og 225) og fra to lag som ble vurdert til å kunne være relatert til Hus XIII (2010/01-272, 184). Tre dateringer fra takbærende stolpehull ga sprikende resultater:

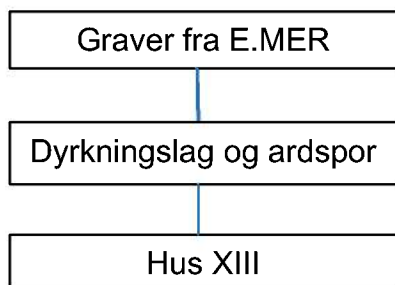
2010/01-	Ukalibre ±	Kontekst	Art	Vekt g	Refnr datl	From	To	%
221	1420	35 Hus XIII – takbærende stolpehull	Bjørk	0,0152	TRa-4051	572	663	95.4
223	1950	30 Hus XIII - takbærende stolpehull 25122	Korn, uspes	0,0089	TRa-4052	-21	125	95.4
230	2505	35 Hus XIII – takbærende stolpehull	Bjørk	0,0079	TRa-4053	-792	-519	95.4

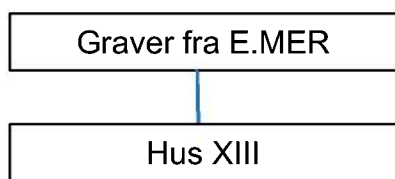
Diskusjon

Hus XIII tolkes som en delvis bevart hovedbygning som kan ha rommet én fjøsdel og minimum én del for mennesker. Det holdes som sannsynlig at Hus IX 15 meter vest for Hus XIII kan ha fylt en rolle som sidebygning, slik at de to parallelle bygningene kan forstås som en gårdsenhet. Både dateringene fra Hus XIII og IX spriker i flere ulike, men til dels sammenfallende retninger.

De stratigrafiske forholdene mellom ulike anlegg på Felt 7 peker i retning av at Hus XIII bør være eldre enn eldre merovingertid. Både de to kremasjonsgravene og den sørligste nedgravinga med steinpakning i ene enden var uforstyrret av ardsporene og framstår som nedskåret i det forhistoriske dyrkningslaget. Gravene fra eldre merovingertid bør være yngre enn dyrkningslaget og ardsporene. Samtidig ble de to sørligste takbærende stolpehullene i Hus XIII funnet under dyrkningslaget og må således være eldre enn dyrkningslaget:

De stratigrafiske relasjonene sentrert rundt dyrkningslaget er i tråd med det ene takbærende stolpehullet tilhørende Hus XIII som ble funnet under røysresten i husets midtakse:

Trekullet av bjørk fra det ene stolpehullet datert til merovingertid står således i kontrast til de stratigrafiske observasjonene på feltet, og det holdes som sannsynlig at dateringa kan ses i lys av seinere aktiviteter i og med etablering av graver i og

rundt Hus XIII. Gravene framstår som anlagt i tilknytning til den eldre bosettinga, etter en mellomliggende periode hvor området utgjorde ytterkanten av dyrka mark. Således antas det at Hus XIII, sammen med Hus IX som framstår som en tilhørende sidebygning, kan tidfestes til eldre jernalder. Mer spesifikt er det en datering fra Hus XIII og en datering fra Hus IX som overlapper hverandre i eldre romertid, AD67–95. Felles for de to dateringene til første århundre av vår tidsregning er at de representerer de eneste dateringene foretatt på korn fra stolpehullene i Hus XIII og IX.

6.6 Sammendrag

Som nevnt i innledninga oppleves det som problematisk for helhetsforståelsen av området at flere av husene ikke kan tidfestes sikkert. Hus XII utgjør kun en ende av en mindre bygning og Hus XIX framstår som særdeles fragmentarisk og nedpløyd. De to mindre bygningene vurderes ikke til å kunne spille en avgjørende rolle i tolkninga av bosettinga på høydedraget. Verre er det med Hus IX og XIII som sammen framstår som en gardsenhet, og som enten kan tolkes som fra perioden før eller etter den omfattende bosettinga i yngre romertid/folkevandringstid. Lokaliseringa av de to parallelle bygningene med en innbyrdes avstand på 15 meter, på toppen av høydedraget med vidstrakt utsikt, peker i retning av ei tidfesting til eldre jernalder. Betrachtingene er i overensstemmelse med de stratigrafiske forholdene redegjort for i forrige kapittel.

Et annet trekk som muligens kan betraktes som et indisium på en tidfesting av de to bygningene til eldre jernalder er plasseringa av graver fra yngre jernalder oppi og rundt husene. Nærmeste parallell til anleggelse av graver fra yngre jernalder i tilknytning til hus fra eldre jernalder kan søkes på Felt 1 der vikingtidsgrava er lokalisert ved gårdsanlegget fra yngre romertid/folkevandringstid. Relasjonen mellom graver og hus er enda mer uttrykkelig på felt 7 der gravene fra merovingertid ikke bare er anlagt ved de eldre bygningene, men midt i midtaksen og i sideskip. Den mest kjente parallellen er å finne på Ullandhaug (Myhre 1980), og en interessant parallell fra nyere undersøkelser er representert ved utgravinga på Skadberg i Sola kommune (Bjørlo 2012). To vikingtidsgraver var anlagt i midtaksen til to hus som mest sannsynlig kan tidfestes til førromersk jernalder. Samlokaliseringa av bygninger fra eldre jernalder og graver fra yngre jernalder kan gi et interessant innblikk i diskusjoner om kontinuitet versus diskontinuitet i overgangen mellom eldre og yngre jernalder, en tråd som vil bli plukket opp i de avsluttende tolkningskapitlene i rapporten.

7 Gravfelt fra merovingertid

7.1 Innledning

På Felt 7 øst i planområdet ble det påvist ei rekke anleggsspor tolket som spor etter graver. Anleggene var lokalisert til toppen av høyderyggen, 42 m.o.h., med vidstrakt utsikt mot havet i nordvest og indre Hafrsfjord i øst. Enkelte av anleggene var anlagt ut mot kanten av hellinga mot sørøst. Fire av anleggene var anlagt på ei rekke NNV-SSØ som utgjør avgrensinga av mulige gravanlegg mot øst. Dekket av matjord var svært tynt på toppen av ryggen, noe som antas å ha resultert i en viss grad av nedpløying. Til tross for det tynne matjordlaget var det imidlertid bevart et forhistorisk dyrkningslag knyttet til den markante knekken i terrenget i sørøstlig kant av gravfeltet.

Øverst ses gravfeltet i høyre forkant. Illustrasjonen nederst er laget slik at de detaljerte mosaikkene fra gravene er satt opp på oversiktsfotos fra helikopter. Digitalt kan det zoomes inn på hver grav med høy oppløsning.

Anleggene tolket som spor etter graver er forsøkt systematisert i ulike kategorier basert på ytre karakteristika. Ved avdekking av området ble det klart at flere av anleggene var karakterisert av større, ovale nedgravinger med en tett steinpakning i ene enden (25766, 25909 og 26023). To anlegg framsto som rester etter røyser (26500 og 27380), mens to anlegg tolkes som enkle kremasjonsgraver med gjenstandsfunn og brente bein (25966 og 25940). Anlegg 25852 representerer ei avrunda rektangulær nedgravning med en tett, fint anlagt steinpakning. Ved siden av nedgravninga ble det påvist et utdratt kullag tolket som et brannlag muligens relatert til begravelse (33050). Det ble imidlertid ikke funnet spor etter begravelse i form av brente bein eller gjenstander som kan ha utgjort gravgods. Ut fra den forseggjorte oppbygginga av anlegget inkluderes imidlertid både 25852 og 33050 i gjennomgangen av mulige graver på Felt 7.

Det ble fokusert på å undersøke samtlige anlegg i området med tanke på mulige variasjoner i gravskikk som ikke nødvendigvis har etterlatt entydige spor etter begravelse.

7.2 Kremasjonsgraver

De to kullholdige nedgravningene ble påvist i sørøstlig del av ansamlinga tolket som mulige graver. Anleggene var lokalisert til området hvor den øvre grensa for det forhistoriske dyrkningslaget opptrådte. Begge nedgravningene framsto helt tydelig ved avdekking, og til tross for at undergrunnen øst, sør og vest for nedgravningene var preget av ardspon, var det ingen ardspon som hadde dratt med seg masse ut fra de to anleggene. Det kan således virke som om de to anleggene er yngre enn dyrkningssporene i området.

25940 til venstre, 25966 til høyre ved avdekking. Dyrkningslag og ardspon synlig nede til høyre i bildet.

25940

Anlegget hadde oval form og målte 1,53 x 1,15 meter. Lengste mål var orientert nordøst-sørvest. 25940 var anlagt 0,46 meter sør for 25966, den større nedgravninga med brente bein. Ved finrensing i plan viste det seg at anlegg 25940 besto av to ulike lag. Lag 1 dekket store deler av overflata, mens et nedre lag stakk ut under lag 1 i nordvest og sørøst. Lag 2 var ujevnt i formen i forhold til det ovale lag 1. Lag 1 besto av varmbrun kull- og humusholdig siltig sand med innslag av brente bein og et leirkarskår. Lag 2 var mer grått i fargen med biter av kull, brent leire og brente bein.

Det ble besluttet å anlegge et profil gjennom anleggets sentrum, orientert nordøst-sørvest. Nedgravinga viste seg som forventet å være grunn, kun 6 cm dyp med en tydelig kullkonsentrasjon i sentrum. Kullaget i sentrum hadde en tykkelse på 3 cm og en største diameter på 32 cm. Anlegget hadde innslag av enkelte steiner rundt nevestørrelse, flere av dem tydelig skjørbrrente. Selve nedgravinga hadde skrå sider og flat bunn. Det nedre laget kan muligens tolkes som spor etter ild på stedet da det i flere tilfeller ble observert lysegrå sand i overgangen mellom fyllmasse og undergrunnen.

25940 profil. Steinene til venstre er fra formgravd halvdel.

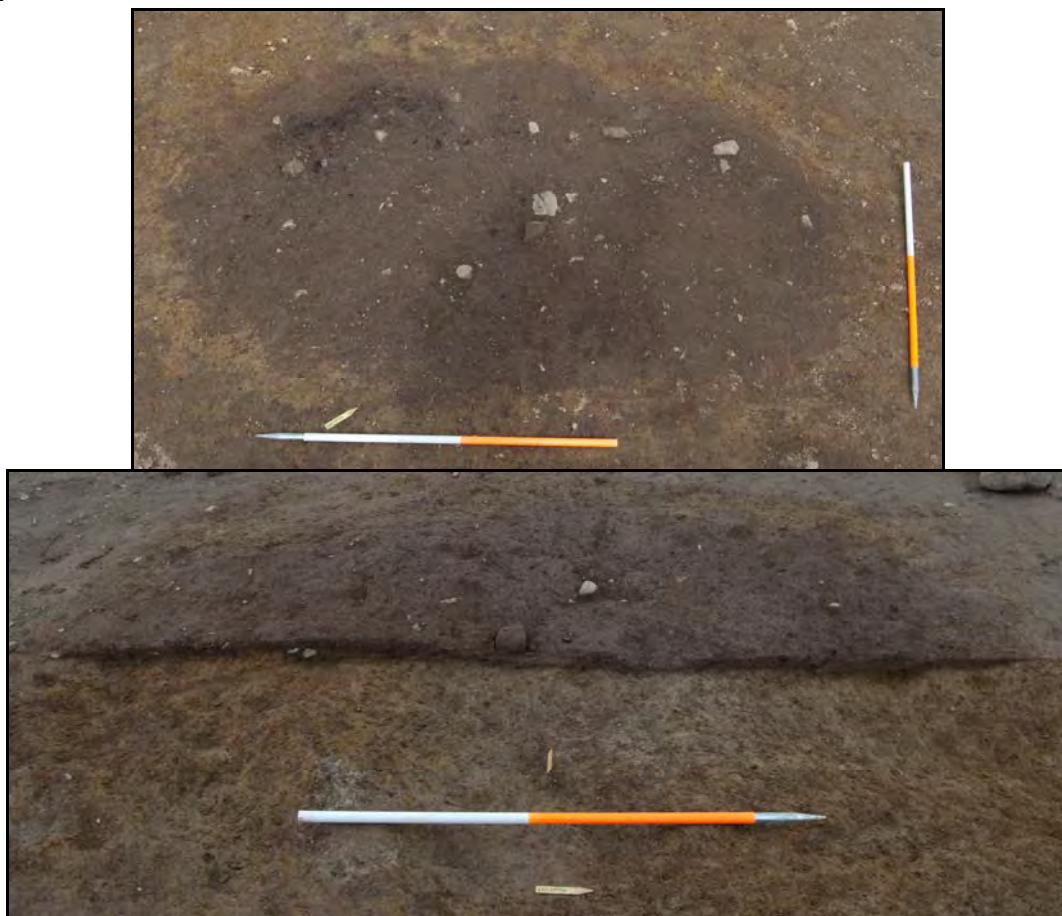

Ved avdekking av anlegg 25940 ble det funnet ei fragmentert perle av brent leire i sørlig del (F684). Øvrige funn ble gjort under graving sentralt i anlegget; et lite oransj leirkarskår av ukjent type (F695), sju biter brent leire (F696) og brente bein (F697). De brente beina hadde ei samlet vekt på 15,65 g (Denham 2012).

En kullprøve samt en kombinert kull- og makrofossilprøve ble tatt ut fra profilet (2010/01-166,168), mens en kullprøve ble tatt ut fra en konsentrasjon av kull og brente bein (2010/01-167). Samtlige prøver skriver seg fra anleggets sørvestlige halvdel, hvor også samtlige funn ble gjort.

25966

Anlegget var ovalt til avrundet rektangulært i formen, orientert nordnordøst-sørsørvest. Nedgravinga målte 2,70 x 1,67 meter. Ved avdekking og nærmere opprens var det synlig en kullkonsentrasjon i nordvestlig del. Brent leire og små biter brent bein var iblandet kullaget (se foto). En mindre kullkonsentrasjon ble påvist umiddelbart øst for den større kullkonsentrasjonen. Øvrig fyllmasse besto av varmbrun humusholdig siltig sand med spredte kullbiter. Massen var nærmest steinfri med kun et lite innslag av småstein. I sørvestlig del var fyllmassen noe gråere i fargen og mer kullholdig. De to kullkonsentrasjonene i nordvestlig del, innmålt som AQ 29630 og 29645, ble gravd forsiktig hver for seg. Innsamlinga av de mange små, skjøre beinbitene gjorde graveprosessen tidkrevende. Øvrig fyllmasse i nordlig halvdel av anlegget ble deretter gravd for å få fram et langsgående profil gjennom hele nedgravinga. Det ble funnet spredte små beinbiter i øvrig fyllmasse (F704–706), men mengden var langt mindre enn innenfor de to kullkonsentrasjonene (F698 og 699).

25966 i plan øverst og profil nederst.

Profilen gjennom hele anlegget viser ei forholdsvis grunn nedgraving med en maksimal dybde på 11 cm. I likhet med 25940 var nedgravingas kanter skrå og bunnen tilnærmet flat. Sett i profil ble det ikke observert lysegrå sand i overgangen mellom nedgravinga og undergrunnen, men ved formgravinga av kullkonsentrasjonen i nordvest ble den lysegrå siltige sanden påtruffet i toppen av undergrunnen.

Ved avdekking ble det funnet ni leirkarskår i nordlig del og en kosstein i sørøstlig del av anlegget (F685, 686). Tre av de ni skårene var randskår, og det var fastbrente organiske rester både på inn- og utsida. De mørke skårene framstår som kraftig brent, muligens sekundært, med større synlige kvartskorn. Randen har flat, relativt bred overside med spiss til avrundet leppe. Et større bukskår antyder en rund form. I området med brente bein (F704) midt i anleggets sørlige halvdel ble det funnet 19 skjøre leirkarskår (F702). Keramikken var svært fragmentert og med avskallinger i tynne flak. Fjorten av de små skårene er sortglittete, mens fem av skårene skriver seg fra større, grovere kar. Det er tydelig at skårene fra anlegget skriver seg fra flere ulike kar, noe som bekreftes av et lyseoransj skår funnet umiddelbart vest for den ene beinkonsentrasjonen (F703). Randskåret viste likheter med de mørke randskårene funnet nord i anlegget i form av grove kvartskorn i magringa og en plan, bred overside. Toppen av randen var likevel enda bredere enn skårene i nord, og randen gikk ut i en spiss, relativt ujevn ytre kant. Videre antyder den lyse ut- og innsida et høyt innhold av leire til tross for et ellers grovt inntrykk.

De 29 skårene fra anlegget gir inntrykk av å stamme fra flere ulike kar, og det noe heterogene inntrykket forsterkes ved forekomsten av et svært lyst skår sammen med flere kraftig ildpåvirkete skår med fastbrente organiske rester. Fjorten av skårene funnet sammen med de brente beina sentralt i sørlig del av anlegget er sortglittete, noe som peker mot en tidfesting til yngre romertid/folkevandringstid.

F699 representerer den største mengden brente bein med ei vekt på 3,95 g. Beinene tilhørende denne funnenheten ble samlet opp fra den største kullkonsentrasjonen nordvest i anlegget (AQ 29630). F698 veide 1,3 g og ble funnet i sørlig kant av den mindre kullkonsentrasjonen umiddelbart øst for 29630 (AQ 29645). De siste funnenhetene av brente bein veide 0,44, 0,60 og 0,40 g (F704–706). De svært fragmenterte beinene fra anlegget var alle kraftig brent (Denham 2012).

Fra 25966 ble det tatt ut en kullprøve og en makrofossilprøve. Kullprøven ble tatt ut fra den største konsentrasjonen av kull og brente bein nordvest i anlegget (2010/01-169). En kombinert kull- og makrofossilprøve ble tatt ut ved den mindre konsentrasjonen av kull og brente bein midt i anleggets nordlige halvdel (2010/01-170).

Tolkning:

Anlegg 25966 og 25940 tolkes som kremasjonsgraver fra eldre jernalder. Tolkninga er basert på funn av perle, leirkarskår og konsentrasjoner av kull og brente bein. Det må påpekes at det spesielt er påvisning av et større antall brente bein som kan betraktes som utslagsgivende for tolkninga av anleggene som graver. De fåtallige øvrige funnene kan samtidig kaste lys over problemer knyttet til erkjennelse av mindre nedgravinger som graver, da spesielt i tilfeller der det kan være tale om inhumasjonsgraver uten bevarte spor etter avdøde. Lokalisering og kontekst vil

samtidig være av avgjørende betydning for tolkning av denne typen anlegg. Anlegg 25966 og 25940 ble funnet ved siden av hverandre, på toppen av en høyderygg mellom andre anlegg tolket som røysrester og mulige flatmarksgraver.

I begge anleggene ble de brente beina funnet sammenblandet med kull og brent leire. Beinmaterialet framstår ikke som rensset etter kremasjon, et hovedskille hva angår Vivian Wangens definisjon av branngraver (Wangen 1998). Et annet aktuelt spørsmål vil være om bålmørja fra kremasjonen har vært deponert i nedgravinga, eller om kremasjonen, eller deler av kremasjonsprosessen, kan ha foregått på stedet. I den minste nedgravinga ble det funnet spor etter et lysegrått lag i overgangen mellom nedgravingas fyllmasse og undergrunnen, noe som kan tolkes i retning av ildpåvirkning. I samme anlegg ble det også funnet skjørbrente steiner, noe som ikke var tilfellet for den større nedgravinga. I dette anlegget ble det imidlertid funnet keramikk som gir inntrykk av å være sekundærbrent. Samtidig kan det ikke utelukkes at keramikken har inngått i kremasjonen sammen med avdøde, for så å ha blitt samlet opp og deponert i selve grava. I så tilfelle må det lyse leirkarskåret betraktes som et tilfeldig funn eller antas nedlagt etter kremasjonen. Alt i alt er det flere indikasjoner på at kremering kan ha funnet sted i selve nedgravinga, samtidig som mulighetene for deponering må holdes åpne.

7.3 Nedgravinger med steinpakning i ene enden

Ved avdekking ble det påvist flere anlegg med ukjent funksjon som viste svært store likheter i karakter. De større nedgravningene var ovale til avrundet rektangulære i formen med en tett steinpakning i ene enden. Steinpakningen var anlagt innenfor den større nedgravinga, kant i kant med anleggets ytre avgrensing. Steinpakninga ga således inntrykk av å være anlagt oppå den større nedgravinga, tydelig relatert til hverandre som to etterfølgende sekvenser. Forholdet mellom steinpakning og nedgraving kan eksemplifiseres gjennom anlegg 25766 som var bevart i sin helhet. Målt i overflata hadde steinpakninga her en lengde på 1,04 meter, mens den større nedgravinga var 2,37 meter lang. Anlegg av denne typen var lokalisert til sørlig og nordlig del av ansamlinga av mulige graver på Felt 7. Det kan se ut til at denne typen anlegg har vært anlagt i ytterkanten av gravfeltet, i hjørnene mot nord, nordvest og sørøst. De to nordlige anleggene var delvis ødelagt av den moderne kloakkgrøfta. Anlegget i sørøst, 25766, var lokalisert til området hvor det var bevarte rester etter et forhistorisk dyrkningslag. I likhet med de to kremasjonsgravene 25966 og 25940 gir anlegg 25766 inntrykk av å være uforstyrret av arding og således trolig yngre enn de forhistoriske jordbrukssporene.

25766

25766 var bevart i sin helhet og lokalisert til sørøstlig hjørne av ansamlinga av mulige gravanlegg. Anlegget var ovalt til avrundet rektangulært i formen, orientert nordøst-sørvest. Den store nedgravinga var 2,37 meter lang og 1,34 meter bred. Ut fra sørvestlig ende strakte det seg ei tydelig grøft med en lengde på 3,0 meter og bredde på 23–44 cm. Etter første runde med opprens framsto steinpakninga, som utfylte nordøstlig ende av den større nedgravinga, som rektangulær. Steinene var runde til nærmest rektangulære i formen, og det framsto som om de mindre, runde steinene var anlagt i et utfyllende mønster mellom de større steinene. Ved andre opprens ble det tydelig at laget tilhørende steinpakninga strekte seg noe utenfor steinansamlinga slik at steinpakninga framstår som tilhørende en nedgraving skåret ned i enden av

det større anlegget. Massen mellom og rundt steinene var av mer organisk karakter enn massen i den større nedgravinga og besto av rødbrun humusholdig silt med sporadiske innslag av små kullbiter. Steinpakninga ble gravd separat og all gravd masse ble deponert i et systematisk system i tilfelle det skulle bli behov for og tid til sålding. Steinpakninga rommet 55–60 liter stein, fra 5–25 cm i tverrmål. Nedgravinga knyttet til steinpakningen viste seg å være mer sirkulær enn rektangulær samt mindre enn innmålt i overflata med en diameter på 75 cm. Dybden lå innenfor 10–15 cm med jevnt buete sidekanter. Det ble ikke gjort funn i tilknytning til steinpakningen. En kombinert kull- og makrofossilprøve ble tatt ut fra massen mellom steinene (2010/01-179). Etter formgraving av massen tilknyttet steinpakninga, var det kun igjen masse tilhørende den større nedgravinga langs kantene av steinpakningen. I bunnen av steinpakningen var det direkte overgang til steril undergrunn.

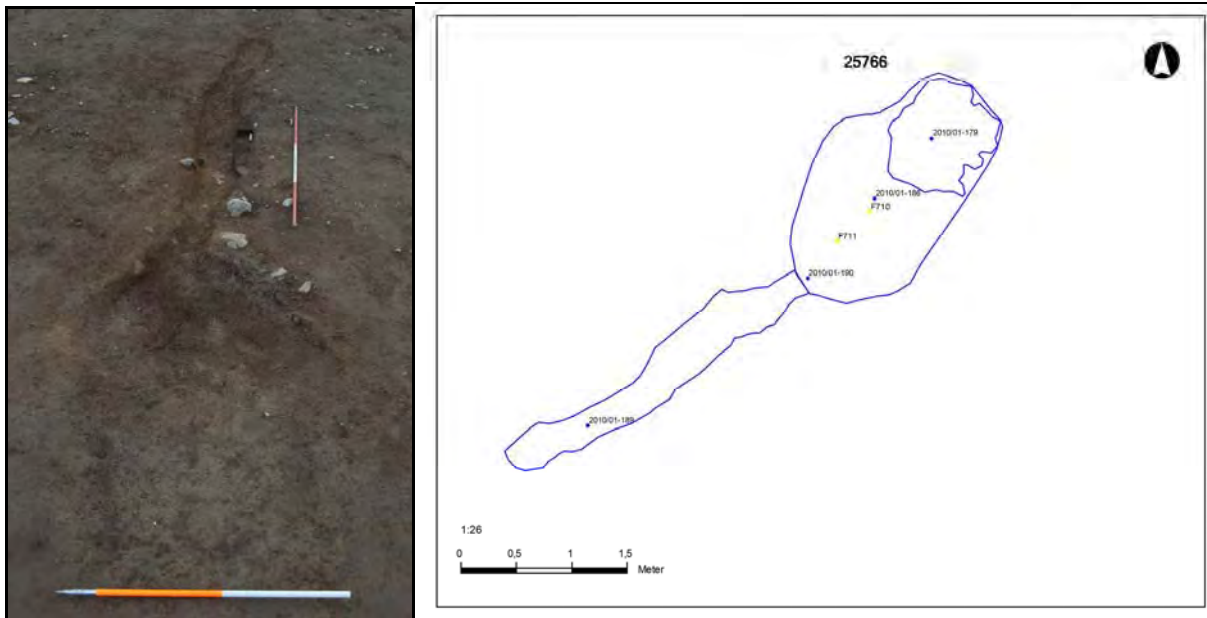

25766 plan. Steinpakningen står tydelig ut fra resten av nedgravinga.

Massen i den større nedgravinga framsto som homogen og ble gravd i fire mekaniske, horisontale enheter. All gravd masse ble deponert i et systematisk system i tilfelle det skulle bli behov for og tid til sålding. Den gråbrune humusholdige siltige sanden hadde sporadiske innslag av små kullbiter. Massen var av langt mer minerogen karakter enn den knyttet til steinpakninga. Frekvensen av trekull var høyest mot bunnen av nedgravinga. Ved graving kom det til syne et staurhull i det sørlige hjørnet av anlegget. Sentralt i sørlig halvdel av den større nedgravinga ble det funnet brente bein med ei vekt på 0,93 og 0,43 g (F710 og 711). Funnene ble gjort i det første gravelaget som hadde et volum på omtrent 65 liter. I tilknytning til funnstedet ble det tatt ut en kombinert kull- og makrofossilprøve (2010/01-186). Den større nedgravinga hadde relativt bratte til buete kanter med en dybde på 22 cm. Anlegget var tydelig dypest i sørvestlig del. Etter formgraving av anlegget ble det målt inn høydepunkter som kan benyttes til å framstille nedgravingenes form i detalj.

Grøfta som gikk ut fra sørvestlig ende av den større nedgravinga, orientert sørvest-nordøst, ble først dokumentert i form av tre profiler. Det ene profilet ble anlagt ved overgangen mot den større nedgravinga, mens det andre profilet ble plassert midt i grøfta, på det bredeste partiet hvor det var et synlig fyllskifte. Det tredje profilet ble etablert mot grøftas ende. Det var ikke mulig å se en tydelig overgang mellom grøfta og den større nedgravinga ettersom massen var den samme. Massen i grøfta var kompakt, noe som kom tydelig til uttrykk i overgangen mot fyllskiftet observert ved det midterste profilet. Det lause, svært humusholdige fyllskiftet framsto som et moderne plogspor som bidro til å gi inntrykk av at grøfta var noe mer ujevn og bredere i midtpartiet. Det ble imidlertid ikke påvist eldre forstyrrelser som kan indikere

skader påført ved forhistorisk pløying i området. Grøfta hadde buete sider og rund bunn med en gjennomgående dybde på 8–10 cm. Det ble tatt ut makrofossilprøver fra profilet i sørvestlig og nordøstlig ende (2010/01-189 og 190). Etter graving av anlegget ble det målt inn høydepunkter som kan benyttes til å framstille nedgravingenes form i detalj. Videre ble forholdet mellom de formgravde sekvensene innenfor anlegg 25766 fotodokumentert.

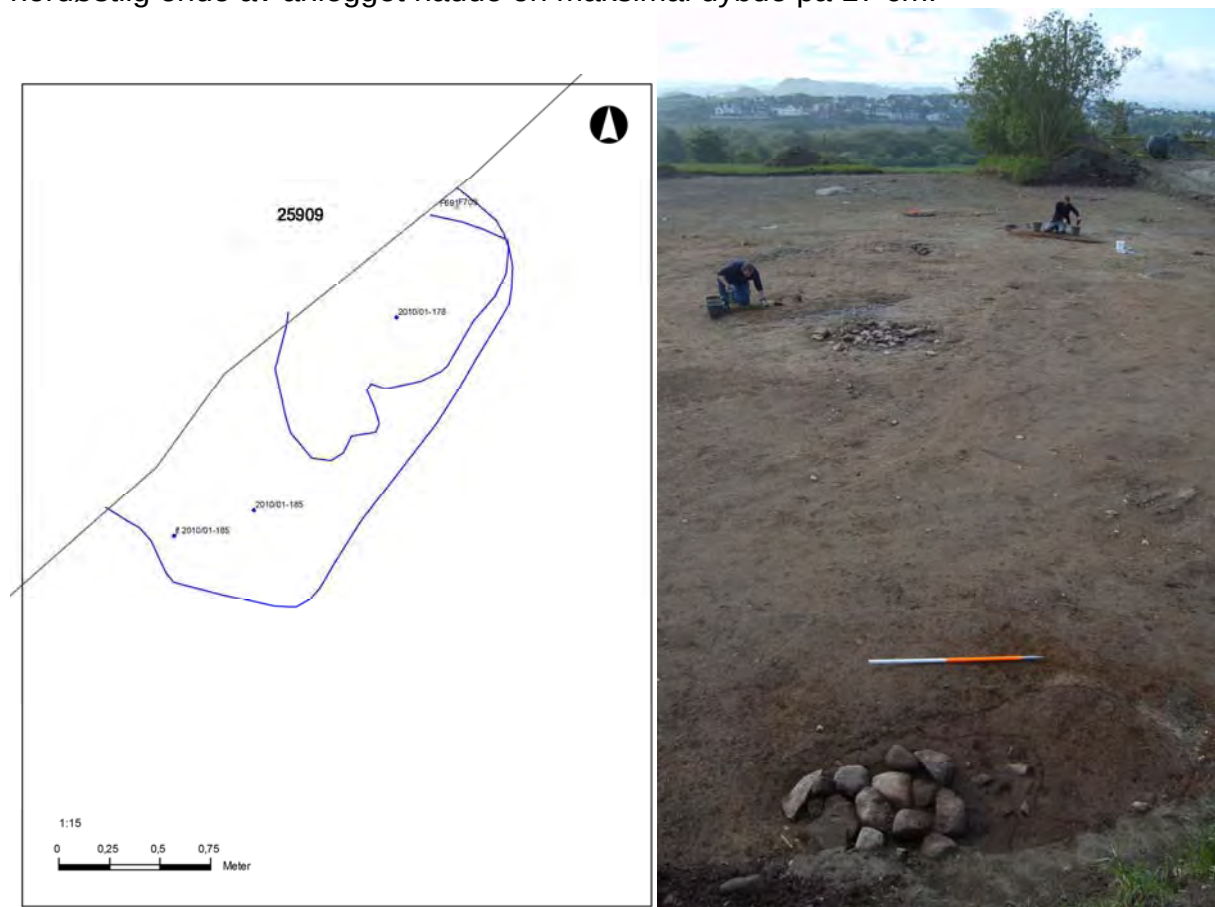
25766 etter formgraving. Oversikt over funn og prøveuttak til høyre. Steinpakningen er innmålt innenfor anlegget.

25909

25909 var lokalisert til nordlig hjørne av ansamlinga av mulige gravanlegg. Kloakkgrøfta hadde fjernet nordvestlig del av anlegget. Den større nedgravinga var orientert nordøst-sørvest, tilsvarende orientering som 25766 22 meter mot sørøst. Det delvis ødelagte anlegget var ovalt til avrundet rektangulært i formen. I overflata hadde anlegget en total lengde på 2,33 meter og en bevart bredde på 1,06 meter. Ut fra graden av forstyrrelse er det noe vanskelig å angi eksakt form på steinpakninga i nordøstlig ende av anlegget, men det holdes som sannsynlig at formen har vært oval med lengste mål på 1,38 meter. Målene viser store likheter med måltallene for 25766. Videre ga steinpakninga inntrykk av å bestå av mindre, hovedsakelig runde steiner fylt i mellom større, underliggende steiner. Ved nærmere opprens i overflata var det tydelig at avgrensinga av nedgravinga tilhørende steinpakninga gikk innenfor grensene av den større nedgravinga.

Anlegget ble gravd lagvis i håp om få best mulig innblikk i karakteren til de overlappende sekvensene. Først ble steinene med nevestørrelse fjernet, noe som avdekket de større, underliggende steinene som dannet en tett steinpakning med tilnærmet kvadratisk form. Den underliggende steinpakninga hadde et noe mindre omfang mot sørvest enn avgrensinga innmålt i overflata. Under de større steinene var det et mørkebrunt, svært humusholdig lag med en tykkelse på 7 cm. En kombinert kull- og makrofossilprøve ble tatt ut fra laget under steinene (2010/01-178). Det mørke laget knyttet til steinene var nedskåret i et brunt humusholdig lag med mindre steiner. Dette mellomlaget var mer humusholdig og mørkere enn den steinfrie massen i den større nedgravinga. Mens det svært humusholdige laget knyttet til steinene kuttet et annet lag i sørvest, var laget gravd rett ned til undergrunnen i bunnen og i nordøstlig del. I overgangen mot undergrunnen ble det påvist ei rekke mindre steiner som ble dokumentert in situ. De flakete steinene av bergart framsto nærmest som slått eller utsatt for svært sterk varmepåvirkning. Nedgravinga i nordøstlig ende av anlegget hadde en maksimal dybde på 17 cm.

Det brune mellomlaget ble gravd for seg i to horisontale omganger. Det homogene laget rommet omtrent 12 liter stein i størrelsen 5–10 cm i tverrmål. Laget som opprinnelig ble tolket som tilhørende den større nedgravinga var nærmest steinfritt, mer gråbrunt i farge med enkelte innslag av kullbiter. Frekvensen av trekullbiter var økende mot bunnen av nedgravinga hvor det ble tatt ut en kombinert kull- og makrofossilprøve (2010/01-185). Laget ble gravd i fire mekaniske, horisontale nivåer og innmålt som et eget lag for å illustrere utstrekning og form (35215). Laget målte 1,5 x 1,07 meter, hadde avrundet rektangulær form og en maksimal dybde på 23 cm. Mens det i overflata framsto som om steinpakningen i sin helhet var gravd ned i et større, rektangulært anlegg, kan det kun konkluderes med at steinpakninga kutter

igjennom den større nedgravinga i sørvestlig del. Etter graving av anlegget ble det målt inn høydepunkter som kan benyttes til å framstille nedgravingenes form i detalj.

Ved gravinga av 25909 ble det kun gjort funn av to små flintavslag. Et flintavslag ble funnet i nordøstlig kant av steinpakninga (F691), mens et proksimalfragment av ei flintflekke ble funnet i det øvre gravelaget sørvest i den større nedgravinga (F709).

26023

26023 var lokalisert til nordvestlig hjørne av ansamlinga av mulige gravanlegg. Kloakkgrøfta hadde fjernet nordvestlig del av anlegget, slik at det hovedsakelig kun var steinpakningen i sørøstlig ende som var bevart. Således var anlegget orientert i en annen retning enn de to foregående med steinpakning i nordøstlig ende. Det antas at grøfta har fjernet minimum halvdelen av et anlegg som har liknet de to øvrige med steinpakning i ene enden av ei større nedgraving. Langs kanten av steinpakninga var det synlig et fyllskifte med avrundet rektangulær form, svært likt observasjonene gjort i overflata av både 25766 og 25909. Den større nedgravinga hadde en bredde på 1,1 meter, men var kun bevart i en lengde av 1,29 meter. Til sammenligning hadde den ovale steinpakninga en lengde på 1,12 meter og en bredde på 0,88 meter. De runde steinene med tverrmål på 20 cm var lagt i et jevnt lag, og utfyllinga med mindre steiner som ble observert i overflata av 25766 og 25909 var ikke tilstedeværende i samme grad her. I sørvestlig hjørne var det en åpning i steinpakninga, noe som kan skyldes fjerning av stein ved avdekking.

Massen mellom steinene besto av mørk varmbrun humusholdig silt. Enkelte av steinene ble tolket som varmpåvirkete. Sentralt i steinpakninga ble det tatt ut en kombinert kull- og makrofossilprøve (2010/01-215). Steinpakninga fylte hele nedgravinga med en dybde på 17 cm. Nedgravingas kanter var bratte til svakt buete og bunnen flat. Umiddelbart under nedgravinga kom undergrunnen fram, og etter formgraving framsto steinpakninga mer sirkulær med en diameter på 1,10 meter.

Den større nedgravinga kuttet av kloakkgrøfta og steinpakninga var noe mer heterogen i sammensetning da det var spetter av gulbrun silt iblandet den varmbrune humusholdige massen. Laget var noe lysere og mindre humusholdig enn massen rundt steinpakninga, i tillegg til å være helt steinfri. Bredden på nedgravinga videt seg noe ut i forhold til steinpakninga, men dybden var den samme som under steinpakninga. I nordøstlig del av den større nedgravinga ble det funnet tre små biter brent bein med ei samlet vekt på 0,17 g (F723).

I likhet med anlegg 25766 og 25909 var det tydelig at ei nedgraving fylt med fint anlagte steiner var skåret ned i enden av et større, avlangt anlegg. Mens 25766 kan antas å være yngre enn det forhistoriske dyrkningslaget sør på feltet, var 26023 anlagt innenfor et treskipa langhus (Hus XIII). Anlegget var anlagt i vestlig sideskip, mellom takbærende stolpehull og vegg. Området var kraftig forstyrret av ei over 5 meter bred kloakkgrøft, men det mulige gravanlegget virker ikke til å ha hatt helt samme orientering som langhuset. Det kan ikke utelukkes samtidighet mellom hus og nedgraving, men det holdes som mer sannsynlig at 26023 kan være anlagt etter at huset fra inngangen til eldre jernalder ble forlatt.

Tolkning:

De tre anleggene tolket som mulige graver viser svært store innbyrdes likheter. I enden av større, avrundete rektangulære nedgravinger er det blitt gravd ned mindre groper som har blitt fylt med jevne steinpakninger. Fig. 6-22. Massene mellom steinene var svært humusholdig, og muligens kan analysering av prøvene bidra til å kaste lys over anleggenes karakter. Inntil videre er det svært vanskelig å få en forståelse av anleggenes bruk, noe som forsterkes av et svært begrenset funnmateriale. Imidlertid ble det funnet små brente beinbiter i to av tre anlegg, noe som kan peke mot en form for gravanlegg. Beinene fra anlegg 25766 har gitt datering til AD 670–770 (TRa-4071). Et liknende anlegg ble påvist på et gravfelt fra jernalderen ved Kvernaveien, Tasta i Stavanger (Bjørndal 2012). Heller ikke her ble det gjort funn som kunne virke oppklarende i forhold til anleggets karakter, men også denne nedgravinga med en steinpakning i ene enden ble påtruffet på et gravfelt omgitt av bygninger fra jernalderen. Det holdes som sannsynlig at denne typen anlegg kan representere spor etter graver fra merovingertid der mangelen på bevarte gravgaver vil gjøre det svært vanskelig å nå sikre konklusjoner vedrørende funksjon og alder.

7.4 Steinpakning og kullag

På toppen av høyderyggen, vest for Hus VIII og nordøst for Hus XIII, ble det funnet et avrundet rektangulært anlegg tolket som ei mulig grav (25852). Umiddelbart øst for anlegget ble det påvist et utdratt, avlangt kullag orientert nordøst-sørvest (33050). Sammen med to av nedgravningene med steinpakning i ene enden og grop 25808 dannet de fem anleggene ei linje som utgjorde det mulige gravfeltets avgrensning mot nordøst.

Ved opprens ble det klart at anlegg 25852 besto av ei jevn, tett steinpakning. Massene rundt steinene var mørkebrun og svært humusholdig, tilhørende ei nedgraving som gikk like utenfor steinpakningen. Nedgravinga langs steinpakningen var omgitt av et større fyllskifte av varmbrun, svakere humusholdig silt. Nedgravinga knyttet til steinpakninga var avrundet rektangulær, 1,46 x 1,00 meter, mens det ytre fyllskiftet var rundere og mer ovalt i formen med lengde på 1,87 meter og bredde på 1,47

meter. Den rektangulære nedgravinga var sentrert til midten av det større fyllskiftet, slik at den større nedgravinga framsto som en jevn ytre ramme rundt steinpakninga. I vestlig del av den større nedgravinga var det en sirkulær utstikker tolket som et mulig stolpehull (36915). Kullaget tolket som relatert til steinpakninga strakte seg langs hele østlig og sørøstlig side av den større nedgravinga (se foto). Ei sirkulær grop ble videre påvist i sørlig ende av kullaget (39428). Fra profilet gjennom kullaget ble det tatt ut en kombinert kull- og makrofossilprøve (2010/01-271).

Kullaget framsto som utdratt og tynt, og det ble dermed prioritert undersøkt først. Det ble vurdert om kullaget kunne utgjøre spor etter handlinger knyttet til begravelse. Ved framrensing og graving av kullaget av osteoarkeolog dr. Sean Denham ble det ikke funnet brente bein eller andre gjenstander. Kullet framsto som spredt utover undergrunnen, i sentrale områder svakt nedgravd, med en maksimal tykkelse på 7 cm. Laget inneholdt større kullbiter og innslag av brun humusholdig silt. Anleggets utflytende karakter var spesielt framtreddende mot sørvest, men ved graving av en langsgående profil kom avgrensinga mot gropa i sør tydelig fram. Gropa hadde en jevnt buet form med enkelte steiner i nordøstlig del. Massen i den 8 cm dype gropa besto av varmbrun humusholdig silt. Under kullaget og gropa ble det påvist et opptil flere cm tykt lysegrått siltlag som kan være et resultat av høy varmepåvirkning av den ellers oransje undergrunnen:

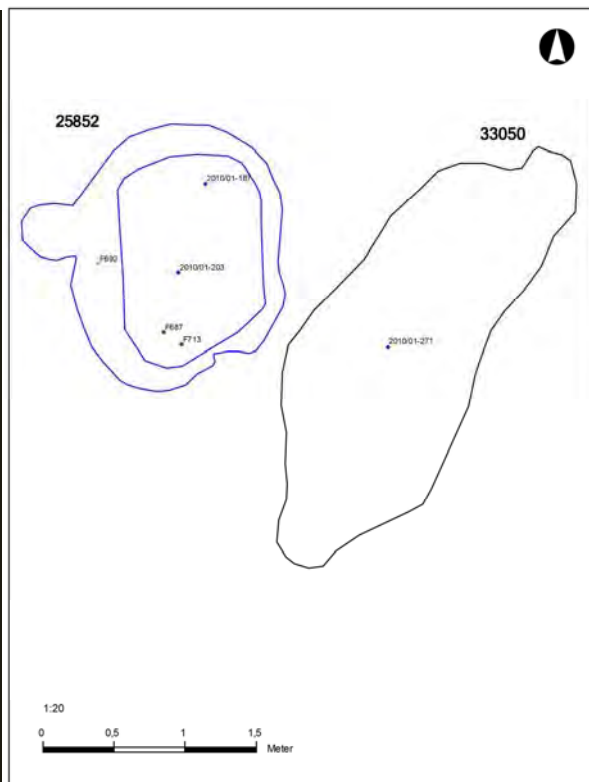
Steinene synlige i toppen av steinpakninga var anlagt tett og jevnt av steiner like over nevestørrelse. Majoriteten av steinene var runde, men en del av dem framsto som kantete som resultat av varmpåvirking. Under de nevestore steinene kunne det enkelte steder ses større, runde steiner. Langs sørvestlig kortsida var det kantsatt mindre heller langs den indre nedgravingas kant. Ved framrensing av steinpakninga ble det funnet et 2 cm langt jernfragment som kan være spor etter ei fragmentert jernnagle sør i anlegget (F687).

Steinpakninga og det omgivende humuslaget ble gravd horisontalt nedover. Nedgravingas kanter var bratte i sør, nord og vest, mens kanten var mer jevn i øst der det også var mye småstein som medførte at overgangen mellom de to ulike lagene framsto som mindre tydelig. Etter fjerning av det øvre steindekket kom det til syne større steiner. Den nordlige halvdel besto av fire runde, hodestore steiner med mellomstore steiner anlagt ut mot nedgravingas kanter. I hjørnene av sørlig kortsida var det to større steiner som var skråstilt med helleretning i flukt med nedgravinga, i likhet med flere av de små hellene i sørlig kortende. Området mellom de fire store steinene i nord og de to større steinene i sørlig ende besto av en tett pakning av nevestore steiner.

Ved fjerning av de store steinene ble det tatt ut en makrofossilprøve fra den underliggende humusholdige massen i nordøstlig hjørne (2010/01-187). I området med de små hellene i sørlig kant av steinpakninga ble det funnet et rundt objekt som antas å være av jern, men som i skrivende stund ikke er nærmere undersøkt på konserveringslaboratoriet (F713). Under steinene i anleggets sørvestlige hjørne ble det imidlertid funnet en større bit tegl, noe som er en klar indikasjon på moderne inngrep eller opphav.

Den indre, rektangulære nedgravinga har vært tett fylt opp med stein, i den grad at formgravinga av laget ga et ujevnt inntrykk med tydelige avtrykk etter de hodestore steinene i nordlig halvdel. Midtre og sørlig del av nedgravinga var grunnere enn nordlig halvdel. Anlegget hadde en maksimal dybde på 38 cm. I østlig del av anlegget var det mye småstein i det nederste laget, og steinenes mengde og karakter ble dokumentert etter totalgraving av laget. Formgravinga illustrerer samtidig den noe ujevne formen på det nederste laget som tenderte mot en V-formet bunn (se foto). Det lysere, omgivende siltlaget var langt mindre humusholdig med markant innslag av småstein, og laget framstår som et utvaskingslag tilsvarende det påvist under røys 26500. I overgangen mot undergrunnen ble det påvist naturlig jernutfelling. Ved graving av laget ble det kun funnet et flintavslag i østlig del (F692) og to større kvartsbiter i sentrum av anlegget (F720). Like sør for anleggets sentrum ble det tatt ut en makrofossilprøve fra det nedre laget (2010/01-203).

Steinpakninga under og etter formgraving.

Tolkning:

Ved avdekking ble anlegg 25852 og kullag 33050 tolket til å kunne være relatert til hverandre. Det er imidlertid ingen konkrete indisier som tilsier at kullaget på vest- og sørsida av steinpakninga utgjør spor etter handlinger relatert til begravelse i det tilgrensende anlegget. Det lyse siltlaget funnet i overgangen mellom kullag og undergrunn tolkes som spor etter varmpåvirkning, men da det verken ble funnet brente bein i kullag eller steinpakning, er det ingen holdepunkter for å opprettholde antagelsen om at kullaget kan være spor etter kremning deponert i et gravgjemme like ved. Det som ikke sikkert kan utelukkes er at brenninga kan være relatert til steinpakninga i en eller annen form, men ettersom tolkninga av steinpakninga i seg selv er høyst usikker, er det vanskelig å relatere kullaget til begravelsesritualer.

Funnet av teglstein reiser spørsmål om anlegg 25852 har vært utsatt for et moderne inngrep eller rett og slett må betraktes som av moderne opphav. Et eventuelt moderne inngrep må ha vært av større omfang ettersom teglbiten var stor og ble funnet under en stein i nedre del av steinpakninga. Massen rundt steinene var svært humusholdig, men den framsto ikke som moderne. Hvis vi ser for oss et moderne inngrep, er det samtidig vanskelig å forklare hvorfor steinene har blitt fint lagt på plass igjen, i den grad at anlegget framsto som intakt uten tegn til forstyrrelser. En mulighet kan være at inngrepet kun har forstyrret sørlig del av anlegget, ettersom teglbiten ble funnet i sørøstlig hjørne. Det runde metallobjektet som enda ikke er behandlet på konserveringslaboratoriet ble funnet i det samme området, noe som enten kan indikere at objektet kan være moderne eller forstyrrete rester etter et eventuelt gravgods. En parallell til 25852 kan søkes i et funntomt, men fint oppbygd anlegg tolket som ei plyndret grav ved Kvernaveien i Stavanger kommune (Björdal in prep.)

7.5 Røysrester

Midt på Felt 7, på toppen av høyderyggen 42 m.o.h., ble det påvist to anlegg tolket som rester etter to røyser. De to anleggene var lokalisert til vestlig del av ansamlinga av mulige graver. Anleggene framsto som lave forhøyninger med spredte stein og et mørkebrunt humusholdig lag over et lysegrått siltlag som var synlig langs deler av anleggenes ytterkant. Det minste anlegget var anlagt i sørlig del av Hus XIII, svakt forskjøvet mot øst i forhold til midtaksen. Et takbærende stolpehull ble påvist ved graving av røysresten navngitt som 26500, og det større anlegget framstår som anlagt over den forlatte bygningens midtakse. Det andre anlegget tolket som restene av ei røys lå 6 meter vest for 26500. Avstanden fra anlegget innmål som 27380 til vestlig vegg i Hus XIII kan beregnes til 1,5 meter. Mens den sirkulære røysa 26500 hadde lengste mål på tvers av husets lengderetning, var det mer langstrakte anlegget 27380 orientert skrått ut fra husets lengderetning.

26500:

Anlegget var ujevnt sirkulært, 2,44 x 2,06 meter, med største mål orientert nordøst-sørvest. Ved nærmere opprens etter avdekking ble det funnet en bit brent bein like sør for anleggets sentrum (F683). Anlegget framsto som restene av ei røys, med hvelvet overflate og spredte, runde steiner omgitt av mørkebrun humusholdig siltig sand. Under det humusholdige laget var det i sørlig del synlig et lysegrått siltlag med innslag av enkelte steiner. Det lyse siltlaget var tydelig avgrenset fra den brunoransje undergrunnen, og det framsto som om siltlaget utgjorde den nedre avgrensinga av anlegget i ytterkanten der det mørke humusdekket var fjernet. De runde, større steinene dannet en konsentrasjon i sentrum av anlegget, noe som kom tydeligere fram ved videre finrensing i anleggets overflate. I sørlig kant av steinkonsentrasjonene i anleggets sentrum ble det funnet en større bit brent bein identifisert som skallefragment (F693).

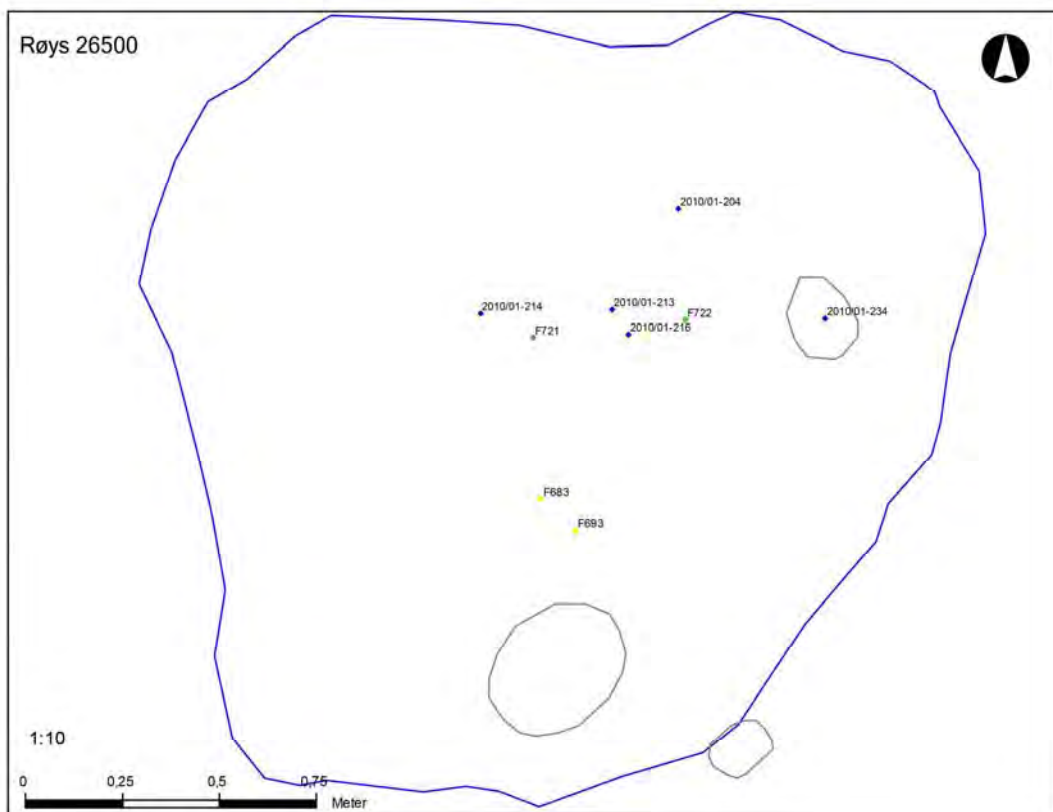

Det ble besluttet anlagt et profil gjennom anleggets sentrum. Profilet var orientert nordøst-sørvest, langs anleggets lengste mål og delvis igjennom steinansamlinga i sentrum. Det øvre, mørke humusholdige laget ble først gravd i anleggets sørlige halvdel, med dokumentasjon av profil, før laget ble gravd i nordlig halvdel. Laget omtalt som jordlokket var svært humusholdig, nærmest organisk i karakter, med tykkelse varierende fra 1–13 cm. Steinansamlinga i sentrum besto av elleve steiner med tverrmål på 15–20 cm anlagt ujevnt rundt en liggende rektangulær stein. Massen mellom og rundt steinene lot seg ikke skille ut fra det øvrige mørkebrune humuslaget. Etter dokumentasjon av steinene, ble de fjernet for å kunne grave resten av det øvre humusholdige laget. På østsida av den fjernete rektangulære steinen ble det funnet et skår sortglittet keramikk (F722), mens det på vestsida ble funnet et rektangulært brynefragment av kvartsitt (F721).

Det framgikk tydelig at samtlige større steiner i anleggets sentrum var knyttet til det øvre, mørkebrune humuslaget. Etter graving av det øvre laget framsto topp av lag 2 i som ei steinfri overflate med en forsenkning som tilsvarte den fjernete steinkonsentrasjonen i sentrum. De mindre steinene langs anleggets kant framsto som tilhørende et underliggende lag. Lag 2 var gråbrunt i fargen, kompakt og humusholdig, men mer spettet av lysere sand og enkelte kulflekker. Laget hadde samme utstrekning som det øvre laget og ble gravd i to omganger med et samlet volum på 120 liter. Et nedre lag, lag 3, ble deretter påvist og gravd i tre omganger med et samlet volum på 110 liter. Det nedre laget hadde store likhetstrekk med lag 2, men var enda mer kompakt og preget av partier med naturlig jernutfelling.

Etter graving av det nedre laget kom det fram at nedgravinga hadde avrundet rektangulær til oval form med dybde målt fra toppen av undergrunnen på 36 cm. Målt fra toppen av anlegget hadde nedgravinga en dybde på 49 cm. Det lysegrå siltlaget, som hadde vært synlig i sørlig kant, kom også til syne under nedgravinga. Langs randen var det et brunt, svakt humusholdig lag som inneholdt spredte steiner og som viste likheter med laget påvist under anlegg 25852. Det ble ikke gjort funn av gjenstander i de nedre lagene under lag 1, men det ble tatt ut kombinerte kull- og makrofossilprøver fra alle lag (2010/01-204, 213, 214 og 216). I østlig kant av den bratte nedgravinga ble det påvist et stolpehull tolket som takbærende stolpehull i Hus XIII.

27380:

Anlegget hadde avlang form orientert tilnærmet nord-sør. Lengste mål var 4,3 meter, mens bredden lå innenfor 3,1–1,2 meter der sørlig ende var smalest. 27380 hadde svakt hvelvet overflate og besto av spredte steiner og mørkebrun humusholdig siltig sand. Steinene var av samme størrelse som de i røys 26500, hovedsakelig runde og

konsentrert til den nordlige delen av anlegget. Ut fra steinene i overflata kan det se ut som om den smale sørlige delen var utdratt som et resultat av pløying. I østlig side var det synlig et kullholdig parti tolket som et underliggende brannlag. Skillet mellom det svært humusholdige laget og det kullholdige laget ble innmålt i overflata. Situasjonen var liknende den observert i overflata av røys 26500, med det unntak at det underliggende laget der utelukkende besto av lysegrå silt. Langs ytterkanten av det trekullholdige laget i 27380 ble imidlertid det samme lysegrå siltlaget som under 26500 observert.

Det ble besluttet å grave det øvre laget i to omganger slik at det kunne dokumenteres et profil tvers gjennom anlegget som kunne få fram forholdet mellom de to lagene observert i overflata. Det mørkebrune humusholdige laget lå som et lokk over store deler av anlegget og hadde en tykkelse på opptil 7 cm. Mange av steinene stakk ned i det underliggende kullaget, og i likhet med røys 26500 var det tydelig at de større steinene var samlet i anleggets sentrum, mens ytterkanten kun hadde innsalg av spredte småstein. Steinene i sentrum dannet imidlertid ikke en sammenhengende steinpakning eller noe tydelig mønster. Like vest for anleggets sentrum ble det funnet et sortglittet leirkarskår (F728). Skåret er skjørt og avskallet, noe som muligens kan indikere sekundær brenning.

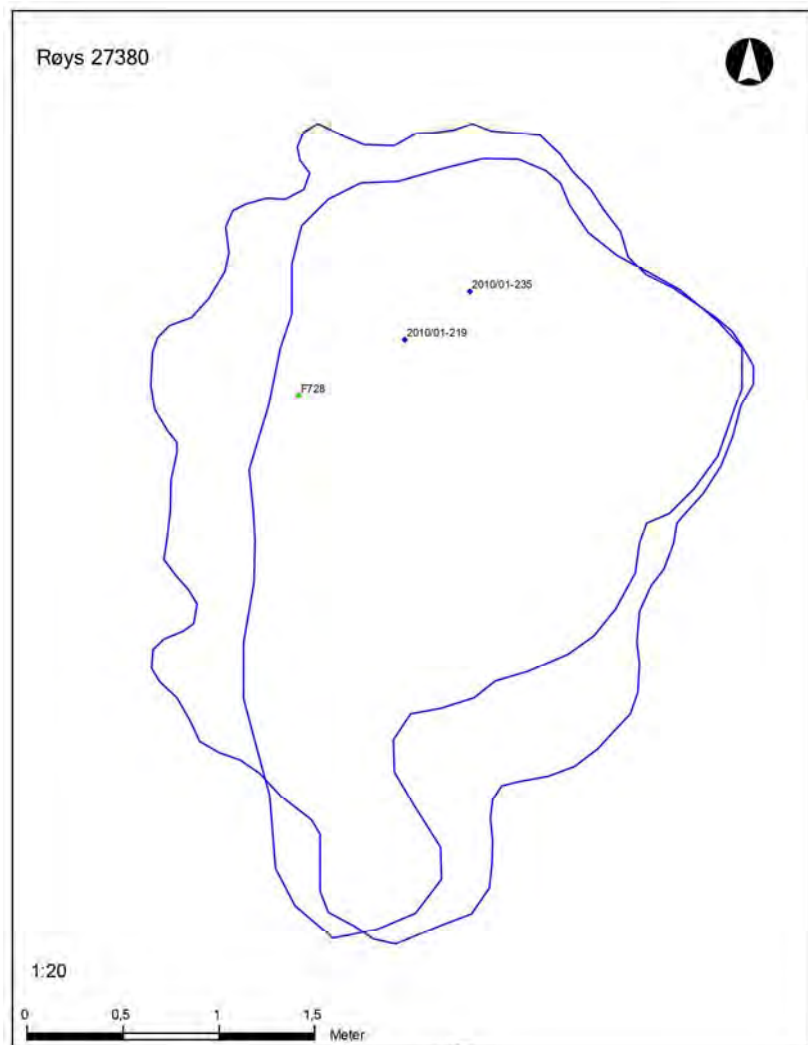
Etter graving av det øvre laget, som hadde et samlet volum på 200 liter, ble det tydelig at det underliggende kullholdige laget hadde en noe mindre utstrekning. Formen ble mer sirkulær med en smal utstikker mot sør, noe som bekreftet inntrykket av at røysa var dratt utover mot sør. Avgrensinga mot undergrunnen var svært

utflytende i den sørlige delen, men det var innslag av nevestore stein som muligens kan være utdratt fra anleggets sentrum. Inkludert den sørlige delen hadde overflata av det kullholdige laget en utstrekning på 2,90 x 2,44 meter. Avgrensinga av lag 2 ble innmålt som et nytt polygon med samme koding som anlegget for øvrig. Lag 2 var gråere i fargen og mindre humusholdig enn lag 1, og innslaget av trekull var jevnt over høyt.

Det kullholdige laget hadde en tykkelse på 2–6 cm og et samlet volum på 280 liter. Steinene ble grovt inndelt etter nevestørrelse og hodestørrelse der førstnevnte hadde et volum på 20 liter mot 30 liter stein av hodestørrelse. Det ble ikke gjort funn av gjenstander ved graving av det nedre laget. Etter graving av det kullholdige laget ble det klart at røysresten hovedsakelig var anlagt oppå undergrunnen uten noen form for nedgraving som kunne tolkes som et eventuelt gravgjemme. Dette bidrar til å forklare anleggets noe utflytende karakter og avgrensing. Overgangen mellom det kullholdige laget og undergrunnen var preget av spetter av lysegrå silt, et trekk som ved andre anlegg har blitt tolket i retning av ildsutvikling på stedet. I forhold til omgivende undergrunn hadde røysresten en maksimal høyde på 19 cm. To kombinert kull- og makrofossilprøver ble tatt ut fra det kullholdige lag 2 (2010/01-235 og 253), mens en prøve ble tatt ut fra det øvre humusholdige lag 1 (2010/01-219).

Tolkning:

Anlegg 26500 og 27380 tolkes som nedpløyde rester etter røyser som muligens kan ha rommet begravelser fra eldre jernalder. Tolkninga er basert på anleggenes karakter og lokalisering til toppen av høyderyggen. Anleggene kan sies å ha en tett tilknytning til en antatt eldre bygning ettersom 26500 var anlagt i midtaksen av Hus XIII, mens 27380 var anlagt inntil den samme bygningens yttervegg. De to anleggene hadde hvelvet overflate i forhold til omkringliggende undergrunn og ansamling av større steiner i sentrum. Det antas at anleggene er til dels kraftig skadet av moderne pløying ettersom matjordlaget var svært tynt på toppen av høyderyggen. Den smale, ujevne utstikkeren i sørlig del av røys 27380 kan indikere skader som følge av pløying. Samtidig kan anleggets ujevne form indikere at anleggets størrelse kan være redusert som et resultat av moderne dyrking.

Til tross for at det er klare likhetstrekk mellom de to anleggenes overflater, kan det påpekes tydelige forskjeller i konstruksjonen. Mens 26500 hadde ei sentralt anlagt nedgraving under det stein- og humusholdige jorddekket, ble det ikke funnet spor etter tilsvarende nedgraving under 27380. Ulikheten kan bidra til å forklare hvorfor det ble funnet bevarte fragmenter av brente bein i 26500, mens det kun ble funnet et eneste leirkarskår i 27380. Samtidig er det viktig å gjøre oppmerksom på at de brente beinene i 26500 ikke ble funnet i bunnen av den dype nedgravinga, men derimot ved rensing og graving i den humusholdige fyllmassen mellom steinene. Nedgravinga i 26500 var knyttet til de større steinene i sentrum av anlegget og samtlige funn skriver seg fra den sentrale delen av anlegget mellom steinene. Det er således mulig å se for seg at brente bein, sortglittet skår og bryne har vært deponert samlet og knyttet til steinene, men at seinere pløying har skadet og flyttet på de lettere objektene. Pløyeskader kan bidra til å forklare den lave mengden brente bein samt det noe rotete inntrykket steinansamlinga ga. Hvis vi antar at eventuelle begravelser i røys 27380 har vært knyttet til det steinholdige laget oppå undergrunnen, kan vi se for oss at mulige beindeponeringer kan ha blitt spredt og ødelagt. Det lysegrå siltlaget i overgangen til undergrunnen kan imidlertid tolkes i retning av ildspåvirkning, men om det lyse siltlaget eventuelt utgjør sporene etter kremasjon på stedet er svært vanskelig å avgjøre. Med andre ord er det uklart om brenninga kan være direkte knyttet til behandling av den døde eller utført i forbindelse med anleggelse av røysa. I lys av graden av forstyrrelsen anleggene gir inntrykk av å være påført, samt de dårlige bevaringsforholdene for ubrente bein, kan det i det hele tatt ikke sikkert konkluderes at anleggene har rommet hver sin kremasjonsgrav. Imidlertid peker tilstedeværelsen av kullholdige lag, brente bein og svært skjøre sortglittete skår som kan ha vært utsatt for sekundær brenning (jf. skårene i kremasjonsgrav 25940) samlet sett i retning av enkle kremasjonsgraver, mest trolig fra yngre romertid/folkevandringstid. Hva angår keramikk, er det interessant i så måte at det kun ble funnet ett sortglittet skår i hvert av anleggene, jf. *pars pro toto*, noe som videre ved eventuell samtidighet med Hus I og II vil være svært oppsiktsvekkende med tanke på den store keramikkmengden funnet på boplassflatene.

7.6 Sammendrag

ID	Karakter	Mål/Form	Dybde	Funn	Prøver	Tolkning
25966	Nedgraving med kull	Avrundet rektangulær 2,70 x 1,67m	11 cm	Brente bein (F698, 699, 704–706) 29 leirkarskår (F685, 702, 703) Kosestein (F686)	2010/01-169, 170	kremasjonsgrav
25940	Nedgraving med kull	Oval 1,53 x 1,15m	6 cm	Brente bein (F697) Perle (F684) 1 leirkarskår (F695) Brent leire (F696)	2010/01-166–168	kremasjonsgrav
25766	Nedgraving med steinpakning	Avrundet rektangulær 2,37 x 1,34m	22 cm	Brente bein (F710, 711)	2010/01-179, 186, 189, 190	mulig grav
25909	Nedgraving med steinpakning	Avrundet rektangulær* 2,33 x 1,06m	17 cm	2 flintavslag (F691, 709)	2010/01-178, 185	mulig grav
26023	Nedgraving med steinpakning	Avrundet rektangulær* 1,29 x 1,10m	17 cm	Brente bein (F723)	2010/01-215	mulig grav
26500	Hvelvet. Stein. Nedgraving under jordkappa.	Ujevn sirkulær 2,44 x 2,06m	36 cm (+12)	Brente bein (F683, 693) 1 sortglittet skår (F722) 1 bryne (F721)	2010/01-204, 213, 214, 216	røys med kremasjonsgrav
27370	Hvelvet. Stein.	Avlang 4,30 x 3,10m	–	1 sortglittet skår (F728)	2010/01-219, 235, 253	røys
25852	Steinpakning	Avrundet rektangulær 1,87 x 1,47m 1,46 x 1,00m	38	2 jernfragment (F687, 713) 1 flintavslag (F692) 2 biter kvarts (F720)	2010/01-187, 203	uklart
33050	Kullag ved 25852	Avlang 3,38 x 1,35m	4 (+3)	–	2010/01-271	uklart
					2010/01-	

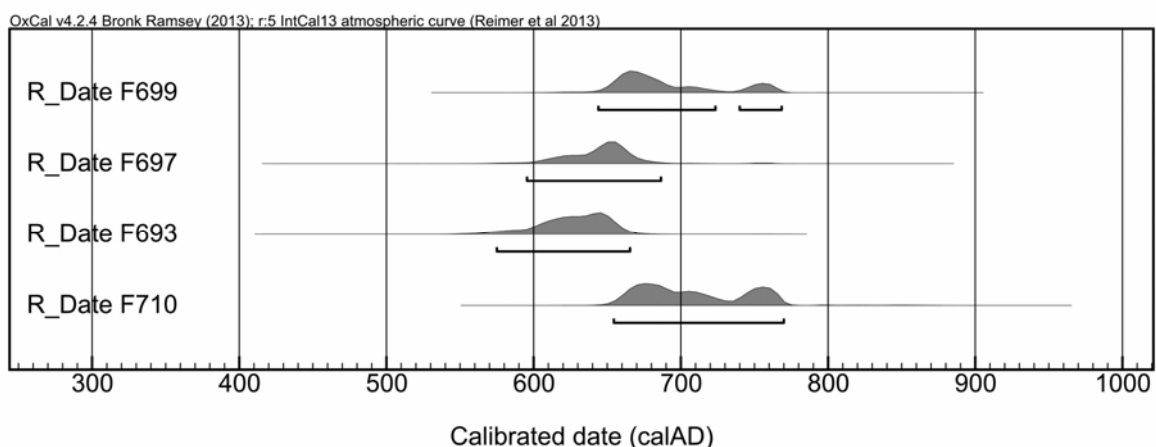
*Form og mål bevart del. Delvis ødelagt av kloakkgrøft.

Ved analyse av beinmaterialet fra felt 7 ble det påvist enkelte karakteristika som indikerer moderate til høye brenningstemperaturer, men hovedsakelig har de små fragmentene vært utsatt for så høye temperaturer at beinstrukturen er svært nedbrutt. Således er det svært vanskelig å nå sikre konklusjoner om beinenes art (Denham 2012). Høy brenningsgrad kan forekomme i kremasjonsprosesser, noe som blant annet er påvist for annet materiale fra Sola kommune, selv om bredere studier av norske kremasjonsgraver har vist at noe lavere temperaturer forekommer hyppigere (Holck 1986, Denham 2012). Høy brenningsgrad var imidlertid også tilfellet for beinmaterialet fra de to anleggene betraktet som mer sikre kremasjonsgraver med perle og leirkarskår. Mange av leirkarskårene viser også tegn til å ha vært utsatt for sekundær brenning, noe som antyder at eventuelle gravgaver kan ha inngått i kremasjonsprosessen. Spesielt i tilfelle med grav 25966 gir de tydelige ansamlingene av kull, brente bein og i en viss grad keramikk inntrykk av deponering av bålmørje fra kremasjonen. Ved et bedre bevart beinmateriale ville det vært svært interessant å undersøke mulighetene for at de ulike konsentrasjonene kunne representere ulike individ eller ulike deler av ett individ.

Funn	Anlegg	Vekt i gram	Brenningsgrad	Identifisert	Datering (1 sigma)
699	25966	3,95	4	-	AD660–690
698	25966	1,30	4	-	
704	25966	0,44	4	-	
705	25966	0,60	4	-	
706	25966	0,40	4	-	
697	25940	15,65	4	-	AD645–670
683	26500	0,29	4	-	
693	26500	1,40	4	Skallefragmenter	AD625–660
710	25766	0,93	4	-	
711	25766	0,43	4	-	AD670–770
723	26023	0,17	4	-	

Datering 2 sigma:

Fnr (bein)	Ukalibrert ±	Kontekst	Art	Vekt g	Refnr datlab	From	To	%
F699	1335	35 25966 – kremasjonsgrav	Brente bein	1,45	TRa-4070	644	768	95.4
F697	1385	35 25940 – kremasjonsgrav	Brente bein	2,9	TRa-4069	595	686	95.4
F693	1415	35 26500 – røysrest over Hus XIII	Brente bein, skallefragment	1,4	TRa-4068	575	665	95.4
F710/711	1310	35 25766 – mulig grav med steinpakning i enden	Brente bein	1,36	TRa-4071	654	770	95.4

Til tross for usikkerhetene knyttet til identifisering av beinenes art, ble beinmateriale fra fire anlegg prioritert innsendt til datering. Funn av sortglittete skår i tre av anleggene pekte i utgangspunktet i retning av en tidfesting til yngre romertid/folkevandringstid, og anleggene på høyderyggen ble tolket som spor etter et gravfelt tilhørende den store gårdsenheten fra samme periode. Dateringene faller som tette sekvenser innenfor tidsrommet AD 625–770, noe som leder tankene i retning av antagelsen om ett hauglagt individ per generasjon ved undersøkte gårdsanlegg fra foregående periode (Myhre 1980). For det første må det innvendes at det her ikke nødvendigvis er tale om begravelser med synlig gravanlegg, heller bevarte og erkjennbare spor etter delvis nedgravde begravelser. Det andre ankepunktet kan knyttes til ulike tidsperioder. Selv om tidsgapet kun er på 100 år, er nettopp denne overgangsperioden fra eldre til yngre jernalder betraktet som et markant tidsskille (jf. Rønne 1999). Framfor et markant brudd kan materialet fra Myklebust gi inntrykk av kontinuitet, og gravfeltet kan kronologisk plasseres mellom det omfattende gårdsanlegget 50 meter mot vest og vikingtidsgrava like ved.

Gravmaterialet fra merovingertid fra Rogaland peker mot en dominans av flatmarksgraver, i tillegg til en overvekt av branngraver (Rønne 1999). Majoriteten ser ut til å ha blitt oppdaget ved jordarbeid på grunn av identifiserbare gjenstander som våpen, smykker og redskaper, som igjen må kunne typologisk dateres til merovingertid. Det er således ei rekke av faktorer som må oppfylles for å gjenfinne gravmateriale fra merovingertid i våre databaser, (en innvending som samtidig kan reises mot graver fra alle perioder), men det er faktisk ved valg av gravgjemme det nåværende kildekritiske skillet vil kunne trekkes. Ved undersøkelser i dyrka mark vil det kun påvises gravanlegg med bevarte spor etter begravelse i undergrunnen, og alle spor etter eventuelle gravanlegg over undergrunnen vil være fjernet. Mens begravelse fra yngre jernalder ser ut til å være gravd tiltakende dypt ned i undergrunnen på Myklebust, vil en gravlegging høyt i en haug ikke etterlate noen spor etter oppdyrking (jf. Dahl in prep). Det kan ikke utelukkes at gravanleggene påvist på felt 7 kan ha vært anlagt i tilknytning til hauger fjernet ved oppdyrking av området. Ut fra Helligesens kartlegging av synlige gravminner ved inngangen til 1900-tallet framgår det tydelig at mange hauger har vært anlagt på toppen av høyderyggen langs Myklebustveien (jf. kap 1). Lenger øst på gården har kanten ut mot den tiltakende hellinga mot sør vært valgt ut til anleggelse av hauger. Den mest markante overgangen mellom høyderyggen og hellinga ned mot Storamyr kan pekes ut som en tenkt optimal beliggenhet for en eller flere gravhauger. Området er dessverre preget av bebyggelse, noe som kan antas å gå tilbake i tid basert på synlige husmurer på toppens høyeste punkt like sørøst for gravanleggene på felt 7.

Hva angår vurderinga av et eventuelt overbygg over gravene, kan det pekes på et liknende gravfelt fra Søndervang ved Bjerre, Vejle amt i Øst-Jylland (Madsen 1987, 1992). I hellinga ned fra et relativt flatt, langstrakt platå hvor gravene ble påvist var det rester etter et opptil 40 cm tykt lag tolket dels som dyrkningslag, dels som bortpløyd og sammenblandet haugfyll fra alle de mindre gravgjemmenes overbygg. 34 mer eller mindre sikre gravanlegg danner to-tre atskilte grupper tolket som selvstendige små gravplasser fra tidlig yngre germansk jernalder og tidlig vikingtid. Elleve tettliggende, små anlegg i overgangen mellom platået og hellinga mot sør kan typologisk tidfestes til eldre merovingertid, til perioden 550/575–650. To av de større anleggene inneholdt over 30 perler, derav mange av brent leire, en nebbfibula, kniv, jernnål, brynefragmenter, skår fra flere leirkar og brente bein fragmentert i den grad at de ikke kunne artsbestemmes. De mindre anleggene hadde færre funn i form av noen små biter brent bein og enkelte leirkarskår. I enkelte av anleggene ble det også funnet ubestemmelige jernfragment og flintavslag. Flere av anleggene var lite tydelige i overflata, som spredte stein og mindre steinpakninger med største mål fra 1,4 til 2,7 meter. Funnene lå i den steinholdige fyllmassen, over det kullholdige bunnlaget, og framstår ikke som utsatt for brenning. Undergrunnen under kullaget var varmepåvirket. Orla Madsen påpeker at anleggenes karakter medfører at de lett kan forveksles med kokegroper, og bildet av den generelle funnfattigdommen i dansk yngre germansk jernalder og tidlig vikingtid kan skyldes at anleggstypen ikke tidligere er erkjent som graver (Madsen 1992:145).

Ved å gå nærmere inn på de enkelte anleggene fra Søndervang, kan det trekkes fram ulike likhetstrekk med anleggene på Myklebust. A8 var for eksempel dråpeformet i plan ettersom den var kraftig utpløyd, noe som viser likheter med overflata av røys 27380. I sentrum av A13 var det en konsentrasjon av kull og brente bein som var så tydelig avgrenset at utgraver ser for seg at bålrestene kan ha vært samlet i en organisk beholder. Paralleller kan trekkes til de to klare konsentrasjonene av kull og brente bein innenfor kremasjonsgrav 25966. A29 fra Søndervang kan muligens bidra i tolkninga av nedgravingene med steinpakning i ene enden på Myklebust. Her ble ei mindre branngrav i form av en avrundet rektangulær steinpakning funnet i enden av ei inhumasjonsgrav fra vikingtid. Anlegget målte totalt 2,8 x 1,2 meter, og bredden var den samme på steinpakninga som på den større nedgravinga. I forhold til gravene på Myklebust hadde steinpakninga i A29 jevnt over innslag av mer kull, et tydelig kullag i bunnen og rødbrent undergrunn under nedgravinga. Som påpekt i gjennomgangen av denne typen anlegg på Myklebust, antyder innslaget av kullbiter og varmepåvirka steiner en form for ildpåvirkning (jf. Fig 6-19). Jordfestegrava i A29 var et lysere, ovalt fyllskifte med få kullrester, enkelte skår og noen få brente bein. De brente beina antas å være tilført fra den eldre steinpakninga. Det ble ikke funnet bevarte spor etter kiste eller skjelett, men den 2,0 x 0,85 meter store nedgravinga likner i stor grad skjelettgravene fra vikingtid lenger øst på platået (ibid:118ff). På Myklebust er vikingtidsgrava av et helt annet omfang enn anleggene tolket som merovingertidsgraver. Det må samtidig innvendes at tidsrommet mellom eldre merovingertid og yngre vikingtid er relativt stort. Men det kan med rimelig stor sikkerhet konkluderes med at den større nedgravinga ikke kan være yngre enn steinpakninga anlagt i ene enden. De to nedgravingene virker tett relatert i tid, slik at muligheten for at ei mindre kremasjonsgrav anlagt i enden av ei eldre inhumasjonsgrav kan vurderes.

8 Grav fra vikingtid

8.1 Avdekking av grav 327

Lengst øst i fylkeskommunens sjakt 2 ble det registrert et rektangulært anlegg tolket som ei grav. Anlegget var lokalisert til sørøstlig del av Felt 1 kun få meter vest for den smale hagen foran bolighuset lengst øst i planområdet. Avstanden til Myklebustveien var kun 13 meter. Grava har vært anlagt i overgangen mellom høyderyggen og knekken mot den sørvestvendte hellinga, i underkant av 42 m.o.h. Det ble ikke påvist andre anleggsspor i gravas umiddelbare nærhet. Hustomt I lå i underkant av 20 meter vest for grava.

Anlegget ble innmålt som 2AA 327. Målt i overflata før utgraving så den rektangulære nedgravinga ut til å være 2,05 meter lang og 1,53 meter bred. Grava var orientert tilnærmet nord-sør med en svak dreining mot nordnordvest-sørsørøst. Anleggets mørke, varmbrune humusholdige masse var tilsynelatende tydelig avgrenset fra den lyse, grågule siltundergrunnen. I vestlig kant var toppen av ei kantstilt helle synlig, mens ei noe kortere helle så vidt var synlig i nordøstlig kant. I toppen av anleggets nordlige del lå ei stor, relativt rund helle. Den svakt skrådde, horisontale hella ga inntrykk av å ligge laust på toppen, noe som ble tolket som tegn på forstyrrelse forårsaket av pløying. Antagelsen ble støttet av et parti med laus, svært humusholdig masse like nord for steinen. Det holdes som sannsynlig at hella opprinnelig har vært anlagt, muligens kantstilt, i gravas nordlige kortende. Overflata var ellers karakterisert av enkelte tilsynelatende vilkårlig spredte, runde steiner fra stor nevestørrelse til liten hodestørrelse. Ved opprens av overflata for plandokumentasjon, ble det i sørøstlig hjørne funnet ei nagleroe med rester av mineralisert tre (F96).

8.2 Utgravingsstrategi og forløp

Ved graving av anlegg 327 ble det lagt opp til direkte innmåling av alle funn. All masse ble vannsåldet i 4 mm såld, og fragmenterte funn framkommet ved sålding ble fortløpende målt inn i område og nivå som såldet masse var hentet fra. Anlegget ble inndelt i fire kvadranter navngitt etter himmelretning, og hver kvadrant ble videre delt i tre nummererte seksjoner. Sistnevnte grep lettet prosessen ved merking av bøtter til sålding, merking av poser og innmåling av funnsted. Underveis i gravinga ble det tatt hyppige oversiktsbilder fra stige.

Graving ble igangsatt av to personer i nordvestlig og sørøstlig del. I utgangspunktet var det lagt opp til graving av eventuelle ulike lag i motstående kvadranter ned til samme horisontale nivå i hele anlegget. Ved denne tilnærminga kunne de midlertidige profilene dokumenteres for ulike nivå for å settes sammen til et helhetlig vertikalt bilde. Imidlertid ble det ikke identifisert tydelige lagskiller underveis i gravinga, kun mindre variasjoner innenfor det som tolkes til å være ett lag. Variasjonene besto av en glidende overgang fra mørkebrun, mer humusholdig masse i toppen til en mer varmbrun farge på den fine, sandige silten. I området rundt og under den horisontale hella i nordlig del ble det videre observert noe mørkere masse uten at det ble påtruffet konsentrasjoner av funn eller større gjenstander. Anlegget ble jevnlig tårnfotografert ved ulike dybder som kunne settes sammen til helhetlige illustrasjoner av grava i forskjellige horisontale nivå, supplert med måling av dybdeforhold.

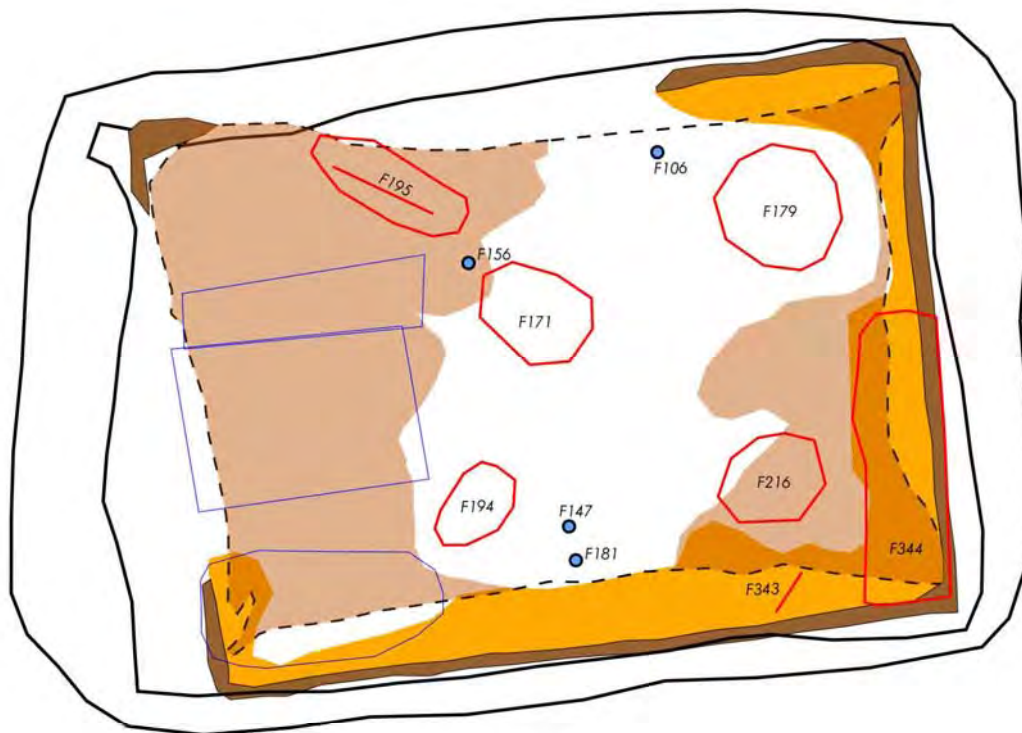

De runde steinene som ble påtruffet i nedgravinga ga inntrykk av å ligge vilkårlig spredt, i motsetning til de flate steinene satt ned som kantmarkering langs deler av nordlig halvdel (se foto). Nordlig kant var videre karakterisert av en bratt, rett nedgraving i forhold til den mer skrå formen i sørlig kortende. Det holdes som sannsynlig at den skrå formen skyldes innrasing av masser som var vanskelige å atskille fra undergrunnen, noe som kom tydelig fram på et seinere tidspunkt ved framrensing av nedgravingas bunn. Langs vestlig langside var det ei kantsatt stor helle. I sørlig del av hella, vendt inn mot avdøde, ble det oppdaget ei skålgrop. De to hellene i nordlig del av østlig vegg kan ha tilhørt en og samme stein, knekt og

Etter graving av nordvestlig og sørøstlig kvadrant ble de fire profilene tegnet og prøveuttak markert (2010/01-13). Gravgjemmets form ble imidlertid langt klarere på bunnen etter uttak av preparater, fjerning av stein og innraste masser langs kanten.

Alle større gjenstander var lokalisert mot nedgravingas bunn. I gravas nordøstlige hjørne framkom det et større, sirkulært jernobjekt som framsto som skjørt, og som etter hvert skulle vise seg å være ei jernøks med deler av treskaft (F179). Like vest for gravas sentrum kom det til syne en spiss av et jernobjekt, og konservator ble tilkalt for framrensing og uttak av det som ble tolket som enden på et mulig langt objekt (F171). Øst for jernspissen ble det tatt ut et preparat av et ukjent jernobjekt med L-form (F184). Langs østlig langside dukket det opp ei ringnål av bronse, belagt med sølv og dekket av pels og enkelte lær- og trebiter (F181). Det ble funnet bevarte, ubrente bein sørvest og nordøst i kammerets bunnlag. Begge funnområdene ble nøye framrenset og vurdert av zooarkeolog dr. Sean Denham, for så å bli tatt ut som preparater (F195 og F344).

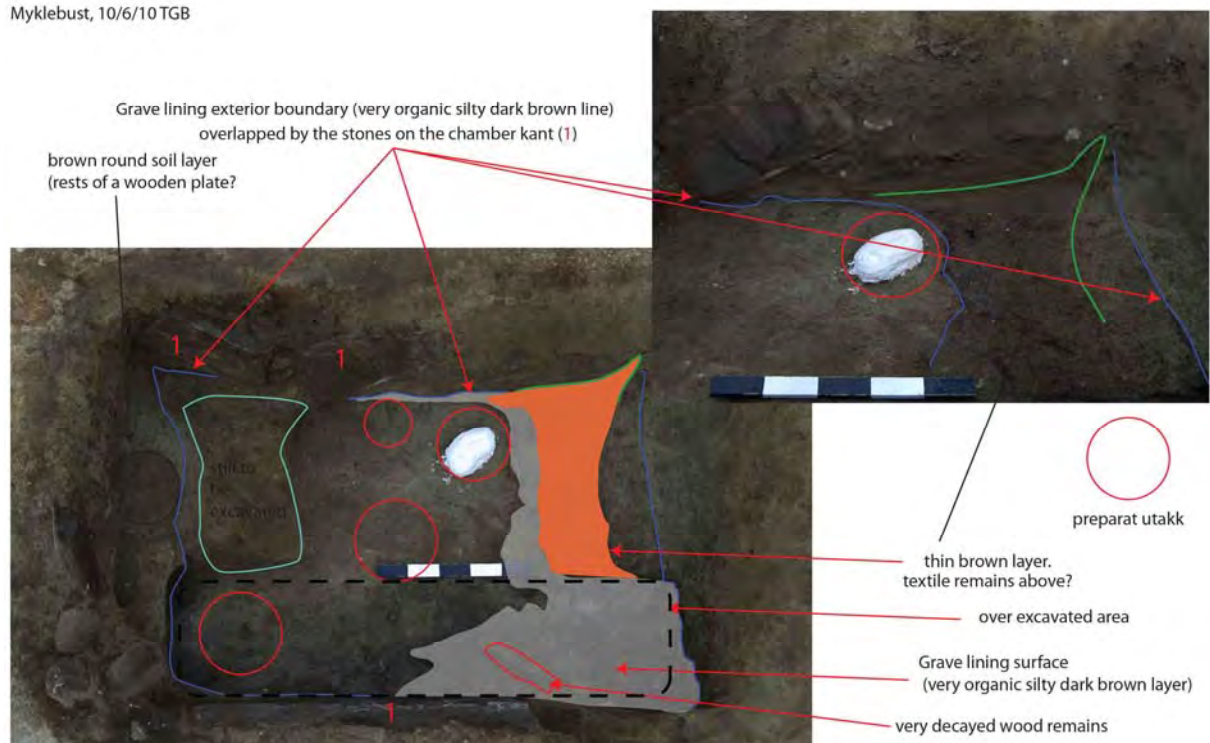

- PREPARAT AV FUNN
- ANDRE FUNN / ORIENTERING AV FUNN
- ORGANISKE PREPARAT

Myklebust, 10/6/10 TGB

Øverst: hull i bunnlag der det er tatt ut preparater. Nederst ei arbeidsskisse med tolkning av ulike lag og relasjon til funn underveis i utgraving.

Ved uttak av gjenstander i preparater ble det tydelig at gravas bunn hadde avtrykk etter organiske lag. Gipspreparatene ble gravd som pidestaller for å kunne skyve

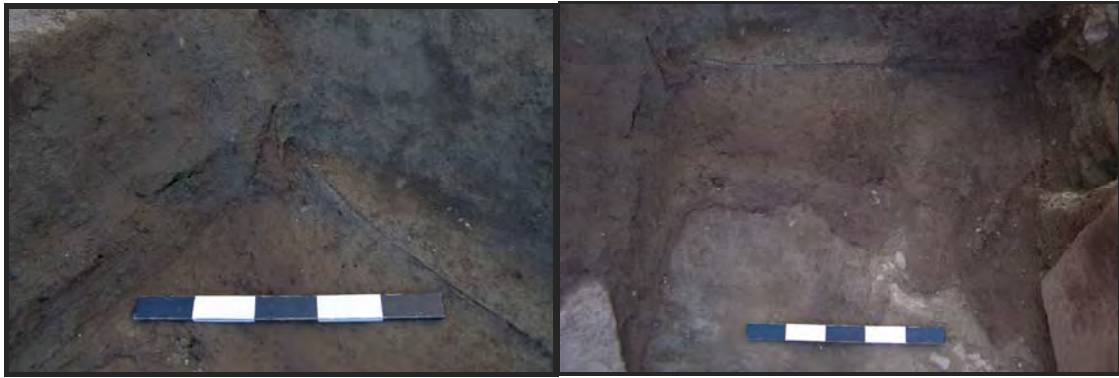
under ei stabiliserende plate, noe som synliggjorde gravas velbevarte bunnlag. Preparatuttakene medførte dessverre kraftige inngrep i de arkeologiske kontekstene, synlige som hull i det mørke bunnlaget som ble nøye framrenset (se foto ovenfor). I bunnlagets ytterkant var det synlig ei smal, mørk stripe som ble viet mye oppmerksomhet. Linja var buet til bølgete i kortendene og synlig som buete fliker opp langs hjørnene. Linjas karakter ga inntrykk av et mykt materiale tolket som avtrykk etter tekstiler, lær, pels eller nedbrutt tre. Samtidig ga den mørke linja inntrykk av å være av grovere kvalitet enn det øvrige varmt rødbrune bunnlaget. Det ble vurdert om den mørke ytterkanten kunne være spor etter vevd tekstil av grov kvalitet, muligens ull, mens bunnlaget kunne representere et likklede av finere vevingsgrad eller materiale. Ved langsidenes var det tydelig at bunnlaget fortsatte under de kantsatte hellene:

Det ble søkt råd hos Synnøve Thingnæs som har kompetanse på tekstilhåndverk, spesielt innenfor emnet pledd og likklede i graver fra eldre jernalder. Videre ble det søkt råd angående mulige prøveuttak og prosedyrer hos konservatorer ved museet og eksterne konserveringslaboratorier. Etter grundig fotodokumentasjon in situ, tok konservator Nathalie Hanna ved AM ut tre store, voksstøpte preparater fra den sørlige delen av bunnlaget. Preparatene omfavnet de ulike variasjonene innenfor bunnlagets best bevarte områder. Konservator lyktes i å ta ut hele det sørøstlige hjørnet som ett preparat, et område betraktet som vesentlig for nærmere mikroskopstudier og framtidige prøveuttak.

Ved forråtnelse kan treverk bli svært mykt, og det ble vurdert om ei mørk stripe opp langs nedgravingsas sørvestlige hjørne kunne tolkes som spor etter et utpresset hjørne på kiste eller kammer (se fotos under). Det ble imidlertid ikke funnet deler av nagler eller spikre i bunnlagets godt bevarte hjørner eller langsider, noe som ville vært å forvente hvis bunnlaget skulle utgjort avgrensinga av ei kiste eller et spikret trekammer. Ved videre graving kom det imidlertid til syne en mørk, smal kant karakterisert av en mer rett rektangulær form. Den mørke renna med en bredde på inntil 5 cm kunne identifiseres langs store deler av nedgravingsas bunn og tolkes som spor etter en rammekonstruksjon av tre.

Konteksten innmålt under målepunkt 14926 hadde en total lengde av 1,67 meter og var 1,29 meter bred. Nedgravingas avgrensing, som ble innmålt på nytt, var til sammenligning 2,30 x 1,52 meter. Dybden fra avrenset undergrunn til nedgravingas bunn var 0,6 meter, men ut fra grad av nedpløying og fjerning av all øvre markering, kan det ikke utelukkes at gravgjemmet opprinnelig kan ha vært dypere. Det holdes som sannsynlig at den mørke randen langs nedgravingas bunn kan tolkes som avgrensinga av indre vegger av tre og et gulv av tre, sistnevnte vedartsbestemt som bartre (Jf. Amundsen 2010). Laget var synlig som mørke, humusholdige kanter opp langs hjørnene, noe som kan antyde tilstedeværelsen av en boks eller føring av tre (jf foto). Konstruksjonen kan ut fra observasjon av hjørnene ha hatt lave kanter, men det holdes som mer sannsynlig at kun nedre del av eventuelle vegger har avsatt bevarte, komprimerte spor i den leirholdige undergrunnen. Det ble ikke funnet bevarte fragmenter fra verken spikre eller nagler i bunnlagets hjørner eller sider, noe som antyder at treverket kan ha vært skjøvet ned i rennene og muligens støttet opp utenifra av de store hellene langs nordlig halvdel av nedgravingas kanter.

Langs den buete avgrensinga av det brune, organiske laget i nordlig kortende var det en terskel eller ei smal hylle som lenge sto tydelig opp i forhold til den øvrige bunnen. Avstanden mellom terskelen og nedgravingas bunn lå på 14 cm. Den smale hylla var 20 cm på det bredeste og den mørke, smale stripa i det øvre humuslagets ytterkant var lokalisert oppe langs terskelens kant. Terskelen viste seg å være noe smalere ved kammerets bunn og det ble vurdert om den tilsynelatende forhøyningen kunne være et resultat av nedraste masser. Massen var av samme karakter som den naturlige undergrunnen under nedgravinga og særdeles kompakt til å kunne ha utgjort nedraste masser. Det virket som om terskelen kunne ha stått ut som ei hylle der det nederste bunnlaget var nedskåret skrått under utstikkeren. Ei skrå hylle vil imidlertid være vanskelig å se for seg hvis den mørke randen i bunnen under tolkes som spor etter en vertikalstilt trekonstruksjon. På den annen side var det like øst for sentrum av terskelen en sirkulær til oval struktur som målte 27 x 18 cm. Anlegget framsto som ei nedgraving, muligens et stolpehull, karakterisert av mørkebrun, humusholdig silt. Strukturen ble innmålt som lag 14446 og viste seg å være svært grunn. All masse fra strukturen ble tatt inn som prøve og flotert (2010/01-17). Framfor et stolpehull ble 14446 tolket som spor etter en organisk beholder svakt nedgravd, muligens for å sikre at den holdt seg stabilt stående, oppå terskelen i gravas hodeende. Det kan ikke utelukkes at strukturen er spor etter deponering på et seinere tidspunkt enn anleggelsen av selve begravelsen. Det er knyttet store forventninger til de naturvitenskapelige analysene av det mulige matofferet.

Måltall grav 327:

Kontekst	Tolkning	Lengde	Bredde	Dybde	Målepkt
Overflateavgrensing	Eg. større (jf. cut)	2,05	1,53	0	327
Organisk lag med mørk ytterkant	Tekstiler, pels, tre Likklede, gulv	1,70	1,13	0,6	14086
Mørk renne	Ramme av tre	1,67	1,29	0,6	14926
Cut nedgraving	Jordgravd kammer	2,30	1,53	0,6	15390

8.3 Funn

Gjenstand	Variant	Ant	Materiale	Målepkt	Fnr	Undernr
Nål	Ringnål	1	Bronse, sølv, pels, lær, tre	14016	181	S12600.55
Øks	Type F	1	Jern, tre	14073	179	S12600.56
Kniv		3	Jern	12195	106	S12600.57
				13775	147	
				13967	171	
Sigd		1	Jern	14029	194	S12600.71
Knapp		1	Jern	13939	156	S12600.58
Nagle		123	Jern	Mange		S12600.59
Spiker		7	Jern	Mange		S12600.60
Stilk		87	Jern	Mange		S12600.61
Jernfragment		8	Jern	Mange		S12600.62
Leirkarskår	Rand	1		13678	141	S12600.63
Beinkam Stift til beinkam	Preparat	1	Bein Jern	14912	343	S12600.64
				13978	175	
Bein	Preparat	4	Ubrent bein	14042	195	S12600.65
				14263	215	
				14264	216	
				14914	344	
Ukjent materiale		3	Organisk	12191	102	S12600.66
Tre	Preparat		Ubrent tre Mineralisert	12194	105	S12600.67
				14015	180	
				14027	192	
				14250	213	
Skålgropstein	Gravhelle	1	Bergart		769	S12600.68

I all hovedsak var funnene konsentrert til nedgravingas bunn. Fragmenter fra spiker og nagler representerer et unntak da de ble påtruffet spredt i fyllmassen.

Nagler og spiker funnet i grav 327 er karakterisert av en høy fragmenteringsgrad, noe som tolkes i lys av et sammenrast gravgjemme. På bakgrunn av materialets fragmentariske karakter, ble det ikke vurdert som hensiktsmessig å måle inn fragmentenes orientering ved hjelp av to målepunkt. Gjenstandskategorien *nagle* er kun benyttet i de tilfellene det kan identifiseres hele eller fragmenterte roer, mens *spiker* er anvendt der det er bevart en fot uten roe. Spiker- og naglehodene lar seg vanskelig atskilles, og gjenstandsdelen var preget av en svært kraftig fragmenteringsgrad, noe som i flere tilfeller var synlig som kraftige sprekkdannelser rundt den tynne flatas sentrum. Materialet domineres av en høy andel stilkfragmenter, benevnt *stilk*, da det ikke kan avgjøres sikkert om fragmentene har vært del av nagler eller spikre.

Det ble ikke funnet noen hele nagler, men 122 fragmenter er katalogisert som tilhørende nagler. Sju fragmenter med bevart fot er katalogisert som spiker. 51

fragmenter er katalogisert som stilk da det er umulig å fastslå med sikkerhet om de har tilhørt nagler eller spikre. Samlet ble det således funnet 180 fragmenter fra nagler og spikre i grav 327. Felles for stilkene er et sirkulært tverrsnitt, hovedsakelig innenfor to grupper med diametre fra 6–7 mm eller 10–11 mm. Selv om hodene framsto som svært fragmenterte, ga de inntrykk av å ha hatt en sirkulær til avrundet rektangulær form med et tverrmål fra 16–19 mm. De rektangulære til kvadratiske nagleroenene hadde et tverrmål fra 19–27 mm. I ett tilfelle var hele stilken til ei nagle bevart (F149). Avstanden mellom det ødelagte hodet og roen var 34 mm, noe som antyder en tykkelse av de sammennagla trebordene på 17 mm.

Funnspredninga for nagler, spiker og stilkfragmenter illustrerer hvordan funnkategoriene lå spredt i hele gravgjemmet. Spredninga av nagler og stalker gir inntrykk av et kollapset gravgjemme (se 3D-illustrasjoner). Som tidligere påpekt ble det ikke funnet nagler eller spikre ved undersøkelse av kammerets bunn, et område som antas å representere velbevarte kontekster mer skjermet, og heller komprimert, ved kammerets kollaps. Fraværet av nagler og spikre i bunnlagets hjørner tolkes i retning av at grava ikke har hatt indre trekonstruksjon som har vært spikret eller naglet sammen. Det vurderes om samtlige nagler kan indikere et dekke over kammeret i form av en hvelvet båt (jf. 4.6).

I kanten av østlig langside, like over nedgravingas bunn, ble det funnet ei *ringnål* av bronse, l. 108 mm, br. 5 mm, h. 2 mm, d. ring 26 mm (F181). Nåla var omgitt av pels og lærfragmenter med enkelte bevarte tre eller barkbiter synlige over ringen. Det er så langt ikke foretatt SEM-analyse av pels eller vedartsbestemmelse av tre/bark oppå ringen. Ut fra nålas spiss, som er avknekt og pelsen fjernet, framgår det at bronsenåla er sølvbelagt og dekorert med to parallelle linjer. Trefragmenter funnet under nåla er vurdert til å være av bartre (F192, Amundsen 2010). Liknende kontekster var bevart i kammergrav 201 på Sørå Bråde, Revheim i Stavanger (S12188). Her var pelshårene bevart mellom ei spenne og treverk tolket til å være spor etter kistebunnen (Bertheussen 2008:92). Noe lenger mot sørvest ble det tatt ut mineralisert treverk, men mangel på bevart struktur vanskeliggjør vedartsbestemmelse av dette funnet (F180). Etersom mesteparten av nåla er omsluttet av pels, er det vanskelig å få nærmere innsikt i dekor og form. Inntil videre antas gjenstanden å være av Petersens simple ringnåler, gruppe a, hvor ringen har et sirkelrundt tverrsnitt og nåla bøyer seg om ringen (Petersen 1928:192). Det er ikke mulig å gi en nærmere typologisk tidfesting enn til vikingtid (Petersen 1928:192, Fanning 1994:15, Vèsteinsson 2000:172). Ringnåler blir generelt betraktet i lys av en felles norrøn og britisk kulturarv, spesielt utbredt på de irske øyene. Nålene antas å ha blitt laget etter irsk mønster av norrøne håndverkere bosatt i Dublin (Fanning 1994:15, Vèsteinsson 2000:172).

I gravas nordvestlige hjørne ble det påtruffet et større jernobjekt tatt ut som preparat (F179). Objektet viste seg å være ei *øks* av jern med rester av treskaftet bevart. Gjenstanden gir et tungt og massivt inntrykk som vitner om gode bevaringsforhold ved nedgravingas bunn. Øksa var nedlagt med bladet pekende mot østnordøst, mot det som antas å være lokaliseringa av avdødes hode. I skrivende stund er øksa delvis framrenset, men det er behov for videre finrensing spesielt rundt øvre skafthullsfluk. På nåværende tidspunkt har toppen en hammerlignende form, noe som skyldes det bevarte treskaftet. Jernet i øksa ser ut til å gå i en jevn bue, men det utelukkes ikke at en sprekkdannelse langs øksa kan ha skadet toppfliken. Nedre

skaft hullsflik er tydelig spiss, til dels svakt bøyd inn mot bladet. En antydning til avsats kan ses nede på bladet, men her er det også behov for nærmere finrensing av metallens form. Øksa er 21,5 cm lang, 16 cm bred ved eggen og i underkant av 4 cm på det smaleste partiet ved halsen. I linje med skaftet er øksa 8,5 cm bred. Enden bak skaftullet står ut omtrent 1 cm, er 3, 5 cm bred og 3,0 cm høy. Øksa kan klassifiseres som Petersens type E, eventuelt som en mellomform mellom type E og D. Type E plasseres typologisk innenfor perioden 850-950 (Petersen 1919).

Ringnål og øks fra grav 327. Foto: Terje Tveit, AM.

Et funn ble i felt tolket som en dekorert *knapp* (F156). Objektet ble funnet noe vest for gravas sentrum, like sørvest for preparat F171. Funnet er i skrivende stund ikke framrenset på konserveringslaboratoriet, men det som i felt ble vurdert til å være sølvtråder framstår som et mykere materiale, muligens bly. Imidlertid er trådene synlige på røntgenbildet, noe som ikke ville vært tilfelle hvis materialet var av bly. Gjenstanden er 14 mm lang, 7 mm bred og 4 mm tykk. Oppå ei flat jernplate er det lagt på parallelle linjer av jern hvorpå det mykere materialet er anlagt i fine, bølgete tråder over (se foto). Ut fra materialets mykhet virker det lite hensiktsmessig at dekorgjenstanden har vært påfestet grep eller slire til et våpen. I skrivende stund holdes det for sannsynlig at fragmentet kan ha inngått som et dekorelement knyttet til bekledding.

I grav 327 ble det på tre ulike steder funnet fire fragment tilhørende tre kniver. Et lite fragment ble funnet langs vestlig langside (F106). Objektet har et rektangulært tverrsnitt med tykkelse på 9 mm. Den avlange formen snevrer inn mot ene enden. Jernfragmentet er 29 mm langt og 16 mm bredt. Like vest for gravas sentrum ble det tatt ut et preparat fra et avlangt jernobjekt som viste seg å være et knivblad med en bredde på hele 32 cm (F171). Øst for det store knivbladet ble det funnet to fragmenter som kunne limes sammen til en liten kniv som kun manglet spissen av bladet (F147). Bladet er svært korrodert, spesielt langs eggen (se foto). Sammenlimt har kniven en lengde av 100 mm og bredde fra 21-12 mm. Tykkelsen i det best bevarte området anslås til 7 mm. Skaftet har en lengde av 18 mm og bredde på 8 mm. Ryggen er bedre bevart og har en tykkelse på 4,5 mm. Like sør for de to knivene ved avdødes liv, ble det tatt ut et L-formet jernpreparat som viste seg å være en sigd (F194). Gjenstanden var i to deler med

manglende tupp (se foto). Over- og underside hadde organiske rester der mineralisert tre er det eneste identifiserte materialet.

Kniv og sigd fra grav 327. Foto: Terje Tveit, AM.

Framrensa bein i bunnen av grava. Nederst et detaljbilde av NØ-hjørne.

Ubrente bein ble funnet bevart flere steder i grava. Et 24 cm langt bein ble tatt ut som preparat sørvest i kammeret (F195). Funnet var orientert nordøst-sørvest og tolkes som spor etter avdødes bein. I motsatt ende av grava ble det funnet større ansamlinger av ubrente bein tatt ut som tre preparater (F215, F216 og F344). Beinene ble undersøkt in situ av Sean Denham, men ut fra svært dårlige bevaringsforhold hadde beinene karakter av en myk, vanskelig identifiserbar masse (se foto). Videre analyser er ønskelig å få utført, men inntil videre tolkes funnene som spor etter trehåndtak til gjenstander. Muligheten for at beinene kan være spor etter mindre dyr nedlagt ved avdøde i grava holdes samtidig åpen. I ytterkanten av det sørligste preparatet (F216) ble det funnet ei lita jernstift (F175) tolket som tilhørende en beinkam. Gjenstanden er 9 mm lang med en bredde på 6 mm og tykkelse på 5 mm. Små beinfragmenter er synlige på stifta. Noe lenger øst, ved nedgravingas østlige langside, ble det funnet en mulig beinkam med en lengde på 10 cm. Funnet er i skrivende stund ikke undersøkt på konserveringslaboratoriet.

Et *leirkarskår* ble funnet midt i gravas nordøstlige kvadrant (F141). Det grove randskåret måler 30 x 26 mm og har en tykkelse på hele 10 mm. Skåret ble funnet relativt høyt oppe i fyllmassene og tolkes som tilfeldig tilført fyllmassene over gravgjemmet. Det holdes som sannsynlig at funnet kan ses i lys av det eldre gårdsanlegget 20 meter lenger vest. I gravas nordvestlige hjørne ble det funnet et lite objekt først tolket som et leirkarskår, men som trolig er av et ukjent organisk, brent og svært lett materiale (F102).

Langs gravas vestlige langside var det ei kantstilt, stor helle. Det ble oppdaget ei skålgrop i sørlig del av hella, vendt inn mot gravas fotende (F769). Skålgropa har en diameter på 3,4 cm og en dybde på 0,5 cm. Hella har en lengde på 95 cm, en største bredde på 48 cm og en tykkelse på opptil 10,5 cm. Skålgropsteinen betraktes som et svært interessant trekk ved grav 327 og vil bli nærmere diskutert i kapittel 4.6.

Hella med skålgrop fra grav 327. Foto: Terje Tveit, AM.

Ut fra funnenes distribusjon kan det foreslås at avdøde har blitt anlagt i en bøyd stilling på siden, i såkalt sovestilling (jf. Price 2008:262). Hodet antas å ha vært anlagt opp mot nordøstlig hjørne, i området omtrent hvor beinpreparat F216 ble tatt ut, med ansiktet vendt mot østsørøst. Beina antas å ha pekt mot sørvestlig hjørne, hvor det lange beinet ble funnet bevart (F195). Skissert lokalisering kan bidra til å forklare funnet av ringnåla ute mot østlig kant, falt ned sammen med tekstiler fra kappa fra en opprinnelig plassering på brystet. Videre vil likets lokalisering ha gitt god plass til øksa i nordvestlig hjørne. Helt oppe i nordøstlig hjørne peker ansamlinga av

ubrente bein mot en nedleggelse av ei rekke objekter over avdødes hode. Med unntak av sigden framstår gravas sørøstlige hjørne som et mer funntomt område.

8.4 Naturvitenskapelige prøver

Da grav 327 tolkes som ei skjelettgrav, ble det ikke prioritert uttak av kullprøver fra nedgravingas masser. Det ble heller ikke påtruffet trekullkonsentrasjoner som med sikkerhet kan tenkes å være samtidige med begravelsen. Ved eventuelle dateringer av trekull uten sikre kontekster vil det kunne reises kildekritiske betenkeligheter til i hvilken grad kullet daterer inhumasjonen eller tilført materiale fra andre aktiviteter i området.

En makrofossilprøve ble tatt ut fra profilen mellom sørøstlig og sørvestlig kvadrant (2010/01-13). Prøveuttaket kan gi et innblikk i fyllmassens bestanddeler. De tre store preparatene fra sørlig del av grava omfatter bunnlag tolket som avtrykk etter organiske materialer, og preparatene kan gjøres til gjenstand for ei rekke prøveuttak og analyser i framtida.

8.5 Kildekritiske betraktninger

Trond Løken har satt visse premisser for å kunne definere ei grav som skjelettbegravelse i de tilfellene der det ikke blir funnet levninger etter den døde. For det første bør det ikke finnes kull. Videre bør det ha vært tilstrekkelig fysisk rom for et lik, og funnenes plassering bør antyde tilstedeværelsen av et lik (Løken 1974:56). Med utgangspunkt i valg av gravgjemme har det vært plass til en skjelettbegravelse i grav 327. Sannsynligheten for skjelettbegravelse øker ved at det ikke ble funnet spor etter kullag eller brannlag, samtidig som ingen av gravgavene var varmepåvirket. Et annet viktig moment i denne sammenhengen er at bevaringsforholdene for ubrente bein vanligvis er svært dårlige i det sure, kalkfattige jordsmonnet på Vestlandet. Samtidig holdes det som sannsynlig at beinet funnet sørvest i grava representerer bevarte spor etter avdøde. Videre holdes muligheten åpen for at den sirkulære beinkonsentrasjonen nordøst i grava kan være nedbrutte rester etter avdødes kranium.

Det ble ikke funnet fyllskifter tolket som spor etter plyndring i nedgravinga. Problemstillinga ble diskutert etter funnet av jernspissen først tolket som tuppen av et mulig sverd (F171). De nedraste massene betraktes som et resultat av et forråtnet gravgjemme av tre (jf. kap. 4.6). Hva angår plyndring i form av erkjennbare fyllskifter, kan det samtidig innvendes at et inngrep kort etter begravelsens anleggelse trolig ikke ville avsatt identifiserbare spor i jordmassene i det etter hvert sammenraste gravgjemmet. Det kan således ikke utelukkes at grava har vært gjenåpnet med påfølgende fjerning eller tilførsel av objekter. Det som imidlertid kan fastslås med sikkerhet er at eventuelle inngrep ikke har vært foretatt i moderne tid. I anleggets overflate var det tegn til forstyrrelse i form av forflytning av ei horisontal helle. Forstyrrelsen ses imidlertid i lys av moderne pløying i det tynne dekket av matjord over gravgjemmet.

8.6 Diskusjon

8.6.1 Helle med skålgrop

Gravhella med skålgrop funnet i anlegg 327 representerer den andre gravkonteksten med ristninger på gården Myklebust. Ved gamletunet, øst for planområdet, lå fram til 1908 en gravhaug som var 19 meter i diameter og 2 meter høy (id 24650). I 1878 ble

Myklebusthaugen åpnet av losoldermann Monsen fra Tananger. Under ei jordkappe med en tykkelse på 1 meter ble det funnet ei kjerneøys av rullestein. I anleggets sørlige side ble det oppdaget et lite, firkantet kammer som rommet leirkarskår og sneglehus. Kammerets sørlige vegg besto av ei helle med 3 par fotsåler og 12 skålgroper vendt innover. Like sør for kammeret ble det funnet to steiner med skålgroper (S269-271).

I Sola kommune er det kjent 16 steiner eller heller med ristninger fra fem ulike gravkontekster (Syvertsen 2003:39). Av 67 ristninger fra gravminnekontekster i Rogaland er 16 av dem funnet i tilknytning til kamre, derav tre i kammerets vegg. Groper er den ristningsfiguren som oftest er representert i graver. Av 50 heller med kun groper ble sju funnet i tilknytning til kamre, og samtlige av dem kan ifølge Syvertsen dateres til eldre bronsealder (ibid:56). Som et fellestrekk ble det ikke funnet ristninger andre steder i gravanlegget og groper var videre kun hugget på ei side av hella. Et annet karakteristisk trekk ved ristninger i graver er at de vender innover eller nedover mot begravelsen.

Det er knyttet store utfordringer til datering av skålgroper ettersom de opptrer i svært varierte sammenhenger med en bruk som strekker seg fra steinalder og opp i nyere tid (jf. Dahl 2003). I Finland tidfestes for eksempel skålgropsteiner ut fra lokalisering til jernalderens bosetting (Kivikoski 1961:191, Sognnes 2001:95). Jenny-Rita Næss påpeker at det er funnet så mange skålgropsteiner i daterte jernalderhauger, at vi må regne med en vedvarende bruk av skålgroper langt opp i jernalderen (Næss 1996:85).

I vårt tilfelle stilles vi overfor to muligheter i tolkinga av skålgropa i begravelsen fra vikingtid. På den ene sida kan vi anta samtidighet mellom hugging av skålgrop og begravelse, noe som langt fra er umulig tatt i betraktning gropenes lange bruksspenn. Den andre muligheten innebærer en tilførsel av ei helle med skålgrop fra en eldre kontekst. I så tilfelle ville det vært svært interessant hvilken kontekst hella ble hentet fra før plassering i grava, og framfor alt hvilket forhold de sørgende i vikingtid hadde til det eldre fortidsminnet. Gravhella framsto som brukket, noe som resulterte i søk etter andre steiner som kunne utgjort en fortsettelse av steinen (se foto). Det ble blant annet vurdert om hella kunne vært del av en bauta, en tankegang som viser påfallende sammenfall med flere eldre tilnærminger til ristningssteiner i jernaldergraver (jf. Syvertsen 2003:20). Uansett tolking er det ikke tvil om at skålgropa vendt inn mot avdøde inngår i gravkonteksten, da den store hella umulig kan ha havnet i kammerets vegg ved en tilfældighet. Selve produksjonen av skålgropa blir således underordnet det faktum at gropa er tatt i bruk i en gravkontekst fra vikingtid. Den ofte tette sammenhengen mellom groper, graver og gravplasser er neppe tilfeldig (Wold 2002), noe som kan antyde at gropene kan ha spilt en sentral rituell rolle i menneskers møte med døden.

8.6.2 Mulig terskel

Muligheten for en terskel eller ei hylle i gravas nordlige ende ble vurdert under utgraving av anlegg 327 (jf. 4.2). Anomalien i gravas kortende hadde samme karakter som den lysegrå siltundergrunnen, og både terskel og den mørke, sirkulære strukturen oppå terskelen var tydelig ved fotodokumentasjon av de organiske restene ned mot kammerets bunn (jf. foto Theo). Tilstedeværelsen av plattformer er karakteristisk for kammergravene fra Birka, men her er det tale om hesteplattformer i en helt annen størrelsesorden enn terskelen observert i vårt anlegg (jf. Gräslund 1980). Mer interessant for vår del er tersklene eller hyllene dokumentert i britiske graver, noe som kan bidra til økt varhet hva angår konstruksjonsdetaljer og gjenbruk ved undersøkelser av graver. Ved Snape i Suffolk var to urner som rommet kremasjonsgraver plassert på ei hylle i den naturlige undergrunnen over hodeenden i inhumasjonsgrav 17 (Williams 2006:125). Grav 9 hadde derimot en terskel i fotenden som i følge Williams kan ha gitt plass for en sørgende ved avdødes føtter. I tre andre anlegg er det videre funnet spor etter utvidelser av den opprinnelige grava for å gi plass til nedleggelse av flere gravgaver (ibid:127). Samtidig kan det påpekes at en terskel kan ha hatt en praktisk rolle under konstruksjonen av gravgjemmet da den kan ha lettet arbeidet i det nedgravde kammeret.

I grav S400 på Gulli, Tønsberg i Vestfold ble det påtruffet et mørkt organisk lag langs kanten i nordlig og midtre del av den 0,4 meter dype nedgravinga (Gjerpe 2005:40). Laget ble tolket som rester etter en indre trekonstruksjon eller organisk føring av konstruksjonen. I nedgravingas sørlige ende ble det dokumentert en plattform som var noe grunnere enn gravgjemmets øvrige bunn. Formen kan ut fra plantegninga se ut til å være svært lik formen på terskelen i grav 327 (ibid:44). Ved sålding av massene fra plattformen ble det funnet ei glassperle. Det ble ikke gjort funn av gjenstander på forhøyninga i grava på Myklebust. All masse fra den vesle, sirkulære strukturen påtruffet like øst for terskelens sentrum ble tatt ut som jordprøve (2010/01-17). Analysen viser at den grunne nedgravinga rommet en blanding av uforkullet og forkullet plantemateriale identifisert som hasselnøttskall (*Corylus avellana*), gras (*Poaceae*) og storr (*Carex*). Det kan således ikke utelukkes at den vesle strukturen kan tolkes som et offer, for eksempel et matoffer, der hasselnøtter kan ha inngått.

Mens den mørke stripa langs ytterkanten av det øvre humuslaget var lokalisert langs terskelens kant, og således antyder muligheten av hensyntaken og samtidighet, kan avgrensinga av den mørke renna i kammerets faktiske bunn betraktes som en innvending mot tolking i retning av en terskel. Renna i bunnen av nedgravinga var mer rett rektangulær i formen og framfor å svinge av ved terskelen, gikk den helt inne under terskelen. Det finnes fortsatt en mulighet for samtidighet ved at terskelen kan ha stått ut som ei hylle der det nederste bunnlaget var nedskåret skrått under utstikkeren. Hvis den mørke randen i bunnen under tolkes som spor etter en vertikalstilt trekonstruksjon, vil det imidlertid være vanskelig å anta samtidighet mellom bunnlag og ei skrå hylle. Alternativt kan vi se for oss ei grav med kun bunn og tak av tre, noe som kunne gitt en plausibel forklaring på manglende avtrykk etter treverk langs nedgravingas vegger. Anomalien tolket som en terskel kan på den andre sida være dannet naturlig ved innrasing av masse fra kammerets kortside, en lokalisering som kan sies å gi et godt sammenfall ved kollaps av et antatt hvelvet eller knekt tak. Muligens kan et slikt skissert scenario samtidig bidra til å forklare den bua formen på det øvre humuslaget som vil ha blitt presset innover i kammeret ved

innsig av masser. Det mulige hendelsesforløpet kan kanskje ses på bakgrunn av gjenåpning av kammeret, enten for å fjerne eller tilføre gjenstander.

8.6.3 Gravgjemmets overbygg

Ved undersøkelse av grav 327 ble det holdt for sannsynlig at gravgjemmet opprinnelig kan ha vært dekket av ei røys. Liknende betraktninger ble vurdert ved undersøkelse av gravene på Revheim på nordsida av Hafrsfjord (Bertheussen 2008). I 2004 ble det funnet ei grav på Søra Bråde 2 som viser store likheter med grava på Myklebust. På Revheim har ei kvinne blitt stedt til hvile i ei spikret eikekiste rundt 800 e.Kr. (ibid:80 ff). Også her var grava anlagt i kanten av ei slak skråning, ved samme høydekote som grava på Myklebust. Morten Bertheussen holder det for sannsynlig at det har vært ei røys over gravgjemmet nedgravd i undergrunnen, trolig fjernet ved oppdyrking i løpet av 1800-tallet. Grav 201 på Søra Bråde var noe mindre enn 327, 1,81 x 1,42 meter, med en dybde på 30 cm. Innenfor nedgravinga var det synlig et mørkere parti som målte 1,61 x 1,03 meter tolket som avtrykk etter ei eikekiste (jf. det mørkere partiet tolket som spor etter trekiste på Øksnevad i Klepp (se foto). En viktig observasjon ved grava på Søra Bråde peker mot at det mørkere partiet, tolket som avtrykk etter kista, var preget av steiner som antas å ha falt ned fra den overliggende røysa ved kistas forråtnelse.

Selve treverket var borte annet enn som mineraliserte rester rundt spiker, nagler og andre metallobjekter.

Innmålinga av funnene viser at de fleste spikrene og naglene fulgte omrisset av kisteformen, noe som tyder på at veggene ble bygget av flere bordganger som ble sammenføyd med nagler og spikre som i båtsider.

Observasjonene fra kammergrava på Revheim skiller seg klart ut fra den ellers liknende grava på Myklebust som også antas å ha hatt ei overliggende røys over det nedgravde gjemmet. For det første lå de store, runde steinene vurdert til å skrive seg fra ei opprinnelig røys spredt i nedgravingas fyllmasse. Steinene som antas å ha falt ned ved gravgjemmets kollaps vil være de eneste bevarte sporene fra anlegget over undergrunnen ved rydding og oppdyrking av området. Videre var det ikke tegn til et mørkere parti i fyllmassen som kunne ha representert spor etter ei råtnet kiste. For det tredje kan vi ikke i vårt tilfelle si at nagler og spikre dannet et mønster som kan peke mot en tydelig form. Tvert imot var de svært ødelagte fragmentene spredt over store deler av nedgravinga, spesielt i de øverste jordmassene. Uansett vil ikke naglene kunne forventes å bli funnet in situ ettersom grava gir tydelig inntrykk av å ha kollapset, sannsynligvis ved nedbryting av treverk. Videre ble det ikke funnet nagler eller spikre i hjørnene eller langsidedene i bunnen, kontekster som antas å være bedre bevart i bunnen av et sammenrast rom.

Funnspredninga gjør det fristende å foreslå at nagler og spikre må tilskrives gravas lokk, noe som også kan bidra til å forklare den store fragmenteringsgraden. Vi kan

forsøksvis se for oss et lokk bygd som et hustak, som diskutert for godt bevarte graver fra folkevandringstid (Shetelig 1912:167, Sällström 1943:33, Magnus 1975:29). I vårt tilfelle må vi da se for oss at taket kan ha vært konstruert med lagvise planker sammenfestet med nagler og spikre. Ifølge Neil Price kan kammergravene i sin mest beskjedne form, da spesielt i Norge, minne om en type stor boks bygd på stedet i nedgravinga. Majoriteten av kamrene er imidlertid på størrelse med et lite rom konstruert som ei rektangulær eller kvadratisk grop med trevegger og skråstilt tak, hvor det for øvrig som regel er reist en haug over (Price 2008). Innredninga og konstruksjonen av kammergravene, spesielt om vi ser for oss et tak liknende bygningenes tak, peker mot grava som den dødtes bolig. Idéen om gravkamre som hus for avdøde kan sies å være et fellestrekk for hele Vest-Europa (Gräslund 1980:45). Størrelsen på nagler og spikre i grav 327 leder samtidig tankene mot båtsaum, og det kan ikke utelukkes at en båt eller deler av en båt kan ha blitt hvelvet over kammeret for å danne et staselig og samtidig relativt praktisk lokk. I grav Bj.523 i Birka ble det funnet mange nagler i to klart differensierte nivåer, noe som Arbman tolket i retning av at kammerets gulv og tak var laget av båtdeler (Arbman 1943, Gräslund 1980). Kammeret på Myklebust kan virke lite med tanke på å ha vært dekket av en hel båt, men her må vi ha in mente at det kun vil være de naglene som falt oppi det råtnende gravrommet som kan forventes å ha blitt spart for plogen. Samtidig må det tas høyde for gjenbruk av materiale fra klinkbygde båter, noe som er påvist i de godt bevarte gravene fra PK-banktomten i Lund fra tidligste middelalder (Mårtensson 1976:93-94, Lundström 1976:135 ff). I grav 322 besto lokket og bunnen av bordganger fra båt sammenføydd med klinknagler, tilkappet i en lengde tilpasset kista av flettverksvegger (Lundström 1976:137-138).

8.6.4 Kiste eller kammer

Materialet fra Lund er videre svært interessant hva angår variasjonen i trekister, noe som kan være viktig å ha in mente ved tolking av kister og kamre i norske graver uten bevart treverk. I mange tilfeller er bevaringsforholdene slik at det kan være tilnærmet umulig å skille mellom eventuelle trekister og indre trekledning i nedskårne graver (jf. Magnus 1975). Ved undersøkelsen av gravene på Bjørnstad i Sarpsborg kommune er det benyttet følgende definisjoner av kistegrav og kammergrav, som bygger på definisjonene benyttet på Gulli i Tønsberg:

Begrepet kistegrav er tatt i bruk for å betegne at avdøde er gravlagt i en transportabel konstruksjon av treverk holdt sammen av spiker, kramper eller nagler. På den andre siden defineres kammergrav som en stor nedgraving med faste trekonstruksjoner i form av hjørnestolper, vegger, gulv og tak (Gjerpe 2005:132, Rødsrud 2007:98).

Et opplagt problem ved bruk av disse definisjonene er de dårlige bevaringsforholdene for tre, noe som i alle fall for vår landsdels vedkommende ville resultert i at termen kammergrav kun kunne benyttes i de tilfellene der det blir funnet bevarte spor etter hjørnestolper. Som regel avtegner kun avtrykk etter kammerkonstruksjoner seg som fargeforandringer i undergrunnen (Eisenschmidt 2004:68). Trekonstruksjonen, uansett kiste eller kammer, vil videre resultere i at arkeologene står overfor en sammenrast kontekst, i stor kontrast til kamrene bygd av stein i hauger fra eldre romertid og folkevandringstid. Utfordringene knyttet til bevaringsforhold har framtvunget en opptatthet av målene på nedgravingene. I de tilfellene det finnes bevarte spor etter indre trekonstruksjon, er det satt et minstekriterium for lengdemål på 2 meter og bredde på minst 1,2 meter (ibid). Graver

uten bevarte rester etter indre trekonstruksjon, men som har en bredde i nedgravingas bunn på minst 1,5 meter, betegnes også som kammergraver (Gjerpe 2005, Stylegar 2005). Dybden på graver definert som kammergraver ligger innenfor 0,4–2,5 meter. Materialet fra Birka viser at forholdet mellom lengde og bredde i kammergravene er klart proporsjonelt (Gräslund 1980:7ff), et forhold som også er påpekt ved danske kammergraver der forholdstallet i 70 % av tilfellene er 3:2 (Stylegar 2005:167, Eisenschmidt 2004:71). Proporsjonene er i overensstemmelse med målene på anlegg 327, som for øvrig faller innenfor nåløyen av samtlige målkriterier satt for skandinaviske kammergraver.

Ved Anne-Sofie Gräslunds behandling av de 111 kammergravene fra Birka legges det stor vekt på anleggenes bredde. Graver som har et tverrmål over 1,2 meter betraktes som kammergraver selv om det ikke finnes bevarte spor etter trekonstruksjon. Svært interessant i denne sammenhengen er at kistene vanligvis er smalere enn 0,65 meter og aldri overstiger 0,80 meter (Gräslund 1980:12). Overføres erfaringene fra Birka til vårt anlegg, kan vi slå fast at den mørke bunnrenna med en bredde på 1,29 meter ikke kan være spor etter ei kiste, men høyst sannsynlig kan tilskrives en form for vegger eller fôring. Et kammer åpner for en mer romslig plassering av gjenstander, noe muligens øksa i nordvestlig hjørne og ringnåla ute langs østlig kant kan ses som indikasjoner på. Samtidig medfører nødvendigvis ei kiste at avdøde har blitt lagt i en utstrakt posisjon, mens avdøde i grava på Myklebust antas å ha ligget skrått i en bøyd sidestilling (jf. 4.3). Videre hadde det øvre organiske laget en bredde på minimum 1,13 meter og ga inntrykk av homogenitet over hele kammerets bunn. Forholdet skiller seg klart ut fra andre graver der det ble observert smalere bunnlag tolket som kisteavtrykk (jf. Rødsrud 2007, Bertheussen 2008). Det organiske laget i grav 327 kunne følges helt inn til hellene langs nedgravingas langsider, noe som medførte at vi lenge vurderte om laget kunne representere myke kleder holdt stramt på plass ved hjelp av hellene langs langsiden. Hvis vi imidlertid tolker den mørke renna nederst i kammeret som spor etter vegger, kan hellene langs langsiden tenkes å ha kilt veggene på plass, nærmere bestemt ved at langsiden har vært presset inn og holdt på plass av kortveggene. Det er mulig at vi har et liknende konstruksjonsgrep som i grav Bj.750 der kammerets vegger besto av fire stokker som kun ble holdt på plass ved at kortveggene støttet langsiden (Gräslund 1980:31). Hva angår bruk av kilesteiner, har dette trekket blitt dokumentert i 22 graver fra Birka, om enn ofte mellom nedgravingas kanter og kista. I grav 838 fra Birka ses et eksempel på hvordan steiner har vært kilt mellom nedgravingas langsider og kammerets vegger (Arbman 1943:311). Hva angår den smale renna i bunnen av 327, gir Silke Eisenschmidt en beskrivelse av hvordan horisontalt bygde trevegger kan avtegne seg som smale, mørke striper erkjennbare et par centimeter ned i kammerets gulv (Eisenschmidt 2004:70).

Ved diskusjonen rundt mulighetene for en terskel i grav 327, ble det trukket inn en parallell i form av grav S400 på Gulli ved Tønsberg. S400 er ei av i fire graver tolket som kammergraver (Gjerpe 2007). Treverk var kun bevart som mineralisert tre inntil jern, men i tre av gravene ble det dokumentert mørke humuslag tolket som spor etter indre konstruksjon i tre eller annet organisk materiale. Spesielt grav S1036, ei mannsgrav i kammer fra yngre jernalder, utgjør en interessant parallell til grava på Myklebust. Et mørkebrunt humuslag, lag 3, langs store deler av nedgravingas kant tolkes som spor etter indre trekonstruksjon eller annet organisk materiale (ibid:69-73). Mikromorfologiske analyser peker mot et kammer bygd av bartre fôret med gress

og planter (Sageidet 2005). Alternativt kan bartreet peke mot fôring av granbar. Over lag 3 ble det funnet organiske rester som ikke er fra planter, men som kan ha vært skinn. Det er vanskelig å avgjøre om de organiske restene skriver seg fra avdøde, et dyr, lær eller pels. Likeledes er det nødvendig å analysere preparatene fra de organiske restene i grav 327 for å kunne komme nærmere inn på en diskusjon av deres karakter. I skrivende stund er det kun enkeltelementer som er identifisert, slik som bartreet under ringnåla som kan representere kammerets bunn. Pelsen rundt nåla samt læret og trebitene oppå er eksempler på ei rekke faktorer som må gjøres til gjenstand for videre bestemmelser og analyser.

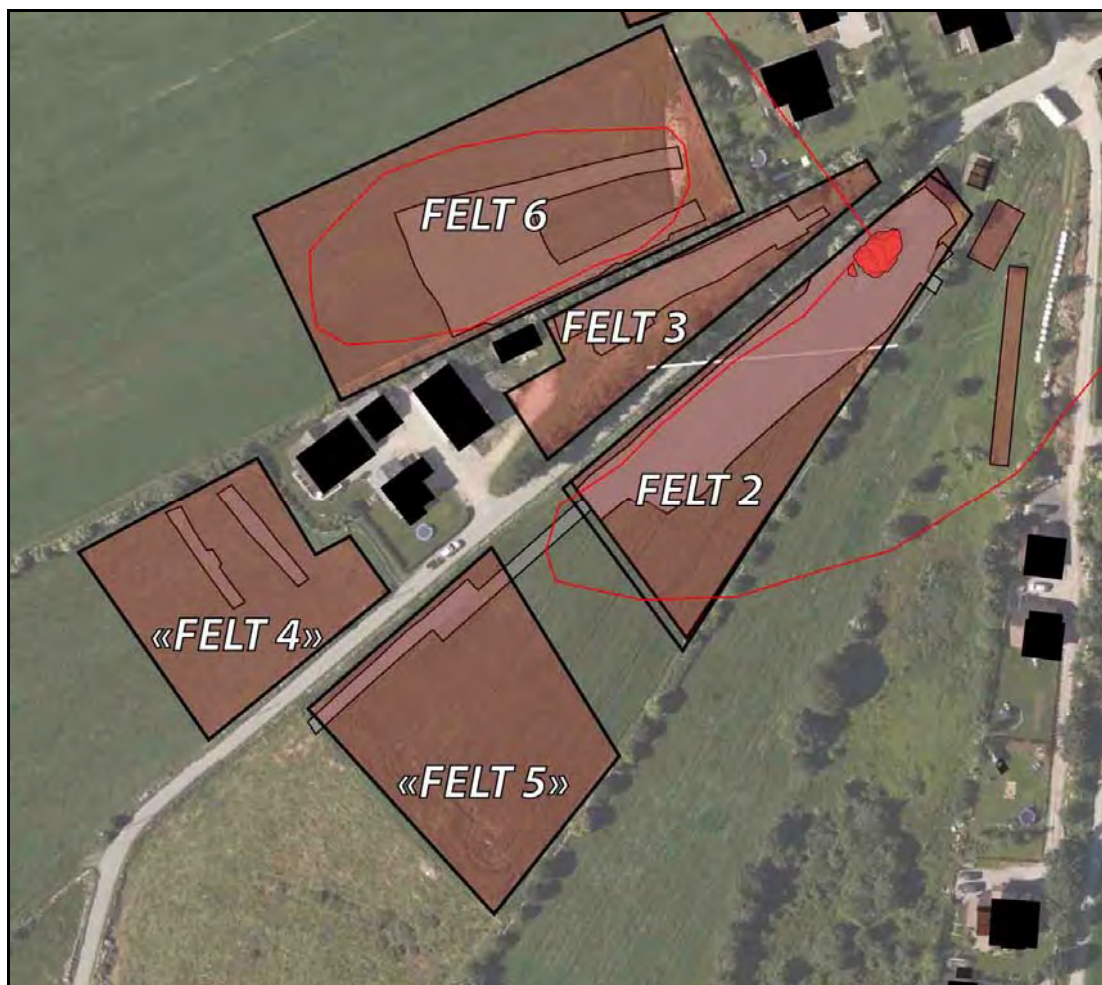
8.7 Sammendrag

Kun 10 meter nord for Myklebustveien, lengst øst i planområdet, ble det påvist ei velbevart grav fra yngre vikingtid. Tidfestinga til 900-tallet baseres på typologisk datering av øksa som type F (Petersen 1919:43). Påvisning av bevarte rester etter avdødes bein og arm gjør det mulig å fastslå med sikkerhet at det er tale om en inhumasjonsbegravelse (Denham 2012). Tilstanden til det bevarte beinmaterialet gir ikke et sikkert grunnlag for kjønnsbestemmelse, men det holdes som sannsynlig at det kan være en mann som har fått med seg øks, kniver, sigd, sølvbelagt ringnål, dekorert knapp og beinkam i grava. Gravinventaret kan således sies å inkludere både våpen, redskaper, smykker og personlig utstyr. I tillegg til ubrente bein, har det så langt vært mulig å identifisere organisk materiale som pels, lær, bark og bartre (Amundsen 2010). Det organiske materialet ble hovedsakelig funnet bevart i tilknytning til metallobjekter, mens det indre rammeverket av tre som antas å ha vært til stede innenfor gravgjemmet ikke var bevart annet enn som nedbrutte, mørke avtrykk. Funn av 217 svært ødelagte naglefragment tolkes i retning av at grava har hatt et sammennaglet tredekke eller -tak, muligens i form av en hvelvet båt. Videre tolkes de spredte, runde steinene i nedgravinga som nedrast fra en synlig øvre markering av grava fjernet gjennom jordarbeid før år 1900.

9 Spredte aktivitetsområder

9.1 Innledning

Vest i planområdet ble det innledningsvis foretatt sjakting for å få visshet i om det kunne finnes bevarte rester etter et gårdsanlegg omtalt av Helliesen på begynnelsen av 1900-tallet. Ei hustuft, flere små hauger og gardfar var den gangen synlige på overflata (nr. 15, id. 34956). Opplysningene kan ses i lys av at området ble benyttet som beitemark og først i seinere tid har blitt oppdyrket. Hustufta var 16 meter lang, 10 meter bred og inndelt i tre rom. I nærheten av tufta skal det ha vært flere runde, grunne fordypninger. Sørvest for hustufta, på begge sider av Myklebustveien, lå det flere småhauger og gardfar. Gårdsanlegget manglet kartfesting i Askeladden, noe som kan forklare hvorfor det ikke ble foretatt søk i området ved registreringa i 2006. I forbindelse med museets behandling av dispensasjonssøknaden ble det foretatt befarig uten at det ble observert synlige spor etter gårdsanlegget i det oppdyrka området. Ved utarbeidelse av kostnadsoverslag ble det lagt opp til søkesjakting tidlig i første utgravingssesong for å få klarhet i om det kunne finnes bevarte spor etter kulturminnene i undergrunnen. Den manglende kartfestinga samt kulturminnernes spredning nødvendiggjorde et bredt anlagt søkeområde. Mens tufta skal ha vært lokalisert på nordsida av Myklebustveien, oppgis småhauger og graver å ha ligget spredt på begge sider av veien. Søkeområdet ble inndelt i tre soner omtalt som Felt 3, 4 og 5. Mens tufta beskrevet av Helliesen kan beregnes til å ha vært lokalisert i nordøstlig del av felt 3, vil hauger og gardfar sørvest for tufta ha vært lokalisert i områdene tilsvarende felt 4 og 5.

9.2 Aktivitetsområde fra E.BRA (Felt 6)

Felt 6 (bnr. 1, 31) tilsvarer et avdekket område like nord for Felt 3, 34-35 m.o.h. Ved fylkeskommunens registrering ble det påvist ei kokegrop som ut fra avstanden til øvrige anleggspor ble betraktet som en egen lokalitet nordvest i planområdet (id. 112418). I nærheten av kokegropa ble det funnet et flintavslag. Strukturen ble påvist midt i søkesjakt 21, og funnområdet var avgrenset av ei negativ sjakt mot nord. Undersøkellesområdet var avgrenset av anleggsvei i vest og steingard mot Felt 3 i sør. I øst grenset feltet opp mot hage og boligbebyggelse. Felt 6 tilsvarer toppen av høyderyggen med svakt hellende terreng mot nord og nordvest. Fra feltet var det vidstrakt utsikt mot havet i vest og nord.

Det ble først åpnet to sjakter for å få en sikker avgrensning av funnområdet. De to sjaktene var orientert nordnordøst-sørsørvest med en maksimal avstand på 13 meter. Sjaktene var 65 meter lange og 4,5–5,7 meter brede. Sørvest i den sørlige sjakta parallelt med steingarden ble det påvist to ansamlinger av kokegroper og groper innenfor et område på 12 meter. Matjorda ble fjernet i et 28 meter bredt belte nordover til å danne et sammenhengende felt med den nordlige sjakta. På bakgrunn av de to stolpehullene påvist under etablering av anleggsveien, ble feltet åpnet helt inntil sperregjerdet mot anleggsområdet i vest. Samlet sett ble det undersøkt et areal på 1164 m² med en tydelig avgrensning av et funnområde med en utstrekning på 17 x 12 meter. Tykkelsen på matjorda i den fulldyrka marka var 30-40 cm. Den begrensede tykkelsen på matjorda kan ses i sammenheng med tilstedeværelsen av moderne pløyespor i den siltige undergrunnen. Av øvrige moderne forstyrrelser kan nevnes ei meterbred grøft orientert nordøst-sørvest.

Det ble avdekket seks kokegroper, alle lokalisert til sentral/sørlig del av feltet. Anleggene hadde diametre innenfor 0,7–1,23 meter. To av kokegropene kan betegnes som mer ovale enn sirkulære. To kokegroper ble snittet. Mens 3467 lå lengst sør i den vesle ansamlinga av kokegroper, utgjorde 5642 den nordligste kokegropa. De sirkulære anleggene var 122 og 123 cm i diameter med dybder på 25–35 cm. Et karakteristisk trekk ved kokegropene kan sies å være den store mengden skjærbrente steiner som kom tydelig fram ved snitting. Det ble tatt ut kombinerte kull- og makrofossilprøver fra begge kokegropene (nat.vit.journ.nr. 2010/1-1 og 2). Trekull av or fra kokegrop 5642 har gitt datering til eldre bronsealder; 1390-1220 BC (TRa-1679).

Kokegrop 5642 er noe yngre enn det daterte stolpehullet fra undersøkelsen i veitraseen like vest for Felt 6. Stolpehullet fra undersøkelsen vinteren 2009 er tidfestet til 1520–1400 BC (Beta-268489). Ved avdekkinga av Felt 6 var det knyttet store forhåpninger til å finne stolpehull som kunne relateres til de to stolpehullene i anleggsveien. Seks strukturer ble avmerket som mulige stolpehull ved avdekkinga og samtlige ble snittet. Nedgravningene var gjennomgående lause og grunne med jevnt buet til spiss bunn. Med tanke på den store mengden korn påvist i stolpehullene fra 2009 ble det på tross av strukturenes lite overbevisende karakter tatt ut prøver fra de to dypeste stolpehullene. Prøve 2010/01-4 skriver seg fra stolpehull 5618 mellom kokegropene sør på feltet, mens prøve 2010/01-5 er hentet fra stolpehull 4755 lengst nord på feltet. Strukturene danner ikke gjenkjennelige grindbygde hus, noe som imidlertid ikke utelukker at de kan være spor etter mindre permanente konstruksjoner reist i tilknytning til aktiviteter rundt gropene og kokegropene på feltet.

Tre groper lå samlet i sørøstlig del av funnområdet og alle ble gjort til gjenstand for utgraving (3405, 3424 og 3440). Videre ble det undersøkt ei 1,5 meter lang og 13 cm bred grøft umiddelbart nord for gropene (3448). Den kullholdige strukturen var svært grunn, 1-2 cm dyp, og tolkes som kull utdratt ved pløying. Mens to av gropene var opp imot 1,2 meter i diameter, var den østligste gropa kun 0,5 meter i diameter. Den vesle gropa var 12 cm dyp, flatbunnet med jevnt skrådde sider, og det kan således ikke utelukkes at nedgravinga utgjør et stolpehull (3440). Den vestlige gropa var stor i overflata, men kun 7 cm på det dypeste (3424). Den svakt humusholdige massen var lys i fargen og kunne så vidt skilles fra øvrig undergrunn. Gropa i midten avtegnet seg som en langt tydeligere nedgraving bestående av lysebrun humusholdig sand med innslag av kullbiter og –linsler (3405). Den 24 cm dype nedgravinga kan karakteriseres som traufomet, men mangel på kull, og bygninger, gjør det vanskelig å definere anlegget som et ildsted. Like sør for grop 3405 og 3424 ble det funnet en skiveskraper av flint med kraftig, jevn retusj rundt store deler av kanten (F28). Gjenstanden ble funnet i overgangen mellom matjord og undergrunn under avdekking. Det holdes som sannsynlig at skraperen kan ses i relasjon med de omkringliggende gropene og kokegropene på Felt 6. Det avgrensa funnområdet uten påviste grindbygde hus med innslag av enkelte flintredskap peker i retning av korte opphold i overgangen mellom yngre steinalder og eldre bronsealder. Felt 6, som representerer en annen type lokalitet enn regulær jordbruksbosetting, kan videre ses i lys av aktivitetsområdet ved Alvasteinen.

9.3 Søk etter gårdsanlegg fra E.JA (Felt 3-5)

Felt 3 (bnr. 86) er et undersøkelsesområde mellom Myklebustveien og Felt 6, 34-35 m.o.h. Arealet var således lokalisert mellom to områder hvor det ble påvist anleggsspor ved registreringa i 2006. Området ble ikke gjort til gjenstand for søkesjaktning ved registreringa, noe som trolig kan ses på bakgrunn av de nedgravde kablene i området.

På overflata framsto feltet som noe uoversiktlig da det var preget av mye busker og høyt gras. Mens ei rekke av grantrær utgjorde sørlig avgrensing inn mot Myklebustveien, var feltet avgrenset av et steingjerde med innslag av løvtrær mot nord. Arealet hadde form av en langsmal trekant med spissen inn mot hagene som vestlig avgrensing og den nyetablerte anleggsveien som vestlig avgrensing. Anleggsveien var anlagt like øst for to bolighus.

På bakgrunn av nedgravde vann- og strømløsnings ble det åpnet et langsmalt område mellom Myklebustveien og steingjerdet mot Felt 6. Felt 3 var orientert nordøst-sørvest, parallelt med Myklebustveien. Undergrunnen ble avdekket i en lengde av 65 meter, med gjennomsnittlig bredde fra 7 til 12 meter. Avdekket areal kan beregnes til 514 m². Undergrunnen besto av siltig, kompakt sand som tenderte mot rein leire i øst. Det var generelt lite stein og tynt dekke av matjord.

Sju mulige stolpehull ble markert ved avdekking, fem i sørvest og to like nordvest for midten av feltet. Samtlige markerte anlegg ble dokumentert og snittet. Nedgravingene viste seg å bestå av relativt laus, spettet humusholdig masse tolket som moderne steinopptrekk. Videre ble det påvist ei steinfyllt grøft orientert tilnærmet nord-sør tolket som ei moderne dreneringsgrøft. Det ble ikke gjort funn av gjenstander ved avdekking av feltet.

Felt 4 og 5 tilsvarer undersøkelsesområder på begge sider av Myklebustveien, sørvest i planområdet, hvor det ble sjaktet etter smårøyser og gardfar beskrevet i 1902. Muligheten må holdes åpen for at haugene beskrevet av Helliesen kan ha vært graver så vel som rydningsrøyser. I tillegg til et ukjent antall smårøyser og gardfar ble det også omtalt flere sirkulære, grunne fordypninger i området nærmest tufta. Samlet sett antyder den gamle registreringa tilstedeværelsen av et gårdsanlegg med et større kulturminneområde på begge sider av Myklebustveien.

På *Felt 4* (bnr. 86) ble det anlagt to søkesjakter på det høyeste punktet, like vest for de eneste bolighusene på nordsida av veien. Søkeområdet lå i dyrka mark, 31 m.o.h., avgrenset av steingard mot nord, hage mot øst og Myklebustveien mot sør. Terrenget hullet mot vest og det lavtliggende området ble vurdert til å ha lavt potensial for bosettingsspor og hauger. To sjakter ble åpnet på *Felt 4*, orientert nordvest-sørøst med en innbyrdes avstand på 9 meter. Sjakt 1 i øst var 27 meter lang med en bredde på 3,2–4,0 meter. Sjakt 2 var 26 meter lang og 3,0–4,0 meter bred. Det ble ikke funnet forhistoriske anleggsspor eller gjenstander i søkesjakt 1 og 2 på *Felt 4*.

Ei lang søkesjakt ble anlagt umiddelbart sør for Myklebustveien i området omtalt som *Felt 5* (bnr. 3). Sjakt 3 var orientert parallelt med veien, nordøst-sørvest, i en lengde av 48 meter. Søkeområdet var hellende mot sør, sørøst og sørvest, slik at sjakta dekket det høyeste området inntil veien, 29-30 m.o.h. Sjakta startet umiddelbart sørvest for den nyanlagte anleggsveien hvor det vinteren 2009 ble påvist ei kokegrop datert til yngre bronsealder. Avstanden mellom Sjakt 3 og *Felt 2* nord for anleggsveien var 30 meter.

Mens nordøstlig del av sjakta dekket fulldyrka mark, gikk sørvestlig del av søkesjakt over i et område som trolig kun har vært gjenstand for overflatedyrking. Det lavtliggende området lengst sørvest var preget av tuer og drenering ned mot en moderne kanal. På bakgrunn av områdets ujevne karakter ble det foretatt befaringsammen med naturviter Paula Utigard Sandvik. Det ble ikke observert synlige kulturminner ved overflateregistrering og det ble ikke påvist anleggsspor ved sjakting.

9.4 Aktivitetsområde fra E.VIK (*Felt 7*)

Sørvest på *Felt 7* ble det funnet et større anlegg. I det smale, flateavdekka partiet mellom kloakkgrøfta og ridebanen ble det påvist svært få anleggsspor, og undergrunnen mellom det større anlegget og dyretråkket 20 meter mot sørvest var preget av flere moderne forstyrrelser. Ved avdekking framsto anlegget som et sammenhengende lag med oval form, 7 meter langt og inntil 4 meter bredt. Ved nærmere opprens viste det seg at laget besto av minst sju overlappende anlegg som ble forsøkt identifisert og gravd hver for seg. Enkelte nedgravinger var preget av svært mye småstein mens andre var helt steinfrie. Fire mindre profiler ble etablert for dokumentasjon og prøveuttak (2010/01-256, 257, 260, 261, 263).

Øverst: De overlappende anleggene er rensset fram i plan (sett mot V). Nederst: Rolf Bade graver i NV-del.

Nordlig del er formgravd, med markering av yttergrenser og overlappinger. Anleggene viser seg å være grunne og framstår mer som bevarte lag (jf. Hus I og II) som så vidt går ned i undergrunnen.

De overlappende lagene, som vi i felt omtalte som aktivitetsområdet, ga inntrykk av å ha blitt avsatt innomhus. Således kan det, både i forhold til karakter og bevaringsforhold, trekkes en parallell til gulvlaget sør i Hus I på andre sida av Myklebustveien. Til forskjell fra gulvlaget i Hus I ble det ikke funnet keramikk, kun enkelte brente beinbiter og et flintavslag (F732–734). Det ble heller ikke påvist stolpehull i området rundt nedgravningene, slik at det ikke kan ha vært reist et grindbygd hus over aktivitetsområdet. Det kan foreslås at det har vært bygd en lettere konstruksjon rundt anleggene som ikke har krevd dyp fundamentering i undergrunnen. Til tross for at anleggene tolkes som avsatt innomhus, noe som forklarer de mange overlappingene og bevaring av relativt tynne lag som framstår som kulturlag, valgte vi å beholde benevninga aktivitetsområde framfor tildeling av husnummer. Ved analysering av jordprøvene ble det påvist en stor andel hableskudd, en kortlivet sopp som indikerer hurtig nedbrytning av organiske masser. En datering på hableskudd ga tidfesting til eldre vikingtid; 775–865 AD (ref). Aktivitetsområdet tolket som spor etter en mindre bygning der kun gulvlaget var bevart, plasserer seg både romlig og kronologisk mellom merovingtidsgravene fra 600-tallet og grav 327 fra 900-tallet. Alle anleggene fra yngre jernalder har det til felles at de er lokalisert til toppen av høyderyggen, langs Myklebustveien og tett opp til dagens gårdstun.

9.5 Sammendrag

Etter innledende søk etter bevarte spor etter gårdsanlegget omtalt av Tor Helligsen, kan vi konkludere med at kulturminnemiljøet er utslettet gjennom maskinell oppdyrking og boligbygging.

Flyfoto som viser ulovlig anlagt anleggsvei, felt 2 nederst, felt 3 og 6 på nordsida av Myklebustveien. Til høyre et utdrag fra Helligsens tegning satt på flyfoto over området før anleggsstart.

Da det ikke ble påvist bevarte spor etter tufta omtalt i 1902, kan vi trekke den slutningen at anlegget trolig har blitt ødelagt ved anleggelse av boliger og hager nordvest for Felt 3. Alternativt kan vi se for oss at den moderne, maskinelle oppdyrkinga har fjernet alle spor etter både tuft og tilhørende gardfar og hauger. Ut fra observasjoner på Felt 2 like sør for Felt 3 framgikk det tydelig at øvre del av undergrunnen var fjernet ved oppdyrking. Til tross for dokumentert omfang av inngrep i tilgrensende område, holdes det som mindre sannsynlig at maskinell

oppdyrking ville utslettet alle spor etter bygningen. Denne vurderinga bygger vel og merke på antagelsen om en grindbygd konstruksjon med dypt fundamenterte stolpehull. Helliesen beskriver imidlertid ei tuft med en lengde på 16 meter og en bredde på 10 meter. Målene antyder at de ytre steinveggene må ha vært rast kraftig utover, samtidig som den begrensa lengden tilsier at stolpene nødvendigvis ikke har krevd særlig dyp fundamentering.

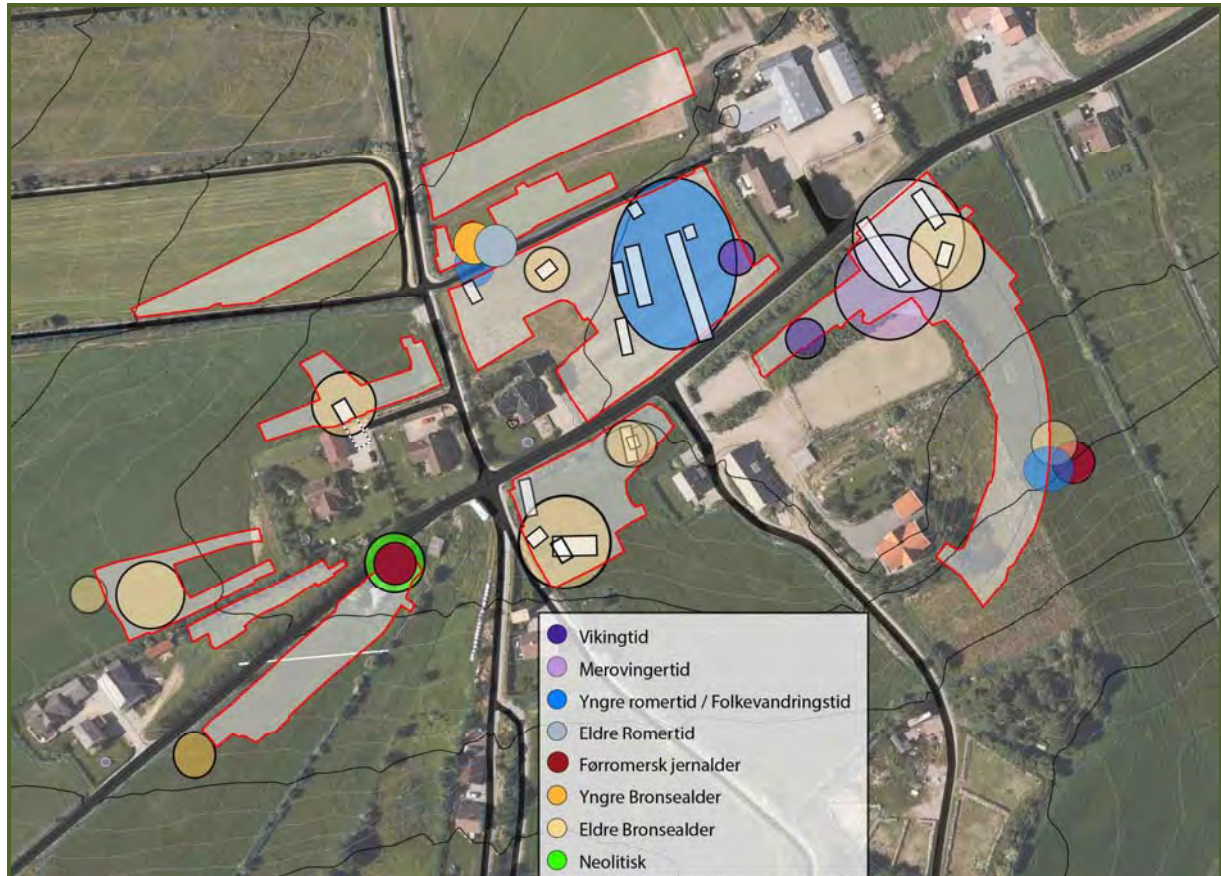
Søkesjaktning i de vestlige områdene omtalt som Felt 4 og 5 viser at det ikke finnes bevarte spor etter småhaugene og gardfarene som skal ha ligget sørvest for tufta. Det ble heller ikke påvist anlegg som kan tilsvare de sirkulære forsenkningene beskrevet av Helliesen. Kulturminnefeltet antas å ha blitt fjernet ved den maskinelle oppdyrkinga av det tidligere beiteområdet.

Ved fylkeskommunens registrering ble det påvist ei enslig kokegrop nordvest for det store, sammenhengende kulturminnemiljøet på høydedraget. Inntrykket av en frittliggende, avgrenset lokalitet ble bekreftet gjennom undersøkelsen på Felt 6. Aktivitetsområdet kan ses i lys av lignende lokaliteter omtalt som åpne boplasser fra overgangen mellom yngre steinalder og eldre bronsealder. Den vesle lokaliteten på Felt 6 representerer i likhet med lokaliteten ved Alvasteinen aktivitetsområder som kan ha eksistert side om side med jordbruksboplassene. Ansamlinga av anleggsspor på Felt 6 utgjør en spennende kontrast til de langt mer sedentære lokalitetene fra eldre bronsealder preget av massive treskipa hus.

10 Tolkning av lokaliteten

Framfor en oppdelt framstilling av de fortidige sporene funnet på Myklebust, i kategorier som graver, hus og dyrkningsspor fra ulike perioder, kan det være en fordel med forsøk på å se hele materialet i sammenheng:

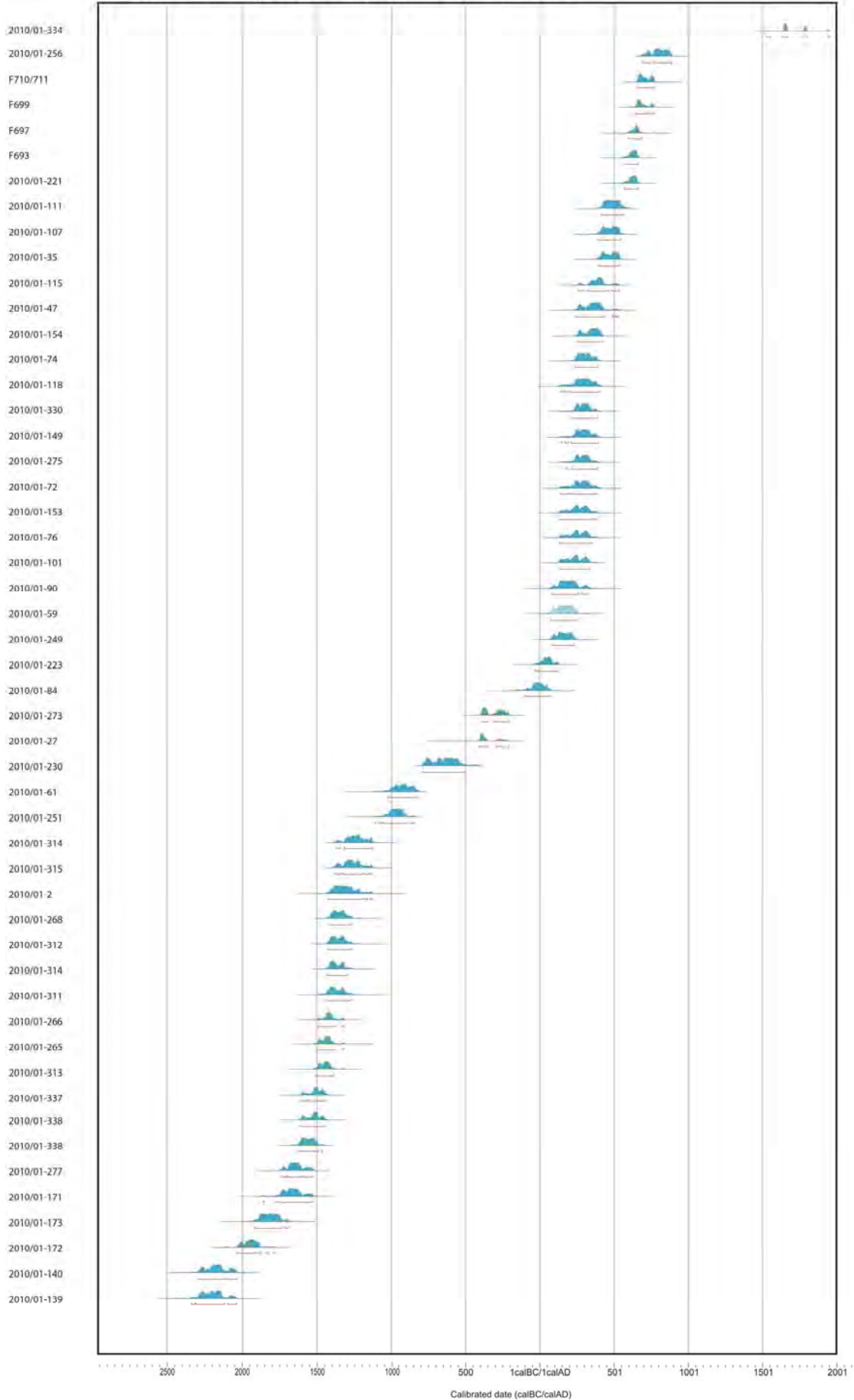
Sett under ett er sporene fra bronsealder, da spesielt eldre bronsealder, markante på høydedraget. De mange identifiserte bygningene ligger i hellingene ned fra toppen av høyderyggen, i tillegg til at enkeltliggende stolpehull, kokegroper og dyrkningslag med bronsealderdateringer ligger helt ute i periferien av planområdet. Til sammenligning er bebyggelsen i yngre romertid/folkevandringstid samlet til toppen av høydedraget. To dateringer fra dyrkningslag er viktige påminnere om nødvendigheten av å løfte blikket fra selve tunområdet for å vurdere beiteområder og dyrka mark, noe spesielt også dyretråkket ut fra Hus I bidrar til å konkretisere (jf. figur kap 11.2). Ikke overraskende skriver den eldste daterte dyrkningshorisonten seg fra det hellende terrenget lengst SØ i planområdet. Den sørvendte hellinga kan betraktes som særst gunstig for dyrking, og det er grunn til å anta at dyrkamarka kan betraktes i sammenheng med de mange bygningene fra eldre bronsealder.

Bygningene fra bronsealder har avløst hverandre gjennom hele eldre bronsealder. Tilsvarende situasjon, om enn med større bygninger, ble påvist på Kvåle i Time kommune (Soltvedt et al 2007:197). Det vurderes om de små husene kan ha utgjort egne familieenheter i et differensiert samfunn som må betraktes i en større sammenheng av gårdsbosetting på høydedraget med Myklebust og Jåsund. Tidligere bosettingsundersøkelser i Rogaland indikerer etablering av stabile

jordbruksbosettinger på et flertall av de dyrkbare hodlene på Jæren allerede rundt BC2000 (ibid:198), så det er ikke utenkelig at et lagdelt samfunn har utviklet seg og komt til uttrykk gjennom små boenheter i eldste bronsealder. Først rundt BC1380 reises det på Myklebust et større hus med antatt fjøsdel i vest, ei tidfesting som ser ut til å være i samsvar med materialet fra Forsandmoen og Jylland (Løken, Soltvedt).

2010/01-	Ukalibrert ±	Kontekst	Art	Vekt g	Refnr datlab	From	To	%
2	3050	50 Kokegrop Felt 6 (5642)	Or	0,1824	TRa-1679	-1427	-1131	95.4
27	2305	35 Alvasteinen -ildsteder pa rekke (14355)	Bjørk	0,089	TRa-1680	-413	-211	95.4
35	1605	30 Hus I – høytliggende kokegrop (yngre; fremre datering)	Bjørk/or	0,114	TRa-4039	396	539	95.4
47	1680	45 Hus V - takbærende stolpehull (2787)	Løvtre, trolig osp	0,0237	TRa-1681	242	530	95.4
59	1850	40 HUS IV - takbærende stolpehull (2082)	Bjørk	0,0871	TRa-1682	68	251	95.4
61	2775	45 Stolpehull 8457 Felt 1 (tenkt Hus III)	Bjørk/or	0,0316	TRa-1683	-1024	-821	95.4
72	1760	40 Hus II - ildsted 18698, e. fase (S-del)	Bjørk	0,14	TRa-1684	141	384	95.4
74	1735	30 Hus II – y. fase i flerfaset ildsted	Bjørk	0,2322	TRa-4040	240	385	95.4
76	1775	35 Hus II – dypt ildsted i sentrum	Bjørk/or	0,0192	TRa-4041	134	344	95.4
84	2010	35 Hus II – stor, funnrik grop lengst N	Løvtre, kortlivet	0,0213	TRa-4042	-105	71	95.4
90	1820	45 Stolpehull 5958 Felt 1 (tenkt Hus VI)	Løvtre, trolig kortlivet	0,1393	TRa-1685	81	329	95.4
101	1785	35 Hus II – kokegrop y. enn to takbærende stolpehull	Lyng: trolig røsslyng, evt. bærlyng	0,0362	TRa-4043	133	335	95.4
107	1600	35 Hus I – ovnsanlegg	Byggkorn (2)	0,0187	TRa-4044	391	544	95.4
111	1570	35 Hus I – ildsted på tvers, kuttet av takbærende fase a	Byggkorn, agnekledd	0,0114	TRa-4045	410	564	95.4
115	1655	35 HUS I - sentralildsted 16611, e. fase	Selje/osp	0,142	TRa-1686	259	534	95.4
118	1745	45 Hus I -sentralildsted 16637 (S-del)	Løvtre, tynn kvist	0,0152	TRa-1687	142	397	95.4
139	3775	40 Alvasteinen – brunt lag like over kullinsa datert til SN	Korn, uspes (trolig naken bygg)	0,0096	TRa-4046	-2338	-2039	95.4
140	3760	40 Alvasteinen - kullinse i bunnen av moddinga	Selje/osp	0,0798	TRa-1688	-2293	-2036	95.4
149	1750	35 Hus I – ildsted i kjøkkendel (fase a?)	Or	0,1402	TRa-4047	176	390	95.4
153	1770	40 HUS II - ildsted med heller i bunnen (11088)	Bjørk	0,1116	TRa-1689	135	379	95.4
154	1690	35 HUS II - stort ildsted i N (11118)	Or	0,2036	TRa-1690	253	419	95.4
171	3375	45 Hus VII – takbærende stolpehull	Or	0,2896	TRa-4048	-1861	-1531	95.4
172	3590	35 Hus VII – takbærende stolpehull	Or/hassel/bjørk	0,0251	TRa-4049	-2110	-1783	95.4
173	3490	40 Hus VII – takbærende stolpehull	Hassel/or	0,0511	TRa-4050	-1918	-1694	95.4
177	2914	31 Hus X - takbærende stolpehull 34798	Hassel	0,1507	UBA-21955	-1210	-1014	95.4
191	1673	31 Hus IX - takbærende stolpehull 36663	Hasselnøtt	0,012	UBA-21952	257	426	95.4
199	1361	35 Hus IX - takbærende stolpehull 27284	Bjørk	0,0409	UBA-21953	610	764	95.4
200	1876	33 Hus IX - takbærende stolpehull 25630	Korn uspesifisert	0,014	UBA-21954	65	229	95.4
210	2899	30 Hus X - takbærende stolpehull 28188	Bjørk	0,1673	UBA-21956	-1207	-1003	95.4
221	1420	35 Hus XIII – takbærende stolpehull	Bjørk	0,0152	TRa-4051	572	663	95.4
223	1950	30 Hus XIII – takbærende stolpehull 25122	Korn, uspesifisert	0,0089	TRa-4052	-21	125	95.4
230	2505	35 Hus XIII – takbærende stolpehull	Bjørk	0,0079	TRa-4053	-792	-519	95.4
249	1855	30 Jordbruksprofil Felt 10, kullholdig lag (eldste sekvens)	Bygg, agnekledd	0,0111	TRa-4128	82	234	95.4
251	2815	35 Jordbruksprofil Felt 10, dyrkningslag (yngste sekvens)	Bygg	0,0107	TRa-4129	-1073	-850	95.4
256	1220	30 Aktivitetsområde/ildsteder V på Felt 7	Hagleskudd (<i>Cenococcum geophilum</i>)	0,0015	TRa-4054	692	887	95.4
265	3160	35 Hus VIII – takbærende stolpehull	Bjørk	0,0977	TRa-4055	-1506	-1310	95.4
266	3140	30 Hus VIII – takbærende stolpehull	Bjørk/or/hassel	0,2242	TRa-4056	-1497	-1305	95.4
268	3075	30 Hus VIII - sentralildsted 38972	Bygg, naken	0,0155	TRa-4057	-1417	-1261	95.4
273	2260	30 Jordbruksprofil II Felt 7, varmbrunt dyrkningslag (yngste)	Brødhvete	0,0098	TRa-4130	-397	-209	95.4
275	1755	30 Jordbruksprofil Felt 7, dyrkningslag (yngste sekvens)	Havre	0,0071	TRa-4131	180	385	95.4
277	3355	35 Jordbruksprofil Felt 7, kullholdig lag (eldste sekvens)	Bjørk/or	0,183	TRa-4132	-1741	-1533	95.4
311	3100	40 Hus XV - ildsted med luftekanal (40383)	Korn, uspesifisert	0,0111	TRa-4058	-1449	-1260	95.4
312	3085	35 Hus XV – luftekanal tilhørende ildsted 40383	Korn, uspesifisert	0,0082	TRa-4059	-1430	-1261	95.4
313	3170	35 Hus XIV - ildsted med luftekanal (33827)	Bygg, uspesifisert Hordeum	0,0119	TRa-4060	-1511	-1321	95.4
314 - korn	2995	30 Hus XIV – luftekanal til sentralildsted	Korn, uspesifisert	0,008	TRa-4061	-1376	-1122	95.4
314 - veda	3095	30 Hus XIV – luftekanal til sentralildsted	Or	0,0349	TRa-4062	-1429	-1280	95.4
315	3010	30 Hus XV – ildsted 33690 i midtaksen	Or/bjørk (kvist)	0,2145	TRa-4063	-1386	-1128	95.4
330	1750	30 Hus I – dyretråkk; eldste bruksfase	Korn, uspesifisert Hordeum	0,0104	TRa-4064	222	385	95.4
334	245	25 Hus I - dyretråkk; ut av bruk	Or/bjørk		TRa-4088	1527	...	95.4
337	3240	30 Hus XVIII – sentralildsted 42720	Bygg, naken	0,0083	TRa-4065	-1611	-1439	95.4
338 - korn	3250	30 Hus XVIII – luftekanal tilhørende ildsted 42720	Kornfragment, uspes.	0,009	TRa-4066	-1613	-1451	95.4
338 - veda	3280	30 Hus XVIII – luftekanal tilhørende ildsted 42720	Or	0,1106	TRa-4067	-1630	-1497	95.4
F699	1335	35 25966 – kremasjonsgrav	Brente bein	1,45	TRa-4070	644	768	95.4
F697	1385	35 25940 – kremasjonsgrav	Brente bein	2,9	TRa-4069	595	686	95.4
F693	1415	35 26500 – røysrest over Hus XIII	Brente bein, skallefragment	1,4	TRa-4068	575	665	95.4
F710/711	1310	35 25766 – mulig grav med steinpakning i enden	Brente bein	1,36	TRa-4071	654	770	95.4
F215		Grav 327	Ubrent bein		UBA-21957	Ikke nok kollagen til		
2009/17-1	3190	40 Stolpehull (under anleggsvei NV i planområdet)	Bygg (Forundersøkelse 2009)		Beta-268489	-1601	-1325	95.5
2009/17-3	2830	30 Kokegrop (under anleggsvei SV i planområdet)	Bjørk (Forundersøkelse 2009)		TRa-506	-1083	-906	95.4

Oversikt over dateringene fra Myklebust, i tabellform over og i graf med to sigma under:

Småhusene på Myklebust står i kontrast til de større bygningene vi normalt gjerne assosierer med eldre bronsealder. Trond Løken påpeker problemet ved at det som regel er de store langhusene som har fokus ved typologisering av hustyper og byggeskikk. Underkommuniseringa av de mindre bygningene kan være svært utslagsgivende for bildet av perioder der små hus kan være overrepresentert i forhold til de større, mer klassiske bygningene. Fra bronsealder og førromersk jernalder er det eksempelvis undersøkt omtrent dobbelt så mange små bygninger som langhus (Løken 1998:108). Problematikken kan trolig også ses i lys av at mindre bygninger sjelden prioriteres høyt til radiologiske dateringer. Tilsvarende kan sies om de mindre bygningene fra eldre jernalder uten noen former for typologiske knagger. Ved at det ble prioritert innsendt dateringer fra småhusene, om enn i et begrenset omfang i forhold til det som ville vært ønskelig, vokste tunområdet fra yngre romertid/folkevandringstid seg med ett større enn kun området mellom de to svære bygningene Hus I og II.

En parallell til lokaliseringa av bygningene kan søkes i Gauselprosjektet i Stavanger kommune. Bygningene på Gausel har vært lokalisert på samme sted gjennomgående for rundt 3-400 år, før garden ble flyttet høyere opp på høydedraget og når et maksimum i størrelse/areal i yngre romertid/folkevandringstid (Børsheim 2002:254). Når bebyggelsen flytter «rundt seg selv» istedenfor å flytte til nye ressursområder, kan det indikere at undersøkelsesområdet er så tett bebygget at kun områder oppfattet som marginale var ubebygde (Hedeager 1992:156). Jeg har tidligere betraktet dette som et fenomen knyttet til bosettingsekspansjonen i yngre romertid, men de omflyttende bygningene som vi støter på ved de større flateavdekkningene i Rogaland kan peke mot relokalisering av bronsealderhus innenfor en mindre radius av tilgjengelig dyrka- og beitemark. Til tross for de mange påviste bygningene, blir forståelsen av landskapet langt mer begrenset i eldre bronsealder enn i yngre romertid/folkevandringstid. Dette oppleves som noe problematisk ettersom tolkninga av garden og området som helhet blir kraftig farget av landskapsbruken i yngre romertid/folkevandringstid (jf. kap. 11.2)

Det som imidlertid ikke har etterlatt seg bevarte spor i den undersøkte dyrkamarka er indikasjoner på plassering av de døde i eldre jernalders landskap. Under utgravinga ble det diskutert om det bebygde framspringet vest for felt 7 kunne vært et egnet sted for plassering av gravminner. Ut fra høydekurvene på kartet ovenfor framgår det tydelig at framspringet utgjør en markant topp i den tiltakende bratte hellinga ned fra høyderyggen. Dyretråkket peker rett inn mot framspringet, og setter området i direkte relasjon til de to svære langhusene på nordsida av Myklebustveien. Gravfeltet fra merovingertid var anlagt på toppen av høyderyggen, men feltet framstår samtidig som ei flate tett relatert til framspringet, som en forhøyet og markant kant i sør. En slik plassering av graver ville også vært i overensstemmelse med de bevarte haugene anlagt i knekken i hellinga Ø for planområdet, inn mot gamletunet på Myklebust. Framspringet er et markant høydedrag ovenfor myrområdet som dyretråkket peker ned mot, og hvor det tidligere lå ei rekke små gravminner på framskutte bergnabber ut i våtmarka. De mange tenkte lokaliseringmulighetene for eldre jernalders gravanlegg, og kildekritiske betraktninger rundt vanskene med å finne spor etter periodens gravskikk i dyrkamark, kan ta som et symptom på hvor fragmentarisk forståelsen av fortidig landskap blir når den kun er basert på utgravninger i fulldyrka mark alene.

Mens det ikke ble funnet spor etter begravelser fra eldre jernalder, var det svært gledelig å finne et gravfelt fra merovingertid på Myklebust. Etter at den velbevarte vikingtidsgrava ble undersøkt første feltsesong, var det knyttet store forventninger til videre avdekking av høyderyggen andre sesongen. Selv om det ikke var påvist anlegg tolket som sikre gravanlegg under registreringa øst i området, ble potensialet for påvisning av flere graver fra vikingtid vurdert som høyt. Utgravinga på Myklebust kan brukes som et velegnet utgangspunkt for diskusjoner rundt identifisering av såkalte enkle graver. Hvordan kan vi forvente at rester etter graver fra ulike perioder kan se ut i et område med tynt matjordlag og påfølgende høy grad av nedpløying av undergrunnen? Kan det tenkes at graver fra enkelte perioder er underrepresentert som følge av vansker med å entydig kunne identifisere dem som graver i overflata ved søkesjaking og avdekking? Hva må til for at et anlegg skal kunne betraktes som levninger av et gravanlegg?

Ved påvisning av ei rekke ulike anleggsspor fra mange forskjellige perioder må det foretas strenge prioriteringer av hva som skal gjøres til gjenstand for videre utgraving. Prioriteringene må nødvendigvis baseres på overflatebetraktning av anleggene, samt en overordnet forståelse av landskapet. Videre vil tolkningene gjerne forbli noe åpne hvis det ikke påvises bevarte spor etter avdøde eller gravgods under utgraving. Ut fra bevaringsforholdene i regionen vil behandlinga av den døde være av avgjørende betydning for mulighetene til å kunne finne bevarte spor etter avdøde. Mens skjelettbegravelse sjelden vil etterlate bevarte spor (jf. kap. 3.2.2), muliggjør oftere kremasjon at arkeologene kan finne sikre indikasjoner på å kunne tolke et usikkert anlegg som ei grav. Med andre ord henger tolkninga av anleggene på Myklebust på identifiseringa av de små brente beinbitene i de ulike anleggene. De sortglitta skårene som ble funnet illustrerer samtidig faren ved typologisk tidfesting alene. Således ble anleggene betraktet som fra yngre romertid/folkevandringstid inntil dateringene av beinmaterialet pekte mot en suksessiv bruk gjennom merovingertid. En annen klar fordel for tolkning og prioritering på Myklebust var at de ulike anleggene lå samlet innenfor et mindre område og kunne grupperes i ulike kategorier. Samtidig som anleggene lå samlet må det innvendes at funnområdet var preget av mange andre overlappende anlegg, dyrkningsspor og hus fra ulike perioder. Hva angår grupperingene av anlegg, var det et viktig bidrag til å kunne øke oppmerksomheten og kontekstualiseringa av ulike anlegg inn i et felt. I dette tilfellet holdes også valg av metodikk som en fordel ettersom en stratigrafisk totalgraving bidrar til økt forståelse av anleggenes sammensatte karakter, identifisering og kontekstualisering av funn. Kombinasjonen av både rester etter gravoverbygg og rene nedgravinger holdes som interessant utifra en variasjon i gravskikk i en gitt periode, i dette tilfellet merovingertid.

Til sammenligning med merovingertidsgravene var begravelsen fra vikingtid dypt nedgravd i undergrunnen. Ut fra materialet fra Myklebust framstår det som om skikken med nedgravde gjemmer, noe som gjør det mulig for oss å finne godt bevart begravelse i dyrkamark, strekker seg ned i merovingertid og tiltar i dybde oppover i tid. I likhet med muligheten for overrepresentasjon av kremasjonsgraver framfor inhumasjonsgraver, er dette kildekritiske forhold ved gravskikken som vi må fokusere på ved overordnede analyser av gravers lokalisering, eller representativitet, gjennom ulike perioder. Vikingtidsgrava antas å ha hatt et jord- og steinblandet overbygg som har rast ned i det dype gravgjemmet og således representerer de eneste restene av gravhaugen bevart fra bortpløying. Den siltige, nærmest leirholdige undergrunnen

rundt grava ga eksepsjonelt gode bevaringsforhold som ga muligheter for å finne bevarte spor etter organisk materiale. I så måte utvides funnbegrepet fra gjenstander til også å inkludere spor etter tre, tekstiler, pels, skinn og plantemateriale, noe som stiller klare utfordringer til dokumentasjon og uttak av preparater og prøver. Det ble kjørt en omfattende fotodokumentasjon som også inkluderte makrolinse og mikroskopkamera koplet direkte til feltpc, men likevel oppleves det som krevende å kunne dokumentere og presentere de mange detaljene som ble diskutert ved utgravinga. Selv om flere av de store preparatene som ble tatt ut fra de organiske bunnlagene gikk tapt på konserveringslaboratoriet, er det håp om at materialet kan benyttes i videre analyser og forskning på gravkontekster.

Et annet tema som materialet fra Myklebust kan inngå i i framtidig forskning er forholdet mellom hus og graver i jernalder. Brudd og krisetid har preget bildet av overgangen mellom eldre og yngre jernalder. Manglende kontinuitet i lokalisering av gårdens bygninger har vært tillagt en avgjørende rolle i diskusjonen om samfunnsendringenes omfang og mulige årsakssammenhenger (Dahl 2009, Løken 1988, Myhre 1972). For å sette det på spissen kan Myklebust fungere som et eksempel på relativiteten i opptattheten av brudd versus kontinuitet. Hvis vi kun fokuserer på bygningene, kan det oppfattes som om vi har et klart brudd rundt 550. Bruddet er imidlertid mindre markant enn det som kan sies å være inntrykket ved sju-åtte hus som avløser hverandre i hele eldre bronsealder for så å få en komplett mangel på bygninger som kan dateres til tidsrommet BC1000–200AD. Hvis vi derimot prøver å inkludere andre anlegg enn kun identifiserte og radiologisk daterte hus, får vi derimot et inntrykk av kontinuitet framfor brudd i og med gravene fra eldre merovingertid og yngre vikingtid samt aktivitetsområdet fra eldre vikingtid. Lokaliseringa av gravene ved eldre bygninger antyder at det gamle gardstunet fortsatt utgjør sentrum i den fortidige kosmologien. Den tydelige relasjonen til de eldre tunene impliserer at de forlatte boligene må ha vært tillagt viktige verdier i yngre jernalderens samfunn. Et viktig spørsmål vil være om gravene fra yngre jernalder kun er relatert til eldre tunområder og ikke til samtidig bebyggelse. Eller kan det tenkes at gravene fra yngre jernalder kan indikere at det kun er bygningene som er flyttet på, som en relokalisering i forhold til gardshusene fra yngre romertid/folkevandringstid?

Videre vurdering av resultatene fra utgravinga vil bli foretatt i kapittel 11.2 i forbindelse med evaluering av prosjektets problemstillinger.

11 Prosjektevaluering

11.1 Erfaringstall

Maskinbruk:

Tiltakshaver ønsket å benytte entreprenører som allerede var i gang med anleggsarbeid innenfor utbyggingsområdet. Planområdet var inndelt i ulike delområder der det ble inngått rammeavtaler med ulike selskaper. Dermed ble det stilt med maskiner fra T. Stangeland Maskin første utgravingssesong, og Vassbak og Stol andre sesongen. Første sesongen ble det benyttet to 8 tonns maskiner slik at vi kunne drive parallelle undersøkelser. Ved avdekking på det store Felt 1 ble etter hvert de mindre maskinenes rekkevidde og lasteevne en utfordring, med det resultat at en hjullaster ble leid inn ved én anledning til effektiv forflytning av store jordmasser. Bruk av maskinsjåfør fra entreprenør som arbeidet i området ga en svært positiv effekt andre sesongen ettersom avdekkinga av undergrunnen under kommende vei langs østlig grense av planområdet ble utført med hensyn til eventuelle anleggsspor i undergrunnen. Således var det mulig å få dokumentert og undersøkt enkelte kulturminner som lå utenfor den påviste konflikten med kulturminner fra registreringssøket. Anleggssporene som ble avdekket ved anleggelse av veitraséen understreker at kulturminnemiljøet på Myklebust strakte seg lenger både mot sør og nord enn det som var tidligere kjent.

Totalt ble det avdekket et areal på 22 mål fordelt på følgende felt og sjakter:

Utgravingsfelt:	Felt 1	5558 m ²
	Felt 2	1720 m ²
	Felt 3	514 m ²
	Felt 6	1164 m ²
	Felt 7	5327 m ²
	Felt 8	2137 m ²
	Felt 9	966 m ²
	Felt 10	795 m ²
	Felt 11	1535 m ²
	Felt 12	2017 m ²
Søkesjakter:	Sjakt 1 (planlagt Felt 4)	60 m ²
	Sjakt 2 (planlagt Felt 4)	59 m ²
	Sjakt 3 (planlagt Felt 5)	160 m ²
	Sjakt 4 og 5	70 m ²
Sum:		22 082 m²

Ved budsjettering av maskintimer for Myklebust ble det tatt utgangspunkt i erfaringstall fra Gausel (Børsheim & Soltvedt 2002) og Forsandmoen 2007 (Dahl 2008a og b). Beregninga vurderes som treffende, noe som styrker vurderinga av egnetheten til erfaringstallene som ble lagt til grunn. I tråd med budsjettet ble det benyttet 550 timer med maskin for å avdekke 22 mål med en jevnt over høy tetthet av anlegg med forekomst av bevarte kulturlag. Erfaringstall for maskinell avdekking for Myklebust blir således 300,75 m² per dag.

Diverse konsulenttenester:

En post betraktet som sentral for den gamle budsjettmalen ved Arkeologisk museum var diverse konsulenttenester. Posten muliggjorde nye dokumentasjonsformer, bruk av ulike søkemetoder og analyser. Ved oppstart av prosjektet ble utvalgte deler av planområdet gått over med metalldetektor av Rygene detektorklubb som i lengre tid har hatt et spesielt fokus på søk i Sola kommune i samråd med Olle Hemdorff ved AM. Videre ble Espen Torp (Birdy Photographs) leid inn begge sesongene for å ta oversiktsbilder fra et fjernstyrt helikopter. Sentralt for forståelsen av gravene var muligheten for å foreta osteologiske analyser av beinmaterialet. Det ble satt av et månedsverk til gjennomgang av beinmaterialet av dr. Sean Denham som også deltok i feltarbeidet. De brente beinfragmentene fra merovingertidsgravene samt de ubrente beinene fra vikingstidsgrava ble prioritert analysert over bein fra bosettingskontekst. De små beinbitene fra gravfeltet utgjorde samtidig et viktig materiale for dateringer.

Konservering:

Siden det var påvist anlegg tolket som mulige graver ved søkesjaktninga, ble det ved budsjetteringa heldigvis tatt høyde for kostnader knyttet til konservering av gravfunn. Situasjonen understreker viktigheta av registranternes tolkninger.

Konserveringsarbeidet var hovedsakelig knyttet til funnene fra vikingtidsgrava første sesongen, da spesielt større jernobjekter som øksa med delvis bevart trehåndtak. Hva angår katalogisering, må det påberegnes økt tidsbruk for arkeologisk etterarbeid ved bestemmelse av mindre jernfragmenter samt en svært høy fragmenteringsgrad for nagler og spikre. Videre ble den store mengden leirkarskår behandlet av prosjektleder, og tok opp mye av etterarbeidstida mellom første og andre feltsesong.

Ved funn av velutstyrte gravkontekster må det også beregnes tilstrekkelig tid til konservatorers deltakelse i felt. I forhold til uttak av større gjenstander som

preparater kom vi etter første sesongen fram til samme vurdering som ved utgravinga av gravfeltet på Gulli (Gjerpe 2005:24). Av hensyn til den arkeologiske forståelsen av kompliserte gravkontekster ble det besluttet at større gipspreparater på pidestaller måtte begrenses ved eventuelle gravfunn andre sesongen. Problemstillinga ble ikke aktuell ettersom det ikke ble gjort funn av større metallobjekter i gravene fra merovingertid.

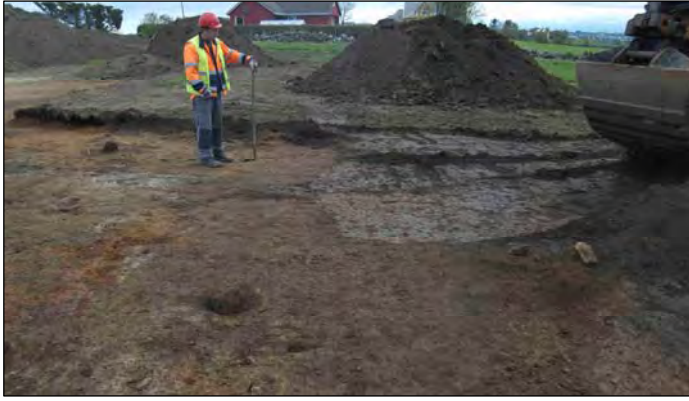
11.2 Problemstillinger i prosjektplan

I forbindelse med utarbeidelse av prosjektplan ble det avgrenset sju aktuelle hovedproblemstillinger:

1. Hva slags type jordbruksbosetting er påvist på Myklebust?
2. Hvordan er aktiviteter i tilknytning til bebyggelse, jordbruksdrift og gravskikk organisert?
3. Hva slags åker- og utmarksbruk ble drevet i forhistorisk tid?
4. Hvordan relaterer gravene seg, både romlig og kronologisk, til bosettings- og aktivitetsområder?
5. Hva kan vi finne ut om funksjonsdeling og aktiviteter i de forhistoriske bygningene?
6. Er det mulig å gjenfinne tuft og gårdsanlegg som er blitt fjernet ved dyrking etter 1901?
7. Finnes det spor etter forhistoriske aktiviteter i tilknytning til den store flyttblokka ved Myklebustveien?

For å starte med de siste spørsmålene først, er disse problemstillingene rettet inn mot spesifikke ukklarheter i forhold til registreringa. Således er det er viss risiko for at hele problemstillinger kan vise seg å være lite relevante for utgravingsprosjektet. Det holdes likevel som en viktig måte å rette oppmerksomheten mot potensielt viktige kulturhistoriske spørsmål ved en stor plansak. I denne saken viste saksbehandler og prosjektleder seg å bli en og samme person, men i andre tilfeller vil spesifikke problemstillinger knyttet til ukklarheter kunne fungere som påminnere som bør avklares tidlig i prosjektet i forhold til prioriteringer av videre framdrift og økonomiske rammer. Myklebustprosjektet illustrerer denne situasjonen godt ettersom problemstilling 6 viste seg å falle bort etter søkesjaktning ved oppstart av feltarbeidet (jf. 2.5 og 9.3), mens problemstilling 7 ble desto mer utslagsgivende (se egen rapport av Theo Gil). Ved befaringer og utarbeidelse av prosjektplan og budsjett ble det rettet oppmerksomhet mot den store flyttblokka vest i planområdet. Det var ikke foretatt prøvestikking inntil blokka ved registrering, men basert på museets tidligere undersøkelser rundt store flyttblokker, ble det ved utarbeidelse av prosjektplan og budsjett tatt høyde for at det kunne finnes en lokalitet her som burde undersøkes. Prøvestikking ble utført som en del av forarbeidet første utgravings sesongen, og utgravinga av de bevarte kontekstene inntil flyttblokka skulle vise seg å utgjøre et spennende, men tidkrevende arbeid første sesongen. Ny og detaljert kunnskap fra utgravinga ved Alvasteinen kan bidra til å kaste nytt lys over tidligere undersøkelser rundt flyttblokker i Rogaland, slik som Soma, Kvåle og Tjora. Ved presentasjon av utgravinga på nasjonale konferanser fikk resultatene fra Alvasteinen stor oppmerksomhet, og det ble gitt tilbakemeldinger om at liknende funn ved store flyttblokker var kjent også fra andre museumsdistrikt.

I kontrast til problemstilling 6 og 7, er de tre første problemstillingene langt mer generelle og overgrepene. Spørsmålet om åker- og utmarksbruk kan vanskelig behandles grundig før resultatene fra makrofossilanalysene foreligger. Pollenanalysene omhandler kun to utvalgte jordbruksprofiler, en yngre horisont nord i planområdet og en horisont SØ i planområdet som går tilbake til E.BRA (se rapport Anette Overland). I forbindelse med begge jordbruksprofilene ble det funnet rester etter rydningsrøyser (se foto nedenfor og de runde sirklene på kartet). I områdene hvor det fantes bevarte rester etter rydningsrøyser ble det også avdekket forhistoriske dyrkningslag i overgangen mot undergrunnen.

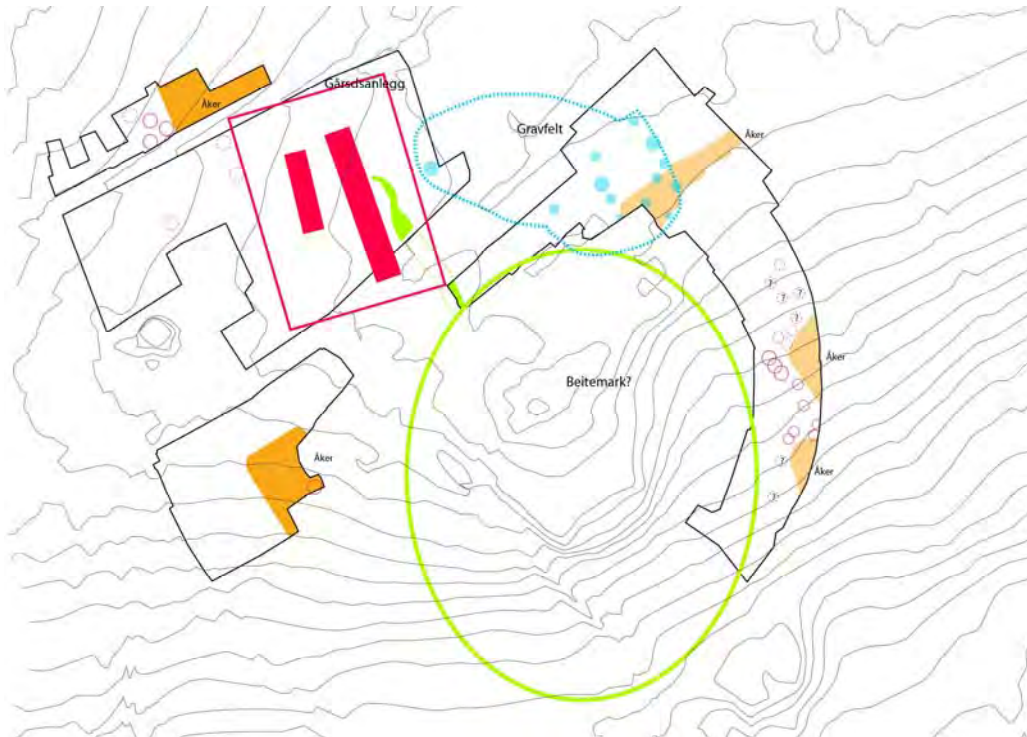

I hellinga lengst Ø i planområdet opptrådte dyrkningslagene sammen med ardspor som så ut til å markere grensene for åkerhakk orientert på tvers av hellinga (se kart). Grensene for dyrkningslagene ble innmålt som åkerhakk. Mens jordbruksprofilet i nord kan ses i lys av tunområdet fra eldre jernalder på Felt 1, kan jordbruksprofilet i sørøst gi innsikt i den eldste ryddinga og dyrkinga i de sørvendte hellingene og kaste lys over de mange spredte bygningene fra eldre bronsealder. Ved framtidige prosjekter bør det gjøres forsøk på å ta ut prøver også fra yngre dyrkningslag, framfor tendensen til at vi fokuserer sterkt på de eldste dyrkningssekvensene ved hvert prosjekt. Det er spesielt behov for mer kunnskap om bruken av landskapet i yngre jernalder i Rogaland.

Makrofossilene er hentet fra et bredt utvalg av anlegg fra mange perioder og kan gi en bedre forståelse av aktiviteter både utenfor og inni bygninger. Det er spesielt knyttet forventning til det omfattende materialet fra bygningene med bevarte rester av gulvlag, Hus I og II. Det er først i eldre jernalder at vi på bakgrunn av de arkeologiske anleggene, da først og fremst dyretråkket, får en mer konkret forståelse av beitemark, eller retttere sagt i hvilken retning dyrene har blitt ledet ut på beite:

Kartet ovenfor er tolkning av hvordan aktiviteter i tilknytning til bebyggelse, jordbruksdrift og gravskikk kan ha vært organisert, med andre ord problemstilling 2 i prosjektplanen. Her er det samtidig viktig å ha in mente at vi fort kan foreta en sammenblanding av ulike tidsperioder ved at det kan være noe vanskelig å knytte de ulike jordbrukssporene til bygningene fra ulike perioder. Bygningene som er tatt med på illustrasjonen tilhører dyretråkket og representerer perioden yngre romertid/folkevandringstid. I denne perioden vet vi med sikkerhet at dyrene har blitt ledet mot beiter i sør, noe som er motsatt retning av gardfaret gjengitt av Rønneseth for gamletunet på Myklebust øst for vårt undersøkelsesområde (se kap. 2.4). Samtidig er gravene markert på illustrasjonen fra yngre jernalder, ettersom det ikke ble påvist bevarte rester etter graver fra eldre jernalder innenfor undersøkelsesområdet. Det trenger ikke på noen måte å bety at det ikke har vært graver fra eldre jernalder knyttet til den samtidige bosettinga, noe alle bevarte gardsanlegg i beitemark tilsier ville vært å forvente. De manglende gravene fra eldre jernalder kan benyttes som påminner om kildekritikkens viktige rolle ved overordnede tolkninger av områder basert på påviste anleggsspor. Vi kan forvente at begravelser fra eldre jernalder har vært plassert oppe i haugfyllet, i motsetning til gravgjemmene fra yngre jernalder som gjerne er nedgravd i undergrunnen og som således kan gjenfinnes ved undersøkelser i dyrkamark.

Likeledes kan det tenkes at mangel på påviste bygninger fra yngre jernalder ikke nødvendigvis bør tolkes som entydige tegn på krise rundt 550. De mange gravene

viser til kontinuerlig bruk av området gjennom merovingertid og vikingtid. Videre ble det påvist et aktivitetsområde fra eldre vikingtid mellom vikingtidgrava og merovingertidsgravene. Området er særs interessant ettersom lagene framstår som om de er avsatt og bevart innenfor en bygning, jf. gulvlagene i N i Hus I, men uten at det er funnet spor etter stolpehull i området rundt (se kap 9.4). Vikingtidgrava er anlagt ved siden av en forlatt hovedbygning fra yngre romertid/folkevandringstid, mens merovingertidsgravene likeledes er plassert oppi og rundt en eldre hovedbygning trolig fra eldre romertid. I tillegg til at gravene lokaliseringsmessig knytter seg tett opp til eldre bygninger, er de også anlagt nært opp til Myklebustveien. Plassering av graver langs gamle veifar kan betraktes som et trekk ved vikingtidas gravskikk, jf. vikingtidsgavene langs kirkeveien i Hålandsmarka, noe som kan antyde at Myklebustveien er ei gammel ferdselslinje langs høydedragets rygg. Anleggssporene fra yngre jernalder har også det til felles at de ligger tett opp mot dagens tunområde som til tross for at det utgjør nordøstlig del av planområdet ikke ble undersøkt. Ved avslutning av andre utgravings sesong ble det avtalt med entreprenøren at de skulle kontakte prosjektleder når de skulle anlegge veien gjennom dagens tun, noe som viste seg å være en for løselig muntlig avtale.

Problemstilling 5, om funksjonsdeling og aktiviteter i bygningene, krever at vi beveger oss ned på detaljnivå og illustrerer vekselvirkningen mellom detalj og helhet ved større undersøkelser. Ei spesiell side ved undersøkelsen på Myklebust er de mange spredte, mindre bygningene fra eldre bronsealder. I mange av husene ble det påvist luftekanaler, og det ble vurdert om luftekanalene kunne indikere at bygningene var spesialiserte verkstedhus der det var viktig å kunne regulere varmen. Imidlertid ble det også påvist flere luftekanaler i hovedbygningen Hus I, med nærmeste parallell i Hus 1 og 3 på Ullandhaug. Det kan tenkes at luftekanaler lettere oppdages ved fin undergrunn, noe som var tilfellet for mange av husene med luftekanaler på Myklebust. Et hus med luftekanaler som viser stor likhet med spesielt Hus VIII ble påvist på Lunde, Hundvåg i Stavanger kommune i 2013 (se foto). Det vesle huset fra bronsealder periode I var også lokalisert til et område med svært finkornet undergrunn. Samtidig ble det også funnet en luftekanal i Hus III som var anlagt i et område med svært steinete og grov undergrunn, så det er lite trolig at undergrunnens finhet alene er hele forklaringa på identifisering av luftekanaler. En avgjørende faktor kan også være utgravers oppmerksomhet basert på tidligere funn av luftekanaler. Som Bjørn Myhre er inne på i forbindelse

med rennene i husene på Ullandhaug, er det håp om at framtidige undersøkelser kan gi mer kunnskap om renner, grøfter og luftkanaler i hus. Erfaringene fra Myklebust, Lunde og Gausel viser at det gjerne forekommer mye makrofossilt materiale i luftkanalene, slik at overgangen mellom ildsted og luftkanal er et gunstig sted å ta ut prøver med tanke på å skaffe egnet dateringsmateriale.

Mulighetene for en høy grad av detaljer innenfor bygninger var det som kjennetegnet Hus I og II. Kun i hovedhuset er det dokumentert 433 anlegg. Alle er undersøkt og så godt som alle er totalgravde. For å se anleggene i et mengdeforhold kan det nevnes at anleggene vi har totalgravd kun i Hus I tilsvarer en fjerdedel av alle snitta anlegg på hele Gauselprosjektet som hadde hele fire feltsesonger. Dette gir et visst perspektiv på den enorme informasjonsmengden som skal behandles bare fra ett av husene. Samtidig gir detaljeringsnivå og undersøkelsesgrad en pekepinn om materialets potensial i forskningsøyemed. Utgraving og dokumentasjon av de mange anleggene har vært høyt prioritert med tanke på potensialet velbevarte kontekster vil kunne ha i forhold til forståelse av mindre bevarte bygninger i dyrka mark. I forhold til arbeidet med Hus I har det vært mest fruktbart å søke paralleller i gardsanlegg undersøkt i beitemark. Hus I kan også spille en sentral rolle i forhold til gardsanlegg undersøkt i beitemark ettersom de undersøkte anleggene utenfor selve husene har vært viktige for forståelsen av både bygningene og organisering av utendørsaktiviteter. Rommet vokste seg etter hvert større enn området mellom hovedhus og verkstedhus da det ble påvist ei rekke småbygninger, groper, grøfter og kokegroper. Hva angår det store keramikk materialet, ble majoriteten av fin spannforna og sortglitta keramikk funnet i dreneringsgrøft og avfallsgrop utenfor Hus I. Hus I og II kan være velegnet for studier av funndistribusjon på boplasser ettersom alle funn er innmålt direkte og kan relateres til spesifikke lag og anlegg.

Litteratur

- Aakvik, J. 1998: Rapport om arkeologisk undersøkelse. Austre Goa i Randaberg kommune, Jåsund og Myklebust i Sola kommune. Etat for regionalutvikling, Kulturavdelingen, Rogaland fylkeskommune.
- Amundsen, J. A. 2010: Nr. 2010/14 Vedartsbestemmelse av trekull fra, Myklebust, gnr. 3, Sola kommune, Rogaland. Oppdragsrapport 2010/14, Arkeologisk museum, UiS
- Andersson, K. 2010: *Glas från romare till vikingar*.
- Arbman, H. 1943: *Birka I. Die Gräber. Text*. Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien, Uppsala
- Bakkevig, S., Griffin, K., Prøsch-Danielsen, L., Sandvik, P. U., Simonsen, A., Soltvedt, E. C., og T. Virnovskaia 2002: Archeobotany in Norway: Investigations and methodological advances at the Museum of Archaeology, Stavanger. *Archaeology and Environment 15*, University of Umeå
- Berge, J. 2007: Undersøking av hustomter frå slutten av yngre steinalder og eldre bronsealder, Kleppe gnr. 1, bnr. 22, Kleppestemmen, Klepp k. Oppdragsrapport 2007/5, Arkeologisk museum i Stavanger
- Bertheussen, M. 2008: Arkeologisk utgraving på Søra Bråde 2. Oppdragsrapport 2008/17, Arkeologisk museum i Stavanger
- Bjørddal, E. 2007: Undersøking av mannsgrav frå vikingtid og registrering av busetnadsspor frå bronse- og jernalder. Oppdragsrapport 2006/17, Arkeologisk museum i Stavanger
- Braathen, H. 1985: Sunde 34. Deskriptiv analyse av en sørvestnorsk boplass fra atlantisk tid. *AmS-Varia 14*, Arkeologisk museum i Stavanger, Stavanger
- Børsheim, R. L. & Soltvedt, E. C. 2002: Gausel-utgravningene 1997-2000. *AmS-Varia 39*, Arkeologisk museum i Stavanger.
- Børsheim, R. L. 2005: Toskipede hus i neolitikum og eldste bronsealder. Høgestøl, M., Selsing, L., Løken, T., Nærøy, A. J. og L. Prøsch-Danielsen (red.): Konstruksjonsspor og byggeskikk. Maskinell flateavdekking – metodikk, tolking og forvaltning. *AmS-Varia 43*, Arkeologisk museum i Stavanger, Stavanger
- Bårdseth, G.A. (red.) 2007: Hus, gard og graver langs E6 i Sarpsborg kommune. E6-prosjektet Østfold Band 2, *Varia 66*, Kulturhistorisk museum, Fornminneseksjonen, Oslo
- Bårdseth, G.A. 2009: Wood Used as a Building Material. A reconstruction of an Iron Age Longhouse Based on Indirect Traces of Wood. *Vitark 7, Acta Archaeologica Nidrosiensia*, NTNU, Trondheim
- Callmer, J. 1977: Trade beads and bead trade in Scandinavia ca. 800-1000 AD. *Acta Archaeologica Lundensia Series in 40*. Nr. 11. Gotab. Malmö
- Dahl, B. I. 2003: Rituelle steder – mytiske steder. Hovedfagsoppgave i arkeologi, VM, NTNU, Trondheim
- Dahl, B. I. 2007: RV44 – Omkjøringsvei Kleppe. Delrapport Kleppevarden. Oppdragsrapport nr. 2007/13, Arkeologisk museum i Stavanger
- Dahl, B. I. 2008a: Prosjektplan for arkeologiske utgravinger på Myklebust gnr. 3, Sola kommune, Rogaland. Arkeologisk museum i Stavanger
- Dahl, B. I. 2008b: Arkeologisk utgraving på Forsandmoen 2007. Oppdragsrapport 2008/15, Arkeologisk museum i Stavanger.
- Dahl, B. I. 2009: En presentasjon av fire utvalgte hus på Forsandmoen 2007. *AmS-Varia 49*, Arkeologisk museum, UiS
- Denham, S. D. 2012: Osteologisk analyse, Myklebust. Oppdragsrapport 2012/7, Arkeologisk museum, UiS

- Dommasnes, L. H. 2001: Tradisjon og handling i førkristen vestnorsk gravskikk. II. Fra Vereide til vikingtid. *Arkeologiske avhandlinger og rapporter fra Universitetet i Bergen – 5*
- Eisenschmidt, S. 2004: Grabfunde des 8. bis 11. Jahrhunderts zwischen Kongeå und Eider. Zur Bestattungssitte der Wikingerzeit im südlichen Altdänemark. *Studien zur Siedlungsgeschichte und Archäologie der Ostseegebiete* Band 5, 1+2, Kiel
- Fanning, T. 1994: *Viking Age Ringed Pins from Dublin*. National Museum of Ireland. Medieval Dublin Excavations 1962-81. Ser. B, vol. 4 (1994). Royal Irish Academy
- Fægri, K. 1940: Quartärgeologische Untersuchungen im westlichen Norwegen. II. Zur spätquartären Geschichte Jærens. *Bergen Museums Årbok 1939-40, Naturvitenskapelig rekke 8*
- Gansum, T. 2004: Hauger som konstruksjoner – arkeologiske forventninger gjennom 200 år. *Gotars Serie B. Gothenburg Archaeological Thesis No 33*
- Gil, T. G. B. 2012: Arkeologisk utgraving av lokalitet Alvasteinen på Myklebust, gnr. 3 bnr. 1134, Sola kommune, Rogaland. Oppdragsrapport 2012/12, Arkeologisk museum i Stavanger, UiS.
- Gjerpe, L. E. (red) 2005: Gravfeltet på Gulli. E18-prosjektet Vestfold Bind 1. Varia 60, Kulturhistorisk museum, Fornminneseksjonen, Oslo
- Gräslund, A-S. 1980: *Birka IV. The Burial Customs. A study of the graves on Björkö*. Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien, Uppsala
- Handeland, H. 2006: Rapport fra kulturhistorisk registrering i Sola kommune, gnr. 3 bnr. 1, 2, 3, 10, 20, 22, 30, 31. Rogaland fylkeskommune
- Helliesen, T. 1902: Oldtidslevninger i Stavanger Amt. *Stavanger Museums Årshefte 1901*
- Hemdorff, O. H. 1980: Indberetning om undersøgelse af "røys", fornminne nr. 3075 E6 R6, røys 1, Tananger Nord, Sola kommune. Topark, AM, 1 s.
- Holand, I. 2001: Sustaining life. Vessel import to Norway in the first millenium AD. *AmS-Skrifter 17*
- Holst, E. 1997: Soma – gudenes drikk? *Fra haug ok heini 1997/1*
- Høgestøl, M. et al. 2006: Helleristningslokaliteter i Stavangerområdet, Rogaland. *AmS-Rapport 19*, Arkeologisk museum i Stavanger
- Kaliff, A. & Østigård, T. 2004: Cultivating corpses. A Comparative Approach to Disembodied Mortuary Remains. *Current Swedish Archaeology* Vol. 12/ 2004
- Kivikoski, E. 1961 : *Finlands förhistoria*. Almqvist & Wiksell/Nordstedts, Stockholm
- Lillehammer, G. 1996: Død og grav. Gravskikk på Kvassheimfeltet, Hå i Rogaland, SV Norge. *AmS-Skrifter 13*, Arkeologisk museum i Stavanger. Stavanger
- Lundström, S. 1976: Båt detaljer. I: Mårtensson, A. W. (red.): Uppgrävt förflutet för PKbanken i Lund: en investering i arkeologi. *Archaeologica Lundensia: investigationes de antiqvitatibus urbis*, Bn. 7. Lund
- Løken, T. 1974: *Gravminner i Østfold og Vestfold. Et forsøk på en typologisk – kronologisk analyse og en religionshistorisk tolkning*. Del 1: Tekst. Avhandling til magistergraden i Nordisk Arkeologi ved Universitetet i Oslo
- Løken, T. 1999: The longhouses of Western Norway from the Late Neolithic to the 10th Century AD: representatives of a common Scandinavian building tradition or a local development? I Schjelderup, H. og Storsletten, O. (red.): *Grindbygde hus i Vest-Norge*. NIKU-seminar om grindbygde hus Bryggens Museum 23.–25.03 1998. NIKU Temahefte 30. Norsk institutt for kulturminneforskning.

- Magnus, B. 1975: Krosshaugfunnet. Et forsøk på kronologisk og stilhistorisk plassering i 5.årh. *Stavanger Museums Skrifter 9*, Stavanger
- Myhre, B. 1967: Innberetning om utgravning på gårdsanlegget Madlavodl på Ullandhaug, gnr. 24 Hetland s. og p.. Topografisk arkiv Arkeologisk museum, UiS.
- Myhre, B. 1980a: Gårdsanlegget på Ullandhaug I. Gårdshus i jernalder og tidlig middelalder i Sørvest-Norge. *AmS-Skrifter 4*, Arkeologisk museum i Stavanger
- Myhre, B. 1980b: Sola og Madla i førhistorisk tid. *Soga om Sola og Madla bind I*
- Mårtensson, A. W. 1976: Gravar och kyrkor. I: Mårtensson, A. W. (red.): Uppgrävt förflutet för PKbanken i Lund: en investering i arkeologi. *Archaeologica Lundensia: investigationes de antiqvitatibus urbis*, Bn. 7. Lund
- Næss, J. R. 1996: Undersøkelser i jernalderens gravskikk på Voss. *AmS-Rapport 7*, Arkeologisk museum i Stavanger. Stavanger
- Petersen 1919: De norske vikingesverd. En typologisk-kronologisk studie over vikingetidens vaaben. Vitenskapsselskapets Skrifter. II. Hist.-filos. Klasse 1919. No. 1). Kristiania
- Petersen, J. 1928: Vikingetidens smykker. Stavanger museum
- Pilø, L. 1989: Den førromerske jernalderen i Vestnorge: et kulturhistorisk tolkningsforsøk. Hovedfagsoppgave i arkeologi, UiB
- Price, N. 2008: Dying and the dead: Viking Age mortuary behaviour. Brink, S. & N. Price (eds) 2008: *The Viking World*. Routledge
- Prøsch-Danielsen, L. og Simonsen, A. 2000: The deforestation patterns and the establishment of the coastal heathland of southwestern Norway. *AmS-Skrifter 15*, Arkeologisk museum i Stavanger
- Prøsch-Danielsen, L. 2006: Sea-level studies along the coast of southwestern Norway. *AmS-Skrifter 20*, Arkeologisk museum i Stavanger
- Prøsch-Danielsen, L. & Soltvedt, E-C. 2011: From saddle to rotary hand querns in South-Western Norway and the corresponding crop plant assemblages. *Acta Archaeologica* Vol. 82
- Refheim, S. 1974: *Gard og ætt i Sola*
- Rølfen, Perry 1974: Båtnaust på Jærkysten. *Stavanger Museums Skrifter 8*
- Rygh, O. 1915: *Norske Gaardsnavne*. Bind X: Gaardnavne i Stavanger Amt. Kristiania
- Rødsrud, C. L. 2007: Graver og bosetningsspor på Bjørnstad (lokalitet 44).I: Bårdseth, G.A. (red.) 2007: Hus, gard og graver langs E6 i Sarpsborg commune. E6-prosjektet Østfold Band 2, Varia 66, Kulturhistorisk museum, Fornminneseksjonen, Oslo
- Sageidet, B. 2005: Mikromorfologiske analyser av tyunnslip av sedimenter fra lokalitetene Fyldpå og Gulli, Tønsberg k., Vestfold, E-18 prosjektet KHM, UiO. Oppdragsrapport Arkeologisk museum i Stavanger
- Sällström, F. 1943: Lilla Jored-fyndets gravanläggning. *Antikvariska Studier* I. Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademiens Handlingar, del 55. Stockholm
- Shetelig, H. 1912: Vestlandske graver fra jernalderen.
- Simonsen, A. og Prøsch-Danielsen, L. 2005: "Økosystemer i endring. Tidlig jordbrukspåvirkning innen kystlyngheibeltet i Sørvest-Norge." *AmS-Varia 44*, Arkeologisk museum i Stavanger, Stavanger
- Sognnes, K. 2001 : Prehistoric Imagery and Landscapes. Rock art in Stjørdal, Trøndelag, Norway. *BAR International Series 998*, Oxford

- Soltvedt, E. C., Løken, T., Prøsch-Danielsen, L., Børsheim, R. L. og K. Oma 2007: Bøndene på Kvålehodlene. Boplass-, jordbruks- og landskapsutvikling gjennom 6000 år på Jæren, SV Norge. *AmS-Varia* 47
- Steen, B. 1995: Innberetning til topografisk arkiv. Høgevollen, Hafsøy, gnr. 46 bnr. 6, Egersund kommune. Arkeologisk museum i Stavanger. Topark
- Straume, E. 1987: Gläser mit Facettenschliff aus skandinavischen Gräbern des 4. Und 5. Jahrhunderts n.Chr. Instituttet for sammenlignende kulturforskning. Serie B: Skrifter LXXIII
- Storstad, T. M. 2012: Vedanatommisk analyse, Myklebust. Oppdragsrapport 2012/8, Arkeologisk museum, UiS.
- Stylegar, F.-A. 2005: Kammergraver fra vikingtiden i Vestfold. *Fornvännen* 2005/3, Stockholm
- Sundet, N. O. 2006: Rapport fra kulturhistorisk registrering i Sola kommune, gnr. 3 bnr. 1, 2, 3, 30, 31, 86. Rogaland fylkeskommune, Stavanger
- Syvvertsen, K. I. J. 2003: Ristninger i graver – graver med ristninger. Upublisert hovedfagsoppgave, UiB
- Særheim, I. 1986: *Namn og stader i Rogaland*
- Thomsen, H. 1982a: Late Weichselian shore-level displacement on Nord-Jæren, South-west Norway. *Geologiska Föreningen i Stockholm Förhandlingar* 103, Stockholm
- Thomsen, H. 1982b: Shore-level studies on Nord-Jæren, South-west Norway. *PACT* 7
- Vèsteinsson, O. 2000: The archaeology of landnám. Early settlement in Iceland. I: W. Fitzhugh & E. I. Ward (ed): *Vikings. The north atlantic saga*. Smithsonian institution press
- Wangen, V. 1998: Gravfeltet på Gunnarstorp. II. Katalog. Avhandling til magistergrad i nordisk arkeologi IAKN, Det historisk-filosofiske fakultet, Universitetet i Oslo
- Williams, H. 2006: *Death and Memory in Early Medieval Britain*
- Wishman, E. H. 1990: "Aeolian Activity. A Meteorological Approach." *Norwegian Archaeological Review* Vol. 23/1990, Oslo
- Wold, M. 2002: Bergkunst som levninger etter ritualer. Upublisert hovedfagsoppgave i arkeologi, Universitetet i Bergen
- Østmo, E. & Hedeager, L. (red.) 2005: *Norsk arkeologisk leksikon*.

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600			
Fotograf: se kommentar nederst		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:		
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 1		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust	Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv					
	49	040510	NØ	TGB	AS 275 plan (Felt 3)					
	50	040510	NØ	TGB	AS 260 plan (Felt 3)					
	51	040510	NØ	TGB	AS 245 plan (Felt 3)					
	52	040510	NØ	TGB	AS 233 plan (Felt 3)					
	53	040510	NØ	TGB	AS 275 profil (Felt 3)					
	54	040510	NØ	TGB	AS 260 profil (Felt 3)					
	55	040510	NØ	TGB	AS 245 profil (Felt 3)					
	56	040510	NØ	TGB	AS 233 profil (Felt 3)					
	57	040510	N	TGB	AS 217 profil (Felt 3)					
	58	040510	N	TGB	AS 200 profil (Felt 3)					
	60	040510	S	TGB	To parallelle grøfter N på Felt 1					
	62	040510	N	TGB	To parallelle grøfter N på Felt 1					
	64	050510	ØNØ	BID	Avdekking av gulvlag i Hus I. Poser markerer keramikkfunn. Theo Gil renses under beskyttende duk lagt ned av RFK.					
	65	050510	NØ	BID	Avdekking av gulvlag i Hus I. Poser markerer keramikkfunn. Theo Gil renses under beskyttende duk lagt ned av RFK.					
	66	050510	ØSØ	BID	Avdekking av gulvlag i Hus I. Poser markerer keramikkfunn. Theo Gil renses under beskyttende duk lagt ned av RFK.					
	67	050510	S	BID	Funn av steinøks (F16) i hus fra Y.ROM/FVT (like nedenfor midten av bildet).					
	68	050510	S	BID	Karakteren til velbevarte hus: Strukturer og lag går inn i hverandre.					
	69	050510	Ø	BID	Det som ved avdekking ser ut som moderne forstyrrelse er et nedslipt dyretråkk fylt igjen med moderne masse.					
	70	050510	NV	BID	Det som ved avdekking ser ut som moderne forstyrrelse er et nedslipt dyretråkk fylt igjen med moderne masse.					
	74	070510	SV	BR	Felt 6 før avdekking (lengst NV i planområdet)					
	75	070510	VSV	BR	Felt 6 før avdekking (lengst NV i planområdet)					
	91	080510		BID	Funn av skraper på Felt 6					

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: se kommentar nederst		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 1		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	92	100510	VSV	LE	Avdekking av Felt 6 (Bjørn Ramberg). Moderne pløying har skapt parallelle furer i undergrunnen.		
	94	100510	V	LE	Avdekking av Felt 6		
	96	110510		TGB	Ardspor på Felt 1		
	98	110510	Ø	LE	AD 3448 plan (Felt 6)		
	100	110510	NV	BR	Stolpehull 3440 profil (Felt 6)		
	101	110510	NØ	LE	AD 3448 profil (Felt 6)		
	103	120510	SV	LE	AK 3467 plan (Felt 6)		
	104	120510	SV	BR	AG 3405 plan (Felt 6)		
	108	120510	NNV	BID	Grav 327 på Felt 1 før opprens		
	111	120510	V	BID	Avdekking av Hus II på Felt 1. Nordlig del av Hus I er tildekket.		
	114	180510	Ø	BR	AG 3424 profil (Felt 6)		
	117	180510	SØ	BR	AK 4668 plan (Felt 6)		
	118	180510	NV	LE	AK 3467 profil (Felt 6)		
	120	180510	Ø	BR	AK 4668 profil (Felt 6)		
	123	180510	Ø	LE	AK 3467 (Felt 6) – mengden av skjorbrente stein fra gravd halvdel		
	124	180510	Ø	LE	AS 4568 plan (Felt 6)		
	126	180510	SV	BR	AK 4668 (Felt 6)- mengden av skjorbrente stein fra gravd halvdel		
	127	180510	SØ	LE	AS 4628 plan (Felt 6)		
	128	180510	SØ	LE	AS 4628 profil (Felt 6)		
	129	180510	SØ	LE	AS 4568 profil (Felt 6)		
	131	190510	NØ	BR	AS 4742 plan (Felt 6)		
	133	190510	NØ	BR	AS 4755 profil (Felt 6)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: se kommentar nederst		Brevjournalnr.: 07/637	FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	Datering:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 1	Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust	Gnr.: 3 Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	134	190510	SØ	LE	AS 4657 plan (Felt 6)		
	136	190510	SØ	LE	AS 4742 profil (Felt 6)		
	137	190510	SØ	LE	AS 4657 profil (Felt 6)		

Kommentar fotografer: Theo Gil (TGB), Barbro Dahl (BID), Sean Denham (SDD), Therese Jåtten (TJ), Linn Eikje (LE og LLE), Bjørn Ramberg (BR og BRA)

FOTOLISTE

Oppdrag: Myklebust		Forminnets art: bosetningsspor		År: 2010		Askeladden ID: 112333, 112418		Aks.nr.: 2010/10		Musnr.: S12600		
Fotograf: Barbro Dahl, Theo Gil, Therese Jåtten			Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:			Datering: VIK (grav), Y.ROM/FVT (hus)		
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 2		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola			Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv							
	14	250510		BID	Skoleelev Niels i arbeidsuke tegner kokegrop 725 før snitting							
	18	250510	N	Niels	Kokegrop 725 profil							
	19	250510	NØ	Niels	Kokegrop 1227 plan							
	21	250510	NØ	Niels	Kokegrop 1227 profil							
	34	260510			Teambilde med maskinsjåfører							
	37	260510			Teambilde med maskinsjåfører							
	64	310510	N	BID	Opprens og identifisering av anlegg i gulvlag i Hus I (Sean Denham, Therese Jåtten)							
	66	310510	N	TGB	Keramikkfunn in situ i AK9239 Hus I (zoomet inn)							
	67	310510	NV	TGB	Keramikkfunn in situ i AK9239 Hus I (zoomet ut)							
	69	010610	S	BID	Hus II før utgraving							
	73	010610	S	TGB	Hus I til venstre og Hus II til høyre (innmåling ved Barbro Dahl)							
	75	010610	S	TGB	Innmåling av Barbro Dahl i Hus II							
	78	010610	S	TGB	Grop 3892 utenfor NV-inngang Hus I							
	79	010610	S	TGB	Hus I: N-del med motstilte innganger og dreneringsgrøft							
	80	010610	S	TGB	Hus I: N-del med motstilte innganger, sentralildsted og luftekanal fylt med små steiner							
	81	010610	V	TGB	Hus I: detaljbilde NØ-inngang							
	82	010610	V	TGB	Hus I, N-del, og Hus II i bakgrunnen (innmåling i Hus II ved Barbro Dahl)							
	83	010610	S	TGB	Brei grøft ut fra østlig kant av Felt 1							
	85	010610	V	TGB	Oversikt over kokegroper N for Hus I og II (innmåling i Hus II ved Barbro Dahl)							
	86	010610	S	TGB	Vikingtidsgrav 327 før utgraving							

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: Barbro Dahl, Theo Gil, Therese Jåtten		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr.: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 2	Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust	Gnr.: 3 Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	98	010610	N	TGB	Lokaliseringa av grav 327 inn mot hage og gårdstun		
	101	010610	NV	TGB	Hus I og II med vidstrakt utsikt mot havet (innmåling i Hus II ved Barbro Dahl)		
	112	010610	N	TGB	Hus II sett mot N (innmåling i Hus II ved Barbro Dahl)		
	113	010610	NØ	TGB	Kokegroper mellom Hus I og II (innmåling i Hus II ved Barbro Dahl)		
	125	010610	Ø	TGB	Ildsted i Hus II		
	126	010610	Ø	TGB	Ildsted i Hus II		
	127	010610	Ø	TGB	Ildsted i Hus II		
	128	010610	Ø	TGB	Ildsted i Hus II		
	129	010610	Ø	TGB	Ildsted i Hus II		
	130	010610	V	TGB	Ildsted i Hus II		
	132	010610	V	TGB	Ildsted i Hus II		
	136	020610	Ø	TJ	Grav 327: graving i overflata		
	142	020610	S	TJ	Grav 327: graving nedover		
	144	030610	SØ	BID	Grav 327: graving av Therese Jåtten og Sean Denham		
	145	030610	S	TJ	Grav 327: graving nedover		
	147	030610	Ø	TJ	Grav 327: foreløpige profiler som viser homogen fyllmasse		
	148	030610	Ø	TJ	Grav 327: foreløpige profiler som viser homogen fyllmasse		
	149	030610	V	TJ	Grav 327: foreløpige profiler som viser homogen fyllmasse		

FOTOLISTE

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010		Askeladden ID: 112333, 112418		Aks.nr.: 2010/10		Musnr.: S12600	
Fotograf: Therese Jåtten		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering: VIK			
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 3		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv						
	6	040610	S	TJ	Grav 327 under utgraving. Kantsatt helle i V, runde steiner i fyllmassen i SØ.						
	7	040610	Ø	TJ	Grav 327 under utgraving. Kantsatt helle i V, runde steiner i fyllmassen i SØ.						
	17	040610	S	TJ	Grav 327: Forholdet mellom horisontalhelle og kantsatt helle i V. Profil gjennom fyllmassen i bakgrunnen.						
	18	040610	Ø	TJ	Grav 327: Massenes karakter under horisontal helle.						
	20	040610	V	TJ	Grav 327: Profiler gjennom fyllmassen i S-del.						
	91	070610	S	TJ	Grav 327: Profil gjennom fyllmassen						
	125	080610	S	TJ	Grav 327: Under utgraving av fyllmassen						
	127	080610	V	TJ	Grav 327: Jernkniv in situ						
	133	080610	Ø	TJ	Grav 327: Jernkniv in situ						
	134	080610	Ø	TJ	Grav 327: Jernkniv in situ ved østlig langside						
	143	090610	S	TJ	Grav 327: Under utgraving. Større jerngjenstander kommer fram.						

FOTOLISTE

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010		Askeladden ID: 112333, 112418		Aks.nr.: 2010/10		Musnr.: S12600	
Fotograf: Therese Jåtten, Barbro Dahl, Bjørn Ramberg		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering: VIK (grav), Y.ROM/FVT (hus)			
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 4		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildernr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv						
	26	090610	Ø	TJ	Grav 327: Del av jernkniv in situ						
	27	090610	ØSØ	TJ	Grav 327: Del av jernkniv in situ ved østlig langside						
	35	090610	S	TJ	Grav 327: Oversiktsbilde før uttak av jernobjekter i preparater						
	61	100610	N	BID	Grav 327: Konservator tar ut objekter i preparater (Anke Kobbé, Sean Denham, Therese Jåtten, Theo Gil)						
	62	100610	N	BID	Grav 327: Forsiktig graving av masse rundt funn på pedestall (Anke Kobbé, Sean Denham)						
	63	100610	V	BID	Hus I: Anlegg og rester etter gulvlag N i huset etter en runde med stratigrafisk graving						
	64	100610	Ø	BID	Hus I: Anlegg og rester etter gulvlag N i huset etter en runde med stratigrafisk graving						
	65	100610	S	BID	Grav 327: Framgraving av funn på pedestaller har fjernet mye av bunnlaget i grava						
	66	100610	S	BID	Grav 327: Framgraving av funn på pedestaller har fjernet deler av bunnlaget i grava						
	67	100610	S	TJ	Grav 327: Uttak av preparater og påkjenning for arkeologiske sekvenser i bunnen av grava.						
	69	100610	S	TJ	Grav 327: Uttak av preparater og påkjenning for arkeologiske sekvenser i bunnen av grava.						
	70	100610	V	TJ	Grav 327: Støpte preparater direkte oppå bunnlaget i grava.						
	71	100610	Ø	BID	Grav 327: Funn (tre) ved østlig langside						
	74	100610	N	BID	Grav 327: Funn (tre) ved østlig langside						
	75	100610		BID	Hus I: Perle funnet i gulvlag 10629 N i huset						
	76	100610	Ø	BRA	Hus I: Anlegg framkommet ved graving av gulvlag N i huset.						
	77	100610	Ø	BRA	Hus I: Ildsted framkommet under gulvlag N i huset.						
	80	100610	V	TGB	Grav 327: Jernobjekt lokalisering i bunnlag, langs østlig langside						
	81	100610	Ø	TGB	Grav 327: Konservator Anke Kobbé renser fram tynt gulvlag etter uttak av jernobjekt ved østlig langside						
	83	100610	V	TGB	Grav 327: Gravas tilstand etter uttak av preparater og framrenset bunnlags beliggenhet (foto 81, 84)						

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: Therese Jätten, Barbro Dahl, Bjørn Ramberg		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 4		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	84	100610	Ø	TGB	Grav 327: Synlig trestruktur i framrenset bunnlag (jf. foto 81, 84)		
	85	100610		TGB	Grav 327: Jernobjekt i bunnlag (jf. foto 86, 87)		
	86	100610	S	BID	Grav 327: Jernobjekt tas ut som preparat		
	87	100610	V	BID	Grav 327: Theo Gil renser fram resterende deler av gulvlag. Jernobjekt i preparat ses i forkant (jf. foto 85, 86)		
	90	100610	Ø	TGB	Grav 327: Gulvlag framrenset. Den grå undergrunnen synlig hvor preparatene er tatt ut. Ubrent bein ses i SV-del		
	92	100610	Ø	TGB	Grav 327: Bevarte rester etter bunnlag. Legg merke til mørk, organisk stripe langs kanten av veggen.		
	94	100610	N	TGB	Grav 327: Bevarte rester etter bunnlag. Legg merke til mørk, organisk stripe langs kanten av veggen.		
	95	100610	ØSØ	TGB	Grav 327: Bevarte rester etter bunnlag. Legg merke til mørk, organisk stripe langs kanten av veggen.		
	98	100610	V	TGB	Grav 327: Nærbilde av bevart ubrent bein SV i grava		
	99	100610	N	TGB	Grav 327: Nærbilde av forholdet mellom mørk, organisk stripe og grensa for organisk bunnlag i SØ-hjørne		
	100	100610	Ø	TGB	Grav 327: Nærbilde av forholdet mellom mørk, organisk stripe og grensa for organisk bunnlag opp langs SØ-hjørne		
	101	100610	Ø	TGB	Grav 327: Forholdet mellom organisk bunnlag, grå undergrunn og østlig langside/kant		
	103	100610	Ø	TGB	Grav 327: Forholdet mellom bevarte rester av bunnlag og grå undergrunn hvor preparatene er tatt ut. Bein i SV		
	104	100610	Ø	TGB	Grav 327: Forholdet mellom bevarte rester av bunnlag og grå undergrunn hvor preparatene er tatt ut. Bein i SV		
	113	110610	Ø	BID	Grav 327: NØ-hjørne med rester av grålig organisk lag og sirkulær struktur i N-kortende		
	114	110610	SV	BID	Hus I: Situasjonsbilde ved graving av gulvlag og anlegg N i huset		
	115	110610	Ø	BID	Hus I: Situasjonsbilde ved graving av gulvlag og anlegg N i huset		
	120	110610	NV	BID	Grav 327: NV-hjørne med bevart organisk lag opp langs kanten		
	121	110610	NØ	BID	Grav 327: NV-hjørne med bevart organisk lag opp langs kanten		
	122	110610	Ø	BID	Grav 327: Situasjonen i N-kortende		
	123	110610	N	BID	Grav 327: Situasjonen i N-kortende (terskelen, sirkulær struktur og ubrente bein i NØ-hjørne)		
	124	110610	N	BID	Grav 327: Situasjonen i N-kortende (terskelen, sirkulær struktur og ubrente bein i NØ-hjørne)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: Therese Jätten, Barbro Dahl, Bjørn Ramberg		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 4	Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust	Gnr.: 3 Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	126	140610	N	TGB	Grav 327: Nærbilde av den mørke, organiske stripa		
	127	140610	Ø	TGB	Grav 327: Nærbilde av den mørke, organiske stripa og folden i brunt organisk lag i hjørnet		
	128	140610	Ø	TGB	Grav 327: Situasjonen med organiske bunnlag opp langs NØ-hjørne og område med ubrente bein (jf. foto 131)		
	129	140610	NØ	TGB	Grav 327: Detaljbilde NØ-hjørne		
	131	140610	Ø	TGB	Grav 327: Nærbilde av ubrente bein ved NØ-hjørne		
	135	140610	Ø	TGB	Grav 327: Den sirkulære strukturen på terskelen i N-ende		
	136	140610	V	BID	Grav 327: Den store kantsatte hella med skålgrop er framgravd. Ubrent bein tildekket med plast.		
	141	140610	NØ	LE	AG915 plan		
	142	140610	Ø	TGB	Grav 327: De resterende delene av bunnlaget er rensa fram. Ubrent bein i SV og større ansamlinger i NØ		
	146	140610	Ø	TGB	Grav 327: De resterende delene av bunnlaget er rensa fram. Ubrent bein i SV og større ansamlinger i NØ		
	153	140610	V	TGB	Grav 327: De resterende delene av bunnlaget er rensa fram. Ubrent bein i SV og større ansamlinger i NØ		
	159	140610	S	TGB	Grav 327: De resterende delene av bunnlaget er rensa fram. Ubrent bein i SV og større ansamlinger i NØ		
	160	140610	V	BID	Grav 327: Kantsatt helle med skålgrop i S-del inn mot grava		
	161	140610		TGB	Grav 327: Detaljbilde av bevart tre		
	163	140610		TGB	Grav 327: Detaljbilde av organiske rester i bunnen		
	164	140610		TGB	Grav 327: Detaljbilde av mørk organisk stripe langs bunnen		
	166	140610		TGB	Grav 327: Detaljbilde av mørk organisk stripe langs bunnen		
	167	140610		TGB	Grav 327: Detaljbilde av mørk organisk stripe langs bunnen		
	168	140610		TGB	Grav 327: Detaljbilde av snitt gjennom organiske rester i bunnen		
	169	140610		TGB	Grav 327: Detaljbilde av snitt gjennom organiske rester i bunnen		

FOTOLISTE

Oppdrag: Myklebust		Forminnets art: bosetningsspor		År: 2010		Askeladden ID: 112333, 112418		Aks.nr.: 2010/10		Musnr.: S12600	
Fotograf: Theo Gil, Barbro Dahl, Nathalie Hanna			Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:			Datering:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 5		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildernr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv						
	1	140610	S	TGB	Grav 327: Rester av bevart gulvlag i S-ende.						
	3	140610	SØ	TGB	Grav 327: Detaljbilde av gulvlag i SØ-hjørne.						
	5	140610	S	TGB	Grav 327: Detaljbilde av overgang mellom grå undergrunn (område for uttak av preparater) og bunnlag						
	7	140610	S	TGB	Grav 327: Detaljbilde av gulvlag i SV-hjørne.						
	8	140610	Ø	TGB	Grav 327: Detaljbilde av forholdet mellom gulvlag og bak fjernet kantsatt helle i NØ-langside						
	9	140610	V	TGB	Grav 327: Detaljbilde av skålgrop i stor kantstilt helle i V-langside						
	12	140610	N	TGB	Grav 327: Situasjonen i N-ende. Bunnlag, kantstilte heller, sirkulær struktur oppe på terskelen						
	13	140610	NV	TGB	Grav 327: Detaljbilde av gulvlag og heller i NV-hjørne.						
	15	140610	Ø	TGB	Grav 327: Detaljbilde av ubrente bein ved NØ-hjørne						
	16	140610	N	TGB	Grav 327: Detaljbilde av buet renne og sirkulær struktur oppe på terskelen i N-ende						
	17	140610	N	TGB	Grav 327: Detaljbilde av buet renne i overgangen til NØ-hjørne						
	18	140610	Ø	TGB	Grav 327: Detaljbilde av forholdet mellom kantsatt helle og organisk bunnlag ved NV-hjørne						
	20	140610	N	TGB	Grav 327: Detaljbilde av bevart treverk og ubrente bein i N-ende						
	24	140610	Ø	TGB	Grav 327: Detaljbilde av organisk lag opp langs sidekant (forsøk på å se spor etter struktur i laget)						
	25	140610	Ø	TGB	Grav 327: De kantsatte hellene i østlig langside						
	27	150610	NØ	LE	AG 915 profil (NØ på felt 1)						
	29	150610	Ø	BID	Hus I: Kullforekomst ved N-inngang						
	50	160610		NH	Åpen Dag: Sean Denham formidler funn						
	52	160610		NH	Åpen Dag: Theo Gil formidler ved Alvasteinen						
	53	160610		NH	Åpen Dag: Heidi Wevle graver med barn						

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: Theo Gil, Barbro Dahl, Nathalie Hanna		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr.: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 5		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	54	160610		NH	Åpen Dag: Barn graver		
	55	160610		NH	Åpen Dag: Barn graver		
	56	160610		NH	Åpen Dag: Heidi Wevle merker funnpose til besøkende utgravere		
	57	160610		NH	Åpen Dag: Sean Denham formidler funn til naboer		
	60	160610		NH	Åpen Dag: Besøkende ser på bilder som viser de ulike stadiene i utgravinga av vikingtidsgrav 327		
	61	160610		NH	Åpen Dag: Therese Jåtten formidler vikingtidsgrav 327		
	62	160610		NH	Åpen Dag: Therese Jåtten formidler vikingtidsgrav 327		
	64	160610		NH	Åpen Dag: Therese Jåtten formidler vikingtidsgrav 327		
	65	160610		NH	Åpen Dag: Linn Eikje formidler langhus		
	66	160610		NH	Åpen Dag: Linn Eikje formidler langhus		
	67	160610		NH	Åpen Dag: Linn Eikje formidler langhus		
	68	160610		NH	Åpen Dag: Sean Denham formidler funn		
	70	160610		NH	Åpen Dag: Bjørn Ramberg forteller besøkende om kokegropa han skal lage		
	71	160610		NH	Åpen Dag: Silje Foyn i samtale med besøkende ved Alvasteinen		
	72	160610		NH	Åpen Dag: Barn graver		
	75	160610		NH	Åpen Dag: Theo Gil formidler ved Alvasteinen		
	77	160610		NH	Åpen Dag: Bjørn Ramberg viser besøkende kokegrop i bruk		
	78	160610		NH	Åpen Dag: Barn graver		
	79	160610		NH	Åpen Dag: Barn graver mens andre får informasjon om Alvasteinen		
	81	160610		NH	Åpen Dag: Linn Eikje venter på å få formidle langhus. Barbro Dahl i Hus II i bakgrunnen.		
	82	160610		NH	Åpen Dag: Barbro Dahl legger ut plater for å vise langhusene fra yngre romertid/folkevandringstid		
	83	160610		NH	Åpen Dag: Barbro Dahl legger ut plater for å vise langhusene fra yngre romertid/folkevandringstid		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: Theo Gil, Barbro Dahl, Nathalie Hanna		Brevjournalnr.: 07/637	FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	Datering:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 5	Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust	Gnr.: 3 Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildenr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	84	160610		NH	Åpen Dag: Barbro Dahl legger ut plater for å vise langhusene fra yngre romertid/folkevandringstid		
	85	160610		NH	Åpen Dag: Therese Jåtten formidler vikingtidsgrav 327		
	86	160610		NH	Åpen Dag: Linn Eikje formidler langhus		
	87	160610		NH	Åpen Dag: Linn Eikje formidler langhus		
	88	160610		NH	Åpen Dag: Linn Eikje formidler langhus		
	89	160610		NH	Åpen Dag: Sean Denham formidler funn		
	91	160610		NH	Åpen Dag: Wenche Brun kikker på funn fra utgravinga		
	92-113	160610		NH	Åpen Dag: Stor spenning ved åpning av kokegrop for prøvesmaking av lammelår (Bjørn Ramberg, Theo Gil)		

FOTOLISTE

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010		Askeladden ID: 112333, 112418		Aks.nr.: 2010/10		Musnr.: S12600	
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:			
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 6		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv						
	9	180610	S	BID	Hus I: Dreneringsgrøft 10505 langs østlig langs side av huset						
	13	210610	S	TGB	Grav 327: Organisk lag langs kanten i S-ende av bunnen						
	14	210610	SØ	TGB	Grav 327: Organisk lag langs kanten i SØ-hjørne						
	15	210610	Ø	TGB	Grav 327: Organisk lag langs kanten i SØ-hjørne						
	17	210610	Ø	TGB	Grav 327: Organiske lag langs kanten av bunnen (overeksponert)						
	18	210610	Ø	TGB	Grav 327: Organiske lag langs kanten av bunnen (underekspont)						
	20	210610	Ø	TGB	Grav 327: Organisk lag langs Ø-langs side						
	21	210610	N	TGB	Grav 327: Sirkulær struktur på terskelen i N-ende (14446)						
	22	210610	Ø	TGB	Grav 327: Detaljbilde av organisk lag langs Ø-langs side						
	23	210610	N	TGB	Grav 327: Detaljbilde av karakteren til organisk lag langs Ø-langs side						
	24	210610	NV	TGB	Grav 327: Organisk lag langs kanten i NV-hjørne						
	31	210610	N	BID	Grav 327: Sirkulær struktur på terskelen i N-ende (14446) i profil						
	34	210610	N	BID	Hus I: Dreneringsgrøft 10505 langs østlig langs side av huset						
	35	210610	N	BID	Hus I: Dreneringsgrøft 10505 langs østlig langs side av huset, sett i forhold til NØ-inngang til venstre						
	45	210610	N	SDD	Grav 327: Detaljbilde av ubrente bein i NØ-hjørne						
	46	210610	N	SDD	Grav 327: Detaljbilde av ubrente bein i NØ-hjørne						
	47	210610	N	SDD	Grav 327: Detaljbilde av ubrente bein i NØ-hjørne						
	49	210610	Ø	LE	Hus I: Grop 3892 under utgraving (del av fotomosaikk)						
	61	220610	V	BID	Hus I: Karakteren til dreneringsgrøft 10505 ved formgraving og avsetting av profilbalk						
	98	220610	V	BID	Hus I: Karakteren til dreneringsgrøft 10505 ved videre formgraving						

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 6		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust
						Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	99	220610	N	BID	Hus I: Finrensing av keramikkonsentrasjon i N-ende av dreneringsgrøft 10505 (Bjørn Ramberg)		
	101	220610	N	BID	Hus I: Finrensing av keramikkonsentrasjon i N-ende av dreneringsgrøft 10505 (Bjørn Ramberg)		
	102	220610	V	BID	Grav 327: Framrensing av ubrente bein og organiske lag langs kantene (Theo Gil, Sean Denham)		
	103	220610	S	BID	Grav 327: Framrensing av ubrente bein og organiske lag langs kantene (Theo Gil, Sean Denham)		
	104	220610	NØ	BID	Hus I: Grop 3892 under utgraving av Linn Eikje		
	105	220610	NØ	BID	Hus I: Grop 3892 under utgraving av Linn Eikje		
	107	220610	V	TGB	Grav 327: Oversikt over organiske lag framrenset langs kantene (underekspontert)		
	110	220610	V	TGB	Grav 327: Oversikt over organiske lag framrenset langs kantene (overekspontert)		
	112	220610	V	TGB	Grav 327: Detaljbilde av karakteren til organisk lag langs V-langside		
	113	220610	N	SDD	Grav 327: Detaljbilde av ubrente bein i NØ-hjørne		
	114	220610	N	SDD	Grav 327: Detaljbilde av ubrente bein i N-kortende		
	116	220610	S	TGB	Grav 327: Organiske lag langs kantene videre framrenset		
	117	220610	V	TGB	Grav 327: Organiske lag langs kantene videre framrenset		
	118-121	220610	oven	SDD	Grav 327: Detaljbilder av de ubrente beina i NØ-hjørne		
	122	220610	SV	TGB	Grav 327: Strukturen i organiske lag inn mot SV-hjørne		
	124	220610	NV	TGB	Grav 327: Trinn framkommet i NØ-hjørne etter gravinga av organiske lag		
	125	220610	V	TGB	Grav 327: Karakteren til trinnene av organiske lag i NV-hjørne		
	126	220610	V	TGB	Grav 327: Detaljbilde av organiske lag langs kanten		
	128	220610	V	TGB	Grav 327: Detaljbilde av organiske lag langs kanten		
	132	220610	N	TGB	Grav 327: Oversikt over brente ubrente bein og organiske lag i N-kortende		
	134	220610	V	TGB	Grav 327: Oversikt over framrensinga av organiske rester		
	138	220610	Ø	BID	Hus I: Oversikt over forholdet mellom dreneringsgrøft 10505 og NØ-inngangsparti		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600			
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:		
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 6		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust	Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildenr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv					
	139	220610	V	BID	Hus I: Funn av spannformet keramikk som trengte solidering med lakk før uttak, dreneringsgrøft 10505					
	140	220610	V	BID	Hus I: Oversikt over forholdet mellom dreneringsgrøft 10505 og NØ-inngangsparti					
	142	220610	V	BID	Hus I: Stor konsentrasjon av spannforma keramikk N i grøft 10505					

FOTOLISTE

Oppdrag: Myklebust		Forminnets art: bosetningsspor		År: 2010		Askeladden ID: 112333, 112418		Aks.nr.: 2010/10		Musnr.: S12600	
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:			
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 7		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv						
	12	230610	NØ	BID	Hus I: Grop 3892 under utgraving						
	16	230610	N	BID	Hus I: Grøft 10505 under graving. Legg merke til overgang mellom grøft og NØ-inngang						
	29	230610	S	BID	Hus I: Grøft 10505 under graving. Skubbekvern like utenfor NØ-inngang						
	45	230610	V	BID	Hus I: Skubbekvern i grøft 10505 like utenfor NØ-inngang						
	49	240610	S	TGB	Grav 327: Steinene fra anlegget sortert. Heller langs langsiden. Runde steiner i fyllmassen.						
	51	240610	S	TGB	Grav 327: Hellene fra grava samlet. Vurdering av muligheten for at de kan ha utgjort ei større, oppstykket helle.						
	93	240610	V	BID	Hus I: Grøft 10505 under graving. Legg merke til overgang mellom grøft og NØ-inngang						
	94	240610	NV	BID	Ferdig gravd avfallsgrop 3892 mellom Hus I og Hus II. (Linn Eikje)						
	95-98	240610	NØ	LE	Profil gjennom avfallsgrop 3892						
	105	240610	N	SDD	Graving av profilbalken gjennom avfallsgrop 3892, steinansamling ned mot bunnen						
	107	290610	V	BID	Hus II: Gulvlag lengst N i huset						
	110	290610	NV	LE	Avfallsgrop 3892 mellom Hus I og II tomt. Luftekanal i Hus I (i forkant) går ned i avfallsgropa.						
	113	290610	V	BID	Hus I: Situasjonen med flere overlappende anlegg i sentralildstedet						
	128	290610	S	BID	Hus I: Situasjonen med flere overlappende anlegg i sentralildstedet						
	139	290610	S	TGB	Hus II: Gulvlaget N i huset dekket flere groper						
	140	290610	Ø	TGB	Hus II: Gulvlaget N i huset dekket flere groper						
	141	290610	S	BID	Hus I: Grøft 10505 under graving. Skubbekvern like utenfor NØ-inngang						
	149	020710	NNV	LE	AS 5332 plan (Hus II)						
	150	020710	NNV	TJ	AS 5012 plan (Hus II)						
	151	020710	NNV	LE	AS 5332 plan (Hus II)						

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 7		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	152	020710	NNV	LE	AS 5278 plan (Hus II)		
	153	020710	N	BID	Skubbekvern funnet i dreneringsgrøft 10505 (Hus I)		
	154	020710	N	BID	Skubbekvern funnet i dreneringsgrøft 10505 (Hus I)		
	156	020710	NNV	TJ	AS 5012 profil (Hus II)		
	157	020710	NNV	LE	AS 5278 profil (Hus II)		
	158	020710	NNV	TJ	AS 4951 plan (Hus II)		
	161	020710	NNV	LE	AS 4880 plan (Hus II)		
	162	020710	NNV	TJ	AS 4951 profil (Hus II)		
	163	020710	NNV	TJ	AS 12234 plan (Hus II)		
	165	070710	NNV	LE	AS 4880 profil (Hus II)		
	167	070710	V	BID	Hus I: De motstilte inngangen N i huset. Dreneringsgrøft 10505 i forgrunnen.		
	168	070710	V	BID	Hus I: De motstilte inngangen N i huset. Dreneringsgrøft 10505 i forgrunnen.		
	169	070710	S	BID	Hus I: De motstilte inngangen N i huset.		
	170	070710	S	TGB	Hus II: Den store steinfylte gropa. Therese Jåtten og Linn Eikje snitter takbærende stolpehull.		
	171	070710	S	TGB	Hus II: Den store steinfylte gropa. Therese Jåtten og Linn Eikje snitter takbærende stolpehull.		
	172	070710	S	TGB	Hus II: Den store steinfylte gropa (18245)		
	173	070710	S	TGB	Hus II: Den store steinfylte gropa (18245)		
	177	070710	V	TGB	Hus II: Den store steinfylte gropa (18245)		
	178	070710	S	TGB	Hus II: Den store steinfylte gropa (18245). Linn Eikje snitter takbærende stolpehull.		

FOTOLISTE

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010		Askeladden ID: 112333, 112418		Aks.nr.: 2010/10		Musnr.: S12600	
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:			
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 8		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv						
	1	050710	NNV	LE	AS 5027 plan (Hus II)						
	2	050710	NNV	TJ	AS 12234 profil (Hus II)						
	4	050710	NNV	LE	AS 5027 profil (Hus II)						
	7	050710	NNV	LE	AS 11388 plan (Hus II)						
	8	050710	VSV	SDD	Hus I: Inngang i NØ med utskiftning.						
	9	050710	VSV	SDD	Hus I: Detalj i dreneringsgrøft utenfor NØ-inngang – N-del						
	10	050710	VSV	SDD	Hus I: Detalj i dreneringsgrøft utenfor NØ-inngang – midtre del						
	11	050710	VSV	SDD	Hus I: Detalj i dreneringsgrøft utenfor NØ-inngang – S-del						
	13	050710	NNV	LE	AS 11388 profil (Hus II)						
	18	050710	NNV	LE	AS 17494 plan (Hus II)						
	19	050710	NNV	LE	AS 17371 plan (Hus II)						
	20	050710	NNV	LE	AS 4854 plan (Hus II)						
	21	050710	Ø	TGB	AI 11175 etter rensing (Hus II)						
	23	050710	Ø	TGB	AI 11175 etter rensing i større perspektiv (Hus II)						
	25	050710	NNV	LE	AS 17494 profil (Hus II)						
	26	060710	NNV	TJ	AS 2730 plan (Hus II)						
	27	060710	NNV	LE	AS 4272 plan (Hus II)						
	28	060710	NNV	TJ	AS 11434 plan (Hus II)						
	29	060710	NNV	LE	AS 17379 plan (Hus II)						
	31	060710	NNV	LE	AS 17379 profil (Hus II)						

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr.: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 8		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust
						Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	33	060710	NNV	LE	AS 17511 plan (Hus II)		
	35	060710	NNV	TJ	AS 2730 profil (Hus II)		
	36	060710	NNV	LE	AS 17511 profil (Hus II)		
	37	060710	NNV	LE	AS 17511 og 17379 profil (Hus II)		
	39	060710	NNV	LE	AS 6511 plan (Hus I)		
	40	060710	NNV	LE	AS 6527 plan (Hus I)		
	41	060710	NNV	LE	AS 5776 plan (Hus I)		
	43	060710	NNV	LE	AS 6057 plan (Hus I)		
	44	060710	NNV	LE	AS 6040 plan (Hus I)		
	47	070710	NNV	TJ	AS 11434 profil (Hus II)		
	48	070710	NNV	LE	AS 6057 og 6040 profil (Hus I)		
	51	070710	NNV	TJ	AS 2296 plan (Hus I)		
	52	070710	NNV	LE	AS 5811 plan (Hus I)		
	53	070710	NNV	LE	AS 6029 plan (Hus I)		
	54	070710	NNV	LE	AS 6912 plan (Hus I)		
	55	070710	NNV	TJ	AS 2296 profil (Hus I)		
	56	070710	NNV	TJ	AS 7393 plan (Hus I)		
	58	070710	NNV	LE	AS 6912 profil (Hus I)		
	59	070710	NNV	TJ	AS 10321 plan (Hus I)		
	60	070710	NNV	LE	Samling av veggstolper, Ø-vegg (Hus I)		
	62	070710	NNV	LE	AS 6585 plan (Hus I)		
	63	070710	NNV	LE	AS 19420 plan (Hus I)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr.: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 8		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	64	070710	NNV	LE	AS 6607 plan (Hus I)		
	65	070710	NNV	LE	AS 19398 plan (Hus I)		
	66	070710	NNV	LE	AS 6628 plan (Hus I)		
	67	070710	NNV	LE	AS 19908 plan (Hus I)		
	68	070710	NNV	LE	AS 6645 plan (Hus I)		
	69	070710	S	TGB	Hus II: oversikt veggstolper fuktet for å synes bedre		
	70	070710	S	TGB	Hus II: veggstolper fuktet for å synes bedre		
	72	070710	S	TGB	Hus II: veggstolper N-kortvegg		
	74	070710	N	SDD	Hus I: dreneringsgrøft 10505 formgravd		
	80	070710	NNV	TJ	AS 10321 profil (Hus I)		
	81	070710	NNV	LE	AS 19420 profil (Hus I)		
	84	070710	NNV	TJ	AS 10226 plan (Hus I)		
	85	070710	NNV	LE	AS 6628 profil (Hus I)		
	86	080710	NNV	LE	AS 19398 profil (Hus I)		
	87	080710	NNV	LE	AS 19200 plan (Hus I)		
	88	080710	NNV	LE	AS 19200 profil (Hus I)		
	89	080710	NNV	LE	AS 7550 plan (Hus I)		
	90	080710	NNV	TJ	AS 10226 profil (Hus I)		
	91	080710	NNV	LE	AS 7550 profil (Hus I)		
	93	080710	NNV	LE	AS 5727 plan (Hus I)		
	94	080710	NNV	TJ	AS 13000 plan (Hus I)		
	96	080710	NNV	TJ	AS 14225 plan (Hus I)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr.: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 8		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust
						Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	97	080710	NNV	LE	AS 5727 profil (Hus I)		
	98	080710	NNV	LE	AS 5700 plan (Hus I)		
	99	080710	NNV	TJ	AS 13000 profil (Hus I)		
	100	080710	NNV	TJ	AS 13000 profil i forhold til ildsted (Hus I)		
	101	080710	NNV	LE	AS 5700 profil (Hus I)		
	102	080710	NNV	LE	AS 13410 plan (Hus I)		
	103	080710	NNV	LE	AS 19938 plan (Hus I)		
	104	080710	NNV	LE	AS 13410 profil (Hus I)		
	105	080710	NNV	LE	AS 14225 profil (Hus I)		
	106	080710	NNV	LE	AS 19938 profil (Hus I)		
	107	090710	NNV	TJ	AK 20032 med 2518 inni, plan (Hus I)		
	109	090710	NNV	TJ	AS 2518 plan (Hus I)		
	110	090710	NNV	LE	AS 6395 plan (Hus I)		
	112	090710	NNV	TJ	AS 2518 innenfor AK 20032 (Hus I)		
	114	090710	V	TJ	AS 2518 innenfor AK 20032 (Hus I)		
	115	090710	N	BID	Hus I: Groper og stolpehull under gulvlaget N i huset		
	116	090710	Ø	BID	Hus I: Groper og stolpehull under gulvlaget N i huset		
	118	090710		LE	Therese Jåtten og Sean Denham skaper skygge for fotografering		
	120	090710	NNV	LE	AS 6395 profil (Hus I)		
	121	090710	SSØ	LE	AS 9171 plan (Hus I)		
	122	090710	SSØ	LE	AS 9154 plan (Hus I)		
	123	090710	NNV	TJ	AK 20032 profil (tidligere AG 17956) og AS 2518 profil (Hus I)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr.: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 8		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	125	090710	NNV	LE	AS 9171 og 9154 profil (Hus I)		
	127	090710	NNV	TJ	AS 8535 plan (Hus I)		
	128	090710	S	LE	AS 9117 plan (Hus I)		
	129	090710	NNV	SDD	Hus I: Formgraving av anlegg under gulvlaget NØ i huset		
	130	090710	NNV	SDD	Hus I: Formgraving av anlegg under gulvlaget NØ i huset		
	131	090710	NNV	LE	AS 9117 profil (Hus I)		
	133	090710	NNV	SDD	Hus I: Snitting av kokegroper under gulvlaget NØ i huset		
	134	090710	NNV	LE	AS 6467 plan (Hus I)		
	135	090710	N	TGB	AS 4515 plan (Hus II)		
	136	090710	Ø	TGB	AS 41048 plan (Hus II)		
	137	090710	Ø	TGB	AS 20154 og 20118 plan (Hus II)		
	138	090710	Ø	TGB	AS 20132 og 20103 plan (Hus II)		
	139	090710	Ø	TGB	AS 20090 plan (Hus II)		
	140	090710	Ø	TGB	AS 20075 og 20061 plan (Hus II)		
	141	090710	Ø	TGB	AS 20020 plan (Hus II)		
	142	090710	Ø	TGB	AS 2662 plan (Hus II)		
	143	090710	Ø	TGB	AS 19685 plan (Hus II)		
	144	090710	Ø	TGB	AS 19695 plan (Hus II)		
	145	090710	Ø	TGB	AQ 19724 og AS 19713 plan (Hus II)		
	146	090710	Ø	TGB	AS 19523 og 55110 plan (Hus II)		
	147	090710	Ø	TGB	AS 19537 plan (Hus II)		
	148	090710	Ø	TGB	AS 19553 plan (Hus II)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010		Askeladden ID: 112333, 112418		Aks.nr.: 2010/10		Musnr.: S12600	
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:			
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 8		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv						
	149	090710	Ø	TGB	AS 19570 plan (Hus II)						
	150	090710	Ø	TGB	AS 19585 og 3087 plan (Hus II)						
	151	090710	Ø	TGB	AS 19597 plan (Hus II)						
	152	090710	Ø	TGB	AS 2749 og 19608 plan (Hus II)						
	153	090710	Ø	TGB	AS 13520 plan (Hus II)						
	154	090710	N	TGB	AS 3098 plan (Hus II)						
	155	090710	N	TGB	AS 11420 plan (Hus II)						
	156	090710	N	TGB	AS 2688, 19637, 19650 og 19661 plan (Hus II)						
	157	090710	N	TGB	AS 3141 plan (Hus II)						
	158	090710	N	TGB	AS 2717 plan (Hus II)						
	159	090710	N	TGB	AS 2812 plan (Hus II)						
	160	090710	N	TGB	AS 19624 plan (Hus II)						
	161	090710	N	TGB	AS 3839 plan (Hus II)						
	162	090710	N	TGB	AS 20154 plan (Hus II)						
	163	090710	N	TGB	AS 20173 plan (Hus II)						
	164	090710	N	TGB	AS 20009 plan (Hus II)						
	165	090710	N	TGB	AS 20197, 20185, 20224 og 20211 plan (Hus II)						
	166	090710	N	TGB	AS 12422 plan (Hus II)						

FOTOLISTE

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010		Askeladden ID: 112333, 112418		Aks.nr.: 2010/10		Musnr.: S12600	
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:			
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 9		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv						
	1	090710	NNV	TJ	AS 8535 profil (Hus I)						
	3	090710	V	TGB	Grøft 4016 plan (Hus II)						
	4	090710	V	TGB	AS 12422 og 4515 plan (Hus II, inngang)						
	5	090710	N	TGB	AS 4336 plan (Hus II)						
	6	090710	N	TGB	AS 5053 plan (Hus II)						
	7	090710	N	TGB	AS 5394 plan (Hus II)						
	8	090710	N	TGB	AS 5374 plan (Hus II)						
	9	090710	V	TGB	AS 5394 og 5374 plan (Hus II, inngang)						
	10	090710	V	TGB	AS 5394 og 5374 plan (Hus II, inngang)						
	11	090710	N	TGB	AG 19158 plan (Hus II)						
	12	090710	N	TGB	AS 19139, 19122 og AK 18999 plan (Hus II)						
	13	090710	N	TGB	AS 4325 plan (Hus II)						
	14	090710	N	TGB	AS 4789 og 4854 plan (Hus II)						
	16	090710	N	TGB	AS 19920 plan (Hus II)						
	17	090710	N	TGB	AI 19822, AD 19866, AG 19909 og AS 19872 plan (Hus II)						
	18	090710	N	TGB	AG 19909 plan (Hus II)						
	19	090710	N	TGB	AQ 19866 plan (Hus II)						
	20	090710	N	TGB	AS 19188 plan (Hus II)						
	21	120710	N	TGB	AK 1254 plan (NØ på Felt 1)						
	22	120710	N	TGB	AG 1069 plan (NØ på Felt 1)						

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 9		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	23	120710	NNV	TJ	AS 16755 plan (Hus I)		
	24	120710	NNV	LE	AS 6467 profil (Hus I)		
	26	120710	S	BR	AK 1254 profil		
	27	120710	N	TGB	AG 857 plan		
	28	120710	V	SDD	Kokegroper NØ i Hus I plan og profil		
	29	120710	NNV	SDD	Kokegroper NØ i Hus I profil		
	30	120710	NNV	LE	AS 9140 plan (Hus I)		
	32	120710	N	BR	AK 13687 plan		
	33	120710	NNV	LE	AS 9140 profil (Hus I)		
	34	120710	V	BR	AK 13687 profil		
	36	120710	N	TGB	AG 857 profil		
	37	120710	NNV	TJ	AS 16727 og 16755 plan (Hus I)		
	39	120710	NNV	LE	AS 13193 plan (Hus I)		
	40	120710	N	BR	AK 7198 plan		
	41	120710	N	TGB	AG 894 plan		
	43	120710	N	TGB	AG 894 profil		
	44	120710	S	TGB	AK 7198 profil		
	45	120710	V	TGB	AG 813 plan		
	48	120710	NNV	TJ	AS 16724 profil (Hus I)		
	49	120710	NNV	LE	AS 13193 profil (Hus I)		
	50	120710	V	TGB	AG 813 profil		
	51	120710	N	TGB	AS 5227 plan (Hus II)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr.: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr.: 9		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr.: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	52	120710	Ø	BR	AK 13536 plan		
	53	120710	N	TGB	AS 5227 profil (Hus II)		
	54	120710	NNV	SDD	Takbærende stolpehull NØ i Hus I plan		
	55	120710	NNV	SDD	Takbærende stolpehull NØ i Hus I profil		
	56	120710	S	LE	AS 6924 plan (Hus I)		
	57	120710	VNV	TGB	AS 20255 i forgrunnen, AG 20272 og AS 20238 i bakgrunnen (Hus II)		
	58	120710	N	TGB	AS 20255 profil (Hus II)		
	59	120710	NNV	TJ	AS 8478 plan (Hus I)		
	61	120710	NNV	TJ	AS 7478 plan (Hus I)		
	63	120710	S	BR	AK 13536 under graving		
	64	120710	V	TGB	AG 20299 plan (Hus II)		
	65	120710	N	TGB	AG 20299 profil (Hus II)		
	66	120710	NNV	LE	AS 6924 profil (Hus I)		
	67	120710	VNV	TGB	AG 20442 plan (Hus II) – grop med mye keramikk lengst N i huset		
	68	120710	S	BR	AK 13536 profil		
	70	120710	NNV	LE	AS 7492 plan (Hus I)		
	72	120710	NNV	TJ	AS 7478 profil (Hus I)		
	73	120710	NNV	TJ	AS 7478 profil (Hus I) – bevarte rester av tre		
	74	120710	NNV	LE	AS 7492 profil (Hus I)		
	77	120710	V	BID	Motstilte innganger N i Hus I		
	78	120710	V	BID	Motstilte innganger N i Hus I		
	79	120710	V	BID	Motstilte innganger N i Hus I		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600			
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr.: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:		
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr.: 9		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust	Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv					
	81	120710	S	BID	Motstilte innganger N i Hus I					
	82	120710	Ø	BID	Motstilte innganger N i Hus I. Luftekanal ut av NV-inngang i forkant.					
	83	120710	Ø	BID	Motstilte innganger N i Hus I. Luftekanal ut av NV-inngang i forkant.					
	86	120710	N	BID	Ovnsanlegg og sentralildsted i forkant, motstilte innganger i bakgrunnen (Hus I)					
	87	130710	SSV	SDD	AS 8457 plan (mellom Hus I og II)					
	88	130710	SSØ	LE	AS 17081 og AQ 17096 plan (Hus I)					
	90	130710	N	BR	AG 1946 plan					
	91	130710	NNV	SDD	AS 8457 profil (mellom Hus I og II)					
	92	130710	NNV	SDD	AS 3706 plan (mellom Hus I og II)					
	93	130710	N	BR	Område med groper, kokegroper og stolpehull N på Felt 1 (Hus IV)					
	95	130710	NNV	LE	AS 17081 profil (Hus I)					
	96	130710	NNV	SDD	AS 3706 profil (mellom Hus I og II)					
	97	130710	NNV	SDD	AS 3786 plan (mellom Hus I og II)					
	98	130710	NNV	LE	AS 9299 og AQ 17096 profil (Hus II)					
	99	130710	V	SDD	AS 3786 profil (mellom Hus I og II)					
	101	130710	NNV	LE	AS 16444 plan (Hus I)					
	102	130710	SSV	SDD	Veggstolper NV i Hus I					
	103	130710	NNV	LE	AS 16444 profil (Hus I)					
	111	130710	S	TGB	Hus I: del av fotomosaikk som viser det nordligste takbærende stolpeparet (rett N for motstilte innganger)					
	112	130710	S	TGB	Arbeidsbilde Hus I (Barbro Dahl og Sean Denham)					
	121	130710	S	TGB	Hus I: del av fotomosaikk som viser dørterskelen i NV-inngang					
	122	130710	SSV	SDD	Veggstolpe NV i Hus I					

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 9		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	123	130710	SSV	SDD	AS 19953 plan (mellom Hus I og II)		
	126	130710	S	TGB	Hus I: del av fotomosaikk som viser rekke av heller innenfor NØ-inngang		
	131	130710	S	TGB	Hus I oversikt		
	132	140710	N	BR	AG 1980 plan		
	133	140710	SV	SDD	AS 19953 profil (mellom Hus I og II)		
	134	140710	VSV	SDD	AS 19966 plan (mellom Hus I og II)		
	135	140710	VSV	SDD	AS 19979 plan (mellom Hus I og II)		
	136	140710	VSV	SDD	AS 3777 plan (mellom Hus I og II)		
	137	140710	V	SDD	AS 3767 plan (mellom Hus I og II)		
	140	140710	V	BR	AG 1980 profil		
	141	140710	Ø	TGB	Ildsted innenfor AG 18245 (Hus II)		
	142	140710	S	TGB	Ildsted innenfor AG 18245 (Hus II)		
	143	140710	Ø	TGB	Forkullet trestokk i ildsted innenfor AG 18245 (Hus II)		
	144	140710	S	BID	Dørheller innenfor NØ-inngang Hus I (jf foto 126)		
	145	140710	V	BID	Dørheller innenfor NØ-inngang Hus I (jf foto 126)		
	148	140710	N	BID	AS 10273, inni AG 10375 i V, AK 20378 i SØ (Hus I)		
	150	140710	N	BID	AS 10273 snitt og nytt lite stolpehull under; AS 21315 (Hus I)		
	151	140710	N	BID	AS 10273 snitt og nytt lite stolpehull under; AS 21315 (Hus I)		
	152	140710	Ø	TGB	Profil ildsted i den store AG 18245 (Hus II)		
	153	140710	N	BID	AB 10050 plan (Hus I)		
	154	140710	VSV	SDD	AS 19979 profil (mellom Hus I og II)		
	155	140710	SSV	SDD	AS 3777 profil (mellom Hus I og II)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 9		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust
AmS arkivnr		Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv	
	156	140710	VSV	SDD	AS 3767 profil (mellom Hus I og II)		
	157	140710	N	BID	AB 10050 profil (Hus I) (definert som ansamling av skjørbrente stein)		
	158	140710	NNV	SDD	AS 8405 plan (mellom Hus I og II)		
	159	140710	NNV	SDD	AS 8433 plan (mellom Hus I og II)		
	160	140710	NNV	SDD	AS 21328 plan (mellom Hus I og II)		
	161	140710	NNV	SDD	AS 5121 plan (mellom Hus I og II)		
	162	140710	NNV	BR	AS 7173 plan (Hus IV)		
	164	140710	N	BID	AS 13994 og 10406 plan (Hus I)		
	166	140710	V	BR	Stolpehull 21334 funnet i kokegrop 7173 (Hus IV)		
	168	140710	V	BR	AS 21334 profil (Hus IV)		

FOTOLISTE

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010		Askeladden ID: 112333, 112418		Aks.nr.: 2010/10		Musnr.: S12600	
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:			
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 10		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv						
	1	140710	Ø	TGB	AK 16666 plan, i N-ende av sentralildsted Hus I. Luftekanal ses som kjede av nevestore stein						
	2	140710	Ø	BID	AS 10406 profil (Hus I)						
	3	140710	V	BR	AS 2082 plan (Hus IV)						
	4	140710	Ø	TGB	AK 16666 profil, i N-ende av sentralildsted Hus I						
	5	140710	NNV	SDD	AS 8405 profil (mellom Hus I og II)						
	6	140710	NNV	SDD	AS 8433 profil (mellom Hus I og II)						
	7	140710	VSV	SDD	AS 21328 profil (mellom Hus I og II)						
	8	140710	VSV	SDD	AS 5121 profil (mellom Hus I og II)						
	9	140710	VSV	SDD	AS 5133 plan (mellom Hus I og II)						
	10	140710	VSV	SDD	AS 5088 plan (mellom Hus I og II)						
	11	140710	VSV	SDD	AS 13667 plan (mellom Hus I og II)						
	12	140710	NV	BR	AS 2082 profil (Hus IV)						
	14	140710	Ø	BID	AG 10375 plan. AS 10273 snittet i SØ (Hus I)						
	16	150710	NV	BR	AS 21280 oppi AK 7091 plan (Hus IV)						
	17	150710	NNV	LE	AS 18906 profil (Hus I)						
	18	150710	NNV	LE	AS 18916 profil (Hus I)						
	19	150710	NNV	LE	AS 6683 plan (Hus I)						
	20	150710	V	BR	AS 21280 oppi AK 7091 profil (Hus IV)						
	21	150710	NNV	LE	AS 6683 profil (Hus I)						
	22	150710	NNV	LE	AS 6668 plan (Hus I)						

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 10		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	23	150710	NNV	LE	AS 6655 plan (Hus I)		
	25	150710	N	TGB	Hus I etter kraftig nedbør. Dyretråkk (i forgrunnen) og dreneringsgrøft (i bakgrunnen) er fylt med vann.		
	26	150710	NNV	TJ	Ildsted 21359 kuttet av AI 19827 (Hus II)		
	27	150710	NNV	TJ	Ildsted 21359 kuttet av AI 19827 (Hus II)		
	29	150710	N	BR	AS 21206 oppi AK 21221 plan (Hus IV)		
	30	150710	S	TGB	AS 17626 oppi større, grunn grop (7506) (Hus I)		
	31	150710	Ø	TGB	AI 17532 plan (Hus I)		
	33	150710	NNV	BID	AD 10505 – sørlig profil sett mot N (Hus I)		
	34	150710	NNV	TGB	AI 17532 profil (Hus I)		
	36	150710	V	BR	AS 21206 oppi AK 21221 profil (Hus IV)		
	37	150710	NNV	LE	AS 6668 profil (Hus I)		
	38	150710	NNV	LE	AS 6655 profil (Hus I)		
	40	150710	SSØ	BID	AG 10505 sørlig profil sett mot S. Mørke humusholdige, parallelle renner (Hus I)		
	42	150710	SSØ	BID	AG 10505 sørlig profil sett mot S. Mørke humusholdige, parallelle renner (Hus I)		
	43	150710	SSØ	BID	AG 10505: Mørke humusholdige, parallelle renner ned i dreneringsgrøfta (Hus I)		
	44	150710	N	BR	AS 1396 plan (SV for Hus IV)		
	45	150710	NNV	LE	AS 9185 (i AD 21393) plan (Hus I)		
	47	150710	NNV	TJ	AI 19827 profil (Hus II)		
	48	150710	V	BR	AS 1396 profil (SV for Hus IV)		
	49	150710	NNV	LE	AS 9185 (i AD 21393) profil (Hus I)		
	50	150710	VSV	TJ	AI 19920 profil (Hus II)		
	51	150710	VSV	TJ	AI 19920 (til venstre) og AI 19827 (til høyre) profil (Hus II)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600			
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:		
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 10		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust	Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv					
	53	150710	VSV	TJ	Detalj overgangen mellom AI 19920 (til venstre) og AI 19827 (til høyre) profil (Hus II)					
	54	150710	NNV	LE	AS 9091 (i AD 21393) plan (Hus I)					
	55	150710	N	BR	AK 1906 plan					
	56	150710	N	BID	AD 10505 nordlig profil sett mot N (Hus I)					
	60	150710	NNV	TGB	Hus I: sørlig luftekanal (21467)					
	61	150710	NNV	TGB	Hus I: sørlig luftekanal (21467)					
	63	150710	V	TGB	Hus I: sørlig luftekanal 21467 er oppå og yngre enn AI 19490					
	64	150710	V	TGB	Hus I: enden av luftekanal 21467					
	65	150710	V	TGB	Hus I: Den smale luftekanal 21424 til venstre for enden av luftekanal 21467					
	66	150710	NNV	LE	AS 9091 (i AD 21393) profil (Hus I)					
	68	150710	NNV	LE	De tre snittene i AD 21393 – Ø-vegg i Hus I					
	69	150710	S	BID	AD 10505 nordlig profil sett mot S (Hus I)					
	70	150710	SV	TJ	AQ 8173 plan (Hus I)					
	71	150710	NNV	LE	AS 13173, 9038 og 9052 plan (Hus I)					
	75	150710	VSV	SDD	AS 5088 profil (mellom Hus I og II)					
	76	150710	VSV	SDD	AS 13667 profil (mellom Hus I og II)					
	77	150710	SV	TJ	AQ 8173 profil (Hus I)					
	78	150710	VSV	SDD	AS 13040 plan (mellom Hus I og II)					
	79	150710	VSV	SDD	AS 3717 plan (mellom Hus I og II)					
	80	150710	VSV	SDD	AS 3694 plan (mellom Hus I og II)					
	81	150710	VSV	SDD	AS 3642 plan (mellom Hus I og II)					
	82	150710	VSV	SDD	AS 3642 profil (mellom Hus I og II)					

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr.: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 10		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	83	160710	NNV	LE	AS 13173 profil (Hus I)		
	84	160710	NNV	LE	AS 9038 profil (Hus I)		
	85	160710	NNV	LE	AS 9064 plan (Hus I)		
	86	160710	SSØ	SDD	AS 3642 profil (mellom Hus I og II)		
	87	160710	S	SDD	AS 20154 plan (Hus II)		
	89	160710	NNV	LE	AS 9064 profil (Hus I)		
	90	160710	NNV	LE	AS 13755 plan (Hus I)		
	91	160710	NNV	LE	AS 13765 plan (Hus I)		
	92	160710	NNV	LE	AS 9078 plan (Hus I)		
	94	160710	S	SDD	AS 20154 under graving (Hus II)		
	95	160710	NNV	LE	AS 13755 profil (Hus I)		
	96	160710	NNV	LE	AS 13765 profil (Hus I)		
	98	160710	NNV	LE	AS 9262 plan (Hus I)		
	99	160710	NNV	LE	AS 9329 plan (Hus I)		
	101	160710	S	SDD	AS 20154 i forgrunnen av den store gropa 18245 (Hus II)		
	102	160710	NNV	LE	AS 9329 profil (Hus I)		
	103	160710	NNV	LE	AS 9262 profil (Hus I)		
	104	160710	NNV	LE	AS 9355 plan (Hus I)		
	105	160710	NNV	LE	AS 9369 plan (Hus I)		
	106	170710	Ø	TGB	AS 2635 profil (Hus II)		
	107	170710	N	TGB	AS 19537 profil (Hus II)		
	108	170710	N	TGB	AS 19553 profil (Hus II)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 10		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	110	170710	N	TGB	AS 3087 profil (Hus II)		
	111	170710	N	TGB	AS 19597 profil (Hus II)		
	112	170710	N	TGB	Oversikt over stolpehull i N-kortvegg Hus II		
	113	170710	NNV	SDD	AS 20154 profil (Hus II)		
	115	170710	NNV	LE	AS 9369 profil (Hus I)		
	117	170710	SØ	TJ	AI 18199 tomt, oppi den store gropa 18245. AS 20154 snittet i forgrunnen (Hus II)		
	118	170710	NNV	LE	AS 9817 plan (Hus I)		
	119	190710	NNV	LE	AS 9817 profil (Hus I)		
	120	190710	S	TGB	Den store gropa 18245 etter fjerning av store steiner (Hus II)		
	121	190710	NV	BR	AK 1909 profil		
	122	190710	NNV	LE	AS 9446 plan (Hus I)		
	124	190710	NV	BID	Forsøk på å ause vann fra den store gropa 18245 i Hus II (Theo Gil)		
	126	190710	NV	BID	Forsøk på å ause vann fra den store gropa 18245 i Hus II (Theo Gil)		
	127	190710	N	TGB	AK 11790 plan		
	128	190710	V	TGB	AK 20442 profil		
	129	190710	N	TGB	AK 7294 profil		
	130	190710	N	TGB	AK 13084 plan		
	131	190710	Ø	TGB	AK 13084 profil		
	133	190710	N	TGB	AK 8234 plan		
	135	190710		TGB	AK 8234 profil		
	138	190710	NNV	BID	AS 8644 profil (Hus I)		
	139	190710	NNV	BID	AS 10456 profil (Hus I)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr.: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 10		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	140	190710	NNV	BID	AS 2374 profil (Hus XVII – firestolpersbygning inntil Hus I)		
	141	190710	N	BR	AK 11790 profil		
	145	190710	N	LE	AK 8722 profil		
	148	190710	NNV	BID	AS 2534 profil (Hus I). Legg merke til ardspar i Ø		
	149	190710	N	TGB	AS 2662 profil (Hus II)		
	150	190710	N	TGB	AS 19685 profil (Hus II)		
	151	190710	V	TGB	AS 19695 profil (Hus II)		
	152	190710	S	TGB	AS 19724 profil (Hus II)		
	153	190710	S	TGB	AS 19523 profil (Hus II)		
	154	190710	S	TGB	AS 1159 profil (Hus II)		
	155	190710	Ø	TGB	AS 2749 og 19608 profil (Hus II)		
	156	190710	Ø	TGB	AS 13520 profil (Hus II)		
	157	190710	S	BR	Hus V. Takbærende stolpehull markert med grønne firkanter.		
	159	190710	S	BR	Hus V. Takbærende stolpehull markert med grønne firkanter.		
	160	190710	N	BR	AS 4464 plan (Hus V)		
	161	190710	N	BR	AS 4464 profil (Hus V)		
	165	190710	NNV	BID	AS 8593 plan (Hus I)		
	166	190710	N	BR	AS 3119 plan (Hus V)		
	168	190710	NNV	LE	AS 16915 profil (Hus I)		
	169	190710	N	TGB	AS 3098 profil (Hus II)		
	170	190710	N	TGB	AS 19624 profil (Hus II)		

FOTOLISTE

Oppdrag: Myklebust		Forminnets art: bosetningsspor		År: 2010		Askeladden ID: 112333, 112418		Aks.nr.: 2010/10		Musnr.: S12600	
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:			
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 11		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv						
	2	200710	N	BR	AS 3119 profil (Hus V)						
	3	200710	N	BR	AS 19755 plan (Hus V)						
	5	200710	NNV	TGB	AS 20061 og 20075 plan (Hus II)						
	6	200710	N	BR	AS 19755 profil (Hus V)						
	7	200710	N	BR	AS 4285 plan (Hus V)						
	8	200710	N	BR	AS 4285 profil (Hus V)						
	9	200710	NNV	LE	AS 21784 og 21798 profil (Hus I)						
	10	200710	SSØ	LE	AS 21767 profil 2 (Hus I)						
	11	200710	NNV	BID	AS 8593 profil (V for NV-inngang Hus I)						
	12	200710	V	TGB	Hus II: Flerfasa innganger i NØ						
	14	200710	NNV	LE	AS 9798 og 16885 plan (Hus I)						
	15	200710	NNV	BID	AS 10753 plan (Hus I)						
	16	200710	N	BR	AS 2787 plan (Hus V)						
	17	200710	NNV	LE	AS 9798 profil (Hus I)						
	18	200710	NNV	LE	AS 9436 plan (Hus I)						
	19	200710	N	BR	AS 2787 profil (Hus V)						
	20	200710	NNV	BID	AS 10753 etter formgraving til profil (Hus I)						
	21	200710	NNV	BID	AS 10753 profil (Hus I)						
	22	200710	N	BR	AS 4474 plan (Hus V)						
	23	200710	NNV	LE	AS 9436 profil (Hus I)						

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600			
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:		
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 11		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust	Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv					
	24	200710	NØ	BR	AS 4474 profil (Hus V)					
	25	200710	NØ	BR	AS 4422 plan (Hus V)					
	26	200710	Ø	BID	AS 2494 plan (Hus I)					
	27	200710	NNV	TGB	AS 4515 profil (Hus II)					
	28	200710	NNV	TGB	AS 4136 profil (Hus II)					
	29	200710	NNV	TGB	AS 4122 profil (Hus II)					
	30	200710	NNV	TGB	AS 20118 profil (Hus II)					
	31	200710	NNV	TGB	AS 20090 profil (Hus II)					
	32	200710	NNV	TGB	AS 3839 profil (Hus II)					
	33	200710	NNV	TGB	AS 3858 profil (Hus II)					
	34	200710	NNV	TGB	AS 4148 profil (Hus II)					
	35	200710	SSØ	TGB	AS 20145 profil (Hus II)					
	36	200710	NNV	TGB	AS 20103 og 20118 profil (Hus II)					
	37	200710	NNV	TGB	AS 20075 profil (Hus II)					
	38	200710	NNV	TGB	AS 20061 profil (Hus II)					
	39	200710	NØ	BR	AS 4422 stor stein under snitting (Hus V)					
	40	200710	NØ	BR	AS 4422 profil (Hus V)					
	42	200710	NNV	BID	AS 2494 profil (Hus I)					
	44	200710	NØ	BR	Oversikt snitta stolpehull i Hus V					
	46	200710	VSV	LE	Oversikt over grøfter og stolpehull i Ø-vegg like Ø for sentralildsted i Hus I					
	47	200710	VSV	LE	Oversikt over grøfter og stolpehull i Ø-sideskip like Ø for sentralildsted i Hus I					
	50	200710	N	BR	AS 2688 plan (Hus II)					

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 11		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	52	200710	SØ	TGB	AS 12422, to stolper, i profil (Hus II)		
	53	200710	SØ	BID	AS 20698 nederst, AS 10260 oppe til høyre og AS 10245 oppe til venstre (Hus I)		
	54	200710	N	BR	AS 2688 profil (Hus II)		
	55	200710	N	BR	AS 2673 plan (Hus II)		
	56	200710	N	BID	AS 10245 profil (Hus I)		
	57	200710	N	BID	AS 10260 profil (Hus I)		
	58	200710	SØ	BID	AS 20698 profil (Hus I)		
	59	200710	N	BR	AS 2673 profil (Hus II)		
	60	200710	N	BR	AS 2717 plan (V for Hus II)		
	61	200710	V	TGB	AD 4016; Ø-veggroft Hus II		
	63	200710	N	TGB	AD 4016; Ø-veggroft Hus II		
	65	200710	N	TGB	AD 4016; Ø-veggroft Hus II		
	66	200710	S	TGB	AD 4016; Ø-veggroft Hus II		
	67	200710	S	TGB	AD 4016; Ø-veggroft Hus II		
	71	210710	NNV	LE	AS 21908 plan (Hus I)		
	72	210710	NNV	LE	AS 21908 profil (Hus I)		
	73	210710	Ø	BID	Nytt stolpehull (21315) funnet ved snitting av AG 10375 (Hus I)		
	74	210710	NNV	LE	AS 21896 plan (Hus I)		
	75	210710	NNV	LE	AS 21886 plan (Hus I)		
	76	210710	NNV	LE	AS 21873 plan (Hus I)		
	77	210710	NNV	LE	AS 21860 plan (Hus I)		
	78	210710	Ø	BID	AG 10375 profil (Hus I)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 11		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust
AmS arkivnr		Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv	
	80	210710	NNV	LE	AS 21873 til høyre og AS 21860 til venstre profil (Hus I)		
	84	210710	SSØ	LE	AS 21886 til venstre og AS 21896 til høyre profil (Hus I)		
	86	210710	NØ	BID	AG 10375 etter tømning med mindre strukturer under (Hus I)		
	87	210710	NV	TGB	AD 4016 under formgraving; Ø-veggroft Hus II		
	88	210710	NV	TGB	AD 4016 profiler; Ø-veggroft Hus II		
	91	210710	SØ	TGB	AD 4016 profil i midtsekjson; Ø-veggroft Hus II		
	92	210710	NV	TGB	AS 20503 profil (Hus II)		
	93	210710	NV	TGB	AS 20009 profil (Hus II)		
	94	210710	NV	TGB	AS 20224 formgravd (Hus II)		
	95	210710	NV	TGB	AS 17356 profil (Hus II)		
	96	210710	NV	TGB	AS 12067 profil (Hus II)		
	97	210710	NV	TGB	AS 12084 profil (Hus II)		
	98	210710	NV	TGB	AS 4336 profil, muligens to stolper (Hus II)		
	99	210710	NV	TGB	AS 5053 profil (Hus II)		
	100	210710	NV	TGB	AS 4325 profil (Hus II)		
	101	210710	NV	TGB	AS 17735 profil (Hus II)		
	102	210710	NV	TGB	AS 17752 profil (Hus II)		
	103	210710	NV	TGB	Oversikt over de gravde stolpehullene i Hus II		
	104	210710	Ø	BID	AS 21927 etter tømning både av stolpehullet og grop 10375 over (Hus I) (jf. foto 86)		
	107	210710	NØ	BID	AS 10273 profil etter tømning av grop 10375 over (Hus I)		
	108	210710	S	BID	AS 10017 og småstolper like V for sentralildstedet i Hus I		
	109	210710	SSØ	LE	AS 21886 til venstre og AS 21896 til høyre profil II (Hus I)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 11		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	110	210710	N	BID	AS 10017 profil (Hus II)		
	111	210710	NNV	LE	AS 16863 plan (Hus II)		
	112	210710	N	BID	AS 9786 profil (Hus II)		
	113	210710	N	BID	AS 8613 profil (Hus II)		
	114	210710	NV	LE	AS 16863 med stor stein i sentrum (Hus II)		
	115	210710	NV	LE	AS 16863 profil etter fjerning av stor stein (Hus II)		
	118	210710	S	TGB	AG 18245 med gjenstående profiler (Hus II)		
	119	210710	Ø	TGB	AG 18245 med gjenstående profiler (Hus II)		
	122	210710	S	BR	AK 7431 til venstre og AG 21963 til høyre i profil (Ø for Hus II)		
	125	210710	NNV	LE	AS 21570 plan (Hus I)		
	126	210710	NNØ	LE	AS 21570 profil (Hus I)		
	127	220710	ØNØ	LE	AS 21570 profil etter videre formgraving av V-del (Hus I)		
	129	220710	V	BID	AS 5156 plan (Hus I)		
	130	220710	NNV	LE	AG 13252 plan (Hus I, sørlig del av ovnsanlegg)		
	131	220710	NNV	LE	AG 13252 profil (Hus I, sørlig del av ovnsanlegg)		
	132	220710	V	BID	AS 5156 profil (Hus I)		
	134	220710	NNV	LE	AS 21510 plan (Hus I)		
	135	220710	NNV	LE	AS 9078 plan (Hus I)		
	136	220710	NNV	LE	AS 21510 profil (Hus I)		
	137	220710	NNV	BID	AS 8467 plan (Hus I)		
	138	220710	NNV	LE	AS 9078 profil (Hus I)		
	139	220710	N	BID	AS 8467 profil (Hus I)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 11		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust
AmS arkivnr		Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv	
	140	220710	NNV	LE	AS 17716 plan (Hus I)		
	141	220710	NNV	LE	AS 17716 profil (Hus I)		
	144	220710	NNV	LE	AS 19436 plan (Hus I)		
	146	220710	Ø	TGB	Inngang utenfor AG 18245 (Hus II)		
	148	220710	NNV	TGB	AK 22143, AG 18245 og vegg N i Hus II		
	149	220710	NNV	LE	AS 19436 profil (Hus I)		
	150	220710	ØNØ	TGB	AS 21993, 22009 og 4293 plan (dørstolper Hus II)		
	151	220710	ØNØ	TGB	AS 22022, 22033 og AD 22053 plan (dørstolper Hus II)		
	152	220710	ØNØ	TGB	AQ 12270 plan (Hus II)		
	153	220710	ØNØ	TGB	AD 22053, AS 22086 og AS 22096 plan (Hus II)		
	154	220710	ØNØ	TGB	AK 22143 og AD 22118 plan (Hus II)		
	155	220710	ØNØ	TGB	Sammenhengen mellom anleggene fotografert i plan foto 150-154 (Hus II)		
	156	220710	ØNØ	TGB	AS 22116 og 18362 plan (Hus II)		
	157	220710	ØNØ	TGB	AS 18371 plan (Hus II)		
	158	220710	ØNØ	TGB	AS 18352 plan (Hus II)		
	159	220710	ØNØ	TGB	Sammenhengen mellom anleggene fotografert i plan foto 156-158 (Hus II)		

FOTOLISTE

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010		Askeladden ID: 112333, 112418		Aks.nr.: 2010/10		Musnr.: S12600	
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:			
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 12		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv						
	1	220710	N	BID	AL 9994 plan (Hus I)						
	2	220710	NNV	LE	AS 13272 plan (Hus I)						
	3	220710	V	LE	AS 13272 profil (Hus I)						
	4	220710	NV	BID	AL 9994 profil (Hus I)						
	5	220710	N	BID	Lokalisering av AL 9994 profil i forhold til sentralildsted (Hus I)						
	6	220710	NNV	LE	AS 10770 plan (Hus I)						
	7	220710	ØNØ	TGB	AS 19675 og 4550 profil (Hus II)						
	8	220710	N	TGB	AS 22009 profil (Hus II)						
	9	220710	Ø	TGB	AS 21993 og 4293 profil (Hus II)						
	10	220710	N	TGB	AG 3141 profil (Hus II)						
	11	220710	N	TGB	AS 2717 profil (Hus II)						
	12	220710	S	TGB	AS 22022 og 22033 profil (Hus II)						
	13	220710	S	TGB	AS 22053 profil (Hus II)						
	14	220710	N	TGB	AS 22053 profil II (Hus II)						
	15	220710	SØ	TGB	Hus II: stikkstenger plassert i takbærende stolpehull, strømstenger satt i veggstolper						
	16	220710	NNV	LE	AS 5688 plan (Hus I)						
	17	220710	NNV	LE	AS 5714 plan (Hus I)						
	18	220710	NNV	LE	AS 5688 profil (Hus I)						
	19	230710	NV	LE	AS 5714 profil (Hus I)						
	20	230710	N	BID	AS 6568 plan (Hus I)						

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr.: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 12		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	21	230710	NNV	LE	AS 22168 profil (Hus I)		
	23	230710	N	BID	AS 6568 profil (Hus I)		
	24	230710	N	LE	AS 19282 plan (Hus I)		
	25	230710	NNV	LE	AS 19239 plan (Hus I)		
	26	230710	NNV	LE	AS 19260 plan (Hus I)		
	29	230710	Ø	BR	AK 22198 og 22178 profil (Ø for Hus I)		
	31	260710	NV	LE	AS 19239 og 19260 profil (Hus I)		
	32	260710	NNV	LE	AS 19282 profil (Hus I)		
	33	260710	ØSØ	TGB	Forsøk på å identifisere toskipa hus (Hus III)		
	36	260710	N	LE	AS 19226 plan (Hus I)		
	37	260710	N	LE	AS 19226 profil (Hus I)		
	39	260710	V	BR	AK 8162, AI 18698 og AI 18436 profil (Hus II)		
	42	260710	N	TGB	AS 2730 (to faser) etter prøveuttak (Hus II)		
	43	260710	N	TGB	Steinkonstruksjon i AS 17494 etter prøveuttak og totalgraving (Hus II)		
	44	260710	N	TGB	Skoningsstein i AS 17511 etter prøveuttak (Hus II)		
	45	260710	V	BR	AS 4401 plan (ved Hus V)		
	46	260710	V	BR	AS 4401 profil (ved Hus V)		
	48	260710	V	BR	AS 4411 plan (ved Hus V)		
	49	260710	V	BR	AS 4411 profil (ved Hus V)		
	50	260710	V	BR	AS 3728 plan (ved Hus V)		
	51	260710	V	BR	AS 3728 profil (ved Hus V)		
	52	260710	V	BR	AS 3758 plan (Ø for Hus II)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 12		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	53	260710	NØ	BID	Målestokkbjørn (Bjørn Ramberg)		
	56	260710	Ø	BID	Forsøk på å identifisere toskipa hus (Hus III)		
	58	260710	V	BR	AS 3758 profil (Ø for Hus II)		
	59	260710	V	BR	AS 19993 plan (Ø for Hus II)		
	60	260710	V	BR	AS 19993 profil (Ø for Hus II)		
	61	260710	V	BR	AS 13023 plan (Ø for Hus II)		
	62	260710	V	BR	AS 13023 profil (Ø for Hus II)		
	66	270710	NØ	LE	Forsøk på å identifisere toskipa hus (Hus III med blå plater)		
	67	270710	VNV	LE	AS 12796 profil (Ø for Hus II)		
	71	270710	N	BID	AS 7478 med to faser etter formgraving av halve (Hus I)		
	72	270710	VNV	LE	AS 5958 plan (mellom Hus I og II)		
	73	270710	V	BID	AS 7478 profil (Hus I)		
	74	270710	VNV	LE	AS 5958 profil (mellom Hus I og II)		
	75	270710	N	BID	AS 21612 og 21627 i ildsted 6414 (Hus I)		
	76	270710	VNV	LE	AG 5892 plan		
	77	270710	N	BID	AS 21612 og 21627 i profil inni ildsted 6414 (Hus I)		
	78	270710	VNV	LE	AG 5892 profil		
	79	270710	Ø	TGB	AI 11118 etter formgraving av halve (Hus II)		
	80	270710	Ø	TGB	AI 11118 profil (Hus II)		
	81	270710	S	TGB	AI 11118 etter formgraving av halve i forhold til anlegg rundt (Hus II)		
	82	270710	N	BID	AS 21545 og AQ 21530 plan (Hus I)		
	83	270710	NV	BID	Paula Utigard Sandvik tar ut prøver frå ildsted i Hus II		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 12		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	84	270710	NNV	LE	AS 22240 plan (V for Hus I)		
	85	270710	NNV	LE	AS 22240 profil (V for Hus I)		
	86	270710	V	LE	AS 22226 plan (V for Hus I)		
	87	270710	N	BID	AS 21545 forsøk på snitting før fjerning av steinhelle (Hus I)		
	88	270710	V	BID	AS 21545 forsøk på snitting før fjerning av steinhelle (Hus I)		
	90	270710	N	BID	AS 21545 etter fjerning av øvre steinhelle (Hus I)		
	91	270710	V	LE	AS 22226 profil (V for Hus I)		
	93	270710	N	BID	AS 21545 profil etter fjerning av steinheller (Hus I)		
	94	270710	NNV	TGB	AK 22143 (Hus II)		
	95	270710	V	BID	AS 21545 rekonstruksjon av steinoppbygging nedre del av stolpehullet (Hus I)		
	96	270710	V	BID	AS 21545 rekonstruksjon av steinoppbygging øvre del av stolpehullet (Hus I)		
	97	270710	S	TGB	AI 11088 etter formgraving av to halvdeler. Fint anlagte heller i bunnen (Hus II)		
	98	270710	S	TGB	AI 11088 profil. Fint anlagte heller i bunnen (Hus II)		
	100	270710	V	LE	AS 6966 plan (mellom Hus I og II)		
	101	270710	V	LE	AS 6966 profil (mellom Hus I og II)		
	102	270710	V	LE	AS 6016 plan (mellom Hus I og II)		
	103	270710	V	LE	AS 6016 profil (mellom Hus I og II)		
	104	280710	VNV	LE	AS 11724 plan (mellom Hus I og II)		
	105	280710	VNV	LE	AS 11724 profil (mellom Hus I og II)		
	106	280710	Ø	BID	Inngang C Hus I		
	107	280710	Ø	BID	Inngang C Hus I: AS 21677 med tilhørende småstolper		
	108	280710	NNV	LE	AS 22518 plan (mellom Hus I og II)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 12		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	109	280710	V	TGB	Fullt mannskap jobber med å skape skygge for foto frå stige		
	110	280710	V	TGB	Oversikt over anlegg i nordlig del av Hus II		
	111	280710	NNV	TGB	Oversikt over anlegg i nordlig del av Hus II		
	113	280710	NNV	TGB	AD 22530 plan (Hus II)		
	114	280710	NNV	TGB	AS 22546 plan (Hus II)		
	115	280710	NNV	TGB	AI 20341 plan (Hus II)		
	116	280710	NNV	TGB	AS 20321 plan (Hus II)		
	117	280710	NNV	TGB	AS 1142 plan (Hus II)		
	118	280710	NNV	TGB	AS 1142 profil (Hus II)		
	119	280710	NV	LE	AS 22518 profil (mellom Hus I og II)		
	120	280710	NV	LE	AS 5168 plan (mellom Hus I og II)		
	121	280710	NV	LE	AS 5168 profil (mellom Hus I og II)		
	122	280710	NV	LE	AS 5788 plan (mellom Hus I og II)		
	123	280710	N	BID	AS 21677 profil (Hus I)		
	124	280710	N	BID	AS 22428 profil (Hus I)		
	125	280710	VNV	LE	AS 5788 profil (mellom Hus I og II)		
	126	280710	NNV	LE	AS 4918 plan (mellom Hus I og II)		
	127	280710	VSV	LE	AS 4907 og 4896 plan (mellom Hus I og II)		
	128	280710	SV	LE	AS 4907 og 4896 profil (mellom Hus I og II)		
	129	280710	NNV	LE	AS 4789 plan (mellom Hus I og II)		
	130	280710	VSV	LE	AK 18719 plan (mellom Hus I og II)		
	131	280710	NNV	LE	AS 4789 profil (mellom Hus I og II)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 12		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	132	280710	Ø	TGB	AI 20341 etter fjerning av humus- og kullholdig lag i toppen (Hus II)		
	133	280710	V	LE	AK 18719 profil (mellom Hus I og II)		
	134	280710	V	LE	AS 5192 plan (mellom Hus I og II)		
	135	280710	V	LE	AS 5181 plan (mellom Hus I og II)		
	136	280710	N	BID	AS 5857 med tilgrensende AG 6943 (Hus I)		
	137	280710	V	LE	AS 5192 profil (mellom Hus I og II)		
	138	280710	N	BID	AS 5857 profil (Hus I)		
	139	280710	V	LE	AS 5181 profil (mellom Hus I og II)		
	140	280710	N	BID	AS 6449 profil (Hus I)		
	141	280710	Ø	TGB	AI 20341 profil som viser to faser (Hus II)		
	142	290710	VNV	LE	AS 5110 plan (mellom Hus I og II)		
	143	290710	Ø	TGB	AS 22022, 22033 og AD 22053 etter totalgraving (Hus II)		
	144	290710	VNV	LE	AS 5110 profil (mellom Hus I og II)		
	145	290710	VNV	LE	AS 5098 plan (mellom Hus I og II)		
	146	290710	VNV	LE	AS 5098 profil (mellom Hus I og II)		
	147	290710	Ø	BID	AG 6943 profil (Hus I)		
	148	290710	Ø	TGB	AK 18999 og relaterte strukturer (Hus II)		
	149	290710	NNV	TGB	AK 18999 og relaterte strukturer (Hus II)		
	150	290710	NNV	LE	AS 5067 plan (mellom Hus I og II)		
	151	290710	NNV	LE	AS 5067 profil (mellom Hus I og II)		
	152	290710	S	TGB	AK 18999 profil (Hus II)		
	153	290710	S	TGB	AK 18999 etter formgraving av halve (Hus II)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600			
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:		
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 12		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust	Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv					
	154	290710	VNV	LE	AS 4768 plan (mellom Hus I og II)					
	155	290710	N	BID	AS 10288 plan (Hus I)					
	156	290710	V	TGB	AS 5394 plan (dørstolpe Hus II)					
	157	290710	V	TGB	AS 5374 plan (dørstolpe Hus II)					
	159	290710	V	TGB	Dørstolpene AS 5374 og 5394 (Hus II)					
	160	290710	VNV	LE	AS 4768 profil (mellom Hus I og II)					
	161	290710	N	BID	AS 10288 profil (Hus I)					
	162	290710	NØ	BID	AS 21150 plan (Hus I)					

FOTOLISTE

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010		Askeladden ID: 112333, 112418		Aks.nr.: 2010/10		Musnr.: S12600	
Fotograf: Linn Eikje, Theo Gil, Barbro Dahl		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:			
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 13		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv						
	1	290710	NNV	LE	AS 4820 profil (mellom Hus I og II)						
	2	290710	NNV	LE	AS 4809 profil (mellom Hus I og II)						
	3	290710	S	TGB	AK 18999 er tømt og det vises at den kutter det eldre takbærende stolpehullet i Hus II						
	5	290710	NØ	BID	AS 21150 profil (Hus I)						
	9	290710	Ø	LE	Det mulige Hus VI. Ø-vegg i Hus II i forgrunnen.						
	10	290710	SV	TGB	AS 19122 til høyre og AS 19139 til venstre (Hus II)						
	11	290710	V	TGB	AS 5374 profil (Hus II)						
	12	290710	V	TGB	AS 5394 profil (Hus II)						
	13-15	290710	Ø	TGB	Området V for AI 19094. Veggstolper og grøft (Hus II)						
	16	290710	Ø	TGB	AS 18384 og 18679 plan (Hus II)						
	17	290710	Ø	TGB	AS 18484 plan (Hus II)						
	18	290710	Ø	TGB	Nytt stolpehull V for AD 19024 (Hus II)						
	19	290710	Ø	TGB	Veggstolper V-vegg (Hus II)						
	20	290710	Ø	TGB	Veggstolper V-vegg (Hus II)						
	21	290710	N	BID	AS 10035 plan (like V for NØ-inngang Hus I)						
	22	290710	N	BID	AS 10035 profil (like V for NØ-inngang Hus I)						
	23	290710	N	BID	AS 2333 profil (veggstolpe Hus I)						
	24	290710		TGB	Profiler gjennom AD 19024 (Hus II)						
	25	290710		TGB	Profiler gjennom AD 19024 (Hus II)						
	27	290710		TGB	18679 profil (Hus II)						

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: Linn Eikje, Theo Gil, Barbro Dahl		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 13		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	28	290710	NØ	TGB	AS 18384 profil (Hus II)		
	29	290710		TGB	AS 18371 profil (Hus II)		
	30	290710		TGB	AS 18352 profil (Hus II)		
	31	290710		TGB	AS 19488 profil (Hus II)		
	32	290710		TGB	AD 19024 profil (Hus II)		
	33	290710		TGB	AS 18484 profil (Hus II)		
	34	290710		TGB	Formgraving av flerfasa stolpehull i Hus II		
	35	290710		TGB	Skoningsstein i tofasa stolpehull i Hus II		
	36	300710	N	LE	AS 5041 plan		
	37	300710	NNV	LE	AS 4831, 12440 og 4842 plan		
	38	300710	N	BID	AS 20717 profil (Hus I)		
	39	300710	NNV	LE	4842 profil (Hus II)		
	40	300710	NNV	LE	4831 profil (Hus II)		
	41	300710	NNV	LE	AS 4869 plan (Hus II)		
	42	300710	Ø	TGB	Stolpehull V for AI 19094 (Hus II)		
	43	300710	Ø	TGB	AS 18593 plan (Hus II)		
	44	300710	NNV	LE	AS 4869 profil (Hus II)		
	45	300710	NNV	LE	AS 4928, 5245 og 5256 plan (Hus II)		
	47	300710	N	BID	AS 20750 profil (Hus I)		
	48	300710	NNV	LE	AS 5256 profil (Hus II)		
	49	300710	ØSØ	LE	AS 5245 profil (Hus II)		
	50	300710	NNV	LE	AS 4929 profil (Hus II)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: Linn Eikje, Theo Gil, Barbro Dahl		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 13	Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust	Gnr.: 3 Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	51	300710	N	BID	AS 10422 profil (Hus I)		
	52	300710	Ø	TGB	Veggstolper i V-vegg Hus II		
	53	300710	NNV	TGB	Veggstolper i V-vegg Hus II		
	54	300710	NNV	LE	AS 8187 og 4975 plan (Hus II)		
	55	300710	NNV	LE	4975 profil (Hus II)		
	56	300710	NNV	LE	AS 4963 og 12810 plan (Hus II)		
	57	300710	NNV	LE	AS 4963 profil (Hus II)		
	59	300710	SØ	LE	12810 profil (Hus II)		
	60	300710	NV	TGB	AS 18665 profil (Hus II)		
	61	300710	S	TGB	AS 18505 profil (Hus II)		
	62	300710	NV	TGB	AS 18634 profil (Hus II)		
	63	300710	SØ	BID	AS 8660 profil (Hus I)		
	64	300710	N	TGB	AS 22629 profil (Hus I)		
	65	300710	N	TGB	AS 18604, 18568, 18555 og 18546 (Hus II)		
	66	300710	N	TGB	AS 18525 profil (Hus II)		
	67	300710	S	TGB	AS 18536 profil (Hus II)		
	68	300710	S	TGB	AS 18516 profil (Hus II)		
	69	300710	N	TGB	AD 19024 profiler (Hus II)		
	70	300710	S	TGB	AD 19024 profiler (Hus II)		
	71	300710	N	TGB	AS 18593 profil (Hus II)		
	72	300710	Ø	TGB	AS 18615 profil (Hus II)		
	73	020810	N	BID	AL 16688 plan. Luftekanal i kanten til venstre (Hus I)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: Linn Eikje, Theo Gil, Barbro Dahl		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 13		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	74	020810	N	TGB	AS 22605 plan (Hus II)		
	75	020810	N	TGB	AS 22594 plan (Hus II)		
	76	020810	N	TGB	AS 22585 plan (Hus II)		
	77	020810	N	TGB	AS 22680 plan (Hus II)		
	78	020810	N	TGB	AS 22670 plan (Hus II)		
	79	020810	N	TGB	AS 22644 og 22655 plan (Hus II)		
	80	020810	N	BID	AS 17033 med keramikfunn og funnsted for øks (F16) markert med gul pinne (Hus I)		
	81	020810	N	TGB	AS 4940 plan (Hus II)		
	82	020810	N	TGB	AS 5996 plan (Hus II)		
	83	020810	N	TGB	AS 22787 plan (Hus II)		
	84	020810	N	TGB	AS 22795 plan (Hus II)		
	85	020810	N	TGB	AD 5354 plan (Hus II)		
	87	020810	N	BID	AL 16688 profil (Hus I)		
	89	020810	N	BID	AS 17033 profil (Hus I)		
	90	020810	NV	BID	AS 17033 profil med steinene fra gravd halvdel til venstre (Hus I)		
	91	030810	N	TGB	AS 4940 profil (Hus II)		
	92	030810	N	TGB	AS 5996 profil (Hus II)		
	93	030810	N	TGB	AG 12312 plan (Hus II)		
	94	030810	N	TGB	AS 22795 profil (Hus II)		
	95	030810	N	BID	AI 13152 plan (Hus I)		
	96	030810	N	TGB	AS 22787 profil (Hus II)		
	97	030810	N	TGB	AS 4990 plan (Hus II)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: Linn Eikje, Theo Gil, Barbro Dahl		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 13		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust
						Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	98	030810	N	TGB	AS 22777 plan (Hus II)		
	100	030810	N	BID	AI 13152 profil (Hus I)		
	101	030810	N	BID	AS 9016 plan (Hus I)		
	104	030810	N	TGB	AK 12165 plan (Hus II)		
	105	030810	N	TGB	AG 20272 profil og AK 12165 plan (Hus II)		
	106	030810	N	BID	AK 9239 plan (Hus I)		
	107	030810	N	BID	AK 9239 rødbrent leire mot bunnen (Hus I)		
	108	030810	N	BID	AK 9239 profil (Hus I)		
	109	030810	N	BID	AK 9239 steiner fra gravd halvdel oppe til høyre (Hus I)		
	110	030810	N	BID	AS 8563 profil (Hus I)		
	111	030810	N	BID	AS 21349 profil (Hus I)		
	112	030810	N	BID	AS 2508 profil, luftkanalen i bakgrunnen (Hus I)		
	114	030810	Ø	TGB	Hus II: oversikt over staurhull rundt flerfasa ildsted		
	115	030810	S	TGB	Hus II: oversikt over staurhull og andre anlegg rundt flerfasa ildsted		
	116	030810	S	TGB	Hus II: oversikt over staurhull og andre anlegg rundt flerfasa ildsted		
	117	030810	SØ	TGB	Hus II: oversikt over staurhull og små stolpehull rundt flerfasa ildsted		
	120	030810	S	TGB	Oversikt over Hus II		
	122	030810	N	TGB	Oversikt over Hus II		
	123	030810	V	BID	AS 5981 profil (SØ for Hus II)		
	125	030810	N	BID	Luftekanaler i kjøkkendelen midt i Hus I		
	126	030810	S	BID	Luftekanaler i kjøkkendelen midt i Hus I		
	131	030810	N	BID	Luftekanaler i kjøkkendelen midt i Hus I		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: Linn Eikje, Theo Gil, Barbro Dahl		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 13		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust
						Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	132	030810	Ø	BID	AI 17655 plan (Hus I)		
	133	030810	Ø	TGB	AS 10127 plan (17939) inngang Hus I		
	134	030810	ØNØ	BID	AI 19490 plan (Hus I)		
	135	030810	N	BID	AK 6201 plan (Hus I)		
	136	030810	N	BID	Situasjon med flate heller og kullkonsentrasjon S i Hus I		
	137-143	030810	Ø	TGB	Sekvenser av skoningsstein i AS 10127 (17939) inngang Hus I		
	144-146	030810	Ø	BID	AD 21467 under graving (Hus I)		
	148	030810	S	BID	AD 21467 profil mot S (Hus I)		
	149	030810	N	BID	AD 21467 profil mot N (Hus I)		
	150	040810	Ø	TGB	AS 10200 plan (Hus I, inngang)		
	151	050810	NØ	TGB	Referansegruppa ved Hus I (Olle Hemdorff, Gro Anita Bårdseth, Mari Høgestøl, Trond Meling, Barbro Dahl)		
	152	050810	NØ	TGB	Referansegruppa ved Hus I (Olle Hemdorff, Gro Anita Bårdseth, Mari Høgestøl, Trond Meling, Barbro Dahl)		
	153	050810	NV	BID	Referansegruppa i Hus II (Olle Hemdorff, Gro Anita Bårdseth, Mari Høgestøl, Trond Meling, Theo Gil)		
	154	060810	Ø	TGB	AS 10127 (17939) profil (inngang Hus I)		
	155	060810	Ø	TGB	AB 17991 plan (inngang Hus I)		
	157	060810	Ø	BID	AB 17814 og 18011, AS 18044 og 18053 plan (inngang Hus I)		
	158	060810	Ø	BID	AB 17814 og 18011, AS 18044 og 18053 plan (inngang Hus I). Luftekanalene går gjennom inngangen.		
	159	060810	Ø	TGB	AB 17991 etter fjerning av de øverste steinene (inngang Hus I)		
	160	060810	Ø	BID	AS 18044 profil (inngang Hus I)		

FOTOLISTE

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010		Askeladden ID: 112333, 112418		Aks.nr.: 2010/10		Musnr.: S12600	
Fotograf: Theo Gil, Barbro Dahl		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering: Y.ROM/FVT			
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 14		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv						
	1	060810	Ø	TGB	AB 17991 med heller mot bunnen (inngang Hus I)						
	2	060810	Ø	TGB	AB 17991 profil høyre side (inngang Hus I)						
	3	060810	Ø	BID	AB 18053 sørlig del av profil (inngang Hus I)						
	4	060810	SØ	BID	AB 18053 og AS 18044 profil (inngang Hus I)						
	6	060810	Ø	TGB	AS 13111 plan (Hus I)						
	7	060810	Ø	TGB	AB 17991 profil (inngang Hus I)						
	8	060810	Ø	BID	AB 17814/18011 kantsatte heller i nedgravingene (inngang Hus I)						
	9	060810	V	TGB	NØ-inngang i Hus I. Tre steinkonstruksjoner og dørheller						
	17	090810	V	BID	AI 16516 og AK 16583 plan (SØ for sentralildsted Hus I)						
	18	090810	V	BID	Beliggenheten til AI 16516 og AK 16583 (Hus I)						
	21	090810	S	BID	Staurhull og luftekanal rundt sentralildsted i Hus I. Takbærende stolpehull markert med blå plater.						
	23	090810	S	BID	Staurhull og luftekanal rundt sentralildsted i Hus I. Takbærende stolpehull markert med blå plater.						
	26	090810	S	BID	Staurhull og luftekanal rundt sentralildsted i Hus I. Takbærende stolpehull markert med blå plater.						
	27	090810	S	BID	Staurhull og luftekanal rundt sentralildsted i Hus I. Takbærende stolpehull markert med blå plater.						
	28	090810	S	BID	Staurhull og luftekanal rundt sentralildsted i Hus I. Takbærende stolpehull markert med blå plater.						
	29	090810	Ø	BID	Stolpehull i V-vegg i Hus I						
	31	090810	Ø	BID	Sentralildsted i Hus I						
	33	090810	Ø	BID	Ovnsanlegg like S for sentralildsted i Hus I						
	37	090810	N	BID	Ovnsanlegg like S for sentralildsted i Hus I						
	40	090810	S	BID	Hus I, N-del: Takbærende stolpehull markert med blå plater. Vegger markert med oransj snor og små, blå plater .						

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: Theo Gil, Barbro Dahl		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 14		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust
						Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	43	090810	S	BID	Hus I, N-del: Takbærende stolpehull markert med blå plater. Vegger markert med oransj snor og små, blå plater .		
	44	090810	N	BID	Hus I, N-del: Takbærende stolpehull markert med blå plater. Vegger markert med oransj snor og små, blå plater .		
	48	090810	Ø	BID	AO 16292 profil (Hus I)		
	49	090810	N	BID	AO 16292 profil med formgravd staurhull (Hus I)		
	50	090810	Ø	BID	AO 16328 under graving (Hus I)		
	51	090810	Ø	BID	AO 16328 profil (Hus I)		
	52	090810	N	BID	Beliggenheten til AO 16328 i ovnsanlegget (Hus I)		
	53	090810	N	BID	AO 22938 under formgraving (Hus I)		
	54	090810	N	BID	AO 22938 profil (Hus I)		
	55	090810	N	BID	AO 22965 profil med skjørbrente stein fra gravd halvdel til venstre (Hus I)		
	56	090810	N	BID	AO 22983 under graving (Hus I)		
	57	090810	N	BID	AO 22983 profil med steiner fra gravd halvdel til høyre (Hus I)		
	59	090810	N	BID	Oversikt over undersøkte deler av ovnsanlegg (Hus I) (TGB i nordlig del av sentralildsted)		
	62	090810	N	TGB	Oversikt over formgravde staurhull N i Hus I. Luftekanal i bakgrunnen.		
	65	090810	N	TGB	Oversikt over formgravde staurhull N i Hus I. Luftekanal sentralt i bildet.		
	68	090810	V	TGB	Oversikt over formgravde staurhull rundt sentralildstedet i Hus I.		
	70	090810	V	TGB	Oversikt over formgravde staurhull rundt sentralildstedet i Hus I.		
	72	090810	V	TGB	Barbro Dahl dokumenterer ovnsanlegg i Hus I		
	74	100810	N	TGB	AS 10097, 10084 og 22902 plan (Hus I)		
	75	100810	N	TGB	AS 21720, 21748, 21735, 21705, 8521 og 3631 plan (Hus I)		
	76	100810	N	BID	AO 22982 under utgraving (Hus I)		
	77	100810	N	TGB	AS 22911 plan (Hus I)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: Theo Gil, Barbro Dahl		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 14		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust
						Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	78	100810	N	TGB	Staurhull i plan og ferdig formgravd (Hus I)		
	79	100810	N	BID	AO 22982 etter tømning (Hus I)		
	81	100810	N	BID	Ovnsanlegget i Hus I		
	82	100810	N	BID	Ovnsanlegget i Hus I		
	83	100810	N	BID	Ovnsanlegget i Hus I, beliggenheten i forhold til sentralildstedet		
	87	100810	V	BID	Ovnsanlegget i Hus I med profil av grop i sentrum		
	90	100810	N	BID	Ovnsanlegget i Hus I totalgravd		
	93	100810	N	BID	AG 16347 plan (Hus I)		
	94	100810	N	BID	AO 22938 formgravd (Hus I)		
	95	100810	Ø	BID	AO 16328 formgravd (Hus I)		
	96	100810	N	BID	AG 16347 profil (Hus I)		
	97	100810		TGB	Formgravde staurhull og stolpehull i Hus I		
	98	100810		TGB	Formgravde staurhull og stolpehull i Hus I		
	100	100810	V	BID	AI 16516 og AK 16583 under graving og relasjon til AI 16540 (Hus I)		
	101	100810	V	BID	AI 16516 og AK 16583 profil (Hus I)		
	102	100810	N	BID	AQ 16977 plan (Hus I)		
	103	100810	N	BID	AQ 16977 profil (Hus I)		
	105	100810	V	TGB	Oversikt over undersøkt kompleks Ø i Hus I		
	106	100810	Ø	BID	AO 16370 profil (Hus I)		
	107	100810	S	BID	Lokaliseringa av AO 16370 i toppen av sentralildsted i Hus I		
	108	100810	Ø	BID	AK 16666 lengst N i sentralildsted i Hus I		
	111	100810	N	TGB	Oversikt over undersøkt kompleks Ø for sentralildsted i Hus I		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: Theo Gil, Barbro Dahl		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 14		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust
						Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	112	100810	V	TGB	Oversikt over undersøkt kompleks Ø for sentralildsted i Hus I		
	114	100810	S	TGB	Oversikt over undersøkt kompleks Ø for sentralildsted i Hus I		
	115	100810	Ø	TGB	Oversikt over undersøkt kompleks Ø for sentralildsted i Hus I		
	118	100810	V	TGB	Struktur med kulelager av småstein, omgitt av små stolpehull og staurhull (Hus I)		
	122	100810	V	TGB	Steiner fra gravd del lagt ned igjen i undersøkt kompleks Ø for sentralildsted i Hus I		
	123	100810	Ø	BID	AI 16611 profil, i sentralildsted Hus I		
	126	110810	Ø	BID	Oversikt over snitta anlegg i toppen av sentralildsted i Hus I		
	127	110810	Ø	BID	Oversikt over snitta anlegg i toppen av sentralildsted i Hus I		
	130	110810	N	BID	Oversikt over snitta anlegg i toppen av sentralildsted i Hus I. Ovnsanlegg i forgrunnen.		
	132	110810	Ø	BID	Profil gjennom midtre del av sentralildsted i Hus I		
	133	110810	NØ	BID	Profil gjennom midtre og sørlig del av sentralildsted i Hus I		
	135	110810	Ø	TGB	AD 21467 går gjennom et eldre ildsted (Hus I)		
	136	110810	Ø	TGB	AI 17655 profil (Hus I)		
	138	110810	Ø	BID	Profil sørlig del av sentralildsted i Hus I		
	143	110810	Ø	BID	Profil gjennom hele sentralildstedet i Hus I		
	144	110810	Ø	BID	Nærbilde nordligste del av sentralildsted i Hus I		
	145	110810	Ø	BID	Nærbilde nest nordligste del av sentralildsted i Hus I		
	146	110810	Ø	BID	Nærbilde nest sørligste del av sentralildsted i Hus I		
	147	110810	Ø	BID	Nærbilde sørligste del av sentralildsted i Hus I		
	148	110810	ØNØ	BID	Nærbilde av det sørligste ildstedet i sentralildstedet i Hus I		
	151	110810	N	TGB	Profil ildsted eldre enn AD 21467 (Hus I)		
	152	120810	Ø	BID	Plassering av ulike profiler i overlappende ildsted (16540) i Hus I		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2010	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: Theo Gil, Barbro Dahl		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 14		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	153	120810	N	BID	Profil gjennom sentralildsted til venstre, AI 16540 i midten og takbærende stolpehull til høyre (Hus I)		
	155	120810	V	TGB	Dørkonstruksjon lengst S i NØ-inngang Hus I		
	156	120810	V	TGB	Dørkonstruksjon i midten av NØ-inngang Hus I		
	157	120810	V	TGB	Dørkonstruksjon lengst N i NØ-inngang Hus I		
	158	120810	V	TGB	Oversikt over dørkonstruksjoner NØ-inngang Hus I		
	159	120810	V	TGB	AS 14558 profil (Hus I)		
	160	120810	N	TGB	AQ 6201 profil		
	161	120810	V	TGB	Detalj av heller i dørkonstruksjon AB 20909 i Hus I		
	162	120810	V	TGB	Detalj av heller i dørkonstruksjon AB 20909 i Hus I		
	164	120810	V	TGB	Bruk av heller i dørkonstruksjonene i NØ-inngang Hus I		
	165	120810	S	TGB	Bruk av heller i midtre dørkonstruksjon i NØ-inngang Hus I		
	166	120810	N	BID	Bruk av helle i takbærende stolpehull 16444 i Hus I		
	167	120810	S	TGB	Bruk av heller i midtre dørkonstruksjon i NØ-inngang Hus I		
	168	120810	S	TGB	Brente bein ved helle vurdert som mulig lokk i midtre dørkonstruksjon i NØ-inngang Hus I		
	170	120810	V	BID	Bruk av heller i sørlig dørkonstruksjon i NØ-inngang Hus I		

FOTOLISTE

Oppdrag: Myklebust		Forminnets art: bosetningsspor		År: 2010		Askeladden ID: 112333, 112418		Aks.nr.: 2010/10		Musnr.: S12600	
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:			
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 15		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv						
	1	120810	V	BID	Sørlig del av profil gjennom sørligste dørkonstruksjon NØ-inngang Hus I						
	2	120810	V	BID	Nordlig del av profil gjennom sørligste dørkonstruksjon NØ-inngang Hus I						
	3	130810	S	BID	Dekonstruksjon av sørligste dørkonstruksjon NØ-inngang Hus						
	4	130810	SV	BID	Luftekanal 23256, Hus I: steiner fra snittet lagt opp langs kanten						
	6	130810	SØ	BID	Luftekanal 23256, Hus I: Ø-profil sett mot SØ						
	10	130810	V	BID	Luftekanal 23256, Hus I: formgraving av deler av luftekanalen. NV-inngang ses i bakgrunnen.						
	25	130810	Ø	BID	Kantsatte og horisontale heller i NV-inngang i Hus I (AB 17814/18011). Formgravd luftekanal til venstre.						
	28	130810	Ø	BID	Den formgravde luftekanalen går ut gjennom NV-inngang i Hus I. Sentralildstedet i bakgrunnen til høyre.						
	29	130810	Ø	BID	Den formgravde luftekanalen går ut gjennom NV-inngang i Hus I.						
	30	130810		BID	Eksempel på steiner i luftekanalen i Hus I						
	31	160810	Ø	BID	Kantsatte og horisontale heller i NV-inngang i Hus I (AB 17814/18011). Forsøk på å grave anlegg uten å fjerne stein.						
	32	160810	N	BID	Dørkonstruksjon AB 17991, NV-inngang i Hus I, under utgraving.						
	33	160810	N	BID	Steinsatt struktur (AB 13111) utenfor NV-inngang i Hus I, langs luftekanalen						
	34	160810	Ø	BID	Oversikt over forholdet mellom AB 13111, luftekanal og dørkonstruksjonene 17991 og 17814/18011 i NV-inngang						
	35	160810	Ø	BID	Grøft 14860 mellom dørkonstruksjonene 17991 og 17939, NV-inngang Hus I						
	36	160810	S	BID	Dørkonstruksjon 20800 S i NØ-inngang Hus I						
	37	160810	S	BID	Dørkonstruksjon 20862 midt i NØ-inngang Hus I. Kasser for stolper bygd av heller.						
	38	160810	S	BID	Dørkonstruksjon 20909 N i NØ-inngang Hus I						
	40	160810	Ø	BID	De tre dørkonstruksjonene og luftekanal gjennom NV-inngang i Hus I						
	45	220810		BID	Øks med rester av bevart treskaft fra grav 327						

FOTOLISTE

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011		Askeladden ID: 112333, 112418		Aks.nr.: 2010/10		Musnr.: S12600	
Fotograf: se kommentar nederst		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:			
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 16		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv						
	8	060411	N	TGB	Ildsted i S-del av Hus I						
	9	060411	Ø	TGB	Stolpehull utenfor ildsted S i Hus I (AS 24032 og 24017)						
	13	060411	Ø	TGB	AK 24410 og 24434 plan, S på Felt 1						
	23	110411	N	BID	Oversikt over boligrom lengst S i Hus I. Den breie vanngrøfta ses som grå silt gjennom huset.						
	24	110411	V	BID	Vanngrøfta gravd gjennom S-del av Hus I						
	25	110411	V	BID	Strukturer lengst S i Hus I inneklemt mellom vanngrøfta og Myklebustveien						
	27	110411	S	BID	Oversikt over boligrom lengst S i Hus I som fortsetter inn under Myklebustveien.						
	29	110411	N	BID	Ildsted i boligrom lengst S i Hus I						
	30	110411	V	BID	Ildsted i boligrom lengst S i Hus I						
	34	110411	N	BID	Ildsted i boligrom lengst S i Hus I						
	36	110411	V	TGB	Område med hardtrampet leirholdig masse Ø for ildsted S i Hus I						
	38	110411	S	TGB	AS 23794, 23808, 23855 og 23837 plan (S i Hus I)						
	39	110411	S	TGB	AS 23884, 23825 og 23931 plan (S i Hus I)						
	40	110411	S	TGB	AS 23931, 23910 og 23900 plan (S i Hus I)						
	41	110411	Ø	TGB	Stolpehull i området mellom vanngrøfta og ildsted S i Hus I						
	42	110411	N	TGB	Takkbærende stolpehull 23660 plan (S i Hus I)						
	43	110411	Ø	TGB	Inngang SV i Hus I						
	44	110411	N	TGB	Takkbærende stolpehull 23640 plan (S i Hus I)						
	46	110411	N	TGB	Takkbærende stolpehull 23750 i forgrunnen, AS 23778 i bakgrunnen (S i Hus I)						
	47	110411	S	TGB	AS 23808 profil (S i Hus I)						

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: se kommentar nederst		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 16		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	48	110411	S	TGB	AS 23794 profil (S i Hus I)		
	49	120411	S	TGB	AS 23855 profil (S i Hus I)		
	50	120411	S	TGB	AS 23825 profil (S i Hus I)		
	51	120411	S	TGB	AS 23837 profil (S i Hus I)		
	52	120411	S	TGB	AS 23884 profil (S i Hus I)		
	53	120411	S	TGB	AS 23931 profil (S i Hus I)		
	54	120411	S	TGB	AS 23900 profil (S i Hus I)		
	55	120411	S	TGB	AS 23910 profil (S i Hus I)		
	56	120411	N	TGB	AS 23952 profil (S i Hus I)		
	57	120411	N	TGB	AS 23993 profil (S i Hus I)		
	58	120411	N	TGB	AS 23965 profil (S i Hus I)		
	59	120411	SØ	TGB	AS 23980 profil (S i Hus I)		
	60	120411	N	TGB	AS 24005 profil (S i Hus I)		
	61	120411	N	TGB	AS 24017 og 24032 profil (S i Hus I)		
	62	120411	N	TGB	AS 24086 profil (S i Hus I)		
	63	120411	N	TGB	AS 24044 profil (S i Hus I)		
	64	120411	N	TGB	AS 24056 profil (S i Hus I)		
	65	120411	N	TGB	AS 24100 profil (S i Hus I)		
	66	120411	N	TGB	AS 24070 profil (S i Hus I)		
	67	120411	N	TGB	AS 23629 profil (S i Hus I)		
	68	120411	N	TGB	AS 23640 profil (takbærende S i Hus I)		

Oppdrag: Myklebust		Forminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600			
Fotograf: se kommentar nederst		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:		
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 16		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust	Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv					
	69	120411	N	TGB	AS 23750 profil (takbærende S i Hus I)					
	70	120411	N	BID	AS 23750 profil (takbærende S i Hus I)					
	72	130411	N	TGB	Oversikt over sørlig del av Hus I etter snitting av stolpehull					
	73	130411	Ø	BID	Snittet ildsted med flere faser S i Hus I (AI 24172 gjenstår)					
	75	130411	N	BID	Snittet ildsted med flere faser S i Hus I (AI 24172 gjenstår). Steiner fra formgravde deler lagt til sides for hver struktur.					
	76	130411	N	BID	Snitt gjennom ildsted med flere faser S i Hus I. Steiner fra formgravde deler lagt til sides for hver struktur.					
	77	130411	Ø	BID	Profil gjennom ildsted med flere faser S i Hus I.					
	78	130411	NØ	BID	Profil gjennom ildsted med flere faser S i Hus I.					
	79	130411	N	TGB	AS 23731 profil (SV-inngang i Hus I)					
	80	130411	N	TGB	AS 23660 profil (takbærende S i Hus I)					
	81	130411	N	TGB	AS 23680 profil (SV-inngang i Hus I)					
	84	130411	Ø	TGB	AK 24410 (høyre) og 24434 (venstre) profil (S på Felt 1). Barbro Dahl står S i Hus I og måler.					
	85	130411	N	TGB	AS 24690 plan					
	86	130411	N	TGB	AS 24656 profil (mulig takbærende stolpehull S i Hus I)					
	87	130411	N	TGB	AS 24642 profil (S i Hus I)					
	88	130411	V	TGB	AS 24674 profil (S i Hus I)					
	89	130411	N	TGB	AS 24690 profil (S i Hus I)					
	90	130411	N	TGB	AS 24707 profil (S i Hus I)					
	91	130411	NØ	TGB	AI 24434 profil (V for Hus I)					
	92	130411	Ø	TGB	AK 24410 profil (V for Hus I)					
	93	130411	Ø	TGB	AK 24410 (høyre) og 24434 (venstre) profil (S på Felt 1).					

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600			
Fotograf: se kommentar nederst		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:		
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 16		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust	Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv					
	94	260411	NNV	TGB	Oversikt NV-del av Felt 1 for avdekking					
	95	260411	S	TGB	Oversikt SØ-del av Felt 9 for avdekking					
	97	270411	N	BID	Hus VII på Felt 9					
	99	270411	SØ	BID	Hus VII på Felt 9					
	100	270411	SØ	BID	Hus VII på Felt 9					
	103	270411	VNV	BID	Beliggenheten av Hus VII på Felt 9					
	105	270411	V	BID	Beliggenheten av Felt 9					
	106	280411	S	TGB	Felt 7 for avdekking					
	107	280411	SV	TGB	Felt 7 for avdekking					
	108	280411	V	TGB	Felt 7 for avdekking					
	111	280411	V	BID	Avdekking med maskin på Felt 7 (Theo Gil)					
	112	040511	NØ	RB	Mount Myklebust som utsiktpunkt over Felt 7 (Theo Gil, Sean Denham)					
	113	050511	SØ	TGB	Barbro Dahl i samtale med bonde ved veggroft til Hus VIII					
	115	050511	S	TGB	Sean Denham og Rolf Bade avdekker dyrkningslag på Felt 7					
	116	050511	SØ	TGB	Avdekking av dyrkningslag Felt 7					
	117	050511	SØ	TGB	Avdekking av dyrkningslag Felt 7					
	118	050511	SV	BID	Framrensing av graver på Felt 7					
	120	050511	SV	BID	Framrensing av graver på Felt 7					
	121	050511	N	TGB	Grav 26028 i overflata (kuttet av groft i N)					
	122	050511	NNV	TGB	Grav 25909 i overflata (kuttet av groft i N)					
	124	050511	N	TGB	Grav 25966 i overflata					

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600			
Fotograf: se kommentar nederst		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:		
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 16		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust	Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv					
	125	050511	N	TGB	Grav 25940 i overflata					
	126	050511	NNV	TGB	Grav 25966 og 25940 i overflata					
	127	050511	NNØ	TGB	Grav 25966 i forgrunnen. Barbro Dahl måler inn anlegg.					
	129	050511	Ø	TGB	Sean Denham og Rolf Bade avdekker i område med forhistorisk dyrkningslag					
	130	050511	NV	TGB	Grav 25766 med grøft i overflata					
	131	050511	NV	TGB	Grav 25766 i overflata					
	132	050511	N	TGB	Grav 25766 i forgrunnen. Barbro Dahl måler inn anlegg.					
	134	050511	SV	TGB	Røys 26500 i overflata					
	135	050511	SV	TGB	Oversikt Felt 7 (østlig del)					
	136	050511	VSV	TGB	Oversikt Felt 7					
	137	050511	V	TGB	Oversikt Felt 7					
	139	050511	SV	TGB	Hus VIII Felt 7 (og Barbro Dahl)					
	140	050511	VSV	TGB	Hus VIII Felt 7 (og Barbro Dahl)					
	141	060511	SV	TGB	Innmåling og rensing på Felt 7					
	142	060511	SV	BID	Hus VIII og omgivende graver dekket med presenning på Felt 7					
	145	060511	SV	BID	Hus VIII Felt 7					
	146	060511	SV	BID	Avdekking av dyrkningslag SV for Hus VIII på Felt 7					
	149	060511	VSV	TGB	Forhistorisk dyrkningslag avdekket i plan (Felt 7)					
	150	060511	N	TGB	Oppsett av totalstasjon (Barbro Dahl)					
	151	060511	S	BID	Avdekking av dyrkningslag under hestebanen på Felt 7 (Sean Denham og Theo Gil)					
	152	060511	SV	TGB	Hus VIII Felt 7					

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: se kommentar nederst		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 16	Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust	Gnr.: 3 Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	153	060511	SØ	TGB	Hus VIII Felt 7		
	155	120511	SV	TGB	Grav 25852 med tilgrensende kullkonsentrasjon		
	169	120511	NØ	TGB	Grav 25852 med tilgrensende kullkonsentrasjon		
	170	120511	NV	TGB	Grav 25909 kuttet av moderne grøft		
	173	160511	NV	TGB	Grav 25808 med omkringliggende strukturer		
	174	160511	NØ	TGB	Grav 25808 med omkringliggende strukturer		
	179	160511		SDD	Detaljfoto av brent bein i 2AR 25600 (F693)		
	180	160511		SDD	Detaljfoto av spredte, brente bein i 2AA 25940		
	181	160511		SDD	Detaljfoto av spredte, brente bein i 2AA 25940		
	185	160511	N	SDD	2AA 25940 i overflata		
	186	160511		SDD	Detaljfoto av brent bein i grav 25940		
	189	160511	NV	BID	Grav 25766 med tilhørende grøft		
	199	160511	V	TGB	Røys 27380 i overflata		
	200	180511	Ø	BID	Ardspor knyttet til åkerhakk på Felt 8		
	203	190511	NV	SDD	Grav 25940 ved nylig påbegynt graving		
	206	190511	NV	TGB	Ardspor S på Felt 8		
	208	200511	SØ	SDD	Profil grav 25940 med stein fra gravd halvdel til venstre		
	210	200511		TGB	Konsentrasjon av kull og brent leire innenfor grav 25966		
	212	200511		TGB	Grav 25966 plan		
	213	240511	NV	RLB	AS 24870 plan (Hus VII)		
	214	240511	NV	RLB	AS 24855 plan (Hus VII)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600			
Fotograf: se kommentar nederst		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:		
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 16		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust	Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv					
	215	240511	NV	RLB	AS 24948 plan (Hus VII)					
	216	240511	NV	RLB	AS 24840 plan (Hus VII)					
	217	240511	NV	RLB	AS 24824 plan (Hus VII)					
	218	240511	NV	RLB	AS 24962 plan (Hus VII)					
	219	240511	NV	RLB	AS 24977 plan (Hus VII)					
	220	240511	NV	RLB	AS 24811 plan (Hus VII)					
	221	240511	NV	RLB	AS 24797 plan (Hus VII)					
	222	240511	NV	RLB	AS 24784 plan (Hus VII)					
	223	240511	NV	RLB	AS 24992 plan (Hus VII)					
	224	240511	NV	RLB	AS 25010 plan (Hus VII)					
	225	240511	NV	RLB	AS 25025 plan (Hus VII)					
	226	240511	NV	RLB	AS 25108 plan (Hus VII)					
	227	240511	NV	RLB	AS 25040 plan (Hus VII)					
	228	240511	NV	RLB	AS 25056 plan (Hus VII)					
	229	240511	NV	RLB	AS 25098 plan (Hus VII)					
	230	240511	NV	RLB	AS 25085 plan (Hus VII)					
	231	240511	NV	RLB	AS 25070 plan (Hus VII)					
	232	240511	NV	RLB	AS 24909 plan (Hus VII)					
	233	240511	NV	RLB	AS 24888 plan (Hus VII)					
	234	240511	NV	RLB	AS 24927 snittet ved registrering av RFK (Hus VII)					
	235	240511	NØ	RLB	AS 24927 snittet ved registrering av RFK (Hus VII)					

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: se kommentar nederst		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 16	Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust	Gnr.: 3 Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	236	240511	NV	EHF	AS 24870 profil (takbærende Hus VII)		
	237	250511	NV	RLB	AS 24888 profil (takbærende Hus VII)		
	238	250511	NV	EHF	AS 24855 profil (veggstolpe Hus VII)		
	239	250511	NV	EHF	AS 24840 profil (veggstolpe Hus VII)		
	240	250511	NV	RLB	AS 24909 profil (takbærende Hus VII)		
	241	250511	NV	RLB	AS 25070 profil (veggstolpe Hus VII)		
	242	250511	NV	EHF	AS 24824 profil (veggstolpe Hus VII)		
	243	250511	NV	RLB	AS 25085 profil (støttestolpe utenfor V-vegg Hus VII)		
	244	250511	NV	EHF	AS 24811 profil (veggstolpe Hus VII)		
	245	250511	NV	RLB	AS 25098 profil (ved vestlig inngang Hus VII)		
	246	250511	NV	EHF	AS 24797 profil (veggstolpe Hus VII)		
	247	250511	NV	RLB	AS 25108 profil (støttestolpe utenfor V-vegg Hus VII)		
	248	250511	NV	EHF	AS 24784 profil (N for NØ-ende Hus VII)		
	249	250511	NV	RLB	AS 25010 profil (veggstolpe Hus VII)		
	250	250511	NV	EHF	AS 24962 profil (støttestolpe utenfor Ø-vegg Hus VII)		
	251	260511	NV	EHF	AS 24977 profil (støttestolpe utenfor Ø-vegg Hus VII)		
	253	260511	NV	EHF	AS 24948 profil (støttestolpe utenfor Ø-vegg Hus VII)		
	254	260511	NV	RLB	AS 24992 profil (veggstolpe Hus VII)		
	255	260511	NØ	EHF	AS 25056 profil (dørstolpe Hus VII)		
	256	260511	Ø	RLB	AS 25040 profil (dørstolpe Hus VII)		
	257	260511	Ø	EHF	AS 24927 profil, også snittet ved registrering av RFK (takbærende Hus VII)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: se kommentar nederst		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 16	Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust	Gnr.: 3 Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	260	270511	SSØ	TGB	Rydningrøyser og jordbruksprofil inntil steingarden N i planområdet. Felt 1 ses i bakgrunnen.		
	262	270511	SØ	TGB	Rydningrøyser og jordbruksprofil inntil steingarden N i planområdet. Felt 1 ses i bakgrunnen.		
	263	270511	S	TGB	Jordbruksprofil mellom to rydningsrøyser N i planområdet. Felt 1 ses i bakgrunnen.		
	264	270511	S	TGB	Rolf Bade renser opp rydningsrøys og jordbruksprofil.		
	265	270511	S	TGB	Dyrkningslag i profil på vestlig side av østlig rydningsrøys.		
	266	270511	S	TGB	Dyrkningslag i profil på østlig side av vestlig rydningsrøys.		
	278	270511	S	TGB	Østlig rydningsrøys er anlagt rundt en stor stein.		
	281	270511	SØ	TGB	Lokaliseringa av østlig rydningsrøys i forhold til hovedfeltet (Felt 1).		
	282	270511	ØSØ	TGB	Vestlig rydningsrøys.		
	283	270511	SØ	RLB	AG 27555 plan (Felt 7)		
	284	270511	Ø	RLB	AS 27060 plan (Felt 7)		
	285	270511	SØ	TGB	AA 25966 profil		
	287	310511	N	RLB	Hus VII etter snitting av stolpehull		
	293	310511	N	RLB	Hus VII etter snitting av stolpehull		
	294	310511	N	RLB	Hus VII etter snitting av stolpehull		
	296	310511	S	RLB	Hus VII er lokalisert like ved garasje til bolighus		
	298	310511	NV	RLB	AS 25025 profil (veggstolpe Hus VII)		
	300	310511	N	BID	Opprens i område rundt Hus X på Felt 8		
	302	310511	SSV	BID	Opprens i område rundt Hus X på Felt 8		
	313	310511	N	SDD	AS 27985 profil med steiner fra gravd halvdel til venstre (Hus X)		
	314	310511	N	SDD	AS 28160 profil (Hus X)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: se kommentar nederst		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 16	Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust	Gnr.: 3 Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	315	310511	N	SDD	AS 28015 profil (Hus X)		
	316	310511	N	SDD	AS 28028 profil (Hus X)		
	318	310511	N	SDD	AS 28145 profil (Hus X)		
	319	310511	N	SDD	AS 28040 profil (Hus X)		
	321	310511	N	SDD	AS 28105 profil (Hus X)		
	322	310511	N	SDD	AS 28090 profil (Hus X)		
	323	310511	N	SDD	AS 28065 profil (Hus X)		
	325	310511	N	SDD	AS 28175 profil (Hus X)		
	326	310511	N	SDD	AS 28139 profil (Hus X)		
	327	310511	N	SDD	AS 28118 profil (Hus X)		

Kommentar fotografer: Theo Gil (TGB), Barbro Dahl (BID), Rolf Bade (RLB), Sean Denham (SDD), Eirin Frey (EHF)

FOTOLISTE

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011		Askeladden ID: 112333, 112418		Aks.nr.: 2010/10		Musnr.: S12600	
Fotograf: div. (se kommentar nederst)		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:			
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 17		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv						
	3	010611	N	BID	AD 32830 profil 1 (Hus X)						
	4	010611	V	BID	AD 32830 profil 2 (Hus X)						
	7	010611	N	BID	Oversikt over snitting av anlegg i Hus X						
	12	020611	Ø	BID	Eksempel på ødeleggelse i undergrunnen ved utskifting av eksisterende vannledning						
	14	020611		TGB	Bruk av helikopter for oversiktsbilder (Espen Torp, Birdy Photographs)						
	16	020611		TGB	Bruk av helikopter for oversiktsbilder (Espen Torp, Birdy Photographs)						
	17	030611	N	TGB	Grav 25909 kuttet av kloakkgrøft						
	18	030611	N	TGB	Grav 25909 nærbilde av steinpakning						
	21	030611	S	BID	Gravfeltet fra MER under utgraving på Felt 7 (Sean Denham, Rolf Bade)						
	23	030611	V	SDD	Kullkonsentrasjon 33050 under utgraving (inntil AA 25852)						
	25	030611	Ø	SDD	Kullkonsentrasjon 33050 under utgraving (inntil AA 25852)						
	27	030611	N	SDD	AQ 33050 profil. AG 39428 påvist i vestlig del (til venstre)						
	31	030611	V	BID	Grav 25909 etter fjerning av steinpakning						
	32	030611	S	RLB	Leirkarskår (F703) funnet i AA 25966						
	33	030611	S	BID	Grav 25909 under utgraving (mørkt lag under steinpakning)						
	35	030611	V	BID	Grav 25909 – profil gjennom mørkt lag under steinpakning						
	37	030611	V	BID	Grav 25909 – flate steiner i bunnen av mørkt lag under steinpakning						
	38	060611	N	TGB	AS 29755 plan (Hus XII)						
	39	060611	N	TGB	AS 29715 plan (Hus XII)						
	40	060611	N	EHF	AS 29775 plan (Hus XII)						

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600			
Fotograf: div. (se kommentar nederst)		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:		
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 17		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust	Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv					
	41	060611	N	TGB	AS 29735 plan (Hus XII)					
	42	060611	N	TGB	AS 29745 plan (Hus XII)					
	43	060611	N	TGB	AS 29725 plan (Hus XII)					
	44	060611	N	TGB	AS 29765 plan (Hus XII)					
	45	060611	N	TGB	AS 33000 plan (Hus XII)					
	46	060611	N	TGB	AS 32980 plan (Hus XII)					
	47	060611	N	TGB	AG 29785 plan (Hus XII)					
	48	060611	N	TGB	AS 29745 profil (Hus XII)					
	49	060611	N	TGB	AS 29755 profil (Hus XII)					
	50	060611	N	EHF	AS 29715 profil (Hus XII)					
	51	060611	N	RLB	AA 25766 etter fjerning av øverste steiner i steinpakning					
	52	060611	N	EHF	AS 29725 profil (Hus XII)					
	53	060611	N	TGB	AS 29765 profil (Hus XII)					
	54	060611	N	EHF	AS 29735 profil (Hus XII)					
	55	060611	N	TGB	AS 29775 profil (Hus XII)					
	56	060611	N	TGB	AG 29785 profil (Hus XII)					
	57	060611	N	TGB	AS 34310 oppi AG 29785 (Hus XII)					
	58	060611	N	RLB	AA 25766 - de nederste steinene i steinpakningen					
	60	060611	N	EHF	AS 32980 profil (Hus XII)					
	61	060611	N	TGB	AS 33000 profil (Hus XII)					
	65	060611	N	RLB	AA 25766 – bunnen av steinpakningen					
	66	060611	V	RLB	AA 25766 – bunnen av steinpakningen og grøft 25766 som går ut fra den større nedgravinga					

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600			
Fotograf: div. (se kommentar nederst)		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:		
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 17		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust	Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv					
	68	060611	N	TGB	Oversikt Hus XII som er kuttet av veien					
	69	060611	N	TGB	Oversikt Hus XII som er kuttet av veien					
	71	060611	N	TGB	AS 29695 plan (Ø for Hus XII)					
	73	060611	N	RLB	AS 34022 profil (ved Hus XII)					
	75	060611	N	EHF	AS 29685 plan (Ø for Hus XII)					
	76	060611	N	TGB	AS 29695 profil (Ø for Hus XII) (moderne?)					
	77	070611	N	RLB	AK 32929 plan (Felt 11)					
	78	070611	N	RLB	AK 32929 profil (Felt 11)					
	79	070611	S	RLB	AK 32929 form på gravd halvdel (Felt 11)					
	80	070611	S	RLB	Mulig rydningsrøys (34228) på Felt 11 (de to rydningsrøysene ved jordbruksprofilen ses foran steingarden)					
	82	070611	N	RLB	Mulig rydningsrøys (34228) på Felt 11					
	85	070611	S	TGB	Barbro Dahl lærer opp Eirin Frey i innmåling på Felt 11 som er svært forstyrret av dreneringsgrøfter					
	86	070611	S	TGB	Terje Helland under opplæring i innmåling på Felt 11					
	88	070611	ØSØ	TGB	Felt 11 tilsvarer traseen til ny vei til boligfeltet på Myklebust					
	91	070611	V	RLB	AK 34217 plan (Felt 12)					
	92	070611	V	RLB	AK 34217 profil (Felt 12)					
	93	070611	VSV	TMH	AK 34208 plan etter snitting (Felt 12)					
	95	070611	SSØ	TMH	AK 34208 profil (Felt 12)					
	96	070611	VNV	TMH	AK 34580 profil (Felt 7)					
	97	070611	VSV	TMH	AK 34580 plan etter snitting (Felt 7)					
	98	080611	NNV	TMH	AR 34700 plan (i hellinga på Felt 7)					
	99	080611	N	TMH	AR 34700 profil (i hellinga på Felt 7)					

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600			
Fotograf: div. (se kommentar nederst)		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:		
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 17		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust	Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv					
	100	080611	ØNØ	TGB	Rester av rydningsrøys ved jordbruksprofil S på Felt 7. Bua ardspar fra profil til målestang.					
	107-110	080611	Ø	BID	Jordbruksprofil på Felt 7, tatt fra S til N.					
	111	080611	SØ	BID	Jordbruksprofil på Felt 7					
	112	080611	Ø	BID	Jordbruksprofil på Felt 7					
	113	080611	N	BID	Jordbruksprofil på Felt 7					
	118	080611	N	BID	Bua ardspar (åkerhakk) i hellinga ved jordbruksprofil					
	123	080611	N	BID	Bua ardspar (åkerhakk) i hellinga ovenfor jordbruksprofil					
	124	080611		RLB	Rester av rydningsrøys (34228) på Felt 11					
	126	080611	N	BID	AG 35010 plan (Felt 7)					
	128	080611	NØ	BID	Arbeidsbilde Felt 7 (Eirin Frey og Rolf Bade)					
	129	080611		BID	Det er kjedelig å holde stigen ved oversiktsfotos (Theo Gil)					
	130	080611	SV	BID	Bua ardspar - vestlig del av øvre åkerhakk på Felt 7					
	131	100611	NV	EHF	AG 35838 plan (Felt 7)					
	132	100611	NV	EHF	AG 35838 profil (Felt 7)					
	134	100611	V	TGB	Større, sammenhengende anlegg V på Felt 7 (aktivitetsområde fra VIK)					
	136	100611	V	TGB	Kull, brent leire og stein i aktivitetsområde fra VIK V på Felt 7					
	142	100611	N	EHF	AG 35189 plan (Felt 7)					
	155	100611	N	EHF	AA 26023 kuttet av kloakkgrøft i N					
	156	100611	Ø	EHF	AA 26023 kuttet av kloakkgrøft i N					
	162	100611	V	BID	27580 plan (Felt 7)					
	164	100611	S	BID	AA 25852 plan (Felt 7)					
	166	140611	N	EHF	AG 35189 og AQ 35175 profil (Felt 7)					

Oppdrag: Myklebust		Forminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600			
Fotograf: div. (se kommentar nederst)		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:		
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 17		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust	Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv					
	168	140611	N	BID	AL 35955 til venstre, AS 35940 i N-ytterkant (Hus XIII)					
	169	140611	NV	BID	AL 35955 profil – steiner fra gravd halvdel til høyre (Hus XIII)					
	170	140611	NV	BID	AL 35955 profil (Hus XIII)					
	171	140611	NV	EHF	Hus IX – sørlig del (S for kloakkgrøft) (takbærende stolpehull med blå plater)					
	172	140611	VSV	EHF	Hus IX kuttet av brei kloakkgrøft (takbærende stolpehull med blå plater)					
	173	140611	VSV	EHF	Hus IX kuttet av brei kloakkgrøft					
	174	150611	N	EHF	AS 25620 plan (Hus IX)					
	175	150611	N	EHF	AS 25600 plan (Hus IX)					
	176	150611	N	EHF	AS 25610 plan (Hus IX)					
	177	150611	N	EHF	AS 25640 plan (Hus IX)					
	178	150611	N	EHF	AS 25630 plan (Hus IX)					
	179	150611	N	EHF	AS 27284 plan (Hus IX)					
	180	150611	N	EHF	AS 27298 plan (Hus IX)					
	181	150611	N	EHF	AS 27330 plan (Hus IX)					
	182	150611	N	EHF	AS 27355 plan (Hus IX)					
	183	150611	N	EHF	AS 27340 plan (Hus IX)					
	184	150611	N	EHF	AS 36663 plan (Hus IX)					
	185	150611	N	EHF	AS 27355 profil (Hus IX)					
	186	150611	N	EHF	AS 27340 under utgraving (Hus IX)					
	187	150611	N	TGB	AA 25909 etter formgraving					
	188	150611	Ø	TGB	AA 25909 etter formgraving					
	189	150611	NV	EHF	AS 7330 under utgraving (Hus IX)					

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600			
Fotograf: div. (se kommentar nederst)		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:		
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 17		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust	Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv					
	190	150611	N	RLB	AA 25766 etter graving av steinpakning i Ø-del					
	191	150611	NV	EHF	AS 25610 under utgraving (Hus IX)					
	192	150611	NV	EHF	AS 25600 under utgraving (Hus IX)					
	193	150611	NV	EHF	AS 27284 under utgraving (Hus IX)					
	194-198	150611	S	TGB	Bevart del av dyretråkk i plan mellom vannledning og Myklebustveien. Fra V mot Ø. (Hus I)					
	199-208	150611	S	TGB	Profil dyretråkk Hus I. Bilder tatt fra Ø mot V.					
	209	150611	S	TGB	Steinlegging i dyretråkket Hus I.					
	210	150611	SØ	TGB	Steinlegging i dyretråkket Hus I.					
	211	150611	N	RLB	AA 25766 etter graving av steinpakning i Ø-del					
	213	150611	V	BID	AA 25852 under utgraving (utviklinga i steinpakningen)					
	214	150611	N	BID	AA 25852 under utgraving (utviklinga i steinpakningen)					
	220	150611	V	BID	AA 25852 under utgraving (utviklinga i steinpakningen)					
	222	150611	N	RLB	AA 25766 under utgraving. Brenne beinbiter markert med gule pinner.					
	226	150611	V	TGB	AR 27380 plan					
	227	150611	S	TGB	AR 27380 plan					
	228	150611	NV	EHF	AS 27270 profil (Hus IX)					
	229	150611	NV	EHF	AS 27252 profil (Hus IX)					
	230	150611	NV	EHF	AS 27298 profil (Hus IX)					
	231	150611	NV	EHF	AS 25640 skoningsstein under snitting (Hus IX)					
	232	150611	NV	EHF	AS 36663 plan (Hus IX)					
	246	150611	V	BID	AA 25852 under utgraving (utviklinga i steinpakningen)					
	247	150611	NV	EHF	AS 36663 under utgraving (Hus IX)					

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div. (se kommentar nederst)		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 17		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	251	160611	NV	EHF	AS 25620 profil (Hus IX)		
	252	160611	V	BID	AA 25852 under utgraving (utviklinga i steinpakningen). Jernobjekt i S-kant markert med målestokk.		
	253	160611	NV	EHF	AS 25630 profil (Hus IX)		
	254	160611	VSV	JAW	Steinpakning 37010 plan		
	257	160611	S	TMH	Steinpakning 36935 omgitt av moderne masse		
	259	160611	SV	RLB	AA 25766 etter formgraving		
	261	160611	Ø	RLB	AD 25766 profil 1 (grøft ut frå AA 25766)		
	263	160611		TGB	Større grop i hellinga mot S på Felt 7		
	268	160611	NV	BID	AA 25852 etter formgraving av steinpakning og mørkt humusholdig lag mellom steinene.		
	269	160611	NNØ	BID	AA 25852 etter formgraving av steinpakning og mørkt humusholdig lag mellom steinene.		
	270	160611	S	JAW	Steinpakning 37010 og tilhørende nedgraving under utgraving		
	271	160611	S	TMH	Steinpakning 36935 omgitt av moderne masse under utgraving		
	272	160611	S	TMH	Steinpakning 36935 omgitt av moderne masse – etter fjerning av øvre steinlag		
	273	160611	Ø	RLB	AD 25766 profil 2 (grøft ut frå AA 25766)		
	274	160611	Ø	RLB	AD 25766 profil 3 (grøft ut frå AA 25766)		
	275	160611	S	TMH	Moderne forstyrrelse etter fjerning av steinpakning 36935		
	276	160611	SV	EHF	Hus IX etter snitting av stolpehull		
	277	160611	S	JAW	Steinpakning 37010 og tilhørende moderne nedgraving under utgraving		
	278	170611	SSV	JAW	Steinpakning 37010 under utgraving		
	279	170611	S	RLB	AA 25766 og AD 25766 etter formgraving		
	280	170611	V	RLB	AA 25766 og AD 25766 etter formgraving		
	282	170611	NV	BID	Hus IX Par 1 SV: AS 36663 og 25620 etter formgraving		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600			
Fotograf: div. (se kommentar nederst)		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:		
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 17		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust	Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv					
	283	170611	NV	BID	Hus IX Par 1 SØ: AS 25640 og 25630 etter formgraving					
	284	170611	N	BID	Hus IX Par 2 V: AS 25600 etter formgraving					
	285	170611	N	BID	Hus IX Par 2 Ø: AS 27284 og 27298 etter formgraving					
	286	170611	N	BID	Hus IX Par 3 V: AS 25610 etter formgraving					
	287	170611	N	BID	Hus IX Par 3 Ø: AS 27330 etter formgraving					
	288	170611	N	BID	Hus IX Par 4 V: AS 27340 etter formgraving					
	289	170611	N	BID	Hus IX Par 4 Ø: AS 27355 etter formgraving					
	291	170611	S	JAW	AG 37010 etter fjerning av steinpakning					
	292	170611	SØ	RLB	Framrensing av dyretråkk mellom vanngrøft og Myklebustveien (Theo Gil)					
	294	170611	SØ	RLB	Framrensing av spannforma leirkarskår i nedre del av dyretråkk (Theo Gil)					
	295	170611	S	RLB	Framrensing av spannforma leirkarskår i nedre del av dyretråkk (Theo Gil)					
	296	170611	VSV	BID	Framrensing av dyretråkk mellom vanngrøft og Myklebustveien (Rolf Bade)					
	298	170611	SV	BID	Profil gjennom dyretråkk (Rolf Bade)					
	300	170611	S	TGB	Spannforma skår funnet i bunnen av dyretråkket					
	302	170611	SØ	BID	Profil gjennom dyretråkk (Hus I)					
	310	170611	SV	BID	Merking av funn fra dyretråkk (Theo Gil)					
	311	170611	S	TGB	Profil gjennom dyretråkk (Hus I)					
	313	170611	SØ	TGB	Profil gjennom dyretråkk (Hus I)					
	316	170611	S	TGB	Profil gjennom dyretråkk (Hus I)					

Kommentar fotografer: Theo Gil (TGB), Barbro Dahl (BID), Rolf Bade (RLB), Sean Denham (SDD), Eirin Frey (EHF), Terje Helland (TMH), Joakim Wintervoll (JAW)

FOTOLISTE

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011		Askeladden ID: 112333, 112418		Aks.nr.: 2010/10		Musnr.: S12600	
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:			
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 18		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv						
	1	200611	NØ	EHF	AD 32830 profil (Hus X)						
	2	200611	NV	RLB	AR 26500 profil gjennom øvre lag						
	3	200611	NV	RLB	AR 26500 profil gjennom øvre lag						
	4	200611	NV	EHF	Stolpehull 34924 og 34934 i Ø-ende av profil gjennom AD 32830 (Hus X)						
	5	200611	NV	EHF	Stolpehull 34924 og 34934 i Ø-ende av profil gjennom AD 32830 (Hus X)						
	6	200611	NV	EHF	Plassering av snittene gjennom AD 32830 (Hus X)						
	7	200611	N	EHF	Hus X etter snitting av stolpehull						
	12	200611	NV	BID	AA 25852 etter tømning (steiner fra det nedre brune siltlaget til venstre)						
	16	200611	NØ	BID	AA 25852 etter tømning (steiner fra det nedre brune siltlaget i forgrunnen)						
	20	210611	NV	RLB	AR 26500 etter graving av lag 1						
	21	210611		BID	Rolf Bade skjærer opp lammelår tilberedt i kokegrop på åpen dag (Theo Gil, Terje Helland)						
	22	210611		BID	Rolf Bade skjærer opp lammelår tilberedt i kokegrop på åpen dag (Theo Gil, Terje Helland, Paula U. Sandvik)						
	23	220611	S	RLB	AR 26500 etter graving av lag 1						
	24	220611	NNV	EHF	AA 26023 under utgraving						
	27	220611	NNV	BID	AB 26600 under utgraving						
	28	220611	N	RLB	AR 26500 under utgraving. Leirkarskår markert med gul pinne						
	30	220611	NNV	EHF	AA 26023 under utgraving						
	32	220611	NNV	BID	AB 26600 under utgraving. Fjerna steiner til høyre.						
	33	220611	NNV	BID	AB 26600 formgravd. Fjerna steiner til høyre. Stolpehull under formgravd (til venstre)						
	34	220611	NNV	BID	AB 26600 formgravd. Stolpehull under steinpakningen formgravd (til venstre)						

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 18		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	35	220611	N	RLB	AR 26500 under utgraving – topp lag 2		
	36	220611	NNV	EHF	AA 26023 under utgraving		
	37	220611	NNV	EHF	AA 26023 under utgraving		
	38	220611	NNV	EHF	AA 26023 etter formgraving av steinpakning og tilhørende lag.		
	40	220611	N	BID	AB 35010 under utgraving. Fjerna steiner fra steinpakningen nede til høyre.		
	41	230611	NNV	EHF	AA 26023 etter formgraving av steinpakning og større nedgravning.		
	42	230611	N	TGB	AS 25688 profil (småstolper Ø for Hus XIII)		
	43	230611	N	TGB	AS 25700 profil (småstolper Ø for Hus XIII)		
	44	230611	N	TGB	AS 25440 profil (småstolper Ø for Hus XIII)		
	45	230611	N	TGB	AS 25430 profil (småstolper Ø for Hus XIII)		
	46	230611	N	TGB	AS 25465 og 25457 profil (småstolper Ø for Hus XIII)		
	47	230611	N	TGB	AS 25485 og 25475 profil (småstolper Ø for Hus XIII)		
	48	230611	N	TGB	AS 25590 profil (småstolper Ø for Hus XIII)		
	49	230611	N	TGB	AG 25493 profil (Ø for Hus XIII)		
	50	230611	NØ	TGB	AG 26085 profil (V for Hus VIII)		
	51	230611	S	BID	AG 35010 profil		
	53	230611	SØ	BID	AG 35010 profil. Steiner fra snitta grop foran til venstre. Steiner fra steinpakning 35010 bak til høyre.		
	54	230611	Ø	TMH	AG 25808 profil		
	55	230611	NV	EHF	AK 25666 plan		
	56	230611	S	RLB	AR 26500 etter graving av lag 3		
	57	230611	Ø	RLB	AR 26500 etter graving av lag 3		
	58	230611	N	RLB	AR 26500 etter graving av lag 3		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 18		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust
						Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	59	240611	N	TGB	AK 26862 plan (i hellinga på Felt 7)		
	60	240611	N	RLB	AS 26900 plan (i hellinga på Felt 7)		
	61	240611	N	RLB	AS 26916 plan (i hellinga på Felt 7)		
	62	240611	N	TGB	AS 26880 plan (i hellinga på Felt 7)		
	63	240611	NV	TMH	AK 26655 profil (i hellinga på Felt 7)		
	64	240611	N	TGB	AS 26880 profil (i hellinga på Felt 7)		
	66	240611	N	RLB	AS 26916 profil (i hellinga på Felt 7)		
	67	240611	N	RLB	AS 26900 profil (i hellinga på Felt 7)		
	68	240611	N	EHF	AK 25666 profil (mellom Hus XIII og IX)		
	70	240611	N	TMH	AG 26862 profil (i hellinga på Felt 7)		
	72	270611	SV	EHF	AR 27380 profil gjennom lag 1		
	73	270611	V	EHF	AR 27380 profil gjennom lag 1		
	77	270611	S	BID	AG 35010 etter tømning		
	79	270611	N	TGB	AS 37935 profil (Hus XIII)		
	80	270611	N	TGB	AS 35122 profil (Hus XIII)		
	81	270611	N	TGB	AS 25131 profil (Hus XIII)		
	82	270611	N	TGB	AS 25240 profil (inngang Hus XIII)		
	83	270611	N	TGB	AS 25270 profil (inngang Hus XIII)		
	84	270611	N	TGB	AS 29610 profil (Hus XIII)		
	85	270611	N	TGB	AS 25282 profil (Hus XIII)		
	86	270611	N	TGB	AS 25290 profil (veggstolpe Hus XIII)		
	87	270611	N	TGB	AS 25300 profil (veggstolpe Hus XIII)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 18	Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust	Gnr.: 3 Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	88	270611	N	TGB	AS 25308 profil (takbærende Hus XIII)		
	91	270611	N	TGB	Hus XIII S for kloakkgrøfta (Rolf Bade og Eirin Frey som målestokker)		
	92	270611	NV	EHF	AR 27380 etter graving av lag 1		
	100	280611	NV	EHF	AS 35295 profil (Hus XIII)		
	101	280611	NV	EHF	AS 35305 profil (Hus XIII)		
	102	280611	NV	RLB	Hus XIII N for kloakkgrøfta (uten plater)		
	104	280611	NV	RLB	Hus XIII N for kloakkgrøfta (med plater)		
	106	280611	SØ	RLB	Hus XIII N og S for kloakkgrøft		
	109	280611	SØ	RLB	Hus XIII N og S for kloakkgrøft		
	110	280611	NV	RLB	AS 38200 profil (Hus XIII)		
	111	280611	NV	EHF	AS 38134 profil (Hus XIII)		
	112	280611	NV	EHF	AS 38183 profil (Hus XIII)		
	113	280611	NV	RLB	AS 35320 profil (Hus XIII)		
	114	280611	NV	EHF	AS 35312 profil (Hus XIII)		
	115	280611	NV	RLB	AS 35327 profil (Hus XIII)		
	116	280611	NV	BID	AD 38164 profil (Hus XIII)		
	117	280611	N	BID	AL 38340 ved vestlig langside av Hus XIII. Kull- og humusholdig lag, lysegrå silt, steinopptrekk og stolpehull.		
	121	280611	N	BID	AL 38340 ved vestlig langside av Hus XIII		
	122	280611	V	RLB	AS 35341 profil (Ø for Hus XIII)		
	123	280611	V	RLB	AS 38215 profil (Ø for Hus XIII)		
	125	290611	Ø	RLB	Profil gjennom rydningsrøys 35600 ved jordbruksprofil NV i planområdet. Steiner fra gravd halvdel til høyre.		
	126	290611	Ø	RLB	Profil gjennom rydningsrøys 35600 ved jordbruksprofil NV i planområdet.		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 18		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	127	290611	S	RLB	Nytt synlig parti av jordbruksprofilen etter snittinga av AR 35600.		
	128	290611	S	RLB	Nytt synlig parti av jordbruksprofilen etter snittinga av AR 35600.		
	131	290611	V	RLB	AS 37945 – takbærende stolpehull i Hus XIII funnet i røys 26500		
	132	290611	NV	EHF	AS 38068 profil (Hus XIII)		
	133	290611	NV	TMH	AS 35801 profil (Hus XIII)		
	134	290611	Ø	RLB	AS 37945 – takbærende stolpehull i Hus XIII funnet i røys 26500		
	135	290611	Ø	RLB	AS 37945 – takbærende stolpehull i Hus XIII funnet i røys 26500		
	137	300611	V	TMH	AK 26544 plan (Felt 7)		
	138	300611	NV	TMH	AK 26544 profil (Felt 7)		
	141	300611	S	BID	AS 26446 plan (takbærende Hus VIII)		
	142	300611	S	BID	AS 26430 plan (takbærende Hus VIII)		
	143	300611	S	BID	AS 26430 – situasjon med skoningsstein under graving (takbærende Hus VIII)		
	145	300611	S	BID	AS 26430 – situasjon med skoningsstein under graving, fjerna stein til høyre (takbærende Hus VIII)		
	146	300611	NØ	TMH	AK 26770 plan (Felt 7)		
	150	300611	S	BID	AS 26446 profil (takbærende Hus VIII)		
	151	300611	S	BID	AS 26430 profil (takbærende Hus VIII)		
	152	300611	S	BID	AS 26430 profil med steiner fra gravd halvdel til høyre (takbærende Hus VIII)		
	153	300611	S	BID	AS 26446 profil med steiner fra gravd halvdel til høyre (takbærende Hus VIII)		
	155	300611	Ø	BID	Paula U. Sandvik og Rolf Bade tar ut kasseprøve fra jordbruksprofil NV i planområdet		
	156	300611	V	BID	Paula U. Sandvik og Rolf Bade tar ut kasseprøve fra jordbruksprofil NV i planområdet		
	158	300611	SV	TMH	AK 26770 profil (Felt 7)		
	159	300611	SØ	BID	Uttak av pollenserier i forhold til uttak av kasseprøve, jordbruksprofil NV i planområdet.		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 18		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	160	300611	S	BID	Uttak av pollenserie i forhold til uttak av kasseprøve, jordbruksprofil NV i planområdet.		
	163	300611	SV	TGB	Terje Helland i Hus VIII til venstre, Eirin Frey ved Hus XIII i bakgrunnen og Rolf Bade ved Hus IX i forgrunnen		
	164	300611	VSV	TGB	Eirin Frey ved Hus XIII i bakgrunnen og Rolf Bade ved Hus IX i forgrunnen		
	168	300611	SV	TGB	Terje Helland i Hus VIII		
	169	300611	NV	EHF	AR 27380 etter graving av lag 2		
	182	300611	SØ	TGB	Oversikt Felt 7 (Terje Helland dokumenterer)		
	183	010711	NV	TMH	AK 35351 plan (Felt 7)		
	184	010711	S	BID	AS 26150 plan (takbærende Hus VIII)		
	185	010711	NV	TMH	AK 35351 profil (Felt 7)		
	187	010711	S	BID	AS 26150 profil (takbærende Hus VIII)		
	188	010711	SØ	BID	AS 26150 profil med steiner fra gravd halvdel til høyre (takbærende Hus VIII)		
	189	010711	S	BID	AS 38950 og 26566 plan (takbærende Hus VIII)		
	190	010711	S	BID	AS 38950 profil (takbærende Hus VIII)		
	191	010711	S	BID	AS 38950 profil, steiner fra gravd halvdel til venstre (takbærende Hus VIII)		
	193	010711	S	BID	Hus VIII under utgraving. Grøfta langs vestlig og nordlig vegg er framrensa.		
	197	010711	VNV	TGB	Aktivitetsområdet fra VIK V på Felt 7 under utgraving (Rolf Bade)		
	199	010711	NØ	BID	Ardspor og rester av forhistorisk dyrkningslag i sørlig ende av Hus VIII		
	200	010711	ØSØ	RLB	Aktivitetsområdet V på Felt 7 under utgraving – profil gjennom N-del		
	201	010711	ØSØ	RLB	Aktivitetsområdet V på Felt 7 under utgraving – profil gjennom N-del (detalj fra SV mot NØ)		
	202	010711	ØSØ	RLB	Aktivitetsområdet V på Felt 7 under utgraving – profil gjennom NV-del (detalj fra SV mot NØ)		
	203	010711	ØSØ	RLB	Aktivitetsområdet V på Felt 7 under utgraving – profil gjennom NV-del (detalj fra SV mot NØ)		
	205	010711	Ø	BID	AI 38972 plan (Hus VIII): forsenkning i toppen av ildstedet er fylt igjen med moderne masse		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 18		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	206	010711	Ø	BID	AI 38972 profil (Hus VIII)		
	207	010711	Ø	BID	AI 38972 profil (Hus VIII). Små, skjorbrente stein fra gravd halvdel til venstre.		
	208	010711	N	EHF	AD 26200 profil 1 (omgivende grøft Hus VIII)		
	209	010711	S	BID	AS 26182 plan (takbærende Hus VIII)		
	210	040711	V	TGB	Aktivitetsområdet V på Felt 7 under utgraving		
	213	040711	S	TGB	Aktivitetsområdet V på Felt 7 under utgraving		
	214	040711	N	EHF	AD 26200 profil 2 (omgivende grøft Hus VIII)		
	215	040711	S	BID	AS 26130 plan (takbærende Hus VIII)		
	216	040711	S	BID	AS 26130 profil (takbærende Hus VIII)		
	217	040711	S	BID	AS 26130 profil (takbærende Hus VIII). Steiner fra gravd halvdel til høyre.		
	218	040711	NV	TGB	AG 39176 profil (aktivitetsområdet V på Felt 7)		
	219	040711	S	BID	AS 26566 profil (inntil takbærende 38950 Hus VIII)		
	220	040711	S	BID	AS 26182 profil (takbærende Hus VIII). Steiner fra gravd halvdel til høyre.		
	221	040711	SV	TGB	AG 39230 profil (aktivitetsområdet V på Felt 7)		
	222	040711	SØ	RLB	AB 39035 profil (aktivitetsområdet V på Felt 7)		
	223	040711	NØ	TGB	AG 39286 plan (aktivitetsområdet V på Felt 7)		
	224	040711	S	BID	AS 39322 plan (takbærende Hus VIII)		
	225	040711	N	TGB	AG 39286 profil (aktivitetsområdet V på Felt 7)		
	228	040711	S	BID	AS 39322 profil (takbærende Hus VIII). Steiner fra gravd halvdel til høyre.		
	229	040711	S	BID	AS 39322 profil (takbærende Hus VIII).		
	231	040711	S	BID	Oppdaget dørstolpe i Hus VIII (AS 39667(tidligere innmålt som 26462))		
	232	040711	S	BID	Rensing av gulvflata i Hus VIII (Theo Gil, Rolf Bade, Terje Helland)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600			
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:		
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 18		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust	Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv					
	235	040711	S	BID	Hus VIII etter snitting av takbærende stolpehull, ildsted og tømning av grøft. Dørstolper nede til venstre gjenstår.					
	236	040711	S	BID	Hus VIII etter snitting av takbærende stolpehull, ildsted og tømning av grøft. Dørstolper nede til venstre gjenstår.					
	238	050711	S	BID	Kantsatte stein ved totalgraving av takbærende stolpehull 26150 i Hus VIII					
	239	050711	S	BID	AS 39343 forsøk på snitting av steinfylt dørstolpe i Hus VIII					
	240	050711	S	BID	AS 39343 forsøk på formgraving av steinfylt dørstolpe i Hus VIII					
	241	050711	V	BID	Dørstolpene i Hus VIII sett i forhold til omgivende grøft som er formgravd					
	245	050711	S	BID	Hus VIII oversikt					
	247	050711	S	BID	Hus VIII oversikt					
	249	050711	S	BID	Lysegrått siltlag under AQ 33050. Det lyse siltlaget følger formen til mange av de totalgravde strukturene på Felt 7.					
	250	050711	SV	BID	AL 38340 profil mot SV (utenfor V-vegg Hus XIII)					
	251	050711	NØ	BID	AL 38340 profil mot NØ (utenfor V-vegg Hus XIII)					
	252	050711	N	TGB	Oversikt over NV-hjørne av Felt 8					
	253	050711	V	TGB	Oversikt over NV-hjørne av Felt 8					
	255-258	050711	Ø	TGB	Jordbruksprofil SØ på Felt 7					
	260	050711	ØNØ	BID	Hellende dyrkningsflater ovenfor og umiddelbart ØNØ for jordbruksprofil på Felt 7					
	261	050711	SØ	BID	Hellende dyrkningsflater nedenfor og umiddelbart SØ for jordbruksprofil på Felt 7					
	262	050711	S	BID	Myrområde S for jordbruksprofil på Felt 7. Indre Hafrsfjord i bakgrunnen.					
	264	050711	S	BID	Rolf Bade er vill etter jordbruksspor					
	269	050711	Ø	BID	Prøveuttak ovenfor jordbruksprofil på Felt 7 (makrofossilprøve 273 og 274)					
	270	050711	Ø	BID	Prøveuttak i jordbruksprofil på Felt 7 (makrofossilprøve 275, 276 og 277)					
	271	050711	NØ	TGB	AS 28408 profil (småstolpene NV på Felt 8)					
	272	050711	NØ	TMH	AS 28430 profil (småstolpene NV på Felt 8)					

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008	Flyfotoregnr.:	Datering:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 18	Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust	Gnr.: 3 Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	273	050711	NØ	TGB	AS 28887 profil (småstolpene NV på Felt 8)		
	274	050711	NØ	TMH	AS 28454 profil (småstolpene NV på Felt 8)		
	275	050711	Ø	TGB	AS 39460 profil (småstolpene NV på Felt 8)		
	276	050711	NØ	TMH	AS 28480 profil (småstolpene NV på Felt 8)		
	277	050711	NØ	TGB	AS 28490 profil (småstolpene NV på Felt 8)		
	278	050711	NØ	TGB	AS 28383 og 28363 profil (småstolpene NV på Felt 8)		
	279	050711	NØ	TMH	AS 28350 profil (småstolpene NV på Felt 8)		
	280	050711	NØ	TMH	AS 28338 profil (småstolpene NV på Felt 8)		
	281	050711	NØ	TGB	AS 28575 profil (småstolpene NV på Felt 8)		
	282	050711	NØ	TGB	AS 28677 profil (småstolpene NV på Felt 8)		
	283	050711	NØ	TGB	AS 28565 profil (småstolpene NV på Felt 8)		
	284	050711	NØ	TMH	AS 28552 profil (småstolpene NV på Felt 8)		
	285	050711	NØ	TMH	AS 28515 profil (småstolpene NV på Felt 8)		
	286	050711	NØ	TGB	AS 28500 profil (småstolpene NV på Felt 8)		
	287	060711	NØ	TMH	AS 28696 profil (småstolpene NV på Felt 8)		
	288	060711	NØ	TMH	AS 28637 profil (småstolpene NV på Felt 8)		
	289	060711	NØ	TMH	AS 28665 profil (småstolpene NV på Felt 8)		
	290	060711	NØ	TMH	AS 28655 profil (småstolpene NV på Felt 8)		
	291	060711	NØ	TMH	AS 28637 profil (småstolpene NV på Felt 8)		
	292	060711	NØ	TGB	AS 28530 profil (småstolpene NV på Felt 8)		
	293	060711	SSV	BID	Hus VIII: dørstolpene totalgravd. Steiner fra stolpene lagt opp ved siden av nedgravingene.		
	295	060711	SV	BID	Hus VIII: dørstolpene, takbærende stolpehull, ildsted og grøft totalgravd.		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 18	Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust	Gnr.: 3 Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildenr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	298	060711	SV	BID	Hus VIII: dørstolpene, takbærende stolpehull, ildsted og grøft totalgravd.		
	299	060711	NV	BID	AK 27212 plan (mellom Hus VIII og Hus IX)		
	300	060711	SV	BID	AK 27212 profil (mellom Hus VIII og Hus IX)		

Kommentar fotografer: Theo Gil (TGB), Barbro Dahl (BID), Rolf Bade (RLB), Sean Denham (SDD), Eirin Frey (EHF), Terje Helland (TMH)

FOTOLISTE

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011		Askeladden ID: 112333, 112418		Aks.nr.: 2010/10		Musnr.: S12600	
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:			
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 19		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv						
	1	060711	NV	TMH	AS 28395 profil (småstolper NV på Felt 8)						
	2	060711	NV	TMH	AS 28311 profil (småstolper NV på Felt 8)						
	3	060711	NV	TMH	AS 28324 profil (småstolper NV på Felt 8)						
	4	060711	NV	TMH	AS 28615 profil (småstolper NV på Felt 8)						
	5	060711	NV	TMH	AS 39710 profil (småstolper NV på Felt 8)						
	6	060711	NV	TMH	AS 39702 profil (småstolper NV på Felt 8)						
	7	060711	NV	TMH	AS 39718 profil (småstolper NV på Felt 8)						
	11	060711	NV	TGB	Hus XV og XIV						
	13	060711	NV	TGB	Hus XV markert med grønne plater og Hus XIV markert med røde plater						
	15	060711	VNV	TGB	Hus XV markert med grønne plater og Hus XIV markert med røde plater						
	16	060711	NNV	BID	Hus XIV markert med røde plater						
	17	060711	NNV	BID	Hus XV markert med grønne plater og Hus XIV markert med røde plater						
	20	080711	NV	TMH	AS 31081 profil (SV på Felt 1)						
	22	110711	NV	TMH	AS 31974 profil (SV på Felt 1)						
	23	110711	NV	TMH	AS 30505 profil (SV på Felt 1)						
	24	110711	NV	TMH	AS 31322 profil (SV på Felt 1)						
	25	110711	NV	TMH	AS 31957 profil (SV på Felt 1)						
	26	110711	NV	TMH	AS 30538 profil (SV på Felt 1)						
	27	110711	NV	TMH	AS 32160 profil (SV på Felt 1)						
	28	110711	NV	TMH	AS 30950 profil (SV på Felt 1)						

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 19		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	29	110711	NV	TMH	AS 30960 profil (SV på Felt 1)		
	30	110711	NV	TMH	AS 30616 profil (SV på Felt 1)		
	31	110711	N	TGB	Mulig hus SV på Felt 1 markert med røde plater		
	32	110711	N	TGB	Mulig hus SV på Felt 1 markert med grønne og røde plater		
	33	110711	N	TGB	AS 30910 profil (SV på Felt 1)		
	34	110711	N	TGB	AS 30895 profil (SV på Felt 1)		
	35	110711	N	TGB	AS 30883 profil (SV på Felt 1)		
	36	110711	N	TGB	AS 30870 profil (SV på Felt 1)		
	37	110711	N	TGB	AS 30972 profil (SV på Felt 1)		
	38	110711	N	TGB	AS 30983 profil (SV på Felt 1)		
	39	110711	N	TGB	AS 30777 profil (SV på Felt 1)		
	40	110711	N	TGB	AS 30937 profil (SV på Felt 1)		
	41	110711	N	TGB	AS 30570 profil (SV på Felt 1)		
	42	110711	N	TGB	AS 30788 profil (SV på Felt 1)		
	43	110711	N	TGB	AS 31003 profil (SV på Felt 1)		
	44	110711	N	TGB	AS 30553 profil (SV på Felt 1)		
	45	110711	N	TGB	AS 30522 profil (SV på Felt 1)		
	46	110711	N	TGB	AS 30703 profil (SV på Felt 1)		
	47	110711	N	TGB	AS 30727 profil (SV på Felt 1)		
	48	110711	N	TGB	AS 32074 profil (SV på Felt 1)		
	49	110711	N	TGB	AS 30767 profil (SV på Felt 1)		
	50	110711	N	TGB	AS 31055 profil (SV på Felt 1)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 19		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	51	110711	N	TGB	AS 30747 profil (SV på Felt 1)		
	52	110711	N	TGB	AS 30737 profil (SV på Felt 1)		
	53	110711	N	TGB	AS 31308 profil (SV på Felt 1)		
	54	110711	N	TGB	AS 32082 profil (SV på Felt 1)		
	55	110711	N	TGB	AS 31043 profil (SV på Felt 1)		
	56	110711	N	TGB	AS 31256 profil (SV på Felt 1)		
	57	110711	N	TGB	AS 31244 profil (SV på Felt 1)		
	58	110711	N	TGB	AS 32108 profil (SV på Felt 1)		
	59	110711	Ø	TGB	AS 31030 profil (SV på Felt 1)		
	60	110711	N	TGB	AS 30125 profil (SV på Felt 1)		
	61	110711	N	TGB	AS 30158 og 30150 profil (SV på Felt 1)		
	62	110711	N	TGB	AS 30085 profil (SV på Felt 1)		
	63	110711	N	TGB	AS 30115 profil (SV på Felt 1)		
	64	110711	N	TGB	AS 30105 profil (SV på Felt 1)		
	65	110711	N	TGB	AS 29995 profil (SV på Felt 1)		
	66	110711	N	TGB	AS 30065 profil (SV på Felt 1)		
	67	110711	N	TGB	AS 30055 profil (SV på Felt 1)		
	68	110711	N	TGB	AS 30045 profil (SV på Felt 1)		
	69	110711	N	TGB	AS 32028 profil (SV på Felt 1)		
	70	110711	N	TGB	AS 30035 profil (SV på Felt 1)		
	71	110711	N	TGB	AS 30005 profil (SV på Felt 1)		
	72	110711	N	TGB	AS 29940 profil (SV på Felt 1)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008	Flyfotoregnr.:	Datering:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 19	Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust	Gnr.: 3 Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	73	110711	N	TGB	AS 30020 profil (SV på Felt 1)		
	74	110711	N	TGB	AS 29930 profil (SV på Felt 1)		
	75	110711	N	TGB	AS 31951 profil (SV på Felt 1)		
	76	110711	N	TGB	AS 31944 profil (SV på Felt 1)		
	77	110711	N	TGB	AS 31937 profil (SV på Felt 1)		
	78	110711	N	TGB	AS 31930 profil (SV på Felt 1)		
	79	110711	N	TGB	AS 29920 profil (SV på Felt 1)		
	80	110711	N	TGB	AS 31984 profil (SV på Felt 1)		
	82	110711	NNV	BID	Hus XVI markert med grønne plater		
	85	110711	NV	BID	Hus XVI i relasjon til Hus XV (grønne plater) og Hus XIV (røde plater)		
	86	110711	NV	TGB	Barbro Dahl ved Hus XVI og Eirin Frey nedenfor Hus XIV og XV		
	89	120711	NNV	EHF	AS 40350 plan (takbærende Hus XVI)		
	90	120711	NNV	EHF	AS 40350 profil (takbærende Hus XVI)		
	91	120711	NNV	EHF	AS 33770 plan (takbærende Hus XVI)		
	92	120711	NNV	EHF	AS 33770 profil (takbærende Hus XVI)		
	93	120711	NNV	EHF	AS 33744 plan (takbærende Hus XVI)		
	94	120711	NNV	EHF	AS 33744 profil (takbærende Hus XVI)		
	96	120711	NV	EHF	Hus XVI – oversikt etter snitting av tre takbærende stolpehull		
	97	120711	NV	TMH	AS 29123 profil (SØ på Felt 8)		
	98	120711	NV	TMH	AS 33495 profil (SØ på Felt 8)		
	100	120711	NV	TMH	AS 33288 profil (SØ på Felt 8)		
	101	120711	NV	TGB	AS 29087 profil (SØ på Felt 8)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008	Flyfotoregnr.:	Datering:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 19	Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust	Gnr.: 3 Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	102	120711	NV	TGB	AS 29076 profil (SØ på Felt 8)		
	103	120711	NV	TGB	AS 29143 profil (SØ på Felt 8)		
	104	120711	N	TGB	AS 33557 profil (SØ på Felt 8)		
	105	130711	V	TMH	AS 40228 plan (takbærende Hus XV)		
	106	130711	V	RLB	AS 33671 plan (takbærende Hus XV)		
	107	130711	NV	TGB	Snitting, dokumentasjon og uttak av makrofossilprøver fra Hus XIV–XVI (Rolf Bade, Terje Helland, Eirin Frey)		
	108	130711	NV	TGB	Bokser for uttak av prøver fra Hus XV er markert med blå plater, bokser til prøver fra Hus XIV med røde plater.		
	109	130711	NV	TGB	Bokser for uttak av prøver fra Hus XV er markert med blå plater, bokser til prøver fra Hus XIV med røde plater.		
	111	130711	N	TGB	Utstyr for snitting, dokumentasjon og prøveuttak.		
	113	130711	S	TGB	Terje Helland tar ut makrofossilprøve fra takbærende stolpehull i Hus XV		
	115	130711	S	TGB	Terje Helland tar ut makrofossilprøve fra takbærende stolpehull i Hus XV		
	116	130711	S	TGB	Terje Helland tar ut makrofossilprøve fra takbærende stolpehull i Hus XV		
	118	130711	V	TMH	AS 40200 plan (takbærende Hus XV)		
	119	130711	V	TGB	AS 40253 plan (takbærende Hus XV)		
	120	130711	V	RLB	AS 33671 profil (takbærende Hus XV)		
	121	130711	SV	EHF	AV 41100 profil (grøft rundt Hus XVI)		
	122	130711	V	TGB	AS 40253 profil (takbærende Hus XV)		
	125	130711	V	TMH	AS 40200 profil (takbærende Hus XV)		
	126	130711	V	TMH	AS 40228 profil (takbærende Hus XV)		
	127	130711	V	TGB	AS 40214 plan (takbærende Hus XV)		
	128	130711	SV	EHF	AD 41266 profil (del av grøft rundt Hus XVI)		
	129	130711	V	RLB	AS 33896 plan (takbærende Hus XV)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 19		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust
AmS arkivnr		Bildenr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv	
	130	130711	V	TGB	AS 40214 profil (takbærende Hus XV)		
	131	130711	NNV	EHF	AS 33714 plan (takbærende Hus XIV)		
	132	130711	V	RLB	AS 33896 profil (takbærende Hus XV)		
	133	130711	NNV	EHF	AS 33714 profil (takbærende Hus XIV)		
	134	130711	V	TMH	AS 40188 plan (takbærende Hus XV)		
	135	130711	NNV	EHF	AS 40160 plan (takbærende Hus XIV)		
	136	130711	SV	RLB	AS 40296 plan (takbærende Hus XV)		
	137	130711	V	RLB	AS 40316 plan (takbærende Hus XV)		
	138	130711	V	TMH	AS 40174 plan (takbærende Hus XV)		
	139	130711	V	TGB	AS 40240 plan (takbærende Hus XV)		
	140	130711	NNV	EHF	AS 40160 profil (takbærende Hus XIV)		
	142	130711	V	TMH	AS 40174 profil (takbærende Hus XV)		
	143	130711	V	TMH	AS 40188 profil (takbærende Hus XV)		
	144	130711	NNV	EHF	AS 39890 plan (takbærende Hus XIV)		
	145	130711	V	TGB	AG 40444 plan (Hus XV)		
	146	130711	V	TMH	AS 39877 plan (takbærende Hus XV)		
	147	130711	V	RLB	AS 39950 plan (takbærende Hus XV)		
	149	130711	V	TMH	AS 39877 profil (takbærende Hus XV)		
	150	130711	V	TMH	AS 39877 profil (takbærende Hus XV)		
	151	130711	NNV	EHF	AS 39890 profil (takbærende Hus XIV)		
	152	130711	V	RLB	AS 40130 plan (takbærende Hus XV)		
	153	130711	NNV	EHF	AS 39936 plan (takbærende Hus XIV)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 19		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	154	130711	V	RLB	AS 40130 profil (takbærende Hus XV)		
	155	130711	NNV	EHF	AS 39936 profil (takbærende Hus XIV)		
	157	130711	V	RLB	AS 33778 plan (takbærende Hus XV)		
	158	130711	N	TGB	Ildsteder, groper og luftekanal i boligdel Ø i Hus XV		
	160	130711	V	TGB	Ildsteder, groper og luftekanal i boligdel Ø i Hus XV		
	161	130711	Ø	EHF	AD 39915 plan (grøft midt i Hus XIV)		
	162	130711	Ø	RLB	AS 33778 profil (takbærende Hus XV)		
	163	130711	Ø	EHF	AD 39915 profil (grøft midt i Hus XIV)		
	166	130711	V	TGB	AI 40383 profil, luftekanal til venstre (Hus XV)		
	167	130711	N	TGB	AG 40444 profil (Hus XV)		
	168	130711	N	TGB	AD 40404 profil (Hus XV)		
	169	130711	V	RLB	AI 40325 plan (Hus XV)		
	170	130711	NV	EHF	AI 33827 plan (Hus XIV)		
	171	130711	V	TMH	AG 29326 profil (Hus XV)		
	172	140711	NV	BID	AS 33722 og 33734 plan (Hus XVI)		
	174	140711	SV	BID	AS 33722 profil (Hus XVI)		
	175	140711	SV	BID	AS 33734 profil (Hus XVI)		
	177	140711	NØ	BID	AI 33827 profil (Hus XIV)		
	179	140711	V	RLB	AS 40282 plan (Hus XV)		
	180	140711	NØ	BID	AD 41300 profil (utstikker fra AD 41100 i Hus XVI)		
	181	140711	SV	RLB	AS 35033 plan (Hus XV)		
	182	140711	V	RLB	AS 40282 profil (Hus XV)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600			
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:		
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 19		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust	Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildenr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv					
	183	140711	V	RLB	AS 41414 plan (Hus XV)					
	184	140711	V	TMH	AI 33690 profil (Hus XV)					
	186	140711	V	TMH	Relasjonen mellom AI 33690 og AG 29326 til høyre (Hus XV)					
	187	140711	V	TMH	AG 40325 profil (Hus XV)					
	190	140711	V	TMH	Anlegg i boligdelen Ø i Hus XV					
	192	140711	V	TMH	Hus XV oversikt etter snitting av anlegg					

Kommentar fotografer: Theo Gil (TGB), Barbro Dahl (BID), Rolf Bade (RLB), Sean Denham (SDD), Eirin Frey (EHF), Terje Helland (TMH)

FOTOLISTE

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011		Askeladden ID: 112333, 112418		Aks.nr.: 2010/10		Musnr.: S12600	
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:		Datering:			
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 20		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola		Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildernr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv						
	1	140711	NNV	BID	AS 33761 og 33751 profil (NV for Hus XVI)						
	5	140711	NØ	EHF	AI 33827 og AD 33786 profil (Hus XIV)						
	6	140711	N	TMH	AN 40186 plan (staurhull ved Hus XIV)						
	7	140711	N	TMH	AN 40187 plan (staurhull ved Hus XIV)						
	8	140711	NØ	TMH	AS 40614 og 40626 plan (Hus XIV)						
	9	140711	N	TMH	AS 40509 plan (Hus XIV)						
	10	140711	VNV	BID	AG 41044 under graving (Hus XV)						
	11	140711	NV	RLB	AS 41424 plan (Hus XIV/XV)						
	12	140711	NØ	TMH	AS 40594 plan (Hus XIV/XV)						
	13	140711	NØ	EHF	AS 41442 profil (Hus XIV)						
	14	140711	NV	RLB	AS 41424 profil (Hus XIV/XV)						
	16	140711	NØ	TGB	AI 33827 og AD 33786 profil (Hus XIV)						
	17	140711	NØ	TGB	Overgangen mellom luftekanal (33786) og ildsted (33827) i Hus XIV						
	20	140711	NØ	TGB	AI 33827 – uttak av prøver frå profil (Hus XIV)						
	21	140711	NV	TGB	Hus XV og XIV oversikt						
	24	150711	Ø	TMH	AS 40472 profil (S på Felt 8)						
	30	150711	V	BID	AG 41044 profil (Hus XV)						
	31	150711	Ø	BID	AI 33827 og AD 33786 profil (Hus XIV)						
	33	150711	NV	TGB	Oversikt over Hus XIV, XV og XVI						
	36	150711	NV	TGB	Hus XIV etter snitting						

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 20		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	
				Gård: Myklebust		Gnr.: 3	Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	38	150711	SØ	EHF	AD 33786 profil (Hus XIV)		
	39	150711	S	TMH	AD 40525 plan (Hus XIV)		
	40	150711	S	TMH	AD 40525 formgraves (Hus XIV)		
	42	150711	V	BID	AV 40644 profil mot V (Hus XV)		
	43	150711	V	BID	AV 40644 er fylt med nevestore stein (Hus XV)		
	44	150711	Ø	BID	AV 40644 profil mot Ø (Hus XV)		
	45	150711	V	BID	AV 40800 profil (Hus XIV)		
	46	150711	V	BID	AV 40800 (Hus XIV)– grøftas form sammenlignet med den steinfylte grøfta rundt Hus XV (AV 40644)		
	49	150711	Ø	BID	Ildsted 33827 og luftekanal AD 33786 formgravd (Hus XIV)		
	51	150711	S	TMH	AD 40525 er formgravd og leder inn til ildsted 33827 i Hus XIV		
	53	150711	NV	TMH	De to formgravde luftekanalene ut fra ildstedet i Hus XIV		
	54	150711	NV	EHF	Snitt gjennom de ulike grøftene rundt Hus XVI øverst, XV i midten og XIV nederst		
	56	150711	S	TGB	Åkerhakk øverst ved knekken til hellinga mot S på Felt 7		
	57	150711	S	TGB	Detaljbilde av parallelle ardspar som viser starten av pløyd åker		
	60	150711	Ø	TGB	Jordprofil åkerhakk		
	61	180711	SSV	EHF	AV 33871 profil (Hus XIV)		
	64	180711	SSØ	BID	AV 40644 fylt med nevestore steiner (Hus XV)		
	65	180711	Ø	BID	Profil gjennom møtepunkt i Ø mellom AV 40800 til høyre (Hus XIV) og 40644 til venstre (Hus XV)		
	66	180711	V	BID	Profil gjennom møtepunkt i Ø mellom AV 40800 til venstre (Hus XIV) og 40644 til høyre (Hus XV)		
	67	180711	N	BID	Profil gjennom møtepunkt i V mellom AV 40800 til høyre (Hus XIV) og 40644 til venstre (Hus XV)		
	68	180711	S	BID	Profil gjennom møtepunkt i V mellom AV 40800 til venstre (Hus XIV) og 40644 til høyre (Hus XV)		
	69	180711	Ø	TGB	AG 41795 med omgivende kokegrop (Felt 1)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 20		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust
AmS arkivnr		Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv	
	71	180711	N	TGB	AG 41795 med omgivende kokegroper (Felt 1)		
	73	180711	Ø	TGB	Detalj av hellene i bunnen av ildsted N i Hus II ved totalgraving		
	75	180711	Ø	TGB	AK 41731 profil (Felt 1)		
	76	180711	NV	BID	AV 40800 profil i SØ, sett mot NV (Hus XIV)		
	77	180711	SØ	BID	AV 40800 profil i SØ, sett mot SØ (Hus XIV)		
	78	180711	SSØ	EHF	AV 40644 fylt med nevestore steiner for drenerende effekt (Hus XV)		
	79	180711	Ø	RLB	AG 41795, AK 41961 og AK 41760 profilsnitt (Felt 1)		
	80	180711	Ø	RLB	AG 41795, AK 41731, AK 41961 og AK 41760 profilsnitt (Felt 1)		
	81	180711	Ø	RLB	AK 41731 profil (Felt 1)		
	82	180711	Ø	RLB	AK 41961 profil (Felt 1)		
	83	180711	Ø	RLB	AK 41760 profilsnitt (Felt 1)		
	85	180711	NNV	BID	AV 40800 S-ende formgravd (Hus XIV)		
	86	190711	NØ	BID	AV 40644 fylt med nevestore steiner for drenerende effekt (Hus XV)		
	88	190711	V	BID	AV 40644 fylt med nevestore steiner for drenerende effekt (Hus XV)		
	89	190711	S	BID	Mulighet for å se hulrom etter stolpehull i den steinfylte grøfta (AV 40644)?		
	93	190711	S	TGB	AV 40644 fylt med nevestore steiner (Hus XV). AV 40800 tilhørende Hus XIV ovenfor.		
	95	190711	N	RLB	AS 5870 profil (Felt 1)		
	96	190711	N	RLB	AS 42079 profil (Felt 1)		
	97	190711	SSØ	EHF	AG 35770 profil (inntil jordbruksprofil på Felt 10)		
	98	190711	NV	TGB	AS 42010 profil (Felt 1)		
	99	190711	N	TGB	AS 42040 profil (Felt 1)		
	100	190711	N	TGB	AS 42030 profil (Felt 1)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008		Flyfotoregnr.:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 20		Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust
AmS arkivnr		Bildenr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv	
	101	190711	N	TGB	AS 42129 og 42141 profil (Felt 1)		
	102	190711	N	RLB	AS 8846 profil (Felt 1)		
	103	190711	N	TGB	AS profil (Felt 1)		
	104	190711	Ø	TGB	AS profil (Felt 1)		
	105	190711	N	RLB	AS profil (Felt 1)		
	106	190711	N	RLB	AS profil (Felt 1)		
	108	200711	V	BID	AK 30800 plan (V på Felt 1)		
	112	200711	N	EHF	AB 36099 profil (Felt 7)		
	116	200711	N	RLB	AS 13040 profil (Felt 1)		
	118	200711	Ø	BID	AD 18792, AS 18840 og 42550 plan (Hus I)		
	119	200711	Ø	BID	AS 18840 profil (Hus I)		
	120	200711	V	BID	AS 42550 profil (Hus I)		
	121	200711	V	TGB	Hus XVII. NØ-hjørne av Hus I i bakgrunnen.		
	122	200711	V	TGB	Hus XVII.		
	123	200711	N	TMH	AS 2142 profil (Hus XVII)		
	124	200711	N	TMH	AS 2374 profil (Hus XVII)		
	125	200711	N	EHF	AS 3501 profil (Hus XVII)		
	126	200711	V	BID	AD 18792 under utgraving (Hus I)		
	127	200711	V	BID	AD 18792 under utgraving (Hus I)		
	128	200711	N	EHF	AS 42566 profil (i ei kokegrop) (Hus XVII)		
	129	210711	S	EHF	AD 2949 profil (like Ø for Hus XVII)		
	131	210711	Ø	BID	AI 6414 plan (Hus I)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008	Flyfotoregnr.:	Datering:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 20	Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust	Gnr.: 3 Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	132	210711	N	BID	AI 6414 profil (Hus I)		
	133	210711	NV	BID	AI 6414 profil (Hus I)		
	134	210711	SV	TGB	Hus XVIII		
	136	210711	SV	TGB	Hus XVIII med grønne plater på antatte takbærende stolpehull		
	137	210711	SV	RLB	AS 30470 profil (Hus XVIII)		
	138	210711	SV	RLB	AS 30480 plan (Hus XVIII)		
	139	210711	SV	EHF	AS 31502 profil (Hus XVIII)		
	140	210711	SV	RLB	AS 30480 profil (Hus XVIII)		
	141	210711	SV	EHF	AS 42635 profil (Hus XVIII)		
	142	210711	NV	RLB	AS 30480 profil (Hus XVIII)		
	143	210711	NV	RLB	AS 30480 profil (Hus XVIII). Steiner fra gravd halvdel i bakgrunnen.		
	144	210711	S	RLB	AS 31620 plan (Hus XVIII)		
	145	210711	NØ	RLB	AS 31620 profil (Hus XVIII)		
	146	210711	V	RLB	Enorme mengder makrofossilprøver er tatt ut på Myklebust		
	147	210711	SV	EHF	AS 31517 profil (Hus XVIII)		
	149	210711	NNV	EHF	AS 31517 etter tømning (Hus XVIII). Steiner fra gravd halvdel i bakgrunnen.		
	150	210711	SSØ	EHF	AS 31620 etter tømning (Hus XVIII). Steiner fra gravd halvdel ved siden av nedgravinga.		
	151	210711	SV	RLB	Hus XVIII etter graving av stolpehull		
	152	210711	SV	RLB	Hus XVIII etter graving av stolpehull		
	154	210711	SV	RLB	AI 42720 plan (Hus XVIII)		
	155	210711	SV	RLB	Ildsted 42720 med luftkanaler i to retninger (Hus XVIII)		
	156	220711	SV	EHF	Ildsted 42720 med luftkanaler i to retninger (Hus XVIII)		

Oppdrag: Myklebust		Fornminnets art: bosetningsspor		År: 2011	Askeladden ID: 112333, 112418	Aks.nr.: 2010/10	Musnr.: S12600
Fotograf: div.		Brevjournalnr.: 07/637		FU-saknr: 03/2008	Flyfotoregnr.:	Datering:	
AmS ansv: Barbro I. Dahl		Film nr: 20	Digital ☒	Dias ☐	Kommune: Sola	Gård: Myklebust	Gnr.: 3 Bnr: 1-3, 10, 22, 30, 31, 86
AmS arkivnr	Bildenr	Dato	Retn.mot	Fotograf:	Motiv		
	157	220711	SV	RLB	AG 42700 profil (SV for Hus XVIII)		
	158	220711	S	RLB	AD 30300 profil mot S (luftekanal Hus XVIII)		
	159	220711	N	RLB	AD 30300 profil mot N (luftekanal Hus XVIII)		
	160	220711	Ø	BID	Dørheller, grøft og stolpehull like innenfor NØ-inngang Hus I		
	161	220711	V	BID	Dørheller, grøft og stolpehull like innenfor NØ-inngang Hus I		
	162	220711	S	BID	Dørheller, grøft og stolpehull like innenfor NØ-inngang Hus I		
	163	220711	N	BID	Dørheller, grøft og stolpehull like innenfor NØ-inngang Hus I		
	164	220711	V	BID	Stolpehull og lita grøft (AD 21055) under dørheller i NØ-inngang Hus I		
	165	220711	N	BID	AD 21055 under dørheller i NØ-inngang Hus I		
	167	220711	Ø	RLB	Barbro Dahl og Eirin Frey ved NØ-inngang i Hus I		
	169	220711	SØ	RLB	Barbro Dahl løfter opp dørheller innenfor NØ-inngang i Hus I		
	171	220711	SV	RLB	Hus XVIII etter formgraving av stolpehull, ildsted, luftkanaler og moderne grøft gjennom huset		
	172	220711	NNV	BID	Profil gjennom dørheller og underliggende grøft innenfor NØ-inngang Hus I		
	174	220711	Ø	BID	Etter fjerning av dørheller og formgraving av underliggende grøft innenfor NØ-inngang Hus I		
	175	220711	NNV	BID	AS 14536 profil (NØ-inngang Hus I)		
	176	220711	NNV	BID	Lokalisering av AS 14536 og AS 14545 til høyre (NØ-inngang Hus I)		
	177	220711	N	TGB	AS 41510 profil (Hus I)		
	178	220711	V	BID	Lokalisering av snitta stolpehull mellom dørkonstruksjoner lengst S i NØ-inngang Hus I		
	179	220711	V	TGB	Heller i N dørkonstruksjon NØ-inngang i Hus I		
	181	220711	N	BID	Heller i bunnen av dørkonstruksjoner NØ-inngang Hus I		
	183	220711	S	BID	Heller i bunnen av dørkonstruksjoner NØ-inngang Hus I		

Kommentar fotograf: Theo Gil (TGB), Barbro Dahl (BID), Rolf Bade (RLB), Sean Denham (SDD), Eirin Frey (EHF), Terje Helland (TMH)

S12600

- 1 *Perle* av glass. Avrundet uten plane sider. Gjennomskinnelig blå. Gruppe A n (Callmer 1977). Sidene ikke jevnt rundet, men skrår svakt utover, noe skjev. Relativt stort hull i forhold til perlas størrelse, d. hull 3,5 mm. D. 7 mm, h. 4 mm (F189).
- 2 To *skår* fra *glassbeger*. Et blått skår med slipte fasetter (F36). Randskår av lyst gulgrønt glass med pålagte tråder i samme farge (F350). St. l. 14 mm, st. br. 6 mm, st. t. 3 mm.
- 3 *Perle* av *brent leire*. Halv perle delt i to fragmenter. Oransj med mindre skader i overflata. D. hull 4 mm. D. 10 mm, h. 7 mm (F684).
- 4 Tjueni *skår* av *spannformet* kar dekorert med *profilerte kambånd* og *krysstempel*. Kleberholdig. To randskår. Buet, stort skår fra overgangen nedre buk og bunn. Trolig type D3 (Kristoffersen & Magnus 2010). St. l. 66 mm, st. br. 40 mm, st. t. 6 mm (F360, 338).
- 5 Åtte *skår* av *spannformet* kar dekorert med *perlestempler* i enkle rader mellom horisontale, *profilerte kambånd* øverst. Lengre nede enkle, buete rader av perlestempler langs ytterkanten av flettebånd (*entrelac*). Klebermagret. Fint, tynt gods. Parallell til kar fra eldre jernalders grav på Skjærpe i Hå (B4881b), Shetelig 50 (Kristoffersen & Magnus 2010). St. l. 36 mm, st. br. 35 mm, st. t. 5 mm (F360, 338, 528).
- 6 Fem *skår* av *spannformet* kar dekorert med *profilerte kambånd*. Kleberholdig. Ett randskår. Kraftig matskorpe. Trolig type C3 (Kristoffersen & Magnus 2010). St. l. 56 mm, st. br. 51 mm, st. t. 6 mm (F360).
- 7 Sekstisju *skår* av *spannformet* kar dekorert med *profilerte kambånd*. Klebermagret. Skårene bærer preg av å være slitt, flere flakete og svært fragmenterte. Stort randskår, svakt utbøyd med bred, flat overside (F314). Trolig type C3 (Kristoffersen & Magnus 2010). St. l. 50 mm, st. br. 30 mm, st. t. 7 mm (F210, 242, 245, 248, 255, 308, 309, 314, 316-318, 333, 351, 356, 359, 363, 364, 371, 375, 385, 386, 396).
- 8 Sju *skår* av *spannformet* kar dekorert med *trebåndsfletting*. Horisontale linjer under randen. Kleberholdig. Kraftig matskorpe. To randskår, jevnt avrundet vulst. Trolig type D2, jf. nr. 217 (Kristoffersen & Magnus 2010). St. l. 50 mm, st. br. 54 mm, st. t. 8 mm (F716).

Skår skilt utifra variasjon i dekorformer:

- 9 Tjue *spannformete leirkarskår* med *stempeldekor* fra inntil tolv ulike kar. Alle kleberholdige. Tre skår med horisontal rad av *kamstempler* i kombinasjon med horisontale linjer, trolig fra samme kar (F82, 433). Fem skår stempeldekorert med varianter av *små knotter*, tre med enkel rad av knotter (F256, 288, 522), to med

- dobbel rad (F488, 415), ett med trippel rad (F433). Fire skår med *særskilt tilskårne stempler*. Randskår med flerdoble buer over profilerte kambånd (F568). Skår med nydelig tilskårne S-er i rekke med profilerte kambånd over og under (F473). Skår dekorert med triangler tolket som særskilt tilskåret stempel under profilert kambånd (F672). Skår med mulig stempeldekor i form av innsnevrende linjer eller stråler. Svært lite skår (F280). Åtte skår med *perlestempler*. To skår med enkel perlerad over profilerte kambånd fra samme kar (F244, 387). To skår med dobbel perlerad mellom profilerte kambånd fra samme kar (F524, 525). Tre små skår med enkel perlerad og linjedekor (F360, 387, 514). Det ene med så store stempler at det muligens kan karakteriseres som *rørstempler* (F490). Bolleformet, trolig sein form (jf. 257 Kristoffersen & Magnus 2010). St. l. 34 mm, st. br. 53 mm, st. t. 6 mm.
- 10** Ni *spannformete leirkarskår* dekorert med *entrelac* fra tre ulike kar. Kleberholdige. To fra samme kar med buete, firdoble bånd under horisontale, trolig profilerte kambånd (F256, 445). Tre små fliser tilhører muligens samme kar (F387). Fire skår med små, firdoble bånd i 90 graders vinkel på hverandre (F383, 409, 360). Skårene gir et svært smårutet inntrykk, trolig type D2 (jf. 223 Kristoffersen & Magnus 2010). St. l. 33 mm, st. br. 31 mm, st. t. 4,5 mm.
- 11** Elleve *spannformete leirkarskår* dekorert med *kambånd* trolig fra sju ulike kar. Alle kleberholdige. Et randskår med kambånd, trolig en eldre type (jf. AB4 nr. 95 Kristoffersen og Magnus 2010). Mindre kleberholdig enn de øvrige. Ti skår dekorert med profilerte kambånd. Fire av skårene trolig fra samme kar (F295, 336, 337). To skår fra annet kar (F254, 267). Fire skår tilhørende ulike kar (F59, 377, 455, 642). St. l. 35 mm, st. br. 26 mm, st. t. 6 mm.
- 12** Trettisju *spannformete leirkarskår* med dekor. Hovedsakelig linjedekor. Kleberholdige. Mange av dem slitte. Flere med matskorpe. St. l. 78 mm, st. br. 57 mm, st. t. 5 mm. (F229, 234, 238, 265, 293, 321, 331, 339, 340, 352, 360, 393, 394, 412, 413, 429, 430, 432, 440, 489, 505, 513, 556, 563, 476).
- 13** Etthundreogåttifire *spannformete leirkarskår* uten dekor. Kleberholdige. Elleve randskår, tre bunnskår. St. l. 66 mm, st. br. 56 mm, st. t. 8 mm (F9, 10, 60, 62, 69, 78, 80, 81, 219, 225, 241, 258, 262, 286, 287, 292, 296, 297, 298, 303, 305, 307, 330, 332, 335, 338, 341, 348, 349, 360, 361, 366, 378, 380, 384, 389, 397, 400, 406, 411, 422, 424, 430, 437, 442, 472, 482, 484, 490, 492, 496, 506, 522, 527, 551, 562, 606, 627, 628, 630, 675, 745, 765).
- 14** Sju *spannformete skår*. Kleberholdige med større kvartskorn og synlige *asbesttråder*, trolig fra samme kar. Udekorerte. St. l. 17 mm, st. br. 18 mm, st. t. 6 mm (F392).
- 15** Sytten *sortglittete leirkarskår* med *dekor*. Tre skår fra samme kar med horisontale og skrå *linjer*, kraftig utsvingt, trolig under hals på hankekar (F29). Ett bunnskår med avrundete triangler *stemplet* i rad, som små føtter (F761). Et konkavt skår med rette og skrå kambånd (F6). Ett skår med *negledekor*, jf. R364 (F38). De fleste skår har linjedekor (F211, 250, 410, 456, 474, 555, 626, 646, 647, 714). Det ene likner R361 og R365 (F410). St. l. 40 mm, st. br. 37 mm, st. t. 7 mm.

- 16** Etthundreognittini *sortglittete leirkarskår* uten dekor. Fjorten randskår (F19, 53, 98, 224, 225, 365, 390, 419, 422, 443, 467, 481, 560, 759). Fire større bunnskår (F95, 534, 639). Seks skår med matskorpe (F8, 11, 18, 405, 480, 552). St. l. 50 mm, st. br. 58 mm, st. t. 8 mm (F1, 7, 8, 11, 15, 18-20, 24, 25, 50, 52, 74, 77, 83-85, 87, 90, 92, 97, 160, 161, 193, 203, 204, 206, 208, 212, 226, 230, 232, 233, 235, 246, 247, 252, 253, 260, 264, 272, 274, 277-279, 281, 283, 284, 301, 303, 307, 310, 315, 317, 320, 323, 329, 332, 359, 367, 402, 404, 405, 424, 436, 441, 466, 480, 507, 522, 542, 544, 552, 571, 578, 585, 587, 599, 600, 607, 612, 613, 615-617, 619, 621, 623, 624, 627, 629, 647, 648, 650, 695, 702, 722, 725, 728, 751, 760).
- 17** Tre *leirkarskår* av udefinert type med *dekor og fingermerker* fra tre ulike kar. Finmagret, tykt skår med fiskebeinsmønster (F35). Det ene et tykt, mørkt randskår med to fingermerker på innsida av randen (F519). Et tykt skår med rød utside med to tette, runde fingermerker (F553). Et skår med matskorpe (F553). St. l. 48 mm, st. br. 36 mm, st. t. 9 mm.
- 18** Seksten udekorerte *skår* fra samme grove kar. Organiske rester på ut- og innsida. Fire av dem randskår. Bred, flat rand. Buer gradvis utover under randen. St. l. 82 mm, st. br. 56 mm, st. t. 13 mm (F14).
- 19** Trehundreogførtisju *leirkarskår* av udefinert type uten dekor. Det ene skåret muligens fra en kopp med stett (F763). Atten randskår (F43, 58, 75, 263, 271, 500, 502, 531, 535, 543, 570, 640, 656, 657, 752, 757, 758), ett av dem enkelt tilknepet (F638). Fire bunnskår (F58, 291, 518). Et skår fra hals (F565). Trettien skår med matskorpe (F94, 249, 251, 414, 454, 463, 501, 509, 518, 520, 549, 555, 561, 570, 598, 640, 654, 685, 726). St. l. 61 mm, st. br. 34 mm, st. t. 11 mm (F2-4, 12, 13, 21, 23, 26, 27, 31, 34, 37, 39, 42, 45-49, 54-57, 61, 64, 66-68, 70-73, 79, 86, 88, 89, 91, 93, 141, 153, 158, 200, 207, 217, 223, 227, 228, 236, 240, 243, 257, 259, 261, 268-270, 273, 276, 282, 283, 299, 300, 302, 311, 319, 322, 324, 328, 353-355, 362, 370, 381, 391, 395, 398, 416, 417, 420, 421, 428, 431, 434, 435, 439, 444, 446-450, 452, 457, 459, 468, 470, 477-479, 490, 498, 499, 501, 508, 510, 516, 517, 521-523, 529, 530, 532, 536-538, 545, 547, 548, 550, 566, 572-575, 579-581, 583, 585, 586, 589, 590, 592, 594, 595, 597, 600, 601, 605, 608-611, 614, 622, 625, 626, 631, 636, 638, 641, 645, 648, 652, 655, 658, 659, 680, 681, 688-690, 701-703, 707, 731, 736, 737, 744, 753, 756, 767, 768).
- 20** Fire *ildslagningssteiner* av *kvartsitt*. En stor, rund (F285). En mindre, oval med slipespor etter jerntegn (F651). Ett fragment (F487), ett emne (F780). St. l. 117 mm, st. br. 60 mm, st. t. 50 mm.
- 21** *Spinnehjul* av *kleber* med strekdekor. Hvelvet basis og topp, konvekse sideflater (Høigård Hofseth 1995). Strekdekoren noe ujevn og slitt. Diam. hull 9 mm. Diam. 31 mm, h. 21 mm (F673).
- 22** To *vevlodd*. Et av *kleber*, noe skadet av furer på ene flatsiden med asentralt hull og oval form (F461). Et av *brent leire*, fragmentert i ni biter. Seks av bitene sammenlimt,

- men vanskelig å avgjøre opprinnelig form og størrelse (F554). St. l. 125 mm, st. br. 71 mm, st. t. 30 mm.
- 23 To *fiskesøkker* av *bergart*. Ovale. Det ene med dyp, sammenhengende fure (F729). Det andre med svak fure rundt deler av steinen (F749). St. l. 60 mm, st. br. 44 mm, st. t. 39 mm.
- 24 *Pimpstein* med *slipespor*. St. l. 57 mm, st. br. 41 mm, st. t. 37 mm (F190).
- 25 Tre *underliggere* til *skubbekvern*. Den ene hel (F483), to andre fragmenterte (F569, 746). St. l. 500 mm, st. br. 310 mm, st. t. 86 mm.
- 26 Femten *malesteiner*. Den ene løper til *skubbekvern* F483 (F495). St. l. 103 mm, st. br. 65 mm, st. t. 41 mm (F205, 494, 539-541, 564, 567, 593, 674, 682, 741, 742, 747, 766).
- 27 Sju *bryner*. To lange *skiferbryner* (F312, 764). Ett helt *kvartsbryne* med *slipefure* (F676). Fem fragmenter av *bryner*, to av dem passer sammen (F649). Tre av *bergart* (F342, 649), et av *kvartsitt* (F721), et av *skifer* (F643). St. l. 298 mm, st. br. 41 mm, st. t. 24 mm (F312, 342, 644, 649, 676, 721, 764).
- 28 *Slipehelle*. Stor, flat med *slipt overflate*. St. l. 187 mm, st. br. 100 mm, st. t. 40 mm (F493).
- 29 Tre fragmenter av *slipte steiner*. To små fragmenter hører sammen (F218, 231). Flat stein med fint *slipt overflate* med ukjent funksjon. St. l. 37 mm, st. br. 20 mm, st. t. 18 mm (F559).
- 30 Tre flate, tilhugde *skiferplater*. Muligens *lokk* til *krukker*. Et sirkulært, grovt tilhugd (F718). Et ovalt (F715). Et halvt, sirkulært (F32). St. l. 113 mm, st. br. 110 mm, st. t. 15 mm.
- 31 Seks runde steiner. *Kosesteiner*. St. l. 75 mm, st. br. 47 mm, st. t. 25 mm (F30, 44, 294, 603, 686, 720).
- 32 *Ildflint*. Butt og slitt i kortendene, mange uregelmessige avspaltninger langs sidekantene. St. l. 60 mm, st. br. 22 mm, st. t. 13 mm (F708).
- 33 To *vestlandsøkser* av *grønnstein*. Korte, firsidige *tverrøkser* med rektangulært til svakt rundet *tverrsnitt*. Enkelte skader i form av små *avskallinger* på de *tverrslipte eggene*. St. l. 67 mm, st. br. 44 mm, st. t. 20 mm (F16, 754).
- 34 *Skraper* av *flint*. Stort sirkulært avslag med kraftig *retusj* i nesten hele omkretsen. Bratt til *skrå retusj*. St. l. 56 mm, st. br. 44 mm, st. t. 11 mm (F28).
- 35 To *kjernefragment* av *flint*. Det ene *brent* (F511). Det andre del av ei uregelmessig *kjerne* (F755). St. l. 33 mm, st. br. 22 mm, st. t. 15 mm.
- 36 Tjuefire vanlige *avslag* av *flint*. St. l. 46 mm, st. br. 49 mm, st. t. 15 mm (F162, 327, 424, 433, 441, 465, 484, 489, 504, 514, 515, 522, 526, 528, 557, 691, 692, 700, 709, 712, 719, 735, 739).
- 37 Tre vanlige *avslag* av *kvarts*. St. l. 26 mm, st. br. 20 mm, st. t. 7 mm (F317, 392, 604).
- 38 To *biter* av *flint*. St. l. 30 mm, st. br. 26 mm, st. t. 15 mm (F591, 762).
- 39 To *biter* av *kvarts*. St. l. 82 mm, st. br. 62 mm, st. t. 22 mm (F720).
- 40 *Bit* av *rombeporfyr*. St. l. 22 mm, st. br. 19 mm, st. t. 12 mm (F272).

- 41 *Beltespenne* av *jern*. Sirkulær. To fordypninger, trolig korroderte hull, midt i den runde delen. D. 22 mm, t. 8 mm (F453).
- 42 To deler av *jernkrok*. Delene passer ikke sammen, men er trolig del av samme gjenstand. Den korte enden med krok eller hempe er relativt spinkel. Den tykke delen med trekantet snitt. St. l. 120 mm, st. br. 17 mm, st. t. 14 mm (F475).
- 43 *Klinknagle*. Hel klinknagle av *jern* med ovalt hode og rektangulær roe. L. 30 mm, br. hode 21 mm, t. stilk 6 mm (F512).
- 44 Ti *spikre* av *jern*, hvorav tre hele. Sirkulære til ovale hoder. St. l. 44 mm, st. br. hode 22 mm, st. t. stilk 8 mm (F65, 99, 401, 445, 446, 451, 464, 477, 546, 576).
- 45 Tjuefem *jernfragmenter*. Et fragment med trekull og tre av bartre og løvtre (F188). St. l. 68 mm, st. t. 7 mm (F51, 268, 289, 290, 360, 391, 407, 418, 427, 477, 546, 643, 687, 713, 717).
- 46 Elleve biter *jernholdig materiale* av ukjent art. Muligens spor etter jernbearbeiding. Samlet vekt 100,83 gram (F748).
- 47 Tretten biter *jernslag*. Samlet vekt 138,8 gram. St. l. 66 mm, st. br. 35 mm, st. t. 30 mm (F5, 282, 284, 334, 347, 351, 368, 394, 420, 482, 496, 637).
- 48 *Nål* av *bein* med bøyd ende. L. 21 mm, t. 3 mm (F485).
- 49 *Brente bein*. Se rapport ved Sean Denham (AM oppdragsrapport 2012/7).
- 50 *Brent leire*. Fem poser tatt ut som representativt utvalg fra ovnsanlegg i Hus I (F618, 632-635). Samlet vekt 629 gram (F22, 41, 76, 203, 325, 618, 653, 696).
- 51 Biter av *bark*. Ubrent (F209, 220, 221, 234, 269, 276, 277, 298, 304, 306, 313, 315, 320, 326, 329-332, 334, 349, 354, 357, 361, 362, 369, 372, 382, 385, 391, 394, 405, 408, 421, 446, 489, 504, 505, 514, 523, 533).
- 52 Brent *kvist* (F584).
- 53 Tre biter *ukjent materiale*, trolig *organisk*. Brent. St. l. 34 mm, st. br. 22 mm, st. t. 15 mm (F242, 462).
- 54 *Tre*. Ubrent. St. l. 30 mm, st. br. 12 mm, st. t. 7 mm (F407, 503).

Funn fra grav 327 er holdt samlet (nr. 55–71):

- 55 *Forsølvet ringnål* av *bronse*, dekorert med to parallelle *linjer* på overside og langs kantene av den rektangulære nåla. Belagt med *pels*, *lær* og *trefragmenter*. Avknekt spiss hvor pelsen er fjernet. Siden mesteparten av nåla er omsluttet av pels, er det vanskelig å få nærmere innsikt i dekor og form. Inntil videre antas gjenstanden å være av Petersens simple ringnåler, gruppe a, hvor ringen har et sirkelrundt tverrsnitt og nåla bøyer seg om ringen (Petersen 1928:192). Trefragmenter funnet under nåla er vurdert til å være av bartre (F192, Amundsen 2010). L. 108 mm, br. 5 mm, h. 2 mm. Diam. ring 26 mm (F181).
- 56 *Øks* av *jern* nærmest som Petersen type F, med bevarte rester av *treskaft*. Antydning til avsats på bladet, trukket bakover mot halsen. Sprekkdannelse langs skafthullsflukene. Tilsynelatende jevnt buet toppflik og buet til svakt spiss bunnflik. L.

- 21,5 cm, br. egg 15 cm, h. smaleste parti av hals 3 cm, br. hals 1,3 cm. Nakken står ut omtrent 0,7 cm, nakkebr. 3,4 cm, h. 3,3 cm. Bevart treskaft l. 14,6 cm, st. br. 5,5 cm. Fastkorrodert *organisk materiale* under øksa, svært skjørt (F179).
- 57 Tre *kniver* av *jern*. Tangefragment med rektangulært tverrsnitt og avlang form som snevrer inn mot ene enden, l. 29 mm, br. 16 mm, t. 9 mm (F106). En kniv sammenlimt av to fragment. Mangler kun bladets spiss (F147). Sammenlimt har kniven en lengde av 100 mm med bredde fra 21 mm inkludert korrosjonsbobler til 12 mm i et bedre bevart, mindre korrodert parti av bladet. Likeledes kan tykkelsen i det best bevarte området anslås til 7 mm. Tangen har en lengde av 18 mm og bredde på 8 mm. Bladet er svært korrodert, spesielt langs eggen. Ryggen er bedre bevart og har en tykkelse på 4,5 mm. Del av blad fra stor kniv, l. 132 mm, br. 32 mm, t. 10 mm (F171).
- 58 Fragment av *knapp* dekorert med bølgete metalltråder i flere nivåer som gir dybdeeffekt. Underlag av *jern* med jerntråder oppå. Bølgete tråder av mykt materiale på toppen. Øvre tråder muligens av bly, men synlige på røntgen. St. l. 14 mm, st. br. 7 mm, st. t. 4 mm (F156).
- 59 Hundreogtjuetre fragmenter av *klinknagler* av *jern*. Sirkulær til avrundet rektangulær form på hoder, diam. 16–19 mm. Rektangulære til kvadratiske roer, l. 19–27 mm. Bevarte rester av mineralisert tre. St. l. 34 mm (F96, 100, 104, 108, 112, 114, 115, 118, 121–124, 128, 137, 139, 143, 145, 149, 154, 155, 159, 163, 166, 167, 172, 174–178, 182, 183, 185, 187, 197–199 og 202).
- 60 Sju fragmenter av *spiker* av *jern* med bevarte rester av mineralisert tre. St. l. 34 mm, st. br. 19 mm, st. t. 9 mm (F103, 109, 146, 173).
- 61 Åttisju fragmenter av *jernstilker* til nagler eller spikre med bevarte rester av mineralisert tre. St. l. 34 mm, st. br. 19 mm, st. t. 11 mm (F107, 110, 111, 116, 117, 119, 120, 125, 127, 129–139, 140, 142, 144, 145, 148, 150–152, 155, 157, 162, 165, 168–170, 174, 177, 182, 185, 186, 191, 196–198, 201, 202).
- 62 Tretten *jernfragmenter*. Fragmenter av tynn jernplate (F164, 166). St. l. 20 mm, st. br. 18, st. t. 2 mm. Fragment med pels, organisk materiale og tre bestemt som nåletre (F214). Fire fragmenter fra tynn spiss (F215). Ett fragment konsolidert (F215). Fragment uten opplysninger fra konserveringslab (F346).
- 63 *Randskår*. Tykkvegget, svakt innsvingt. St. l. 26 mm, st. br. 28 mm, st. t. 10 mm (F141).
- 64 *Beinkam*. Ikke bevarte rester etter tenner. Deler av preparatet beholdt som støttemateriale. L. 85 mm, br. 22 mm (F343). Ei mulig *stift*/nagle tilhørende beinkammen, l. 9 mm, br. 6 mm, t. 5 mm (F175).
- 65 *Bein* tatt ut som preparater. Ubrente (F195, 215, 216, 344).
- 66 Tre biter *ukjent materiale*, trolig *organisk*. St. l. 17 mm, st. br. 17 mm, st. t. 8 mm (F102, 214).
- 67 Ni biter ubrent, mineralisert *tre* (F105, 113, 180, 192, 214).

- 68 *Skålgropstein*. Gravhelle med skålgrop. Ujevn, sirkulær grop diam. 34 mm, dy. 5 mm. St. l. 950 mm, st. br. 483 mm, st. t. 105 mm (F769).
- 69 Fire *organiske prøver*, tre av dem tatt ut som store preparat fra bunnen av grava. Det ene preparatet utgjør gravas sørøstlige hjørne (mp. 14430) (mp. 14244, 14296, 14310).
- 70 *Vedartsprøve* (mp. 14245).
- 71 *Sigd av jern* i to deler, en del av bladet mangler. På sigden sitter rester av *mineralisert tre* og annet *organisk materiale*. St. l. 80 mm, st. br. 30 mm, st. t. 16 mm (F194).

Prøver tatt ut fra hele undersøkelsesområdet:

- 72 Tohundreogåttien *jordprøver* (nat.vit.journ.nr. 2010/01-1-14, 17-19, 21, 26, 29-34, 36, 38-49, 54, 57-110, 113-114, 116, 120-139, 141-147, 151-154, 156, 161-165, 168, 170-176, 178, 179, 182, 183, 185-267, 269-310, 312-314, 316-338).
- 73 Førtito *trekullprøver* (nat.vit.journ.nr. 2010/01-15, 16, 20, 22, 23-25, 27, 28, 35, 37, 50-53, 55, 56, 111, 112, 115, 117-119, 140, 148-150, 155, 157-160, 166, 167, 169, 177, 180, 181, 184, 268, 311, 315).
- 74 Femten *pollenprøver* (nat.vit.journ.nr. 2010/01-239-247, 278-283).

Funnet i 2010 og 2011 ved Barbro Dahls utgraving på Myklebust gnr. 3 bnr. 1/31, 2/30, 3, 22 og 86 i forbindelse med reguleringsplan for boligutbygging. Funnområdene i dyrka mark ble registrert av Rogaland fylkeskommune i 2006 (jf. S12533). En forundersøkelse ble utført av AM i 2009 i forbindelse med etablering av en anleggsvei vest i planområdet (jf. S12559). Lokaliteten inntil flyttblokka Alvasteinen ble registrert og gravd i 2010 som en del av utgravingsprosjektet (jf. S12603).

Det undersøkte kulturminnemiljøet på Myklebust ligger 33-42 m.o.h. på et høydedrag sør for innløpet til Hafrsfjord. Vestlig del av planområdet består av bart, småkupert terreng. Det er registrert gravrøysen på de fleste mindre bergnabbene i det åpne, lyngklede terrenget. De to gravrøysene i vestlig del av planen er regulert til spesialområde bevaring. Østlig del av planområdet består av jordbrukslandskap med spredte bolighus og gårdsbebyggelse. Sørøstlig del av planområdet grenser mot Storamyra, tidligere omtalt som Myklebustadmyra. Nordøstlig del av planområdet ligger opp mot Myklebusthøyden hvor det er vidstrakt utsikt utover havet i vest og nord.

Det ble avdekket et 22 000 m² stort område. Museumsnummeret representerer 1380 funn fra tidsrommet BC1780 til 900-tallet AD. Funnmaterialet domineres av de tallrike funnene fra gårdsanlegget fra Y.ROM-FVT, da spesielt leirkarskår fra spannfornete og sortglittete kar (S12600.4-16). 249 av funnene er fra grav 327 fra VIK (S12600.55-71). Det ble påvist et felt med sju til åtte kremasjonsgraver fra E.MER: Kremasjonsgrav 25966 med brente bein (F698, 699, 704-706), 29 leirkarskår (F685, 702, 703) og kosestein (F686). Kremasjonsgrav 25940 med perle av brent leire (F684), brente bein (F697), leirkarskår (F695) og brent leire (F696). Nedgraving med steinpakning 25766 med brente bein (F710, 711). Nedgraving med steinpakning 25909 med to flintavslag (F691, 709). Nedgraving med steinpakning 26023 med brente bein (F723). Røys 26500 med brente bein (F683, 693), sortglittet skår (F722) og bryne (F721). Røys 27370 med sortglittet skår (F728). Steinpakning 25852 med to jernfragmenter (F687, 713), flintavslag (F692) og to biter kvarts (F720). Beinmaterialet fra Myklebust er analysert av Sean Denham (jf. oppdragsrapport 2012/7).

Femtiseks radiologiske dateringer foreligger fra prosjektet (nat.vit.journ.nr. 2010/10- 2, 27,35, 47, 59,

61, 72, 74, 76, 84, 90, 101, 107, 108, 111, 115, 118, 139, 140, 149, 153, 154, 171-173, 177, 191, 199, 200, 210, 221, 223, 230, 249, 251, 256, 265, 266, 268, 273, 275, 277, 311-315, 330, 334, 337, 338). Fire av dateringene ble gjort på brente bein fra fire graver som ga overlappende dateringer fra AD625–670 (F693, 697, 699, 710/711). Dateringene fra prosjektet dekker alle perioder fra SN til E.VIK, men de to dateringene til SN er fra lokalitet Alvasteinen (jf. S12603). Innenfor S12600 spenner dateringene fra BC1780 til AD775/865. En prøve har gitt datering til moderne tid (2010/01-334). Sju bygninger er datert til E.BRA. Innberetninger, intrasisdatabase, felttegninger, liste over tegninger, fotolister, liste over naturvitenskapelige prøver og feltdagbøker i Top.ark.

B_id		2010 01-	Prøvetype	Struktur nr	struktur type	Struktur nr. PÅ SKJEMA	felt	hus eller annen struktur	lokalisering
4740	2010/01-001	1	Jord	3467	AK	3467	6		kokegrop
5664	2010/01-002	2	Jord	5642	AK	5642	6		kokegrop
7505	2010/01-003	3	Jord	1227	AK	1227	1		
7505	2010/01-003	3	Jord	1227	AK	1227	1		
14415	2010/01-004	4	Jord	5618	AS	5618	6		
14416	2010/01-005	5	Jord	4755	AS	4755	6		
13776	2010/01-006	6	Jord	10629	AL	10629	1	1	midtaksen
13780	2010/01-007	7	Jord	10629	AL	10629	1	1	midtaksen
13780	2010/01-036	7		10629	AL	10629	1	1	
13784	2010/01-008	8	Jord	9503	AL	9503	1	1	midtaksen
13788	2010/01-009	9	Jord	9503	AL	9503	1	1	midtaksen
13792	2010/01-010	10	Jord	10629	AL	10629	1	1	midtaksen
13796	2010/01-011	11	Jord	13226	AL	13226	1	1	midtaksen
13800	2010/01-012	12	Jord	13226	AL	13226	1	1	midtaksen
13947	2010/01-013	13	Jord	327	AA	327	1		grav
14275	2010/01-014	14	Jord	915	AG	915	1		
14501	2010/01-015	15	Kol	13911	AL	13911	1		kolkons. Topp steinplattning - 1 golvlag
15286	2010/01-016	16	Kol	14333	AI	14333	2	AL	
200153	2010/01-017	17	Jord	14446	AL	14446	1		grav 327
15119	2010/01-018	18	Jord	3892	AA	3892	1		grav
15130	2010/01-019	19	Jord	3892	AA	3892	1		grav
15287	2010/01-020	20	Kol	12502	AK	12502	2	AI	
15288	2010/01-021	21	Jord	15163	AB	15163	2	AI	Steink. ved steinen
15289	2010/01-022	22	Kol	7572	AI	7572	2	AI	eldstad
15820	2010/01-023	23	Kol	15791	AI	15791	2	AI	
15830	2010/01-024	24	Kol	15204	AL	15204	2	AL	
15313	2010/01-025	25	Kol	7626	AK	7626	2	AI	kokegrop
15335	2010/01-026	26	Jord	3892	AA	3892	1		grav
15314	2010/01-027	27	Kol	14355	AL	14355	2	AI	
15829	2010/01-028	28	Kol	15821	AL	15821	1		
200154	2010/01-029	29	Jord	3892	AA	3892	1		grav lag 1 frå profil 0-9 cm
200155	2010/01-030	30	Jord	3892	AK	3892	1		grav, profil
17529	2010/01-031	31	Jord	17314	AL	17314	1	2	
17530	2010/01-032	32	Jord	17314	AL	17314	1	2	
17531	2010/01-033	33	Jord	17337	AL	17337	1	2	
17575	2010/01-034	34	Jord	11244	AL	11244	1	2	
21348	2010/01-035	35	Kol	16666	AL	16666	1	1	
21505	2010/01-036	36	Jord	10505	AD	10505	1	1	grøft v hus 1
	2010/01-036	36		3892	AK	3892	1		
21645	2010/01-037	37	Kol	18199	AI	18199	1	2	
21920	2010/01-038	38	Jord	1980	AG	1980	1		NA

21921	2010/01-039	39	Jord	857	AG	857	1	NA
21922	2010/01-040	40	Jord	894	AG	894	1	NA
21923	2010/01-041	41	Jord	813	AG	813	1	A
21924	2010/01-042	42	Jord	10375	AL	10375	1	1
21925	2010/01-043	43	Jord	4464	AS	4464	1	5
21926	2010/01-044	44	Jord	3119	AS	3119	1	5
21943	2010/01-045	45	Jord	19755	AS	19755	1	5
21944	2010/01-046	46	Jord	4285	AS	4285	1	5
21945	2010/01-047	47	Jord	2787	AS	2787	1	5
21946	2010/01-048	48	Jord	4474	AS	4474	1	5
21947	2010/01-049	49	Jord	4422	AS	4422	1	5
21948	2010/01-050	50	Kol	8722	AK	8722	1	V for H1
21949	2010/01-051	51	Kol	11790	AK	11790	1	V for H1
21951	2010/01-052	52	Kol	13536	AK	13536	1	N for H1
22360	2010/01-053	53	Kol	7431	AK	7431	1	A for H1
22361	2010/01-054	54	Jord	21963	AG	21963	1	A for H1
22362	2010/01-055	55	Kol	22198	AK	22198	1	A for H1
22363	2010/01-056	56	Kol	22178	AK	22178	1	A for H1
22357	2010/01-057	57	Jord	21206	AS	21206	1	4 firestolpars
22356	2010/01-058	58	Jord	21280	AS	21280	1	4 firestolpars
22359	2010/01-059	59	Jord	2082	AS	2082	1	4 firestolpars
22358	2010/01-060	60	Jord	21334	AS	21334	1	4 firestolpars
22366	2010/01-061	61	Jord	8457	AS	8457	1	profil
22367	2010/01-062	62	Jord	3706	AS	3706	1	3
22368	2010/01-063	63	Jord	3786	AS	3786	1	Profil
22369	2010/01-064	64	Jord	17379	AS	17379	1	3 ?
22496	2010/01-065	65	Jord	4880	AS	4880	1	2
22497	2010/01-066	66	Jord	5027	AS	5027	1	2
22498	2010/01-067	67	Jord	12234	AS	12234	1	2
22499	2010/01-068	68	Jord	12234	AS	12234	1	2
22500	2010/01-069	69	Jord	17511	AG	17511	1	2 eller stolpehol?
22501	2010/01-070	70	Jord	17494	AG	17494	1	2
22507	2010/01-071	71	Jord	18436	AL	18436	1	2
22509	2010/01-072	72	Jord	18698	AL	18698	1	2
22510	2010/01-073	73	Kolprøve	8162	AK	8162	1	2
22508	2010/01-074	74	Jord	19094	AL	19094	1	2
22504	2010/01-075	75	Jord	19920	AL	19920	1	2
22506	2010/01-076	76	Jord	19827	AL	19827	1	2
22505	2010/01-077	77	Jord	19920	AL	19920	1	2
22511	2010/01-078	78	Jord	2730	AS	2730	1	2
22512	2010/01-079	79	Jord	2730	AS	2730	1	2
22513	2010/01-080	80	Jord	11434	AG	11434	1	2
22514	2010/01-081	81	Jord	22143	AK	22143	1	2
22515	2010/01-082	82	Jord	18245	AG	18245	1	2
22573	2010/01-083	83	Jord	20442	AG	20442	1	2
22574	2010/01-084	84	Jord	20442	AG	20442	1	2
22576	2010/01-085	85	Jord	5332	AS	5332	1	2
22577	2010/01-086	86	Jord	5278	AS	5278	1	2
22578	2010/01-087	87	Jord	5012	AS	5012	1	2

200156	2010/01-088	88	Jord	22240	AS	22240	1	6	
22581	2010/01-089	89	Jord	5892	AS	5892	1	6	
22582	2010/01-090	90	Jord	5958	AS	5958	1	6	
		91	Jord	11737	AS	11737	1	6	
22804	2010/01-092	92	Jord	16727	AS	16727	1	1	fase 2?
22859	2010/01-093	93	Jord	12422	AS	12422	1	2	dør
22860	2010/01-094	94	Jord	12422	AS	12422	1	2	dør
22861	2010/01-095	95	Jord	4515	AS	4515	1	2	dør
22862	2010/01-096	96	Jord	4515	AS	4515	1	2	dør
22863	2010/01-097	97	Jord	20118	AS	20118	1	2	dør
22864	2010/01-098	98	Jord	20103	AS	20103	1	2	dør
22865	2010/01-099	99	Jord	20090	AS	20090	1	2	dør
22866	2010/01-100	100	Jord	20061	AS	20061	1	2	dør
22867	2010/01-101	101	Jord	18999	AS	18999	1	2	
22868	2010/01-102	102	Jord	22022	AS	22022	1	2	dør
22869	2010/01-103	103	Jord	22053	AS	22053	1	2	dør
22870	2010/01-104	104	Jord	21993	AS	21993	1	2	dør
22871	2010/01-105	105	Jord	22009	AS	22009	1	2	dør
23131	2010/01-106	106	Jord	22983	AO	22983	1	1	omn
23132	2010/01-107	107	Jord	22938	AO	22938	1	1	omn
23133	2010/01-108	108	Jord	16328	AO	16328	1	1	omn
23134	2010/01-109	109	Jord	20800	AB	20800	1	1	dør
23142	2010/01-110	110	Jord	16444	AS	16444	1	1	T
23143	2010/01-111	111	Kol	16540	AI	16540	1	1	eldstad
23144	2010/01-112	112	Kol	16516	AI	16516	1	1	husflate
23145	2010/01-113	113	Jord	21545	AS/AG	21545	1	1	
23146	2010/01-114	114	Jord	16482	AL	16482	1	1	sentraleldstad
23147	2010/01-115	115	Kol	16611	AI	16611	1	1	sentraleldstad
23148	2010/01-116	116	Jord	16370	AO	16370	1	1	omn
23149	2010/01-117	117	Kol	16414	AL	16414	1	1	
23150	2010/01-118	118	Kol	16637	AI	16637	1	1	sentraleldstad
23151	2010/01-119	119	Kol	16666	AL	16666	1	1	sentraleldstad
23152	2010/01-120	120	Jord	21467	AD	21467	1	1	grøft el. Kanal i S
23153	2010/01-121	121	Jord	6943	AG	6943	1	1	husflate
23154	2010/01-122	122	Jord	17033	AI	17033	1	1	husflate
23155	2010/01-123	123	Jord	6511	AS	6511	1	1	T
23156	2010/01-124	124	Jord	6527	AS	6527	1	1	T
23157	2010/01-125	125	Jord	19420	AS	19420	1	1	T
23158	2010/01-126	126	Jord	6057	AS	6057	1	1	T
23159	2010/01-127	127	Jord	19200	AS	19200	1	1	T
23160	2010/01-128	128	Jord	5750	AS	5750	1	1	T
23161	2010/01-129	129	Jord	22168	AS	22168	1	1	T
23162	2010/01-130	130	Jord	19239	AS	19239	1	1	T
23163	2010/01-131	131	Jord	9171	AS	9171	1	1	T
23164	2010/01-132	132	Jord	6395	AS	6395	1	1	T
23165	2010/01-133	133	Jord	21677	AS	21677	1	1	dør SV
23166	2010/01-134	134	Jord	22428	AS	22428	1	1	dør SV
23167	2010/01-135	135	Jord	7478	AS	7478	1	1	T
23168	2010/01-136	136	Jord	22880	AS	22880	1	1	dør NA

23254	2010/01-137	137	Jord	18011	AS	18011	1	1	Dør NV
23255	2010/01-138	138	Jord	16777	AD	16777	1	1	luftekanal
23247	2010/01-139	139	Jord	23223	AL	23223	2	Al	
23248	2010/01-140	140	Kol	23172	AQ	23172	2	Al	mødding, nedre kollag
23249	2010/01-141	141	Jord	17939	AS	17939	1	1	dør NV
23250	2010/01-142	142	Jord	17991	AS/AG	17991	1	1	dør NV
23251	2010/01-143	143	Jord	14860	AD	14860 ?	1	1	dørrille
23616	2010/01-144	144	Jord	8535	AS	8535	1	1	T
23617	2010/01-145	145	Jord	16727					
23618	2010/01-145	145	Jord	16727	AS	16727	1	1	T
23618	2010/01-146	146	Jord	10321	AS	10321	1	1	T
23619	2010/01-147	147	Jord	10226	AS	10226	1	1	T
23620	2010/01-148	148	Kol	17655	Al	17655	1	1	S
23621	2010/01-149	149	Kol	19490	Al	19490	1	1	i S
23622	2010/01-150	150	Kol	6201	AK	6201	1	1	S
23623	2010/01-151	151	Jord	18245	AG	18245	1	2	"vevgrøp"
23624	2010/01-152	152	Jord	20154	AS	20154	1	2	
23625	2010/01-153	153	Jord	11088	Al	11088	1	2	eldstad med heller i botn
23626	2010/01-154	154	Jord	11118	AL	11118	1	2	
23627	2010/01-155	155	Kol	20341	AL	20341	1	2	
23628	2010/01-156	156	Jord	20341	AL	20341	1	2	
200157	2010/01-157	157	Kol	7554	Al	7554	2	AL	eldstad
18972	2010/01-158	158	Kol	10505	AD	10505	1	1	
24408	2010/01-159	159	Kol	24114	Al	24114	1	1	eldstad
24409	2010/01-160	160	Kol	24221	Al	24221	1	1	eldstad længst S
24637	2010/01-161	161	Jord	23750	AS		1	1	Tb i S-enden
24638	2010/01-162	162	Jord	23640	AS	23640	1	1	Tb i S-enden
24639	2010/01-163	163	Jord	23660	AS	23660	1	1	Tb i S-enden
24640	2010/01-164	164	Jord	23680	AS	23680	1	1	dør i SV
24641	2010/01-165	165	Jord	23731	AS	23731	1	1	dør i SV
29627	2010/01-166	166	Kol	25940					
29628	2010/01-167	167	Kol	25940					
29629	2010/01-168	168	Jord	25940	AA	25940	7		
29653	2010/01-169	169	Kol	29630					
33015	2010/01-170	170	Jord	25966	AA	25966	7		
32646	2010/01-171	171	Jord	24870	AS	24870	9	7	
32647	2010/01-172	172	Jord	24888	AS	24888	9	7	
32648	2010/01-173	173	Jord	24909	AS	24909	9	7	
32649	2010/01-174	174	Jord	24927	AS	24927	9	7	
32719	2010/01-175	175	Jord	25040	AS	25040	9	7	
32720	2010/01-176	176	Jord	25040	AS	25040	9	7	
34808	2010/01-177	177	Kol	34798					
33914	2010/01-178	178	Jord	25909	AA	25909	7		
36683	2010/01-179	179	Jord	25766	AA	25766	7		
34248	2010/01-180	180	Kol	32929	AK	32929	11		
34450	2010/01-181	181	Kol	34208	AK	34208	12		
34451	2010/01-182	182	Jord	34208	AK	34209	12		
36677	2010/01-183	183	Jord	35189	AG	35189	7		

36680	2010/01-184	184	Kol	26994	AQ	26994	7		
36675	2010/01-185	185	Jord	25909	AA	25909	7		
36934	2010/01-186	186	Jord	25766	AA	25766	7		
37088	2010/01-187	187	Jord	25852	AA	25852	7		
37206	2010/01-188	188	Jord	37010	AS	37010	7		
37207	2010/01-189	189	Jord	25766	AD	25766	7		
37208	2010/01-190	190	Jord	25766	AD	25766	7		
37209	2010/01-191	191	Jord	36663	AS	36663	7	9	
37210	2010/01-192	192	Jord	25620	AS	25620	7	9	
37211	2010/01-193	193	Jord	25600	AS	25600	7		
37212	2010/01-194	194	Jord	25610	AS	25610	7		
37213	2010/01-195	195	Jord	27340	AS	27340	7		
37214	2010/01-196	196	Jord	27355	AS	27355	7	9	
37215	2010/01-197	197	Jord	27330	AS	27330	7		
37216	2010/01-198	198	Jord	27298	AS	27298	7	9	
37217	2010/01-199	199	Jord	27284	AS	27284	7	9	
37218	2010/01-200	200	Jord	25630	AS	25630	7	9	
37219	2010/01-201	201	Jord	25640	AS	25640	7	9	
34883	2010/01-202	202	Jord	36935	AA	36935	7		lag 1
34881	2010/01-203	203	Jord	25852	AA	25852	7		brent silt i botnen
34884	2010/01-204	204	Jord	26500	AA	26500	7		
34921	2010/01-205	205	Jord	32800	AS	32800	8		
34920	2010/01-206	206	Jord	32815	AS	32815	8	10	
34919	2010/01-207	207	Jord	27985	AS	27985	8	10	
34917	2010/01-208	208	Jord	28160					
34918	2010/01-209	209	Jord	28145	AS	28145	8	10	
34922	2010/01-210	210	Jord	28188	AS	28188	8	10	
34923	2010/01-211	211	Jord	34798	AS	34798	8	10	
34959	2010/01-212	212	Jord	34886	AS	34886	8	10	
37513	2010/01-213	213	Jord	26500	AA	26500	7		lag 1
37514	2010/01-214	214	Jord	26500	AA	26500	7		lag 2
37482	2010/01-215	215	Jord	26023	AA	26023	7		
37642	2010/01-216	216	Jord	26500	AA	26500	7		lag 2-3
37643	2010/01-217	217	Jord	35010	AG	35010	7		
37646	2010/01-218	218	Jord	35010	AB	35010	7		steinpakning ved grav
37997	2010/01-219	219	Jord	27380	AA	27380	7		lag 1
38330	2010/01-220	220	Jord	25308	AS	25308	7	13	
38336	2010/01-221	221	Jord	25282	AS	25282	7	13	
38331	2010/01-222	222	Jord	29610	AS	29610	7	13	TB
38333	2010/01-223	223	Jord	25122	AS	25122	7	13	TB
38332	2010/01-224	224	Jord	37935	AS	37935	7	13	TB
38335	2010/01-225	225	Jord	25270	AD	25270	7	13	Dør
38334	2010/01-226	226	Jord	25240	AD	25240	7	13	
38337	2010/01-227	227	Jord	35305	AS	35503	7	13	Tb
38338	2010/01-228	228	Jord	35320	AS	35320	7	13	Tb
38339	2010/01-229	229	Jord	35295	AS	35295	7	13	Tb
38559	2010/01-230	230	Jord	38134	AS	38134	7	13	
38560	2010/01-231	231	Jord	38300	AS	38300	7	13	
38561	2010/01-232	232	Jord	38200	AS	38200	7	13	

38563	2010/01-233	233	Jord	38068	AS	38068	7	13	
38562	2010/01-234	234	Jord	37945	AS	37945	7	13	
38564	2010/01-235	235	Jord	27380	AR	27380	7		lag 2
39000	2010/01-236	236	Jord	26544	AK	26544	7		
38608	2010/01-237	237	Jord	38565	AG	38565	7		
38609	2010/01-238	238	Jord	35600					kasseprøve, profil
38636	2010/01-239	239	Pollen	35600					
38637	2010/01-240	240	Pollen	35600					
38638	2010/01-241	241	Pollen	35600					
38639	2010/01-242	242	Pollen	35600					
38640	2010/01-243	243	Pollen	35600					
38641	2010/01-244	244	Pollen	35600					
38642	2010/01-245	245	Pollen	35600					
38643	2010/01-246	246	Pollen	35600					
38644	2010/01-247	247	Pollen	35600					
38645	2010/01-248	248	Jord	35600	PJ		10		jordprofil v. rydningsrøys
38646	2010/01-249	249	Jord	35600	PJ		10		jordprofil v. rydningsrøys
38647	2010/01-250	250	Jord	35600	PJ		10		jordprofil v. rydningsrøys
38648	2010/01-251	251	Jord	35600	PJ		10		jordprofil v. rydningsrøys
38649	2010/01-252	252	Jord	35600	PJ		10		jordprofil v. rydningsrøys
200158	2010/01-253	253	Jord	27380	AR	27380	7		lag 2
39001	2010/01-254	254	Jord	26770	AK	26770	7		
39175	2010/01-255	255	Jord	35351	AK	35351	7		
39002	2010/01-256	256	Jord	38650	AI	38650	7		
39003	2010/01-257	257	Jord	38795	AL	38795	7		
39174	2010/01-259	259	Jord	26200	AV	26200	7		
39321	2010/01-260	260	Jord	39035	AB	39035	7		
39340	2010/01-261	261	Jord	39286	AG	39286	7		
39342	2010/01-262	262	Jord	26200	AV	26200	7		
39341	2010/01-263	263	Jord	39005	AG	39005	7		
39366	2010/01-264	264	Jord	26430	AS	26430	7	8	
39367	2010/01-265	265	Jord	26446	AS	26446	7	8	
39368	2010/01-266	266	Jord	26150	AS	26150	7	8	
39369	2010/01-267	267	Jord	38950	AS	38950	7	8	
39370	2010/01-268	268	Kol	38972	AI	38972	7	8	
39371	2010/01-269	269	Jord	26182	AS	26182	7		
39372	2010/01-270	270	Jord	39322	AS	39322	7		
39427	2010/01-271	271	Jord	33050	AG	33050	7		
39459	2010/01-272	272	Jord	38340	AL	38340	7	13	v. for huset
39470	2010/01-273	273	Jord	0	PROFIL		7		profil langs A-kanten
39471	2010/01-274	274	Jord	0	PROFIL		7		profil langs A-kanten
39480	2010/01-275	275	Jord	0	PROFIL		7		profil langs A-kanten
39481	2010/01-276	276	Jord	0	PROFIL		7		profil langs A-kanten

39482	2010/01-277	277	Jord	0	PROFIL		7		profil langs A-kanten
39474	2010/01-278	278	Pollen	0					
39475	2010/01-279	279	Pollen	0					
39476	2010/01-280	280	Pollen	0					
39477	2010/01-281	281	Pollen	0					
39478	2010/01-282	282	Pollen	0					
39479	2010/01-283	283	Pollen	0					
39666	2010/01-284	284	Jord	0					
39686	2010/01-285	285	Jord	39343	AS	39343	7	8	
39687	2010/01-286	286	Jord	39667	AS	39667	7	8	
39875	2010/01-287	287	Jord	28887	AS	28887	8	11	
39873	2010/01-288	288	Jord	28637	AS	28637	8	11	
39874	2010/01-289	289	Jord	28515	AS	28515	8	11	
39876	2010/01-290	290	Jord	28338	AS	28338	8	11	
41381	2010/01-291	291	Jord	40350	AS	40350	8	16	
41382	2010/01-292	292	Jord	33770	AS	33770	8	16	
41383	2010/01-293	293	Jord	33744	AS	33744	8	16	
41384	2010/01-294	294	Jord	41100	AV	41100	8	16	
41390	2010/01-295	295	Jord	33671	AS	33671	8	15	
41391	2010/01-296	296	Jord	40228	AS	40228	8	15	
41392	2010/01-297	297	Jord	40200	AS	40200	8	15	
41388	2010/01-298	298	Jord	33714	AS	33714	8	14	
41395	2010/01-299	299	Jord	33896	AS	33896	8	15	
41385	2010/01-300	300	Jord	40160	AS	40160	8	14	
41399	2010/01-301	301	Jord	40130	AS	40130	8	15	
41400	2010/01-302	302	Jord	33778	AS	33778	8	15	
41396	2010/01-303	303	Jord	40174	AS	40174	8	15	
41393	2010/01-304	304	Jord	40214	AS	40214			
41386	2010/01-305	305	Jord	39890	AS	39890	8	15	
41398	2010/01-306	306	Jord	39950	AS	39950	8	15	
41397	2010/01-307	307	Jord	39877	AS	39877	8	15	
41387	2010/01-308	308	Jord	39936	AS	39936	8	14	
41389	2010/01-309	309	Jord	39915	AS	39915	8	14	
41394	2010/01-310	310	Jord	40253	AS	40253	8	15	
41401	2010/01-311	311	Jord	40383	AS	40383	8	15	
41402	2010/01-312	312	Jord	40404	AS	40404	8	15	
41453	2010/01-313	313	Jord	33827	AS	33827	8	14	
41452	2010/01-314	314	Jord	33786	AS	33786	8	14	
41662	2010/01-315	315	Kol	33690	AK	33690	8	15	
41663	2010/01-316	316	Jord	29326	AK	29326	8	15	
41664	2010/01-317	317	Jord	40444	AK	40444	8	15	
41665	2010/01-318	318	Jord	40325	AI	40325	8	15	
42051	2010/01-319	319	Jord	40644	AV	40644	8	14	
42052	2010/01-320	320	Jord	40800	AV	40800	8	14	
42631	2010/01-321	321	Jord	2142	AS	2142	1	17	
42632	2010/01-322	322	Jord	42566	AS	42566	1	17	
42633	2010/01-323	323	Jord	3501	AS	3501	1	17	
42634	2010/01-324	324	Jord	2374	AS	2374	1	17	
42643	2010/01-325	325	Jord	31502	AS	31502	1	18	

42644	2010/01-326	326	Jord						
42645	2010/01-327	327	Jord	6414	AI	6414	1	1	
42646	2010/01-328	328	Jord	31502	AS	30480	1	18	TB
42647	2010/01-329	329	Jord	42635	AS	42635	1	18	
42648	2010/01-330	330	Jord	24720		dyretråkk	1		Dyretråkk A, nedste lag
42649	2010/01-331	331	Jord	24720		dyretråkk	1		Dyretråkk A, øvste lag
42650	2010/01-332	332	Jord	24720		dyretråkk	1		Dyretråkk A-B, nedste lag
42651	2010/01-333	333	Jord	24720			1		Dyretråkk
42652	2010/01-334	334	Jord	24720			1		Dyretråkk, øvste lag
42680	2010/01-335	335	Jord	3501	AS	35620	1	18	TB
42681	2010/01-336	336	Jord	31517	AS	31517	1	18	
42738	2010/01-337	337	Jord	42720	AI	42720	1	18	
42739	2010/01-338	338	Jord	30300		30300	1	18	luftekanal
36676	jf 2010/01-185	jf 185	Jord	25909	A	25909	7		
41661	jf 2010/01-311	jf 311	Kol	40383	AI	40386	8	15	
21704	Jf 152	Jf 152	Jord	20154	AS		1	2	
14243			Vedart	327					
14244			Organisk	327					
14245			Vedart	327					
14296			Organisk	327					

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver:

Dahl, Barbro I.
Universitetet i Stavanger
Arkeologisk museum, 4036 Stavanger

DF-4407

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Dateret del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
TRa-4068	F693, Røys 26500 Myklebust, Sola Rogaland	Bein		1415 ± 35	AD625-660	-23.8
TRa-4069	F697, Grav 25940 Myklebust, Sola Rogaland	Bein		1385 ± 35	AD645-670	-27.1
TRa-4070	F699, Grav 25966 Myklebust, Sola Rogaland	Bein		1335 ± 35	AD660-690	-26.4
TRa-4071	F710/711, Grav 25766 Myklebust, Sola Rogaland	Bein		1310 ± 35	AD670-770	-24.9

Dato: 31 MAY 2012

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Sølvi Stene

Einar Værnes

Universitetet i Stavanger
Arkeologisk museum
v/Barbro I. Dahl
4036 StavangerARKEOLOGISK MUSEUM
UNIVERSITETET I STAVANGER

17 DES. 2010

J.nr. 07/10637-31
Ark 733 Beh. av MHØ

BETALT OPPDRAG - PROSJEKT 90116 MYKLEBUST II

Vedlagt oversendes rapport for ^{14}C datering av 12 trekullprøver fra Sola, registrert ved laboratoriet under DF 4407. ^{14}C innholdet i prøvene er målt med akselerator i Uppsala.

$\delta^{13}\text{C}$ -verdier merket med * er ikke målt, men antatte verdier.

Restmateriale returneres separat. For prøve TRa-1687 er alt materiale benyttet.

Faktura vil bli oversendt fra Regnskapsseksjonen, NTNU.

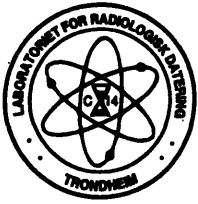
Vennlig hilsen

Steinar Guliksen

Rapport

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim	E-post: datlab@vm.ntnu.no	Nasjonallaboratoriet for ^{14}C datering	+47 73 59 33 10	Anne-Marit Berge
	http://www.ntnu.no		Telefaks +47 73 59 33 83	Tlf: +47 73 59 33 04

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandleren ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Dahl, Barbro I.
Universitetet i Stavanger
Arkeologisk museum, 4036 Stavanger

DF-4407

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
TRa-1679	2010/01-2 (fra kokegrop 5642, Felt 6), Myklebust Sola, Rogaland	Trekull Or		3050 ± 50	BC1390-1220	-26.1*
TRa-1680	2010/01-27 (2AK 14355 store ildsteder på rekke NØ for Alvasteinen) Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Bjørk		2305 ± 35	BC395-370	-25.5
TRa-1681	2010/01-47 (fra 2AS 2787 -takbærende hus V) Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Osp		1680 ± 45	AD340-420	-26.1*
TRa-1682	2010/01-59 (fra 2AS 2082 -takbærende hus IV) Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Bjørk		1850 ± 40	AD125-235	-26.1
TRa-1683	2010/01-61 (fra 2AS 8457 -takbærende hus III) Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Bjørk, or		2775 ± 45	BC980-845	-26.3
TRa-1684	2010/01-72(fra 2AK 18698 hus II) Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Bjørk		1760 ± 40	AD240-345	-26.1*

Dato: 14 DEC 2010

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Helene Svarva
Helene Svarva

Steinar Gulliksen
Steinar Gulliksen

FORKLARING TIL DATERINGSRAPPORTEN

Med prøvens ^{14}C alder forstås den tid som er medgått siden opptaket av biogent kullstoff opphørte. (Nåtid er satt til AD 1950). Den angitte feilgrense representerer et standardavvik slik som det defineres i statistikken, og dette innebærer at det vil være ca. 68% sannsynlighet for at prøvens alder faller innenfor denne feilgrense. Det oppførte standardavvik inkluderer usikkerhet i bestemmelsen av prøvens ^{14}C innhold og usikkerhet ved korreksjon for isotopisk fraksjonering. Halveringstiden for ^{14}C er forutsatt 5570 år.

Kalibrert alder finnes ved sammenlikning med målinger av ^{14}C aktivitet i årringdaterte treringer. Korrekt historisk alder vil med 68% sannsynlighet ligge i det oppgitte intervall, men på grunn av uregelmessigheter i kalibreringskurven er det uklart hvilken del av intervallet som er mest sannsynlig. Mer detaljerte opplysninger om dette kan fås ved henvendelse til laboratoriet. Det er benyttet et kalibreringsprogram utarbeidet ved University of Washington, Seattle (Stuiver & Reimer, 1987).

Ved kalibrering av torv, gytje og sedimentprøver er det antatt et tidsspenn på 100 år for dannelsen av materialet.

For marine prøver inkluderer dateringsresultatet korreksjon for reservoireffekt (havvannets tilsynelatende alder). Denne utgjør 440 år for ^{14}C alder, mens korreksjonen for kalibrert alder er avhengig av hvor prøven er funnet (Sør-Norge, Nord-Norge, Svalbard etc.).

Den oppgitte $\delta^{13}\text{C}$ verdi er anvendt for korreksjon av prøvens aktivitet for isotopisk fraksjonering til -25,0 o/oo relativt PDB.

Når flere fraksjoner av samme materiale er datert, betegnes disse med A, B osv. For gytje/sedimenter er alltid A den lutløselige del og B den uløselige. For skjell regnes fraksjonene utenfra, dvs. A er den fraksjon som først frigjøres ved etsing med syre.

KJEMISK FORBEHANDLING

Trekull, tre og torv

Prøven ble behandlet med fortynnet natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne mulig innhold av humussyrer. Videre ble den behandlet med fortynnet saltsyre (5ml/100ml) for fjerning av karbonater.

Gytje/sedimenter

A. Lutløselig fraksjon

Prøven ble ekstrahert med fortynnet natriumhydroksydoppløsning (10g/100ml) og utfelt med saltsyre. Uløst del sentrifugert ut før utfelling.

B. Lutuløselig fraksjon

Uløst del ble behandlet med fortynnet saltsyre (5ml/100ml) for å fjerne mulig innhold av karbonater.

Skjell

Det ytterste laget av skjellene ble etset bort med fortynnet saltsyre for å fjerne belegg med mulig innhold av yngre karbon.

Bein

Uorganisk fraksjon fjernet ved behandling med fortynnet saltsyre (25ml/100ml) under vakuum. Deretter behandlet med kald natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne humussyrer. Kollagenet ekstrahert med varmt destillert vann med $\text{pH} \approx 3$ (justert med saltsyre), og inndampet til tørrhet.

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT

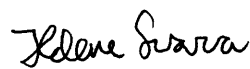
Oppdragsgiver: Dahl, Barbro I.
Universitetet i Stavanger
Arkeologisk museum, 4036 Stavanger

DF-4407

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
TRa-1685	2010/01-90(fra 2AS 5958 takbærende hus VI) Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Løvtre		1820 ± 45	AD140-310	-26.1*
TRa-1686	2010/01-115 (fra 2AI 16611-sentralildsted Hus I) Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Selje/osp		1655 ± 35	AD385-430	-25.5
TRa-1687	2010/01-118 (fra 2AI 16637-sentralildsted Hus I) Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Løvtre		1745 ± 45	AD245-380	-26.1*
TRa-1688	2010/01-140 (Kullinse i bunnen av mødding inntil Alvasteinen) Myklebust Sola, Rogaland	Trekull Selje/osp		3760 ± 40	BC2200-2045	-24.4
TRa-1689	2010/01-153 (ildsted med hellelagt bunn Hus II) Myklebust Sola, Rogaland	Trekull Bjørk		1770 ± 40	AD230-335	-26.1*
TRa-1690	2010/01-154 (fra 2AI 11118-stort ildsted N i Hus II), Myklebust Sola, Rogaland	Trekull Or		1690 ± 35	AD270-415	-27.9

Dato: 14 DEC 2010

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Helene Svarva

Steinar Gulliksen

FORKLARING TIL DATERINGSRAPPORTEN

Med prøvens ^{14}C alder forstås den tid som er medgått siden opptaket av biogent kullstoff opphørte. (Nåtid er satt til AD 1950). Den angitte feilgrense representerer et standardavvik slik som det defineres i statistikken, og dette innebærer at det vil være ca. 68% sannsynlighet for at prøvens alder faller innenfor denne feilgrense. Det oppførte standardavvik inkluderer usikkerhet i bestemmelsen av prøvens ^{14}C innhold og usikkerhet ved korreksjon for isotopisk fraksjonering. Halveringstiden for ^{14}C er forutsatt 5570 år.

Kalibrert alder finnes ved sammenlikning med målinger av ^{14}C aktivitet i årringdaterte treer. Korrekt historisk alder vil med 68% sannsynlighet ligge i det oppgitte intervall, men på grunn av uregelmessigheter i kalibreringskurven er det uklart hvilken del av intervallet som er mest sannsynlig. Mer detaljerte opplysninger om dette kan fås ved henvendelse til laboratoriet. Det er benyttet et kalibreringsprogram utarbeidet ved University of Washington, Seattle (Stuiver & Reimer, 1987).

Ved kalibrering av torv, gytje og sedimentprøver er det antatt et tidsspenn på 100 år for dannelsen av materialet.

For marine prøver inkluderer dateringsresultatet korreksjon for reservoireffekt (havvannets tilsynelatende alder). Denne utgjør 440 år for ^{14}C alder, mens korreksjonen for kalibrert alder er avhengig av hvor prøven er funnet (Sør-Norge, Nord-Norge, Svalbard etc.).

Den oppgitte $\delta^{13}\text{C}$ verdi er anvendt for korreksjon av prøvens aktivitet for isotopisk fraksjonering til -25,0 o/oo relativt PDB.

Når flere fraksjoner av samme materiale er datert, betegnes disse med A, B osv. For gytje/sedimenter er alltid A den lutløselige del og B den uløselige. For skjell regnes fraksjonene utenfra, dvs. A er den fraksjon som først frigjøres ved etsing med syre.

KJEMISK FORBEHANDLING

Trekull, tre og torv

Prøven ble behandlet med fortynnet natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne mulig innhold av humussyrer. Videre ble den behandlet med fortynnet saltsyre (5ml/100ml) for fjerning av karbonater.

Gytje/sedimenter

A. Lutløselig fraksjon

Prøven ble ekstrahert med fortynnet natriumhydroksydoppløsning (10g/100ml) og utfelt med saltsyre. Uløst del sentrifugert ut før utfelling.

B. Lutuløselig fraksjon

Uløst del ble behandlet med fortynnet saltsyre (5ml/100ml) for å fjerne mulig innhold av karbonater.

Skjell

Det ytterste laget av skjellene ble etset bort med fortynnet saltsyre for å fjerne belegg med mulig innhold av yngre karbon.

Bein

Uorganisk fraksjon fjernet ved behandling med fortynnet saltsyre (25ml/100ml) under vakuum. Deretter behandlet med kald natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne humussyrer. Kollagenet ekstrahert med varmt destillert vann med pH≈3 (justert med saltsyre), og inndampet til tørrhet.

Universitetet i Stavanger
Att. Barbro I. Dahl
Arkeologisk museum
4036 STAVANGERARKEOLOGISK MUSEUM
UNIVERSITETET I STAVANGER

17 AUG. 2012

J.nr. 07/10637 - 49
Ark 733 Beh. av HAAP**DF 4407 - oversendelse av rapport, prosjekt 90116 "Myklebust II"**

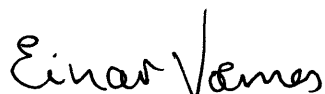
Vedlagt oversendes rapport for ^{14}C datering av 39 prøver fra Myklebust i Sola kommune, registrert ved laboratoriet under DF 4407.

^{14}C innholdet i prøvene er målt med akselerator i Uppsala.

Restmateriale returneres vedlagt.

Faktura ettersendes fra regnskapsseksjonen, NTNU.

Vennlig hilsen

Einar Værnes

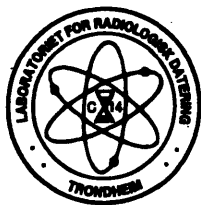
Vedlegg:

- Dateringsrapport
- Restmateriale

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim	E-post: datlab@vm.ntnu.no	Nasjonallaboratoriet for 14C datering	+47 73 59 33 10	Torill Elin Stenseng
	http://www.ntnu.no		Telefaks +47 73 59 33 83	Tlf: +47 73 59 33 04

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandleren ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Dahl, Barbro I.
Universitetet i Stavanger
Arkeologisk museum, 4036 Stavanger

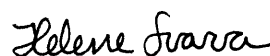
DF-4407

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
TRa-4039	2010/01-35, 16666 Hus I Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Bjørk/or		1605 ± 30	AD420-535	-27.5
TRa-4040	2010/01-74, 19094 Hus II Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Bjørk		1735 ± 30	AD255-380	-27.2
TRa-4041	2010/01-76, 19827 Hus II Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Bjørk/or		1775 ± 35	AD230-330	-26.2
TRa-4042	2010/01-84, 20442 Hus II Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Løvtre		2010 ± 35	BC40-AD60	-26.2
TRa-4043	2010/01-101 18999 Hus II Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Lyng		1785 ± 35	AD230-325	-27.2
TRa-4044	2010/01-107, 22938 Hus I Myklebust, Sola Rogaland	Korn Bygg		1600 ± 35	AD420-520	-22.5
TRa-4045	2010/01-111, 16540 Hus I Myklebust, Sola Rogaland	Korn Bygg		1570 ± 35	AD445-550	-24.9
TRa-4046	2010/01-139, Alvasteinen Myklebust, Sola Rogaland	Korn		3775 ± 40	BC2230-2140	-25.9
TRa-4047	2010/01-149, 19490 Hus I Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Or		1750 ± 35	AD245-370	-27.9

Dato: 10 JUL 2012

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Solvi Stene

Helene Svarva

FORKLARING TIL DATERINGSRAPPORTEN

Med prøvens ^{14}C alder forstås den tid som er medgått siden opptaket av biogent kullstoff opphørte. (Nåtid er satt til AD 1950). Den angitte feilgrense representerer et standardavvik slik som det defineres i statistikken, og dette innebærer at det vil være ca. 68% sannsynlighet for at prøvens alder faller innenfor denne feilgrense. Det oppførte standardavvik inkluderer usikkerhet i bestemmelsen av prøvens ^{14}C innhold og usikkerhet ved korreksjon for isotopisk fraksjonering. Halveringstiden for ^{14}C er forutsatt 5570 år.

Kalibrert alder finnes ved sammenlikning med målinger av ^{14}C aktivitet i årringdaterte treinger. Korrekt historisk alder vil med 68% sannsynlighet ligge i det oppgitte intervall, men på grunn av uregelmessigheter i kalibreringskurven er det uklart hvilken del av intervallet som er mest sannsynlig. Mer detaljerte opplysninger om dette kan fås ved henvendelse til laboratoriet. Det er benyttet et kalibreringsprogram utarbeidet ved University of Washington, Seattle (Stuiver & Reimer, *Radiocarbon*, vol. 35, no. 1. 1993).

Ved kalibrering av torv, gytje og sedimentprøver er det antatt et tidsspenn på 100 år for dannelsen av materialet.

For marine prøver inkluderer dateringsresultatet korreksjon for reservoireffekt (havvannets tilsynelatende alder). Denne utgjør 440 år for ^{14}C alder, mens korreksjonen for kalibrert alder er avhengig av hvor prøven er funnet (Sør-Norge, Nord-Norge, Svalbard etc.).

Den oppgitte $\delta^{13}\text{C}$ verdi er anvendt for korreksjon av prøvens aktivitet for isotopisk fraksjonering til -25,0 ‰ relativt PDB.

Når flere fraksjoner av samme materiale er datert, betegnes disse med A, B osv. For gytje/sedimenter er alltid A den lutløselige del og B den uløselige. For skjell regnes fraksjonene utenfra, dvs. A er den fraksjon som først frigjøres ved etsing med syre.

KJEMISK FORBEHANDLING

Trekull, tre og torv

Prøven ble behandlet med fortynnet natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne mulig innhold av humussyrer. Videre ble den behandlet med fortynnet saltsyre (5ml/100ml) for fjerning av karbonater.

Gytje/sedimenter

A. Lutløselig fraksjon

Prøven ble ekstrahert med fortynnet natriumhydroksydoppløsning (10g/100ml) og utfelt med saltsyre. Uløst del sentrifugert ut før utfelling.

B. Lutløselig fraksjon

Uløst del ble behandlet med fortynnet saltsyre (5ml/100ml) for å fjerne mulig innhold av karbonater.

Skjell

Det ytterste laget av skjellene ble etset bort med fortynnet saltsyre for å fjerne belegg med mulig innhold av yngre karbon.

Bein

Uorganisk fraksjon fjernet ved behandling med fortynnet saltsyre (25ml/100ml) under vakuüm. Deretter behandlet med kald natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne humussyrer. Kollagenet ekstrahert med varmt destillert vann med $\text{pH}\approx 3$ (justert med saltsyre), og inndampet til tørrhet.

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT

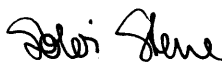
Oppdragsgiver: Dahl, Barbro I.
Universitetet i Stavanger
Arkeologisk museum, 4036 Stavanger

DF-4407

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
TRa-4048	2010/01-171, 24870 Hus VII Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Or		3375 ± 45	BC1735-1615	-28.5
TRa-4049	2010/01-172, 24888 Hus VII Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Or/hassel Bjørk		3590 ± 35	BC1970-1885	-27.3
TRa-4050	2010/01-173, 24909 Hus VII Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Or/hassel		3490 ± 40	BC1880-1740	-27.5
TRa-4051	2010/01-221, 25282 Hus XIII Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Bjørk		1420 ± 35	AD620-660	-27.8

Dato: 10 JUL 2012

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Solvi Stene

Helene Svarva

FORKLARING TIL DATERINGSRAPPORTEN

Med prøvens ^{14}C alder forstås den tid som er medgått siden opptaket av biogent kullstoff opphørte. (Nåtid er satt til AD 1950). Den angitte feilgrense representerer et standardavvik slik som det defineres i statistikken, og dette innebærer at det vil være ca. 68% sannsynlighet for at prøvens alder faller innenfor denne feilgrense. Det oppførte standardavvik inkluderer usikkerhet i bestemmelsen av prøvens ^{14}C innhold og usikkerhet ved korreksjon for isotopisk fraksjonering. Halveringstiden for ^{14}C er forutsatt 5570 år.

Kalibrert alder finnes ved sammenlikning med målinger av ^{14}C aktivitet i årringdaterte treinger. Korrekt historisk alder vil med 68% sannsynlighet ligge i det oppgitte intervall, men på grunn av uregelmessigheter i kalibreringskurven er det uklart hvilken del av intervallet som er mest sannsynlig. Mer detaljerte opplysninger om dette kan fås ved henvendelse til laboratoriet. Det er benyttet et kalibreringsprogram utarbeidet ved University of Washington, Seattle (Stuiver & Reimer, *Radiocarbon*, vol. 35, no. 1. 1993).

Ved kalibrering av torv, gytje og sedimentprøver er det antatt et tidsspenn på 100 år for dannelsen av materialet.

For marine prøver inkluderer dateringsresultatet korreksjon for reservoireffekt (havvannets tilsynelatende alder). Denne utgjør 440 år for ^{14}C alder, mens korreksjonen for kalibrert alder er avhengig av hvor prøven er funnet (Sør-Norge, Nord-Norge, Svalbard etc.).

Den oppgitte $\delta^{13}\text{C}$ verdi er anvendt for korreksjon av prøvens aktivitet for isotopisk fraksjonering til -25,0 ‰ relativt PDB.

Når flere fraksjoner av samme materiale er datert, betegnes disse med A, B osv. For gytje/sedimenter er alltid A den lutløselige del og B den uløselige. For skjell regnes fraksjonene utenfra, dvs. A er den fraksjon som først frigjøres ved etsing med syre.

KJEMISK FORBEHANDLING

Trekull, tre og torv

Prøven ble behandlet med fortynnet natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne mulig innhold av humussyrer. Videre ble den behandlet med fortynnet saltsyre (5ml/100ml) for fjerning av karbonater.

Gytje/sedimenter

A. Lutløselig fraksjon

Prøven ble ekstrahert med fortynnet natriumhydroksydoppløsning (10g/100ml) og utfelt med saltsyre. Uløst del sentrifugert ut før utfelling.

B. Lutløselig fraksjon

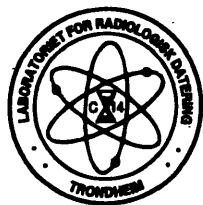
Uløst del ble behandlet med fortynnet saltsyre (5ml/100ml) for å fjerne mulig innhold av karbonater.

Skjell

Det ytterste laget av skjellene ble etset bort med fortynnet saltsyre for å fjerne belegg med mulig innhold av yngre karbon.

Bein

Uorganisk fraksjon fjernet ved behandling med fortynnet saltsyre (25ml/100ml) under vakuum. Deretter behandlet med kald natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne humussyrer. Kollagenet ekstrahert med varmt destillert vann med $\text{pH} \approx 3$ (justert med saltsyre), og inndampet til tørrhet.

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Dahl, Barbro I.
Universitetet i Stavanger
Arkeologisk museum, 4036 Stavanger

DF-4407

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
TRa-4054	2010/01-256, 38650 Felt 7 Myklebust, Sola Rogaland	Planterester Hagleskudd		1220 ± 30	AD775-865	-31.9

Dato: 03 AUG 2012

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Solvi Stene

Helene Svarva

FORKLARING TIL DATERINGSRAPPORTEN

Med prøvens ^{14}C alder forstås den tid som er medgått siden opptaket av biogent kullstoff opphørte. (Nåtid er satt til AD 1950). Den angitte feilgrense representerer et standardavvik slik som det defineres i statistikken, og dette innebærer at det vil være ca. 68% sannsynlighet for at prøvens alder faller innenfor denne feilgrense. Det oppførte standardavvik inkluderer usikkerhet i bestemmelsen av prøvens ^{14}C innhold og usikkerhet ved korreksjon for isotopisk fraksjonering. Halveringstiden for ^{14}C er forutsatt 5570 år.

Kalibrert alder finnes ved sammenlikning med målinger av ^{14}C aktivitet i årringdaterte treer. Korrekt historisk alder vil med 68% sannsynlighet ligge i det oppgitte intervall, men på grunn av uregelmessigheter i kalibreringskurven er det uklart hvilken del av intervallet som er mest sannsynlig. Mer detaljerte opplysninger om dette kan fås ved henvendelse til laboratoriet. Det er benyttet et kalibreringsprogram utarbeidet ved University of Washington, Seattle (Stuiver & Reimer, *Radiocarbon*, vol. 35, no. 1. 1993).

Ved kalibrering av torv, gytje og sedimentprøver er det antatt et tidsspenn på 100 år for dannelsen av materialet.

For marine prøver inkluderer dateringsresultatet korreksjon for reservoireffekt (havvannets tilsynelatende alder). Denne utgjør 440 år for ^{14}C alder, mens korreksjonen for kalibrert alder er avhengig av hvor prøven er funnet (Sør-Norge, Nord-Norge, Svalbard etc.).

Den oppgitte $\delta^{13}\text{C}$ verdi er anvendt for korreksjon av prøvens aktivitet for isotopisk fraksjonering til -25,0 ‰ relativt PDB.

Når flere fraksjoner av samme materiale er datert, betegnes disse med A, B osv. For gytje/sedimenter er alltid A den lutløselige del og B den uløselige. For skjell regnes fraksjonene utenfra, dvs. A er den fraksjon som først frigjøres ved etsing med syre.

KJEMISK FORBEHANDLING

Trekull, tre og torv

Prøven ble behandlet med fortynnet natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne mulig innhold av humussyrer. Videre ble den behandlet med fortynnet saltsyre (5ml/100ml) for fjerning av karbonater.

Gytje/sedimenter

A. Lutløselig fraksjon

Prøven ble ekstrahert med fortynnet natriumhydroksydoppløsning (10g/100ml) og utfelt med saltsyre. Uløst del sentrifugert ut før utfelling.

B. Lutløselig fraksjon

Uløst del ble behandlet med fortynnet saltsyre (5ml/100ml) for å fjerne mulig innhold av karbonater.

Skjell

Det ytterste laget av skjellene ble etset bort med fortynnet saltsyre for å fjerne belegg med mulig innhold av yngre karbon.

Bein

Uorganisk fraksjon fjernet ved behandling med fortynnet saltsyre (25ml/100ml) under vakuum. Deretter behandlet med kald natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne humussyrer. Kollagenet ekstrahert med varmt destillert vann med $\text{pH}\approx 3$ (justert med saltsyre), og inndampet til tørrhet.

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Dahl, Barbro I.
Universitetet i Stavanger
Arkeologisk museum, 4036 Stavanger

DF-4407

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
TRa-4052	2010/01-223, 25122 Hus XIII Myklebust, Sola Rogaland	Korn		1950 ± 30	AD40-95	-22.5
TRa-4053	2010/01-230, 38134 Hus XIII Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Bjørk		2505 ± 35	BC775-530	-26.4
TRa-4055	2010/01-265, 26446 Hus VIII Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Bjørk		3160 ± 35	BC1440-1400	-28.2
TRa-4056	2010/01-266, 26150 Hus VIII Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Bjørk, or hassel		3140 ± 30	BC1425-1395	-27.2
TRa-4057	2010/01-268, 38972 Hus VIII Myklebust, Sola Rogaland	Korn Bygg		3075 ± 30	BC1390-1290	-24.3
TRa-4058	2010/01-311, 40383 Hus XV Myklebust, Sola Rogaland	Korn		3100 ± 40	BC1415-1315	-24.3
TRa-4059	2010/01-312, 40383 Hus XV Myklebust, Sola Rogaland	Korn		3085 ± 35	BC1400-1300	-22.0
TRa-4060	2010/01-313, 33827 Hus XIV Myklebust, Sola Rogaland	Korn Bygg		3170 ± 35	BC1460-1415	-24.7

Dato: 09 AUG 2012

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Solvi Stene

Helene Svarva

FORKLARING TIL DATERINGSRAPPORTEN

Med prøvens ^{14}C alder forstås den tid som er medgått siden opptaket av biogent kullstoff opphørte. (Nåtid er satt til AD 1950). Den angitte feilgrense representerer et standardavvik slik som det defineres i statistikken, og dette innebærer at det vil være ca. 68% sannsynlighet for at prøvens alder faller innenfor denne feilgrense. Det oppførte standardavvik inkluderer usikkerhet i bestemmelsen av prøvens ^{14}C innhold og usikkerhet ved korreksjon for isotopisk fraksjonering. Halveringstiden for ^{14}C er forutsatt 5570 år.

Kalibrert alder finnes ved sammenlikning med målinger av ^{14}C aktivitet i årringdaterte treinger. Korrekt historisk alder vil med 68% sannsynlighet ligge i det oppgitte intervall, men på grunn av uregelmessigheter i kalibreringskurven er det uklart hvilken del av intervallet som er mest sannsynlig. Mer detaljerte opplysninger om dette kan fås ved henvendelse til laboratoriet. Det er benyttet et kalibreringsprogram utarbeidet ved University of Washington, Seattle (Stuiver & Reimer, *Radiocarbon*, vol. 35, no. 1. 1993).

Ved kalibrering av torv, gytje og sedimentprøver er det antatt et tidsspenn på 100 år for dannelsen av materialet.

For marine prøver inkluderer dateringsresultatet korreksjon for reservoireffekt (havvannets tilsynelatende alder). Denne utgjør 440 år for ^{14}C alder, mens korreksjonen for kalibrert alder er avhengig av hvor prøven er funnet (Sør-Norge, Nord-Norge, Svalbard etc.).

Den oppgitte $\delta^{13}\text{C}$ verdi er anvendt for korreksjon av prøvens aktivitet for isotopisk fraksjonering til -25,0 ‰ relativt PDB.

Når flere fraksjoner av samme materiale er datert, betegnes disse med A, B osv. For gytje/sedimenter er alltid A den lutløselige del og B den uløselige. For skjell regnes fraksjonene utenfra, dvs. A er den fraksjon som først frigjøres ved etsing med syre.

KJEMISK FORBEHANDLING

Trekull, tre og torv

Prøven ble behandlet med fortynnet natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne mulig innhold av humussyrer. Videre ble den behandlet med fortynnet saltsyre (5ml/100ml) for fjerning av karbonater.

Gytje/sedimenter

A. Lutløselig fraksjon

Prøven ble ekstrahert med fortynnet natriumhydroksydoppløsning (10g/100ml) og utfelt med saltsyre. Uløst del sentrifugert ut før utfelling.

B. Lutløselig fraksjon

Uløst del ble behandlet med fortynnet saltsyre (5ml/100ml) for å fjerne mulig innhold av karbonater.

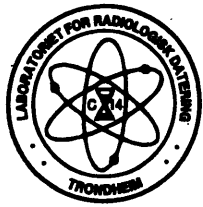
Skjell

Det ytterste laget av skjellene ble etset bort med fortynnet saltsyre for å fjerne belegg med mulig innhold av yngre karbon.

Bein

Uorganisk fraksjon fjernet ved behandling med fortynnet saltsyre (25ml/100ml) under vakuum. Deretter behandlet med kald natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne humussyrer. Kollagenet ekstrahert med varmt destillert vann med $\text{pH}\approx 3$ (justert med saltsyre), og inndampet til tørrhet.

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT

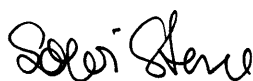
Oppdragsgiver: Dahl, Barbro I.
Universitetet i Stavanger
Arkeologisk museum, 4036 Stavanger

DF-4407

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
TRa-4061	2010/01-314, Hus XIV Myklebust, Sola Rogaland	Korn		2995 ± 30	BC1275-1155	-25.7
TRa-4062	2010/01-314, Hus XIV Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Or		3095 ± 30	BC1405-1315	-27.4
TRa-4063	2010/01-315, 33690 Hus XV Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Or/bjørk		3010 ± 30	BC1300-1205	-27.6
TRa-4064	2010/01-330, Hus I Myklebust, Sola Rogaland	Korn		1750 ± 30	AD245-355	-24.0
TRa-4065	2010/01-337, 42720 Hus XVIII Myklebust, Sola Rogaland	Korn Bygg		3240 ± 30	BC1530-1460	-22.8
TRa-4066	2010/01-338, Hus XVIII Myklebust, Sola Rogaland	Korn		3250 ± 30	BC1540-1470	-25.3
TRa-4067	2010/01-338, Hus XVIII Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Or		3280 ± 30	BC1600-1515	-28.2
TRa-4088	2010/01-334, Hus I Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Or, bjørk		245 ± 25	AD1650-1665	-25.5
TRa-4128	2010/01-249 felt 10 Myklebust, Sola Rogaland	Korn Bygg		1855 ± 30	AD125-215	-24.4

Dato: 09 AUG 2012

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Sølvi Stene

Helene Svarva

FORKLARING TIL DATERINGSRAPPORTEN

Med prøvens ^{14}C alder forstås den tid som er medgått siden opptaket av biogent kullstoff opphørte. (Nåtid er satt til AD 1950). Den angitte feilgrense representerer et standardavvik slik som det defineres i statistikken, og dette innebærer at det vil være ca. 68% sannsynlighet for at prøvens alder faller innenfor denne feilgrense. Det oppførte standardavvik inkluderer usikkerhet i bestemmelsen av prøvens ^{14}C innhold og usikkerhet ved korreksjon for isotopisk fraksjonering. Halveringstiden for ^{14}C er forutsatt 5570 år.

Kalibrert alder finnes ved sammenlikning med målinger av ^{14}C aktivitet i årringdaterte treninger. Korrekt historisk alder vil med 68% sannsynlighet ligge i det oppgitte intervall, men på grunn av uregelmessigheter i kalibreringskurven er det uklart hvilken del av intervallet som er mest sannsynlig. Mer detaljerte opplysninger om dette kan fås ved henvendelse til laboratoriet. Det er benyttet et kalibreringsprogram utarbeidet ved University of Washington, Seattle (Stuiver & Reimer, *Radiocarbon*, vol. 35, no. 1. 1993).

Ved kalibrering av torv, gytje og sedimentprøver er det antatt et tidsspenn på 100 år for dannelsen av materialet.

For marine prøver inkluderer dateringsresultatet korreksjon for reservoireffekt (havvannets tilsynelatende alder). Denne utgjør 440 år for ^{14}C alder, mens korreksjonen for kalibrert alder er avhengig av hvor prøven er funnet (Sør-Norge, Nord-Norge, Svalbard etc.).

Den oppgitte $\delta^{13}\text{C}$ verdi er anvendt for korreksjon av prøvens aktivitet for isotopisk fraksjonering til -25,0 ‰ relativt PDB.

Når flere fraksjoner av samme materiale er datert, betegnes disse med A, B osv. For gytje/sedimenter er alltid A den lutløselige del og B den uløselige. For skjell regnes fraksjonene utenfra, dvs. A er den fraksjon som først frigjøres ved etsing med syre.

KJEMISK FORBEHANDLING

Trekull, tre og torv

Prøven ble behandlet med fortynt natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne mulig innhold av humussyrer. Videre ble den behandlet med fortynt saltsyre (5ml/100ml) for fjerning av karbonater.

Gytje/sedimenter

A. Lutløselig fraksjon

Prøven ble ekstrahert med fortynt natriumhydroksydoppløsning (10g/100ml) og utfelt med saltsyre. Uløst del sentrifugert ut før utfelling.

B. Lutløselig fraksjon

Uløst del ble behandlet med fortynt saltsyre (5ml/100ml) for å fjerne mulig innhold av karbonater.

Skjell

Det ytterste laget av skjellene ble etset bort med fortynt saltsyre for å fjerne belegg med mulig innhold av yngre karbon.

Bein

Uorganisk fraksjon fjernet ved behandling med fortynt saltsyre (25ml/100ml) under vakuüm. Deretter behandlet med kald natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne humussyrer. Kollagenet ekstrahert med varmt destillert vann med $\text{pH}\approx 3$ (justert med saltsyre), og inndampet til tørrhet.

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver:

Dahl, Barbro I.
Universitetet i Stavanger
Arkeologisk museum, 4036 Stavanger

DF-4407

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
TRa-4068	F693, Røys 26500 Myklebust, Sola Rogaland	Bein		1415 ± 35	AD625-660	-23.8
TRa-4069	F697, Grav 25940 Myklebust, Sola Rogaland	Bein		1385 ± 35	AD645-670	-27.1
TRa-4070	F699, Grav 25966 Myklebust, Sola Rogaland	Bein		1335 ± 35	AD660-690	-26.4
TRa-4071	F710/711, Grav 25766 Myklebust, Sola Rogaland	Bein		1310 ± 35	AD670-770	-24.9

Dato: 31 MAY 2012

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Sølvi Stene
Sølvi Stene

Einar Værnes
Einar Værnes

FORKLARING TIL DATERINGSRAPPORTEN

Med prøvens ^{14}C alder forstås den tid som er medgått siden opptaket av biogent kullstoff opphørte. (Nåtid er satt til AD 1950). Den angitte feilgrense representerer et standardavvik slik som det defineres i statistikken, og dette innebærer at det vil være ca. 68% sannsynlighet for at prøvens alder faller innenfor denne feilgrense. Det oppførte standardavvik inkluderer usikkerhet i bestemmelsen av prøvens ^{14}C innhold og usikkerhet ved korreksjon for isotopisk fraksjonering. Halveringstiden for ^{14}C er forutsatt 5570 år.

Kalibrert alder finnes ved sammenlikning med målinger av ^{14}C aktivitet i årringdaterte treinger. Korrekt historisk alder vil med 68% sannsynlighet ligge i det oppgitte intervall, men på grunn av uregelmessigheter i kalibreringskurven er det uklart hvilken del av intervallet som er mest sannsynlig. Mer detaljerte opplysninger om dette kan fås ved henvendelse til laboratoriet. Det er benyttet et kalibreringsprogram utarbeidet ved University of Washington, Seattle (Stuiver & Reimer, *Radiocarbon*, vol. 35, no. 1. 1993).

Ved kalibrering av torv, gytje og sedimentprøver er det antatt et tidsspenn på 100 år for dannelsen av materialet.

For marine prøver inkluderer dateringsresultatet korreksjon for reservoireffekt (havvannets tilsynelatende alder). Denne utgjør 440 år for ^{14}C alder, mens korreksjonen for kalibrert alder er avhengig av hvor prøven er funnet (Sør-Norge, Nord-Norge, Svalbard etc.).

Den oppgitte $\delta^{13}\text{C}$ verdi er anvendt for korreksjon av prøvens aktivitet for isotopisk fraksjonering til -25,0 ‰ relativt PDB.

Når flere fraksjoner av samme materiale er datert, betegnes disse med A, B osv. For gytje/sedimenter er alltid A den lutløselige del og B den uløselige. For skjell regnes fraksjonene utenfra, dvs. A er den fraksjon som først frigjøres ved etsing med syre.

KJEMISK FORBEHANDLING

Trekull, tre og torv

Prøven ble behandlet med fortynt natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne mulig innhold av humussyrer. Videre ble den behandlet med fortynt saltsyre (5ml/100ml) for fjerning av karbonater.

Gytje/sedimenter

A. Lutløselig fraksjon

Prøven ble ekstrahert med fortynt natriumhydroksydoppløsning (10g/100ml) og utfelt med saltsyre. Uløst del sentrifugert ut før utfelling.

B. Lutløselig fraksjon

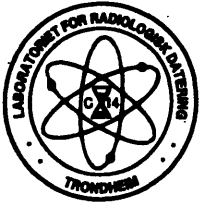
Uløst del ble behandlet med fortynt saltsyre (5ml/100ml) for å fjerne mulig innhold av karbonater.

Skjell

Det ytterste laget av skjellene ble etset bort med fortynt saltsyre for å fjerne belegg med mulig innhold av yngre karbon.

Bein

Uorganisk fraksjon fjernet ved behandling med fortynt saltsyre (25ml/100ml) under vakuüm. Deretter behandlet med kald natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne humussyrer. Kollagenet ekstrahert med varmt destillert vann med $\text{pH}\approx 3$ (justert med saltsyre), og inndampet til tørrhet.

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Dahl, Barbro I.
Universitetet i Stavanger
Arkeologisk museum, 4036 Stavanger

DF-4407

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
TRa-4129	2010/01-251 felt 10 Myklebust, Sola Rogaland	Korn Bygg		2815 ± 35	BC1000-910	-25.1
TRa-4130	2010/01-273 felt 7 Myklebust, Sola Rogaland	Korn Hvete		2260 ± 30	BC380-240	-24.0
TRa-4131	2010/01-275 felt 7 Myklebust, Sola Rogaland	Korn Havre		1755 ± 30	AD240-345	-25.7
TRa-4132	2010/01-277 felt 7 Myklebust, Sola Rogaland	Trekull Bjørk/or		3355 ± 35	BC1680-1535	-26.1

Dato: 09 AUG 2012

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Sølvi Stene
Sølvi Stene

Helene Svarva
Helene Svarva

FORKLARING TIL DATERINGSRAPPORTEN

Med prøvens ^{14}C alder forstås den tid som er medgått siden opptaket av biogent kullstoff opphørte. (Nåtid er satt til AD 1950). Den angitte feilgrense representerer et standardavvik slik som det defineres i statistikken, og dette innebærer at det vil være ca. 68% sannsynlighet for at prøvens alder faller innenfor denne feilgrense. Det oppførte standardavvik inkluderer usikkerhet i bestemmelsen av prøvens ^{14}C innhold og usikkerhet ved korreksjon for isotopisk fraksjonering. Halveringstiden for ^{14}C er forutsatt 5570 år.

Kalibrert alder finnes ved sammenlikning med målinger av ^{14}C aktivitet i årringdaterte treinger. Korrekt historisk alder vil med 68% sannsynlighet ligge i det oppgitte intervall, men på grunn av uregelmessigheter i kalibreringskurven er det uklart hvilken del av intervallet som er mest sannsynlig. Mer detaljerte opplysninger om dette kan fås ved henvendelse til laboratoriet. Det er benyttet et kalibreringsprogram utarbeidet ved University of Washington, Seattle (Stuiver & Reimer, *Radiocarbon*, vol. 35, no. 1. 1993).

Ved kalibrering av torv, gytje og sedimentprøver er det antatt et tidsspenn på 100 år for dannelsen av materialet.

For marine prøver inkluderer dateringsresultatet korreksjon for reservoireffekt (havvannets tilsynelatende alder). Denne utgjør 440 år for ^{14}C alder, mens korreksjonen for kalibrert alder er avhengig av hvor prøven er funnet (Sør-Norge, Nord-Norge, Svalbard etc.).

Den oppgitte $\delta^{13}\text{C}$ verdi er anvendt for korreksjon av prøvens aktivitet for isotopisk fraksjonering til -25,0 ‰ relativt PDB.

Når flere fraksjoner av samme materiale er datert, betegnes disse med A, B osv. For gytje/sedimenter er alltid A den lutløselige del og B den uløselige. For skjell regnes fraksjonene utenfra, dvs. A er den fraksjon som først frigjøres ved etsing med syre.

KJEMISK FORBEHANDLING

Trekull, tre og torv

Prøven ble behandlet med fortynnet natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne mulig innhold av humussyrer. Videre ble den behandlet med fortynnet saltsyre (5ml/100ml) for fjerning av karbonater.

Gytje/sedimenter

A. Lutløselig fraksjon

Prøven ble ekstrahert med fortynnet natriumhydroksydoppløsning (10g/100ml) og utfelt med saltsyre. Uløst del sentrifugert ut før utfelling.

B. Lutløselig fraksjon

Uløst del ble behandlet med fortynnet saltsyre (5ml/100ml) for å fjerne mulig innhold av karbonater.

Skjell

Det ytterste laget av skjellene ble etset bort med fortynnet saltsyre for å fjerne belegg med mulig innhold av yngre karbon.

Bein

Uorganisk fraksjon fjernet ved behandling med fortynnet saltsyre (25ml/100ml) under vakuum. Deretter behandlet med kald natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne humussyrer. Kollagenet ekstrahert med varmt destillert vann med $\text{pH}\approx 3$ (justert med saltsyre), og inndampet til tørrhet.

UBANo	Sample ID	Material Type	¹⁴ C Age	±	AMS δ ¹³ C	F14C	±	avgR0	uAC
UBA-21952	2010/01-191	hazelnut shell	1673	31	-30.1	0.8120	0.0031	878.35	30.6
UBA-21953	2010/01-199	Birch	1361	35	-29.9	0.8441	0.0036	918.86	31.6
UBA-21954	2010/01-200	Charred seed	1876	33	-23.8	0.7917	0.0032	867.50	32.7
UBA-21955	2010/01-177	Hazel	2914	31	-32.6	0.6957	0.0027	753.53	31.1
UBA-21956	2010/01-210	Birch	2899	30	-32.0	0.6970	0.0026	755.88	32.2

Barbro Dahl
University of Stavanger
Postboks 384, Alnabru
Oslo 0614
Norway

¹⁴CHRONO Centre
Queens University Belfast
42 Fitzwilliam Street
Belfast BT9 6AX
Northern Ireland

Radiocarbon Date Certificate

Laboratory Identification: UBA-21952
Date of Measurement: 2013-01-10
Site: Myklebust, Sola k, Rogaland, SW-
Sample ID: 2010/01-191
Material Dated: charred seed or nutshell
Pretreatment: Acid Only
Submitted by: Barbro Dahl

¹⁴C Date: 1673±31 BP
AMS δ¹³C: -30.1

Barbro Dahl
University of Stavanger
Postboks 384, Alnabru
Oslo 0614
Norway

¹⁴CHRONO Centre
Queens University Belfast
42 Fitzwilliam Street
Belfast BT9 6AX
Northern Ireland

Radiocarbon Date Certificate

Laboratory Identification: UBA-21953
Date of Measurement: 2013-01-21
Site: Myklebust, Sola k, Rogaland, SW-
Sample ID: 2010/01-199
Material Dated: charcoal
Pretreatment: AAA
Submitted by: Barbro Dahl

¹⁴C Date: 1361±35 BP
AMS δ¹³C: -29.9

Barbro Dahl
University of Stavanger
Postboks 384, Alnabru
Oslo 0614
Norway

¹⁴CHRONO Centre
Queens University Belfast
42 Fitzwilliam Street
Belfast BT9 6AX
Northern Ireland

Radiocarbon Date Certificate

Laboratory Identification: UBA-21954
Date of Measurement: 2013-01-10
Site: Myklebust, Sola k, Rogaland, SW-
Sample ID: 2010/01-200
Material Dated: charred seed or nutshell
Pretreatment: Acid Only
Submitted by: Barbro Dahl

¹⁴C Date: 1876±33 BP
AMS δ¹³C: -23.8

Barbro Dahl
University of Stavanger
Postboks 384, Alnabru
Oslo 0614
Norway

¹⁴CHRONO Centre
Queens University Belfast
42 Fitzwilliam Street
Belfast BT9 6AX
Northern Ireland

Radiocarbon Date Certificate

Laboratory Identification: UBA-21955
Date of Measurement: 2013-01-21
Site: Myklebust, Sola k, Rogaland, SW-
Sample ID: 2010/01-177
Material Dated: charcoal
Pretreatment:
Submitted by: Barbro Dahl

¹⁴C Date: 2914±31 BP
AMS δ¹³C: -32.6

Barbro Dahl
University of Stavanger
Postboks 384, Alnabru
Oslo 0614
Norway

¹⁴CHRONO Centre
Queens University Belfast
42 Fitzwilliam Street
Belfast BT9 6AX
Northern Ireland

Radiocarbon Date Certificate

Laboratory Identification: UBA-21956
Date of Measurement: 2013-01-21
Site: Myklebust, Sola k, Rogaland, SW-
Sample ID: 2010/01-210
Material Dated: charcoal
Pretreatment: AAA
Submitted by: Barbro Dahl

¹⁴C Date: 2899±30 BP
AMS δ¹³C: -32.0

Information about radiocarbon calibration

RADIOCARBON CALIBRATION PROGRAM*

CALIB REV6.0.0

Copyright 1986–2010 M Stuiver and PJ Reimer

*To be used in conjunction with:

Stuiver, M., and Reimer, P.J., 1993, Radiocarbon, 35, 215–230.

Annotated results (text) - -

Export file - cl4res.csv

```

201001-19
UBA-21952
Radiocarbon Age BP   1673 +/-   31
Calibration data set: intcal09.14c           # Reimer et al. 2009
% area enclosed      cal AD age ranges           relative area under
                                                                probability distribution
68.3 (1 sigma)      cal AD 343- 413           1.000
95.4 (2 sigma)      cal AD 258- 299           0.122
                                                                318- 429           0.878

```

```

201001-19
UBA-21953
Radiocarbon Age BP   1361 +/-   35
Calibration data set: intcal09.14c           # Reimer et al. 2009
% area enclosed      cal AD age ranges           relative area under
                                                                probability distribution
68.3 (1 sigma)      cal AD 643- 680           1.000
95.4 (2 sigma)      cal AD 610- 709           0.943
                                                                747- 766           0.057

```

```

201001-20
UBA-21954
Radiocarbon Age BP   1876 +/-   33
Calibration data set: intcal09.14c           # Reimer et al. 2009
% area enclosed      cal AD age ranges           relative area under
                                                                probability distribution
68.3 (1 sigma)      cal AD 77- 140            0.741
                                                                152- 169            0.137
                                                                194- 210            0.122
95.4 (2 sigma)      cal AD 67- 228            1.000

```

```

201001-17
UBA-21955
Radiocarbon Age BP   2914 +/-   31
Calibration data set: intcal09.14c           # Reimer et al. 2009
% area enclosed      cal AD age ranges           relative area under
                                                                probability distribution
68.3 (1 sigma)      cal BC 1192- 1176         0.101
                                                                1162- 1143         0.129
                                                                1132- 1047         0.770
95.4 (2 sigma)      cal BC 1253- 1239         0.024
                                                                1213- 1010         0.976

```

```

201001-21
UBA-21956
Radiocarbon Age BP   2899 +/-   30
Calibration data set: intcal09.14c           # Reimer et al. 2009
% area enclosed      cal AD age ranges           relative area under
                                                                probability distribution
68.3 (1 sigma)      cal BC 1126- 1024         1.000
95.4 (2 sigma)      cal BC 1211- 1000         1.000

```

References for calibration datasets:

PJ Reimer, MGL Baillie, E Bard, A Bayliss, JW Beck, PG Blackwell,
 C Bronk Ramsey, CE Buck, GS Burr, RL Edwards, M Friedrich, PM Grootes,
 TP Guilderson, I Hajdas, TJ Heaton, AG Hogg, KA Hughen, KF Kaiser, B Kromer,
 FG McCormac, SW Manning, RW Reimer, DA Richards, JR Southon, S Talamo,
 CSM Turney, J van der Plicht, CE Weyhenmeyer (2009) Radiocarbon 51:1111–1150.

Comments:

* This standard deviation (error) includes a lab error multiplier.
** 1 sigma = square root of (sample std. dev.^2 + curve std. dev.^2)
** 2 sigma = 2 x square root of (sample std. dev.^2 + curve std. dev.^2)
where ^2 = quantity squared.
[ ] = calibrated range impinges on end of calibration data set
0* represents a "negative" age BP
1955* or 1960* denote influence of nuclear testing C-14

NOTE: Cal ages and ranges are rounded to the nearest year which may be too precise in many instances. Users are advised to round results to the nearest 10 yr for samples with standard deviation in the radiocarbon age greater than 50 yr.

<>

SOLABLADET

**Kransebinderi
og eget
sløfetrykkeri**

FLORISS

Mega- 51 65 18 18

Sola Kroppen
Blonster og Hagesenter

Streik i kontrollen

I dag er det lurt å være tidlig ute dersom du skal fly.

33 vektere på flyplassen er tatt ut i streik, og det går tregt gjennom sikkerhetskontrollen

SIDE 4

Boliger truer smådyr

– Vakkert og spesielt, sier Jan Erik Timm i Hålandsmarka om lynchene i Kvithei. Han frykter at boligutbygging skal ødelegge for de truede amfibieartene som bor her.

SIDE 13

Denne glassperlen ble funnet i ett av de mange husene som arkeologene har avdekket på Myklebusthøyden. – Her har det vært bosetting siden steinalderen, og Myklebustvegen er nok en særdeles gammel ferdselsvei. Denne høyden har vært særlig attraktiv, sier Barbro Dahl, prosjektleder for Myklebustutgravningene.

– Du kan gjøre perlefunn

I morgen inviterer arkeologene til åpen dag på Myklebust og Jåsund. De har funnet hus og graver, smykker og spor

av bjørneskinn. Vil du hjelpe til? – Vi har et felt hvor barn og voksne får prøve seg som arkeologer, sier Barbro Dahl.

SIDE 2 OG 3

Karoline Åsnes • Harriet Haug • Gunn Tove Jensen • Amalie D. Engelskjerd

Tananger tannlegene

Tlf 51 64 47 47

Ankerplassen, 2. etg • Skibmannsveien 3 • 4056 TANANGER

Er flyet ditt i rute?

Ankomst og avgangstider:
www.solabladet.no

En godt bevart, teppekledd grav på My

— I går var det en god dag på jobben, smiler Barbro Dahl.

Da fant arkeologene et gravfunn med tekstiler.

HILDE GARLID
hilde@solbladet.no

— Plutselig må vi være ekstra påpasselig og gjør alt korrekt. Vi må konferere andre eksperter, og for alt i verden ikke ødelegge noe.

Barbro Dahl er prosjektleder for de arkeologiske utgravningene på Myklebust. Graven de nå retter all sin oppmerksomhet mot, har de visst om en stund, men leirjorda gir dem sjeldent nytt fra fortiden.

— Et slikt funn er uhyre sjeldent i Norge fordi bevaringsforholdene for organisk materiale generelt er dårlige, sier Dahl.

To tepper

— I bunnen av graven er det lagt et teppe. Vi ser både teppefilken og teppekanten. Det har vært grovt vevet, mørkt og trolig rødt, forteller Dahl.

Den døde er lagt oppå dette, og et nytt teppe er lagt over liket eller at teppet er brettet over liket.

Steiner er trolig satt ned i graven etterpå. Det ser vi fordi teppet går inn under en ganske stor helle. Hellen er i seg selv spennende. Den har en skålgrop som er vanlig å finne sammen med helleristinger, sier Dahl. Hellen skal tas ut av graven til slutt, og undersøkes nærmere. I graven er det funnet jernnagler, spor av treverk, spissen av et sverd, og en spenn av bronse som trolig er forgyllt. Under bronsemykket ble det funnet bevarte rester av pels, som kan indikere at avdøde har vært lagt på en bjørnepels.

— Det er et trekk som er kjent fra andre rike graver, sier Dahl. Det er også funnet et eller annet i jern som feltarkeologen i all forsiktighet har gipsert inne for å frakte til konservatorene på laboratoriet.

— Det er per nå helt umulig å si hvilken gjenstand dette er, men det finner vi nok ut av, smiler Dahl.

— En klassisk høyde

Seks arkeologer er nå i full sving med å avdekke så mye som mulig av fortidens hemmeligheter før boligbyggingen overtar.

Lengre nede i Myklebust-vegen durer gravemaskinene, som en konstant påminnelse om at nåtiden puster arkeologene i nakken.

— Hvorfor graver dere akkurat her?

— For oss framstår dette som en lysende høyde - et klassisk vakker og egnet sted hvor for-

Arkeologene Sean Denham og Therese Jåtten graver forsiktig i en grav fra 200-400 e.Kr hvor teppe tekstiler er blitt konservert i leirjorda. — Et slikt funn er ikke gjort utgravingene på Myklebust. (Alle foto: Hilde Garlid)

fedrene våre plasserte hus og graver. Værhardt, ja, men med god utsikt. Gode dyrkingsfor-

hold i sørhellingen, og nærhet til sjøen, sier Dahl.

+

Hun mener at Myklebust-vegen nok er svært gammel.

— Gravenes og gårdenes plas-

sering tyder på at ferdselsåren har gått her svært lenge.

Fylkeskommunen gravde i stor i d

— Kom og se selv, og bli arkeolog for en

Et utgravingsfelt er alltid spennende å se med egne øyne.

I morgen er du

invitert til Myklebust.

Arkeologer i felt har gjort det til en populær del av jobben å invitere naboer og interesserte til åpen dag på feltene, både på Jåsund og Myklebust.

Et kikkhull

— Myklebust er et perfekt eksempel på hvor rik vår region er på kulturminner, og hvor mye det er å finne rett under matjord, sier Dahl.

Hun beskriver det som at arkeologene nå har laget seg et kikkhull inn i fortiden til Jåsundhalvøya. I morgen kan du selv kikke i hullet, før gravemaskinene sletter alle spor.

— Stolpehull og kokegroper virker kanskje ikke så spennende og nytt. Derfor viser vi en modell av et tilsvarende gårdstun. Besøkende får også smake lammelår kokt i kokegrop, for å vise hvordan dette faktisk ble brukt til å lage god mat, sier Dahl.

Arkeologene fordeler seg ut på poster, informerer og forteller til dem som kommer.

Hjelp en arkeolog

Barna er særlig invitert til å prøve seg i yrket som arkeolog.

— Rundt den store Alvarsteinen har det vært mye aktivitet, så langt tilbake som til steinalderen, sier Dahl.

Den store flyttsteinen har i folketroen vært forbundet med alver, derav navnet. Det har ikke vært dyrket helt inn til kjempesteinen som isen en gang har dnyttet med seg, og lagt fra seg, midt på Myklebust.

Barn og voksne skal få hjelpe arkeologene til å sølle ut keramikk og flint og kanskje en perle, hvis man er heldig?

Prosjektleder Barbro Dahl har merket ut de sporene etter hus som har stått på høyden

Medd grav på Myklebust

FAKTA

Utgraving på Myklebust

I 2006 gravde Rogaland fylkeskommune prøvesjakter på myklebusthøyden. Det ble registrert 308 strukturer totalt, og 169 på hovedfeltet.

26. april startet seks arkeologer utgravingene som pågår ut juli.

Fortsetter på tilgrensede felt i 2011.

Til nå er det avdekket flere gårdsanlegg, to graver, den ene med et unikt funn av tekstiler.

Flere gjenstander er funnet i gravene, og en blå glassperle er funnet i et av bolig-husene.

Tidsperiode: Bebodd fra år steinalderen og fram til i dag. En klar topp i bosettingen i eldre jernalder)

av fem søksesjakter ble funnet 169 spor etter hus og graver.

Registreringer gjort rundt 1900 av Helliessen, viste også gårdsanlegg.

Arkeologene graver flere steder samtidig på Myklebust, og i 2011 skal de på nye felt som forteller dem mer om de menneskene som bodde på Myklebust fra alle deler av forhistorien.

Flere gårdsanlegg

Et virvar av gule merkepinner, og blå, røde og gule metallplater staker ut bolig-husene.

– Hver farge indikerer funn fra ulike lag med bosetting, forklarer Dahl.

Hus har vært bygget oppå hus. De fleste med langsiden vendt mot sjøen, men ett endrer retning. I ett av husene ble det funnet en blå glassperle.

– Vi er heldig som finner perle i et hus. Slikt er mer vanlig å finne i gravene. Den vitner om at vi befinner oss mot siste del av eldre jernalder (fram til 550 e.Kr).

00 e.Kr hvor teppetekstiler er blitt konserverv i leirjorda. – Et slikt funn er ikke gjort i Norge på 100 år, sier Barbro Dahl, prosjektleder for

Hun mener at Myklebust-vegen nok er svært gammel.

– Gravenes og gårdenes plas-

sering tyder på at ferdsselsåren har gått her svært lenge. Fylkeskommunen gravde i sjør i dyrket mark innenfor utbyggningsområdet. Høyest var funntettheten midt oppå høydedraget, der det ved hjelp

g bli arkeolog for en dag

Hjelp en arkeolog

Barna er særlig invitert til å prøve seg i yrket som arkeolog.

– Rundt den store Alvarsteinen har det vært mye aktivitet, så langt tilbake som til steinalderen, sier Dahl.

Den store flyttsteinen har i folketroen vært forbundet med alver, derav navnet. Det har ikke vært dyrket helt inn til kjempesteinen som isen en gang har dyttet med seg, og lagt fra seg, midt på Myklebust.

Barn og voksne skal få hjelpe arkeologene til å skulle ut keramikk og flint og kanskje en perle, hvis man er heldig?

Prosjektleder Barbro Dahl har merket ut de mange og ulike sporene etter hus som har stått på høyden på Myklebust.

På folkemunnet heter denne flyttsteinen Alvarsteinen. En tilsvarende stein med samme navn finnes på Madla. Navnet stammer fra folketroen, som et sted hvor alver og de underjordiske holdt til. Arkeologene har gravd rundt hele steinen, og mellom de store steinblokkene, og gjort flere spennende funn.

Keramikkfunn

Arkeologisk museum sine utgravninger på Myklebust har truffet på en stor konsentrasjon av dekorert, spannfornet keramikk som dateres til tiden år 300–550 etter Kristus. I tillegg er det funnet fiskebein, bein av ubestemt art og to mindre jernfragment.

REKETRÅLER TIL LAND FOR EGEN MASKIN

Reketråleren som var i havsnød i Jøssingfjorden utenfor Rogaland i går ettermiddag, gikk for egen maskin til Hidra.

Tråleren hadde følge av en redningsskøyte med pumpeutstyr om bord, opplyser Hovedredningssentralen Sør-Norge

(HRS). Også et Sea King-helikopter med pumpe ble sendt til båten, som klokken 15.21 meldte til HRS at de tok inn vann.

To menn og to hunder var om bord i båten, som er en 49-fots reketråler. De virker ifølge redningsleder Jan Lillebø å være i fin form. (ANB-NTB)

Anke Kobbé er konservator ved Arkeologisk museum i Stavanger. Her jobber hun med et øksehode som ble funnet på Myklebust i juni. (Alle foto: Sean Meling Murray)

Arkeologisk nødhjelp

Hvordan blir et stykke jord fra Myklebust om til en vikingøks? Bli med konservator Anke Kobbé ved Arkeologisk museum i Stavanger på jobb.

SEAN MELING MURRAY
sean@solbladet.no

– Se her, sier Kobbé og peker på de store hvite feltene på det ellers så sorte røntgenbildet.

Bildet viser en økselignende gjenstand. Den ble oppdaget tidligere i år, da arkeologer fant en unik teppekledd grav på Myklebust.

– At feltene er såpass hvite betyr at gjenstanden er veldig godt bevart. Det skjer ikke ofte i Rogaland. Normalt er jorden her veldig sur, og materialet overlever sjelden, fortsetter hun mens vi blar gjennom fotografiene på dataskjermen.

Fra Myklebust til museet

Det gikk mange timer før Kobbé kunne være sikker på hva hun det var hun faktisk gravde frem på laboratoriet sitt ved Arkeologisk museum i Stavanger.

Jordklumpen som hun brakte inn til laboratoriet før sommeren minner lite om gjenstanden som nå ligger foran henne.

I juni fant nemlig arkeologer en steinlignende struktur i gravkammeret som de avdekket på Myklebust.

Når arkeologer finner slike strukturer, kaller de inn Kobbé. Ved hjelp av folie og gips graver hun ut jordstykket og transporterer den til laboratoriet på museet. Røntgen avslører innholdet.

Tidkrevende

Der røntgenfotograferes det, og dersom det viser seg at jorden inneholder en gjenstand, begynner det nitidige konserveringsarbeidet.

Så langt anslår Kobbé at hun har brukt 60 timer på å omdanne jordklumpen fra Myklebust til øksehodet som nå ligger på arbeidspulten hennes i andre etasje på museet.

Skreller bort jordlag

På pulten ligger også en skalpell, noen malepensler og en tannlegelignende drill. Dette er verktøyene som har tryllet frem øksen fra jordklumpen.

– Jeg skreller bort jordlagene, samtidig som jeg prøver å bevare treskaftet som henger

fast på øksehodet, forteller Kobbé mens hun vender og snur på den tunge gjenstanden med hanskebekledd hender.

Konstruksjonsmaterialene og formen på gjenstandene som blir funnet sammenlignes i et register av lignende gjenstander.

Ved å sammenligne de nye funnene med eldre kan arkeologene slå fast hvilken tidsperiode gjenstandene er fra.

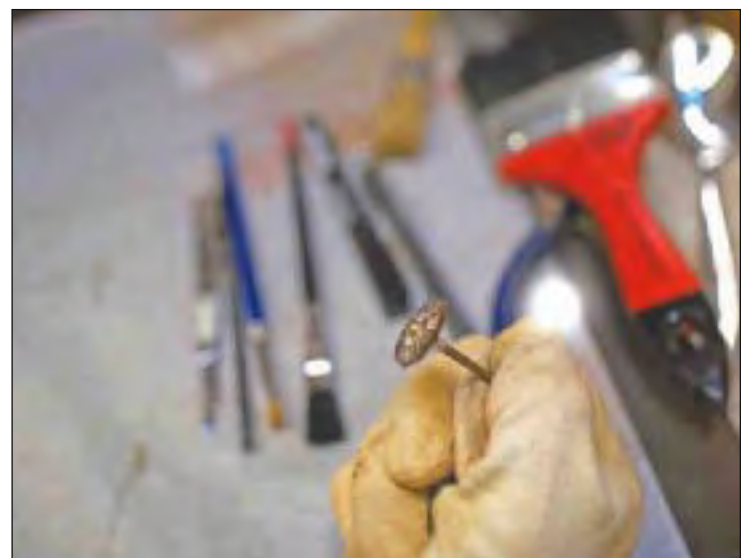
Arkeologisk nødhjelp

Barbro Dahl, prosjektleder for de arkeologiske utgravingene på Myklebust, forteller hvorfor slike funn er så viktige:

– Normalt sitter vi på en liten prosentdel av de gjenstandene som fantes da. Funn som dette hjelper oss å pusle sammen bildet om hvordan man levde i vikingtiden, sier hun.

Hun forteller at arbeidet som gjøres av Kobbé og hennes kolleger er nærmest å betrakte som nødhjelp.

– Når gjenstandene graves ut starter en veldig hurtig nedbrytingsprosess. Organisk materialet slik som den vi har funnet på Myklebust er veldig sjeldent, og er viktig å bevare fordi det gir oss en idé om hvordan man levde, og døde, den gang, sier Dahl.

Å behandle arkeologiske funn er fint håndverk. Små tilpassede instrument må brukes med nennsom hånd for å ikke ødelegge noe.

Med skalpell, pensler og drill graves gjenstandene ut av de gipsede jordstykkene. Øksen fra Myklebust begynner å ta form.

Myklebust, Sola kommune

[Kulturminnevern](#)[Miljøarkeologi](#)[Konservering](#)[Forskning og utvikling](#)[Dokumentasjon og samlinger](#)[Formidling](#)[Plantesamlinger i Rogaland](#)[Undervisning](#)[Feltarbeid](#)

Oversikt over vestlig del av planområdet hvor undersøkelsene vil starte opp

MYKLEBUST, SOLA KOMMUNE

Les tidligere rapporter fra Myklebust:

[Uke 11 på Myklebust](#) ↗[Uke 10 på Myklebust](#) ↗[Uke 9 på Myklebust](#) ↗[Uke 8 på Myklebust](#) ↗[Uke 7 på Myklebust](#) ↗[Uke 6 på Myklebust](#) ↗[Uke 5 på Myklebust](#) ↗[Uke 4 Hus fra yngre romertid/folkevandringstid](#) ↗[Uke 3 på Myklebust](#) ↗[Uke 2 på Myklebust](#) ↗[Uke 1 på Myklebust](#) ↗[26. april - undersøkelsene starter](#) ↗

Felt deltakere

Prosjektansvarlig:

Barbro I. Dahl ↗, tlf. 900 63 749

Feltleder:

Theo Gil

Feltassistenter:

Sean Denham

Therese Jåtten

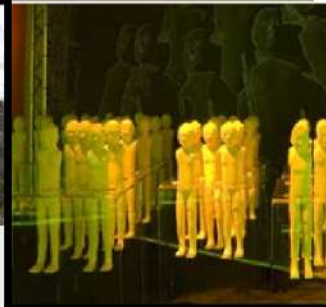
Bjørn Ramberg

Linn Eikje

Sist oppdatert av (03.05.2010)

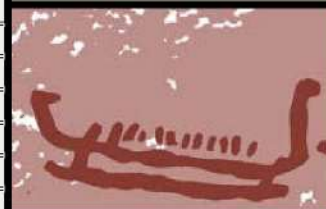
[Skriv ut artikkel](#) Del på facebook [†]

UTSTILLINGSKUNST

Arkeologisk museum har ypperlige lokaler for mangeartede utstillinger.

LÆRE MER OM FORTIDEN?

[Besøk museet!](#) ↗

Uke 1 på Myklebust

De første dagene av feltarbeidet har vi fokusert på avklaring av sørvestlig del av planområdet. Innenfor området ble det på begynnelsen av 1900-tallet registrert synlige kulturminner i form av hustuft som ut fra beskrivelsen framstår som et gårdsanlegg fra yngre romertid/folkevandringstid.

[Kulturminnevern](#)
[Miljøarkeologi](#)
[Konservering](#)
[Forskning og utvikling](#)
[Dokumentasjon og samlinger](#)
[Formidling](#)
[Plantesamlinger i Rogaland](#)
[Undervisning](#)
[Feltarbeid](#)

MYKLEBUST, SOLA KOMMUNE

Les tidligere rapporter fra Myklebust:

[Uke 11 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 10 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 9 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 8 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 7 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 6 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 5 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 4 Hus fra yngre romertid/folkevandringstid](#) ²⁴
[Uke 3 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 2 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 1 på Myklebust](#) ²⁴
[26. april - undersøkelsene starter](#) ²⁴

Feltdeltakere

Prosjektansvarlig:

Barbro I. Dahl ²⁴, tlf. 900 63 749

Feltleder:

Theo Gil

Feltassistenter:

Sean Denham

Therese Jåtten

Bjørn Ramberg

Linn Eikje

UTSTILLINGSKUNST

Arkeologisk museum har ypperlige lokaler for mangeartede utstillinger.

SPINNE ULL OG FARGE GARN

Visste du at husfruen måtte spinne 10.000 meter med garn for å lage en kjole. [På Arkeologisk museum kan du lære mer om hvordan!](#) ²⁴

Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger, 4036 Stavanger, Besøksadresse: Peder Klowsgt 30 A, Stavanger. Tlf.: (+47) 51 83 26 00. post-am@uis.no

Uke 2 på Myklebust

I prosjektets andre uke har vi hovedsakelig fortsatt avdekkinga av Felt 1.

MYKLEBUST, SOLA KOMMUNE

Les tidligere rapporter fra Myklebust:

[Uke 11 på Myklebust](#) ↘

[Uke 10 på Myklebust](#) ↘

[Uke 9 på Myklebust](#) ↘

[Uke 8 på Myklebust](#) ↘

[Uke 7 på Myklebust](#) ↘

[Uke 6 på Myklebust](#) ↘

[Uke 5 på Myklebust](#) ↘

[Uke 4 Hus fra yngre romertid/folkevandringstid](#) ↘

[Uke 3 på Myklebust](#) ↘

[Uke 2 på Myklebust](#) ↘

[Uke 1 på Myklebust](#) ↘

[26. april - undersøkelsene starter](#) ↘

Feltdeltakere

Prosjektansvarlig:

Barbro I. Dahl ↘, tlf. 900 63 749

Feltleder:

Theo Gil

Feltassistenter:

Sean Denham

Therese Jåtten

Bjørn Ramberg

Linn Eikje

INSPIRASJON

Arkeologisk museum viser utstillinger med funn fra hele verden. ↘

UTSTILLINGSKUNST

Arkeologisk museum har ypperlige lokaler for mangeartede utstillinger.

[Les om andre arkeologiske undersøkelser.](#)¹

Barbro.dahl@uis.no¹

Sist oppdatert av (25.05.2010)

[Skriv ut artikkel](#)

 [Del på facebook](#)¹

Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger, 4036 Stavanger, Besøksadresse: Peder Klowsgt 30 A, Stavanger. Tlf.: (+47) 51 83 26 00, post-am@uis.no²

[Forside](#)» [Fagområder](#)» [Feltsesong 2010](#)» Myklebust, Sola kommune

Uke 3 på Myklebust

På Myklebust i Sola kommune pågår undersøkelsene for fullt. Prosjektansvarlig Barbro Dahl rapporterer fra uke 3.

[Les tidligere rapporter](#) ³¹

Sist oppdatert av (25.05.2010)

[Skriv ut artikkel](#)

 [Del på facebook](#) ³¹

MYKLEBUST, SOLA KOMMUNE

Les tidligere rapporter fra Myklebust:

[Uke 11 på Myklebust](#) ³²

[Uke 10 på Myklebust](#) ³²

[Uke 9 på Myklebust](#) ³²

[Uke 8 på Myklebust](#) ³²

[Uke 7 på Myklebust](#) ³²

[Uke 6 på Myklebust](#) ³²

[Uke 5 på Myklebust](#) ³²

[Uke 4 Hus fra yngre romertid/folkevandringstid](#) ³²

[Uke 3 på Myklebust](#) ³²

[Uke 2 på Myklebust](#) ³²

[Uke 1 på Myklebust](#) ³²

[26. april - undersøkelsene starter](#) ³²

Feltdeltakere

Prosjektansvarlig:

Barbro I. Dahl ³², tlf. 900 63 749

Feltleder:

Theo Gil

Feltassistenter:

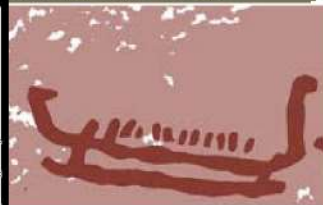
Sean Denham

Therese Jåtten

Bjørn Ramberg

Linn Eikje

LÆRE MER OM FORTIDEN?

[Besøk museet!](#) ³²

UTSTILLINGER

[Arkeologisk museum har spennende temporære utstillinger.](#) ³²

Uke 4 - hus fra yngre romertid/folkevandringstid

Undersøkelsene på Myklebust pågår for fullt. Så langt er det blitt påvist minst fem ulike bygninger, tidfestet til yngre romertid/folkevandringstid (200-400/400-600 e.Kr.).

[årets feltsesong](#) [†]

MYKLEBUST, SOLA KOMMUNE

Les tidligere rapporter fra Myklebust:

[Uke 11 på Myklebust](#) [↘]

[Uke 10 på Myklebust](#) [↘]

[Uke 9 på Myklebust](#) [↘]

[Uke 8 på Myklebust](#) [↘]

[Uke 7 på Myklebust](#) [↘]

[Uke 6 på Myklebust](#) [↘]

[Uke 5 på Myklebust](#) [↘]

[Uke 4 Hus fra yngre romertid/folkevandringstid](#) [↘]

[Uke 3 på Myklebust](#) [↘]

[Uke 2 på Myklebust](#) [↘]

[Uke 1 på Myklebust](#) [↘]

[26. april - undersøkelsene starter](#) [↘]

Feltdeltakere

Prosjektansvarlig:

Barbro I. Dahl [↘], tlf. 900 63 749

Feltleder:

Theo Gil

Feltassistenter:

Sean Denham

Therese Jåtten

Bjørn Ramberg

Linn Eikje

SPINNE ULL OG FARGE GARN

Visste du at husfruen måtte spinne 10.000 meter med garn for å lage en kjole. [På Arkeologisk museum kan du lære mer om hvordan!](#) [↘]

INSPIRASJON

[Arkeologisk museum viser utstillinger med funn fra hele verden.](#) [↘]

Sist oppdatert av (25.05.2010)

Skriv ut artikkel

 Del på facebook ¹

Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger, 4036 Stavanger, Besøksadresse: Peder Klowsgt 30 A, Stavanger. Tlf.: (+47) 51 83 26 00. post-am@uis.no ²

[Forside](#)» [Fagområder](#)» [Feltsesong 2010](#)» Myklebust, Sola kommune

Uke 5 på Myklebust

Denne uka har vi i stor grad fokusert på avdekking av dyrka mark rundt Alvasteinen samt avtorving av det bevarte området som skal graves manuelt inntil blokka.

MYKLEBUST, SOLA KOMMUNE

 Les tidligere rapporter fra
Myklebust:

[Uke 11 på Myklebust](#) ↘

[Uke 10 på Myklebust](#) ↘

[Uke 9 på Myklebust](#) ↘

[Uke 8 på Myklebust](#) ↘

[Uke 7 på Myklebust](#) ↘

[Uke 6 på Myklebust](#) ↘

[Uke 5 på Myklebust](#) ↘

[Uke 4 Hus fra yngre
romertid/folkevandringstid](#) ↘

[Uke 3 på Myklebust](#) ↘

[Uke 2 på Myklebust](#) ↘

[Uke 1 på Myklebust](#) ↘

[26. april - undersøkelsene
starter](#) ↘

Feltdeltakere

Prosjektansvarlig:

Barbro I. Dahl ↘, tlf. 900 63 749

Feltleider:

Theo Gil

Fellassistenter:

Sean Denham

Therese Jåtten

Bjørn Ramberg

Linn Eikje

LÆRE MER OM FORTIDEN?

[Besøk museet!](#) ↘

INSPIRASJON

[Arkeologisk museum viser
utstillinger med funn fra hele
verden.](#) ↘

[Les tidligere rapporter](#) ¹
[Barbro Dahl](#) ¹

Sist oppdatert av (31.05.2010)

[Skriv ut artikkel](#)

 [Del på facebook](#) ¹

Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger, 4036 Stavanger, Besøksadresse: Peder Klowsgt 30 A, Stavanger. Tlf.: (+47) 51 83 26 00, post-am@uis.no ²

[Forside](#)» [Fagområder](#)» [Feltsesong 2010](#)» Myklebust, Sola kommune

Uke 6 på Myklebust

Se flotte luftfoto fra felt 1 og 2 på Myklebust. Neste uke blir det åpen dag på både Myklebust og Jåsund. Hold av onsdag 16. juni! Mer informasjon om selve programmet vil komme i slutten av uken.

Sist oppdatert av (08.06.2010)

[Sjå ut artikkel](#)

 [Del på facebook](#) [†]

MYKLEBUST, SOLA KOMMUNE

Les tidligere rapporter fra Myklebust:

[Uke 11 på Myklebust](#) [↗]

[Uke 10 på Myklebust](#) [↗]

[Uke 9 på Myklebust](#) [↗]

[Uke 8 på Myklebust](#) [↗]

[Uke 7 på Myklebust](#) [↗]

[Uke 6 på Myklebust](#) [↗]

[Uke 5 på Myklebust](#) [↗]

[Uke 4 Hus fra yngre romertid/folkevandringstid](#) [↗]

[Uke 3 på Myklebust](#) [↗]

[Uke 2 på Myklebust](#) [↗]

[Uke 1 på Myklebust](#) [↗]

[26. april - undersøkelsene starter](#) [↗]

Feltdeltakere

Prosjektansvarlig:

Barbro I. Dahl [↗], tlf. 900 63 749

Feltleder:

Theo Gil

Feltassistenter:

Sean Denham

Therese Jåtten

Bjørn Ramberg

Linn Eikje

LÆRE MER OM FORTIDEN?

[Besøk museet!](#) [↗]

SPINNE ULL OG FARGE GARN

Visste du at husfruen måtte spinne 10.000 meter med garn for å lage en kjole. [På Arkeologisk museum kan du lære mer om hvordan!](#) [↗]

[Forside](#)» [Fagområder](#)» [Feltsesong 2010](#)» Myklebust, Sola kommune

Uke 7 på Myklebust

Vi har funnet spor etter pels og mulige tekstiler på bunnen av gravkammeret!

[Kulturminnevern](#)
[Miljøarkeologi](#)
[Konservering](#)
[Forskning og utvikling](#)
[Dokumentasjon og samlinger](#)
[Formidling](#)
[Plantesamlinger i Rogaland](#)
[Undervisning](#)
[Feltarbeid](#)

MYKLEBUST, SOLA KOMMUNE

Les tidligere rapporter fra Myklebust:

[Uke 11 på Myklebust](#) [↗]
[Uke 10 på Myklebust](#) [↗]
[Uke 9 på Myklebust](#) [↗]
[Uke 8 på Myklebust](#) [↗]
[Uke 7 på Myklebust](#) [↗]
[Uke 6 på Myklebust](#) [↗]
[Uke 5 på Myklebust](#) [↗]
[Uke 4 Hus fra yngre romertid/folkevandringstid](#) [↗]
[Uke 3 på Myklebust](#) [↗]
[Uke 2 på Myklebust](#) [↗]
[Uke 1 på Myklebust](#) [↗]
[26. april - undersøkelsene starter](#) [↗]

Feltdeltakere

Prosjektansvarlig:

Barbro I. Dahl [↗], tlf. 900 63 749

Feltleder:

Theo Gil

Feltassistenter:

Sean Denham

Therese Jåtten

Bjørn Ramberg

Linn Eikje

[LÆRE MER OM FORTIDEN?](#)

[Besøk museet!](#) [↗]
[SPINNE ULL OG FARGE GARN](#)

Visste du at husfruen måtte spinne 10.000 meter med garn for å lage en kjole. [På Arkeologisk museum kan du lære mer om hvordan!](#) [↗]

[Les tidligere rapporter](#) ²⁴

[Barbro Dahl](#) ²⁴

Sist oppdatert av (15.06.2010)

[Skriv ut artikkel](#)

 [Del på facebook](#) ²⁴

Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger, 4036 Stavanger, Besøksadresse: Peder Klowsgt 30 A, Stavanger. Tlf.: (+47) 51 83 26 00. post-am@uis.no ²

[Forside](#)» [Fagområder](#)» [Feltsesong 2010](#)» [Myklebust, Sola kommune](#)

Uke 8 på Myklebust

Publikumsoppmøtet var stort på Åpen Dag-arrangementet onsdag kveld i forrige uke. Spesielt hyggelig var det at en så stor andel av beboere i nærområdet valgte å legge turen innom feltene.

[Fullligere rapporter](#) ²⁴

MYKLEBUST, SOLA KOMMUNE

 Les tidligere rapporter fra
Myklebust:

[Uke 11 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 10 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 9 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 8 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 7 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 6 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 5 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 4 Hus fra yngre
romertid/folkevandringstid](#) ²⁴
[Uke 3 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 2 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 1 på Myklebust](#) ²⁴
[26. april - undersøkelsene
starter](#) ²⁴

Felt deltakere

Prosjektansvarlig:

Barbro I. Dahl ²⁴, tlf. 900 63 749

Feltleder:

Theo Gil

Feltassistenter:

Sean Denham

Therese Jåtten

Bjørn Ramberg

Linn Eikje

LOKALER TIL LEIE

 Selskaper, konferanser, foredrag?
Vi har flotte lokaler til leie. ²⁴

LÆRE MER OM FORTIDEN?

[Besøk museet!](#) ²⁴

Sist oppdatert av (22.06.2010)

[Skriv ut artikkel](#)

 [Del på facebook](#) ²⁴

Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger, 4036 Stavanger, Besøksadresse: Peder Klowsgt 30 A, Stavanger. Tlf.: (+47) 51 83 26 00. post-am@uis.no ²

[Forside](#)» [Fagområder](#)» [Feltsesong 2010](#)» [Myklebust, Sola kommune](#)

Uke 9 på Myklebust

På hovedfeltet på har vi truffet på en stor konsentrasjon av nydelig dekorert spannformet keramikk som dateres til tiden 300–550 e.Kr.

[Barbro Iren Dahl](#) [†]

[Les tidligere rapporter fra Myklebust](#) [†]

MYKLEBUST, SOLA KOMMUNE

[Les tidligere rapporter fra Myklebust:](#)

[Uke 11 på Myklebust](#) [↗]

[Uke 10 på Myklebust](#) [↗]

[Uke 9 på Myklebust](#) [↗]

[Uke 8 på Myklebust](#) [↗]

[Uke 7 på Myklebust](#) [↗]

[Uke 6 på Myklebust](#) [↗]

[Uke 5 på Myklebust](#) [↗]

[Uke 4 Hus fra yngre romertid/folkevandringstid](#) [↗]

[Uke 3 på Myklebust](#) [↗]

[Uke 2 på Myklebust](#) [↗]

[Uke 1 på Myklebust](#) [↗]

[26. april - undersøkelsene starter](#) [↗]

Felt deltakere

Prosjektansvarlig:

[Barbro I. Dahl](#) [↗], tlf. 900 63 749

Feltleder:

Theo Gil

Feltassistenter:

Sean Denham

Therese Jåtten

Bjørn Ramberg

Linn Eikje

LOKALER TIL LEIE

Selskaper, konferanser, foredrag?
[Vi har flotte lokaler til leie.](#) [↗]

SPINNE ULL OG FARGE GARN

Visste du at husfruen måtte spinne 10.000 meter med garn for å lage en kjole. [På Arkeologisk museum kan du lære mer om hvordan!](#) [↗]

Sist oppdatert av (25.06.2010)

Skriv ut artikkel

 Del på facebook ¹

Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger, 4036 Stavanger, Besøksadresse: Peder Klowsgt 30 A, Stavanger. Tlf.: (+47) 51 83 26 00. post-am@uis.no ²

[Forside](#)» [Fagområder](#)» [Feltsesong 2010](#)» Myklebust, Sola kommune

Uke 10 på Myklebust

Forrige uke ble viet til undersøkelser av de mange husene på hovedfeltet.

[Les tidligere rapporter fra Myklebust.](#) ²⁴

MYKLEBUST, SOLA KOMMUNE

Les tidligere rapporter fra Myklebust:

[Uke 11 på Myklebust](#) ²⁴

[Uke 10 på Myklebust](#) ²⁴

[Uke 9 på Myklebust](#) ²⁴

[Uke 8 på Myklebust](#) ²⁴

[Uke 7 på Myklebust](#) ²⁴

[Uke 6 på Myklebust](#) ²⁴

[Uke 5 på Myklebust](#) ²⁴

[Uke 4 Hus fra yngre romertid/folkevandringstid](#) ²⁴

[Uke 3 på Myklebust](#) ²⁴

[Uke 2 på Myklebust](#) ²⁴

[Uke 1 på Myklebust](#) ²⁴

[26. april - undersøkelsene starter](#) ²⁴

Feltdeltakere

Prosjektansvarlig:

Barbro I. Dahl ²⁴, tlf. 900 63 749

Feltleder:

Theo Gil

Feltassistenter:

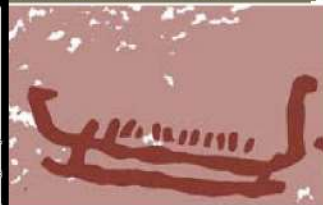
Sean Denham

Therese Jåtten

Bjørn Ramberg

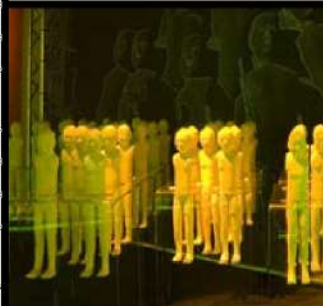
Linn Eikje

LÆRE MER OM FORTIDEN?

[Besøk museet!](#) ²⁴

UTSTILLINGSKUNST

Arkeologisk museum har ypperlige lokaler for mangeartede utstillinger.

Sist oppdatert av (05.07.2010)

[Skriv ut artikkel](#)

 [Del på facebook](#) ¹

Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger, 4036 Stavanger, Besøksadresse: Peder Klowsgt 30 A, Stavanger. Tlf.: (+47) 51 83 26 00. post-am@uis.no

Uke 11 på Myklebust

Arbeidet på hovedfeltet har resultert i påvisning av flere nye bygninger og konstruksjonsdetaljer innenfor de allerede identifiserte husene.

[Kulturminnevern](#)
[Miljøarkeologi](#)
[Konservering](#)
[Forskning og utvikling](#)
[Dokumentasjon og samlinger](#)
[Formidling](#)
[Plantesamlinger i Rogaland](#)
[Undervisning](#)
[Feltarbeid](#)

MYKLEBUST, SOLA KOMMUNE

Les tidligere rapporter fra Myklebust:

[Uke 11 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 10 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 9 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 8 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 7 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 6 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 5 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 4 Hus fra yngre romertid/folkevandringstid](#) ²⁴
[Uke 3 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 2 på Myklebust](#) ²⁴
[Uke 1 på Myklebust](#) ²⁴
[26. april - undersøkelsene starter](#) ²⁴
Feltdeltakere

Prosjektansvarlig:

Barbro I. Dahl ²⁴, tlf. 900 63 749

Feltleider:

Theo Gil

Feltassistenter:

Sean Denham

Therese Jåtten

Bjørn Ramberg

Linn Eikje

FEIRE BURS DAG?

 Vi arrangerer for deg! ²⁴

OPPLEVELSESMUSEET

[Les tidligere rapporter fra årets feltsesong.](#) ²⁴

Sist oppdatert av (13.07.2010)

[Skriv ut artikkel](#)

 [Del på facebook](#) ²⁴

Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger, 4036 Stavanger. Besøksadresse: Peder Klowsgt 30 A, Stavanger. Tlf.: (+47) 51 83 26 00. post-am@uis.no ²⁴

Myklebust - innspurt

Feltarbeidet er avsluttet for i år på Myklebust. Den siste måneden har vi fokusert på utgraving av bygningene på hovedfeltet.

[Les tidligere rapporter fra Myklebust](#) ²⁴

[Se bildet i stor størrelse](#) ²⁴

MYKLEBUST, SOLA KOMMUNE

Les tidligere rapporter fra Myklebust:

[Uke 11 på Myklebust](#) ²⁴

[Uke 10 på Myklebust](#) ²⁴

[Uke 9 på Myklebust](#) ²⁴

[Uke 8 på Myklebust](#) ²⁴

[Uke 7 på Myklebust](#) ²⁴

[Uke 6 på Myklebust](#) ²⁴

[Uke 5 på Myklebust](#) ²⁴

[Uke 4 Hus fra yngre romertid/folkevandringstid](#) ²⁴

[Uke 3 på Myklebust](#) ²⁴

[Uke 2 på Myklebust](#) ²⁴

[Uke 1 på Myklebust](#) ²⁴

[26. april - undersøkelsene starter](#) ²⁴

Feltdeltakere

Prosjektansvarlig:

Barbro I. Dahl ²⁴, tlf. 900 63 749

Feltleder:

Theo Gil

Feltassistenter:

Sean Denham

Therese Jåtten

Bjørn Ramberg

Linn Eikje

SPINNE ULL OG FARGE GARN

Visste du at husfruen måtte spinne 10.000 meter med garn for å lage en kjole. [På Arkeologisk museum kan du lære mer om hvordan!](#) ²⁴

UTSTILLINGER

[Arkeologisk museum har spennende temporære utstillinger.](#) ²⁴

[Se bildet i stor størrelse.](#)²⁴

[størrelse.](#)²⁴

[Se bildet i stor](#)

[Se bildet i stor størrelse.](#)²⁴

Sist oppdatert av (27.08.2010)

[Skriv ut artikkel](#)

Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger, 4036 Stavanger, Besøksadresse: Peder Klowsgt 30 A, Stavanger. Tlf.: (+47) 51 83 26 00, post-am@uis.no

Flere hus funnet på Myklebust

Sesong 2 er endelig i gang på Myklebust. Allerede har teamet funnet flere store bygninger og håpet om å finne flere graver etter fjorårets spennende gravfunn, ble overgått da et helt gravfelt kom til syne.

Hus 7 på Felt 9. Foto: BID

Utsikt utover Felt 7 fra Mount Myklebust. Foto: TGB

MYKLEBUST, SOLA KOMMUNE

Les tidligere rapporter fra Myklebust:

[Uke 1-2 på Myklebust](#) >

Feltdeltakere
Prosjektansvarlig:
Barbro I. Dahl, tlf. 900 63 749

UTSTILLINGER

Arkeologisk museum har spennende temporære utstillinger. >

FEIRE BURS DAG?

Vi arrangerer for deg! >

Kulturminnevern

Miljøarkeologi

Konservering

Forskning og utvikling

Dokumentasjon og samlinger

Formidling

Plantesamlinger i Rogaland

Undervisning

Feltarbeid

Feltpersonale 2015

Feltsesong 2014

Feltsesong 2013

Feltsesong 2012

Feltsesong 2011

Myklebust, Sola kommune

Jåsund, Sola kommune

Helganes, Haugesund lufthavn

Sørbø / Hove, Sandnes kommune

Sakkastad, Haugesund kommune

Førresbotn

Skjoldavik, Vindafjord kommune

Kvia/Motland, Hå kommune

Feltsesong 2010

Feltsesong 2009

Feltsesong 2008

Feltsesong 2007

Feltsesong 2006

Sist oppdatert av (09.06.2011)

Skriv ut artikkel

 Del på facebook ²¹

Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger, 4036 Stavanger, Besøksadresse: Peder Klowsgt 30 A, Stavanger. Tlf.: (+47) 51 83 26 00. post-am@uis.no

Utgravingene på Myklebust er fullført – eller 18 hus seinere

Årets arkeologiske undersøkelse på Myklebust i Sola kommune ble avsluttet 22. juli. Nå gjenstår et omfattende etterarbeid med å systematisere og analysere resultatene fra de to feltsesongene som vil bli presentert i en samlet rapport (Varia).

Foto 2: Paula og Rolf tar ut kasseprøve, pollen- og makrofossilprøver fra dyrkningslag ved rydningsrøys. (Foto: BID)

MYKLEBUST, SOLA KOMMUNE

Les tidligere rapporter fra Myklebust:

[Uke 1-2 på Myklebust](#)

Feltdeltakere
Prosjektansvarlig:
Barbro I. Dahl, tlf. 900 63 749

LOKALER TIL LEIE

Selskaper, konferanser, foredrag?
Vi har flotte lokaler til leie.

FEIRE BURS DAG?

Vi arrangerer for deg!

Publisert av Ingund Svendsen (16.09.2011)

[Skriv ut artikkel](#)

am@uis.no